༄༅། །བཀའ་ཐམ་མདོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ངེས་དོན་ཤིང་རྟ་མཆོག་གྱུར་དག་གི་གསུང་བཞིན་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་པ་བསམ་འཕེལ་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་གླེགས་བམ་ཕྱ་པ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ཨོཾ་སྭསྟི། བཀའ་ཐམ་དོན་དམ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་མདོ་སྡེ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྡེབས་པའི་གླེགས་བམ་ ཅ
རྟགས་ཅན་འདིར། དབུ་ལྷ་ལྡེབ་ ༡ གཟུངས་དབང་རྒྱལ་པོས་ཞུས་པའི་མདོ་ལྡེབ་ ༢༣༤ ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྡུད་པའི་མདོ་ལྡེབ་ ༢༢༩ སྨོན་ཚིག
ལྡེབ་ ༡ མཛུག་ཤོག་མཆོད་རྟེན་ལྡེབ་ ༡ གླེགས་བམ་གྱི་དཀར་ཆག་རང་ཉིད་ལྡེབ་ ༡ བཅས་ཆོས་ཚན་དྲུག་ལ་བསྡོམས་ལྡེབ་གྲངས་ ༤༦༧ བཞུགས།།
༄ མཁན་སློབ་ཆོས་གསུམ་རིང་ལུགས་ཆེ། །འཛམ་གླིང་ས་གསུམ་ཁྱབ་པར་འཕེལ། །འགྲོ་རྒྱུད་མཆོག་གསུམ་སྣང་བ་དང་། །མི་འབྲལ་དུས་གསུམ་དགེ་ལེགས་
ཤོག །ཛྙཱ་ན་སོ། །དགེའོ།། །།

TI695 - 002

ཀ

གཞིས་ཁྲིད།

༄༅། །རིགས་ལམ་གཞུང་ལུགས་དོན་དུ་མི་གཉེར་ཞིང་། །དཀྱུས་མའི་སྐད་ལས་སྤྱོད་བཞིན་ཤེས་རྣམ་ཚོགས། །དགའ་སྟོན་ལྷ་ཕྱོགས་ཁྲེལ་བཞད་རྒྱུར་མཆིས་ཀྱང་། །ལྷག་བསམ་དཀར་བས་དཀྲུའི་རྒྱུན་འདི་སྤེལ། །༄སྐྱབས་རྗེ་བདུད་འཇོམས་འགྲོ་འདུལ་གླིང་པའི་གསུང་ལས་སོ།།

༄ དཀྲུའི་རིགས་རྒྱན་བཟུང་ནས་རང་བཞིན་གྱི་རྒྱུན་ཏེ་དེ་ཡང་རྣམ་གྲངས་བཞིར་ཡོད་པ་སོ་སོ་ཀ་འདིར་བཞི་པོ་སྤེལ་བ་སྟེ། སྦྱོར་ཚིགས་བཅད་ལ་གྲོལ་བ་རིགས་མཛོད་འདུས་པ་ཞེས་རིགས་བཞི་ལས་འདི་ནི་གྲོལ་བའོ།།

༄༅། མཏྲྀསྭཏྲམཏྲཔཏྲཧྲེམིཾ། ཨཱིཏྲཱིཏྲསྭརསནྟྲཥཧྲཱརཀྲིཏཿ ཁཀྲཱཏྲཔྲཏིརཀྲཱཀྲཱིཥཡོདཏྲཏི། ཨུཏྲཱནེཏྲརཏྲཔྲཛཡེ། |

༄༅། རིགས་བསྡོམས་པ། །རྒྱ་གར་པཎ་ཆེན་བོད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ། །པདྨ་ལས་འཁྲུངས་སྐྱེ་བ་འདས་གྲོངས་མེད། །ཡོན་ཏན་བསྡོམས་པ། ཕྲིན་བསྡོམས་པ། ད་ལྟ་ལྷོ་ནུབ་སྲིན་པོའི་ཁ་གནོན་མཛད། །ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཆོད་པ་འབུལ། །ཡོན་ཏན་བསྡོམས་པ། |

1

TI695 - 003

ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་མདོ།

2

TI695 - 004

༄༅། །ཨཱཪྻ ཏ ཐཱ ག ཏ མ ཧཱ ཀ རུ ཎཱ ནི རྡེ ཤ ནཱ མ མ ཧཱ ཡཱ ན སཱུ ཏྲ པི ཏ ར ཏི སྨ། །

༄༅། །འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་བཞུགས་སོ། །

TI695 - 005

༄༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨཱརྻ་ཏ་ཐཱ་ག་ཏ་མ་ཧཱ་ཀ་རུ་ཎཱ་ནིརྡེ་ཤ་ནཱ་མ་མ་ཧཱ་ཡཱ་ན་སཱུ་ཏྲ། བོད་སྐད་དུ། འཕགས་པ་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ་དང་པོ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པའི་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ན་བྱ་རྒོད་ཀྱི་ཕུང་

TI695 - 006

༄༅། །པོ་ཏི་རི། སྔོན་རྒྱལ་བ་བཞུགས་བཞུགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་
བརླབས་པ་སའི་སྙིང་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མངོན་པར་བསྟོད་པ། ཆོས་ཀྱི་གདན་ལྷ་དང་། ཀླུ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་། དྲི་ཟ་
དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱིས་ཕྱག་བྱས་པའི་ས་ཕྱོགས། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་སྐུལ་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་

TI695 - 007

མངོན་པར་བརྗོད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྱུང་བ། ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་ལས་ཡང་དག་པར་བྱུང་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་
ཡུལ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ནི་ཤིན་ཏུ་
བསྐོར༔ སློབ་མ་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་ཚོགས་ནི་མངའ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་དབང་ནི་བརྙེས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

TI695 - 008

༄༅། །གྱི་བསམ་པ་སྒྲུབ་པའི་ལེགས་པར་མཁྱེན། དབང་པོ་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་བརྙེས། སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལེགས་པར་འཇོམས་པ་ལ་ནི་མཁས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྒྱུན་མི་
འཆད་ཅིང་དགེ་སློང་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུའི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཅང་ཤེས་པ། གླང་

TI695 - 009

པོ་ཆེན་པོ། བྱ་བ་བྱས་པ། བྱེད་པ་བྱས་པ། ཁུར་བོར་བ། བདག་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ། སྲིད་པར་ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་ཡོངས་སུ་ཟད་པ། ཡང་དག་པའི་ཤེས་པས་སེམས
ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བཅོམ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་སྲས། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་གནས་པར་མཁས་པ། དམིགས་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ། སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། སྦྱིན་པའི
གནས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཀའ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཞུགས་པ་ཤ་སྟག་གོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་ཡང་ཐབས་ཅིག
སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི

TI695 - 010

ཕྱོགས ༧ ཞི དངོས་ཕྱོགས

༄༅། །ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་ལས་ལྷག་མཐོང་དང་། རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གློག་ཕྲེང་ཞིང་བདུད་རྩིའི་ཆུའི་རྒྱུན་གྱི་ཆར་འབེབས་པས་འགྲོ་བ
ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་ས་དང་མཉམ་པ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཡོང་གྲོབ་དང་བྲལ་བ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སྣ་ཚོགས
ཀྱི་ལོ་ཐོག་ཡང་དག་པར་འཕེལ་བར་བྱེད་པ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་བས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་འོད་ཟེར་རབ་ཏུ་གཏོང་བས་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་སེལ་བའི་ལམ་གྱི་སྣང་བ
ཐོབ་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བདག་མཁའ་འབྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དང་། སྲིད་པའི་ཆུ་སྐེམས་པ་དང་། ཤེས་པའི་ལམ་ཀྱི་
མཐའ་ལ་རབ་ཏུ་འཇོག་པ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་དང་། ཞི་གནས་ཀྱིས་རྒྱུ་བ། ཟླ་བ་ལྟ་བུར་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པས་མངོན་པར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ 7

TI695 - 011

བསམ་པ་ཚིམ་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ། རི་རབ་ལྟ་བུའི་ལྷག་པའི་བསམ་པས་ཚངས་པའི་གནས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་ཤིན་ཏུ་བརྟན
ཏེ་། ངོས་བཞི་ནས་ཡུལ་གྱི་རླུང་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྐུལ་ཅིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་སྣང་བར
གྱུར་པ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟར་གཟུངས་དང་ལྡན་པའི་སྣོད་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཆོས་ཀྱི་ཆུས་ཡོངས་སུ་གང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རིན་པོ་ཆེས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཉེ ༨
བར་འཚོ་བ། རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟར་བདེན་པའི་སྐད་པ་དང་། བྱམས་པ་རབ་ཏུ་འཕེལ་བའི་མཛུག་མ་དང་། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་མིག་དང་ལྡན་ཞིང་ཆོས་ཟབ
མོ་ལ་སྐྲག་པ་མེད་པས་ཕ་རོལ་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པ། བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་མཐའ་ཡས་ཐུག་པ་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྒྱུན

TI695 - 012

༄༅། །མ་བཅད་པས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཤ་སྟག་དང་ཐབས་ཅིག་པ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་ནས་སྣང་ཞིང་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་ལྟ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱན་བཀོད་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིགས་ལས་བྱུང་བའི་སྤྱོད་པའི་བློ་གྲོས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འདུལ་བ་མི་འཁྲུགས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྤོབས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་ཏོག་གི་རྒྱལ་མཚན་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པའི་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གསེར་བཟང་པོ་རྣམ་པར་བསགས་པའི་འོད་ཀྱི་གཟི་བརྗིད་ཀྱི་འོད་ཟེར་ཞེས་བྱ་བ

T1695 - 013

དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཚིག་ལ་སྤོབས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་
བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བརྟན་པས་བསགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གྲངས་མེད་
དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་དང་ཐབས་ཅིག་གོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་
རྣམ་གྲངས་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་བཞེས་ཏེ། ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་རྒྱས་པར་གྱུར་
བར་མཁྱེན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདུས་པ་ཆེན་པོ་དེ་ཡང་གཟིགས་ཤིང་མཁྱེན་ཏེ། ཀྱིམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདུས་པ་འདི་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་

༄༅། །མཛོད་འཛིན་པར་མཁྱེན་ནས་འདི་སྙམ་དུ་གང་གི་ཕྱིར་ངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱ་ཆེར་རྗེས་སུ་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་གཟུད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དགོངས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་རྣམ་པར་སྤྲོལ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར

TI695 - 015

སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ནས་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་སྟེང་གི་བར་སྣང་ལ་འདོད་པའི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ཀྱི་བར་དུ་འཁོར་
ཀྱི་ཁྱིམས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བས་མངོན་པར་གྲུབ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ། ཕྱོགས་བཅུའི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣང་བར་བྱེད་པ། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པའི་བསམ་པ་ཚིམ་པར་བྱེད་པ། ལྷའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ། ཕྱོགས་བཅུའི་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་སྐུལ་བ། གཞི་ནི་དྲུ་དཀར་པོའི་དབྱིབས་དང་། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་གསེར་གྱི་ཁང་པ་དག་དང་། དཔལ་གྱི་སྙིང་པོའི་རྟ་བབས་དག
དང་། རིན་པོ་ཆེ་རྡོའི་སྙིང་པོའི་སྒོ་ཁང་དག་དང་། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་སྙིང་པོའི་ཁ་ཁྱེར་དག་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དྲི་མ་མེད་པའི་འོད་ཀྱི་སྟེགས་བུ་དག་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཀུན་ནས

TI695 - 016

ཅ

༄༅། །འོད་ཀྱི་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་དགའ་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགབ་པ་དང་། མུ་ཏིག་གི་རྒྱན་ཕྲེང་རབ་ཏུ་དཔྱངས་པ་དང་། གདུགས་
དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་སྒྲེང་བ་དང་། ལྷའི་དར་གྱི་ལྷུ་ལྷི་མངོན་པར་དཔྱངས་པས་བསྤྲུགས་པ་བསྣུན་པ་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་ཐུག་པ་མེད་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་
ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་ཙམ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། འཁོར་གྱི་ཁྱམས་དེ་ཡང་ཙན་དན་སྦྲུལ་གྱི་སྙིང་པོས་བསྐུས་པ། ཙན་དན་དུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་དྲི་ཡིད་དུ་འོང་
བ་དང་ལྡན་པ། དྲིའི་མཆོག་ཨ་ག་རུ་དམ་པའི་སྙིང་པོས་བདུགས་པ། ཀླུའི་མུ་ཏིག་དང་རིན་པོ་ཆེའི་མེ་ཏོག་གིས་རྣམ་པར་སྤྲས་པ། མེ་ཏོག་སིལ་མ་བཀྲམ་པ། རིན་པོ་
ཆེའི་ཤིང་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་མཁར་རྟེན་གྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ་སྟེ། ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་རྒྱན་མཛེས་པ་བཀོད་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་

TI695 - 017

ཤེར་ཕྱིན། ཀ ༡༤

འཁོར་གྱི་ཁྱམས་དེ་ཉིད་ནི་ཀུན་ཏུ་སྣང་ངོ་། །དེར་གདན་སེང་གེའི་ཁྲི་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ། གྲངས་མེད་པ། སྣ་ཚོགས་པ། བལྟན་
སྟུག་པ། མཐོ་བ། རབ་ཏུ་བཟང་བ། ཡངས་པ། རྒྱ་ཆེ་བ། ཡིད་དུ་འོང་བ། ཡིད་དགའ་བར་བྱེད་པ་དག་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
འདིར་ཐེམ་སྐས་ཁ་ཁྱེར་མི་བདུན་གྱི་འཕང་ཙམ་གྱིས་བསྐོར་བ། རྒྱུར་དཔག་ཚད་ཕྱེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ། རིན་པོ་ཆེ་ཨ་ནད་ཀླི་ལ་དང་། མཐོན་ཁ་ཆེན་པོས་སྙིང་པོར་
གྱུར་པ། བརྒྱ་བྱིན་ཐོགས་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོའི་གདུགས་ཅན། ཚངས་པའི་ནེ་ཙོ་འམ་ཅི་དང་། རིན་པོ་ཆེ་སེར་པོས་སྤྲས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཁའི་དྲ་
བ་ཀུན་ཏུ་བསྐྱོད་པས་སྒྲ་འབྱུང་བ། སའི་སྟེང་ནས་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་ལ་ཐུག་གི་བར་དུ་ཕྱིན་དུ་མངོན་པར་འཕགས་པ། དྲང་བམ་ཡོ་བ་བཞི་སྟོང་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །གླིང་

TI695 - 018

༄༅། །བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་
རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་ཐེམ་སྐས་ཆེན་པོ་དག་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དགོངས་ཤིང་མཁྱེན་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་བཞེངས་
པར་གྱུར་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་བཞེངས་མ་ཐག་ཏུ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས་ཏེ། སྣང་བ་ཆེན་པོ་
ཡང་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་ཐབས་ཅིག །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་དང་ཐབས་ཅིག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་
ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཅིང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱིས་མདུན་དུ་བདར་ཏེ། ལྷ་དང་ཀླུས་མངོན་པར་བསྟོད་ཅིང་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཆེན་པོ་ནི་འབེབས། ན་བཟའི་ཆར་ཆེན་པོས་ནི་

T1695 - 019

མངོན་པར་འགེབས། ཕྲེམ་དང་། སྤོས་དང་། བྱུག་པའི་ཆར་ཆེན་པོ་ནི་འཐོར། སིལ་སྙན་དང་། སྒྲ་དབྱངས་ཆེན་པོ་ནི་རབ་ཏུ་སྒྲོགས། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དཔག
ཏུ་མེད་པ་ནི་རབ་ཏུ་གཡོ་བར་མཛད། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་ནི་སྣང་བར་མཛད་ཅིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ
དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དབུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟི་བརྗིད
ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་ཆེན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ཆེན་པོས་བྱ་རྒོད་ཀྱི་ཕུང་པོའི་རི་ལས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏེ། ལྷ་དང་། ཀླུ
དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་། དྲི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ནམ་མཁའ་ལྡིང་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་བྱེ་བ་ཕྲག་དུ་མ་ཞབས་འབྲིང་དུ་འབྲང་ཞིང་ནོར་བུ་རིན

TI695 - 020

༦༥

༄༅། །པོ་ཏི་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཐེམ་སྐས་ཀྱི་དབུས་ནས་འཁོར་གྱི་ཁྲུམས་བཀོད་པ་གལ་བ་དེར་གཤེགས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་སོགས་པ་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐེམ་སྐས་སུ་ཞུགས་པར་རིག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་ལྷའི་མེ་ཏོག་གི་སྤྲིན་གྱི་ཆར་རབ་ཏུ་ཕབ་སྟེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་པ། །ཉི་ཟླ་མེ་དང་ནོར་བུའི་འོད་དང་ལྷ་ཡུལ་པ་ཡི་ལྷ་འོད་ཤིན་ཏུ་དྲི་མེད་པ། །ཐུབ་པས་འོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ངན་སོང་གསུམ་པོ་དག་ཀུན་ཞི་བར་མཛད། །རི་བོ་ལྷུན་པོ་དང་ནི་ཁོ་ར་ཁོར་ཡུག་རྩེ་མོ་བསྐྱིལ་ཏེ་ཞིང་རྣམས་གསལ་བར་གྱུར་པས་ན། །དགའ་ཞིང་ཡིད་རྣམས་མགུ་ནས་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་བ་ལ་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །དེ་ནས་རྒྱལ་ཆེན་བཞིའི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ

TI695 - 021

འདིས་མངོན་པར་བསྟོད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤེགས་པའི་ཞབས་འབྲིང་དུ་འབྲང་ངོ་། །དེ་ནས་ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐེམ་སྐས་སུ་ཞུགས་པར་རིག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་ལྷའི་སྟོབས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱི་ཆར་རབ་ཏུ་ཕབ་སྟེ། ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་པ། ཛྷ་འཕྲུལ་དམ་པ་བརྙེས་ཤིང་རབ་ཏུ་མཚུངས་པ་མེད་པ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ཤིན་ཏུ་སྟོན། །རྒྱལ་བ་ཉི་མ་ཇི་བཞིན་འཕགས་ཏེ་ཞིང་རྣམས་བྱེ་
བ་བརྒྱ་དག་ཏུ་ཡང་རབ་ཏུ་གདའ། །རྒྱལ་བས་རང་གི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱིས་ཞིང་རྣམས་ཐམས་ཅད་བརྒྱན་ཏེ་ཤིན་ཏུ་མཛེས་མཛད་པ། །གང་ཞིག་ཤིན་ཏུ་མཉམ་མེད་མཚུངས་
པ་མེད་ཅིང་ཛྷ་འཕྲུལ་དབང་དུ་གྱུར་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་མངོན་པར་བསྟོད་ནས་

T1695 - 022

༄༅། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་འབྲིང་དུ་འབྲང་ངོ་། །དེ་ནས་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རབ་འཐབ་བྲལ་ལ་སོགས་པ་འཐབ་བྲལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཐེམ་སྐས་སུ་ཞུགས་པར་རིག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་ལྷའི་ན་བཟའི་སྤྲིན་གྱི་ཆར་རབ་ཏུ་ཕབ་སྟེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་
པར་བསྟོད་པ། བདེ་བ་གཤེགས་ཁྱོད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་ཡངས་པས་སེམས་ཅན་བསམ་པ་མཁྱེན། །མཁའ་འདྲའི་ལམ་གྱི་ཆོས་གསུམ་དག་ལ་ཆགས་མེད་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་ཉིད། །སེམས་ཀྱི་འཇུག་པ་གཅིག་གིས་འགྲོ་བའི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །དེས་ན་སྲིད་པ་གསུམ་པོ་དག་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་
འོས༔ །དེ་ནས་འཐབ་བྲལ་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་མངོན་པར་བསྟོད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་འབྲིང་དུ་འབྲང་བར་གྱུར་

TI695 - 023

ངོ༑ ། དེ་ནས་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རབ་དགའ་ལྡན་ལ་སོགས་པ་དགའ་ལྡན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐེམ་སྐས་སུ་ཞུགས་པར་རིག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པའི་
ལས་ཀྱི་ཕྱིར་ལྷའི་རིན་པོ་ཆེའི་སྤྲིན་གྱི་ཆར་རབ་ཏུ་ཕབ་སྟེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་པ། གང་གི་སྣང་དུ་སྒྲ་དང་ཡི་གེ་མ་མཆིས་གང་དུའང་རྒྱུ་
བ་མ་མཆིས་པས། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་མི་གཡོ་ཡམ་བཏྨ་དང་སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་འདྲར་མཁྱེན་ནས། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆེད་དུ་ཆོས་ 20 TI695 024
མཆོག་གསུངས་པས་ན། །ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་མཁས་པ་བདག་མེད་གསུང་བའི་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ནས་དགའ་ལྡན་གྱི་རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་མངོན་པར་བསྟོད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་འབྲིང་དུ་འབྲང་ངོ། །དེ་ནས་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་རབ་འཕྲུལ་དགའ་ལ་སོགས་པ་འཕྲུལ་

རྒྱུད། ཅ

༄༅། །དགའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐེམ་སྐས་སུ་ཞུགས་པར་རིག་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་ལྷའི་རྒྱན་གྱི་སྤྲིན་
གྱི་ཆར་རབ་ཏུ་ཕབ་སྟེ། ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདིས་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་བྲོང་གིས་རང་གི་སྟོབས་བཙུམ་ཁའ་འདྲ་འོད་ཟེར་
ལྡན་པ་དང་། །ཐུགས་རྗེ་བརླན་ནས་བྱམས་པའི་དགོངས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཟུགས་སྟོན་པ། །གྲུ་ཚུལ་ཆོས་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཞུགས་ཀྱང་རྒྱལ་བ་མཚུངས་
པར་མཁྱེན། །ཆོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་སེམས་ལྷག་དོན་ཀུན་གྲུབ་པའི་རྒྱལ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ནས་འཕྲུལ་དགའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་
འདིས་མངོན་པར་བསྟོད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་འབྲིང་དུ་འབྲང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་དབང་སྒྱུར་ལ་སོགས་པ་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་

TI695 - 025

ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐེམ་སྐས་སུ་ཞུགས་པ་དང་། འཁོར་གྱི་ཁྱམས་སུ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པར་རིག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་མུ་ཏིག་གི་དོ་ཤལ་གྱི་
སྤྲིན་གྱི་ཆར་རབ་ཏུ་ཕབ་སྟེ། ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་མ་མི་མངའ་རྣམ་དག་རྣམ་
པར་ངེས་པ་དམ་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མཆོག་མི་གཡོས་པ། །མཉམ་མེད་བློ་ལྡན་རྒྱ་མཚོ་འདྲ་བར་གནས་ཤིང་སྲིད་ལས་རྣམ་གྲོལ་དབང་སྒྱུར་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །རིམ་
ཀྱིས་བྱམས་དང་ལྡན་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཡིས་ནི་བདེན་པའི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་རབ་ཏུ་གནས་མཛད་པ། །རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་ལམ་གྱི་ཁྱམས་ནི་གནས་པའི་བདེ་གཤེགས་སེང་གེ་ཁྱོད་
ལ་བདག་ཅག་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །སྙིང་རྗེའི་ཆུ་བོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྣམ་འཕེལ་བ། །ཞི་གནས་འདབ་མ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མེ་ཏོག་རྒྱས། །སློབ་མའི་ཚོགས་ཀྱི་བུང་བས

TI695 - 026

༄༅། །ངེས་པར་བསྙེན་གྱུར་པ། །བདེ་གཤེགས་པདམ་ལཞི་སྤྱི་བོས་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མངའ་བདག་གཡོ་བ་མ་མཆིས་རྒྱལ་ཁྲིམས་སར་གནས
པས༔ །བརྩོན་འགྲུས་མཚུངས་པ་མ་མཆིས་སྟོབས་ཀྱིས་ཡང་དག་འཕགས། །ཡུལ་གྱི་རླུང་རྣམས་ལངས་པ་ཆེན་པོས་མི་གཡོས་པ། །སངས་རྒྱས་རི་བོ་དམ་པ་ཁྱོད་ལ
ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མངའ་བདག་ཐུགས་རྗེས་དབྱངས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་དག་པ། །ཀློག་ཏེར་བློ་མཆོག་གིས་ནི་རབ་ཏུ་འཛོམས་མཛད་པ། །སེམས་ཅན་བརྒྱ་དག་གིས་ནི
མང་པོས་མཆོད་གྱུར་པ། །བདེ་གཤེགས་ཟླ་བ་ཁྱོད་ལ་བདག་ཅག་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མཁའ་ལྟར་ཞི་བའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་ལམ་གཤེགས་པ། །ཤེས་རབ་འོད་ཀྱིས
ཕྱོགས་བཅུ་དག་ནི་རྒྱས་འགེངས་ཤིང་། །སྐྱེ་བོ་མང་པོ་མཚུངས་མེད་པདམ་ཁ་འབྱེད་པ། །སངས་རྒྱས་ཉི་མ་དམ་པ་ཁྱོད་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །མངའ་བདག་ཕྱོགས་བཅུའི

TI695 - 027

ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་མདོ་

འཇིག་རྟེན་གསུམ་པོ་དགའ་ཡང་། །འདྲེན་པ་ཁྱོད་དང་མཉམ་པ་དམིགས་པར་མ་གྱུར་ཏེ། །ཁྱོད་ནི་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱིས་ཡང་དག་གྲུབ་པ་ལགས། །བདག་ཅག་ཁྱོད་ལ་
བསྟོད་པས་ངོམས་པར་འགྱུར་མ་ལགས། །ལྷ་དབང་བརྒྱ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་གྱིས་ཕྱག་བགྱིས་པ། །ལྷ་མཆོག་བརྒྱ་དག་གིས་ཀྱང་ཡང་དག་མངོན་བསྟོད་པ། །བསྔགས་པ་
བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོས་ཡང་དག་མངོན་བསྟོད་པ། །བདེ་བར་གཤེགས་པ་བསྟོད་འོས་ཁྱོད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །དེ་ནས་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་མངོན་པར་བསྟོད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་འབྲིང་དུ་འབྲང་ངོ་། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་
རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ་ཚད་མེད་པ་ལྷ་འབུམ་གྱིས་མངོན་པར་བསྟོད་ནས་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པར་གཤེགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྔོན་བཞེ་པའི་འཇིག་རྟེན

TI695 028

༄༅། །ཀྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདི་ར་ཐེམ་སྐས་ནས་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པར་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གླིང་བཞི་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ན་ཡང་གཤེགས་པར་ཞེས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་སྟོང་གསུམ་གྱིས་ཡོངས་
སུ་གཟུང་བ་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པར་གདན་སེང་གེའི་ཁྲི་ཇི་ལྟར་ཞམས་པ་ལ་བཞུགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དག་ཀྱང་སྐད་ཅི་རིགས་པ་ལ་འཁོད་
པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་རོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་
སོ༔ །བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པར་ཐར་པ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་རོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ནས་

TI695 - 029

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུའི་སྤུའི་ཁུང་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེ་ནས་ཀྱང་འོད་ཟེར་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་བྱུང་སྟེ། བྱུང་ནས་ཀྱང་ཤར་ཕྱོགས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་གྱུར་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ལྷོ་དང་། ནུབ་དང་། བྱང་གི་ཕྱོགས་རྣམས་དང་། འོག་དང་། སྟེང་དང་། ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་
གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་གྱུར་སོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སྣང་བར་གྱུར་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཅན་
དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་རྒྱུན་ཆད་དོ། །དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ
ཡང་རྒྱུན་ཆད་དོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྐད་ཅིག་དེ་ལ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་གནོད་པར་མ་གྱུར་ཅིང་། ཞེ་སྡང་གིས་མ་ཡིན། གཏི་མུག་གིས་མ་ཡིན་ཏེ། ཉོན་

TI695 - 030

༄༅། །སྨོན་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་གནོད་པར་མ་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཚེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱམས་པའི་སེམས་དང་། ཕ་མ་ལྷ་བུའི་འདུ་ཤེས་སུ་གྱུར་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་དག་པར་བསྐུལ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འོད་དེ་ལས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་བྱུང་ངོ་། །གང་གིས་བརྩོན་འགྲུས་སྟོབས་ནི་མཐའ་ཡས་ཡངས་པ་བརྟན་པ་བརྩམས་གྱུར་ཏེ། གང་གིས་བརྩོན་འགྲུས་ཆེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་དག་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་སྤངས། །གང་གིས་ཡོན་ཏན་དགེ་ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་ན་མཐུ་ལྡན་རབ་བརྗོད་པ། །ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་འོད་ཡངས་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བྱེད་པ་མཛེས། །གང་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་བླ་མེད་མཉན་སླད་དེ་ཡི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། །མཁས་པ་བློ་གྲོས་བརྟན་པ་དགེ་བ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་རྟག་ཏུ་ཉན། །བློ་རྒྱས་གང་ཞིག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་

པ་ཆེམ་སྐྱེད་པ། །ཐུབ་པ་དེས་ནི་གང་ཕྱིར་སེམས་ཅན་བདེ་བར་བཞེད་པས་འོད་འདི་ཕྱུང་། །མངའ་བདག་གང་ཞིག་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ནི་བདུད་སྟོབས་མུ་སྟེགས་ཚོགས
བཅས་ཕམ་མཛད་ནས། །པདྨ་བྱུང་བ་བཞིན་དུ་འཕགས་ཤིང་ཕྱོགས་བཅུ་དག་ཏུ་ལྷུན་པོ་ཇི་བཞིན་མཛེས། །གང་ཞིག་ཉི་མ་བཞིན་དུ་སྐུ་ཡི་འོད་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མ་ལུས་སྣང
མཛད་པ། །དེ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་གཞག་པ་དོན་ཆེན་གསན་དུ་རྒྱལ་བ་བ་གཤེགས་སུ་གསོལ། །རབ་ཏུ་བསྐོར་བར་མ་གྱུར་མཚུངས་པ་མེད་ཅིང་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་བསྐོར
གྱུར་པ། །འཁོར་ལོ་དམ་པ་སྟོབས་བཅུ་སེམས་ཅན་ཐུགས་བརྩེ་ཕྱིར་ནི་དེ་རིང་བསྐོར་བར་མཛད། །སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྟེད་དགའ་ལེགས་པ་རྒྱ་ཆེན་དེ་རིང
འབྱུང་བར་འགྱུར། །གང་དག་དད་པ་དང་བ་ཆེ་ཡངས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་དག་དེ་རིང་ལྟོས། །དེ་ནས་འོད་ཟེར་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཚིགས་སུ་བཅད

TI695 - 032

༄༅། །པ་འདི་དག་གིས་གོ་བར་གྱུར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བསྐུལ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་གཡོ་
བར་གྱུར། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་གྱུར། ཉོན་མོངས་པའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྦྱངས། མུན་པ་མུན་ནག་ཐམས་ཅད་བསལ། བདུད་ཀྱི་ཁྱིམ་ཐམས་
ཅད་མོག་མོག་པོར་གྱུར་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་དུ་སླར་འོངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབུའི་གཙུག་ཏུ
མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཤར་ཕྱོགས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲི་མེད་རྣམ་དག་རིན་ཆེན་འོད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་རྒྱུན་མི་འཆད་པའི་འོད་ཟེར་བཀོད་
པའི་རྒྱལ་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་བསོད་ནམས་བཀོད་པས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ལྡན་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེ

TI695 - 033

ཏོག་དཔལ་གྱི་སྙིང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་འོད་དེས་བསྐུལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གཱའི་ཀླུང་བཅུའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ཏེ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ནས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདིར་ཕྱིན་ཏེ། འཁོར་གྱི་ཁྱམས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་འདུག་ནས་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། ལན་བྲི་བསྐོར་བ་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་ལྷའི་ནོར་བུ་བཻ་ཌཱུརྻ་འི་དྲ་བའི་ཆར་རབ་ཏུ་ཕབ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་རབ་ཏུ་མཚུངས་མེད་ཡོན་ཏན་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བསྔགས་ཕྲེང་ཕྱོགས་བཅུ་ཀུན་ནས་བརྗོད། །ཁྱོད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཚོགས་མཆིས་ཞིང་གང་

TI695 034

༄༅། །ཡོན་ཏན་གཏེར། །དེ་རིང་ཆོས་དོན་གཉེར་བ་བདག་ཅག་རབ་ཏུ་མཆི། །ཆོས་དབྱིངས་མཉམ་ཉིད་རྣམ་རྟོག་མ་མཆིས་ཇི་བཞིན་དུ། །བཅོམ་
ལྡན་དྲི་མེད་འོད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་མཁྱེན་ཀྱང་། །ཤིན་ཏུ་བསླབ་པའི་སྒྱུ་མ་མཁན་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ། །སེམས་ཅན་རྣམ་པར་དགྲོལ་སླད་ཐ་དད་བསྟན་པ་མཛད། །དེ་ནས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྟོད་པ་ཚད་མེད་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་ནས། ཤར་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་གནས་
ཏེ༔ རང་གི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་རང་རང་གི་སྟན་དག་ལ་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་ལྷོ་ཕྱོགས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་རིན་ཆེན་སྤོབས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤོབས་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིན་ཆེན་སྒྲོག་ཤིང་ཞེས་བྱ་བ་འོད་དེས་བསྐུལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

TI695 - 035

དཔའ་བ་གང་གཱའི་ཀླུང་བཙུའི་བྱེམ་སྙེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ཏེ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ནས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་
ཙམ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདིར་ཕྱིན་ཏེ། འཁོར་གྱི་ཁྱམས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་འདུག་ནས་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་
མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། ལན་ཁྲི་བསྐོར་བ་བྱས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པའི་ལས་བྱེད་ཅིང་གསེར་གྱི་དྲ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བཀབ་
སྟེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་གྱིས་འཇིག་རྟེན་རྒྱས་བཀང་ནས། །འོད་ཀྱི་གློག་ཕྲུང་སྟོང་
པ་བདག་མེད་སྒྲ་བསྒྲགས་ཏེ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ལམ་གྱི་ཆུ་ཡིས་ཞི་མཛད་ཅིང་། །དཀར་པོའི་སྟོབས་དབང་ནགས་ཚལ་གེལ་བ་འཕེལ་བར་མཛད། །བདེ་གཤེགས་

ཀྱཻ་ཀ་ན། ཅ། ཞུ་དག དཔར་ཞུས་པ།

༄༅། །ཤེས་རབ་འོད་ཀྱིས་གཏི་མུག་མུན་བསལ་ནས། །རིང་ནས་སྲིད་མཚོར་གཉིད་ལོག་སེམས་ཅན་སད་མཛད་དེ། །ལམ་ཡང་བསྟན་ཅིང་སྲིད་
པ་དག་ཀུན་སྐྲམས་པར་མཛད། །ཐར་པའི་གྲོང་གནས་རྣམས་ཀྱི་མིག་ཀུན་རྣམ་པར་སྦྱོང་། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྟོད་
པ་ཚད་མེད་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་ནས་ཕྱོ་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་གནས་ཏེ། རང་གི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་རང་རང་གི་སྟན་དག་ལ་
འཁོད་དོ། །དེ་ནས་ནུབ་ཕྱོགས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཀུན་ནས་སྣང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣང་བ་དང་ལྡན་པ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་
བསྒྲགས་པའི་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འོད་དེས་བསྐུལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གཱའི་ཀླུང་བཅུའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་

33

TI695 - 037

ཏེ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ནས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདིར་ཕྱིན་ཏེ། འཁོར་གྱི་ཁྲོམས་རིན་པོ་
ཆེ་བཀོད་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་འདུག་ནས་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་ཁྲི་བསྐོར་བ་བྱས་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པའི་ལས་བྱེད་ཅིང་ནོར་བུ་མུ་ཏིག་གི་དོ་ཤལ་གྱི་ཕྲེང་བའི་དྲ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བཀབ་སྟེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །ཁྱོད་ཀྱི་སྐུ་ཡི་འཕྲིན་ལས་ནམ་མཁའི་ཁམས་འདྲ་ཞིང་། །སྨོན་ལམ་དགེ་བས་དག་པ་བྱེ་བ་ཕྲག་མང་ལྡན། །དྲི་མེད་རྣམ་པར་
དག་ཅིང་ཟག་པ་མེད་པ་དེས། །ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་གསལ། །ཁྱོད་ཀྱི་ཚིག་ནི་རྒྱན་ཆགས་གསལ་ཞིང་མཚུངས་པ་སྟེ། །འགྲོ་བ་

34

T1695 038

༄༅། །བསམ་དག་བསམ་པ་མཉམ་ཉིད་ཡོངས་ཚིམ་བགྱིད། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་དང་རྣམ་རྟོག་གང་ཡང་མི་མངའ་ཡང་། །སེམས་ཅན་བསམ་པ་རྣམས་
ལ་རྒྱུ་བ་དག་གི་འགྱུར། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྟོད་པ་ཚད་མེད་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་ནས་
ཐུབ་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་གནས་ཏེ། རང་གི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་རང་རང་གི་སྟན་དག་ལ་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་བྱང་ཕྱོགས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོན་ཏན་
མཐའ་ཡས་རིན་ཆེན་སྤྱོབས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲས་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་མཆོག་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་བྱ་བ་འོད་དེས་
བསྐུལ་མ་ཐག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གཱའི་ཀླུང་བཅུའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ཏེ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ནས་མི་སྣང་

TI695 - 039

བར་གྱུར་ནས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་འཇེད་འདིར་ཕྱིན་ཏེ། འཁོར་གྱི་ཁྱམས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་འདུག
ནས་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་ཁྲི་བསྐོར་བ་བྱས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པའི་ལས་བྱེད་ཅིང་ནོར་
བུའི་དོ་ཤལ་དང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བཀབ་སྟེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །འཛམ་བུའི་
ཆུ་གསེར་བཅོམ་ལྷ་བུར་སེར་བའི་སྐུ། །ཀུན་ནས་སྨྲུན་མདངས་ཕྱོགས་བཅུ་དག་ཏུ་རྣམ་པར་མཛེས། །མཚུངས་མེད་སྐུ་ལ་སེམས་ཅན་གང་དག་དེས་རྟོགས་པ། །དེ་དག་སྐྱོན་
མེད་བདེ་ཞིང་དགའ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །གང་གིས་ལྷུན་པོ་བརྩེགས་པ་ལྷ་བུའི་ཁྲུན་ཙམ་དུ། །འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་མཚུངས་མེད་རྒྱལ་བ་བལྟས་ཀྱང་ནི། །དེ་ཡི་རྫུ་འཕྲུལ

TI695 - 040

༄༅། །ཀུན་གྱི་སྟོབས་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི། །རྣམ་པར་སྤྲུལ་པས་རྒྱལ་བའི་སྤྱི་གཙུག་མཐོང་མི་ནུས། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྟོད་པ་ཚད་མེད་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་ནས་བྱང་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་གནས་ཏེ། རང་གི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་
པའི་རང་རང་གི་སྟན་དག་ལ་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་ཤར་དང་ལྷོའི་མཚམས་ཕྱོགས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མྱ་ངན་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་མྱ་ངན་མེད་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཀུན་ནས་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འོད་དེས་བསྐུལ་མ་ཐག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གཱའི་ཀླུང་བཅུའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱིས་
ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ཏེ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ནས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་

TI695 - 041

དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ།

འདིར་ཕྱིན་ཏེ། འཁོར་གྱི་ཁྲུམས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་འདུག་ནས། དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་ཁྲི་བསྐོར་བ་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པའི་ལས་བྱེད་ཅིང་རིན་པོ་ཆེའི་དྲ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བཀབ་སྟེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །སྐུ་ཡིས་མཐའ་དཔྱུང་མ་མཆིས་པ་ཡི་ཞིང་འཛིན་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་གནོད་ཞིང་ལ་མི་གནོད་པས། །མིག་མེད་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་ཡུལ་འཚལ་བར་དཀའ། །སངས་རྒྱས་སྲས་ནི་རྒྱལ་བའི་བྱིན་གྱིས་ཡང་དག་འཚལ། །ཞིང་གཅིག་ཕྱོགས་ལ་ཞིང་མང་རབ་འབྱམ་སྟོན་མཛད་དེ། །ཀུན་ཏུ་བསྟན་ཀྱང་རྣམ་པར་འཕེལ་དང་འགྲིབ་མ་མཆིས། །བསམ་པ་ཆེན་པོ་དག་ལྡན་ཅི་འདྲར་གྱུར་དེ་ལ། །དཔག་མེད་རྫུ་འཕྲུལ་རྣམ་པར་སྤྲུལ་

༄༅། །ཕས་དེ་སྟོན་ཏོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྟོད་པ་ཚད་མེད་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
མངོན་པར་བསྟོད་ནས་ཤར་དང་ལྷོའི་ཕྱོགས་མཚམས་ལོགས་སུ་གནས་ཏེ། རང་གི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་རང་རང་གི་སྟན་དག་ལ་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་ལྷོ་དང་
ནུབ་ཀྱི་མཚམས་ཕྱོགས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མིག་བཟང་པོ་ན། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སེམས་དཔའ་ཞེས་བྱ་བ་འོད་དེས་བསྐུལ་མ་ཐག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གཱའི་ཀླུང་བཅུའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཅིང་
མདུན་དུ་བདར་ཏེ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ནས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་འཇེད་འདིར་ཕྱིན་ཏེ། འཁོར་གྱི་

TI695 - 043

ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་འདུག་ནས་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་ཁྲི་བསྐོར་བ
བྱས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པའི་ལས་བྱེད་ཅིང་ན་བཟའི་དྲ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བཀབ་སྟེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ
མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །སེམས་ཅན་དམ་པ་གཡག་རྫ་ཐོགས་པ་ཇི་བཞིན་དུ། ཚུལ་ཁྲིམས་དྲི་མེད་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་འདྲ་བ་སྲུང་། །ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་གཟིགས་མགོན་པོ་ཤིན
ཏུ་ཐུགས་རྗེ་ཞིང་། །བདག་ལ་བསྟོད་པ་མི་འཛད་གཞན་ལ་སྨོད་མི་མཛད། །ལྷུན་པོ་ཇི་བཞིན་ཁྱོད་བརྟན་བླ་མ་རྒྱ་ཆེན་སྟེན། །རྒྱ་གཏེར་ཟབ་མོ་བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་གཏིང་དཔག
དཀའ། །སྲིད་པ་ཐོག་མར་བཅིངས་པ་ཀུན་ནས་གྲོལ་བ་སྟེ། །སེམས་ཅན་ཁྲག་ཁྲིག་ཉེས་པ་ཆེན་པོས་བཅིངས་ལས་གྲོལ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས

TI695 - 044

༄༅། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྟོད་པ་ཚད་མེད་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་ནས་ལྷོ་དང་ནུབ་ཀྱི་མཚམས་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་
གནས་ཏེ། རང་གི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་རང་རང་གི་སྟན་དག་ལ་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་ནུབ་དང་བྱང་གི་མཚམས་ཕྱོགས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་བཀོད་པའི་
རྒྱལ་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མུན་པ་དང་བྲལ་བ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འོད་ཟེར་དྲ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་འོད་དེས་བསྐུལ་མ་ཐག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་གང་གཱའི་ཀླུང་བཅུའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ཏེ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ནས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་
ཙམ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་འཇེད་འདིར་ཕྱིན་ཏེ། འཁོར་གྱི་ཁྱམས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་འདུག་ནས་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་

TI695 - 045

མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་ཁྲི་བསྐོར་བ་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པའི་ལས་བྱེད་ཅིང་རྒྱན་གྱི་དྲ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་
བཀབ་སྟེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །སྲིད་པའི་རང་བཞིན་སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་རྟོགས་མཛད་ནས། །བྱེད་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་
བུ་དངོས་པོ་མེད་པར་སྟོན། །སྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་འདུལ་མཛད་ཀྱང་། །འདི་ན་སེམས་ཅན་རང་བཞིན་མི་མཆིས་ཁམས་མ་མཆིས། །དཔེར་ན་མི་ཞིག་གཉིད་
ཀྱིས་ལོག་པའི་རྨི་ལམ་ན། །གཟུགས་མཐོང་ཡང་དག་འདུ་ཤེས་དེ་བཞིན་མཐོང་མ་ལགས། །འདུས་བྱས་དངོས་པོ་མ་མཆིས་རྨི་ལམ་འདྲ་བར་གསུང་། །ཆོས་རྣམས་
སྣང་ཡང་འདི་ན་ཆོས་ལ་ཆགས་མ་མཆིས། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྟོད་པ་ཚད་མེད་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་

TI695 - 046

༄༅། །ཕར་བསྒྲོད་ནས། ནུབ་དང་བྱང་གི་མཚམས་ཕྱོགས་ལོགས་སུ་གནས་ཏེ། རང་གི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་རང་རང་གི་སྟན་དག
ལ་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་བྱང་དང་ཤར་གྱི་མཚམས་ཕྱོགས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་སེམས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཡོངས་དག་དྲི་མ་མེད་པར་རབ་ཏུ་གནས་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་མཐའ་ཡས་དྲི་མེད་ཅེས་བྱ་བ་འོད་དེས་བསྐུལ་མ་ཐག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་
གཱའི་ཀླུང་བཅུའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ཏེ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ནས། སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་དེ་ལ
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདིར་ཕྱིན་ཏེ། འཁོར་གྱི་ཁྱམས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་འདུག་ནས་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས

TI695 - 047

ཕྱག་འཚལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གྲི་བསྐོར་བ་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པའི་ཕྱིར་ཅིང་རྟག་ཏུ་སྨྲ་འབྱུང་བའི་སིལ་སྙན་གྱི་དྲ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ལ་མངོན་པར་བཀབ་སྟེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མཁས་ཤིང་རབ་ཏུ་ཞི་ལ་མོས། །ཁྱོད་ཀྱིས་
ཆོས་ཀུན་སྟོང་ཞིང་ཚད་མ་མེད་པར་མཁྱེན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་འཇིག་རྟེན་ཀུན་མ་འཚལ། །མཐར་ཡས་བློ་མངའ་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཆོག་མཁྱེན། །སེམས་
ཅན་གཅིག་གི་སྤྱོད་བཞིན་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྱོད། །གང་དག་དུས་གསུམ་ལྡན་པ་དེ་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་མཁྱེན། །སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མི་འཇུག་སེམས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་སྤངས། །
འདུ་ཤེས་ཡོངས་ཤེས་མཁས་ཤིང་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ལྡན། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྟོད་པ་ཚད་མེད་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་

TI695 - 048

ཕྱོགས ༥

༄༅། །འདས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་ནས་བྱང་དང་ཤར་གྱི་ཕྱོགས་མཚམས་ཡོགས་སུ་གནས་ཏེ། རང་གི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་རང་རང་གི་སྟན་དག་ལ་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་འོག་གི་ཕྱོགས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་ཨུཏྤལ་དམར་པོའི་དཔལ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པར་སྣང་བྱེད་དུ་སྣང་བ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོབས་པའི་རྒྱན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འོད་དེས་བསྐུལ་མ་ཐག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གཱའི་ཀླུང་བཅུའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ཏེ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ནས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདིར་ཕྱིན་ཏེ༑ འཁོར་གྱི་ཁྱམས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་འདུག་ནས་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་

TI695 - 049

ལན་ཁྲི་བསྐོར་བ་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པའི་ལས་བྱེད་ཅིང་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་གི་ཕྲེང་གི་དྲ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བཀབ་སྟེ། ཚིགས་སུ་
བཅད་པ་འདི་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །གལ་ཏེ་ཁྲག་ཁྲིག་ཞིང་ན་ཧི་སླེད་རྟུལ་མཆིས་པ། །དེ་སླེད་བདེ་གཤེགས་སྲས་པོ་རྒྱལ་བའི་དྲུང་ལྷགས་
ཏེ། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་སྟོང་མང་ཞུ་བ་ཞུས་པ་དག །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཚིག་གཅིག་དུས་ཀྱིས་གོ་བར་མཛད། །བློ་ལ་མཁས་པ་རབ་བརྟོགས་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་བརྟོགས། །
གཟུངས་དང་ཏིང་འཛིན་རབ་བརྟོགས་བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་ཏེ། །བསྐལ་པ་མང་པོ་མཐའ་ཡས་བསྔགས་པར་བ་བརྗོད་ཀྱང་། །སྐྲ་རྩེས་རྒྱ་མཚོ་ཇི་བཞིན་ཟད་པར་མི་ནུས་
སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྟོད་པ་ཚད་མེད་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་ནས་འོག་གི་ཕྱོགས་ལོགས་

TI695 - 050

བསྐྱེད། ༥ ཉེར་བཞི། དཀར་ཆག

༄༅། །སུ་གནས་ཏེ། རང་གི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་རང་རང་གི་སྟན་དག་ལ་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་སྟེང་གི་ཕྱོགས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
སྒྲ་བསྒྲགས་མཆོག་གི་རྒྱལ་པོའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་
བྱ་བ་འོད་དེས་བསྐུལ་མ་ཐག་ཏུ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གཱའི་ཀླུང་བཅུའི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཅིང་མདུན་དུ་བདར་ཏེ། ལྷན་ཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་
ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ནས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདིར་ཕྱིན་ཏེ། འཁོར་གྱི་ཁྱམས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་
སྔར་འདུག་ནས་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་གྲི་བསྐོར་བ་བྱས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པའི་ལས་བྱེད་

T1695 - 051

ཅིང་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་བཀོད་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་དྲིལ་བུ་གཡེར་ཀའི་དྲ་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བཀབ་སྟེ། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །བདེ་བར་ཤེགས་སྐུ་ཡི་འཕྲིན་ལས་མཐའ་དང་དབུས་མ་མཆིས། །ཟླ་མེད་རྣམས་ཀྱི་གསུང་ཐུགས་སྤྱོད་ཡུལ་མཐའ་ཡས་པ། །དེ་ནི་སངས་
རྒྱས་མཁྱེན་གྱི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་མིན། །དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་མཐའ་མ་སྐྱེ་བོས་མི་རྙེད་བཞིན། །མཚུངས་མེད་སྤྱོད་པ་མཐའ་དཔྱད་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། །བྱང་ཆུབ་
འཁོར་ལོ་དེ་བཞིན་འོན་ཏེ་མྱ་ངན་འདས། །ས་བོན་ཇི་བཞིན་དེ་ལྟར་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་ལྟར། །དེ་བཞིན་ཕྱོགས་བཅུར་རྒྱལ་བའི་གནས་ཀྱང་ཚད་མ་མཆིས། །དེ་ནས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྟོད་པ་ཚད་མེད་པ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་ནས་སྟེང་གི་བར་སྣང་ལ་དོང་སྟེ། རང་གི་རྫུ

༄༅། །འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྲུལ་པའི་རང་རང་གི་སྟན་དག་ལ་འཁོད་དོ། །དེ་ལྟར་ཕྱོགས་བཅུ་དག་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཅུ་འདུས་པ་ལ་
སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚད་མེད་པ་དག་འོད་དེས་བསྐུལ་མ་ཐག་ཏུ་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདིར་ཕྱིན་ཏེ། འཁོར་གྱི་
ཁམས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དྲན་པ་དང་ལྡན་ཞིང་མཁྱེན་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་བཞེངས་
ཏེ༔ གསུང་བསལ་བའི་སྒྲ་མཛད་ནས། གསུང་བསལ་བའི་སྒྲ་དེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དབྱུངས་ཀྱིས་གོ་བར་གྱུར་ཏེ། སྟོང་གསུམ་གྱི་
སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་ན་གང་དག་དད་པ་དང་ལྡན་ཞིང་སྣོད་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་བསྙེན་དང་། དགེ་བསྙེན་མ་དང་། མི་

TI695 - 053

ཀ། ཉི་ཁྲི། ལྔ་བཅུ་པ།

དང་མི་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་བསལ་བའི་སྒྲ་དེ་ཐོས་ནས་ལུས་དང་། སེམས་ཚིམ་པར་གྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ཐེམ་
སྐས་དགུ་ནས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་དེ་ལ་འཁོར་གྱི་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པར་ཕྱིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ནས་
ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཇི་ལྟར་འཁྲུན་པའི་སྟན་དག་ལ་འཁོད་དོ། །གསུང་བསལ་བའི་སྒྲ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཚངས་པའི་ལྷ་རྣམས་དང་། ཚངས་རིས་དང་། ཚངས་པའི་མདུན་ན་འདོན་
དང་། ཚངས་འཁོར་དང་། ཚངས་ཆེན་དང་། འོད་ཆེན་དང་། འོད་ཆུང་དང་། ཚད་མེད་འོད་དང་། འོད་གསལ་དང་། དགེ་ཆུང་དང་། ཚད་མེད་དགེ་
དང་། དགེ་རྒྱས་དང་། སྤྲིན་མེད་དང་། བསོད་ནམས་སྐྱེས་དང་། འབྲས་བུ་ཆེ་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དང་། མི་ཆེ་བ་དང་། མི་གདུང་བ་

TI695 054

༄༅། །དང་། གྱ་ནོམ་སྣང་དང་། ཤིན་ཏུ་མཐོང་དང་། འོག་མིན་གྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱང་བསྐུལ་ནས་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་དེ་ལ་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པར་བྱིན་ཏོ། དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ནས་སྟན་རབ་ཏུ་བརྟན་པ་དག་ལ་འཁོད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་འདུས་པ་ཆེན་པོ་དེ་འདུས་པར་མཁྱེན་ནས་སྨིན་མཚམས་ཀྱི་མཛོད་སྤུ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་ཉེ་བར་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་ཕྱུང་སྟེ། དེས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ལ་ལན་བདུན་བསྐོར་བ་བྱས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྤྱི་བོར་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེ་ཏོག་དཔལ་གྱི་སྙིང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་འོད་དེས་རེག་མ་ཐག་ཏུ། དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་

འཛིན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེ་ཏོག་དཔལ་གྱི་སྙིང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་བཀོད་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ནས་དེའི་ཚེ་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པའི་དབུས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གདན་
སེང་གེའི་ཁྲི་འཕང་དུ་ཞེང་ཏ་ལ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་དུ་མཐོ་བ། རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྤྲས་པ། ཁ་ཁྱེར་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ལས་བྱུང་བ། རབ་
བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་བཏིང་བ། མེ་ཏོག་སིལ་མ་སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བཀྲམ་པ། བླ་རེ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཐམས་ཅད་བྲེས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས
ཡང་དག་པར་བཟུང་བ། འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མིག་གིས་བལྟས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ། བསམ་པ་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་ཞིག་བྱུང་

TI695 - 056

༄༅། །བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མེ་ཏོག་དཔལ་གྱི་སྙིང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྱུར་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གདན་
སེང་གེའི་ཁྲི་ཆེན་པོ་བསྐུལ་བར་བསྔགས་པ་མཐའ་ཡས་ཞེས་བྱ་བ་མངོན་པར་སྤྲུལ་ནས་དྲན་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ཤེས་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་ལངས་ཏེ། གུས་པ་དང་
བཅས་ཤིང་ཞེས་དང་བཅས་པར་ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་གསོལ་པ། ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དགོས་པ་རབ་ཏུ་བགྱིད། །ལྷ་དབང་གཟི་
བརྗིད་ཡོན་ཏན་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་དགའ། །ཚངས་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་རྣམ་པར་མཛེས། །སངས་རྒྱས་མཐུ་ཡི་ཡུལ་གྱིས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་འདི། །
ཆོས་རྣམས་མི་གཡོ་ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཡ་མ་བརླ། །སྒྱུ་མ་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ་ཆུ་ཡི་ཟླ་འདྲ་ཞིང་། །ཧྲེ་མེད་བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་མེད་པར། །མཁྱེན་ནས་མགོན་པོ་འདིར་

TI695 - 057

ཉེ་རྣམ་པར་སྣང་བ་སྟོན། །བཀོད་པའི་སེམས་ཀྱི་དབང་འགྲོ་སེམས་ཉེ་གཟུགས་ཅན་མིན། །རྣམ་སྣང་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དབང་དུ་འགྲོ། །བཀོད་པ་ཐམས་
ཅད་འདིར་ནི་སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་འདྲ། །རྣམ་སྣང་བདག་གིས་མ་མཆིས་གང་ནའང་གནས་མ་མཆིས། །གང་གིས་སེམས་རྒྱུན་མ་མཆིས་རང་བཞིན་དག་འཚལ་བ། །དེ་
ལ་གློ་བུར་གཞོམ་པའི་ཉོན་མོངས་མ་མཆིས་སོ། །རྟོག་དང་ཀུན་རྟོག་ཡོངས་སུ་རྟོག་ལས་སེམས་གྲོལ་བ། །དེ་ནི་སྒྱུ་མའི་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན། །ས་སྟེང་རྡུལ་
ཙམ་མངོན་པར་འཕགས་པ་མ་མཆིས་ཀྱང་། །ས་སྟེང་ནོར་བུ་རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་ཀུན་ཏུ་བསྟན། །གདན་གང་བཞུགས་ནས་སེམས་ཅན་བྱེ་བ་འདུལ་འགྱུར་པ། །འོད་ཀྱི་
སེང་གེའི་ཁྲི་གདན་ནར་བ་མཛེས་བདག་གིས་བཀྲིས། །གདུགས་དང་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་དང་དར་གྱི་ཕྲེང་བ་བསྒྲེང་། །དེ་ནི་གང་དུའང་འགྲོ་བ་མ་མཆིས་འོང་མ་མཆིས། །

TI695 - 058

༄༅། །ཁྱོད་ཀྱིས་གང་ནས་ཆོས་རྣམས་འདུ་བ་མཁྱེན་ནས་ཀྱང་། །སེམས་ཅན་དམ་པ་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན། །ཚངས་པའི་དབྱངས
ལྡན་ལེགས་ཤིང་ཤིན་ཏུ་བསྔུངས་པའི་གསུང་། །འཇིག་རྟེན་སྒྲོན་མ་མཛད་པ་བསོད་ནམས་གཟི་བརྗིད་མང་། །བདག་ལ་ཐུགས་བརྩེའི་སླད་དུ་འཇོགས་ཏེ་གདན་ལ
བཞུགས༔ །རྒ་དང་འཆི་དང་ན་བ་གཅོད་པའི་ཆོས་བཤད་གསོལ། །ཁྱོད་ལ་བསྙེན་བཀུར་བགྱི་དང་ཆོས་ནི་མཉན་སླད་དུ། །རྣམ་དག་སེམས་ཅན་འདི་རྣམས་ཕྱོགས་བཅུ
དགནས་ལྷགས། །གང་གི་དོན་དུ་ལྷགས་པའི་དོན་དེ་སྩལ་དུ་གསོལ། །སེང་གེའི་ཁྲི་ལ་བཞུགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱང་བཤད་དུ་གསོལ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ
སེམས་དཔའ་མེ་ཏོག་དཔལ་གྱི་སྙིང་པོ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྱུར་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་མཁྱེན་ནས་གདན་སེང་གེའི་ཁྲི་དེ་ལ་བཞུགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས

TI695 - 059

སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྙེས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྒོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་བཀོད་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཟབ་མོ་ཐམས་ཅད་དང་། སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྱུར་བའི་གཟུངས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའི་སྒོར་འཇུག་པ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་རྣམ་པར་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གཞོལ་བའི་
སྒོར་འཇུག་པ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཞོལ་བའི་སྒོར་འཇུག་པ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་སྟོན་པ། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཐེག་པ་
གཅིག་ཏུ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་འདུ་བ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཚུལ་གཅིག་ཅིང་མ་འདྲེས་པ་ལ་འཇུག་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་དབང་པོ་ལ་འཇུག

༄༅། །པ། སྟོན་པ་སྙིང་པོ་དང་ལྡན་པ། ཆོས་རྣམ་པར་གདོན་མི་ཟ་བ། བདུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་བྱེད་པ། རྩོལ་
བ་ཞིན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྩུལ་ལ་གཞོལ་བར་འཇུག་པ། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འདུལ་བ། ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ། ཐུབ་པ་མེད་
པར་ཡོངས་སུ་བསྐོར་བ་ལ་མཁས་པའི་ཐབས་དང་ཡེ་ཤེས་སྟོན་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འཇུག་པ། ཆགས་པ་མེད་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱི་
སྒོར་འཇུག་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་ངེས་པ་སྟོན་པ། རྟོག་པ་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པ། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་
ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བསགས་པའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་མཉམ་པ་ཉིད་རྟོགས་པར་བྱེད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་

མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱན་དང་ལྡན་པ། དྲན་པ་དང་། བློ་གྲོས་དང་། རྟོགས་པ་དང་། མོས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཟད་མི་ཤེས་པ་མངོན་པར་སྒྲུབ་པ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ལུས་དང་། ངག་དང་། སེམས་རབ་ཏུ་དབེན་པར་ཤེས་པ༑ ཐེག་པ་ཆེན་པོས་འདུལ་བའི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སར་དབང་བསྐུར་བ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ལ་དབང་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བསྟན་པ་དང་། བསྟོད་པ་དང་། བཤད་པ་དང་། བསྒྲགས་པ་དང་༑ གཟུང་བ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་བསྐང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་

58

TI695 - 062

ཅ

༄༅། །པར་སྤྲུལ་པ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པ་དང་། འཁོར་གྱི་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅད་པ་དང་། བདུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅད་པ་
དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་འབར་བར་བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཅོམ་ལྡན་འདས་གདན་སེང་གེའི་ཁྲི་དེ་
ལ་བཞུགས་སོ།། །།བམ་པོ་གཉིས་པ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིན་ཆེན་སྒྲོག་ཤིང་ཞེས་བྱ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱན་བཀོད་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
མཐུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་བསྒྲགས་སྟོབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོས་པདྨ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་གྱི་

TI695 - 063

ལག་པ་རྣམས་སུ་མེ་ཏོག་གི་ལྷ་ལྷི་དག་དང་། མེ་ཏོག་གི་སྐྲོན་བུ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། མེ་ཏོག་གི་ལྷ་ལྷི་དང་། མེ་ཏོག་གི་སྐྲོན་བུ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་འཐོར་རོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་མཆོག་རྒྱ་མཚོས་དྲི་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ
བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་གྱི་སྤུའི་ཁུང་བུ་ཐམས་ཅད་དུ་ཙན་དན་སྦྲུལ་གྱི་སྙིང་པོའི་དྲིར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ། །དེ་ནས
སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འོད་ཟེར་དྲ་བ་ཅན་གྱིས་འོད་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར
ལ་ལུས་ཀྱི་འོད་མཐའ་ཡས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སེམས་པས་མིག་མི་འཛུམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི

TI695 - 064

༄༅། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་ཤིང་མིག་མི་འཛུམས་
པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་མཐའ་ཡས་དྲི་མེད་ཀྱིས་ཆོས་ལ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་
སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་ཞིང་ཆོས་ལ་དགའ་བ་དང་མོས་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤོབས་པའི་རྒྱན་བཀོད་པས་རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་སྒྲིབ་པ་
ལྔ་རྣམ་པར་སེལ་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ། །དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོས་བརྗེད་པ་མེད་པར་སྟོན་

TI695 - 065

པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དྲན་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་པ་མི་བརྗེད་པར་བྱིན་
གྱིས་བརླབས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཀུན་ནས་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བས་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས། ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་བདུད་དང་། ཕྱིར་རྒོལ་བ་བཅོམ་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུད་རབ་ཏུ་འཇོམས་པས་བདུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཇོམས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བདུད་རབ་ཏུ་འཇོམས་པས་བདུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ནས་དེའི་ཚེ་སྟོང་

TI695 - 066

གཟུངས། ཙ སོ་གཉིས། དབང་ཕྱུག་པ

༄༅། །གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་བདུད་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དཔུང་དང་བཅས། གཡོག་འཁོར་དང་
བཅས་ཏེ་མྱུར་བ་མྱུར་བར་རིངས་ཐབས་སུ་རང་རང་གི་བདུད་ཀྱི་གནས་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏེ། འཁོར་གྱི་ཁྲམས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྤྱན་སྔར་
འཁོད་ནས། དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། ལྷའི་མཆོད་པ་རྣམ་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་ནས་གུས་པ་
དང་བཅས་ཤིང་ཞེ་ས་དང་བཅས་པར་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་གསོལ་བ་འཚལ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཆོས་ཞལ་ད་དུ་གསོལ། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཆོས་ཞལ་ད་དུ་གསོལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུད་རབ་ཏུ་འཇོམས་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་བདག་ཅག་བདུད་ཀྱི་སྡུག

T1695 - 067

ལས་འདོར་ཞིང་སྣུན་ཆད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མིག་གིས་མི་རྩོལ་བར་འགྱུར་བའི་ལས་མི་བགྱིད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་ལ་དབུགས་དབྱུང་བ་སྩོལ་ཅིག
དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཐད་དུ་མཆིས་ཏེ། བདག་ཅག་ཆོས་ཉན་པར་བགྱིད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདུད་དེ་དག་དབུགས་དབྱུང་བའི་ཕྱིར་འདི་སྐད་ཅེས
བཀའ་སྩལ་ཏོ། །གྲོགས་པོ་དག་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །གང་གི་ཕྱིར་ཁྱེད་བདུད་ཀྱི་ལས་ཀྱང་འོར་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཆོས་ཞུད་པར་གསོལ་བ་ཡང་ཐོབ་ཤིག
དང་། དེ་ཉིད་ཁྱེད་ཀྱི་བདུད་ཀྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལས་འདའ་བའི་རྒྱུར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྲུན་པའི་སྟོབས་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར
རོ། །གྲོགས་པོ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མུན་པ་མུན་ནག་ལོ་དུ་མར་བསགས་པ་ནི་མར་མེ་གཅིག་གིས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གྲོགས་པོ་དེ་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ་ཉོན་མོངས་པའི

T1695 - 068

༄༅། །མུན་པ་མུན་ནག་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསགས་པ་ཡང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲོན་བས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གྲོགས་པོ་དག་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟླ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་དང་། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་དང་། ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ཆེན་པོ་གཅིག་གིས་མུན་པ་མུན་ནག་ཐམས་ཅད་སེལ་ཏོ། །གྲོགས་པོ་དག་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་སེམས་ལྷག་མཐོང་དང་ལྡན་པ་གཅིག་གིས་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་མུན་ནག་ཐམས་ཅད་སེལ་ཏོ། །གྲོགས་པོ་དག་དེའི་ཕྱིར་ཁྱེད་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་རིམ་གྱིས་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་མུན་ནག་ཐམས་ཅད་བསལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་པར་གྱུར་ཏེ་འདུག་པ་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་

TI695 - 069

པས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་བསྟན་པ་འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་བོ། །དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པས་ངེས་པར་
འབྱུང་བ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྒོ་ཞེས་བགྱི་བ་འདུས་པ་ཆེན་པོའི་ལེའུའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཞུད་པར་བཞེད་པར་ཐེ་ཚོམ་མ་མཆིས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཤེ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འདུས་པ་འདི་ནི་ཆེ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་གོ་ཆ་བགོས་པ། མངོན་
པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོས་རྣམ་པར་རོལ་པ། ཕྱོགས་བཅུར་སྒྲ་བསྒྲགས་པ་སེམས་ཤིན་ཏུ་བྱང་བར་བགྱིས་ཏེ་དྲི་མ་མ་མཆིས་པར་རིག་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བས
སྣང་བར་གྱུར་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟོད་ཅིང་བསྔགས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་ཕྱུག་གིས་དབང་བསྐུར་བ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་

TI695 - 070

ཀྱུར། ཅ། ཞེ་བཞི། དཀོན་བརྩེགས།

༄༅། །སོན་པ། ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ངེས་པར་སྐྱེས་པ། བདུད་ཀྱི་ལས་དང་སྤྱོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་བསལ་
བ༔ ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་དང་། ངན་པའི་ཚོགས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་འདུལ་བ། ཚིག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་
རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆགས་པ་མ་མཆིས་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པ། དྲན་པ་དང་། བློ་གྲོས་དང་། རྟོགས་པ་དང་། ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་། མོས་པ་དང་། གཟུངས་དང་། ཡེ་
ཤེས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ། བྱིན་གྱི་རླབས་ཐོབ་པ་མ་མཆིས་ཤིང་སྤོབས་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་མཆོག་དང་། མཆོག་མ་ལགས་པ་ཤེས་པ་
ལ་མཁས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་པ། འཁྲུལ་པ་མ་མཆིས་པར་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མ་མཆིས་པའི་ཆོས་སྟོན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་

TI695 - 071

ཙན་ཀྱི་སྒྲ་དང་སྐད་ལ་མཁས་པ། མི་འམ་ཅི་དང་བྱ་ཀ་ལ་པིང་ཀ་དང་། ཁྲུང་ཁྲུང་གི་སྒྲ་དང་། ཚངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་ཅན། ཤིན་ཏུ་ཞ་ཤེས་གཉེན་བགྲེས་པས་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པ། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཅན། བརྟན་ཞིང་ཤིན་ཏུ་གནས་ལ་མི་གཡོ་ཞིང་
ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བགྱིད་པ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་ཡང་དག་པར་བསྒྲེང་བར་བགྱིད་པ། རྡོ་རྗེ་ལྟར་སྲ་ཞིང་མི་ཤིགས་པའི་འཁོར་ཡུག་ལྟ་བུ། སྨོན་པ་མ་མཆིས་པའི་
སྨོན་ལམ་དང་ལྡན་པ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་བལྟ་དཀའ་ཞིང་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ལ་ཞུགས་པ། ཆད་པ་དང་། རྟག་པའི་མཐའ་གཉིས་དང་། ལྟ་བར་
གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པར་བཅད་པ། ཚོགས་ཅན་ཆེན་པོའི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡོངས་སུ་འགྲུབས་པ། དེད་དཔོན་ཆེན་པོ་

TI695 - 072

༄༅། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པར་ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་བསོད་ནམས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པ། སྨན་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
༥ ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་གཟུགས་ཅན་མ་ལགས་པའི་ནད་གསོ་བར་བགྱིད་པ། སེང་གེའི་སྒྲ་ཆེན་པོ་སྒྲོགས་པ། སྟེལ་ཞིའི་རྒྱུད་དང་། སྤྲིའུ་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་ལ་མི་སྐྲག་པ། མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་ལུས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ། གཏན་པ་མེད་པའི་མཆོད་སྦྱིན་བགྱིད་པ། ཐམས་ཅད་ལ་
སེམས་དཔའ་བ། བདུད་བཞི་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་གཡུལ་འདུལ་བ། མཉན་པ་ལྷ་བུར་གྱུར་པ། དབང་པོ་དང་། སྟོབས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་
དང་། བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ། ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བགྱིས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་སྒྲོལ་བ་

69

TI695 - 073

ལ་བརྟོན་པ། རི་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་བརྒྱད་པོ་རྙེད་པ་དང་། མ་རྙེད་པ་དང་། གྲགས་པ་དང་། མ་གྲགས་པ་དང་། སྨད་པ་དང་། བསྟོད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལས་ལོག་པ། དགའ་བ་དང་། དང་བ་དང་། མཆོག་ཏུ་དགའ་བའི་ཆོས་ལ་སེམས་ཞུགས་པ། ཆོས་དཀོན་མཆོག་གི་འོད་ཟེར་དང་ལྡན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངོམས་ནས་ངོམས་པར་བགྱིད་པ། པདྨ་ལྟ་བུ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གོས་པ། འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་པར་དག་པ། ཟླ་བ་དང་། ཉི་མ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པའི་འོད་མོག་མོག་པོར་བགྱིད་པ། རྒྱ་མཚོའི་ཕྱུག་རྒྱུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ། ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དག་པར་གཞོལ་བ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་མི་གཅོད་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བགྱི་བ་དང་། འདུལ་བའི་ཚིག་འཚལ་བ། སངས་རྒྱས་

TI695 - 074

ཁྲི་པ། ཀ སོ་ལྔ དབང་ཕྱུག

༄༅། །ཀྱི་ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཛོད་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ། བསྒྲུབས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པ། བསོད་ནམས་ཚད་མ་མཆིས་པ་བསགས་པ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ། ཕྱི་མའི་མཐའི་མུའི་བསྐལ་པར་བསྒྲུབས་པ་མཐར་མི་ཕྱིན་པ་འདི་ལྟ་བུ་རྣམས་ཀྱི་འདུས་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་བདག་འདི་སྙམ་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྒོ་ཞེས་བགྱི་བ་འདུས་པ་ཆེན་པོའི་ལེའུའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཡོངས་སུ་བཤད་པར་བཞེད་པ་སྙམ་བགྱིད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ཙམ་དུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་ནི་ཕན་འདོགས་པར་འགྱུར་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཆོམ་པར་འགྱུར་བ། མ་འོངས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར

T1695 - 075

སྐྱེད་པ། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ། སྤྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་གཅིག་ལ་
འཇུག་པ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དབང་བསྒྱུར་བ། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་
དང་འབྲས་བུ་ཆུད་མི་ཟབ། ངེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྒྱན་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ། མ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ། ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་
པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལམ་ལ་འཛུད་པ། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་མོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རྣམ་པར་དགོད་པ་སྟོན་པ་སྟེ་ངོ་མཚར་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་
འབྱུང་བ་ནི་ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷམ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱན་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་བྱུང་བར་གྱུར་ན་ངོ་མཚར་

TI695 - 076

༄༅། །རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་འདི་དག་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདི་དག་གིས་འཁོར་གྱི་
ཁྱམས་འདི་ར་སེམས་བསྐྱེད་པ་གཅིག་གིས་བཀོད་པ་གང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་འདི་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་དུ་ཡང་སྟོན་
པའི་རྗེ་མི་ཐོགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་བདག་འདི་སྙམ་བགྱིད་དེ། ཨེ་མ་ཧི་ཙམ་དུ་གང་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་མཐོང་ཡང་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་འམ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་རེ་བ་སྐྱེད་པའི་སེམས་ཅན་ཤེས་རབ་འཆལ་པ་ཅན་དེ་དག་ནི་ངོ་མཚར་ཆེ་བ་སྙམ་བགྱིད་དོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་
ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སླད་དུའོ། །བཅོམ་ལྡན་

འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤེས་རབ་འཆལ་བའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་མི་ལ་ལ་ཞིག་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བཻ་ཌཱུ་རྱ་བོར་ནས་ནོར་བུ་མཆིང་བུ་ལ་དམིགས་པ་སླམ་དུ་སེམས་པ་
དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བོར་ནས་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་དམིགས་པར་བགྱི་བ་སླམ་དུ་སེམས་པའི་སེམས་ཅན་དག་ནི་འདྲ་
བ་ཉིད་དུ་བདག་ལ་གདའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བུའམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་དག་ལྷག་པའི་བསམ་པས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། སྐྱེད་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རིང་པོར་མི་ཐོགས་པར་ཆོས་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་དབང་
ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོས་བསྟན་པ་འདི་ཞལ་ཕྱེད་པ་ན། ལྷ་དང་མིར་བཅས་པའི་སྐྱེ་དགུའི་འཁོར་དེ་ལས་སྲོག་ཆགས་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག

74

TI695 - 078

༄༅། །པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །རྒྱན་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདུས་པའི་ལེའུའོ།། །།དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འདུས་པ་ཆེན་པོ་དེ་གཟིགས་ནས། ཨེ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདུས་པ་འདི་དག་ནི་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཛོད་
འཛིན་པར་མཁྱེན་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྒོའི་ལེའུའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་རབ་ཏུ་བཤད་པའི་ཕྱིར། མི་
འཇིགས་པས་སྤོབས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་འོད་ཟེར་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་གྱི་གཙུག་ནས་བྱུང་ངོ་། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འོད་ཟེར་དེ་བྱུང་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ནས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་
པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ལ་ལན་བདུན་བསྐོར་བ་བྱས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོའི་ལུས་ལ་ལན་བརྒྱར་བསྐོར་བ་བྱས་

ནས༔ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །འོད་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོ་
ལ་རེག་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཀྱི་
འོད་དང་། སེང་གེའི་ཁྲི་དང་། ལུས་བརྒྱ་འགྱུར་དུ་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ལམ་མེ། ལྷང་ངེ། ལྷན་ནེ་རོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་
རྒྱལ་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་རི་གནས་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ། བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ལ་གཟར་ནས་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷངས་ལ་བཙུགས་ཏེ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབུའི་གཙུག་གི་དྲང་ཐད་ཀྱི་སྟེང་གི་བར་སྣང་ལ་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

TI695 - 080

༄༅། །རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ་ཡུ་བཞི་བི་དྷུ། གཡོགས་མ་ཞིག་སེར། སྙིང་པོ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་ནེ་ཚོ་འམ་ཅི། རྩིབས་ནི་ཨིན་དྲ་ནཱི་ལ་ལས་བྱས་པ། མུ་ཏིག་གི་དོ་ཤལ་རབ་ཏུ་དཔྱངས་པ། དར་གྱི་ལྡ་ལྡི་མཛེས་པར་བྱས་པ། དྲིལ་བུ་གཡེར་ཀའི་དྲ་བ་འཁྲོལ་བ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་ཀྱིས་བཟུང་བ། རྒྱར་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་ཚད་ཙམ་ཞིག་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་རིན་པོ་ཆེའི་གདུགས་དེ་ལྟ་བུ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཡང་ཕབ་སྟེ། སིལ་སྙན་དང་། སྒྲ་དབྱངས་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་སྒྲ་འབྱུང་བར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །ཀུན་དུ་སྣང་བ་ཀུན་ནས་འོད་ཟེར་ཅན། །དོན་རྣམས་མ་ལུས་སྟོན་པ་ཀུན་ནས་སྤྱན། །རང་བྱུང་ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་

ལ་མ་ཁས། །ཁམས་གྱིས་མི་ཁྲེབ་ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་ལྡན། །སྐྱེས་བུ་ཁྱུ་མཆོག་གིས་ནི་འོད་ཟེར་ཕྱུང་། །ཞལ་ཡང་རྣམ་པར་སྦྲུང་ཞིང་འོད་མཛད་པ། །འདྲེན་པ་དེ་ནི་བདག་
གི་ལུས་ལ་ཡང་། །ལན་བརྒྱར་བསྐོར་བ་བགྱིས་ནས་སྤྱི་བོར་ཞི། །མི་ཡི་འདྲེན་པའི་འོད་ཀྱིས་རེག་པས་ན། །གང་དག་བདག་གིས་སྔོན་ཐོབ་དྲན་པ་དང་། །བློ་གྲོས་
སྤོབས་པ་སྣང་བ་དེ་བཞིན་གཟུངས། །རྣམ་པ་སྟོང་དུ་ཁྲིད་པར་འཕགས་པར་གྱུར། །བདག་ལུས་རབ་སིམ་སེམས་ནི་རྣམ་པར་དག །བདག་གི་བློ་གྲོས་དགའ་མགུ་མཉམ་
པར་གྱུར། །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་དང་། །སྤོབས་པ་བདག་གིས་ལུས་ལ་རབ་ཏུ་ཞུགས། །སངས་རྒྱས་མཐུ་ཆེན་བསྙེན་པར་དཀའ་བ་ལ། །
ཉམ་ཆུང་དག་གི་མཉེས་པར་བགྱིད་མི་ནུས། །སངས་རྒྱས་གནང་ནས་འགྲོ་ཀུན་ཕན་སླད་དུ། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་ཞུ་བ་ཞུ་བར་འཚལ། །ཇོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་

T1695 - 082

༄༅། །དཔའི་སྤྱོད་འཇུག་དང་། །འཇིག་རྟེན་རྣམ་འདྲེན་དག་གི་འབྱུང་བ་དང་། །སྣང་དང་ངེས་འབྱུང་རྣམ་པར་སྦྱོལ་པ་དང་། །དབང་བསྒྱུར་ཡེ་
ཤེས་ཡོངས་སུ་ཞུ་བར་འཚལ། །ཐེག་མཆོག་དམ་པ་རྟོགས་པར་བོད་ཆུད་ཅིང་། །མཐའ་ཡས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡི་འཁོར་ལྷགས་དང་། །གཞི་དག་རྒྱ་ཆེན་ཆོས་དོན་གཉེར་བ
དག །དེ་དག་ཕན་སྨད་སངས་རྒྱས་ལ་ཡང་ཞུ། །བདུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤིན་ཏུ་ཆེར་གཅད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གཟུང་། །བཅོམ་ལྡན་ཕུང་པོ་མ
མཆིས་དམ་ཆོས་མཛོད། །ལུས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་པའི་དུས་འདི་ལགས། །སྐྱེས་བུ་ཁྱུ་མཆོག་མཁྱེན་པ་མཐའ་ཡས་པས། །བཅོམ་ལྡན་དེ་ལ་བདག་གི་བློ་མི་ཆུད། །
བདེ་གཤེགས་མཁྱེན་པ་ཤེས་པས་མི་དགོངས་པས། །མཁས་པ་ཡངས་པ་བདག་ནི་ཞུ་བར་འཚལ། །ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མཁྱེན་འཇུག་དང་། །ཇི་ལྟར་ཡུན་རིང་

TI695 - 083

ནས་ནི་བསྣུབས་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་རྒྱལ་པོ་རབ་བསྣུབས་པ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཞལ་ད་དུ་གསོལ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་
དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ནི་ཚད་མ་མཆིས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་
ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བར་ཆོས་སྟོན་པ་ལགས་པར་རིག་ཅིང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གཏོང་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པར་མཐོང་ནས་དོན་འདི་ཞུ
བར་འཚལ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་དག་ནི་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱན་གང་དག་གིས་བརྒྱན་ན་བྱང་

TI695 - 084

ཤེར་ཕྱིན། ༨༥

༄༅། །ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྤྱོད་པ་ན་མཛེས་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་བསམ་གྱིས་མི་
ཁྱབ་པ་ཐོབ་ནས་གཏི་མུག་གི་མུན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཐེ་ཚོམ་མ་མཆིས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྣོ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་པ་རྣམས་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མི་གཏོང་བའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པ་མཆོག་དང་ལྡན་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་
བར་གནས་པ་རྣམས་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལས་ཡང་དག་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ལེགས་པར་བགྱིད་
པའི་ལས་བགྱིད་པ་དང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་གདུང་བ་མ་མཆིས་པ་རྣམས་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིནས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདུད་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་བཅོམ་ཞིང་

TI695 - 085

ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡུལ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡུལ་ལ་མངོན་དུ་འཕགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དག་ཡོངས་སུ་འཚལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། བདུད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཚར་གཅོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བསྟན་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། མྱུར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བློ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པས་མངོན་པར་འཕགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་དེ་ལེགས་པར་བཤད་དུ་གསོལ། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག

TI695 - 086

༄༅། །གི་རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཁྱོད་ལེགས་སོ། །ལེགས་སོ། ཁྱོད་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་
ཚད་མེད་པ་ལ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཐོབ་ནས། ཁྱོད་བློ་རྣམ་པར་ངེས་པ་འདི་ལྟ་བུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དོན་འདི་འདྲི་བར་སེམས་པ་ནི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཁྱོད་ལེགས་སོ། །
དེའི་ཕྱིར་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་ཇི་ལྟར་ཡོན་ཏན་འདི་དག་དང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ་གཞན་དག་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མྱུར་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་
དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལེགས་སོ་ཞེས་གསོལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལྟར་ཉན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་

TI695 - 087

འདས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་བཞི་པོ་འདི་དག་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་
དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱན་དང་། གཟུངས་ཀྱི་རྒྱན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་བཞི་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་
བུ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་གཅིག་སྟེ། གཅིག་གང་ཞེ་
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གནོད་པ་མི་བྱེད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེ་སྡང་བའི་སེམས་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་དུ་འོང་ཞིང་དགའ་
བ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་གཅིག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་གཉིས་པོ་

TI695 - 088

༄༅། །འདི་དག་སྟེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ངན་འགྲོའི་སྒོ་གཅོད་པ་དང་། བདེ་འགྲོའི་སྒོ་འབྱེད་པ་སྟེ། གཉིས་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ངག་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཡིད་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱ་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་བཞི་པོ་འདི་དག་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གང་འདོད་པ་དེ་འགྱུར་བ་དང་། གང་སྨོན་པ་དེ་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། གང་འདོད་པ་དེ་འཐོབ་པ་དང་། གང་རྩོམ་པ་དེ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། བཞི་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་ལྔ་པོ་འདི་དག་སྟེ། ལྔ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་

TI695 089

ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒྱུ་མེད་པ་ཡིན། ཤེས་རབ་སྒྱུ་མེད་པ་ཡིན། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྒྱུ་མེད་པ་ཡིན། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་སྒྱུ་མེད་པ་ཡིན། ཡོངས་སུ་མྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་བླ་ན་མེད་པ་སྒྱུ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ་ལྔ་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་དྲུག་པོ་འདི་དག་སྟེ། དྲུག་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡིད་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱིར་སྨོན་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱིར་ཉམས་པ་མེད་པའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། འདྲེན་མ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱིར་འདྲེས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་སྦྲ་སྦྲིམ་ཡིན་པའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གང་གིས་འདོད་པར་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕྱིར་རང་དགའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཞན་ལ་རག་མ་ལུས་པའི་ཤེས་པས་རང་གི་དབང་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་

TI695 - 090

ཤེར་ཕྱིན། ཁ། ཀ་ཁྲི། བརྒྱད་ཅུ་བདུན།

༄༅། །ཁྲིམས་ཏེ་དྲུག་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་བདུན་པོ་འདི་དག་སྟེ། བདུན་གང་ཞེ་
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པའི་སྦྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བཟོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བསམ་གཏན་རྣམ་
པར་དག་པ་དང་། ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། ཐབས་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། བག་ཡོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟེ། བདུན་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ 87
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་སྟེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྤོབས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་
དང་། རྣམ་པར་འཕྲོ་བ་མེད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ལྷོད་པ་མེད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། འཁོན་དུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་

TI695 - 091

འབྱུང་བ་མཉེས་པར་བྱེད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། དལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མགུ་བར་བྱེད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག
གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་དགུ་པོ་འདི་དག་སྟེ། དགུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འཇིགས་པ་མེད་པ་ཡིན། སྐྲག་པ་མེད་པ
ཡིན༑ བསམ་པ་ངེས་པ་ཡིན། ཉེ་བར་ཞི་བ་ཡིན། བསིལ་བ་ཡིན། བཙེངས་པ་ལྷོད་པ་ཡིན། སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཡིན། སེམས་ཅང་ཤེས་པ་ཡིན། དུལ་བའི་ས
རྗེས་སུ་འཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། དགུ་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་བཅུ་པོ་འདི་དག་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ
སྟེ༑ མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་རྒྱན་དང་། ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ངག་གི་རྒྱན་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར

TI695 - 092

༄༅། །སེམས་ཀྱི་རྒྱན་དང་། སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་ཞིང་གི་རྒྱན་དང་། བསམ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་
པར་བྱེད་པའི་རྒྱན་དང་། སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་རྒྱན་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱོད་པ་ལ་རྗེས་སུ་སློབ་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པའི་
རྒྱན་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པའི་རྒྱན་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོའི་རྒྱན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རྩ་བ་ལ་གནས་པ་མི་
འདོར་བའི་ཕྱིར་སྤོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་རྒྱན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བཅུ་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན

TI695 - 093

ནི་གཅིག་སྟེ། གཅིག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་སྟེ་འདི་ནི་གཅིག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
རྒྱུན་ནི་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྟེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དྲང་བ་དང་། མཉེན་པ་སྟེ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་རྒྱུན་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྱུ་མེད་པ་དང་། གཡོ་མེད་པ་དང་། བཅོས་མ་མེད་པ་སྟེ་གསུམ་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་
བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱུན་ནི་བཞི་པོ་འདི་དག་སྟོ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུན་པས་འགྲོ་བམ་ཡིན་པར་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཞེ་སྡང་
གིས་འགྲོ་བམ་ཡིན་པར་མི་འགྲོ་བ་དང་། གཏི་མུག་གིས་འགྲོ་བམ་ཡིན་པར་མི་འགྲོ་བ་དང་། འཇིགས་པས་འགྲོ་བམ་ཡིན་པར་མི་འགྲོ་བ་སྟེ་བཞི་པོ་འདི་དག་གོ །

TI695 - 094

༄༅། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་ནི་ལྔ་པོ་འདི་དག་སྟེ། ལྔ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ལྔ་སྤོང་བ་
སྟེ༑ ལྔ་པོ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གནོད་སེམས་དང་། རྨུགས་པ་དང་། གཉིད་དང་། རྒོད་པ་དང་། འགྱོད་པ་དང་། ཐེ་ཚོམ་སྟེ། སྒྲིབ་
པ་ལྔ་པོ་འདི་དག་སྤོང་བའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་ནི་དྲུག་པོ་འདི་དག་སྟེ། དྲུག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྗེས་
སུ་དྲན་པ་དང་། ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ་དྲུག་
པོ་འདི་དག་གོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་ནི་བདུན་པོ་འདི་དག་སྟེ། བདུན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་མི་བརྗེད་

TI695 - 095

པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་བསྒོམ་པ་སྟེ། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བརྩོན་འགྲུས་
ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། བདུན་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་
རྒྱན་ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་སྟེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་བསྒོམ་པ་སྟེ། འདི་ལྟར་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་
རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་

TI695 - 096

༄༅། །དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་ནི་དགུ་པོ་
འདི་དག་སྟེ། དགུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྗེད་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གནས་ལ་གནས་ཏེ། སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བར་གནས་ནས་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པ། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ལས་དབེན་པ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ། དཔྱོད་པ་དང་
བཅས་པ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྟོག་པ་དང་། དཔྱོད་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ནང་ཡོངས་སུ་
དང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར་བས་རྟོག་པ་མེད་པ་དཔྱོད་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་རྫོགས་པར་

བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་དགའ་བའི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་བཏང་སྙོམས་ལ་གནས་ཤིང་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ཅན་ཡིན་ཏེ། བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་མྱོང་ལ་འཕགས་པ་རྣམས
ཀྱིས་གང་དེ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ། བདེ་བ་ལ་གནས་པ་བཏང་སྙོམས་པའོ་ཞེས་བརྗོད་པ་སྟེ། དགའ་བ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་
བདེ་བ་ཡང་སྤངས་ཏེ། སྔོན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་སྤངས་ཤིང་ཡིད་བདེ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡང་ནུབ་པས་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན
པ༑ བཏང་སྙོམས་དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ལས་ཡང་དག
པར་འདས་ཏེ། ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ནུབ་པར་གྱུར་ཅིང་། སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས། ནམ

TI695 - 098

༄༅། །མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་
འདས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་
མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། ཅིའང་མེད་དོ་སྙམ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་
ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་
མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་ཐབས་མཁས་པས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་

དུའང་མི་བྱེད་ལ། སྨོན་གྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་གནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་ནི་དགུ་པོ་འདི་དག
གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་ནི་བཅུ་པོ་འདི་དག་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་འཁྲུགས་པས་ངེས་པར་སེམས་པ
དང་། ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། མངོན་པར་བསྒོམ་པ་མི་འདོར་བ་དང་། ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་སྤྱོད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་རྒྱུད་མི་ཟབ
དང་། སེམས་དབེན་པ་དང་། ལུས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་ཤིང་འཇལ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། སེམས་ལ་དབང་སྒྱུར་བ་དང་། འཕགས་པའི
རིགས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྒྱན་ནི་བཅུ་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི

༩༦

TI695 - 100

༄༅། །ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱན་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱན་ནི་གཅིག་སྟེ། གཅིག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་
སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་སྟེ། འདི་ནི་གཅིག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱན་ནི་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྟེ། གཉིས་གང་ཞེ་
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འཁྲིད་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཀུན་ནས་ལྡང་བ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། གཉིས་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱན་
ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གཏི་མུག་སྤྱོང་བ་དང་། མ་རིག་པའི་སྒྲོ་ངའི་སྦུབས་ངེས་པར་གཅོག་པ་དང་། མུན་པ་མུན་ནག་སེལ་བ་
སྟེ། གསུམ་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱན་ནི་བཞི་པོ་འདི་དག་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་

TI695 - 101

སྲུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་སྤང་བའི་སྤང་བ་དང་། འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བའི་མངོན་གསལ་དང་། ལམ་བསྒོམ་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཏེ། བཞི་
པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱན་ནི་ལྔ་པོ་འདི་དག་སྟེ། ལྔ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དམིགས་པ་མེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཤེས་རབ་མཆོག་གིས་བསམ་གཏན་པ་ཡིན་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། གཉིས་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་
ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་
ཉིད་པས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། ལྔ་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱན་ནི་དྲུག་པོ་འདི་དག་སྟེ། དྲུག་གང་ཞེ་

༄༅། །ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་སྒྲུ་མ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་པས་བདག་གི་འཁོར་ཡོངས་སུ་
དག་པ་དང་། རྨི་ལམ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་པས་སེམས་ཅན་གྱི་འཁོར་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་འཁོར་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །
འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་འཁོར་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། བྲག་ཅ་ལྟ་བུའི་ཤེས་པས་ངག་གི་
འཁོར་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སྒྲུ་མ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་པས་སེམས་ཀྱི་འཁོར་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་ཉེས་
པར་སྨྲས་པའི་ཚིག་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་སྤོང་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། བསྡོད་པ་དང་། བསྡུགས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཡན

TI695 - 103

ལག་དང་ཉིང་ལག་གཅོད་པ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་འཁོར་བ་རྨི་
ལམ་ལྟ་བུར་མོས་པས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་བསམ་པས་བརྟན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བས་བླང་བ་
མེད་པ་དང་དོར་བ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་འགྱུར་བར་ཤེས་པས་དེ་ལ་མ་ཆགས་པ་ཡོངས་སུ་
དག་པ་དང་། མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པས་ལྷག་མཐོང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པས་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་
དག་པའི་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པས་བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པས་གཟུངས་

TI695 - 104

༄༅། །ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྒྱན་གྱི་ཕྱིར་སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྟེ། དྲུག་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱན་ནི་བདུན་པོ་འདི་དག་སྟེ། བདུན་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་རྣམས་ལ་དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་
དང་། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་རྣམས་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགག་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་དབེན་པ་དང་། དབང་པོ་
རྣམས་ལ་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་། སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ལམ་རྣམས་ལ་འོང་བ་མེད་པ་དང་འགྲོ་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྟེ་བདུན་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་

ཀྱི་ཞིང་ཁམས་ནི་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ལ་

ཀྱེ་བསྐྱེད་པོ་འདི་དག་སྟེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཤིན་ཏུ་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་ཞེས་པ་དང་། རབ་རིབ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ལྷག་མཐོང་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་
ཀྱི་ཕུང་པོ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཕུང་པོ་ཞེས་པ་དང་། ནམ་མཁའི་ཁམས་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཁམས་ཞེས་པ་དང་། གྲོང་སྟོང་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྐྱེ་མཆེད་
ཞེས་པ་དང་། བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་དང་། མི་འཁྲུགས་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་རྟོགས་
པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་པ་སྟེ། བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་རབ་ཀྱི་རྒྱན་ནི་དགུ་པོ་འདི་དག་སྟེ། དགུ་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྔོན་གྱི་མཐའ་དག་པས་འདས་པ་ཞེས་པ་དང་། ཕྱི་མའི་མཐའ་དག་པས་མ་འོངས་པ་ཞེས་པ་དང་། བར་གྱི་མཐའ་དག་པས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ཞེས

TI695 - 106

༄༅། །པ་དང་། རྒྱུ་ཆུད་མི་ཟ་བས་ངེས་པ་རྣམས་ཞེས་པ་དང་། རྐྱེན་ཕྱེ་བར་སྒྲུབ་པས་མ་ངེས་པ་རྣམས་ཞེས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པས་ལོག་པ་ཉིད་དུ་མ་ངེས་པ་རྣམས་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་སྟེ། དགུ་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་ནི་བཅུ་པོ་འདི་དག་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་བསྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཞེས་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ཞེས་པ་དང་། རྣམ་པར་འཁྲུལ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུར་ཞེས་པ་དང་། འཐོབ་

མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་ཞེས་པ་དང་། འདུ་འཕྲོད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་མིག་ཡོར་ལྟ་བུར་ཞེས་པ་དང་། རྒྱུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྲག་ཅ་ལྟ་
བུར་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདྲེས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་གནས་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མི་
འཁྲུགས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་དང་། འདུས་བྱས་དག་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་ཞེས་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་
བཅུ་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་
གཅིག་སྟེ། གཅིག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཟད་པ་བརྗོད་པ་མེད་པ་སྟེ། འདི་ནི་གཅིག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་གཉིས་པོ་

TI695 - 108

ཁྲི་བརྒྱད། ཀ བརྒྱ ལྔ་བཅུ་ཙ་ལྔ

༄༅། །འདི་དག་སྟེ། གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། འཛིན་པ་སྟེ། གཉིས་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་གསུམ་པོ་འདི་དག་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚིག་འབྲུ་ལ་མཁས་པ་དང་། ངེས་པའི་
ཚིག་ལ་མཁས་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་བཞི་པོ་འདི་དག་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་
སྟེ། ཆགས་པ་མེད་པའི་ཚིག་དང་། རྩུབ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚིག་དང་། རབ་ཏུ་གྲོལ་བའི་ཚིག་དང་། བརྫུན་པ་མེད་པའི་ཚིག་སྟེ། བཞི་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་ལྔ་པོ་འདི་དག་སྟེ། ལྔ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དོན་ལ་རྟེན་པ་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་

T1695 - 109

ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པ་དང་། མདོ་སྡེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་པ་དང་། གང་ཟག་གི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལས་ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོན་པ་
དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ལ་རྟོན་པ་སྟེ། ལྷ་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་དྲུག་པོ་
འདི་དག་སྟེ། དྲུག་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པ་དང་། བདེན་པའི་རྗེས་སུ་འཐུན་པའི་ཚིག་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ་དང་། ངག་རྒྱལ་མེད་པས་གཟུང་
བར་འོས་པའི་ཚིག་དང་། གཡོ་མེད་པས་བླང་བར་འོས་པའི་ཚིག་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོར་བས་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། སྟོད་ལ་མཁས་པས་ཕྱུང་བར་
ཆོས་སྟོན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཤེས་པས་དུས་སུ་ཆོས་སྟོན་པ་སྟེ་དྲུག་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་བདུན་པོ་འདི་དག

༄༅། །སྟེ༔ བདུན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མགྱོགས་པའི་སྤོབས་པ་དང་། ཤུགས་ཅན་གྱི་སྤོབས་པ་དང་། མྱུར་བའི་སྤོབས་པ་དང་། ཆགས་
པ་མེད་པའི་སྤོབས་པ་དང་། རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པའི་སྤོབས་པ་དང་། འཁྲུལ་པ་མེད་པའི་སྤོབས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ངེས་པའི་ཚིག་གི་སྤོབས་པ་སྟེ། བདུན་པོ་འདི་དག་གོ །
རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱུན་ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་སྟེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷའི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། ཀླུའི་སྐད་ཤེས་པ་
དང་། གནོད་སྦྱིན་གྱི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། དྲི་ཟའི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྡིང་གི་སྐད་ཤེས་པ་དང་། མི་འམ་ཅིའི་སྐད་ཤེས་པ་
དང་། ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོའི་སྐད་ཤེས་པ་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་གྱི་སྐད་ཤེས་པ་སྟེ། བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་

གཟུངས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་དགུ་པོ་འདི་དག་སྟེ། དགུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འཁོར་གྱི་ནང་དུ་སྤྲོ་གོང་བ་མེད་པ་དང་། སྨྲ་བའི་ནང་དུ་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་། ཆོས་བཤད་པའི་
ནང་དུ་འཇིགས་པ་མེད་པ་དང་། འདྲི་བ་རྣམས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་དང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་རྣམས་ལ་སྟེལ་ཞིར་བསྟན་པ་ཞེས་པ་དང་། ཡང་དག་པར་
ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འཐུན་པ་བསྟན་པ་ཞེས་པ་དང་། ཁེངས་པ་དག་ལ་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་སྟོན་པ་དང་། མངོན་པར་ཆགས་པ་རྣམས་ལ་སྒྲིབ་པའི་བསྐལ་པ་སྟོན་པ་
དང་། ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་རྣམས་ལ་ཐེག་པའི་རིམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་པ་སྟེ། དགུ་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་
བཅུ་པོ་འདི་དག་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་སྟོན་པ་ཞེས་པ་དང་། བློས་ཆོས་སྐྱེ་བའི་སྒོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་

༄༅། །གཞན་ལ་ལྷག་མ་མ་ལུས་པ་དང་། ཡི་གེ་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། དོན་བསྟན་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟུགས་པ་མཐའ་ཡས་པ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བརྗོད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱོན་སྨྲ་མེད་པར་བརྗོད་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་བསྟུགས་པ་ཚད་མེད་པ་སྟོན་པ་དང་༑ དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་གཞོལ་བར་འཇུག་པ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གནང་བའི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་བཅུ་པོ་འདི་དག་གོ །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་དེ་ཉིད་རྒྱ་ཆེར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསུངས་སོ། །གང་གིས་ཐེག་མཆོག་དམ་པ་འདི་མཛེས་པ། །བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱན་བཞི་སྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཏིང་འཛིན་དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་མཆོག །ཤིན་ཏུ་རྣམ་

ཏིང་འཛིན་རྒྱལ་པོ།

ངེས་དོན་དང་དེ་བཞིན་གཟུངས། །དེ་ནི་ལུས་ཅན་ཀུན་གྱི་ཡིད་འོང་དགའ། །ལུས་དང་ངག་རྣམས་དང་ནི་ཡིད་དག་ཅིང་། །དེ་ཡི་རྣམ་པར་ལྟུང་བ་ཀུན་ཆད་པ། །འདི་ནི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པའི་རྒྱན་ཡིན་ནོ། །ལྷ་མི་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་མཁས་པ་སྐྱེ། །དེ་ཡི་སྨོན་ལམ་ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འགྲུབ། །ནན་ཏན་སྙིང་པོར་བྱེད་དང་ཡང་དག་ལྡན། །
འདི་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་རྒྱན་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡི་ཏིང་འཛིན་བསྒྱུར་མ་ཡིན་ཏེ། །ཤེས་རབ་རྣམ་གྲོལ་དེ་བཞིན་ཡེ་ཤེས་མཐོང་། །དེ་ཡི་མྱ་ངན་འདས་པ་བསྒྱུར་མིན། །འདི་ནི་
ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱན། །ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱོན་མེད་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག །ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲ་སྒྲིམ་ཡིན་འདྲེན་མ་མེད། །དེ་ཡི་རང་དགའི་དེ་བཞིན་རང་དབང་
ཡིན། །འདི་ནི་གང་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་རྒྱན། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ནི་སྦྱིན་པ་དག་པར་འགྱུར། །བཟོད་པ་དག་ཅིང་དེ་བཞིན་བརྩོན་འགྲུས་དག །བསམ་གཏན་དག

TI695 - 114

༄༅། །ཅིང་དེ་བཞིན་ཞེས་རབ་དག། །ཐབས་དང་དེ་བཞིན་བག་ཡོད་དགའ་བ་ཡིན། །གཡོ་བ་མེད་ཅིང་བརྟན་ལ་ཤིན་ཏུ་གནས། །ས་མཆོག་ཐོབ་ཅིང་
རྣལ་འབྱོར་རྣམ་འཕྲོ་མེད། །ལྷོད་པ་སྤངས་ཤིང་དགང་སླ་གསོ་ཡང་སླ། །འདི་ནི་གང་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་རྒྱན། །བརྩོན་འགྲུས་འབར་ཞིང་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྡུགས་
པ་སྟེ། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་ནམ་ཡང་གདུང་མི་འགྱུར། །དེ་ལ་ཡིད་ལ་གཅགས་པར་འགྱུར་མེད་དེ། །འདི་ནི་གང་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་རྒྱན། །འཇིགས་པ་མེད་ཅིང་མི་
སྐྲག་མི་ཉམ་སྟེ། །བསམ་པ་དེས་ཤིང་ཞི་ལ་ཡིད་རབ་ཞི། །འདི་ར་ནི་དེ་ཡི་བཅིངས་པ་ལྷོད་པར་གྱུར། །འདི་ནི་གང་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་རྒྱན། །གྲགས་ཆེན་
སེམས་ནི་ལས་སུ་རུང་བ་ཡིན། །དེ་ནི་དུལ་ཞིང་དེ་བཞིན་ཅང་ཞེས་ཡིད། །འདི་ར་ནི་རང་ལུས་མཚན་གྱིས་བརྒྱན་བྱེད་པ། །འདི་ནི་གང་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་རྒྱན། །

དེ་ནི་ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན་བྱེད། །མཁས་པ་དེ་ནི་ངག་གི་རྒྱན་ཐོབ་སྟེ། །དེ་ནི་ཉོན་མོངས་མེད་པས་རྟག་སེམས་བརྒྱན། །འདི་ནི་གང་དག་ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པའི་རྒྱན། །
ཁྱད་པར་འཕགས་པའི་ཞིང་ནི་ལེགས་པར་བརྒྱན། །ཐེག་པ་མཆོག་ལ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སྨིན་བྱེད། །གང་ཕྱིར་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་མི་བྱེད་པས། །རང་གི་སྐྱེ་བ་ལེགས་
པར་བརྒྱན་པར་བྱེད། །བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་རྟག་ཏུ་བརྒྱན་བྱེད་ཅིང་། །བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོ་དམ་པ་བརྒྱན་པར་བྱེད། །སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དག་བརྒྱན་བྱེད་ཅིང་། །ང་རྒྱལ་
མེད་པས་ཤེས་པ་ལེགས་པར་བརྒྱན། །དེ་ནི་བྱམས་པས་སེམས་ཅན་ཀུན་ཁྱབ་བྱེད། །མཁས་པ་རྟག་ཏུ་དྲང་དང་མཉེན་པ་ཡིན། །གཡོ་ནི་མེད་ཅིང་སྒྱུ་མེད་བཅོས་པ་
མེད། །གཏི་མུག་འདོད་སྡང་འཇིགས་པས་འགྲོ་མ་ཡིན། །དེ་ནི་སྒྲིབ་པ་ལྔ་པོ་རྣམ་པར་སེལ། །བག་ཡོད་གྱུར་ནས་རྗེས་སུ་དྲན་དྲུག་བསྒོམ། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན་

༄༅། །དང་ལམ་སྒོམ་སྐྱེ། །མཐར་ཕྱིས་དགུ་དང་ཏིང་འཛིན་བསམ་གཏན་བྱེད། །རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་ཞི་གནས་ངེས་སེམས་སྦྱོར། །དེ་ནི་ཚུལ་བཞིན་
དགེ་བ་རྒྱུད་མི་གསོན། །དབེན་དང་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་དང་སོ་སོར་རྟོག །འཕགས་པའི་རིགས་ལ་དབང་ནི་སྒྱུར་བ་ཡིན། །ཆོས་རྣམས་ལ་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་པར་འགྱུར། །དེ་ལ་
ཀུན་ནས་ལྡང་དང་འགྲོད་པ་མེད། །དེ་ལམ་རིག་གཏི་མུག་མུན་པ་མེད། །བདེན་པ་སྣང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པོ་ཤེས། །ཚུལ་ཁྲིམས་དག་པ་དམིགས་པ་མེད་པ་སྐྱེ། །ཤེས་
རབ་དམ་པ་བསམ་གཏན་ཏིང་འཛིན་དག །གཉིས་བས་ལ་ནས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དག །ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་མེད་ཅིང་ཤེས་པ་དག །དུས་གསུམ་དག་ལ་ཡེ་ཤེས་མཐོང་མི་
ཆགས། །འདོད་ཆགས་བྲལ་བའི་ཤེས་པས་ཆོས་ཀུན་དག །དགནས་འདི་ར་ནི་དེ་ལ་རློམ་སེམས་མེད། །འདི་ནི་གང་དག་ཤེས་རབ་ལྡན་པའི་རྒྱན། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་

TI695 - 117

སྦྱིན་པ་བརྒྱན་གྱུར་ཏེ། །རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ཚོལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། །བདག་དང་བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས། །འཁོར་གསུམ་པོ་དག་དེ་དག་རྣམ་པར་སྦྱོང་། །ཤེས་
རབ་ཀྱིས་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་བརྒྱན་གྱུར་ཏེ། །གཟུགས་བརྙན་སྒྱུ་མ་བྲག་ཅ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །ལུས་དང་ངག་རྣམས་དང་ནི་དེ་བཞིན་སེམས། །འཁོར་གསུམ་པོ་དག་དེ་ནི་རྣམ་
པར་སྦྱོང་། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ནི་བཟོད་པ་བརྒྱན་གྱུར་ཏེ། །མཁས་དང་མཐོ་མིན་དམའ་བར་འགྱུར་མིན་དང་། །དམ་པའི་ཆོས་སྐུ་རྟག་ཏུ་རབ་རྟོགས་པ། །འཁོར་གསུམ་པོ་དག་
དེ་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོང་། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བརྩོན་འགྲུས་བརྒྱན་གྱུར་ཏེ། །སྐྱོ་བ་མེད་ཅིང་བསམ་པ་བརྟན་པ་དང་། །དེ་ནི་བླང་བ་མེད་ཅིང་དོར་མེད་པ། །འཁོར་གསུམ་པོ་
དག་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོང་། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་བསམ་གཏན་བརྒྱན་གྱུར་ཏེ། །དེ་ལ་མ་ཆགས་གྱུར་དང་ལྷག་མཐོང་དང་། །མཁས་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྐྱེད་པ་དང་། །

114

TI695 - 118

༄༅། །འཁོར་གསུམ་པོ་དག་དེ་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོང་། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཐབས་ཀྱང་བརྒྱན་བྱེད་དེ། །ཤིན་ཏུ་སྤྱད་དང་གཟུངས་དང་ཡང་དག་སྨོན། །
འཁོར་གསུམ་པོ་དག་དེ་ནི་རྣམ་སྦྱོང་ཞིང་། །སེམས་ཅན་ཆོས་དང་དེ་བཞིན་ཞིང་རྣམས་སྦྱོང་། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་ལ་དྲན་མི་འཇུག །ཡང་དག་སྤོང་བ་རྣམས་ལ་གཉིས
མེད་དེ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་ནི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱང་དབེན། །སེམས་ཅན་གྱིས་ནི་དབང་པོ་ཀུན་མི་ཤེས། །བདུད་དང་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་ཟིལ་མི་ནོན། །ཆོས་ཀྱི་རང་
བཞིན་ཇི་ལྟ་བཞིན་རྗེས་སུ་རྟོགས། །དེ་བཞིན་ལམ་ལ་འདོང་མེད་འགྲོ་བ་མེད། །འདི་ནི་གང་དག་ཤེས་རབ་ལྡན་པའི་རྒྱན། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཞི་བས་ཞི་གནས་ཤེས། །དེ་ཡི་
ལྷག་མཐོང་སྤྱོད་ཡུལ་མཐའ་ཡས་ཏེ། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ཅི་བཞིན་ཕུང་པོ་ཤེས། །ཁམས་ནི་ནམ་མཁའ་མཚུངས་ཤིང་འདྲ་བར་ཤེས། །དེས་ནི་སྟོང་པ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་མཆེད་

ཤེས༔ །ཧྲེན་པས་བསགས་པས་ཆོས་རྣམས་འབྱུང་མེད་དེ། །དོན་དམ་བདེན་པར་འཁྲུགས་པ་མེད་པར་ཤེས། །ཚུལ་བཞིན་གྱིས་ནི་ངེས་པར་རྟོགས་པར་ཤེས། །དུས་
གསུམ་ལ་ནི་ཆགས་མེད་ཡེ་ཤེས་འཇུག །རྣམ་པར་གཞག་ཕྱིར་ཕུང་པོ་གསུམ་ཡང་ཤེས། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ནི་མཚན་ཉིད་གཅིག་ཏུ་ཤེས། །འདི་ནི་གང་དག་ཤེས་
རབ་ལྡན་པའི་རྒྱན། །རྣམ་བསྒྲུབས་མཚན་ཉིད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས། །ཡོངས་བརྟགས་རྫ་བརྨི་ལམ་ཇི་བཞིན་ནོ། །རྣམ་འཁྲུལ་མཚན་ཉིད་སྨིག་རྒྱུ་འདྲ་བ་སྟེ། །འཕོ་མེད་
ཆོས་རྣམས་གཟུགས་བརྙན་མཚན་ཉིད་དོ། །འདུ་འཕྲོད་བྱུང་བ་མིག་ཡོར་ལྟ་བུ་སྟེ། །རྐྱེན་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བྲག་ཅ་ཇི་བཞིན་ནོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རྟག་ཏུ་མ་འདྲེས་
ཤེས༔ །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གནས་མེད་དེ་རབ་ཤེས། །ཡང་དག་མཐའ་ནི་རྟག་ཏུ་མི་གཡོ་ཆོས། །འདུས་མ་བྱས་དང་འདུས་བྱས་གཉིས་སུ་མེད། །ཤེས་རབ་ཟབ་ཅིང་བློ་ནི

༄༅། །རབ་ཡངས་པར། །བརྒྱན་ནས་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་རྩོལ་བར་བྱེད། །དེ་ནི་ནམ་ཡང་དྲན་པ་བརྗེད་པ་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཏུ་འཛིན་
ཅིང་འཛིན་པར་བྱེད། །དོན་དང་ཚིག་འབྲུ་ལ་ནི་རྟག་ཏུ་མཁས། །ངེས་ཚིག་ཤེས་པ་རྟག་པར་རྟོགས་ཕོངས་རྒྱུད། །ཆགས་མེད་ཚིག་དང་སྤྲུབ་པ་མ་ཡིན་དང་། །རབ་ཏུ་གྲོལ་
བའི་ཚིག་དང་བརྫུན་མེད་ཚིག །ཐོས་པ་ཀུན་དོན་རྟག་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། །མཁས་པ་དེ་ནི་ཡེ་ཤེས་རྟོན་པར་བྱེད། །ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་རྟོགས་པར་རབ་ཏུ་ཤེས། །གང་ཟག་མེད་
པའི་ཆོས་ཉིད་རྟེན་བྱེད་ཅིང་། །འཇིག་རྟེན་འདས་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་ཡང་རྟོན། །དེ་ནི་གཟུངས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །དེ་ཡི་ཚིག་ནི་བདེན་པའི་རྗེས་སུ་མཐུན། །
གཟུང་བར་འོས་དང་དུས་སུ་འོས་པ་ཡིན། །དེ་ཡི་ཆོས་བསྟན་དེ་ནི་འབྲས་བུ་ཡོད། །ཕྱེད་པ་དང་ནི་དུས་སུ་རྒྱུན་ཆགས་འཇུག །དེ་ཡི་སྤོབས་པ་མགྱོགས་པ་སྐྱེ་བ་སྟེ། །

TI695 - 121

༄ཕུགས་ཅན་དང་ཉི་ཟླ་དང་། རྟག་མི་ཆགས། །རྒྱུན་ཆད་མེད་དང་འགྲུབ་མེད་ངེས་པའི་ཚིག །ལེགས་པར་བརྒྱུས་པའི་ཕྲེང་བས་ལེགས་བརྒྱན་བཞིན། །ལྷ་དང་ཀླུ་ཡི་སྐད་ཉེ་རབ་ཏུ་ཤེས། །གནོད་སྦྱིན་དྲག་དང་དྲི་ཟ་ལྷ་མིན་དང་། །མཁའ་ལྡིང་མི་འམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕྱེ་ཆེ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐད་ཀྱང་རབ་ཏུ་ཤེས། །འཁོར་ལྷགས་ཤེས་ནས་སྤྱི་གོང་མེད་པ་སྟེ། །སླུ་བ་མཐོང་ནས་ཞུམ་པར་གྱུར་པ་འང་མེད། །འཇིགས་པ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་གདམས་ཡང་རྗོད། །འདྲི་བ་རྣམས་ལ་ངེས་འབྱུང་རབ་ཏུ་ཤེས། །ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་མཐོང་སྤྲུལ་ཞི་ཡི། །གདམས་བརྗོད་རྣལ་འབྱོར་མཐོང་ནས་རྗེས་སུ་འཐུན། །ང་རྒྱལ་ཅན་ལ་ལགན་རྡོ་རྗེ་སྟོན། །ཡུལ་མངོན་ཆགས་ལ་སྦྱིག་པའི་བསྐལ་པ་སྟེ༔ །ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིམ་པའི་གདམས་ཡང་རྗོད། །དགོས་པ་ཀུན་གྱི་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པ་སྟེ། །བློ་ཡི་ཆོས་རྣམས་མངོན་སུམ་འགྱུར་བ་ཡིན། །དེ་ཡི་ཤེས་རབ་ནམ་ཡང་

118

TI695 - 122

༄༅། །གཞན་མི་ལྟོས། །ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་ཟད་མི་ཤེས། །དོན་རྣམས་ངེས་པ་དག་ལ་རྒྱུན་ཆགས་ཏེ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས
མཐའ་ཡས་བརྗོད། །དེ་ནི་གཟུངས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤྲིན་ནི་མཐའ་ཡས་ཤེས། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཕན་ཡོན་ཐུག་པ་མེད། །དེ་བཞིན
སེམས་ཅན་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཤེས། །སངས་རྒྱས་གནང་བའི་སོ་སོ་རིག་པ་ཐོབ། །དེ་ནི་གཟུངས་ཀྱིས་བརྒྱན་པར་གྱུར་པ་སྟེ། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་འདི་དང་གཞན་དག
ཀྱང་། །བསྐལ་པར་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་རབ་བརྗོད་ཀྱང་། །ཡོན་ཏན་མཐའ་ནི་རྟོགས་པར་མི་ནུས་སོ།། །།བམ་པོ་གསུམ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཞན
ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་སྣང་བ་གང་དག་གིས་སྣང་བར་གྱུར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མུན་པ་མུན

ནག་དང་བྲལ་ཞིང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་བ་ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གོ །བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དྲན་པའི་སྣང་བ་དང་། བློ་གྲོས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། རྟོགས་པའི་སྣང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། ཤེས་པའི་སྣང་བ་དང་། བདེན་པའི་སྣང་བ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པའི་སྣང་བ་དང་། སྒྲུབ་པའི་སྣང་བ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྣང་བ་ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དྲན་པའི་སྣང་བ་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དྲན་པའི་སྣང་བ་ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་སྟེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྔོན་བྱས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆུད་མི་གཟོན་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བྱས་པ་གསོག་པ་དང་། ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་མི་བརྗེད་པ་དང་། དོན་རྣམ་པར་ངེས་པ་

TI695 - 124

༄༅། །རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་དང་། ཡུལ་དྲུག་གིས་མི་འཕྲོགས་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ཆོས་སྤང་ཞིང་དགེ་བའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དྲན་
པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་དྲན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་རིག་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་སྲུང་བར་འཇོག་པ་
དང་། དྲན་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྣང་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དྲན་པའི་སྣང་བ་ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་
ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྣང་བ་ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་སྟེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དོན་གྱི་བློ་གྲོས་ཡིན་གྱི་ཚིག་འབྲུའི་བློ་གྲོས་མ་ཡིན་པ་
དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བློ་གྲོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཡིན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་བློ་གྲོས་མ་ཡིན་པ་དང་། རིག་པའི་བློ་གྲོས་ཡིན་གྱི་

འགལ་བའི་བློ་གྲོས་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཡིན་གྱི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བློ་གྲོས་མ་ཡིན་པ་དང་། ལྷག་བསམ་པོ་ཆེའི་བློ་གྲོས་ཡིན་གྱི་དམན་
པའི་བློ་གྲོས་མ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཡིན་གྱི་བདུད་ཀྱི་བློ་གྲོས་མ་ཡིན་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བློ་གྲོས་ཡིན་གྱི་སེམས་ཅན་ལ་རྣམ་པར་འཚེ་བའི་བློ་གྲོས་
མ་ཡིན་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ཀྱི་སྣང་བ་ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་སྣང་བ་
ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་སྟེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགོངས་ཏེ་བསྟན་པ་རྣམས་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་
ཆུད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་རྣམས་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པའི་ཞེས་པ་རྣམས་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་

༄༅། །པར་འགྱུར་བ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྦྲིལ་ཞིའི་རྒྱུད་བསྟན་པ་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྤྱིའུ་ཚུགས་ཀྱི་རྒྱུད་བསྟན་པ་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་སྣང་བ་ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་སྟེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་སྟོན་པས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། ཐར་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་ཞེས་རབ་ཀྱིས་སྟོན་པས་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། ལམ་ཞིན་ཏུ་བསྒོམས་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། འདོད་པ

དང་། སྲིད་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བའི་ཟག་པ་མི་སློང་བའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངེས་པར་འགྱུར་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་
པའི་ཕྱིར་འདུས་མ་བྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། སེམས་རང་བཞིན་
གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཤིན་ཏུ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་སྟེ། བརྒྱད་གང་
ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བརྒྱད་པའི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་དང་། རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པའི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་དང་། ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བའི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བའི་

T1695 - 128

༄༅། །ཤེས་པའི་སྣང་བ་དང་། དགྲ་བཅོམ་པའི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་སྣང་བ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པའི་སྣང་བ་ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པའི་སྣང་བ་ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་སྟེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདེན་པ་བསྒོམ་པ་གང་གིས་ངེས་པར་བྱུར་པ་ལ་འཇུག་པ་དེ་ལ་དེའི་སྣང་བ་དང་། བདེན་པ་བསྒོམ་པ་གང་གིས་འབྲས་བུ་དང་པོ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དེའི་སྣང་བ་དང་། བདེན་པ་བསྒོམ་པ་གང་གིས་འབྲས་བུ་གཉིས་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་པ་དེ་ལ་དེའི་སྣང་བ་དང་། བདེན་པ་བསྒོམ་པ་གང་གིས་འབྲས་བུ་གསུམ་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དེའི་སྣང་བ་དང་། བདེན་པ་བསྒོམ་པ་

གང་གིས་འབྲས་བུ་བཞི་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དེའི་སྣང་བ་དང་། བདེན་པ་བསྒོམ་པ་གང་གིས་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དེའི་སྣང་བ་
དང་། བདེན་པ་བསྒོམ་པ་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་རབ་ཏུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་པ་དེ་ལ་དེའི་སྣང་བ་དང་། བདེན་པ་བསྒོམ་པ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་
ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་དེའི་སྣང་བ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པའི་སྣང་བ་ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གོ །
རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་སྣང་བ་ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་སྟེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷའི་མིག་གིས་གཟུགས་ཐམས་ཅད་
ཡང་དག་པར་མཐོང་བའི་ཕྱིར་གསལ་བའི་སྣང་བ་དང་། ལྷའི་རྣ་བས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཐོས་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་སྣང་བ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་

༄༅། །པ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཕྱིར་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་སྣང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ལ་ལྟ་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་
སྣང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་མཐའ་ཡས་པར་རྫུ་འཕྲུལ་གྱིས་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ནམ་མཁའ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྣང་བ་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་པའི་སྣང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བའི་ཕྱིར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོགས་པ་གཅོད་པའི་
ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྣང་བ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པའི་སྣང་བ་ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་སྣང་བ་ནི་དགུ་པོ་འདི་དག་སྟེ། དགུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲུབ་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། སྒྲུབ་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། སྒྲུབ་

པས་བློའི་སྣང་བ་དང་། སྒྲུབ་པས་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བའི་སྣང་བ་དང་། སྒྲུབ་པས་ཞི་གནས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་། སྒྲུབ་པས་ལྷག་མཐོང་གི་སྣང་བ་དང་། སྒྲུབ་པས་སེམས་
ཅན་གྱི་བསམ་པའི་སྣང་བ་དང་། སྒྲུབ་པས་འཁྲུགས་པ་མེད་པར་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྣང་བ་དང་། སྒྲུབ་པས་ཤིན་ཏུ་མཐར་ཐུག་པའི་སྣང་བ་སྣང་བོ་སྟེ། རིགས་
ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་སྣང་བ་ནི་དགུ་པོ་འདི་དག་གོ །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསུངས་སོ། །དྲན་པ་དེ་
དང་ཡང་དག་འདྲེས་པ་ནི། །སྔོན་ཆད་ལས་དགེ་བསགས་པ་རྒྱུད་མི་གཙོན། །ཕྲ་བར་བསྒོ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ། །ཕྱི་ཕྱིར་ཞིང་ནི་ཡང་དག་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཐོས་
པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ནི་བརྗེད་པ་མེད། །རྣམ་པར་ངེས་པ་མྱུར་དུ་འཐོབ་པར་འགྱུར། །ཉེ་བར་ཞི་བས་ཡུལ་རྣམས་ལས་ནི་སྤངས། །དྲན་དང་ལྡན་པ་མི་དགེ་རྣམས་དང་

128

TI695 - 132

༄༅། །བྲལ། །དྲན་པ་རྒྱ་བོ་ཆེ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསགས། །བྱ་བ་བྱ་བ་དག་ནི་རྣམ་པར་འབྱེད། །དྲན་པ་དག་དང་ལྡན་པར་རིག་ནས་ནི། །རྒྱལ་བ་རང་
བྱུང་དག་གི་བྱིན་གྱིས་རློབ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་སྐྱོང་བྱེད་པ། །དེ་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ནུས། །ཤེས་རབ་ལྡན་པ་ཉན་པ་རྣམ་གྲོལ་ཏེ། །ལྷ་དང་མི་རྣམས་
ཀྱི་ནི་དོན་ཀུན་བྱེད། །བློ་གྲོས་བཟང་ལྡན་སྣང་བ་ཐོབ་གྱུར་ནས། །དོགས་པ་དང་ནི་ཐེ་ཚོམ་རྣམས་ཀུན་གཅོད། །དྲན་དང་ལྡན་པ་རང་འབྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །བྱང་ཆུབ་སྒྱུར་
དུ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད། །དེ་ནི་དོན་གྱི་བློ་གྲོས་ཅན་ཡིན་གྱི། །ཚིག་འབྲུའི་རྗེས་སུ་མི་རྒྱུག་སྨྲ་ལའང་མིན། །སེམས་ཅན་དགའ་བ་ཡེ་ཤེས་བློ་གྲོས་ཅན། །རྣམ་པར་ཤེས་
པའི་བློ་གྲོས་འདོད་མ་ཡིན། །ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ལྡན་པར་གྱུར་པ་དེ། །ཉོན་མོངས་བློ་གྲོས་སེལ་ཅིང་གཏི་མུག་བྲལ། །ཤེས་རབ་དང་ནི་ཐབས་ཀྱི་རྩལ་ཤེས་པ། །དེ་ནི་རྒྱལ་

བའི་བྱང་ཆུབ་འགག་ལ་མི་བྱེད། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་འགྱུར་བའི་བློ་གྲོས་ལྡན། །ཉན་ཐོས་འགྱུར་མིན་རང་རྒྱལ་འགྱུར་མ་ཡིན། །རྟག་ཏུ་ཐབས་ཆེན་བློ་གྲོས་ཅན་ཡིན་གྱི། །
དེ་ནི་བློ་གྲོས་ཆུང་ངུ་འདོད་མ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་བློ་གྲོས་རྟག་ཏུ་ལྡན་ཡིན་གྱི། །བདུད་ཀྱི་བློ་གྲོས་སུ་ནི་འགྱུར་མ་ཡིན། །བློ་གྲོས་ལྡན་པ་སྙིང་རྗེ་ཆེར་གཞོལ་གྱི། །
སེམས་ཅན་གང་ལ་འང་རྣམ་པར་འཚེ་བ་མིན། །ཆོས་འགའ་བསྟན་པ་གང་ཡིན་དེ་ལ་ནི། །ཐེ་ཚོམ་མེད་ཅིང་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད། །དེ་ནི་དགོངས་ཏེ་གསུང་ལ་མཁས
འགྱུར་ཞིང་། །སེམས་ཅན་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་རྟོགས་དང་ལྡན། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་ལ་རྟོགས་ལྡན་ཞིང་། །དེ་ཡི་ཤེས་པ་འཇུག་པ་ཆགས་པ་མེད། །རྒྱན་བྱང་བྱེད་པ་པོ
དང་རྣམ་གྲོལ་བར། །རྟེན་པའི་ཆོས་རྣམས་དག་ནི་རབ་ཏུ་ཤེས། །དེ་ནི་སྟེལ་ཞིའི་རྒྱུ་ལ་མཁས་གྱུར་ཅིང་། །སྤྲིའུ་ཚུགས་ཚུལ་ནི་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད། །སངས་རྒྱས་ཀྱི

[illegible] ༥ ཡིག དཔར་[illegible]

༄༅། །ཇི་ཆོས་རྣམས་ཇི་སྙེད་པ། །ཐམས་ཅད་ཀུན་ནི་རྟོགས་པར་འོང་དུ་རུང་། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་ཡིས། །ལྷ་མི་རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་
བྱ་བ་ཤེས། །འཇིག་རྟེན་ལས་ནི་འདས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །ཤེས་རབ་སྣང་བ་དང་ནི་ལྡན་པ་ཡིན། །ཁན་མ་ཐོར་བཅས་དང་མ་ཐོར་མེད། །ཡེ་ཤེས་རབ་ཏུ་གསལ་བ་ཆེན་
པོ་འཇུག །ལམ་ནི་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པར་གྱུར་པའི་ཕྱིར། །རྟག་ཏུ་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཟག་པར་བཅས་དང་ཟག་པ་མེད་པ་ཡི། །ཆོས་ལ་དེ་ཡི་སྣང་བ་རབ་
ཏུ་འཇུག །དེ་ནི་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བྱེད་ཅིང་། །ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་དོན་ཀུན་བྱེད། །འདུས་མ་བྱས་དང་འདུས་བྱས་ཆོས་རྣམས་ལ། །དེ་ཡི་ཤེས་པ་རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་
འཇུག །དེ་ནི་དེ་ཡིས་དྲི་བྲལ་རབ་རིབ་མེད། །སྐྱོན་མེད་ཐོབ་ནས་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀུན་སྤྱོད། །རྣམ་པར་བྱང་དང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ལ། །དེ་ཡི་ཤེས་པ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་

འཇུག །རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སེམས་འོད་གསལ་བ་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡི་རྒྱུ་ལ་ཡང་ཞེས། །ཇི་ལྟར་མྱ་ངན་འདས་པར་གྱུར་པ་ནི། །སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འབྱུང་བ་
མེད་པར་ཞེས། །འདི་འདྲ་འདི་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ། །ཆོས་ཀྱི་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་གྱུར་པ་ཡིན། །དེ་ནི་བརྒྱད་པ་ཡིན་ནི་ཞེས་པ་དང་། །རྒྱུན་དུ་ཞུགས་ལ་ཞེས་པ་འཇུག་པ་
དང་། །ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་པ་ཡི་ཞེས་པ་དང་། །ཕྱིར་མི་འོང་ལ་ཞེས་པ་འཇུག་པ་དང་། །དེ་ནི་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་རང་རྒྱལ་དང་། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་དག །ཀུན་ལ་དེ་ཡི་ཞེས་དང་སྤྲུལ་པ་རྣམས། །ལྷག་མ་ལུས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་འཇུག །གང་གིས་འབྲས་བུ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། །འབྲུགས་མེད་དོན་དམ་
ངེས་པར་འབྱུང་འགྱུར་བ། །དེ་ལ་རབ་བོ་བསྒོམས་སྨྲ་བ་དཔའ་བོ་རྣམས། །བདེན་པའི་སྣང་བ་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན། །བདེན་པ་དག་ནི་བསྒོམ་པ་བྱས་པས་ན། །སྐྱོན་མེད་

132

TI695 - 136

༄༅། །འཛུག་དང་འབྲས་བུ་དང་པོ་འཐོབ། །གཉིས་དང་གསུམ་དང་དེ་བཞིན་བཞི་པ་དང་། །རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །
བསྒོམ་པ་གང་གིས་སུ་ནི་སྨྲ་བའི་སྔག །དེ་དག་བཟློད་པ་དང་ནི་འཐོབ་འགྱུར་དང་། །གང་གིས་རྒྱལ་བ་བྱང་ཆུབ་འཚང་རྒྱ་བ། །བདེན་པ་དེ་དག་ལ་ནི་སྣང་བར་འགྱུར། །
ལྷ་ཡི་མིག་གིས་སུ་ནི་དེ་ཡིས་ཀྱང་། །གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་མཐོང་། །ལྷ་ཡི་རྣ་བ་ངེས་པར་རྟོགས་པ་ཡིས། །ཕྱོགས་བཅུ་དག་གི་སྒྲ་རྣམས་རྟོགས་པར་
འགྱུར། །སྔོན་གྱི་གནས༌ཤེས་པ་ཡི་སྣང་བ་ཡིས། །བསྐལ་པ་ཁྲག་ཁྲིག་དག་ནི་རྗེས་སུ་དྲན། །འོད་གསལ་བ་ཡི༌ཤེས་པའི་སྣང་བ་ཡིས། །གཞན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
རྣམས་ལ་མཁས། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ནི༌ཤེས་པའི་སྣང་བ་ཡིས། །ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ནི་ཁྲག་ཁྲིག་རྣམས་སུ་འགྲོ། །ཟག་པ་མེད་པའི༌ཤེས་པའི་སྣང་བ་ནི། །ནམ་མཁའ་དང་ནི

མཚུངས་ཤིང་འདྲ་བ་ཡིན། །བསོད་ནམས་ཀྱི་ནི་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་པའི། །མངོན་ཤེས་ཐོག་མ་འགྲོ་བ་ཉེ་བར་འགྲོ །དེ་ཡི་ཤེས་པ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཡིས། །འགྲོ་བའི་
དོགས་པ་དག་ནི་གཅོད་པར་བྱེད། །ནན་ཏན་སྙིང་པོར་བྱེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ། །དྲན་དང་བློ་གྲོས་རྟོགས་དང་ཆོས་ཤེས་སྣང་། །བདེན་པ་ཡི་ནི་སྣང་བ་མཐའ་ཡས་ཏེ། །
མངོན་པར་ཤེས་པའི་སྣང་བར་གྱུར་པ་ཡིན། །སྒྲུབ་པས་ཡེ་ཤེས་དང་ནི་ཤེས་རབ་དང་། །རྒྱ་ཆེན་བློ་དང་སྤོབས་པ་མཐའ་ཡས་དང་། །ཡང་དག་ལྟ་བ་དང་ནི་ལྷག་མཐོང་
དང་། །ཤིན་ཏུ་འཁྲུགས་པ་མེད་པ་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །སྣང་བ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་བརྒྱད། །འདི་དག་མཐུ་ཆེན་གང་ལ་ཡོད་པ་ནི། །རེ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་
ཀྱང་། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་མཛད་པ་བྱེད་པར་འགྱུར། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་བཀའ་སྩལ་

TI695 - 138

༄༅། །པ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའོ། །བཅུ་དྲུག་
གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ། ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བས་བཅིངས་པ། ལྟ་བ་སྣ་ཚོགས་དང་འདྲེས་པ་
དག་སྟེ། ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་
འདི་དག་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ནས་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་འདུ་ཤེས། སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེ་བར་འདུ་ཤེས། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་འདུ་
ཤེས། མི་སྡུག་པ་ལ་སྡུག་པར་འདུ་ཤེས་པ་དག་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ངར་འཛིན་པ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་གནས་པ། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་དངོས་པོར་འདུ་ཤེས་པ་དག་སྟེ། ངར་འཛིན་པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་སྒྲིབ་པ་ལྔས་བསྒྲིབས་ཏེ་འདོད་པའི་ཟུག་རྔུས་ཟུག་པ། ཕོང་ཁྲོ་བ་མང་བ། རྨུགས་པ་དང་གཉིད་ལ་ཆགས་པ། དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་འགྱོད་པ་ཀུན་ནས་ལྡང་བ། ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་ངེས་པ་མ་ཐོབ་པ་དག་སྟེ། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་ནི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་ཆགས་པས་ཆགས་ཏེ། མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་མཐོང་ནས་མཚན་མར་འཛིན་ཅིང་

༄༅། །མངོན་རྟོགས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན། རྣ་བས་སྣྲ་ཐོས། སྣས་དྲི་སྣོམས། ལྕེས་རོ་མྱོང་ས། ལུས་ཀྱིས་རེག་བྱ་རྣམས་ལ་རེག །ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པར་ཤེས་ནས་མཚན་མར་འཛིན་ཅིང་མངོན་རྟོགས་སུ་འཛིན་པ་དག་ཡིན་ནོ། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གིས་ཆགས་པ་སྐྱང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ང་རྒྱལ་དང་། ལྷག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང་། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ཆུང་ཟད་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་བཅོམ་པས། ཆུང་དུ་དགེ་བས་བདག་ཅག་ཆེའོ་སྙམ་དུ་བདག་ལ་རློམ་སེམས་སུ་བྱེད་པ། མཆུངས་པ་དག་པས་ནི་བདག་ཅག་ཆེའོ་སྙམ་དུ་བདག་ལ་རློམ་སེམས་སུ་བྱེད་པ་དང་། ཆེས་ཆེ་བ་དག་པས་ཀྱང་བདག

T1695 - 141

ཅིག་ཆེས་ཆེའོ་སྙམ་དུ་བདག་ལ་སྙོམ་སེམས་སུ་བྱེད་པ། གཟུགས་ལ་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ་ནས་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་བར་ལ་བདག་ཏུ་ཁས་ལེན་པ། མ་ཐོབ་པར་བདག་ལ་
ཐོབ་པ་སྙམ་དུ་ཞེས་པ། བདག་ཅག་ནི་འཕགས་པའོ་སྙམ་དུ་བདག་ལ་སེམས་པ། ལོག་པའི་ལྟ་བ་ལ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བར་མོས་པ་དག་སྟེ། ང་རྒྱལ་གྱི་རྣམ་པ་ཐམས་
ཅད་སྤོང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལམ་ངན་པར་
ཞུགས་པ། འཕགས་པའི་ལམ་དང་བྲལ་བ་དག་སྟེ། ལམ་ངན་པ་སྤོང་ཞིང་འཕགས་པའི་ལམ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་
རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་སྲིད་པའི་ཁོལ་པོ་ཆུང་མ་དང་བུ་ཕོ་དང་། བུ་མོ་ལ་ཡོངས་སུ་ཞེན་པས་སྡུགས་

TI695 - 142

ཅ

༄༅། །པ། རང་དབང་མེད་པས་བདག་ལ་མི་དགོངས་པ་དག་སྟེ། རང་དབང་ཡོད་ཅིང་བདག་ལ་དགོངས་པར་བྱ་བ་དང་། གར་དགའ་བར་འགྲོ་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། ཀྱེམ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ཕན་ཚུན་མི་
འཕྲོད་པ། ཁྲོ་བ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གནོད་སེམས་མང་བ་དག་སྟེ། ཁྲོ་བ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གནོད་སེམས་སྤོང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་
སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། ཀྱེམ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་སྡིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ། དགེ་བའི་བཤེས་
གཉེན་དང་བྲལ་བ། སྡིག་པའི་ལས་བྱེད་པ་དག་སྟེ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དང་། སྡིག་པའི་གྲོགས་པོ་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་

ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་བཀྲམ་པ། ཆགས་པས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ། ཆོག་མི་ཤེས་ཤིང་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གནས་པ་དང་བྲལ་བ་དག་སྟེ། ཆགས་པ་སྤྱངས་པ་དང་། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་པར་ལྟ་ཞིང་རྟག་པ་དང་ཆད་པ་ལ་གནས་པ་དག་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཟབ་མོ་དང་། ལས་དང་། བྱ་བ་ལ་གཟུད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་མ་རིག་པ་དང་གཏི་མུག་གིས་ལྡོངས་པ། བདག་དང་། སེམས་ཅན

༄༅། །དང་། སྲོག་དང་། གསོ་བ་དང་། སྐྱེས་བུ་དང་། གང་ཟག་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དག་སྟེ། འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་རྣམ་པར་
དག་པར་བྱ་བ་དང་། ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་
བ་དང་། ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་འཁོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ། ཕུང་པོ་ལྔའི་གཤེད་མས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དག་སྟེ། ཁམས་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལས་དབྱུང་བའི་
ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་བདུད་ཀྱི་ཞགས་པའི་བཅིང་
བས་བཅིངས་པ། གཡོ་བ་དང་། ཧྣོམ་སེམས་ལ་གནས་པ་དག་སྟེ། བདུད་ཀྱི་ཞགས་པས་བཅིངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་དགྲོལ་བ་དང་། གཡོ་དང་ཧྣོམ་སེམས

སྤྱང་བའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་། ཀྱེམ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་མྱུ་ངན་ལས་
འདའ་བའི་སྒོ་བཅད་ཅིང་། ངན་འགྲོའི་སྒོ་ཕྱེ་བ་དག་སྟེ། མྱུ་ངན་ལས་འདའ་བའི་སྒོ་དབྱེ་བ་དང་། ངན་འགྲོའི་སྒོ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེ་བ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་དག་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་
པོ་སྐྱེའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལས་མ་འདྲེས་པ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཏེ། དེ་དག་ལ་བརྩོན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལེགས་པར་
བྱེད་པའི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་དག་གཏི་མུག་གི་གཉིད་ཀྱིས་ལོག་པ་དང་། བདག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སད་པ

རྒྱུད། ཅ [illegible] [illegible]

༄༅། །མཐོང་ནས་ཞེས་རབ་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་སད་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལས་མ་འདྲེས་པ་དང་པོའོ། །སེམས་ཅན་དག་ཆུང་ངུ་ལ་མོས་པ་དང་། བདག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པར་མཐོང་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་ཆོས་མ་ཡིན་པ་འདོད་པ་དང་། བདག་ཆོས་ལ་གནས་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་འདོད་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་མ་དག་པ་དང་༑ བདག་འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཚོ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྦྱོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་དག་ལྟ་བར་གྱུར་པར་བྱེད་བ་དང་། བདག་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བར་ཞུགས་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཕགས་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་མ་རིག་པར་གྱུར་ཅིང་ཚུལ་

143

TI695 - 147

བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བསགས་པར་མཐོང་ཞིང་བདག་རིག་པའི་རྗེས་སུ་འཐུན་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་གནས་པར་རིགས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་རིག་པའི་
རྗེས་སུ་འཐུན་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་ལོག་པའི་ཆོས་ལ་གནས་པ་དང་། བདག་ཡང་དག་པའི་ཆོས་ལ་ཞུགས་པར་
མཐོང་ནས་ཡང་དག་པའི་ཆོས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་སེར་སྣ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ
དང་། བདག་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་དག་དང་
ཚུལ་ངན་པ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ། སྡོམ་པ་ལ་མི་གནས་པ་དང་། བདག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོངས་སུ་དག་པར་གནས་ནས། སེམས་ཅན་རྣམས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་

༄༅། །འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་གནོད་སེམས་མང་ཞིང་ཁྲོ་བ་ཤས་ཆེ་བ་དང་། བདག་བཟོད་པའི་སྟོབས་དང་། བྱམས་པ་ལ་གནས་པར་
མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་བཟོད་པའི་སྟོབས་དང་། བྱམས་པ་ལ་གནས་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་ལེ་ལོ་ཅན་དུ་གྱུར་ཏེ། བརྩོན་
འགྲུས་ཆུང་བ་དང་། བདག་ལེ་ལོ་མེད་ཅིང་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་དག་སེམས་
གཡེངས་ཤིང་དྲན་པ་ཉམས་པ་དང་། བདག་མཉམ་པར་བཞག་སྟེ། བསམ་གཏན་ལ་བསམ་གཏན་བྱེད་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་སེམས་མི་གཡེང་བ་
དང་། དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་ཤེས་རབ་འཆལ་པར་གྱུར་ཏེ། དམན་ཞིང་གཏི་མུག་དང་ལྡན་པ་དང་། བདག་ཤེས་རབ་

TI695 - 149

དང་ལྡན་ཞིང་གཉིས་སྨུག་དང་བྲལ་བར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་དང་། གཉིས་སྨུག་དང་བྲལ་བ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་
རིགས་པ་མ་ཡིན་པར་ལྷུང་ཞིང་ཡང་བའི་བྲེད་པ་བརྩམས་པ་དང་། བདག་ཐབས་མཁས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་ཡང་དག་པའི་ལས་བརྩམས་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཐབས་མཁས་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་རྩོམ་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་ཉོན་མོངས་པས་བཅོམ་ཞིང་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་
རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་པར་གྱུར་པ་དང་། བདག་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལོག་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
སྤོང་བ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་བཅིང་བས་བཅིངས་ཤིང་དམིགས་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་དང་། བདག་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་

༄༅། །ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་ཞིང་དམིགས་པས་བཅིངས་པ་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་བར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བ་
ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་དག་མ་དུལ་ཞིང་མ་སྨས་ཏེ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། བདག་དུལ་ཞིང་སྨས་ཏེ་བྱུང་བར་མཐོང་
ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་དུལ་བ་དང་། སྨས་པ་དང་། བྱུང་བ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་བྱས་པ་མི་གཟོ་ཞིང་བྱས་པ་མི་ཤེས་ཏེ། དགེ་བའི་རྩ་བ་འཇོམས་
པ་དང་། བདག་བྱས་པ་གཟོ་ཞིང་བྱས་པ་ཤེས་ཏེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྲུང་བར་གནས་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱས་པ་གཟོ་བ་དང་། བྱས་པ་ཤེས་པ་དང་། དགེ
བའི་རྩ་བ་རྒྱུད་མི་གཟོན་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་རྒྱ་བོར་ལྷུང་ཞིང་སྡིག་པ་འདོད་པའི་དབང་དུ་སོང་བ་དང་། བདག་རྒྱ་བོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་

ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་མདོ་

པར་འདས་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆུ་བོ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་དག་བཀའ་བློ་མི་བདེ་ཞིང་འཐུན་པར་འཛིན་པ་མ་
ཡིན་པ་དང་། བདག་བཀའ་བློ་བདེ་ཞིང་འཐུན་པར་འཛིན་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་བཀའ་བློ་བདེ་ཞིང་འཐུན་པར་འཛིན་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་
དང་། སེམས་ཅན་དག་ཕོངས་པ་མང་ཞིང་དམ་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཡོངས་སུ་ཞེན་པ་དང་། བདག་མ་ཕོངས་པ་མང་ཞིང་དགེ་བ་བདུད་རྩི་ལ་གནས་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཡོངས་སུ་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ཞིང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་གནས་པར་སྦྱོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་དག་དབུལ་ཞིང་འཕགས་པའི་ནོར་དང་བྲལ་བ་དང་། བདག་འཕགས་པའི་
ནོར་དང་མ་བྲལ་ཞིང་ནོར་བདུན་དང་ལྡན་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་འཕགས་པའི་ནོར་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་རྟག་ཏུ་ཞིང་

༄༅། །ཁམས་རྣམ་པ་བཞི་པོའི་སྦྲུལ་གདུག་པས་ཟིན་པ་དང་། བདག་ནད་མེད་ཅིང་བདེ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ནད་ཐམས་ཅད་སྤོང་བ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་མི་ཤེས་པའི་མུན་པས་ཀུན་ཏུ་གཏིབས་ཤིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། བདག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཐོབ་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་ཁམས་གསུམ་ལ་ཆགས་པས་ཆགས་ཤིང་རྒྱུད་ལྔའི་འགྲོ་བའི་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་མཐོང་ཞིང་བདག་ཁམས་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པར་ཤེས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཁམས་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ལ་མཁས་པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་དུ་ཞུགས་ཤིང་གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་དང་བྲལ་བ་དང་། བདག་གཡས

TI695 - 153

ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་གནས་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་གཡས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་ལུས་དང་སྲོག་ལ་ཆགས་ཤིང་ཉེས་པ་མ་
མཐོང་བ་དང་། བདག་ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་ཞིང་ཉེས་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། ཉེས་པ་མཐོང་བ་ལ་རབ་ཏུ་
འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་དང་བྲལ་བ་དང་། བདག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པར་གནས་པར་
མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་ལ་འཛུད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་དམ་པའི་ཆོས་ལས་ཉམས་པ་དང་། བདག་དམ་པའི་
ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་གནས་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་སྟོན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དང་རིང་

༄༅། །དུ་གནས་ཤིང་། རྗེས་སུ་དྲན་པ་དྲུག་དང་བྲལ་བ་དང་། བདག་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དྲུག་མ་བཏང་བ་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་
དྲུག་བསྒོམ་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པས་བསྒྲིབས་པ་དང་། བདག་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བར་མཐོང་ནས་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དག་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་ཞིང་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
སྤངས་པ་དང་། བདག་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤིང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པར་མཐོང་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤོང་
བ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ནི་བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་ཕུལ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་ལ་གནས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་
ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལས་ནི་ཚད་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒོ་ཇི་སྙེད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
རྣམ་པར་བྱང་བའི་སྒོ་ཡང་དག་པར་བསྟན་པར་བྱ་བ་ཡང་དེ་སྙེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གལ་ཏེ་གང་དག་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་
དག་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའམ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་ཀྱང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་སེམས་དང་པོ་
བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལས་ཀྱི་བརྒྱའི་ཆར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ། སྟོང་གི་ཆ་དང་། བརྒྱ་སྟོང་གི་ཆ་དང་། བྱེ་བའི་ཆ་དང་། བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་གི་ཆ་

༄༅། །དང་། གྲངས་དང་། ཚ་དང་། བགྲང་བ་དང་། དཔེ་དང་། རྒྱུར་ཡང་ཉེ་བར་མི་འགྲོ་འོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་དག་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་ཉེ་བར་གནས་པ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་སྤོང་བར་ཉེ་བར་
གནས་པ་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་གང་ཡིན་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་གང་ཡིན་པ་བས་འདིར་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལས་ཉིད་མཆོག་ཅེས་བརྗོད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་ལས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་པ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་
སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་ནི་ཉེ་འཆེ་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མེད་ཅིང་ཚད་མེད་པའི་རྣམ་པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པ་སྟེ། བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱ་འདིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཏོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་
དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོ་ཚིམ་ཞིང་མགུ་ལ་ཡི་རངས་ཤིང་རབ་ཏུ་དགའ་སྟེ། དགའ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་སྟེ
རྗེས་སུ་ཡི་རངས་ནས། ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ཙམ་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱན་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྣང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལས་ལེགས་པར་གསུངས་པ་དེ་དག་ནི་ངོ་མཚར་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡང་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་དག་ལ་སངས་རྒྱས་

154

TI695 - 158

༄༅། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཅི་ཙམ། རྣམ་པ་ནི་གང་ལགས། རྟགས་ནི་གང་ལགས། མཚན་མ་ནི་གང་ལགས། གནས་ནི་གང་ལགས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་འཕྲིན་ལས་ནི་ཇི་ལྟར་མཛད། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི་ཅི་ཙམ། རྣམ་པ་ནི་གང་ལགས། རྟགས་ནི་གང་ལགས། མཚན་མ་ནི་གང་ལགས། གནས་ནི་གང་ལགས་པ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ༔ ཐམས་ཅད་གཟིགས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་མངོན་སུམ་དུ་བདག་ཅག་ལ་ལེགས་པར་ཡང་དག་པར་བཤད་དུ་གསོལ༔ དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ

ཁྲོད་དེའི་ཕྱིར་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཏྲོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ལ་འཇུག་པ་ཙམ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཁྲོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སྐྱེ་བ་ཡང་མེད། འཇུག་པ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་རྟག་ཏུ་འཇུག་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ནི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པར་ཡོངས་སུ་སྦྱངས་བ་བྱས་པས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པ་སྟེ། འཇུག་པ་ཡང་མེད། ལྡོག་པ་ཡང་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་མ་བཏང་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་ནི་ཅི་ཙམ་དུ་ལས་ཡོངས་སུ་ཐོབ་པར་བྱ་བར་སླབ་བམ་ཡིན་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཚད་མེད། དེ་ཙམ་དུ

156

TI695 - 160

ཤེར་ཕྱིན། ཅ། ཁྲི་བརྒྱད། དཀོན་བརྩེགས།

༄༅། །ཁམས་གྱིས་མི་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ཙམ་དུ་མི་ཟད་ཅིང་། དེ་ཙམ་དུ་རིང་དུ་སོང་བའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་གོ །བྱང་ཆུབ་ཅི་འདྲ་བ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་དེ་འདྲའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟར་ཐོབ་ཅེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྩ་བ་མེད་པ་དང་། གནས་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བོ། །དེ་ལ་རྩ་བ་ནི་གང་། གནས་ནི་གང་ཞེ་ན། འཇིག་ཚོགས་ནི་རྩ་བའོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་རྟོག་པ་ནི་གནས་སོ། །དེ་གཉིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་ཆུབ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རྩ་བ་མེད་པ་དང་གནས་མེད་པར་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་འདི་དག་གིས་ནི་རྩ་བ་མེད་པ་དང་། གནས་མེད་པའི་

157

TI695 - 161

ཆོས་འདི་དག་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་དེ་དག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་གོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ནི་ཞི་བ་དང་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །དེ་ལ་ཞི་བ་ནི་གང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་གང་ཞེ་ན། ནང་ནི་ཞི་བའོ། །ཕྱི་ནི་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། མིག་ནི་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་སྟེ། དེ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ནོ། །རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་དང་ཡིད་ནི་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་སྟེ། དེ་ནི་དེའི་རང་བཞིན་ནོ། །མིག་སྟོང་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་གཟུགས་རྣམས་ལ་མི་ཆགས་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྣ་བ་སྟོང་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་སྒྲ་རྣམས་ལ་མི་ཆགས་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྣ་སྟོང་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་དྲི་རྣམས་ལ་མི་ཆགས་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལྕེ་སྟོང་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་རོ་རྣམས་ལ་མི་ཆགས་སྟེ། དེའི་

༄༅། །ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལུས་སྟོང་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་རེག་བྱ་རྣམས་ལ་མི་རྟོག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཡིད་
སྟོང་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས་ཆོས་རྣམས་ལ་མི་རྟོག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་འདི་དག་གིས་ནི་ཞི་བ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་ཐོབ་དུ་མ་ཆུད་པས་དེ་
དག་གི་ཐོབ་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་
ཆུབ་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། ནམ་མཁའ་དང་
མཚུངས་པ། ནམ་མཁའི་རང་བཞིན། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་གཞོལ་བ། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པས་མཉམ་པ་སྟེ། རང་བཞིན་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་འོད་གསལ་བ་ཉིད་

དོ༑ །བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་འདི་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཏེ། རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེ་དག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ནི་བླང་བ་མེད་པ་དང༑ དོར་བ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་བླང་བ་མེད་པ་ནི་གང་། དོར་བ་མེད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། བླང་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་འཛིན་པའོ། །དོར་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་འདོར་བའོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བླང་བ་མེད་པ་དང་། དོར་བ་མེད་པར་ཆུ་བོར་འཇུག་པན། ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཕ་རོལ་མེད་པ་དང༑ ཕ་རོལ་མེད་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་ཏོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕ་རོལ་མེད་པ་དང་། ཕ་རོལ་དང

༄༅། །བྲལ་བར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་ནི་བླང་བ་མེད་
པ་དང་། དོར་བ་མེད་པ་འདི་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་དེ་དག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་གོ །རིགས་
ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ནི་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་མཚན་མ་མེད་པ་ནི་གང་། དམིགས་པ་མེད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དམིགས་
སུ་མེད་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའོ། །གཟུགས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་
པའོ༑ །སྒྲ་མཉན་དུ་མེད་པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པ་ནི་མཚན་མ་མེད་པའོ། །དྲི་བསྣམ་དུ་མེད་པ་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །

ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་མཚན་མ་མེད་པའོ། །རོ་མྱོང་དུ་མེད་པའི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་མཚན་མ་
མེད་པའོ། །རེག་བྱ་རེག་པར་བྱར་མེད་པའི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་མཚན་མ་མེད་པའོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་
མཐོང་བའི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་གང་ཞེ་
ན། གང་ཁམས་གསུམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ན་གང་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་
དེ། འཕགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་འདི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་མཆུད་པས་དེ་དག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའི་སླད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

༄༅། །ཕྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ནི་འདས་པ་མ་ཡིན། མ་འོངས་པ་མ་ཡིན། ད་ལྟར་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དུས་གསུམ་
མཉམ་པ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཆད་པའོ། །དེ་ལ་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདས་པ་ལ་སེམས་མི་འཇུག་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་རྣམ་པར་
ཤེས་པ་མི་རྒྱུག་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འཇུག་པའོ། །དེ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གནས་པས་འདས་པ་ལ་རྟོག་པར་མི་
བྱེད། མ་འོངས་པ་ལ་མི་སེམས། ད་ལྟར་བྱུང་བ་སྤྲོས་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འདི་སེམས་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་དེ་དག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའི་སླད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ནི་ 163

ལུས་མེད་ཅིང་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །དེ་ལ་ལུས་མེད་པ་ནི་གང་མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་
དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ལ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འཇིག་པ་མེད་པ་དང་། གནས་མེད་པ་
སྟེ། དེ་ནི་མཚན་ཉིད་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་འདུས་མ་བྱས་ཞེས་བྱའོ། །འདུས་མ་བྱས་ཇི་ལྟ་བར་འདུས་བྱས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་
ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་མེད་པའོ། །མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་གཉིས་མེད་དོ། །ལུས་མེད་པ་དང་འདུས་མ་བྱས་འདི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་
དག་གིས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་དེ་དག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའི་སླད་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་

༄༅། །གྲུབ་དེ་ནི་དབྱེར་མེད་པ་དང་གནས་སོ། །དེ་ལ་གནས་ནི་གང་། དབྱེར་མེད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་གནས་སོ། །གནས་མེད་པ་ནི་
དབྱེར་མེད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་གནས་སོ། །ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་དབྱེར་མེད་པའོ། །ཡང་དག་པའི་མཐའ་ནི་གནས་སོ། །གཡོ་བ་མེད་པ་ནི་དབྱེར་མེད་པའོ། །
སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གནས་སོ། །དམིགས་སུ་མེད་པ་ནི་དབྱེར་མེད་པའོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ནི་གནས་སོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ནི་དབྱེར་མེད་པའོ། །སྨོན་པ་མེད་པ་ནི་
གནས་སོ། །སྨོན་ལམ་འདེབས་པ་མེད་པ་ནི་དབྱེར་མེད་པའོ། །སེམས་ཅན་མེད་པ་ཉིད་ནི་གནས་སོ། །སེམས་ཅན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ནི་དབྱེར་མེད་པའོ། །ནམ་མཁའ་ནི་
གནས་སོ། །དམིགས་སུ་མེད་པ་ནི་དབྱེར་མེད་པའོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་གནས་སོ། །འགོག་པ་མེད་པ་ནི་དབྱེར་མེད་པའོ། །འདུས་མ་བྱས་ནི་གནས་སོ། །རྒྱུ་བ་མེད་པ་ནི་

དབྱེར་མེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་གནས་སོ། །ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་དབྱེར་མེད་པའོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་གནས་སོ། །མངོན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པ་ནི་དབྱེར་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་དབྱེར་མེད་པ་དང་། གནས་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་དེ་དག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་གོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ནི་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་མི་རྒྱ། སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ལུས་ནི་བེམས་པོའོ། །སེམས་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའོ། །གང་ལུས་དང་སེམས་འདི་ལྟ་བུར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ནི་ཐ་སྙད་བཏགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱའི། བྱང་ཆུབ་ནི་ལུས་སམ། སེམས་སམ། ཆོས་སམ། ཆོས་མ་ཡིན་པའམ། ཡང་དག་པའམ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའམ། བདེན་པའམ། བརྫུན་པ་གང་གིས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱ་བ

༄༅། །མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ནི་གང་གིས་ཚིག་ཏུ་ཐ་སྙད་
གདགས་པར་འགྱུར་བའི་དམིགས་པ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་དམིགས་མེད་ཅིང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་དམིགས་མེད་ཅིང་བརྗོད་པར་བྱ
བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་བཙལ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཆོས་ལ་ཚིག་མེད་དོ། །ཚིག་ལ་ཡང་ཆོས་མེད
དོ། །ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་རྣམ་པ་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་དེ་དག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ
ཆེན་པོ་འཇུག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ནི་གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། གཞི་མེད་པའོ། །དེ་ལ་གཟུང་དུ་མེད་པ་ནི་གང་། གཞི་མེད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། མིག་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ

TI695 - 171

ཉི་གཟུང་དུ་མེད་པའོ། །གཟུགས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་གཞི་མེད་པའོ། །རྣ་བ་ཡོངས་སུ་ཞེས་པའི་གཟུང་དུ་མེད་པའོ། །སྒྲ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་གཞི་མེད་པའོ། །སྣ་ཡོངས་སུ་ཞེས་པའི་གཟུང་དུ་མེད་པའོ། །དྲི་དམིགས་སུ་མེད་པའི་གཞི་མེད་པའོ། །ལྗེ་ཡོངས་སུ་ཞེས་པའི་གཟུང་དུ་མེད་པའོ། །རོ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་གཞི་མེད་པའོ། །ལུས་ཡོངས་སུ་ཞེས་པའི་གཟུང་དུ་མེད་པའོ། །རེག་བྱ་དམིགས་སུ་མེད་པའི་གཞི་མེད་པའོ། །ཡིད་ཡོངས་སུ་ཞེས་པའི་གཟུང་དུ་མེད་པའོ། །ཆོས་དམིགས་སུ་མེད་པའི་གཞི་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བྱང་ཆུབ་གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། གཞི་མེད་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཀྱང་མིག་གཟུང་དུ་མེད། གཟུགས་གཞི་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཞེས་པ་གནས་པ་མེད་དོ། །རྣ་བ་གཟུང་དུ་མེད། སྒྲ་གཞི་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཞེས་པ

168

TI695 - 172

༄༅། །གནས་པ་མེད་དོ། །སྣ་གཟུང་དུ་མེད། དྲི་གཞི་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་མེད་དོ། །ལྕེ་གཟུང་དུ་མེད། རོ་གཞི་མ་ཡིན། རྣམ་
པར་ཤེས་པ་གནས་པ་མེད་དོ། །ལུས་གཟུང་དུ་མེད། རེག་བྱ་གཞི་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་མེད་དོ། །ཡིད་གཟུང་དུ་མེད། ཆོས་གཞི་མ་ཡིན། རྣམ་པར་
ཤེས་པ་གནས་པ་མེད་དོ། །དེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་པ་མེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་རྣམས་རབ་ཏུ་ཞེས་སོ། །སེམས་ཅན་དག་གི་སེམས་ཀྱི་
གནས་རྣམས་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་ནི་བཞི་པོ་འདི་དག་གོ །བཞི་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་
དང་། ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་གནས་ཏེ། སེམས་ཀྱི་གནས་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གནས་མེད་པར་

TI695 - 173

མཁྱེན་ཏོ། །གནས་མེད་པའི་མཐའ་འདི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་དེ་དག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གང་གིས་བྱང་ཆུབ་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ངོ་། །སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་ཚུལ་གཅིག་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་གཉིས་གང་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། བྱང་ཆུབ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའི་གཉིས་ཆུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པ། གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པ། མཚན་ཉིད་མེད་

༄༅། །པ། མིང་མེད་པ། མཚན་མ་མེད་པ། རྒྱུ་བ་མེད་པ། རབ་ཏུ་རྒྱུ་བ་མེད་པ། ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་པའོ། །གང་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་
མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་ཅིང་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཚིག་བླ་དྭགས་སོ། །འདི་ལ་དོན་དམ་པར་གང་སྟོང་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་གང་ཡང་དམིགས་སུ་མེད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་
དོ། །ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའ་ལ་ནམ་མཁའ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་ནམ་མཁའ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྟོང་པ་ལ་སྟོང་པ་ཞེས་བརྗོད་ཀྱང་སྟོང་པ་ནི་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་
ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། མིང་མེད་པ་ལ་མིང་དུ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པའོ། །མིང་དེ་ཡང་ཡུལ་ན་གནས་པ་མ་ཡིན། ཕྱོགས་ན་གནས་པ་མ་
ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་མིང་ཡུལ་ན་གནས་པ་མ་ཡིན། ཕྱོགས་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་མིང་གང་གིས་ཆོས་གང་བརྗོད་པའི་ཆོས་དེ་ཡང་ཡུལ་ན་གནས་པ་མ་

ཡིན༑ ཕྱོགས་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཏེ། གཟོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་དང་། སྒྲ་མེད་པར་ཤེས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། བཅིངས་པ་ཡང་མེད། གྲོལ་བ་ཡང་མེད་དོ། །མཉམ་པ་ཉིད་འདི་ཡང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དག་གིས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་དེ་དག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་གོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་སྟེ། ནམ་མཁའ་ནི་མཉམ་པའང་མ་ཡིན། མི་མཉམ་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མཉམ་པའང་མ་ཡིན། མི་མཉམ་པའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་གང་ལ་ཡང་དག་པར་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་མེད་པ་དེ་མཉམ་པའམ་མི་

༄༅། །མཉམ་པར་བརྗོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པའང་མ་ཡིན། མི་མཉམ་པའང་མ་ཡིན་པར་
མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ཆོས་ཆུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མཉམ་པར་ཡང་མི་བྱེད། མི་མཉམ་པར་ཡང་མི་བྱེད་པ་དེ་ལྟར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
སོ༔ །ཆོས་འདི་དག་ཅི་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་བར་ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་ཏོ། །ཡང་དག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྩ་བ་མེད་
པ༔ མ་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་མ་བྱུང་བ་ལས་འབྱུང་བ། བྱུང་ནས་ཀྱང་འབྲལ་བའོ། །དེ་དག་ནི་བདག་པོ་མེད་པར་འབྱུང་བ། བདག་པོ་མེད་པར་
འབྲལ་བའོ། དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་འཇིག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཇུག་ཀྱང་འདི་ལ་འཇུག་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། ལམ་བཅད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་སྟོན་ཏོ་ཞེས་ཀྱང་

T1695 - 177

ཤེར་ཕྱིན། ཁྲི་བརྒྱད། ཀ

བརྗོད་དོ། །ཡམ་ཚད་པ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་དེ་དག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་
ཆེན་པོ་འཇུག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་གནས་སོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་གནས་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་བར་གཟུགས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་མི་འདའོ། །བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་བར་ཚོར་བ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་། འདུ་བྱེད་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་
མི་འདའོ། །བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་བར། སའི་ཁམས་དང་། ཆུའི་ཁམས་དང་། མེའི་ཁམས་དང་། རླུང་གི་ཁམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་མི་འདའོ། །བྱང་
ཆུབ་ཇི་ལྟ་བར་མིག་གི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་མི་འདའོ། །བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་བར་

TI695 - 178

༄༅། །རྣ་བའི་ཁམས་དང་། སྒྲའི་ཁམས་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། སྣའི་ཁམས་དང་། དྲིའི་ཁམས་དང་། སྣའི་རྣམ་པར་
ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ལྕེའི་ཁམས་དང་། རོའི་ཁམས་དང་། ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ལུས་ཀྱི་ཁམས་དང་། རེག་བྱའི་ཁམས་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་
པར་ཤེས་པའི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ལས་མི་འདའོ། །ཆོས་སུ་
བཏགས་པ་ནི་འདི་དག་ཏུ་ཟད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དུ་བཏགས་པའོ། །དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །དེ་དག་ནི་སྟོན་གྱི་ཇི་ལྟ་བར་ཕྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་བར་དུ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། སྟོན་

ཕྱི་མཐར་ཡང་མ་སྐྱེས། ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་མི་འགྲོ། བར་དུ་ཡང་དབེན་པ་དག་གོ །དེ་ལྟར་ན་འདི་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །གཅིག་ཇི་ལྟ་བར་ཐམས་ཅད་
ཀྱང་དེ་བཞིན། ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བར་གཅིག་ཀྱང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་པ་ནི་གཅིག་པ་འམ་མང་བར་མི་དམིགས་སོ། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་གནས་འདི་འང་བྱིས་པ་སོ་
སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་དེ་དག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་
བྱང་ཆུབ་ནི་རྣམ་པ་ལ་འཇུག་པས་རྣམ་པ་མེད་པ་ལ་ཞུགས་པའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་ནི་གང་། རྣམ་པ་མེད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒོམ་
པའོ༔ །རྣམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའོ། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་པ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱི་གནས་སོ། །རྣམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་མ་

ཤེར་ཕྱིན། ཀ [illegible]

༄༅། །མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོའོ། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་སེམས་པ་དང་། འཇལ་བ་དང་། བསྒྲང་བ་
དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །རྣམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཇལ་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའོ། །འཇལ་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ལས་
མེད་པའོ། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་བྱས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའོ། །རྣམ་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་མ་བྱས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པ་དང་རྣམ་པ་མེད་པ་ལ་
འཇུག་པ་འདི་ཡང་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་དེ་དག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
འཇུག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ནི་ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ཟག་པ་མེད་པ་ནི་གང་། ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། ཟག་པ་མེད་པ་

177

TI695 - 181

ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟག་པ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པའི་ཟག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། སྲིད་པའི་ཟག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། མ་རིག་པའི་ཟག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ལྟ་བའི་ཟག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ལྟར་འདོད་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ལྟ་བའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། བདག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཉེ་བར་ལེན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལ་ཉེ་བར་ལེན་པ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མ་རིག་པས་མྱུན་པར་བྱས་ཤིང་སྲེད་པས་བསྙེན་ཏོ། བདག་གོ་སྙམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཉེ་བར་ལེན་པ་དག་གོ །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་ནས། བདག་རྣམ་པར་དག་པས་སེམས་ཅན་རྣམ་པར་དག་པར་རྟོགས་སོ། །

TI695 - 182

༄༅། །བདག་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་དག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གཉིས་སུ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་དོ༔ །གཉིས་སུ་མེད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་སྐྱེ་བ་མེད་དོ། །སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་པས་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་རྣམས་མི་འཇུག་གོ །གང་ལ་སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་པ་དེ་ལ་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་གིས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར་བའི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པས་མ་རིག་པ་ཀུན་ནས་མི་སློང་ངོ་། །གང་མ་རིག་པ་ཀུན་ནས་མི་ལྡང་བ་དེ་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀུན་ནས་མི་ལྡང་ངོ་། །གང་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀུན་ནས་མི་ལྡང་བ་དེ་མི་སྐྱེ་བའོ། །གང་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ངེས་པར་གྱུར་པའོ། །གང་ངེས་པར་གྱུར་པ་དེ་ངེས་པའི་དོན་ཏོ། །

ངེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དོན་དམ་པའོ། །དོན་དམ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་གང་ཟག་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །གང་ཟག་མེད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ཏོ། །
བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་ཏོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་དོན་ཏོ། །ཆོས་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་
དེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དོན་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོན་ཏོ། །དེས་ན་སུས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མཐོང་བ་དེས་ཆོས་མཐོང་ངོ་། །
སུས་ཆོས་མཐོང་བ་དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་ངོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཙལ་ན་ཅི་ཡང་མི་མཐོང་བ་དེ་ལྟར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལ་ཅི་ཡང་ཞེས་
བྱ་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མཚན་མ་དང་དམིགས་པའོ། །དེས་གང་གི་ཚེ་སེམས་མེད་པ་དང་དམིགས་པ་མེད་པར་མཐོང་བ་དེའི་ཚེ་ཡང་དག་པ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་

TI695 - 184

རྒྱུད། ཅ ཤོ་ བརྒྱ་ བརྒྱད་ཅུ་པ

༄༅། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་དེ་དག་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་མཉམ་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །ཟག་པ་མེད་པ་དང་། ཉེ་བར་
ལེན་པ་མེད་པ་འདི་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་པས་དེ་དག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་
འཇུག་གོ །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ནི་དག་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་དག་པ་ནི་གང་། དྲི་མ་མེད་པ་ནི་གང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་
ནི་གང་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དག་པའོ། །མཚན་མ་མེད་པ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའོ། །སྨོན་པ་མེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་དག་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་
བྱེད་པ་མེད་པ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའོ། །འབྱུང་བ་མེད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །རང་བཞིན་ནི་དག་པའོ། །ཡོངས་སུ་དག་པ་ནི་དྲི་མ་མེད་པའོ། །འོད་གསལ་བ་ནི་ཉོན

མོངས་པ་མེད་པའོ། །སྨོན་པ་མེད་པའི་དག་པའོ། །མ་སྨོན་པའི་དྲི་མ་མེད་པའོ། །སྨོན་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་དག་པའོ། །ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའོ། །ཡང་དག་པའི་མཐའ་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །སྐབས་འབྱེད་པའི་དག་པའོ། །ནམ་མཁའི་དྲི་མ་མེད་པའོ། །ནམ་མཁའི་ཉོན་
མོངས་པ་མེད་པའོ། །ནང་ཡོངས་སུ་ཞེན་པའི་དག་པའོ། །ཕྱི་རོལ་དུ་མི་རྒྱུ་བའི་དྲི་མ་མེད་པའོ། །ནང་དང་ཕྱི་མི་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །ཕུང་པོ་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པའི་དག་པའོ། །ཁམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་དྲི་མ་མེད་པའོ། །སྐྱེ་མཆེད་འདོར་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །འདས་པ་ལ་ཟད་པར་ཤེས་པའི་དག་པའོ། །མ་འོངས་
པ་ལ་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པའི་དྲི་མ་མེད་པའོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གནས་པར་ཤེས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་ན་དག་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པ་

T1695 186

༄༅། །དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞི་བའི་གནས་ཀྱི་གནས་གཅིག་ཏུ་ཡང་དག་པར་འདུའོ། །ཞི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་རབ་ཏུ་ཞི་བའོ༔ །རབ་ཏུ་ཞི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །ཉེ་བར་ཞི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད་པས་མཚན་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །མཚན་མ་མེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །ཉེ་བར་ཞི་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་བློ་གྲོས་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟ་བར་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་བར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་ཇི་ལྟ་བར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཇི་ལྟ་བར་ཞིང་རྣམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞིང་རྣམས་ཇི་ལྟ་བར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་མཉམ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། མཐར་ཕྱིན་ཅིང་མྱུར་ཐུག་པའི་ཕྱིར་གཉེན་པོ་མེད་པའོ། །

གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟོད་མ་ནས་དག་པ། གཟོད་མ་ནས་དྲི་མ་མེད་པ། གཟོད་མ་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་དང་འཐུན་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། མ་དག་པ་དང་། དྲི་མ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་རོལ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་གོ །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཐབས་མཁས་པས་ཚངས་པ་ལ་གཞེས་ཏེ། གསོལ་བ་མ་བཏབ་པར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་མི་བསྐོར་རོ། །དེ་ནས་ཚངས་པ་གཙུག་ཕུད་ཅན་ཚངས་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྐོར་ཏེ༑ མདུན་དུ་བདར་ནས་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་ནས་མི་སྣང་བར་གྱུར་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱན་སྔར་འདུག་ནས། དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས

༄༅། །གཉིས་ལ་གདུགས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཆ་ཤད་དུ་གསོལ། བདེ་བར་གཤེགས་པས་ཆོས་
ཆ་ཤད་དུ་གསོལ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་བོ། །དེའི་ཚེ་ཚངས་པ་གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་པས་ཀྱང་གསོལ་
པ། ཁྱོད་ཀྱི་ཆོས་ནི་ཞི་ཞིང་རབ་ཞི་ལ། །དག་ཅིང་རྣམ་དག་དྲི་མེད་འོད་གསལ་ཏེ། །བརྗོད་མེད་སྨྲ་མེད་ཡི་གེ་མེད་འཕགས་པར། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ནི་ཐུགས་
སུ་ཆུད། །ཡུན་རིང་གཉིད་ལོག་གཏི་མུག་རྒྱགས་པས་བསྒྲིབས། །འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་སད་པར་མཛད་དོན་དུ། །དེ་སྐད་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐལ་པ་བྱེ་བར་ནི། །བརྟུལ་ཞུགས་
དཀའ་ཐུབ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་སྤྱད། །གང་དག་སྔོན་གྱི་རྒྱལ་བའི་རྗེས་ལྷགས་པ། །དེ་དག་ཆོས་མཆོག་འདི་ནི་རྟོགས་འགྱུར་ཏེ། །འདི་ན་སེམས་ཅན་དགེ་བསམ་མང་

TI695 - 189

མཆིས་ཀྱིས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་རབ་འཁོར་ལོ་བསྐོར། །ཁྱོད་ཀྱིས་བདུད་འཁོར་ཤིན་ཏུ་ཚར་བཅད་དེ། །ཁྱོད་ཀྱིས་བདུད་རྩིའི་སྒོ་ནི་རབ་ཏུ་ཕྱེ། །དེད་དཔོན
ཆེན་པོ་ལམ་ལོག་འཁྱམས་པ་ཡི། །སེམས་ཅན་དག་ནི་འཕགས་པའི་ལམ་དུ་ཁྲིད། །ཁྱོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་བླ་ན་མེད། །འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ
འཇུག །སྟོན་པ་ཁྱོད་ལ་བདག་ནི་གསོལ་འདེབས་ཀྱིས། །ཆོས་མཆོག་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་དུ་གསོལ། །ཇི་ལྟར་རྒྱལ་བ་འཁོར་བ་འཇིག་གིས་བསྐོར། །ཇི་ལྟར
གསེར་ཐུབ་རྒྱལ་བས་བསྐོར་བ་དང་། །བདེ་གཤེགས་འོད་སྲུང་གིས་ཀྱང་བསྐོར་བ་ལྟར། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། །ཇི་ལྟར་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུ་ཡིས
ཚིམ་བགྱིས་ཏེ། །དེ་ཡིས་ལོ་ཐོག་ལྷུན་ནུམས་བསྐྱེད་པ་ལྟར། །ཐུགས་རྗེའི་སྤྲིན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཁྱབ་མཛད་དེ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཆར་ཕོབ། །རྣམ་པར

༄༅། །འདྲེན་མཆོག་གང་ཞིག་སྐྱེ་མ་ཐག །འགྲོ་བ་ཐར་བར་མཛད་སླད་སྒྲ་ཕྱུང་བ། །དེང་དུས་དེང་ལགས་ལྷ་མི་སྐོམ་པ་རྣམས། །ཆོས་ཆེན་ཆུ་
༦༥ ཡིས་སྐོམ་པ་བསལ་དུ་གསོལ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཚངས་པ་གཙུག་ཕུད་ཅན་གྱིས་གསོལ་བ་བཏབ་པར་མཁྱེན་ནས་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་མ་
བཏང་བས་གྲོང་ཁྱེར་ཝཱ་ར་ཎ་སཱི་དྲང་སྲོང་ལྷུང་བ་རི་དྭགས་ཀྱི་ནགས་སུ་དགེ་སྦྱོང་དང་། བྲམ་ཟེའམ། ལྷའམ། བདུད་དམ། ཚངས་པའམ། གང་གིས་ཀྱང་འཇིག་
རྟེན་དུ་ཆོས་དང་འཐུན་པར་མ་བསྐོར་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བླ་ན་མེད་པ་བསྐོར་ཏེ། དེར་མི་རྟག་པའི་སྒྲས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གོ་བར་བྱས་
སོ༔ །ཀཱིརྟི་ཐུས་ཀྱང་ཐོག་མར་ཆོས་ཀུན་དུ་ཞེས་སོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་འདི་ཆེད་དུ་བརྗོད་དོ། །བརྗོད་དུ་མེད་ཅིང་ཟབ་པ་སྟེ། །ཡི་གེ་མེད་ཅིང་ངེས་པའི་

དོན༔ །ཀཽཾ་ཧྲཱི་ཏྲུས་ནི་འདི་ཞེས་པས། །ང་ཡི་འབད་པ་དོན་མེད་མིན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བས་སེམས་ཅན་གྲངས་མེད་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག
བཏུལ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་རྣམ་པར་རོལ་པར་རིགས་ནས། སེམས་ཅན་ཚད་མེད་གྲངས་མེད་པ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར
གྱུར་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་རྟག་ཏུ་འཇུག་པ་སྟེ་ཡང་གཏང་བར་བྱ་བ་མ
ཡིན་ནོ། །ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ་དང་ལྡན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་ཅན་རེ་རེའི་ཆེད་དུ་ཡང་བསྐལ་པ་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས
སུ་གནས་པར་སྤྲོ་སྟེ། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་ལྟན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་ཞིང་། ཐུགས་རྗེ

༄༅། །ཆེན་པོ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་མཉམ་མོ། །དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསམ་གྱིས
མི་ཁྱབ་པ་འཇུག་གོ །ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ནི་པགས་པའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ནི་ཤའི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའོ། །
སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་རུས་པ་དང་རྐང་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུའོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་
བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པའོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི
བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་བྱེད་པའོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ནི་བྱམས་པ་ལ་ལྟོས་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ནི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་ལ

བསྔོས་པའོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ལ་བསྔོས་པའོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཚོམ་པས་
ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ནི་ཚོམ་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པར་བྱེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་
ཚོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པར་བྱེད་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་ཆེད་དུ་བསྐལ་པ་པའམ། བསྐལ་པ་བརྒྱའམ། བསྐལ་པ་སྟོང་ངམ། བསྐལ་པ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་དུ་གནས་ཀྱང་དེ་སྲིད་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་
ལས་འདའ་བས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་འདིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་རིག་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་སྔོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན་

TI695 - 194

༄༅། །བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་གྲངས་མེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན། དྲི་མཆོག་གི་བསྐལ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དྲི་ལྡན་དུ
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཙན་དན་ཁྱིམ་ཞེས་བྱ་བ་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ། བདེ་བར་གཤེགས་པ། འཇིག་རྟེན་མཁྱེན
པ། སྐྱེས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ་བླ་ན་མེད་པ། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ངོ་། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཙན་དན་ཁྱིམ
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་ཚེའི་ཚད་ནི་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་ཐུབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་འདུས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་ཕྲག་བཅུ་དྲུག་གོ །
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཙན་དན་ཁྱིམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེའི་སྤུའི་ཁུང་བུ་གཅིག་ནས་དྲིའི་ངད་བྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེར་དྲི

TI695 - 195

ཞིམ་པོའི་དྲིར་བྱེད་དོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ན་དྲི་ང་བ་འབྱུང་བ་མེད་དོ། །ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ན་རྩིག་པ་དང་། ཤིང་དང་། རི་དང་། གཟུགས་སྣང་བ་
རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲི་དེས་ཡོངས་སུ་བསྒོས་པར་གྱུར་ཏེ། དེས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་དྲི་ལྡན་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེར་
སྐྱེས་པར་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲི་དེས་ལུས་དང་། ངག་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཁན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེའི་བསྟན་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཀྱང་། དྲི་དེ་བསྣམས་པས་བསམ་གཏན་བཞི་དག་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེར་སངས་རྒྱས་སྟོང་ཕྲག་
བཅུ་ཅིག་ཆར་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱང་འདི་ལྟར་ཅན་དན་ཁྲིམ་ཞེས་བྱ་བར་མིང་འཐུན་པར་གྱུར་ཏོ། །དེས་ན་བསྐལ་པ་དེ་དྲི་མཆོག་ཅེས་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་

སྐྱེས། ཅ། གཉིས་བརྒྱ། དཔག་བསམ།

༄༅། །འདས་ཙམ་དན་ཁྲིམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཚེ་སེམས་ཅན་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བ་གང་ཞིག་ངས་གདུལ་བར་བྱ་ཞེས་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ན། དེས་ལྷའི་སྤྱན་རྣམ་པར་དག་པ་མིའི་ལས་འདས་པས། འདུ་
ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་གྱི་ལྷའི་ནང་ན་སེམས་ཅན་སྔོན་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བ་གཅིག་ཅིག་དེར་བསྐལ་པ་སྟོང་ཕྲག་
བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིར་གནས་ནས། དེནས་ཤི་འཕོས་ཏེ་མི་རྣམས་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པར་སྐྱེ་ཞིང་། གལ་ཏེ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་མ་ཞེན་པར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསྟུགས་པ་ཐོས་པ་
ལྷན་བླན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་འགྱུར། བླན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་

གཟིགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅན་དན་ཁྲིམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ཐབས་མཁས་པས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་མངོན་དུ་མཛད་ནས་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་བཀའ་སྩལ་
པ། དགེ་སློང་དག་ང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བའི་དུས་ལ་བབ་ཀྱིས་དེང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བྱའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅན་དན་ཁྲིམ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ལྟ་བས་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ཡོངས་སུ་མྱ་
ངན་ལས་འདས་ནས་སྐུ་གདུང་ནི་རྒྱས་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་དམ་པའི་ཆོས་ནི་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་དམ་པའི་ཆོས་གནས་པ་ཡང་སྐྱེ་བོ་
མང་པོས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་དམ་པའི་ཆོས་ལྷར་བཅས་པ་གང་ཡང་མེད་པར་གྱུར་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་བྱིན་

༄༅། །ཁྲི་ལྔ་བས་ཀྱིས་བསྐལ་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིར་སྐྱ་མི་སྣང་བར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་བསྐལ་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་པོ་དེ་དག་འདས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤི་འཕོས་ཏེ། མིའི་འཇིག་རྟེན་དུ་ཚོང་དཔོན་ཞིག་གི་རིགས་སུ་སྐྱེས་པར་གྱུར་ཏོ། །ཁྱེའུ་དེ་གང་གི་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ལོན་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཙན་དན་ཁྱིམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་བསྐལ་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞི་འདས་ནས་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་བཞེངས་ཏེ། ཁྱེའུ་དེའི་མདུན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་། གཟུགས་ཀྱིས་བཞུགས་ནས་ཁྱེའུ་དེ་མ་གཏོགས་པར་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་དེ་མ་མཐོང་སྟེ། དེས་ཅི་ནས་ཀྱང་ཁྱེའུ་དེ་སེམས་ཐག་པ་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་

195

TI695 - 199

ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་འདི་ལས་བརྩམས་ཏེ་ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་ལ་ཆོས་བསྟན་ཏོ། །འདོད་པའི་ཉེས་པའི་གཏམ་ཡང་ཡང་དག་པར་བཤད་དོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེས་དེ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་རིགས་ནས་ལྷའི་བུ་དག་ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་གཉིས་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་ཅེས་བྱ་བར་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེའི་ལུང་
བསྟན་པ་དེ་ནི་ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་མ་གཏོགས་པར་མིར་གྱུར་པ་གང་གིས་ཀྱང་མ་ཐོས་སོ། །ལྷའི་བུ་སྟོང་དུ་གྱུར་པ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་དེའི་ལུང་བསྟན་པ་དེ་ཐོས་ནས། བླ་ན་མེད་
པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏེ། འདི་སྐད་དུ། གང་གི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རིན་ཆེན་མཆོག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་བྱང་ཆུབ་བརྙེས་

༄༅། །ཕར་ཕྱུར་པ་དེའི་ཚེ་བདག་ཅག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཤིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་ཡང་བཏབ་བོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེས་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེར་སྐྱེ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་མཆོག་དེ་ཁྱོད་ལ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཙན་དན་ཁྲིམ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལུང་བསྟན་ནས་དེའི་འོག་ཏུ་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་
མྱ་ངན་ལས་འདས་པས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་སྐུ་གདུང་ནི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་གྱུར་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
རྣམས་ནི་གང་ན་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མེད་པ་དེ་ལྟ་བུའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཐེ་

ལྷུར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་དེ་ལྷུར་གང་དག་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཡོན་འབུལ་བ་དེ་དག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་ཡང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་
དུ་རྒྱུན་མི་འཆད་དེ། རྒྱུ་རྒྱུད་མི་ཟ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་འདི་བཤད་པ་ན་འཁོར་དེ་ལས་སེམས་ཅན་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མའི་སུམ་
ཆ་སྙེད་ཀྱིས་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མའི་ཕྱེད་སྙེད་ཀྱིས་ནི་རྗེས་སུ་
འཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མའི་སྙེད་ཀྱིས་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་དབང་བསྒྱུར་བ་དང་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཟོད་པ་ཡང་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་དེས་བསྟན་པ་འདི་ཐོས་ནས་ཚིམ་ཞིང་མགུ་ལ་ཡི་

༄༅། །རངས་ཤིང་རབ་ཏུ་དགའ་སྟེ། དགའ་བ་དང་ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་གསོལ་ཏེ། ལྷ་དང་མིའི་
མཆོད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་དོ།། །།བམ་པོ་བཞི་པ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་
བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་དག་གོ །སུམ་ཅུ་རྩ་
གཉིས་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡེ་ཤེས་བླ་ན་མེད་པས་གནས་ལ་ཡང་གནས་སུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །གནས་མ་
ཡིན་པ་ལ་ཡང་གནས་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་གནས་ནི་གང་། གནས་མ་ཡིན་པ་ནི་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་

གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་ལུས་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ངག་གིས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འདོད་པ་
དང་༑ སྡུག་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །འདི་ནི་གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་སྟེ། གང་ལུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་
སྤྱོད་པ་དང་། ངག་གིས་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འདོད་པ་དང་། སྡུག་པ་དང་། དགའ་བ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བར་
འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་ཡིན་no། །རིགས་ཀྱི་བུ་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་སེར་སྣ་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་དང་། འཆལ་བའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཀྱིས་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་དང་། གནོད་སེམས་ཀྱིས་མཛེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལེ་ལོས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཐོབ་པ་དང་། སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པས་ངེས་

ཕྱིན། ཀ། ཉིས་བརྒྱ་གཅིག

༄༅། །པར་གྱུར་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གང་འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ལེགས་པར་འཇོམས་པར་འགྱུར་བའི་
གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ་དེ་ནི་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་སྟེ། གང་སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་
དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་དང་། བཟོད་པས་མཛེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པ་འཐོབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱིས་
ངེས་པར་གྱུར་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། གང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་འཇོམས་པ་འདི་ནི་གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་དོ། །
གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་མཚམས་མེད་པ་བྱེད་པ་སེམས་གནས་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །གང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་སེམས་

གནས་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་དོ། །གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་དམིགས་པ་ཅན་གྱིས་རྗེས་སུ་འཐུན་པའི་བཟོད་པ་འཐོབ་པར་
འགྱུར་བ་དེ་ནི་གནས་མེད་དོ། །གང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པས་བཟོད་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་དོ། །གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་
དེ༑ གང་འགྲོད་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པས་སེམས་ཞེན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་པ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །གང་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པའི་སེམས་ཞེན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་བ་
འདི་ནི་གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་དོ། །གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའམ། བརྒྱ་བྱིན་
ནམ༑ ཚངས་པའམ། སངས་རྒྱས་སུ་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །འདི་ནི་གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་དེ། གང་བུད་མེད་ཀྱི་ལུས་བརྗེས་ནས་

TI695 - 206

༄༅། །འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའམ། བརྒྱ་བྱིན་ནམ། ཚངས་པའམ། སངས་རྒྱས་སུ་འཇིག་རྟེན་དུ་འབྱུང་བ་འདི་ནི་གནས་ཡིན་ནོ། །
གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་མི་མཉམ་པས་རྒྱལ་སྲིད་བྱེད་པ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །གང་མཉམ་པས་བྱེད་པ་འདི་ནི་གནས་
ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་དོ། །གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་བྱང་གི་སྒྲ་མི་སྙན་གྱི་མི་ལོག་པར་ལྟུང་བར་འགྲོ་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་ནི་
གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་དོ། །གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་སྲོག་གཅོད་པའི་སྐྱེ་དགུ་གང་ཟག་སྲོག་གཅོད་པའི་རྒྱུ་ཚེ་རིང་བར་འགྱུར་བ་
ནས༔ ལོག་པར་ལྟ་བ་དག་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཅན་ལོག་པའི་ལས་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་རྒྱུ་འཕགས་པའི་ལམ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བར་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །འདི་

ཉེ་གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་དེ། གང་སྡིག་གཙོད་པ་སྤྱངས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་རིང་བར་འགྱུར་བ་ནས། ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་འཕགས་པའི་ལམ་འཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བར་
འདི་ནི་གནས་ཡིན་ནོ། །གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་བརྒྱད་པ་འབྲས་བུ་མ་ཐོབ་པར་ལྡང་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །གང་འབྲས་བུ་ཐོབ་ནས་ལྡང་བ་འདི་ནི་
གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་དོ། །གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་རྒྱུན་དུ་ཞུགས་པ་སྲིད་པ་བརྒྱད་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །གང་དེ་
ལྟར་ཐོགས་ཀྱང་སྲིད་པ་བདུན་དུ་འགྱུར་པ་འདི་ནི་གནས་ཡིན་ནོ། །གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་སྲིད་པ་གཉིས་པ་མངོན་པར་འགྲུབ་པ་
འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །གང་ལན་ཅིག་ཕྱིར་འོང་བ་འཇིག་རྟེན་འདིར་འོངས་ནས་སྡུག་བསྔལ་མཐར་འབྱིན་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་དོ། །གནས་མ་

T1695 - 208

༄༅། །ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་ཕྱིར་མི་འོང་བ་འཇིག་རྟེན་འདིར་འོང་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །གང་དེ་ཉིད་དུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་
འདའ་བ་འདི་ནི་གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་དོ། །གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །
གང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་མེད་པ་འདི་ནི་གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་དོ། །གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་འཕགས་པའི་གང་ཟག་སྟོན་པ་
གཞན་གྱི་ལུང་ནོད་པ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །གང་ལྷ་གཞན་མེད་པ་འདི་ནི་གནས་ཡིན་ནོ། །གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་རབ་ཏུ་
ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་ལྡོག་པར་འགྱུར་པ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །གང་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་འདི་ནི་གནས་ཡིན་ནོ། །གནས་མ་ཡིན་

ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་པར་ལྡང་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །གང་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལྡང་བ་འདི་ནི་གནས་ཡིན་ནོ། །གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྣང་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བཅོམ་པ་འདི་ནི་གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་དོ། །གནས་མ་ཡིན་ཏེ། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོགས་པ་མེད་པ་འདི་ནི་གནས་ཡིན་ནོ། །གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱི་གཙུག་མཐོང་བར་འགྱུར་བ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་

TI695 - 210

༄༅། །སྤྱི་གཙུག་བལྟར་མི་མཐོང་བ་འདི་ནི་གནས་ཡིན་ནོ། །གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་མེད་དེ། གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུ་མ་གཏོགས་པར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཤེས་པ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །གང་མི་ཤེས་པ་འདི་ནི་གནས་ཡིན་ནོ། །གནས་མ་ཡིན་ཏེ། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་
མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དམིགས་པ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་འདི་ནི་གནས་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། གང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལོག་པའི་ཚིག་འབྱུང་བ་འདི་ནི་གནས་མ་ཡིན་ནོ། །གང་བདེན་པའི་ཚིག་འབྱུང་བ་འདི་ནི་གནས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གནས་མ་ཡིན་ཞིང་གོ་
སྐབས་མེད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་དམིགས་པ་འདི་ནི་གནས་མེད་དོ། །འདི་ནི་གནས་ཡིན་ཞིང་གོ་སྐབས་ཡོད་དེ། གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་འཁྲུལ་བ་

མེད་པ་འདི་ནི་གནས་ཡིན་ནོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པར་འཕྲེན་པའི་སྟོབས་དེ་ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་བསྟན་དུ་མེད་དེ་
ཡང་དག་པའོ། །དེ་བོ་ནའོ། །གཞན་མ་ཡིན་པ་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ས་ཀུན་འགྲུམ་པར་འགྱུར་ཡང་སྲིད། །ནམ་མཁའ་གཡོ་བར་འགྱུར་སྲིད་ཀྱི། །
སངས་རྒྱས་གནས་མིན་ཟློད་པ་ནི། །གནས་སུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དོ། །སྐྱེས་བུས་ཁ་དོག་ལྟ་ཙམ་དུ། །ནམ་མཁའ་གཟུགས་སུ་བྱེད་ཀྱང་སྲིད། །སངས་རྒྱས་གནས་མིན་
ཟློད་པ་ནི། །གནས་སུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དོ། །ཐམ་དང་ཉི་འབྲིང་དང་མཆོག །གང་དག་སངས་རྒྱས་གནས་ཟློད་པ། །དེ་ཀུན་དེ་བཞིན་ཟློད་པ་སྟེ། །གཞན་དུ
འགྱུར་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཐམ་དང་ཉི་འབྲིང་དང་མཆོག །གང་དག་གནས་མིན་ཟློད་པ་ཡང་། །དེ་ཀུན་དེ་བཞིན་ཟློད་པ་སྟེ། །གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་མ་ཡིན། །

༄༅། །གནས་དང་གནས་མིན་རབ་ཤེས་པ། །སེམས་ཅན་བསམ་པ་ཇི་བཞིན་དུ། །དེས་ནི་ཕྱུད་པར་ཡང་དག་དང་། །ཆོས་ཀྱང་སྒྲོག་ཆགས་རྣམས་
ལ་བཤད། །དགེ་སྦྱོང་དང་ནི་བྲམ་ཟེ་གཞན། །གང་དུ་ཐམས་ཅད་རྒྱུག་བྱེད་ཅིང་། །གནས་དང་གནས་མིན་མི་ཤེས་པ། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་དེ་མེད་དོ། །གནས་གང་དང་
ནི་ལྡན་པས་ན། །སེམས་ཅན་ཐར་བྱེད་དཔུང་འགྱུར་པ། །ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །དེ་ནི་ཡང་དག་རབ་ཏུ་བཤད། །སེམས་ཅན་གང་དག་སྡོད་མིན་གང་། །
དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཏང་སྙོམས་མཛད། །གང་གི་དུས་ན་འགྲོལ་འགྱུར་བ། །དེ་ཡི་དུས་ལ་རབ་ཏུ་གཞེས། །གང་གིས་སེམས་ཅན་ཐར་བྱེད་པ། །ཁན་མ་ཐོ་མེད་པའི་
ལམ༔ །སངས་རྒྱས་བློ་མཆོག་ལྡན་པ་ཡི། །འཕྲིན་ལས་དང་པོ་འདི་ཡིན་ནོ། །གནས་དང་གནས་མིན་བཤད་པ་ནི། །དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་གྲངས་མེད་དེ། །བྲང་སྲོང་ཆེན་

པོའི་སྤོབས་འདི་ནི། །ཕ་རོལ་རྒོལ་བས་ཐུབ་པར་དཀའ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ལས་
རྣམས་དང་། ལས་ལེན་པ་རྣམས་གནས་དང་། རྒྱུ་དང་། དངོས་པོ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་
མཁྱེན་ཅེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་འདས་པའི་ལས་ལེན་པ་གང་དགེ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། མི་དགེ་བ་དང་བྲལ་བ། གང་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དགེ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ
འབྱིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ལས་ལེན་པ་གང་མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ། དགེ་བ་དང་བྲལ་བ་གང་མ་འོངས་པའི་དུས་ན། མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་
ལས་བྱུང་བ་འབྱིན་པ་དེ་འང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ལས་ལེན་པ་གང་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དམན་པ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་དེ་འང་དེ་བཞིན་གཤེགས་

TI695 - 214

༄༅། །པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ལས་ལེན་པ་གང་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་དེ་འང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ལས་ལེན་པ་གང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ན་དམན་པ་ལ་རྟེན་ལ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཁྱད་པར་བརྟེན་པར་འགྱུར་པ་དེ་འང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ལས་ལེན་པ་གང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ན་ཁྱད་པར་ལ་རྟེན་ལ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་དམན་པ་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་དེ་འང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ལས་ལེན་པ་གང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ན་ཡང་དམན་པ་ལ་རྟེན་ལ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཡང་དམན་པ་ལ་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་དེ་འང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་
རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ལས་ལེན་པ་གང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ན་ཡང་ཁྱད་པར་ལ་རྟེན་ལ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་ཡང་ཁྱད་པར་ལ་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་དེ་འང་དེ་བཞིན་གཤེགས་

TI695 - 215

པས་རབ་ཏུ་མཐེན་ཏོ། །ལས་ལེན་པ་གང་འདས་པན་སྦྱོར་བར་དམན་ལ་དེ་མ་འོངས་པའི་དུས་ན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་སྦྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་འདང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་
མཐེན་ཏོ། །ལས་ལེན་པ་གང་རྩོམ་པ་ཆུང་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོར་འགྱུར་བ་དང་། ལས་ལེན་པ་གང་རྩོམ་པ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལ་ཁྱད་པར་ཆུང་དུར་འགྱུར་བ་དང་། ལས་
ལེན་པ་གང་ཉན་ཐོས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲིན་པ་དེ་འདང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཐེན་ཏོ། །ལས་ལེན་པ་གང་རང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲིན་པ་དེ་འདང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་རབ་ཏུ་མཐེན་ཏོ། །ལས་ལེན་པ་གང་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲིན་པ་དེ་འདང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཐེན་ཏོ། །ལས་ལེན་པ་གང་ད་ལྟར་བྱུང་བན་སྡུག་བསྔལ་
ལ་མ་འོངས་པན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལས་ལེན་པ་གང་ད་ལྟར་བྱུང་བན་བདེ་བ་ལ་མ་འོངས་པན་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་བ

ཤེར་ཕྱིན། ཅ ཉིས་བརྒྱ་བཅུ་གསུམ

༄༅། །དང་། ལས་ཡིན་པ་གང་དག་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ན་སྡུག་བསྔལ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྡུག་བསྔལ་བར་འགྱུར་བ་དང་། ལས་ཡིན་པ་གང་དག་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ན་ཡང་བདེ་ལ་མ་འོངས་པ་ན་ཡང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་ཁོན་དང་། གནས་མ་ཡིན་པ་ལ་བརྟེན་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །མཁྱེན་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་གཉིས་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྒྱུ་ལ་མཁས་པ་སྟེ། ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཚུལ་མཁྱེན་སྤྱན་དང་ལྡན། །

TI695 - 217

དུས་གསུམ་དག་ལ་ཆགས་པ་མི་མངའ་སྟེ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྤྱོད་པ་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །རྒྱུ་ནི་གང་ཞིག་བདེ་བར་འགྱུར་པ་སྟེ། །ལྷ་དང་མི་ཡི་རྣམ་པར་སྨིན་ལྡན་
དང་། །གང་ཡང་སྡུག་བསྔལ་དག་ཏུ་འགྱུར་བྱེད་པ། །དེ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །དགེ་བ་དང་ནི་མི་དགེའི་ལས་རྣམས་ཀྱི། །རྒྱུ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་
ཅིར་འགྱུར་བ། །དེ་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་རབ་མཁྱེན་ཏེ། །ནོར་བུ་རིན་ཆེན་ཕྱག་ཏུ་བཞག་པ་བཞིན། །ལས་གང་ཆུང་ངུའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་གྱུར་ལ། །ཚད་མེད་རྒྱུད་ཀྱང་
འབྱིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། །གང་ཡང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་ཆུང་ངུ་ཡང་། །དེ་ནི་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་སངས་རྒྱས་མཁྱེན། །གང་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ནི་རྒྱུ་འབྱིན་དང་། །རྐྱེན་གྱི་ཐོག་པ་དེ་
བཞིན་འབྱིན་པ་དང་། །གང་ཡང་རྒྱལ་བའི་རྒྱུ་ནི་འབྱིན་འགྱུར་པ། །དེ་ཀུན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །རྒྱུ་ནི་གང་ཞིག་སྡུག་བསྔལ་འགྱུར་བྱེད་ལ། །དེ་ཡང་

TI695 - 218

༄༅། །བདེ་བ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། །རྒྱུ་ནི་གང་ཞིག་བདེ་བར་འགྱུར་བྱེད་ལ། །དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། །རྒྱུ་ནི་བདེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་གནས་པ་དང་། །རྒྱུ་ཡང་བདེ་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་དང་། །ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ནི། །རྒྱུ་དང་འཐུན་པར་བདེ་གཤེགས་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །དུས་གསུམ་དག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རྒྱུ་གང་ལས་འཇུག་བྱེད་དང་ལས་ཀུན་ནི། །གཞན་མ་ཡིན་པར་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བས་ཕྱེད་པར་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་དང་། གང་ཟག་གཞན་དག་གི་མོས་པ་དུ་མ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་མོས་པ་དུ་མ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་ཡང་

TI695 - 219

དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཅེན། གང་ཟག་གང་འདོད་ཆགས་ལ་གནས་ཤིང་ཞེ་སྡང་ལ་མོས་པ་དང་། གང་ཟག་གང་ཞེ་སྡང་ལ་གནས་ཤིང་འདོད་ཆགས་ལ་མོས་པ་དང་། གང་ཟག་གང་གཏི་མུག་ལ་གནས་ཤིང་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་ལ་མོས་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །གང་ཟག་གང་དགེ་བ་ལ་གནས་ཤིང་དགེ་བ་ལ་མོས་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །གང་ཟག་གང་དག་སྦྱོར་བ་དམན་ཞིང་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་མོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །གང་ཟག་གང་དག་སྦྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་བསམ་པ་དམན་པ་ལ་མོས་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །མོས་པ་གང་གིས་སྦྱོར་བ་དམན་ཞིང་ཁྱད་པར་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མོས་པ་གང་གིས་སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ཤིང་དམན་པ་ལ་གནས་པར་

༄༅། །འགྱུར་བ་དང་། མོས་པ་གང་གིས་ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ་ངེས་པའི་ཁམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། མོས་པ་གང་གིས་མ་ངེས་ལ་ཡང་དག་
པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་ཁམས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། མོས་པ་གང་གིས་ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡང་
དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །མོས་པ་གང་གིས་འདོད་པའི་ཁམས་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མོས་པ་གང་གིས་གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལས་
ཡང་དག་པར་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། མོས་པ་གང་གིས་ཁམས་གསུམ་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །
མོས་པ་གང་གིས་དམན་པ་ལ་སྤྲེན་ཅིང་ཁྱད་པར་གནོན་པར་འགྱུར་བ་དང་། མོས་པ་གང་གིས་ཁྱད་པར་དུ་འགྱུར་ནས་ཀྱང་དམན་པ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་

TI695 - 221

གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །མོས་པ་གང་གིས་སྐྱེ་བ་ཐ་དད་པ་དང་། །ཁ་དོག་ཐ་དད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཐ་དད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་འགྱུར་བ་
དེ་འང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །མོས་པ་གང་གིས་རྟེ་མོ་ལས་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། མོས་པ་གང་གིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་འང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །མཁྱེན་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་གསུམ་པའོ། །དེ་ལ་
འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །འཇིག་རྟེན་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མོས་པ་དུ་མར་བློ་གྲོས་ཚད་མེད་པ། །དེ་ཡི་མོས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལྷག་མ་མ་ལུས་མཁྱེན་པར་གྱུར། །འདི་ན་
གང་གི་མོས་པ་ཞེ་སྡང་རྒྱས་བྱུང་འདོད་ཆགས་གནས་པ་དང་། །ཞེ་སྡང་གནས་ཤིང་གཏི་མུག་མོས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །གཏི་མུག་གནས་པའི་སེམས་ནི་

218

T1695 222

༄༅། །དགེ་དང་འདོད་ཆགས་ལ་ཡང་འཇུག་པ་དང་། །དེའི་འོག་གང་འཇུག་པ་དང་སེམས་ཅན་སྦྱོར་བ་དམན་ལ་རྒྱ་ཆེན་མོས། །བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་
དང་གང་དག་སྦྱོར་བ་རྒྱ་ཆེན་ཡོད་ཀྱང་ནི། །མོས་པ་དམན་པར་གྱུར་པ་དེ་ཡང་བདེ་བར་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །མོས་པ་གང་གིས་སེམས་ཅན་སྦྱོར་བ་དམན་ལ་རྒྱ་
ཆེར་འགྱུར་བ་དང་། །སེམས་ཅན་བློ་གྲོས་རྒྱ་ཆེན་འགྱུར་ལ་དམན་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་མཁྱེན། །ལོག་པ་ཉིད་དུ་གང་ངེས་པ་ཡང་ཡང་དག་ཉིད་དུ་ངེས་འགྱུར་དང་། །
ཁམས་གསུམ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མོས་པའང་སངས་རྒྱས་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །དུས་གསུམ་ཐམས་ཅད་དག་གི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སྐྱེ་དང་ཁ་དོག་དང་། །དེ་བཞིན་
འོངས་སྤྱོད་ཐ་དད་པ་དང་རྩེ་མོ་ལས་ནི་ཉམས་འགྱུར་དང་། །གང་ཡང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་མོས་པ་རྒྱལ་བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །མཁྱེན་ནས་ཆོས་སྟོན་མཛད་

པ་འདི་ཡང་བདེ་གཤེགས་འཕྲིན་ལས་ཡིན་ཞེས་གསུངས། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཁམས་དུ་མ་དང་། །ཁམས་སྣ་ཚོགས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཡང་
དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཅེ་ན། །ཁམས་གང་གིས་འཇིག་རྟེན་བསོད་ནམས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་གསོག་པའི་ཁམས་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཁམས་གང་གིས་བསོད་ནམས་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་གསོག་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །
ཁམས་གང་གིས་མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་གསོག་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཁམས་གང་གིས་འབྱུང་བའི་ཁམས་སུ་འང་འཇོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མིག་གི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་རབ་

༄༅། །ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཅེ་ན། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །རྣ་བའི་
ཁམས་དང་། སྒྲའི་ཁམས་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཅེ་ན། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་
ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །སྣའི་ཁམས་དང་། དྲིའི་ཁམས་དང་། སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཅེ་ན། ནང་སྟོང་
པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ལྕེའི་ཁམས་དང་། རོའི་ཁམས་དང་། ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་
ཏོ༐ །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཅེ་ན། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ལུས་ཀྱི་ཁམས་དང་། རེག་བྱའི་ཁམས་

དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཅེ་ན། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཅེ་ན། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱི་ནང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །སའི་ཁམས་དང་། ཆུའི་ཁམས་དང་། མེའི་ཁམས་དང་། རླུང་གི་ཁམས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཅེ་ན། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །འདོད་པའི་ཁམས་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཅེ་ན། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བར་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །

༄༅། །འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་ནི་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་ཁམས་ནི་གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །རྣམ་པར་བྱང་བའི་ཁམས་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །འཁོར་བའི་ཁམས་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་མ་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་ནི་ཚུལ་བཞིན་རིག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དེ་ལྟ་ན་འཇིག་རྟེན་གནས་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཁྲིད་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། ཐོགས་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། སྦྱོར་བའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། བསམ་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། ངེས་པར་སེམས་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་པའི་ཁམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དེ་

TI695 - 227

བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །མཁྱེན་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་བཞི་པའོ། །དེ་ལ་
འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །མི་ཡི་སེང་གེ་ཁམས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཚུལ་ལ་མཁས། །གང་དུ་གང་གི་ཁམས་ནི་ཅི་འདྲ་འཇུག་པ་དང་། །ཁམས་གང་དག་བརྒྱ་ཆེན་ཀུན་དུ་འབྱུང་
བྱེད་པ། །དེ་ཀུན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་མ་ལུས་རབ་མཁྱེན་ཏོ། །བསོད་ནམས་བསོད་ནམས་མིན་དང་མི་གཡོ་རྒྱུས་བྱུང་སྤྱོད། །གང་གིས་འབྱུང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་
ཞི་བའི་ཁམས། །ཁམས་གང་གནས་ནས་ཁམས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་འགྱུར་པ། །ཁམས་དེ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་མཁྱེན། །མིག་གི་ཁམས་དང་དེ་
བཞིན་གཟུགས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཁམས། །རང་བཞིན་སྟོང་པར་རྒྱལ་བས་སྤྱོད་པའི་བདག་ཉིད་མཁྱེན། །དེ་བཞིན་རྣ་བ་སྣ་དང་ལྕེ་དང་དེ་བཞིན་ལུས། །ཡིད་དང་ཆོས་ཀྱི་

༄༅། །ཁམས་ཀུན་རྟག་ཏུ་སྟོང་པར་མཁྱེན། །ཆུ་དང་མེ་དང་ས་དང་རླུང་གི་ཁམས་འདི་དག །ནམ་མཁའ་མཉམ་པར་མི་ཡི་སེང་གེས་རབ་ཏུ་
མཁྱེན། །འདོད་པ་དང་ནི་གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཁམས་འདི་དག །ཡོངས་སུ་རྟོག་ལས་ཡང་དག་བྱུང་བར་མ་ལུས་མཁྱེན། །ཉོན་མོངས་ཁམས་ནི་རྒྱལ་བས་རང་
བཞིན་མེད་པར་མཁྱེན། །རྣམ་བྱང་རང་བཞིན་འདྲ་བར་བདེ་བར་གཤེགས་པས་མཁྱེན། །མི་མཁས་དག་གིས་འཁོར་བ་རྟག་ཏུ་འདུས་བྱས་དང་། །སྐྱེ་དང་འདས་པ་གང་
ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་མེད་དང་། །ཁམས་གང་མི་དགེ་བས་ནི་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། །གང་ཡང་དགེ་བས་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པ་དང་། །སྣ་ཚོགས་ཁམས་
དང་དུ་མའི་ཁམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་འདི། །སངས་རྒྱས་མཁྱེན་ཀུན་ངས་མཁྱེན་སྙམ་དུ་རློམ་སེམས་མེད། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟ་བཞིན་དུ་མཐའ་ཡས་ཕྱོགས་རྣམས་ཀྱི། །

།ཁམས་རྣམས་དེ་བཞིན་མི་ཡི་སེང་གེས་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་དམ་པ་དེ་ནི་ཐུག་པ་མེད། །དེ་ཡི་མཐའ་ནི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་མི་ནུས། །འདི་ནི་སྐྱོབ་པ
རྟུལ་མེད་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བཞི། །དེ་ཡིས་སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་ཁམས་རྣམས་ཆོག་མཁྱེན། །གང་དག་ལས་ལེགས་བྱས་པས་དུལ་གྱུར་དེ་དག་ལ། །འཁྲུལ་པ
བརྒྱ་ལམ་ན་ཡང་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ་། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ཡང་
དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཇི་ལྟར་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོའི་རིམ་པ་ཡང་
དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཅེན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་དབང་པོ་རྟུལ་པོ་རྣམས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དབང་པོ་རྟུལ་པོར་ཡང་དག་པ

༄༅། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་དབང་པོ་འབྲིང་ཡང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དབང་པོ་རྣོ་བ་ཡང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དབང་པོ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དབང་པོ་དམན་པ་ཡང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབང་པོ་ཇི་ལྟ་བུས་མཐར་ཕྱིན་པའི་འདོད་ཆགས་སྐྱེ་བ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་ཞེ་སྡང་སྐྱེ་བ་དང་། མཐར་ཕྱིན་པའི་གཏི་མུག་སྐྱེ་བ་དེ་འང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབང་པོ་ཇི་ལྟ་བུས་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་བཅོམ་མ་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབང་པོ་ཇི་ལྟ་བུས་སྨྲ་ལ་ཞིའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་སྐྱེ་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབང་པོ་ཇི་ལྟ་བུས་ཚོར་བཅད་ཅིང་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་

TI695-231

སྡང་དང་། གཏི་མུག་སྤྱི་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་དབང་པོ་ཇི་ལྟ་བུས་དབང་པོ་གང་དག་དགེ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ
དང་། དབང་པོ་གང་དག་མི་དགེ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དབང་པོ་གང་དག་མི་གཡོ་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དབང་པོ་གང་དག་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དེ་དག
ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མིག་གི་དབང་པོ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །རྣ་བའི་དབང་པོ་
དང་། སྣའི་དབང་པོ་དང་། ལྗེའི་དབང་པོ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། ཕོའི་དབང་པོ་དང་། མོའི་དབང་པོ་དང་། སྲོག་གི་དབང་པོ་
དང་། བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བའི་དབང་པོ་དང་། བཏང་སྙོམས་ཀྱི་དབང་པོ་རབ་ཏུ་

༄༅། །མཁྱེན་ཏོ། །དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དྲན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །མི་ཤེས་པ་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པའི་དབང་པོ་དང་། ཀུན་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་དབང་པོ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ༑ དབང་པོ་གང་མིག་གི་དབང་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་རྣ་བའི་དབང་པོ་ལ་གནས་པར་གྱུར་ཏེ། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་མ་ཡིན་པ་དེ་འང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དབང་པོ་གང་རྣ་བའི་དབང་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ལ་སྣའི་དབང་པོ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དབང་པོ་གང་སྣའི་དབང་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ལ་ལྕེའི་དབང་པོ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དབང་པོ་གང་ལྕེའི་དབང་པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ལ་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དང་།དབང་པོ་གང་ལུས་ཀྱི་དབང་

པོའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ལ་མིག་གི་དབང་པོ་ལ་གནས་པར་འགྱུར་བ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །སེམས་ཅན་གང་སྦྱིན་པའི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པས་སྦྱིན་པའི་གཏམ་སྟོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་གང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་ཡང་སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཏམ་སྟོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་གང་བཟོད་པའི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ་དེའང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པས་བཟོད་པའི་གཏམ་སྟོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་གང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ་དེའང་བཟོད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་གཏམ་

ཤེར་ཕྱིན། ཀ ཞེ སྟོང་ཕྲག བརྒྱ་པ

༄༅། །སྟོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་གང་བསམ་གཏན་གྱི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ་དེའང་ཤེས་རབ་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དབང་པོ་མཆོག
དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པས་བསམ་གཏན་གྱི་གཏམ་སྟོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ་དེའང་བསམ་གཏན་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་དེ་བཞིན
གཤེགས་པས་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གཏམ་སྟོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་རྒྱས་པར་ཁོང་དུ
ཆུད་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ་དེའང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དབང་པོ་མཆོག་དང
མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གཏམ་སྟོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་གང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ་དེའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སྦྱོར་བ

དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པའི་གདམས་སྟོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་གང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དབང་པོ་ཅན་
ཡིན་ལ་དེ་འདང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གདམས་སྟོན་
ཏོ།། །སེམས་ཅན་གང་ཐམ་འི་དབང་པོ་ཅན་ཡིན་ལ་དེ་འདང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོར་བ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པས་ཐམ་འི་
གདམས་སྟོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་སྐལ་པ་མེད་པའི་དབང་པོ་ཅན་སྐལ་པ་མེད་པར་སྣང་བ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྟོང་མ་ཡིན་པར་རིག་ནས་བཏང་སྙོམས་སུ་འཇོག་གོ །
སེམས་ཅན་སྐལ་བ་ཡོད་པའི་དབང་པོ་ཅན་སྐལ་པ་ཡོད་པར་སྣང་བ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྐལ་པ་ཡོད་པར་རིག་ནས་རི་མོར་བྱས་ཤིང་ཆོས་སྟོན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་

TI695 - 236

༄༅། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པ་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཁྱེན། དབང་པོ་ཡོངས་སུ་མ་སྨིན་པ་
རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཁྱེན། འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཁྱེན། འབྱུང་བ་དང་བཅས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏེ། སེམས་ཅན་གྱི་
དབང་པོའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སྦྱོར་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། བསམ་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། གང་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། རྐྱེན་གང་ཡིན་པ་དང་། དམིགས་པ་གང་
ཡིན་པ་དང་། རྒྱུ་འཕྲུན་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོའི་མཐའ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་
མཁྱེན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ལྔ་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །གང་ཞིག་དབང་པོ་ཤེས་པའི་ཕ་རོལ་སོན་པ་སེམས་

ཅན་བསམ་པ་རྣམས་ལ་མཁས། །གང་གི་དབང་པོའི་སྤྱོད་པ་ཅི་འདྲར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བས་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །རྒྱལ་བ་དབང་པོ་ཁྱད་པར་ཅན་དང་འབྲིང་དང་ཐ་མའི་
ཚོགས་མཁྱེན་གྱུར་ཏེ། །གང་གིས་འགྲོ་བ་གྲོལ་བྱེད་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ལམ་འདི་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་ཡིན། །གང་གིས་མཐར་ཕྱིན་པ་ཡི་ཉོན་མོངས་གྱུར་དང་གང་གིས་
བཅོམ་པར་གྱུར་པ་དང་། །དབང་པོ་གང་གིས་གསོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་ནི་གང་གིས་སྤེལ་ཞིར་གྱུར་པ་དང་། །ཉོན་མོངས་པ་དག་ཚར་གཅོད་འགྱུར་དང་དགེ་བའི་དབང་པོ་དང་
ནི་མི་གཡོ་དང་། །དེ་བཞིན་མི་དགེ་བ་དང་གཞན་ཡང་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དག་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །གང་གིས་མིག་དང་ཡིད་དང་ཕོ་མོ་སྲོག་གི་དབང་པོ་དང་ནི་བདེ་བ་
དང་། །སྡུག་བསྔལ་དང་ནི་ཡིད་བདེ་བ་དང་གང་གིས་ཡིད་མི་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། །གང་གིས་བཏང་སྙོམས་དད་དང་བརྩོན་འགྲུས་དྲན་དང་ཤེས་རབ་དེ་བཞིན་ཏེ

རྒྱུད། ཅ ཕྱི [illegible]

༄༅། །གཅིག་འགྱུར། །ཀུན་ཤེས་བྱེད་དང་ཀུན་ཤེས་དབང་པོའི་ཚོགས་དང་ནི་གྲོལ་བའི་དབང་པོ་གང་ཡིན་མཁྱེན། །མིག་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་ལ་རྣ་བར་
གནས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྣ་དང་ལྕེ་ལ་མིན། །ལུས་ཀྱི་བར་གྱི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་གྱུར་ལ་དེ་ཡང་མིག་ལ་གནས་པ་དང་། །སྦྱིན་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྣང་བའི་མི་དེ་ལ་
ནི་སྦྱིན་པའི་གདམས། །ཚུལ་ཁྲིམས་དབང་པོ་ཡིན་ལ་སྦྱིན་པའི་སྣང་བའི་མི་དེ་ལ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་གདམས། །བཟོད་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ལ་བརྩོན་འགྲུས་སྣང་བའི་མི་ལ་བཟོད་པའི་
གདམས་སྟོན་ཏོ། །བརྩོན་འགྲུས་དབང་པོ་ཡིན་ལ་བཟོད་པར་སྣང་བའི་མི་དེ་ལ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་གདམས། །བསམ་གཏན་དབང་པོ་ཡིན་ལ་ཤེས་རབ་སྣང་བའི་མི་དེ་ལ་ནི་བསམ་
གཏན་གདམས་སྟོན་ཏོ། །ཤེས་རབ་དབང་པོ་ཡིན་ལ་བསམ་གཏན་སྣང་བའི་མི་དེ་ལ་ནི་ཤེས་རབ་གདམས་སྟོན་ཏོ། །གང་དག་ཉན་ཐོས་ཐེག་པའི་དབང་པོ་ཡིན་ལ་རང་རྒྱལ་སྦྱོར་

བར་བྱེད་པའི་མི། །དེ་དག་ལ་ནི་ཉན་ཐོས་གདམས་སྟོན་བྱེད་ཀྱི་རང་རྒྱལ་གདམས་ནི་སྤོང་བར་བྱེད། །གང་གི་དབང་པོ་རྐྱེན་གྱི་ཐེག་པར་ངེས་ལ་སྨྲ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་གནས་བྱེད་
པ། །དེ་དག་ལ་ནི་རྐྱེན་གྱི་ཐེག་པ་བསྟན་པའི་ཆོས་དག་དབང་རབ་ཏུ་སྟོན། །གང་དག་དབང་པོ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་ངེས་ལ་སྦྱོར་བ་དམན་པའི་མི་རྣམས་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་
ལ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལ་གནས་པའི་རྒྱལ་བའི་ཕ་རོལ་ཕྱིན་གདམས་སྟོན། །སྐལ་བ་ཡོད་མེད་མཁྱེན་ནས་རྒྱལ་བ་གསུང་ཞིང་ཁ་གཅིག་ལ་ནི་བཏང་སྙོམས་འཛིན། །དབང་པོ་
ཡོངས་སུ་སྨིན་དང་གང་ཡང་དབང་པོ་ཡོངས་མ་སྨིན་པ་སྟོབས་བཅུས་མཁྱེན། །མི་ཡི་དབང་པོའི་སྤྱོད་པའི་རྣམ་པ་གང་དང་གང་གི་སྦྱོར་བ་ཇི་ལྟ་དང་། །བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་
དང་རྐྱེན་གང་ཡིན་དང་ཇི་ལྟར་རྒྱུ་གང་ཡིན་པའང་མཁྱེན། །དམིགས་པ་ཇི་ལྟ་བ་དང་མཐར་ཐུག་ཇི་འདྲར་འགྱུར་དང་རྒྱུ་འཕྲུལ་དེ་བཞིན་དུ། །རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཁྱེན་སྟོན་

TI695 - 240

ཤེར་ཕྱིན། ཅ ཉི ཁྲི བརྒྱད

༄༅། །པའི་འཕྲིན་ལས་འདི་ནོར་པ་ཡོད་མ་ཡིན། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཅེ་ན། ཡང་དག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །མ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ངེས་པ་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་རྒྱུའི་སྟོབས་ཅན། སྔོན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཐུར་ཙམ་གྱིས་གོ་བ། དབང་པོ་རྣོ་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་ཀྱང་རུང་། མ་བསྟན་ཀྱང་རུང་སྟེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སྐལ་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྔོན་གྱི་རྒྱུའི་སྟོབས་མཁྱེན་ནས་ཅི་ནས་དེ་དག་མྱུར་དུ་རྣམ

TI695 - 241

པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །མ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏེ། གང་དག་རྐྱེན་གྱི་སྟོབས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གལ་ཏེ་འཕྲུན་པར་འདོམས་ཤིང་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་དང་ཕྲད་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་གྱི་མ་ཕྲད་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་
ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དང་ལྡན་པའི་གཏམ་ཡང་དག་པར་གསུང་ངོ༌། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐོས་ནས་ཚུལ་བཞིན་
རབ་ཏུ་སྦྱོར་བས་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་གི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་འབྱུང་ངོ༌། །ལོག་པ་ཉིད་དུ་ངེས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་དེ་བཞིན་
དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏེ། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་མ་བྱས་པ། ཁོ་རེ་ཆུང་བ་བསླུན་པ། སྣོད་དུ་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་བསྟན་ཀྱང་རུང༌། མ

༄༅། །བསྟན་ཀྱང་རུང་སྟེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་རྣམ་པར་དགྲོལ་བའི་སྐལ་བ་མེད་པས། དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སྨོད་མ་ཡིན་པར་རིག་ནས
བཏང་སྙོམས་སུ་འཇོག་སྟེ། དེ་དག་གི་ཆེད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གོ་ཆ་གྱོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ། གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལམ་རྣམ
པ་གསུམ་རབ་ཏུ་མཚོན་ཏེ། རྣམ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལམ་སྡུག་པའི་རྣམ་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལམ་རྗེས་སུ་ཆགས་པའི་རྣམ་པ
ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། འདོད་ཆགས་ཀྱི་ལམ་སྔོན་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེ་སྡང་གི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་རབ་ཏུ་མཚོན་ཏེ། ཞེ་སྡང་གི་ལམ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་རྒྱུ
ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། ཞེ་སྡང་གི་ལམ་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་མ་རྫོགས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། ཞེ་སྡང་གི་ལམ་སྔོན་གྱི་བག་ལ་ཉལ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དོ། །གཏི་མུག

གི་ལམ་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏེ། གཏི་མུག་གི་ལམ་མ་རིག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད། གཏི་མུག་གི་ལམ་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་བའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་
ཡོད། གཏི་མུག་གི་ལམ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དབང་པོ་རྣོ་བའི་ཕྱིར་
མངོན་པར་ཞེས་པ་མྱུར་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དབང་པོ་རྟུལ་བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་ཞེས་པ་བུལ་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་ཡང་རབ་ཏུ་
མཁྱེན་ཏོ། །དབང་པོ་རྣོ་བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་ཞེས་པ་མྱུར་ལ་སླ་བའི་ལམ་ཡང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དབང་པོ་རྟུལ་བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་ཞེས་པ་མྱུར་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་ཡང་
རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དམིགས་པ་བོར་བའི་ཕྱིར་མངོན་པར་ཞེས་པ་བུལ་ལ་བུལ་བའི་ལམ་ཡང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ལམ་གྱི་རྒྱུན་མ་བཅད་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་ཞེས་པ་མྱུར་ལ་

TI695 - 244

༄༅། །བྱུལ་བའི་ལམ་ཡང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཡོངས་སུ་ཐུབ་པ་མེད་པར་དབུགས་འབྱིན་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་ཞེས་པ་བྱུལ་ལ་བསྒྱུར་བའི་ལམ་ཡང་
རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དེ་ལ་མ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་མངོན་པར་ཞེས་པ་བསྒྱུར་ལ་བྱུལ་བའི་ལམ་ཡང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཀྱི་སྒོམ་
པའི་སྟོབས་ལ་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཡང་ཡོད་དེ། དེའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཀྱི། སོ་སོར་རྟོག་པའི་
སྟོབས་ལ་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་མི་བྱེད་ལ་སྒོམ་པའི་
སྟོབས་ལ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཡང་ཡོད་དེ། དེའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་དང་སྒོམ་པའི་སྟོབས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་

TI695 - 245

བྱེད་པའི་ལམ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལ་སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཡང་ཡོད་
དེ༑ དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །སྦྱོར་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ལ་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །བསམ་པ་ཡང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་ལ་སྦྱོར་བ་ཡང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཡང་ཡོད། བསམ་པ་ཡང་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་ལ་སྦྱོར་བ་ཡང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ལམ་ཡང་ཡོད་དེ། དེའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ལུས་སྦྱོང་གི །ངག་ལམ་ཡིན། སེམས་ལམ་ཡིན་
པའི་ལམ་ཡང་ཡོད། ངག་སྦྱོང་གི །ལུས་ལམ་ཡིན། སེམས་ལམ་ཡིན་པའི་ལམ་ཡང་ཡོད། ལུས་དང་། ངག་དང་། སེམས་ཀྱང་སྦྱོང་བའི་ལམ་ཡང་

༄༅། །ཡོད། ལུས་ལམ་ཡིན། ངག་ལམ་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱང་མི་སྤྱོད་པའི་ལམ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཇུག་པའི་
རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ལོག་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའི་ལམ་གང་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཐོགས་པ་མེད་པ་འཇུག་སྟེ། འདི་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་དྲུག་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །བདེ་བར་གཤེགས་པས་ལམ་ཀུན་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཅིང་ངེས་དང་རྒྱུ་དང་
བཅས་པའི་སེམས་ཅན་ཁམས་ཀུན་མཁྱེན། །མ་ངེས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་ནི་དེ་བཞིན་སྡོད་མིན་ལོག་པར་ལྟ་ལྡན་དང་། འདོད་ཆགས་རྣམ་གསུམ་
ལམ་ལྡན་དག་དང་ཞེ་སྡང་རྣམ་པ་གསུམ་དང་དེ་བཞིན་གཏི་མུག་ལྡན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་ལམ་གྱི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཀྱང་སྟོན་པས་རབ་ཏུ་

མཁྱེན། །ཉེ་བར་གྱུར་ལ་དཀའ་བའི་ལམ་དང་དེ་བཞིན་དབང་པོ་རྣམས་ནི་ཞན་ཕྱིར་བུལ་བར་གྱུར་པ་དང་། །ཉེ་བར་འགྱུར་ལ་སླ་བའི་ལམ་དང་དེ་བཞིན་བུལ་བ་འཇིག་རྟེན
གྱི་ནི་མགོན་པོས་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །བུལ་བའི་ལམ་ལ་དེ་ཡི་བློ་ཡང་བུལ་ཞིང་དེ་བཞིན་བུལ་བར་གྱུར་ལ་ཉེ་ཞིང་དག་པའང་ཡོད། །བུལ་བར་གྱུར་ལ་མྱུར་བའི་ལམ་དང་དེ
བཞིན་དེ་ལ་མ་ཆགས་ཕྱིར་ནི་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བ་དང་། །སོ་སོར་རྟོག་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་ཀྱི་བསྒོམ་པའི་ལམ་ནི་སྐྱེད་པར་མི་བྱེད་པ་ཡི་ལམ་ཡང་ཡོད། །སྒོམ་པ་སྐྱེད་པར་བྱེད་དང
ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྦྱོར་དང་ལྡན་པས་གཉིས་ཀ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པའང་ཡོད། །བསམ་པ་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དག་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་ཡི་ལམ་ཡང་ཡོད། །
གཉིས་ཀ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའང་ཡོད་དེ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པས་མཁྱེན། །ལུས་ནི་རྣམ་པར་སྦྱོང་བར་བྱེད་ཀྱི་ངག་ལམ་ཡིན་པ་དང

༄༅། །སེམས་ཀྱང་སྒྲོང་བར་མི་བྱེད་ཡོད། །ཚིག་དང་དེ་བཞིན་ལུས་ཀྱང་སྒྲོང་བར་བྱེད་ཀྱི་ནམ་ཡང་སེམས་ནི་རྣམ་པར་སྒྲོང་བར་མི་བྱེད་དང་། །སེམས་ནི་རྣམ་པར་སྒྲོང་བར་བྱེད་ཀྱི་ནམ་ཡང་ངག་ནི་རྣམ་པར་སྒྲོང་བར་མི་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད། །ངག་དང་དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱང་སྒྲོང་བར་བྱེད་ཀྱི་ནམ་ཡང་ལུས་ནི་རྣམ་པར་སྒྲོང་བར་མི་བྱེད་དང་། །ལུས་དང་དེ་བཞིན་སེམས་ཀྱང་སྒྲོང་བར་བྱེད་པའི་ལམ་དང་ཇི་ལྟར་འཇུག་པར་འགྱུར་དང་ལྡོག་པ་ཡང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་སེམས་གཟིགས་པས་མཁྱེན་འདི་ཡང་བདེ་གཤེགས་འཕྲིན་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས་པ་དྲུག །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། ལྡང་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཇི་ལྟར་

245

TI695 - 249

རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྐྱེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །
སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྐྱེན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་ནི་གང་། རྐྱེན་ནི་གང་
ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྐྱེན་ནི་མ་རིག་པའོ། །
མ་རིག་པ་ནི་རྒྱུའོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ནི་རྐྱེན་ཏོ། །འདུ་བྱེད་ནི་རྒྱུའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྐྱེན་ཏོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྒྱུའོ། །མིང་དང་གཟུགས་ནི་རྐྱེན་ཏོ། །མིང་དང་
གཟུགས་ནི་རྒྱུའོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་རྐྱེན་ཏོ། །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ནི་རྒྱུའོ། །རེག་པ་ནི་རྐྱེན་ཏོ། །རེག་པ་ནི་རྒྱུའོ། །ཚོར་བ་ནི་རྐྱེན་ཏོ། །ཚོར་བ་ནི་རྒྱུའོ། །སྲེད་པ་ནི་རྐྱེན

༄༅། །ཧོ། །སྲིད་པའི་རྒྱུ་བོ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྐྱེན་ཧོ། །ཉེ་བར་ལེན་པའི་རྒྱུ་བོ། །སྲིད་པའི་རྐྱེན་ཧོ། །སྲིད་པའི་རྒྱུ་བོ། །སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་ཧོ། །
སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་བོ། །རྒ་ཤིའི་རྐྱེན་ཧོ། །རྒ་ཤིའི་རྒྱུ་བོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་རྐྱེན་ཧོ། །ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ནི་རྒྱུ་བོ། །ལས་རྣམས་ནི་རྐྱེན་ཧོ། །ལྟ་བའི་རྒྱུ་བོ། །སྲིད་པའི་
རྐྱེན་ཧོ། །བག་ལ་ཉལ་བའི་རྒྱུ་བོ། །ཀུན་ནས་ལྡང་བའི་རྐྱེན་ཧོ། །འདི་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་བོ། །འདི་ནི་རྐྱེན་ཧོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་
ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་ནི་གང་། རྐྱེན་ནི་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་གཉིས་དང་རྐྱེན་གཉིས་སོ། །གཉིས་གང་ཞེ་ན། གཞན་ལས་
རྗེས་སུ་འཐུན་པའི་སྒྲ་དང་། སོ་སོར་བདག་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་སྟེ། གཉིས་པོ་འདི་དག་གོ །གཞན་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུ་གཉིས་དང་

རྐྱེན་གཉིས་ཏེ། ཞི་གནས་ལ་རྩེ་གཅིག་པ་དང་། ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུ་གཉིས་དང་རྐྱེན་གཉིས་ཏེ། འོང་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། འགྲོ་བ་མེད་
པར་ཤེས་པའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུ་གཉིས་དང་རྐྱེན་གཉིས་ཏེ། སྐྱེ་བ་མེད་པར་རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། ངེས་པར་འགྱུར་བ་ལ་རིག་པར་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུ་གཉིས་དང་
རྐྱེན་གཉིས་ཏེ། ཀང་པར་ལྡན་པ་དང་། རིགས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུ་གཉིས་དང་རྐྱེན་གཉིས་ཏེ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་ལ་སྒོམ་པ་
དང་། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་ཤེས་པའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུ་གཉིས་དང་རྐྱེན་གཉིས་ཏེ། ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའོ། །གཞན་ཡང་རྒྱུ་གཉིས་
དང་རྐྱེན་གཉིས་ཏེ། བདེན་པ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་དང་། བདེན་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་སྟེ། འདི་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་དག་པའི་རྒྱུའོ། །འདི་ནི་རྐྱེན་ཏེ། དེའང་དེ་

ཕྱོགས ༥ ཕྱི ཤོ བརྒྱད

༄༅། །བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དམིགས་པ་ཚད་མེད། རྣམ་པར་དག་པ་ལ་
དམིགས་པ་ཡང་ཚད་མེད་དེ། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དམིགས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་ལ་དམིགས་པར་འཇོག་པ་ཡང་
ཡོད། ལྷག་པའི་ངརྒྱལ་གྱིས་འཛིན་པས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དམིགས་པ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དམིགས་པར་འཇོག་པ་ཡང་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྒྱུ་ལ་ཞེའི་རྣམ་གྲངས་ཀྱིས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འཇུག་གོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པས་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པ། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་
རྣམས་ལས་དབེན་པ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ། དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན། བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་

འགོག་པ་ལས་ལྡང་ངོ་། །འགོག་པ་ལས་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལས་ལྡང་ངོ་། །རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་རྗེས་སུ་འཐུན་པར་སྙོམས་པར་འཇུག
གོ །མི་འཐུན་པར་ཡང་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ཁྲོད་རྒྱལ་དུ་ཡང་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་སྟོན། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་དུ་སྟོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་འདྲེས་པ་གང་ཡང་མེད་ཅིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་དམིགས་པས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པར་བྱ་བ
མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་འགྲུབ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཅིག་ལས་མ་བཞེངས
པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཀྱང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ

༄༅། །པར་མ་བཞག་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སུས་ཀྱང་བལྟ་བར་མི་ནུས་ཏེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ཏོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཟིལ་གྱིས་ནོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་སྟེ་འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པར་འཇུག་གོ། །གདམས་པ་གང་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་གང་གིས་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྐྱེད་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་རང་སངས་རྒྱས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །མཁྱེན་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་

འདོམས་ཤིང་དེ་བཞིན་དུ་རྗེས་སུ་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་བདུན་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །འདི་ར་ནི་འགྲོ་བའི་
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན། །རྒྱལ་བ་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་ལྡན་པས་དེ་ཀུན་མཁྱེན། །དེ་བཞིན་མངོན་པར་བརྟོན་རྒྱུས་རྣམ་དག་འགྱུར་བ་ཡི། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དེ་ཆོས་ཀྱི་
རྗེས་ནི་རབ་ཏུ་མཁྱེན། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་རྒྱུ་སྐྱེ་རྐྱེན་ནི་མ་རིག་པ། །རྒྱུ་ནི་མ་རིག་པ་སྐྱེ་རྐྱེན་ནི་འདུ་བྱེད་ཡིན། །རྣམ་པར་ཤེས་དང་མིང་དང་གཟུགས་དང་དབང་པོ་
དྲུག །ཐམས་ཅད་སྲིད་པའི་ཡན་ལག་འགྲོ་བའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ནི་རྒྱུ་སྟེ་དེ་བཞིན་ལས་རྣམས་རྐྱེན། །ལྷ་བ་རྒྱུ་སྟེ་དེ་བཞིན་སྲིད་པ་རྐྱེན་དུ་གསུངས། །
ཀུན་དུ་སྦྱོར་དང་བག་ལ་ཉལ་འདི་འདིར་རྒྱུ་སྟེ། །མི་གང་རྒྱུ་ལས་ཀུན་དུ་བྱུང་བ་དེ་འདིར་རྐྱེན། །འགྲོ་བ་རྣམ་དག་འགྱུར་བའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གཉིས་ཏེ། །གཞན་ལས་འཐུན་

༄༅། །པའི་སྒྲ་ཐོས་པ་དང་ཐོས་ནས་ཀྱང་། །ཆོས་རྣམས་སྟོང་པར་ནང་དུ་ཚུལ་བཞིན་རྟོག་བྱེད་པ། །དེ་ནི་སྲིད་པའི་མཚོ་ལས་རྣམ་པར་སྒྲོལ་བར་
འགྱུར༔ །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་གཉིས་ཀ་ཟུང་དུ་འབྲེལ་ལྡན་པ། །སྒོམ་པ་གང་དུ་འང་འགྲོ་བ་མེད་ཅིང་འོང་བ་མེད། །དེ་ལ་སྐྱེ་མེད་འཆི་འཕོ་དང་ནི་རྟོག་མེད་དེ། །དེ་ནི་
སྐྱོན་མེད་རིག་ཅིང་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར། །ཁྱད་པར་ལྡན་ནས་རིག་པ་གསུམ་ནི་རྗེས་སུ་ཉལ། །བག་ཡོད་གྱུར་ནས་རྣམ་ཐར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ལ་སྒོམ། །ཟད་པ་དང་ནི་མི་
སྐྱེ་ཤེས་དང་བདེན་པ་ཐོབ། །འདི་ནི་རྣམ་དག་ལམ་དུ་འདྲེན་པའི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན། །རྒྱལ་བ་བསམ་གཏན་གཅིག་ལ་ཡང་དག་སྙོམས་ཞུགས་ནས། །འགོག་པར་རིག་སྟེ་དེ་
བཞིན་དྲན་དང་ལྡན་པར་བཞེངས། །རྗེས་སུ་འཐུན་དང་མི་འཐུན་པ་དང་ཐོད་རྒལ་དུ། །ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྣམ་ཐར་བརྒྱད་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག །མཚུངས་པ་མེད་པ་མཉམ་

པ་ཉིད་ལ་གནས་ནས་ནི། །ཏིང་འཛིན་གཅིག་ལས་ཏིང་འཛིན་བྱེ་བ་མཐའ་ཡས་སྐྱོན། །སེམས་ལ་འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་ཆོས་ལ་རྣམ་རྟོག་མེད། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་མཉམ་པར་
མ་བཞག་སེམས་ཀྱང་མེད། །གང་དག་ཉན་ཐོས་དེ་བཞིན་རང་རྒྱལ་ཏིང་ངེ་འཛིན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་འཛིན་རྣམ་པ་བྱེ་བ་དག །དེ་ཀུན་བདེ་གཤེགས་ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་ཞིལ་གྱིས་ནོན། །གདམས་པ་ཞེས་ལ་མཁས་པ་བདེ་གཤེགས་འཕྲིན་ལས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་
རྣམས་དང་། གང་ཟག་གཞན་དག་གི་སྔོན་གྱི་གནས་རྣམ་པ་དུ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྱེ་བ་གཅིག་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །གཉིས་སམ། གསུམ་
མམ། བཞིའམ། ལྔའམ། བཅུའམ། ཉི་ཤུའམ། སུམ་ཅུའམ། བཞི་བཅུའམ། ལྔ་བཅུའམ། སྐྱེ་བ་བརྒྱའམ། སྐྱེ་བ་སྟོང་ངམ། སྐྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་

༄༅། །ངམ། སྐྱེ་བ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་ངམ། འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་པའམ། འཆགས་པའི་བསྐལ་པ་པའམ། འཇིག་པ་དང་འཆགས་པའི་བསྐལ་པ་
པའམ༔ འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་དུ་མའམ། འཆགས་པའི་བསྐལ་པ་དུ་མའམ། འཇིག་པ་དང་འཆགས་པའི་བསྐལ་པ་དུ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་མིང་འདི་
ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །ང་དེར་བྱུང་སྟེ་མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཁ་ཟས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཟ་ཟ། ཁ་དོག་ནི་འདི་ལྟ་
བུ༔ དབྱིབས་ནི་འདི་ལྟ་བུ། ཡུན་ནི་འདི་སྲིད་ཅིག་ཏུ་གནས་གནས། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་མྱོང་སྟེ། བདག་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་
སྐྱེས་སོ། །དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་པར་རྣམ་པ་དང་བཅས། ཡུལ་ཕྱོགས་དང་བཅས། གཞི་ཅི་ལས་གྱུར་པ་དང་བཅས་པར་བདག་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་

དག་གི་སྔོན་གྱི་གནས་རྣམ་པ་དུ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །དེ་སེམས་ཅན་དེའི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །སྔོན་གྱི་རྒྱུ་ཇི་ལྟ་བུ་དང་། རྒྱུ་གང་གིས་སེམས་ཅན་གང་ཀུན་དུ་བྱུང་བ་དེའི་སྔོན་གྱི་རྒྱུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏེ། མཁྱེན་ནས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །འདས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །སེམས་ཀྱི་དམིགས་པ་གང་གི་འོག་ཏུ་གང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་། དམིགས་པ་གང་གིས་སྐྱེས་པ་དང་། དམིགས་པ་གང་མཚང་བས་འགགས་པ་དེའང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དེ་ལྟར་ཇི་ཙམ་དུ་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་དེ་འཇུག་པ་སེམས་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་གི་འོག་ཏུ་སེམས་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་བ་དེ་བསྐལ་པ་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་ཡང་ཚིག་ཏུ་བསྟན་པས་བསྟན་པར་དཀའོ། །དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་

༄༅། །ཀྱིའང་དེ་ལྟ་བུར་སོ་སོའི་སེམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཕྱི་མའི་མཐའི་མུར་ཐུག་པར་བསྟན་ཀྱང་དེའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་མཁྱེན་པ་འདི་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་མཚུངས་པ་མེད་ལ་ཚད་མེད་དེ། དེའི་མཐའི་གནས་ནི་བསྟན་པར་སླ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁྱུ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ། ཀྱི་སེམས་ཅན་དག་དགེ་བའི་རྩ་བ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱེད་པའམ། ཉན་ཐོས་ལ་བསྐྱེད་པའམ། རང་སངས་རྒྱས་ལ་བསྐྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དྲན་པར་གྱིས་ཤིག །དྲན་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་དྲན་པར་མཛད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་དེ་དག་གིས་ཀྱང་དྲན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས

དེ་དག་ལ་དེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ལ་དམིགས་པ་དེས་གང་གི་ཕྱིར་ཅིནས་ཀྱང་ཐེག་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་བརྒྱད་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ནི་བདག་དང་དེ་བཞིན་གཞན་དག་གི །སྔོན་གྱི་མཐའ་ནི་བྱེ་བ་ཁྲག
ཁྲིག་དག །ཐུག་པ་མེད་པར་འཇིག་རྟེན་སྒྲོན་མས་དྲན། །སྐྱུ་རུ་ར་ལྟ་ཕྱག་མཐིལ་བཞག་པ་བཞིན། །མིང་རུས་དེ་བཞིན་ཁ་དོག་རྣམ་རྟོག་དང་། །ཚེ་གནས་འཆི་འཕོ་དང་
ནི་འགྲོ་བ་དང་། །རྒྱུ་གང་གིས་ནི་སེམས་ཅན་གང་འོངས་པ། །དེ་ལ་དུས་མཁྱེན་ནས་ནི་ཆོས་ཀྱང་སྟོན། །འགྲོ་བའི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས། །གང་དག
འདས་པ་མཐའ་ཡས་ཐུག་མེད་དང་། །གང་གི་འོག་ཏུ་སེམས་ནི་གང་འབྱུང་བ། །ཡེ་ཤེས་ཆེ་ལྡན་རྒྱལ་བས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན། །སེམས་ཅན་གཅིག་གི་སེམས་ནི་སྙམ

༄༅། །གང་། །འདས་པ་གང་ཡིན་བདེ་བར་གཤེགས་པས་མཁྱེན། །བསྐལ་པ་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་སྙེད་དུ། །དེ་ནི་བསྟན་ཀྱང་དེ་ལ་ཐུག་པ་
མེད༔ །གང་ཡང་སྔོན་གྱི་སྤྱོད་པ་བྱེ་བ་དག །མཐའ་ཡས་ཐུག་པ་མེད་པ་བསྟན་ཀྱང་ནི། །མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མི་ཟད་དེ། །བདེ་གཤེགས་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་མཚོ་དེ་
འདྲའོ༔ །སེམས་ཅན་གང་དག་བསམ་པ་དགེ་གྱུར་དང་། །གང་གིས་སྔོན་ཆད་རྒྱལ་བ་བསྙེ་སྣང་བྱས། །སངས་རྒྱས་ཐུ་འཕྲུལ་སྟོབས་ཀྱི་ཤུགས་གནས་ཏེ། །སྔོན་ཆད་
དཀར་པོ་བྱས་པ་དྲན་པར་བྱེད། །སྔོན་ཆད་དཀར་པོ་དེ་བྱས་ཅི་འདྲ་བ། །སངས་རྒྱས་མཐུས་ནི་དེ་དག་དྲན་པར་འགྱུར། །དེ་དྲན་ནས་ཀྱང་ཐེག་པ་གསུམ་གནས་ཏེ། །དེ་
དག་ཐར་ལམ་དགེ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་བྱུང་མཐའ་ཡས་པ། །སེམས་ཅན་ཀུན་གྱིས་བསམ་པར་མི་ནུས་ཏེ། །གང་གིས་སེམས་ཅན་ཐུག་པ་

མེད་བཏུལ་བ། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བརྒྱད། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལྷའི་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་མི་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པས་
སེམས་ཅན་རྣམས་འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། བཟང་པོ་དང་། ངན་པ་དང་། ཁ་དོག་མཛེས་པ་དང་། ཁ་དོག་མི་སྡུག་པ་དང་། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་། ངན་
འགྲོར་འགྲོ་བ་རྣམས་གཟིགས་སོ། །ཀྱེ་མ་སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལུས་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། ངག་གིས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་
སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྐུར་པ་འདེབས་པ། ལོག་པར་ལྟ་བ་དག་སྟེ། ལོག་པར་ལྟ་བའི་ལས་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་རྒྱུས་ལུས་ཞིག་སྟེ་ཤི་བའི་
འོག་ཏུ་ངན་སོང་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྟུང་བ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་རྣམས་སུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་འདི་དག་ནི་ལུས་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་དང་ལྡན་པ། ངག་གི་

༄༅། །ལེགས་པར་སྦྱོང་པ་དང་ལྡན་པ། ཡིད་ཀྱིས་ལེགས་པར་སྦྱོང་པ་དང་ལྡན་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྐུར་པ་མི་འདེབས་པ། ཡང་དག་པར་
ལྟ་བ་དག་སྟེ། ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་ཡང་དག་པར་བླངས་པའི་རྒྱུས་ལུས་ཞིག་སྟེ་ཤི་བའི་འོག་ཏུ་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་
ཇི་ལྟར་ལས་ཀྱིས་ཉེ་བར་འགྲོ་བའི་སེམས་ཅན་དག་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷའི་མིག་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། མིག་དེས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་ཆོས་ཀྱི་
དབྱིངས་ཀྱིས་ཀླས་པ། ནམ་མཁའི་ཁམས་ཀྱི་མཐས་གཏུགས་པ། ཚད་མེད་པ། གྲངས་མེད་པ། བགྲང་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་ན་ཞིང་
གང་དག་ཁ་ཅིག་སྣང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཇིག་པ་དང་འཆགས་པར་གཟིགས་སོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་ཁ་ཅིག་སྣང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཆི་འཕོ་བ་དང་སྐྱེ་བར་

གཟིགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་ཁ་ཅིག་སྣང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཆི་འཕོ་བ་དང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། བཙའ་བར་གཟིགས་སོ། །སངས་རྒྱས་གང་དག་ཁ་ཅིག་སྣང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་དང་། ཚེའི་འདུ་བྱེད་འདོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གཟིགས་སོ། །ཉན་ཐོས་གང་དག་ཁ་ཅིག་སྣང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་འགྲོལ་བ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་གཟིགས་སོ། །རང་སངས་རྒྱས་གང་དག་ཁ་ཅིག་སྣང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་སྟོན་ཅིང་ཡོན་སྦྱོང་བར་གཟིགས་སོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་སྣང་བར་མ་གྱུར་པ་དག་དང་། གང་དག་ཕྱི་རོལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལྔ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མིག་གི་ལམ་དུ་མ་གྱུར་པ་དང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཡིན་པ

༄༅། །དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གི་མ་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལྔའི་མིག་ལ་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ཤིང་རྟའི་ཐང་ལོ་
ཙམ་གྱིས་ཕྱོགས་ན་སྣང་བར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྣང་བར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ཆེས་མང་ངོ་། །སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་
ཁམས་ཀྱི་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་སྣང་བར་མ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ནི་ཚད་མེད་དོ། །དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་གང་
ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྔའི་མིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་
གྱི་རིས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་གི་མདུན་ན་དེ་སྙེད་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་ཤིང་སེམས་ཅན་དེ་དག་འདུལ་ཡང་དེ་དག་མ་ཡིན་པའི་སེམས་ཅན་གཞན་གྱིས་མི་ཤེས་ཏེ། འདི་

ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་དགུ་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷ་ཡི་མིག་ནི་དྲི་མེད་འོད་གསལ་ཏེ། །མིག་ནི་
རྣམ་སྦྱངས་མཐའ་ཡས་བསོད་ནམས་གཟི་བརྗིད་གཟི་བརྗིད་གྱུར། །ཕྱོགས་བཅུ་དག་གི་ཞིང་རྣམས་ཀུན་དུ་མཚན་ཉིད་རྣམ་གཟིགས་ཏེ། །གང་དག་འབྱུང་དང་གང་དག
འབྱུང་བར་འགྱུར་དང་གང་དག་བྱུང་། །དེ་ན་སེམས་ཅན་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་མེད་གང་དག་ཡོད་པ་དང་། །བདེ་འགྲོ་ངན་འགྲོ་དག་ན་རབ་འབྲིང་ཐམ་གང་མཆི
དང་། །སྡིག་པ་བྱེད་པ་གང་དག་ངན་འགྲོ་རྣམས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། །གང་ཡང་མཐོ་རིས་བསོད་ནམས་ལས་ཅན་དེ་དག་རྒྱལ་བས་གཟིགས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་
དག་ཞིང་རྣམས་ཀུན་ནས་སྤྱད་སྤྱོད་དང་། །མངལ་དུ་འཇུག་དང་འབྱུང་དང་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་འགྲོ་བ་དང་། །གང་དག་ལ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་གནས་ནས་བདུད་འདུལ

༄༅། །བ། །དེ་ཀུན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པས་ལྷ་ཡི་མིག་གིས་གཟིགས། །སངས་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གང་དག་བྱང་ཆུབ་མཆོག་
སངས་རྒྱས། །གང་དག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་ཞིང་ལྷ་དང་མི་རྣམས་འགྲོལ། །སངས་རྒྱས་མཛད་པ་མཆོག་མཛད་ནས་ནི་རྒྱལ་བ་ཆེ་འདོར་དང་། གང་ཡང་མྱ་ངན་
འདས་པ་སྟོན་པ་དེ་དག་རྒྱལ་བས་གཟིགས། །གང་དག་འདྲེན་པའི་ཆོས་ཐོས་ནས་ནི་ཚུལ་བཞིན་རབ་སྤྱོར་བ། །དམ་པ་བསིལ་བར་གྱུར་པ་རིམས་མེད་ཞི་བའི་གནས་ལ་
རེག །གང་ཡང་བདག་ཀྱང་ཆོས་ཐོས་ནས་ནི་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ལས། །བརྒལ་ཏེ་བདེ་བ་བར་ལ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་རྒྱལ་བས་གཟིགས། །གསང་བ་པ་དང་ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡི། །ལྷ་མིག་ལམ་དུ་མ་གྱུར་སེམས་ཅན་ཁམས་ནི་མཐར་ཡས་གང་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷ་མིག་རྣམ་དག་དྲི་མ་མེད་པ་ཡིས། །སེམས་ཅན་

ཀུན་གྱི་ལུས་ཕྲ་ཤིན་ཏུ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱང་གཟིགས། །གང་ཡང་ཕང་ལོ་ཙམ་ལ་སེམས་ཅན་ཁམས་ཕྲ་རྒྱལ་བས་གཟིགས། །དེ་ནི་ཆེས་མང་སྟོང་གསུམ་ལྷ་མི་སྐྱེ་དགུ་དེ་
ལྷ་མིན། །འགྲོ་བ་ཡངས་པ་དགའ་སེམས་ཅན་ཁམས་འཁོར་མཐའ་ཡས་པ། །རབ་ཏུ་ཞེས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་གཟིགས་ལ་སེམས་ཅན་འདུ་ཤེས་མེད། །དེ་བཞིན་གཤེགས
པས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་དབང་པོ་རྣོ་བ་གང་། །དེ་ཡི་མདུན་ན་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཆོས་མཆོག་གསུང་ཡང་ནི། །སེམས་ཅན་ཚོགས་གཞན་གང་གིས་ཀྱང་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་མི་མཐོང་། །འདི་ནི་འདྲེན་པའི་ལྷ་ཡི་མིག་གི་སྟོབས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཟག་པ་ཐམས་ཅད་ཟད་པས་བདག་སྐྱེ་བ་
ནི་ཟད། །ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ནི་བསྟེན། བྱ་བ་ནི་བྱས་ཏེ། འདི་ལས་སྲིད་པ་གཞན་མི་ཤེས་སོ་ཞེས་ཟག་པ་མེད་པ། སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། རང་གི་མངོན་པར་ཤེས

༄༅། །ལས་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པ་དེ་ནི་དག་པ། དྲི་མ་མེད་
པ། ཡོངས་སུ་དག་པ། འོད་གསལ་བ། བག་ཆགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བཅོམ་པའོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་ཚད་ཡོད་པའི་
བག་ཆགས་ལེགས་པར་མ་བཅོམ་པའོ། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་ཚད་ཡོད་པ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བ། སྤོབས་པ་དང་བྲལ་བའོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱིས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བཅོམ་པ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་
དུ་བཟུང་བ། མི་འཇིགས་པ་དང་སྤོབས་པ་དང་མ་བྲལ་བ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཟིལ་གྱིས་མི་ནོན་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་

ན༔ དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་བག་ཆགས་མེད། ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་མེད། སྨྲོད་ལམ་འཕྲུལ་བའི་བག་ཆགས་མེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་
མཁའ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་པས་རྡུལ་དང་དུ་བ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པ་དེ་ཡང་ལས་དང་ཉོན་མོངས་
པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་སོ། །དེ་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པ་དེ་འདི་ལྟ་བུ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་མ་ཐག་ཏུ་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་ལེན་པ་དང་བཅས་པའི་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཟག་པ་ཟད་པར་བྱ་བ་དང་། ལེན་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཀྱེམ་སེམས་ཅན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་ལས་ཀུན་དུ་བྱུང་བ་དག་ཁྱེད་
ཟག་པ་དང་ལེན་པ་དེ་དག་ལ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སོ་སོར་རྟོགས་ཤིག་ཅེས་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཅིས་ཀྱང་ཟག་པ་རྣམས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་

༄༅། །དགེ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་རབ་ཏུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཤེས་ནས་ཀྱང་ཆོས་གང་ཡང་མི་ལེན་ཏེ། དེ་དག་མི་ལེན་པས་ཡོངས་སུ་མྱ
ངན་ལས་འདའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་དགེ་ཉེ་བར་བཀོད་པའི་དགེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་
ལས་བཅུ་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །འདྲེན་པའི་ཐག་པ་ཐད་པ་མཁྱེན་པ་ནི། །ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་བསྒྲིབས་ཚད་མེད་ལྡན། །སྟོབས་བཅུ་སྟོབས་ནི་དེ་ཡིས་བྱང་ཆུབ་
མཆོག །ཞི་བ་འདི་ནི་རྟོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་ཕྱེ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཐག་ཐད་ཤེས་པ་ནི། །བག་ཆགས་མ་བཅོམ་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཡིན། །མི་ཡི་མཆོག་གི་རབ་མཆོག་འདྲེན་
པ་ཡི། །བག་ཆགས་བཅོམ་ཞིང་ཚད་དང་ལྡན་མ་ཡིན། །དེ་བཞིན་གང་དག་རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་རིག །དེ་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེ་དང་སྤོབས་པ་མེད། །ཐག་པ་དག་ནི་ཡོངས་སུ་ཐད་

གྱུར་ནས། །སྙིང་རྗེ་ཆེ་དང་སྤོབས་པ་ཚད་ཀྱང་མེད། །སངས་རྒྱས་ཟག་ཟད་མཁྱེན་ལ་གནས་ནས་ནི། །འགྲོ་བའི་ཟག་པ་ཡང་དག་མ་ཡིན་མཁྱེན། །རིགས་པའི་གནས
ཀྱི་ཚུལ་འདི་མ་ཤེས་པས། །སེམས་ཅན་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ལོག་པར་སྤྱོར། །དེ་ལ་རྒྱལ་བས་སྙིང་རྗེ་མི་ཟད་བསྐྱེད། །མི་རྟག་སྟོང་པ་བདག་མེད་ཆོས་ཀྱང་སྟོན། །
ཆོས་འདི་དངོས་མེད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ནི། །རྟོགས་ལ་ཞི་མཆོག་ཡང་དག་ཐོབ་པར་གྱིས། །འདི་ནི་སྲོག་དང་གང་ཟག་ཤེད་སྐྱེས་དང་། །ཤེད་བུ་དེ་བཞིན་བྱེད་པ་པོ་མེད་
ཀྱང་། །སེམས་ཅན་འདི་ཀུན་ལོག་པར་ཞེན་པས་ན། །སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་པ་སྟོན་པ་ཐར་པར་འཆད། །བདེ་བར་གཤེགས་ལ་ཡོངས་སུ་སྐྱོ་མེད་ཅིང་། །ཡང་དག་ཤེས་ལ་ནམ
ཡང་ཉེས་པ་མེད། །དེས་ནི་རྒྱལ་བ་རྟག་ཏུ་རྣལ་འབྱོར་བརྟེན། །འགྲོ་ལ་ཕན་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱང་རབ་ཏུ་སྟོན། །འདི་ནི་ཕ་རོལ་རྒོལ་བ་རབ་འདུལ་བ། །སྟོབས་བཅུ་ལྡན་གྱི་

༄༅། །རྒྱལ་དང་འཕྲུལ་པའི་ལས། །སྟོབས་བཅུ་མངའ་བ་སྟོབས་དེར་གནས་ནས་ནི། །མཚུངས་མེད་འཁོར་ལོ་དམ་པ་རབ་ཏུ་
བསྐོར།། །།བམ་པོ་ལྔ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མི་འཇིགས་པ་བཞི་པོ་དག་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ཏེ། འཕྲིན་ལས་
མཛད་ཅིང་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཞལ་གྱིས་འཆེ་བ་དེ་ལ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གང་གིས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་འདི་དག་མངོན་པར་
རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་སོ་ཞེས་ཆོས་དང་འཐུན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རྒོལ་མི་ནུས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
ཞེས་བྱ་ཞེ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་མཉམ་པ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཡིན་པ་

TI695 - 275

དང༌། སློབ་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཡིན་པ་དང༌། མི་སློབ་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཡིན་པ་དང༌། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གང་ཡིན་པ་དང༌། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཡིན་པ་དང༌། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང༌། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་དང༌། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང༌། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་དང༌། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང༌། ཟག་པ་མེད་པ་དང༌། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །དེ་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་གང་ཞེ་ན། ལྟ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །མཚན་མའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མཚན་མ་མེད་པར་

TI695 - 276

༄༅། །མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཁམས་གསུམ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སྨོན་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །སྐྱེ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མི་སྐྱེ་བར་མཉམ་པ་ཉིད་
དོ༔ །མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །འབྱུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འབྱུང་བ་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །ཀུན་
གཞིའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཀུན་གཞི་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །དུས་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །མ་རིག་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་། སྲེད་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་རིག་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་མཉམ་པ་ཉིད་དོ། །འཁོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པས་དེའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཇི་ལྟར་ཆོས་དེ་དག

མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ཏེ་བསྟན་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་དང་། རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་དང་གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏེ། དེའི་ཆོས་དེ་ཡང་དེ་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ངེས་པར་འབྱུང་ངོ། །གང་དག་སྟོན་པ་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པའོ་ཞེས་ཁས་འཆེ་བ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སོ་ཞེས་ཁས་འཆེ་བ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མི་འཇིགས་པ་འདིས་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པར་འགྱུར་ཞིང་མེད་པར་ཡང་འགྲོ་བར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅུ་གཅིག་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །རང་བྱུང་གིས་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་རྟོགས་པས། །དེས་ན་ཡང་དག

༄༅། །རྫོགས་སངས་རྒྱས། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཉམ་པར་གཟིགས། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཆོས་རྣམས་དང་། །སློབ་དང་མི་སློབ་ཆོས་རྣམས་དང་༑ །རང་རྒྱལ་ཆོས་རྣམས་གང་ཡིན་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་མཉམ། །འཇིག་རྟེན་པ་དང་དེ་བཞིན་དུ། །འཇིག་རྟེན་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། །དགེ་དང་མི་དགེ་གང་ཡིན་པ། །སྐྱ་ངན་འདས་དང་མཚུངས་ཤིང་འདྲ། །སྟོང་པ་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། །སྨོན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །སྐྱེ་མེད་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད། ། ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གཟིགས། །དེ་དག་རྟོགས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཡིས། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རབ་སྟོན་ཏོ། །དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམ་པར་འགྲོལ། །འདི་ནི་ཐུབ་པའི་ལས་ཀྱི་མཆོག །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ང་ཟག་པ་ཟད་དོ་ཞེས་བདག་ཉིད་ཞལ་གྱིས་འཆེ་བ་དེ་ལ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གང་གིས་ཀྱང་

TI695 - 279

ཁྱོད་ཟག་པ་འདི་དག་མ་ཟད་དོ་ཞེས་ཆོས་དང་འཐུན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་རྒོལ་མི་ནུས་སོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདོད་པའི་
ཟག་པ་རྣམས་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་འདོད་ཆགས་ལ་སྤྱོད་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བཅོམ་མོ། །སྲིད་པའི་ཟག་པ་རྣམས་
ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ཞེ་སྡང་ལ་སྤྱོད་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བཅོམ་མོ། །མ་རིག་པའི་ཟག་པ་རྣམས་ལས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་གཏི་མུག་ལ་སྤྱོད་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བཅོམ་མོ། །ལྟ་བའི་ཟག་པ་རྣམས་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་
རྣམ་པར་གྲོལ་བས་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སྤྱོད་པའི་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ལེགས་པར་བཅོམ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཀུན་རྫོབ་ཉེ་བར་བཟུང་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཟག་པ་

༄༅། །ཟད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དོན་དམ་པར་ནི་འཕགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མདུན་ན་གང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའམ་སྤང་བར་བྱ་
བའམ། བསྒོམ་པར་བྱ་བའམ་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་གནས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་ཟད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ནམ་དུ་ཡང་མི་ཟད་པ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཟད་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་གཉེན་པོས་ཟད་པ་ཞེས་ནི་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཟད་པའོ། །ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཟད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཟད་པ་གང་ཡང་མེད་
དོ། །གང་ལ་ཟད་པ་གང་ཡང་མེད་པ་དེ་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །འདུས་མ་བྱས་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་མེད། འཇིག་པ་མེད། གནས་པ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་རྣམས་བྱུང་ཡང་རུང་། མ་བྱུང་ཡང་རུང་སྟེ། ཆོས་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ནི་གནས་པ་ཉིད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཡེ་

ཤེས་ཞུགས་ཏེ། ཇི་ལྟར་འཇུག་པ་མེད་པ་དང་། ལྡོག་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་ཞུགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཟག་པ་དང་། ཟག་པ་སྤོང་བ་མི་དམིགས་ཏེ། དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གནས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ཟག་པ་སྤང་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅུ་གཉིས་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱལ་བས་འདོད་པའི་ཟག་པ་སྤངས་པས་ན། །འདོད་ཆགས་བག་ཆགས་ཕྱིས་ནི་ཡོད་མ་
ཡིན། །མི་དབང་སྲིད་པ་ཀུན་ལས་རྣམ་གྲོལ་བས། །དེ་ཡི་ཉེས་པ་མ་ལུས་ཡང་དག་འཆད། །བདེ་གཤེགས་རིག་པ་ཀུན་ལ་གནས་པས་ན། །དེ་ཡི་གཏི་མུག་ལྷག་མ་མ་
ལུས་བྲལ། །མི་ཡི་སེང་གེ་ལྟ་བ་ཀུན་དང་བྲལ། །དེས་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པའི་བག་ཆགས་མེད། །ཀུན་གྱིས་ཟག་པ་ཟད་པ་འཐོབ་འགྱུར་བར། །རྒྱལ་བ་ཀུན་སྟོན་ཏུ་ནི་

I1695 - 282

༄༅། །ཆོས་སྟོན་ཏོ། །གང་ཞིག་འཕེལ་བ་དང་ནི་ཟད་འགྱུར་པ། །ཆོས་དེ་དམ་པའི་དོན་དུ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཟད་པ་གཉེན་པོས་ཟད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །
སྤོན་ནས་ཟད་པས་དེ་ཕྱིར་ཟད་ཅེས་བསྟན། །ཟད་པ་གང་ཡིན་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན། །དབྱིངས་དེ་གནས་པ་ཡིན་ཏེ་འགྱུར་བ་
མེད༔ །དབང་གི་ཕ་རོལ་སོན་པས་ཆོས་རྣམས་མཁྱེན། །དེ་དག་ཤེས་ནས་དེ་བཞིན་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་བཅུ་གཉིས་པ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་རྣམས་མཚུངས་པར་བར་དུ་གཅོད་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་པ་དེ་ལ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གང་
གིས་ཀྱང་ཆོས་འདི་དག་བར་དུ་གཅོད་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཆོས་དང་འཐུན་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཀློག་མི་ནུས་སོ། །དེ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་རྣམས་གང་ཞེ

ན༔ བར་དུ་གཅོད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གཅིག་སྟེ། གཅིག་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ངང་བ་མེད་པའི་སེམས་སོ། །བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེ
ན༔ འདི་ལྟ་སྟེ་ངོ་ཚ་མི་ཤེས་པ་དང་། ཁྲེལ་མེད་པའོ། །བར་དུ་གཅོད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གསུམ་སྟེ། གསུམ་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ
དང༔ ངག་གིས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་འདི་དག་གོ །བར་དུ་གཅོད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ
སྟེ༔ འགྲོ་བམ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་བཞི་སྟེ། འདུན་པས་འགྲོ་བམ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་དང་། ཞེ་སྡང་གིས་འགྲོ་བམ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་དང་། གཏི་མུག་གིས་འགྲོ་བམ་ཡིན
པར་འགྲོ་བ་དང་། འཇིགས་པས་འགྲོ་བམ་ཡིན་པར་འགྲོ་བ་སྟེ། བཞི་པོ་འདི་དག་གོ །བར་དུ་གཅོད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ལྔ་སྟེ། ལྔ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲིབ 280

༄༅། །གཅོད་པ་དང༌། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང༌། འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང༌། བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང༌། ཆང་འཐུང་བ་སྟེ། ལྔ་པོ་འདི་དག་གོ །བར་དུ་གཅོད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དྲུག་སྟེ། དྲུག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ལ་མ་གུས་པ་ཡིན། ཆོས་ལ་མ་གུས་པ་ཡིན། དགེ་འདུན་ལ་མ་གུས་པ་ཡིན། བསླབ་པ་ལ་མ་གུས་པ་ཡིན། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་མ་གུས་པ་ཡིན། གདིང་བ་ལ་མ་གུས་པ་ཡིན་ཏེ། དྲུག་པོ་འདི་དག་གོ །བར་དུ་གཅོད་པར་འགྱུར་པའི་ཆོས་བདུན་ཏེ། བདུན་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། ང་རྒྱལ་དང༌། ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་དང༌། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང༌། ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང༌། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང༌། ཆུང་ཟད་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང༌། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་ཏེ། བདུན་པོ་འདི་དག་གོ །བར་དུ་གཅོད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་བརྒྱད་དེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་

སྟེ། ལོག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ལོག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ལོག་པའི་ངག་དང་། ལོག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ལོག་པའི་འཚོ་བ་དང་། ལོག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ལོག་
པའི་དྲན་པ་དང་། ལོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གོ །ཁར་དུ་གཅོད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དགུ་སྟེ། དགུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་ལ་གནོད་པ་
བྱས་སོ་བྱེད་དོ། །བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེད་པ་དང་། བདག་གི་མཛའ་བོ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་གནོད་པ་བྱས་སོ། །བྱེད་དོ། །བྱེད་པར་
འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀུན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེད་པ་དང་། བདག་དང་མི་མཛའ་བ་གང་ཡིན་པ་དེའི་དོན་བྱས་སོ། །བྱེད་དོ། བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཀུན་ནས་མནར་
སེམས་ཀྱི་སེམས་སྐྱེད་པ་སྟེ་དགུ་པོ་འདི་དག་གོ །ཁར་དུ་གཅོད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་བཅུ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་ཡིན་

282

TI695 - 286

༄༅། །ཨོཾ། །བཅུ་གང་ཞེན་འདི་ལྟ་སྟེ། སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་དང་། བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་དང་༑ ཕྲ་མ་དང་། ངག་རྩུབ་པོ་དང་། ཚིག་ཀྱལ་པ་དང་། བརྣབ་སེམས་དང་། གནོད་སེམས་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་སྟེ། ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པའི་ཀུན་དུ་སྦྱོར་བར་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྣམས་རོ་མྱང་བ་ལ་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་པ་དང་། སྒྲིབ་པས་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་། སྲིད་པ་དང་ལྡན་པ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་ཟང་ཟིང་དང་བཅས་པ་དང་། ཕུང་པོ་དང་བཅས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་། ངག་གིས་ལས་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་སུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མཁྱེན་ཅིང་བར་དུ་གཅོད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན

ཏེ༔ འདི་དག་ནི་བར་དུ་གཅོད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་རྣམས་སོ། །བར་དུ་གཅོད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བ་དང་། སྤང་བར་བྱ་
བའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅུ་གསུམ་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱལ་
བ་ཡིས་ནི་ཆོས་གང་རྗེས་རྟོགས་པ། །དེ་དག་བསྟེན་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་མི་འཐོབ། །གང་ལ་དད་པ་སྤང་བ་ཡོད་པ་དང་། །གང་ལ་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ལྷུས་ཆུང་ཟད་མེད། །དེ་བཞིན
ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་སྡོམ་པ། །གང་དག་ལ་ནི་ནམ་ཡང་མེད་པ་དང་། །འདུན་པ་དང་ནི་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་ནས། །སྲོག་གཅོད་གཞན་གྱི་ལོངས་སྤྱོད་འཇིག་པའི་
བདག །གཞན་གྱི་ཆུང་མ་བརྫུན་སླུ་དེ་བཞིན་ཆང་། །མ་གུས་ཧྲུག་པོ་དག་དང་རྒྱལ་བདུན། །ལོག་པ་བརྒྱད་ནི་གང་ཡིན་དེ་དག་ཀུན། །ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་

༄༅། །ལམ་གྱི་བགེགས། །ཀུན་ནས་མནར་སེམས་དངོས་པོ་དཀྲུར་གསུངས་དང་། །མི་དགེ་བཅུ་པོའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས་དང་། །གང་ཡང་
ཚུལ་བཞིན་མི་ལྡན་དེ་དག་ལ། །མངོན་པར་ཞེན་དང་ཐར་པ་ནམ་ཡང་མེད། །དེ་དག་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་ལྡན་པ་དང་། །མཐར་ཞེན་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཆགས་རིགས་ནས། །
ཆོས་རྣམས་འདི་དག་རྣམ་པར་སྤང་བའི་ཕྱིར། །རྒྱལ་བ་དབང་པོ་བྱམས་པས་འཆད་པ་མཛད། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འཕགས་པའི་ངེས་པར་
འབྱུང་བའི་ལམ་ནི་དེ་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་འཕགས་པའི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་དུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏེ། དེ་
ལ་བསྟེན་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་དེ་ལ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གང་གིས་ཀྱང་འདི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་དང་འཐུན་པས་དེ་

བཞིན་བ་ཤེགས་པ་ལ་ཕྱོ་ལ་མི་ནུས་སོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། སེམས་ཅན་རྣམས་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་བགྲོད་པ་གཅིག་པུའི་ལམ་
མོ། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ ལམ་གྱི་ཆོས་གཉིས་ཏེ། གཉིས་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་ངོ་། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་གྱི་ཆོས་གསུམ་
སྟེ། གསུམ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་སྟེ། གསུམ་པོ་འདི་དག་གོ །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་གྱི་ཆོས་བཞི་
སྟེ། བཞི་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལུས་སུ་གཏོགས་པའི་དྲན་པ་དང་། ཚོར་བར་གཏོགས་པ་དང་། སེམས་སུ་གཏོགས་པ་དང་། ཆོས་སུ་གཏོགས་པའི་དྲན་པ་
སྟེ། དེ་ལ་ནང་གི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཕྱིའི་ལུས་ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ནང་དང་ཕྱིའི་ལུས་

༄༅། །ལ་ལུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ནང་གི་ཚོར་བ་དང་། ཕྱིའི་ཚོར་བ་དང་། ནང་དང་ཕྱིའི་ཚོར་བ་ལ་ཚོར་བའི་རྗེས་
སུ་ལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ནང་གི་སེམས་དང་། ཕྱིའི་སེམས་དང་། ནང་དང་ཕྱིའི་སེམས་ལ་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ནང་
གི་ཆོས་དང་། ཕྱིའི་ཆོས་དང་། ནང་དང་ཕྱིའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་བའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་སྟེ། བཞི་པོ་འདི་དག་གོ །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་གྱི་
ཆོས་ལྔ་སྟེ། ལྔ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དད་པའི་དབང་པོ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་དབང་པོ་དང་། དྲན་པའི་དབང་པོ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་པོ་དང་། ཤེས་
རབ་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། ལྔ་པོ་འདི་དག་གོ །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་གྱི་ཆོས་དྲུག་སྟེ། དྲུག་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཆོས་རྗེས་སུ་

ཀ། ཤེར་ཕྱིན། སྟོང་།

དྲན་པ་དང་། དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་སྟེ་དྲུག་པོ་འདི་དག་གོ །ངེས་པར
འབྱུང་བའི་ལམ་གྱི་ཆོས་བདུན་ཏེ། བདུན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དྲན་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཆོས་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག
དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། དགའ་བ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག
དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། བཏང་སྙོམས་ཡང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྟེ། བདུན་པོ་འདི་དག་གོ །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་གྱི་ཆོས
བརྒྱད་དེ། བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ

TI695 - 292

༄༅། །དང་། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ། བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གོ །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་གྱི་ཆོས་དགུ་སྟེ། དགུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་༑ ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་སྟེ། དགུ་པོ་འདི་དག་གོ །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་གྱི་ཆོས་བཅུ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་རྣམས

TI695 - 293

སོ༔ །དེ་དག་ཀུང་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྲོག་གཅོད་པ་སྤོང་བ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་སྤོང་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ་སྤོང་བ་དང་། བརྫུན་དུ་སྨྲ་
བ་སྤོང་བ་དང་། ཕྲ་མ་སྤོང་བ་དང་། ངག་རྩུབ་པོ་སྤོང་བ་དང་། ཚིག་ཀྱལ་པ་སྤོང་བ་དང་། བརྣབ་སེམས་སྤོང་བ་དང་། གནོད་སེམས་སྤོང་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་
སྤོང་བ་སྟེ། ངེས་པར་འབྱེད་པའི་ལམ་གྱི་ཆོས་བཅུ་པོ་འདི་དག་གོ །དེ་ལྟར་ཇི་ཙམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དགེ་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པའམ། ཏིང་ངེ་
འཛིན་གྱི་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པའམ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པའམ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཕུང་པོ་དང་ལྡན་པའམ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ཕུང་པོ་དང་
ལྡན་པའམ། འཕགས་པའི་བདེན་པ་དང་ལྡན་པ་དེ་ཡང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱོ། །གཞན་ཡང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གང་ཡང་ཡང་དག་པར་

རྒྱུད། ཅ ཕྱི ཤོག དཔེ་བསྡུར

༄༅། །སྒྲུབ་པའོ། །ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་གསོག་པའམ། མི་གསོག་པའམ། བླང་བའམ། དོར་བའམ། གཟུང་བའམ། སྤོང་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ནི་གཉིས་ལ་བློ་མི་འཇུག་སྟེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཉིས་སུ་མེད་པར་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་མཐོང་བ་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལ་སྟེན་ན། དེ་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ངེས་པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅུ་བཞི་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །གང་སྦྱངས་བདེ་བ་ཚད་མེད་འགྱུར་བ་དང་། །གང་བསྟེན་པས་ན་མིས་ནི་ཞི་རིག་པ། །ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བས་

TI695 - 295

མཁྱེན་ཏེ་རང་གྲོས་ཤིང་། །མཁྱེན་ནས་འཆི་མེད་འགྲོ་བའི་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །རྒྱལ་བས་བསྔགས་པ་དགེ་བ་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས། །དགེ་ཆོས་མང་པོ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དག །གྲོ་
གྲོས་ཅན་གྱིས་བསྟེན་ན་མི་འགྲོལ་བའི། །གནས་མེད་ཅེས་ནི་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད། །ཡང་དག་ཆོས་ལ་མཁས་དང་ཡང་དག་ལྡན། །ཚུལ་བཞིན་གྱིས་ནི་ཉོན་
མོངས་རྒྱ་ཆེན་ཞི། །ཆོས་མིན་མ་ཞེན་ཆོས་ལའང་མ་ཡིན་པ། །དེ་ནི་རྣམ་གྲོལ་ནད་མེད་ཞི་ལ་རེག །ཇེན་ལ་མཁས་པ་གང་ཞིག་ཆོས་རྣམས་ལ། །གསོབ་གསོག་ཡ་མ་
བརླ་དང་མཁའ་འདྲ་དང་། །སྒྱུ་མའི་གཟུགས་མཚུངས་རྨི་ལམ་འདྲར་རྟོགས་པ། །དེ་ནི་སྲིད་པའི་མཚོ་ལས་ཐར་བར་འགྱུར། །འདི་ནི་དྲང་སྲོང་རྒྱལ་པོ་ཐུབ་པའི་ལམ། །
སྙིང་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་སྐྱེ་བོ་སྨྱོས་པ་དང་། །གང་ཕྱིར་སྲིད་པའི་འཁོར་ལོ་ལས་འགྲོལ་བ། །དེ་ཕྱིར་དེ་དག་འདྲེ་བ་མེད་པ་ཡིན། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་དེའི་

༄༅། །ལུས་འཕྲུལ་པས་བྲིས་པའམ། མཁས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཆོས་དང་འཐུན་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་འཕྲུལ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་
མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་འཕྲུལ་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ་སྟེ། ཀུན་དུ་གཟིགས་པ་དང་། རྣམ་པར་གཟིགས་པ་
དང་། བསྐུམ་པ་དང་། སྒྲུང་བ་དང་། ཆོས་གོས་སྣམ་སྦྱར་དང་། ཐང་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་དང་། ཆོས་གོས་ཐོགས་པས་སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པ། བཞུད་པ་
དང་། བྱོན་པ་དང་། འཆག་པ་དང་། བཞེངས་པ་དང་། བཞུགས་པ་དང་། གཟིམས་པ་དང་། གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྲོང་རྡལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། འབྱུང་
བ་ན་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་ས་ལ་མི་རེག་སྟེ། འཁོར་ལོ་རྩིབས་སྟོང་པ་ས་ལས་འབྱུང་ཞིང་དྲི་ཡིད་དུ་འོང་བའི་པད་མ་མངོན་པར་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་

TI695 - 297

འཇོག་གོ། །དེ་ལ་གང་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སོང་བའི་སེམས་ཅན་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཞབས་ལ་རེག་པ་དེ་དག་ཞག་བདུན་རབ་ཏུ་བདེ་བ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར
རོ༔ །ཤི་འཕོས་ནས་ཡང་བདེ་འགྲོ་མཐོ་རིས་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་ཆོས་གོས་སོར་བཞི་ཙམ་གྱིས་མི་རེག་མོད་ཀྱི། རྣམ་པར
མཐོར་རླུང་གི་རླུང་གིས་ཀྱང་བཟློག་པར་མི་ནུས་སོ། །སྐུའི་འོད་ཀྱིས་མནར་མེད་པའི་བར་གྱི་སེམས་ཅན་བདེ་བར་བྱེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ལ་འཁྲུལ་པ
མེད་ཅེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་དེའི་གསུང་གི་འཁྲུལ་པས་བྱིས་པའམ་མཁས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཆོས་དང་འཐུན་པས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་གསུང་གི
འཁྲུལ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དུས་སུ་གསུང་བ། ཚིགས་སུ་གསུང་བ། ཡང་དག་པར་གསུང

TI695 - 298

༄༅། །བ། བདེན་པར་གསུང་བ། ཇི་སྐད་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ་མཛད་པའོ། །ཤིན་ཏུ་ངེས་པའི་ཚིག་དང་ལྡན་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་ཚིག་དང་ལྡན་པའོ། །མི་ཟློས་པའི་ཚིག་དང་ལྡན་པའོ། །དོན་དང་ཚིག་འབྲུས་བརྒྱན་པའི་ཚིག་དང་ལྡན་པའོ། །སྐད་ཅིག་བརྗོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ཚིམ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་འཁྲུལ་པ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཡང་གང་གི་ཕྱིར་དེའི་ཐུགས་འཁྲུལ་པས་བྱིས་པའམ། མཁས་པས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཆོས་དང་འཐུན་པས་སྟོད་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཀྱི་འཁྲུལ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་མཉམ་པར་གཞག་པའི་གནས་མི་འདོར་ཞིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་མཛད་ཀྱང་སེམས་དེར་མི་གཏོང་ཞིང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཆགས་པ་མེད་

པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་བ་འཇུག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་འཕྲུལ་པ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་དེའི་སེམས་འཕྲུལ་པ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཕྲུལ་པ་ཐམས་
ཅད་སེལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅོ་ལྔ་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །སྐུ་
དང་གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་འཕྲུལ་པ་དག །རྣམ་པར་འདྲེན་ལ་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་ཁན་མ་ཐོ་མེད། །འཕྲུལ་མེད་འགྲོ་ལ་ཕན་བྱེད་ཀུན་ནས་
གཟིགས། །ཇི་ལྟར་རྒྱལ་བ་ཅུང་ཟད་འཕྲུལ་མེད་པ། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཆོག་ཞི་བ་འགྲོ་ལ་སྟོན། །འཕྲུལ་པ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་རྣམ་སྤངས་པ། །འདི་ནི་རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་
ལས་བཅོ་ལྔ་པ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེའི་ཚེ་གང་ལས་བདུད་དམ། བདུད་ཀྱི་རིས་ཀྱི་ལྷའམ། གཞན་མུ་སྟེགས་ཅན་དག་གིས་གླགས་རྙེད་པར་འགྱུར་བའི་ཚེ་དེ་

༄༅། །བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཅ་ཅོའམ་རྗེས་སུ་ཅ་ཅོ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ནི་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཀུར་སྟི་བྱས་ཀྱང་མཐོས་པར་མི་སེམས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
བཀུར་སྟི་མ་བྱས་ཀྱང་སྒྲོ་ཞི་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་གི་ཕྱིར་དེ་འགྲོད་པས་རྗེས་སུ་ཅ་ཅོ་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་བྱ་དཀའ་བའི་བྱ་བའམ། མཐར་མ་ཕྱིན་པ་ཚུང་ཟད་ཀྱང་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འཇིག་རྟེན་གང་དང་ཡང་རྩོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཅ་ཅོ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་གནས་པ་སྟེ། ངའི་བ་མེད་པ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ། ལེན་པ་མེད་པ། མདུད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་

TI695 - 301

གཤེགས་པ་ལ་ཙ་ཙོ་མེད་དོ། །ཇི་ལྟར་དེ་ལ་ཙ་ཙོ་མེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་ཙོ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅུ་དྲུག་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །བསྔགས་པ་ཐོས་ཀྱང་ཐོས་པར་སེམས་པ་མེད། །མི་བསྔགས་ཐོས་ཀྱང་སྒྱོ་ཤིར་མི་འགྱུར་
ཏེ། །རྗེས་སུ་འཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོར་འགྱུར་བ་མེད། །སྟོན་སྤྱོད་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་སྣད་པ་མིན། །རྒྱལ་བས་ཉོན་མོངས་མེད་པ་རྟག་ཏུ་བསྒོམས། །དེ་ལ་ང་ཡི་མེད་ཅིང་
འཛིན་མདུད་མེད། །ཇི་ལྟར་གནས་པ་དེ་ལྟར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །འདི་ནི་བདེན་པ་མཐོང་བའི་ལམ་གྱི་མཆོག །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་བསྐལ་པ་གང་གིས་ཆོས་གང་ལ་ཡང་
རྫོངས་པར་འགྱུར་བའི་བསྐལ་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་

༄༅། །དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བསྙེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་
དང་། གཡོ་བ་ལ་རྣམ་པར་ལྟ་ཞིང་སོ་སོ་ཅི་རིགས་པར་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་བསྙེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དོན་དང་། ཆོས་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་
དང་། སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམས་ལ་བསྙེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཆགས་པ་མེད་
པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ལ་བསྙེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཇི་ལྟར་བདག་བསྙེལ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བརྗེད་པར་མི་འགྱུར་བར་ཆོས་སྟོན་
ཏོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅུ་བདུན་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཆོས་དང་ཡེ་ཤེས་རྣམ་ཐར་སྤྱོད་ཡུལ་ལ། །རྣམ་པར

འདྲེན་པ་བསྙེལ་བ་མེད་པ་སྟེ། །བསམ་པ་ཇི་བཞིན་ཆོས་རྣམས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། །སེམས་ཅན་བསམ་པ་རྣམས་ལ་སྤྱོད་མཐའ་ཡས། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་ལ་བསྙེལ་བ་
མེད། །དུས་གསུམ་ལ་ནི་ཡེ་ཤེས་བསྒྲིབས་པ་མེད། །ཇི་ལྟར་མི་བསྙེལ་དེ་ལྟར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །འདི་ནི་སྐྱེས་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡིན། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སེམས་མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་འཆག་གམ། བཞེངས་སམ། བཞུགས་སམ། གཟིམས་སམ། ཞལ་ཤས་
གསོལ་ལམ། གསུང་ངམ། ཅང་མི་གསུང་ཡང་རུང་སྟེ། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ཟབ་མོའི་མཆོག་ཐོབ་པ། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་བསམ་གཏན་ལ་
བསམ་གཏན་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་མ་གཏོགས་པར་སེམས་ཅན་གྱི་རིས་ན་སེམས་ཅན་གང་མཉམ་པར་བཞག་ཀྱང་རུང་མཉམ་པར་མ་བཞག

༄༅། །ཀུན་ཏུ་ངང་སྨྲོ། སུ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ལ་ལྟ་བར་ནུས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཇི་ལྟར་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པ་
དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་མི་གཡེང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་
བཅོ་བརྒྱད་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །བཞེངས་སམ་བཞུགས་སམ་གཟིམས་སམ་འཆག་པ་རྣམས་སུ་ཡང་། །སངས་རྒྱས་སེམས་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་ནམ་
ཡང་མེད། །མི་གསུང་བཞུགས་དང་གསུང་བ་དང་ནི་ཞལ་ཞོས་གསོལ་དང་། །རྒྱལ་བ་མཉམ་པར་བཞག་ལ་གཡེང་བ་མི་དམིགས་སོ། །གང་ཞིག་བདེ་གཤེགས་མཉམ་
པར་བཞག་པའི་སེམས་ཤེས་པ། །གང་ཟག་དེ་ནི་ཕྱོགས་བཅུ་དག་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། །དེ་ནི་ཇི་ལྟར་མཉམ་བཞག་དེ་ལྟར་འགྲོ་བ་ལ། །རྟག་ཏུ་ཆོས་རྣམས་སྟོན་ཏེ་འདི་ནི་

རྒྱལ་བའི་ལམ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་གང་གིས་སེམས་མི་མཉམ་པར་གནས་པར་འགྱུར་པའི་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་ཞིང་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞིང་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །རང་བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདྲེས་པ་མེད་ཅིང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཆོས་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མེད། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད། ཕན་བཏགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་

༄༅། །ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་མེད། གནོད་པ་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ལན་དུ་གནོད་པ་བྱེད་པ་མེད། འདུ་ལ་བར་འོས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མ་ཡིན། ལོག་པར་ངེས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་སྨྲོད་པ་མ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་གནས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་ཅེས་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མེད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་སྤང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་བཅུ་དགུ་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཞིང་དང་སེམས་ཅན་དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ལ། །ཐ་དད་འདུ་ཤེས་བདེ་བར་གཤེགས་པ་མེད། །མཉམ་ཉིད་གནས་ཤིང་གྲགས་པ་ཆེ་རྣམས་ལ། །ཐ་དད་འདུ་ཤེས་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཁྲིམས་ལྡན་ཁན་

303

TI695 - 307

མ་ཐོགས་མེད་པའི་ཁྲིམས། །སེམས་ཅན་འདུལ་བའི་འོས་དང་གདུལ་དཀའ་བ། །དེ་ལ་རྐང་གཉིས་དམ་པ་སེམས་མཉམ་སྟེ། །སེམས་ཅན་ཐ་དད་འཛིན་པ་ཐར་བར་བྱེད། །
རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཏང་སྙོམས་ནི་ལམ་བསྒོམས་
པ་ཡིན་གྱི། ལམ་མ་བསྒོམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལུས་བསྒོམས་པ། སེམས་བསྒོམས་པ། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྒོམས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཏང་སྙོམས་ནི་ཤེས་
རབ་བསྒོམས་པ་ཡིན་གྱི། མ་བསྒོམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཏང་སྙོམས་ནི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ཡིན་གྱི། གཏི་མུག་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་བཏང་སྙོམས་ནི་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་པར་ལྟུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཏང་སྙོམས་ནི་འཕགས་པ་ངེས་པར་འབྱུང་

༄༅། །ཁ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཏང་སྙོམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་བ་སྟེ། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བཏང་སྙོམས་དེ་ནི་རང་གི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲུབ་པ་སྟེ་གཉེན་པོའི་རྗེས་སུ་སོང་བ་མ་ཡིན། མཐོ་བར་སེམས་པ་མ་ཡིན། དམའ་བར་སེམས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གནས་པ་མི་གཡོ་བར་གྱུར་པ། དམིགས་པ་དང་བྲལ་བ། རྟོག་པ་དང་སེལ་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ། དུས་ལ་ལྟ་བ། དུས་ལས་མ་ཡོལ་བ། མི་གཡོ་བ། མི་སེམས་པ། མི་རྟོག་པ། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། རྣམ་པར་མ་བསྒྲུབས་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། ཡང་དག་པ། དེ་བོན། དེ་བཞིན་ཉིད། གཞན་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོ་དེ་ལྟ་བུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་སེམས་ཅན

ཐམས་ཅད་ལ་བཏང་སྙོམས་དེ་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཉི་ཤུ་པའོ། །དེ་ལ་
འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ལེགས་སྤྱད་ལམ་མཆོག་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས་པའི་ཕྱིར། །སོ་སོར་མ་བརྟགས་བཏང་སྙོམས་ཡོད་མ་ཡིན། །གང་ཟག་མཆོག་ནི་ལུས་དང་དེ་བཞིན་
སེམས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཤེས་རབ་བདེན་པ་ཤིན་ཏུ་བསྒོམས། །རྒྱལ་བ་རྗེས་སུ་ཆགས་དང་ཁོང་ཁྲོ་མེད། །རྟོག་དང་རྣམ་པར་རྟོག་དང་རྣམ་བསྒྱུར་མེད། །བཏང་སྙོམས་
ཡང་དག་དེ་བཞིན་གནས་མ་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་འཆད། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་འདུན་པ་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པའོ། །དེ་ཡང་གང་ཞེ་ན། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་

ཉི་ཁྲི ཁ ཤེ བརྒྱ [illegible]

༄༅། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །ཆོས་སྟོན་པ་ལ་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་འདུལ་བ་ལ་འདུན་པ་ཉམས་པ་
མེད་དོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ལ་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པ་ལ་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འཛིན་
དུ་འཇུག་པ་ལ་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་ལ་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུན་པས་འགྲོ་བ་མ
ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཉིད་དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འདུན་པ་ཉམས་པ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་བླན་མེད་པའི་འདུན་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པའོ། །དེ་

307

TI695 - 311

ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱལ་བའི་འདུན་པ་རྟག་ཏུ་དགེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འདོད་ཅིང་དགའ། །སེམས་ཅན་རབ་ཏུ་ཐར་བར་བྱ་ཕྱིར་བྱམས་དང་སྙིང་རྗེའི་ཆོས་ཀྱང་
སྦྱིན། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སྨིན་བྱ་དང་ནགས་ཚལ་དགའ་ལ་མོས་པ་ཉམས་པ་མེད། །རབ་ཏུ་མང་པོ་བྱང་ཆུབ་འཛིན་འཇུག་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རྒྱུན་མི་གཅོད། །
འདོད་དང་ཞེ་སྡང་དང་ནི་འཇིགས་དང་གཏི་མུག་གིས་ནི་འགྲོ་མ་ཡིན། །ཁྱད་པར་གྱུར་ནས་མཁས་དེ་ཤེས་པས་བྱས་པའི་ཆོས་ཀུན་རྟོགས་པར་འགྱུར། །རྒྱལ་བ་སེམས་
ཅན་འདུན་བྲལ་ལེ་ལོ་ཅན་དག་མཐོང་ནས་འདུན་ལ་སྦྱོར། །གང་གིས་འགྲོ་བ་འདུན་པའི་ལས་ནི་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཤེས་པས་རིག །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡལ་བར་མི་འདོར་

TI695 - 312

༄༅། །བའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཆོས་ཉན་པ་དག་ལ་བརྙས་པ་མེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་སྟོད་ཆོས་ཉན་
པ་གང་བསྐལ་པར་ཡང་ཆོས་ཉན་པས་སྐྱོ་བར་མི་འགྱུར་བ་རྙེད་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཆོས་སྟོན། །ཁ་ཟས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུད་དུ་གྱུར་ཀྱང་བསྐལ་བར་ཡང་མི་ལྡང་
ངོ་༔ །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བས་ཐན་གང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་ཕྱིར་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་
འདའ་ཞིང་བཞུད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྐུ་མཉེལ་བའམ། གསུང་མཉེལ་བའམ། ཐུགས་མཉེལ་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་
པ༔ བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་བསྔགས་པ་བསྙབ་སྟེ། ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་འཕགས་པའི་རྣམ་པར་

TI695 - 313

གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསྔགས་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་པའོ།། དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །བརྩོན་འགྲུས་གང་གིས་མི་ཡི་སེང་གེ་འཕགས་འགྱུར་བ། །བརྩོན་འགྲུས་སྤོབས་དེའི་བསྔགས་པ་རྟག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱེད། །བརྩོན་འགྲུས་སྤོབས་ནི་གང་དུའང་ཉམས་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །སྟོང་དུ་གྱུར་པ་རྙེད་ནས་ཆོས་ཀུན་སྟོན་པར་བྱེད། །བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་བརྩོན་འགྲུས་གནས་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ནི་གང་དུའང་སྐྱོ་བ་མེད། །ཇི་ལྟར་རང་བྱུང་བརྩོན་འགྲུས་ཀུན་དུ་སྡིག་མེད་པ། །དེ་ལྟར་བློ་སྦྱངས་སེམས་ཅན་ཡང་དག་འཛིན་དུ་འཇུག །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲན་པ་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ

༄༅། །བསྐལ་བ་མེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་
མ་ཐག་ཏུ་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བསྐྱེལ་བ་ཞིན་ཏུ་
མེད་དོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཁྱེན་ཀྱང་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡེ་ཤེས་ཡང་གཏོང་བ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཕུང་པོ་གསུམ་དུ་རྣམ་
པར་དགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྤྱོད་པ་ལ་རྣམ་པར་གཟིགས་པས་དྲན་པ་
ཉམས་པ་མེད་པ་ཉིད་དེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དྲན་པར་བྱས་སམ། བསམས་སམ། རྣམ་པར་བརྟགས་ཏེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་པ་མེད་དོ། །སྟོན་ཀྱང་

TI695 - 315

ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དྲན་པ་ནི་ཇི་ལྟར་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་ཇི་ལྟར་བདག་དྲན་ཞིང་བསྐྱེལ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་
ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །སྟོན་པའི་དྲན་པ་གང་ཡང་ཉམས་མེད་
དེ༑ །རྒྱལ་བའི་དྲན་པས་དྲན་པར་བྱ་བ་མེད། །རྒྱལ་བས་གང་ཆེ་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་ནས། །འགྲོ་བའི་སེམས་ནི་མ་ལུས་རྣམ་པར་མཁྱེན། །བསམ་པ་དབང་པོ་སེམས་
ཅན་སྤྱོད་པ་དག །ཕྱིས་ཡང་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མེད། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་བྱ་བར་གནས་ནས་ནི། །རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་འགྲོ་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་
ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་

TI695 - 316

༄༅། །མཉམ་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ནོ། །ཅིའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ཞེ་ན༔ དེ་བཞིན་ཉིད་གང་དང་མཉམ་པ་དེ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་མཉམ་མོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་དང་མཉམ་པ་དེ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉམ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་ཀྱི་མཐའ་གང་དང་མཉམ་པ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་མཐའ་ཡང་དེ་དང་མཉམ་མོ། །ཞེ་སྡང་གི་མཐའ་གང་དང་མཉམ་པ་ཞེ་སྡང་དང་བྲལ་བའི་མཐའ་ཡང་དེ་དང་མཉམ་མོ། །གཏི་མུག་གི་མཐའ་གང་དང་མཉམ་པ་གཏི་མུག་དང་བྲལ་བའི་མཐའ་ཡང་དེ་དང་མཉམ་མོ། །འདུས་བྱས་ཀྱི་མཐའ་གང་དང་མཉམ་པ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཐའ་ཡང་དེ་དང་མཉམ་མོ། །འཁོར་བའི་མཐའ་གང་དང་མཉམ་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་ཡང་དེ་དང་མཉམ་སྟེ། མཉམ་པ་ཉིད་དེ་

དགའ་ལ་སློམས་པར་ཞུགས་པས་དེའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཡ། མཉམ་པ་ཉིད་དེ་ལ་ཉམས་པ་མེད། ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ཡང་མིག་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་ཡ། ལྕེ་དང་། ལུས་དང་། ཡིད་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་པོ་མཚང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་སའི་ཁམས་ལ་མི་གནས་སོ། །ཆུའི་ཁམས་ལ་མ་ཡིན། མེའི་ཁམས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། རླུང་གི་ཁམས་ལ་ཡང་མི་གནས་སོ། །འདོད་པའི་ཁམས་ལ་མི་གནས། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་ལ་མི་གནས། གཟུགས་མེད་པའི་ཁམས་ལ་མི་གནས། འཇིག་རྟེན་འདི་ལ་མི་གནས། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་མི་གནས་སོ། །མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཉམས་པ་མེད་

༄༅། །དེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཉམས་པ་མེད་ཅེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་བཞི་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག །དེ་ཡི་ཏིང་འཛིན་ཉམས་པ་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཀུན་དང་མཉམ་པར་ལྡན། །སངས་རྒྱས་མཉམ་ཉིད་མཉམ་པར་གཞག །ས་ཆུ་མེ་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། །རླུང་དང་འདོད་གཟུགས་གཟུགས་མེད་ལ། །རྒྱལ་བ་གནས་ཏེ་བསམ་གཏན་མིན། །དེས་འདི་ཏིང་འཛིན་ཉམས་པ་མེད། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་གང་ཞེ་ན། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་སྟེ། གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཛོག་པའི་ཤེས་པའོ། །སེམས་ཅན་གཞན་དག

TI695-319

ཀ ཤེར་ཕྱིན། ཁྲི།

དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པའི་ཞེས་པའོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་མཁས་པས་ཚིག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཞེས་པའོ། །ཚིག་གཅིག་ལ
འཇུག་པས་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་གནས་ཤིང་སྟོན་པ་ཞེས་པའོ། །ཇི་ལྟར་དྲིས་པ་བཞིན་དུ་ཐེ་ཚོམ་གཅོད་པའི་ཞེས་པའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ཆགས་པ་མེད་པ་ཞེས་པའོ། །ཐེག
པ་གསུམ་རྣམ་པར་དགོད་པ་བསྟན་པ་ཞེས་པའོ། །སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོངས་སུ་ཞེས་པའི་ཞེས་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་
སོ་སོ་ཅི་རིགས་པར་ཆོས་སྟོན་པ་ཞེས་པའོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་རབ་མཐའ་ཡས་པ། ཐུག་པ་མེད་པ། ཟད་པ་མེད་པ། ཚད་མེད་པ་བསྟན་པའོ། །ཇི
ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཉམས་པ་མེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་ཉམས་པ་མེད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤེས་རབ་མི་ཟད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ

TI695 - 320

༄༅། །བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཚུལ་རྣམས་མངོན་སུམ་སྟེ། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་དབང་ཕ་རོལ་སོན། །བསམ་བཞིན་རང་བྱུང་སེམས་ཅན་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །འབྲུ་གཅིག་ཚིག་ལ་མཐར་ཡས་ཚིག་རྣམས་འཇུག །འགྲོ་བའི་སྤྱོད་པ་ཐུག་མེད་རབ་ཤེས་ནས། །དེ་བཞིན་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཆོས་སྟོན་ཀྱང་། །ནམ་ཡང་བདེ་གཤེགས་ཤེས་རབ་ཉམས་མེད་དེ། །སྟོབས་བཅུའི་ལས་འདི་འགྲོ་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཉམས་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་གང་ཞེ་ན། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་སྣའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའོ། །རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་རྐྱེན་གོང་དུ་ཆུད་པའོ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་

ཆགས་པ་དང་། འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྔོན་གྱི་མཐར་ཡང་མ་བཅིངས། ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་མི་འགྲོ། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཡང་
མི་གནས་སོ། །མིག་དང་གཟུགས་ལ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །རྣ་བ་དང་། སྒྲ་དང་། སྣ་དང་། དྲི་དང་། ལྕེ་དང་། རོ་དང་། ལུས་
དང་། རེག་བྱ་དང་། ཡིད་དང་། ཆོས་ལ་གཉིས་སུ་འཛིན་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྟེ། འཛིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གནས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །སེམས་
རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་
པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་

ཕྱིན། ཀ ༨༥

༄༅། །དང་། གང་ཟག་གཞན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཉི་ཤུ་ཙ་དྲུག་པའོ། །དེ་
ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་སྒྲ་རྗེས་འགྲོ །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པའོ། །སངས་རྒྱས་མ་སྨྲད་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་གྲོལ་ནི། །ཆགས་
ལས་རབ་འདས་དྲི་མེད་ནམ་མཁའ་འདྲ། །སེམས་ནི་སྔོན་ནས་བཅིངས་པར་མ་གྱུར་ཏེ། །སེམས་རྒྱུན་འདི་དག་རང་བཞིན་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཇི་ལྟར་རྣམ་གྲོལ་དེ་ལྟར་ཡང་
དག་ཤེས། །ཤེས་ནས་རྣམ་གྲོལ་ཉམས་པ་གང་ཡང་མེད། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལུས་ཀྱི་ལས་དེ་དང་ལྡན་པས་ལྟ་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ། སྨྲ་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ། ཅང་མི་སྨྲ

བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ། ཟླ་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ། སྤྱོད་ལམ་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ། མཚན་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་
འདུལ། དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ། སྤྱི་གཙུག་བལྟར་མི་སྣང་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ། བལྟས་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་
རྣམས་འདུལ། འོད་གཏོང་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ། གོམ་པ་འདོར་བས་ཀྱང་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ། གྲོང་ཁྱེར་དུ་འཇུག་པ་དང་འབྱུང་བས་ཀྱང་སེམས་
ཅན་རྣམས་འདུལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ལམ་གང་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་གང་ཡང་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ལུས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་མདུན

TI695 324

༄༅། །པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །འདྲེན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་སྟོན་པ་དང་། །འགྲོ་དང་འཇུག་དང་དེ་བཞིན་འབྱུང་བ་དང་། །དབེ་བྱེད་
བཟང་དང་མཚན་དང་སྤྱི་གཙུག་གིས། །སངས་རྒྱས་དག་ནི་སེམས་ཅན་འདུལ་བར་སྦྱོར། །རྣམ་པར་འདྲེན་པ་གང་ཚེ་འོད་གཏོང་བ། །དེ་ཚེ་སྐྱེ་བོ་དུམ་བདེ་བར་གྱུར། །
འོད་ཀྱིས་རིགས་ནས་འདུལ་བར་རབ་ཏུ་འགྲོ། །འདི་ནི་ཆང་གཉིས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ལས། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་
སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཆོས་སྟོན་པའོ། །ཕྱུད་པར་ལུང་སྟོན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་ངེས་
པའི་ཚིག་སྨྲ་བའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ངག་དེ་ཡང་ཀུན་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །མི་མཐོ་བའོ། །མི་དམའ་བའོ། །མ་ཡོ་བའོ། །

ལྡབ་ལྡིབ་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །ཁྲུ་ཁྲུམ་ཡིན་པའོ། །མི་བརླང་བའོ། །མི་རྩུབ་པའོ། །མ་འཆལ་བའོ། །འཇམ་པའོ། །མཉན་པའོ། །ལས་སུ་རུང་བའོ། །ར་ར་པོ་མ་ཡིན་པའོ། །བྱུང་རྒྱལ་མ་ཡིན་པའོ། །བརྟབས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །རྣམ་པར་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་པའོ། །རབ་ཏུ་སྒྱུར་བ་མ་ཡིན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའོ། །ཤིན་ཏུ་ངེས་པའི་ཚིག་གོ །ཤིན་ཏུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པའོ། །ཤིན་ཏུ་གདངས་སྙན་པའོ། །ཤིན་ཏུ་གསལ་བའོ། །ཐགས་ཐོགས་མེད་པའོ། །རྫོགས་པའོ། །སྙན་པའོ། །འབྲེལ་བའོ། །བསྒྲགས་པའོ། །མཆོད་པར་གྱུར་པའོ། །མཛེས་པའོ། །རྡུལ་མེད་པའོ། །རྡུལ་དང་བྲལ་བའོ། །ཐབ་མེད་པའོ། །དྲི་མ་མེད་པའོ། །དྲི་མ་དང་བྲལ་བའོ། །རྨོངས་པ་མེད་པའོ། །ཤིན་ཏུ་ཐུར་ཕྱིན་པའོ། །ཆགས་པ་མེད་པའོ། །རབ་ཏུ་གྲོལ་བའོ། །འོད་གསལ་བའོ། །དྲང་བའོ། །མི་དམན་པའོ། །མ་འཛིངས་

TI695 - 326

༄༅། །པའོ། །དིབ་དིབ་པོ་མ་ཡིན་པའོ། །བདེ་བ་སྐྱེད་པའོ། །ལུས་ཚིམ་པར་བྱེད་པའོ། །སེམས་དགའ་བ་སྐྱེད་པའོ། །འདོད་ཆགས་ཞི་བར་
བྱེད་པའོ། །ཞེ་སྡང་འདུལ་བའོ། །གཏི་མུག་སེལ་བའོ། །བདུད་འཇོམས་པའོ། །སྡིག་པ་སེལ་བའོ། །ཀློལ་བ་འདུལ་བའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱེད་པའོ། །ཇའི་
སྒྲོའོ༔ །མཁས་པ་དགའ་བར་བྱེད་པའོ། །ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྒྲ་དབྱངས་སོ། །བརྒྱ་བྱིན་གྱི་སྒྲོའོ། །ཚངས་པའི་སྒྲོའོ། །རྒྱ་མཚོའི་རླབས་ཀྱི་སྒྲོའོ། །སྤྲིན་གྱི་སྒྲོའོ། །
སའི་སྒྲ་དབྱངས་སོ། །ཁྲུང་ཁྲུང་གི་སྒྲོའོ། །རྨ་བྱའི་སྒྲ་སྐད་དོ། །ཁུ་བྱུག་གི་སྒྲོའོ། །ཤང་ཤང་ཏེའུའི་སྒྲོའོ། །ངང་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྒྲོའོ། །རི་དྭགས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་
སྒྲོའོ༔ །པི་ཝང་དང་། པི་ཝང་རྒྱུད་གསུམ་པ་དང་། ཁར་ཛ་དང་། གླིང་བུ་དང་། རྔ་དང་། སིལ་སྙན་གྱི་སྒྲོའོ། །ཀུན་ཤེས་པར་བྱ་བའོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ

པའོ༔ །གསལ་བའོ། །ཡིད་དུ་འོང་བའོ། །མཉན་པར་འོས་པའོ། །ཟབ་པའོ། །བརྫུན་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཉན་པ་བདེ་བར་བྱེད་པའོ། །དགེ་བའི་རྩ་བ་སྐྱེད་པའོ། །ཚིག་
དང་ཡི་གེ་ཉམས་པ་མེད་པའོ། །ཚིག་དང་ཡི་གེ་ཤིན་ཏུ་ངེས་པའི་ཚིག་གོ །དོན་དང་ལྡན་པའོ། །ཆོས་དང་ལྡན་པའོ། །དུས་དང་ལྡན་པའོ། །དུས་ཚིགས་ཐམས་ཅད་
དང་ལྡན་པའོ། །དུས་ལས་མི་གཡོ་བའོ། །དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་སྟོན་པའོ། །སྨིན་པས་བརྒྱན་པའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །
བཟོད་པས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པའོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའོ། །བསམ་གཏན་གྱིས་ལས་སུ་རུང་བར་བྱས་པའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ངེས་པར་བཏགས་
པའོ༔ །བྱམས་པས་ཤིན་ཏུ་བརྩམས་པའོ། །སྙིང་རྗེ་སྐྱོ་བ་མེད་པའོ། །རབ་ཏུ་དགའ་བའོ། །འོད་གསལ་བའོ། །བཏང་སྙོམས་ཀྱིས་ངེས་པར་བརྟག་པའོ། །ཐེག་པ་

༄༅། །གསུམ་རྣམ་པར་འཇོམས་པའོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པའོ། །ཕུང་པོ་གསུམ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའོ། །རྣམ་པར་ཐར་
པའི་སྒོ་གསུམ་གྱིས་རྣམ་པར་སྦྱངས་པའོ། །བདེན་པས་ཡོངས་སུ་བསྒོས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བསྒོས་པའོ། །མཁས་པས་མ་སྨད་པའོ། །འཕགས་པས་
བསྔགས་པའོ། །ནམ་མཁའི་ཚད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དག་ནི་དེ་ལྟ་བུ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དག་གི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
འཕྲིན་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྒྱད་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །མཚུངས་པ་མེད་པའི་དག་ཉིགས་ལ་ཞིང་དྲི་མེད་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱིས་འཕགས། །ཞིང་སྐྱོང་རྒྱས་པར་འགེངས

ཤིང་སྣང་ཅིག་ལས་ཀྱང་སྣང་རྣམས་ཀུན་གྲག་སྟེ། །སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཐེག་དང་དེ་བཞིན་རང་རྒྱལ་ཐེག་པ་ཐོས། །ཐོས་ནས་སངས་རྒྱས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོས་དེ་
བཞིན་བྱང་ཆུབ་འདིར་ཡིད་འཇུད། །ཡི་གེ་རྣམས་ནི་མཚམས་སྦྱོར་མ་ཡིན་ཕན་ཚུན་འགལ་བར་འགྱུར་བའང་མིན། །དེ་ལྟར་ཆོས་རབ་སྟོན་ཀྱང་སེམས་ནི་རྣམ་པར་རྟོག
པར་འགྱུར་བ་མེད། །ཇི་ལྟར་བྲག་ཅ་གཡོ་བ་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་མེད་པར་སྒྲ་སྒྲོག་པ། །དེ་ལྟར་མི་ཡི་དམ་པ་སྒྲ་རྣམས་སྒྲོག་ཅིང་སེམས་ཅན་ཆེམ་པར་བྱེད། །རིགས་ཀྱི་བུ 326 T1695 - 330
གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས
ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན། ཡིད་ཀྱིས་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པས་མ་ཡིན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདག་པོར་གྱུར

༄༅། །པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སོང་བའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་རྗེས་
སུ་ཞུགས་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཤེས་པ་རིག་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་བསམས་པའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྱིས་དྲིང་མི་འཇོག་པའོ། །
དམིགས་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའོ། །རྐྱེན་ལས་སྐྱེ་བ་དང་བྲལ་བའོ། །སྲིད་པ་གསུམ་བསལ་བའོ། །ང་རྒྱལ་གྱི་རིམ་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའོ། །བདུད་ཀྱི་
ལས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ། །སྒྲ་དང་གཡོ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའོ། །ངར་འཛིན་པ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པ་སྤངས་པའོ། །མ་རིག་པ་དང་གཉི་མུག་གི་
མུན་པ་དང་རབ་རིབ་ཀྱི་ལིང་ཏོག་དང་བྲལ་བའོ། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པའོ། །ནམ་མཁའ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་

TI695 - 331

དབྱེར་མེད་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ནི་དེ་ལྟ་བུའོ། །འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ
པའོ༔ །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱལ་བ་རྣམ་གཉིས་དབང་པོ་སེམས་དང་ཡིད་ཀྱིས་གཞལ་མ་ཡིན། །ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་གིས་འདྲེན་པ་ཀུན་གྱི་ལས་རྣམས་དག །
བདེ་གཤེགས་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་བསམ་པ་ལ། །མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཤིང་ཆོས་དབྱིངས་རང་བཞིན་ནོ། །བསམ་གཏན་དང་ནི་དེ་བཞིན་ཏིང་འཛིན
ཀུན་དང་རབ་ཏུ་ལྡན། །སེམས་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་དུ་རྒྱུ་བ་མེད། །བདུད་ཀྱི་ཡུལ་ལས་གྲོལ་ཞིང་བདུད་ཀྱི་ལས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས། །ནམ་མཁའི་རང་བཞིན
མཚུངས་ཤིང་དྲི་མེད་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་མེད། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་འདས་པའི་དུས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པར

༄༅། །འཇིག་པོ། ཇི་ལྟར་འཇིག་ཅེ་ན། འདས་པའི་དུས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱུང་བ་དང་ཞིག་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་བགྲང་བའི་ཚུལ
གྱིས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ན་རྡུལ་དང་། ཤིང་གེལ་པ་དང་། སྨན་དང་། ནགས་ཚལ་དུ་གྱུར་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ན་སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པར་གྱུར་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་སྤྱོད་པ་སྣ
ཚོགས་སུ་གྱུར་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་ཏུ་སངས་རྒྱས་བྱུང་བ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཁྱེན
ཏོ། །སངས་རྒྱས་རེ་རེས་ཆོས་བསྟན་ཅིང་བརྗོད་པ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པར་བཏུལ་བ་དེ་དག

TI695 - 333

ཐམས་ཅད་ཀུན་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་ཅིག་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པར་བཏུལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀུན་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཐེག་
པ་ཆེན་པོར་བཏུལ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀུན་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་རྣམ་པར་ཕྱེ་
བ་ཡང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཚེའི་ཚད་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཡང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཆོས་གནས་པ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་ཡང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དབུགས་འབྱུང་བ་དང་རྔུབ་པ་ཡང་རབ་
ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཟས་ཀྱི་མཆོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་ཀུན་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འདས་པའི་རྣམ་པ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་། འགྲོ་བར་སྐྱེ་བ་རྣམས་ཀུན་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དབང་པོ་སྣ་ཚོགས་དང་སྤྱོད་པ་སྣ་ཚོགས་དང་། བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་རྣམས་ཀུན་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀུན་རབ་

༄༅། །ཏུ་མཐྲེན་དོ། །སེམས་གང་གི་འོག་ཏུ་སེམས་གང་བྱུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀུང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་མངོན་སུམ་གྱི་ཤེས་པ་དང་རྗེས་སུ་
རྟོགས་པའི་ཤེས་པས་བགྲང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་མཐྲེན་ཏེ། དེ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་འདས་པ་བཏང་བ་རྣམས་ཀུང་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱུད་པར་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
འཕྲིན་ལས་སུམ་ཅུ་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཞིང་དང་སེམས་ཅན་དང་ནི་ཆོས་སྣ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཆགས་མེད་ཚད་ཀུང་མེད། །འདྲེན་པས་སེམས་
ཅན་གང་དག་ཐར་བྱུས་དང་། །ཞིང་དུ་དགེ་སློང་དགེ་འདུན་ཀྱུར་གྲངས་དང་། །སེམས་ཅན་བསམ་པ་དབང་པོ་གང་ཡིན་དང་། །དབྱིབས་དང་སྣ་ཡི་རིམ་པ་གང་དང་

TI695 - 335

སེམས༔ །མིང་དང་སྦྱོར་བ་གང་དག་འདས་པ་ཀུན། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡང་དག་གཟིགས་པས་རྟོགས། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་མ་འོངས་པའི་དུས་ལ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་འཇུག་གོ །ཇི་ལྟར་འཇུག་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་ནམ། ཆོས་སམ། ཞིང་གང་དག་ཁ་ཅིག་མ་འོངས་
པའི་དུས་ན་འབྱུང་བའམ། འགག་པའམ། འབྱུང་བར་འགྱུར་བའམ། འཇིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །བསྐལ་པའི་
མེས་ཚིག་པར་འགྱུར་བ་ཇི་སྙེད་པ་དང་། ཆུས་འཇིག་པར་འགྱུར་བ་ཇི་སྙེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གནས་པར་འགྱུར་བ་ཇི་སྙེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་དག་
ན་སའི་ཁམས་སུ་འགྱུར་བ་ཇི་སྙེད་པ་དང་། རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་དུ་འགྱུར་བ་ཇི་སྙེད་པ་དང་། རྩྭ་དང་། ཤིང་གེལ་པ་དང་། སྨན་དང་། ནགས་ཚལ་དུ་འགྱུར་བ་ཇི་སྙེད་

༄༅། །པ་དང་། སྐར་མའི་གཟུགས་སུ་འགྱུར་པ་ཇི་སྙེད་པ་དང་། ཤིང་རབ་འབྲུམ་རེ་རེར་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཇི་སྙེད་པ་དང་། ཉན་
ཐོས་འབྱུང་བར་འགྱུར་པ་ཇི་སྙེད་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བར་འགྱུར་པ་ཇི་སྙེད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འབྱུང་བར་འགྱུར་པ་ཇི་སྙེད་པ་དང་། ཟས་ཀྱི་
མཆོག་གི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། དབུགས་འབྱུང་བ་དང་། རྟབ་པ་དང་། འཆགས་པ་དང་། འདུག་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་དུ་འགྱུར་པ་ཇི་སྙེད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
རབ་འབྲུམ་རེ་རེས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་ཐར་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཤིང་རབ་འབྲུམ་རེ་རེ་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་གནས་ཇི་སྙེད་པ་དང་། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བ་ཇི་སྙེད་ཅིག་འབྱུང་

བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མ་འོངས་པའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་བསྐལ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་མ་འོངས་
པ་ལ་ལྟ་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག་པའོ། །དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །ཁྲི་
མེད་མིག་གིས་མ་འོངས་དུས་ནི། །ཆུང་ཟད་འབྱུང་བར་འགྱུར་དང་འཇིག་འགྱུར་དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་རྣམས་ཀུན་ན་རྒྱལ་བ་དང་། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་
སངས་རྒྱས་མཁྱེན། །མ་འོངས་པ་ཡི་དམིགས་པར་གཏོང་བན། །དེ་ཡི་སེམས་ནི་ནམས་ཀྱང་གཡེང་བ་མེད། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་དེ་བཞིན་ཆོས་སྟོན་ཏེ། །འདི་ནི་
རྐང་གཉིས་མཆོག་གི་འཕྲིན་ལས་ཡིན། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུས་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བ་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཐོགས་པ་མེད་པ་

༄༅། །འཇིག་གོ །ཇི་ལྟར་འཇིག་ཅེ་ན། འདི་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཕྱོགས་བཅུ་དག་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་བགྲང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་གྱི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཉན་ཐོས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སྐར་མའི་གཟུགས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཟླ་དང་། ཤིང་གོ་ལ་པ་དང་། སྨན་དང་། ནགས་ཚལ་རྣམས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཕྱོགས་བཅུ་དག་ན་ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སའི་ཁམས་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་གྱི་ཆར་བརྣགས་པ་ཐམས་ཅད་བགྲང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཕྱོགས་བཅུའི་ཆུའི་ཁམས་སྐྲའི་རྩེ་མོས་བླངས་པའི་ཐིགས་པ

ཐམས་ཅད་ཀུན་བགྲང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཕྱོགས་བཅུའི་མེའི་ཁམས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་བགྲང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །
ཕྱོགས་བཅུའི་རླུང་གི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀུན་གཟུགས་སུ་གྱུར་པ་ལ་བབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ཕྱོགས་བཅུའི་ནམ་མཁའི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀུན་སྐྲའི་རྩེ་མོས
གྲངས་པར་དགང་བའི་ཚུལ་གྱིས་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རྣམ་པ་གསུམ་ཡང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ
པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀུན་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དེའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་ཐར་པའི་རྒྱུ་ཡང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དུད་འགྲོའི་སྐྱེ་གནས་སུ་སོང་བའི་སེམས་ཅན
གྱི་ཁམས་ཀུན་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དེའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་ཐར་པའི་རྒྱུ་ཡང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །ད་ལྟར་བྱུང་བའི་གཤིན་རྗེའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀུན་རབ་ཏུ

TI695 - 340

༄༅། །མཁྱེན་ཏོ། །དེའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་ཐར་པའི་རྒྱུ་ཡང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་མིར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དེའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་ཐར་པའི་རྒྱུ་ཡང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་ལྷའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དེའི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དང་ཐར་པའི་རྒྱུ་ཡང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དེ་དག་ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་སེམས་ཅན་གདུལ་བར་འོས་པ་རྣམས་ཀྱི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །གདུལ་བར་འོས་པ་མ་ཡིན་པ་དག་གི་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་དེ་ལྟར་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་ཅིང་གཉིས་སུ

TI695 - 341

མེད་པ་ལ་གཟུད་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་ཏེ། འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པའོ། །དེ་ལ་འདི་
སྐད་ཅེས་བྱའོ། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ཐུག་པ་མེད། །ཚད་མེད་ཞལ་དུ་མེད་ཅིང་བསམ་མི་ཁྱབ། །ནམ་མཁའ་མཚུངས་ཤིང་དཔེ་ཡང་མེད་པ་སྟེ། །འགྲོ་བ་ཀུན་
གྱིས་ཤེས་པར་མི་ནུས་སོ། །ཕྱོགས་བཅུ་དག་ན་དཔྱར་བྱུང་བ་ཡི། །འགྲོ་བའི་བྱ་བར་གྱུར་པ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱལ་བས་རྗེས་སུ་མཁྱེན། །འདི་ནི་རང་བྱུང་
རྣམས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཆོག །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་པོ་འདི་དག་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་དེ་དག་དང་ལྡན་པས་
སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་འདུལ་ལོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་ནི་ཚད་མེད་མོད་ཀྱི། སེམས་ཅན་རྣམས་གཟུད་པའི་ཕྱིར་མདོ་ཙམ་དུ་ཚད་ཀྱིས་བསྟན་

༄༅། །ཧོཾ། །བམ་པོ་དྲུག་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཚད་
མེད་པའོ། །བསམ་ཀྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའོ། །གཞན་
དག་གིས་ཐོབ་པར་དཀའ་བའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པའོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྗེས་སུ་སོང་བའོ། །འབད་པའི་
བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའོ། །ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་སྣ་ཚོགས་སུ་བྱར་མེད་
པའོ༔ །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་གཏམ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གཏམ་གྱི་ཕྱིར་

TI695 - 343

མ་ཡིན། ཞིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གདམས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། བསྟན་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གདམས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། བསམ་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གདམས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྣ་
ཚོགས་ཀྱི་གདམས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་གདམས་ཀྱི་ཕྱིར་མ་ཡིན་གྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རོ་གཅིག་པ། སྒྲིབ་
པ་མེད་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གོ་སྐབས་འབྱེད་པ། མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནོར་བུ་མཁན་མཁས་པ་ནོར་བུ་སྦྱོང་བའི་ཆོ་ག་ཤིན་ཏུ་ཤེས་
པ་དེས་ནོར་བུའི་རིགས་ལས་སྦྱང་བ་མ་བྱས་པའི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བླངས་ནས་བུལ་ཐོག་གི་ཆུ་ཚྭ་ནོན་པོས་བཀྲུས་ཏེ། སྐྲ་ནག་པོའི་ལ་བས་ཕྱི་དོར་བྱ་བས་ཕྱི་དོར་བྱེད་ཀྱང་དེ་ཙམ་

༄༅། །ཀྱིས་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱུན་མི་གཅོད་ཀྱི། དེའི་འོག་ཏུ་དངུལ་ཆུ་སྣོན་པོ་དང་བཅས་པས་བཀུར་ཏེ། ཤིང་དང་སྣམ་བུས་བྱི་དོར་བྱ་བས་བྱི་དོར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱུན་མི་གཅོད་དེ། དེའི་འོག་ཏུ་ཡང་སྨན་ཆེན་པོའི་ཁུ་བས་བཀུར་ཏེ། རས་ཕྲ་མོས་བྱི་དོར་བྱ་བས་བྱི་དོར་བྱེད་དོ། །བྱི་དོར་བྱས་ཏེ་ནོར་བུ་མཆིང་བུའི་རིགས་དང་བྲལ་ནས་བཻ་ཌཱུརྻ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡོངས་སུ་མ་དག་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་རིག་ནས་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བདག་མེད་པ་དང་། མི་སྡུག་པ་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བའི་གཏམ་གྱིས་འཁོར་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡིད་འབྱུང་བར་བྱེད། འཕགས་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལ་འཇུག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྩོན་འགྲུས་རྒྱུན་མི་གཅོད་ཅིང་། དེའི་འོག་ཏུ་སྟོང་པ་ཉིད་

TI695 - 345

དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་གདམ་གྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྗོད་
འགྲུས་རྒྱུན་མི་གཅོད་ཀྱི། དེའི་འོག་ཏུ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་འཁོར་ལོའི་གདམ་དང་། འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་གདམ་གྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
ཡུལ་ལ་འཇུད་དོ། །སེམས་ཅན་རྒྱུ་དང་། རང་བཞིན་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དག་མཉམ་དུ་ཞུགས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་སྦྱིན་གནས་བླ་ན་མེད་པ་
རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་ཕྱིར་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། ཀུན་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་
ཁན་མ་ཐོབ་མེད་པ་དང་། དུས་གསུམ་གྱི་རྗེས་སུ་སོང་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་རིགས་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་རྣམ་གྲངས་འདིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་

༄༅། །བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དེ་ལ་ཡང་གནས་སོ། །ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་གྱི་ལུས་ཀྱང་མི་འདོར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་དུ་འང་སྟོན་ཏོ། །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཚིག་ཀྱང་མི་འདོར་རོ། །སྒྲ་ཇི་བཞིན་གྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་ཏོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དམིགས་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་ཡང་རབ་ཏུ་མཁྱེན་ཏོ༔ །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འབྱུང་ངོ་། །རིགས་ཀྱི་བུ་གང་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པར་རྒྱུན་ཆགས་པ། རྒྱུན་མི་གཅོད་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལུང་བསྟན་པའི་གཏམ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས

ཡང་དག་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་བསྟན་པ་འདི་ཆཤད་པན་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དཔག་ཏུ་མེད་པ། གྲངས་མེད་པ། བགྲང་བ་ལས་ཤིན་ཏུ་
འདས་པ་དག་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས་པར་གྱུར་ཏོ། །སྣང་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་གསལ་བར་གྱུར་ཏོ། །མེ་ཏོག་གི་སིལ་མས་ཀྱང་གཏོར་བར་གྱུར་ཏོ། །འཁོར་གྱི་ཁྲིམས་རིན་པོ་
ཆེ་བཀོད་པར་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བའི་ལྷ་དང་། ཀླུ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་། དྲི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ནམ་མཁའ་ལྡིང་དང་། མིའམ་ཅི་དང་། ལྟོ་
འཕྱེ་ཆེན་པོ་དང་། མི་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་དང་། དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་བསྙེན་དང་། དགེ་བསྙེན་མ་ཇི་སྙེད་འདུས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པའི་འཕྲིན་ལས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་ནས་ཆོམ་ཞིང་མགུ་སྟེ་ཡི་རངས་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་མེ་ཏོག

༄༅། །དང་། བདུག་པ་དང་། སྤོས་དང་། ཕྲེང་བ་དང་། བྱུག་པ་དང་། ཕྱེམ་དང་། ཆོས་གོས་དང་། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་
དང་། བ་དན་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སིལ་སྙན་དང་། ཕེག་རྫོབ་པ་དང་། གླུ་དབྱངས་བྱེད་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་མཆོད་དོ། །དབུའི་གཙུག་ཏུ་མེ་ཏོག་རྣམས་
ཀྱིས་ཀྱང་གཏོར་ཏོ། །ཐིག་ལེ་ལྷ་བུའི་རྒྱན་དང་། རྣ་ཆ་དང་། དཔུང་རྒྱན་དང་། ནོར་བུའི་རྒྱན་ཕྲེང་དང་། མུ་ཏིག་གི་རྒྱན་ཕྲེང་དང་། རྒྱན་ཟླ་གམ་དང་། སྙན་ཏོག་
རྒྱན་དང་། རྒྱན་ནེ་ཙུ་ལི་ཅན་དང་། སོར་གདུབ་རྒྱན་དང་། གདུ་བུ་རྒྱན་ཏ་ལ་འདབ་དང་། རྒྱན་ལྷུམ་ཁྲིས་ཅན་དང་། སེ་རལ་ཕྲེང་དང་། རྐང་གདུབ་དང་། དོ་ཤལ་
དང་། མགོ་རྒྱན་དང་། ལག་རྒྱན་དང་། ནུ་རྒྱན་དང་། རྐང་རྒྱན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཏོར་ཏོ། །རིན་པོ་ཆེ་བཻ་ཌཱུརྻ་དག་ཀྱང་གཏོར་ཏོ། །འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་རིན་པོ་

ཆེ་རྣམས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་རྡོའི་སྙིང་པོ་རྣམས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་གྱི་སྙིང་པོ་རྣམས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཨནད་ཀླིལ་རྣམས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་མེ་མདོག་རྣམས་
དང་། རིན་པོ་ཆེ་སྐར་འོད་རྣམས་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ཁ་དོག་མཐའ་ཡས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གཏོར་ཏོ། །གསེར་ཕྱེ་དང་། དངུལ་ཕྱེ་དང་། ཨ་ག་རུའི་ཕྱེ་མ་དང་། རྒྱ་སྤོས་
ཀྱི་ཕྱེ་མ་དང་། ཙནྡན་གྱི་ཕྱེ་མ་དང་། ཙནྡན་དུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་ཕྱེ་མ་དང་། ཙནྡན་དམར་པོའི་ཕྱེ་མ་དང་། ག་ས་རའི་ཕྱེ་མ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་པར་
གཏོར་ཏོ། །ལྷའི་མེ་ཏོག་རྣམས་ཀྱང་མངོན་པར་གཏོར་བ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། མེ་ཏོག་མནྡཱ་ར་བ་དང་། མནྡཱ་ར་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཡོངས་འདུ་དང་། མནྫུ་ཥ་ཀ་
དང་། མནྫུ་ཥ་ཀ་ཆེན་པོ་དང་། མདོག་མཛེས་དང་། མདོག་མཛེས་ཆེན་པོ་དང་། སྦྲལ་དང་། སྦྲལ་ཆེན་པོ་དང་། མེ་ཏོག་འཁོར་ལོ་དང་། འཁོར་ལོ་དྲི་མེད་

TI695 - 350

༄༅། །དང་། འདབ་བརྒྱ་དང་། འདབ་སྟོང་དང་། འདབ་འབུམ་དང་། ཀུན་ནས་འོད་དང་། ཀུན་དུ་བསུད་དང་། ཀུན་དུ་ཆེར་སྣང་མིག་ཏུ་
སྡུག་དང་། སྐར་འོད་དང་། འོད་བྱེད་དང་། ཁ་དོག་མཐའ་ཡས་དང་། མེ་ཏོག་དེ་ལྟ་བུ་དག་ཀྱང་མངོན་པར་གཏོར་ཏོ། །ཆུ་ནས་སྐྱེས་པའི་མེ་ཏོག་ཨུད་པ་ལ་
དང་། པད་མ་དང་། ཀུ་མུ་ད་དང་། པད་མ་དཀར་པོ་རྣམས་ཀྱང་གཏོར་ཏོ། །ཐང་ལས་སྐྱེས་པ་སྣ་མའི་མེ་ཏོག་དང་། པ་རི་ཛྙ་ཀ་དང་། ཨ་ཏི་མུག་ཏ་ཀ་དང་། ཙམ་
པ་ཀ་དང་། མྱུ་ངན་འཚང་དང་། ཧྣ་ནུ་སྐ་རི་དང་། སྐྱུ་སྣར་དང་། མེ་ཏོག་བཏང་བཟུང་དག་ཀྱང་གཏོར་ཏོ། །སིལ་སྙན་དང་ཞེག་རྫོབ་པ་དག་ཀྱང་ཀུན་དུ་ཡང་དག་པར་
སྤྲར་བ་ལ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཞེག་རྫོབ་པ་དང་། སླིང་བུ་དང་། ཛ་བོ་ཆེ་དང་། དུང་དང་། ཛྷ་ཛ་དང་། འཁར་རྫ་དང་། སིལ་སྙན་དང་། གླུ་དབྱངས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་

347

TI695 - 351

ཀུང་བྱས་སོ། །སྤོས་ཀྱི་ཆར་དང་། ཕྱེ་མའི་ཆར་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཆར་དང་། རྒྱན་གྱི་ཆར་དང་། མུ་ཏིག་གི་རྒྱན་ཕྲེང་གི་ཆར་དང་། གོས་ཀྱི་ཆར་དང་། སིལ་སྙན་
དང་། རོལ་མོའི་སྒྲའི་ཆར་ཡང་མངོན་པར་ཕབ་བོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣ་ཚོགས་ནས་འདུས་པ་དེ་དག་སྟེང་གི་བར་སྣང་
ལ་མངོན་པར་འཕགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མཆོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་རང་རང་གི་ལུས་བོར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་ལུས་བོར་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ནས་སྟེང་
གི་བར་སྣང་ལ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པ་ཁེབས་པར་བྱས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེའི་དྲ་བ་མུ་ཏིག་གི་རྒྱན་ཕྲེང་དུ་མ་དཔྱངས་པ། ཀུན་ནས་མིག་
མངས་རིས་སུ་བྲིས་པ། ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་ལས་སུ་བྱས་པ། དྲིལ་བུ་གཡེར་ཀའི་དྲ་བས་མཛེས་པར་བྱས་པ། རིན་པོ་ཆེའི་པད་མས་སྤྲས་པ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །མུ་ཏིག་

TI695 - 352

ཕལ་ཆེན། ཅ།

༄༅། །གི་རྒྱན་ཕྲེང་དེ་དག་གི་མུ་ཏིག་གི་འབྲུ་རེ་རེ་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་དཔག་ཏུ་མེད་ཅིང་གྲངས་མེད་པ་དག་བྱུང་བར་ཀུན་དུ་སྣང་
ངོ་། །དེ་དག་བྱུང་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལན་བདུན་བསྐོར་བ་བྱས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པའི་པདྨའི་སེང་གེའི་ཁྲི་དེ་དག་ལ་འཁོད་དོ། །ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཞིང་ཚད་མེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཚད་མེད་པ་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་མཆོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རེ་རེས་ཀྱང་བསྐལ་པར
བརྗོད་པ་ཡོངས་སུ་ཐུག་པ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མཆོད་པ་བཀོད་པ་བསྒྲུབས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདིར་བཏང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཐུས་བཀོད་པ་དེ་དག
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མི་མཇེད་འདིར་ཕྱིན་ཏེ། དེ་དག་གིས་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པ་ལ་རྒྱན་གྱི་མཆོག་གིས་བརྒྱན་པར་གྱུར་ཏོ། །འཁོར་འདི་ལས་སེམས་ཅན

ཚད་མེད་པ་དག་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་སྐྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚད་མེད་པ་དག་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་
ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ལ་གླང་པོ་ཆེའི་ལྟ་སྟངས་ཀྱིས་གཟིགས་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །
སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཁྱོད་རྣམས་ལས་རྒྱན་བཀོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བཏང་བ་རྣམ་
པར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པ། མ་འཁྲུགས་པ། མ་སྙིངས་པ། མ་ཉམས་པ་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་དྲུག་ལོན་
ཏེ། འཁོར་གྱི་ཁྱམས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པར་འདུག་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པས་ངེས་པར་འབྱུང་བ། སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྒོ། འདུས་པ་ཆེན་པོའི་ལེའུའི་

350

TI695 - 354

༄༅། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ན་བསྟན་པ་དང་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་འདུན་པར་བྱ་བ་དང་། མཆོད་པ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པ་དང་། བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོད་པར་སྤྱོ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་པར་གྱུར་ནས་འདུག་པ་དེ་པད་མའི་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ་ཕྲུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷང་པད་མའི་སྙིང་པོ་ལ་བཙུགས་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུད་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་རྒྱན་བཀོད་པ། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ། མ་འབྲུགས་པ། མ་ཀློངས་པ། མ་ཉམས་པ་འདིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པ་དང་། དེ་མ་ལུགས་པ་བསྐལ་པ་

བཟང་པོའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་འང་མཆོད་པ་བགྱིད་པར་སྤྱོད། །དེའི་ཚེ་བདུད་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ཞེས་བྱ་བ། །ཤིན་ཏུ་གནས་པའི་གླིང་བཞི་པ་ན་གནས་པ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུག་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་སྟོན་གང་གིས་བགོད་པ་འདི་ཀླིངས་པར་སྒྱུར་གྱི་བར་དུ་འཛིན་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་སྟོན་དེ་ཇི་ཙམ་ཞིག །དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོས་བདུད་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་སྟོན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འཆགས་པར་འགྱུར་བ༔ བར་དུ་གཅོད་པ་དང་བཅས་པ་དག་གོ །ནམ་མཁའ་ནི་མི་ཤིགས་པ། བར་དུ་གཅོད་པ་མེད་པ་སྟེ་སྟོན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །གྲོགས་པོ་མིག་མ་འཛུམས

༄༅། །ཕར་དའི་ལུས་ལ་ལྟོས་ཤིག་དང་། སྟོད་ཆེན་པོ་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བདུད་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་ལུས་ལ་མིག་མི་འཛུམས་པར་བལྟས་པ་དང་། དེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་ལུས་ཀྱི་དཀྱིལ་ལྟེ་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ནཆུའི་རྒྱལ་པོར་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐོང་ངོ་། །ཅིའི་ཕྱིར་ཆུའི་རྒྱལ་པོར་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ཆུས་རབ་ཏུ་གང་
སྟེ་རྒྱ་མཚོ་གཅིག་པ་ལྟར་སྣང་ངོ་། །དེ་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་ཨུད་པ་ལའི་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །འཁོར། གཉིས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉི་ཚེ་
ལ་ཆོས་ཀྱང་སྟོན་ཏོ། །ཆུའི་ཕུང་པོ་དེ་ལས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པའི་པད་མ་མངོན་པར་འཕགས་ཏེ། དེ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་བཞུགས་

སོ༔ །དེ་ནས་བདུད་རྣམ་པར་འཕྲུལ་བས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་རྒྱལ་པོས། བདུད་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །གྲོགས་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་
མཐོང་ངམ། སྨྲས་པ་མཐོང་ངོ་། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད་འདི་ལྟ་བུ་འདིས་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པ་ཆེན་པོམ་སྐམས་པ། མ་རྙིངས་
པ་འདི་འཛིན་པར་ནུས་སམ། དེ་ནས་བདུད་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། ཚིག་འདི་སྐད་ཀྱང་སྨྲས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་སྔོན་
ཆད་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་འདི་ཡང་མ་མཐོང་ངོ་། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འང་མ་ཐོས་པས་ཅི་བདག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་མྱུར་དུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་བགྱི་འམ་

༄༅། །སློམ་པ་ལས། དེང་བདག་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འང་ཐོས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་རྣམ་པར་
སྤྲུལ་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་འདི་ཡང་མཐོང་བས་ལྷག་པའི་བསམ་པས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གལ་
ཏེ་བསྐལ་པ་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་དུ་སེམས་ཅན་དམྱལ་བ་ཆེན་པོར་བསྲེགས་ལ། དེའི་འོག་ཏུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་དུ་ལགས་ཀྱང་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདི་ལྟ་བུ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ངོ་། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདུད་རྣམ་པར་
འཕྲུལ་པ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་གནང་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་གོ་ཆ་བགོས་པ་དང་། རྣམ་པར་སྤྲུལ་པའི་བྱིན་གྱི་

སྐབས་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེང་གེའི་ཏོག་ཅེས་བྱ་བ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་པར་གྱུར་ཏེ་འདུག་པ་དེས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གཟུངས་གང་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ན་སངས་
རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཀུན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་བསྟན་པ་ན་ཟད་པར་མི་འགྱུར་པ་དང་། ལེགས་པར་བཤད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པར་
འགྱུར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཟུངས་གང་ཡིན། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སེང་གེའི་ཏོག་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཟུངས་གང་དག་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་

གཟུངས། ཨེ། བཞི་བརྒྱ་

༄༅། །ཀྱིས་གསུངས་པ་ཀུན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་བསྟན་པ་ན་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ལེགས་པར་བཤད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་

པར་བྱེད་པར་འགྱུར་བ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཟུངས་ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་གོ །བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲ་དབྱངས་རྣམ་པར་དག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་

གཟུངས་དང་། མི་ཟད་པའི་ཟ་མ་ཏོག་ཅེས་བྱ་བའི་གཟུངས་དང་། འཁྲིལ་བ་མཐའ་ཡས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་དང་། རྒྱ་མཚོའི་ཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་

དང་། པདྨ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་དང་། ཆགས་པ་མེད་པའི་སྒོར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལ་འཇུག་

པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཟུངས་ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་

357

TI695 - 361

དག་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་གཟུངས་འདི་དག་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཀུན་དུ་འཛིན་ཏོ། །ཆོས་བསྟན་པ་ན་ཟད་པར་མི་
འགྱུར་རོ། །ལེགས་པར་བཤད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེང་གེའི་ཏོག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གང་ཐོས་པས་གཟུངས་འདི་དག་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པར་
འགྱུར་བའི་གཟུངས་འདི་དག་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་འཇུག་པ་བསྟན་པ་ལ་སྤོབས་པར་གྱིས་ཤིག །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོས་སྨྲས་
པ༑ དེའི་ཕྱིར་རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་། གཟུངས་འདི་དག་རྒྱ་ཆེར་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཁོ་བོས་ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་

༄༅། །བྱོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་སྒྲ་དབྱངས་རྣམ་པར་དག་པའི་གཟུངས་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་འདི་ལ་
རབ་ཏུ་གནས་པནཆགས་པ་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པས་སྙིང་པོ་དང་ལྡན་པའི་སློས་ཤིན་ཏུ་གནས་ཏེ། ཆོས་བསྟན་པའི་བྱིན་གྱིས་རླབས་ངེས་པར་བྱུས་
ནས་ཆོས་སྟོན་པ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཅིག་དབྱངས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱེད་དོ། །གཉིས་སམ། གསུམ་མམ། བཞིའམ། ལྔའམ། བཅུའམ། ཉི་ཤུའམ། སུམ་ཅུ
འམ། བཞི་བཅུའམ། ལྔ་བཅུའམ། བརྒྱ་ཡང་དབྱངས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟོང་དབྱངས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱེད་པ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་སྟོང་ཕྲག་
བཅུའམ། ཉི་ཤུའམ། སུམ་ཅུའམ། བཞི་བཅུའམ། ལྔ་བཅུའམ། བརྒྱའི་བར་དུ་དབྱངས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་

མཐའ་ཡས་སྨུ་མེད་པའི་བར་དག་དབྱངས་ཀྱིས་གོ་བར་བྱེད་དོ། །དེས་རྒྱང་གྲགས་ཀྱི་ཚད་ཙམ་གྱི་སེང་གེའི་ཁྲི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། དེ་ལ་འདུག་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཇི་

ལྟར་མོས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་མོས་པ་དེ་ལྟ་བུས་ཚིམ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དཔག་ཚད་ཕྱེད་ཀྱི་ཚད་ཙམ་མམ། དཔག་ཚད་ཀྱི་ཚད་ཙམ་མམ། རི་རབ་ཀྱི་ཚད་ཙམ་

མམ། ཚངས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཚད་ཙམ་གྱི་སེང་གེའི་ཁྲི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ། དེ་ལ་འདུག་ནས་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །དེ་ལྟར་སེང་གེའི་ཁྲི་དེ་ལ་འདུག་པ་ན་ཕྱོགས་བཅུའི་

སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་གྱུར་ཏོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་ཆོས་གང་བཤད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཐོས་སོ། །ཐོས་ནས་ཀྱང་གཟུངས་ཀྱི་སྟོབས

ཀྱིས་ཀུན་དུ་འཛིན་ཏོ། །མི་བརྗེད་དོ། །ཆོས་དེས་ཆོས་ཀྱི་དོན་སོ་སོར་སྒྲོང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་ཆོས་གཞན་ཅན་པས་ཆོས་སྟོན་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཆོས་སྟོན་པས

༄༅། །ཆོས་ཉན་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །ཡི་གེའི་སྒྲ་གཅིག་ལ་འཇུག་པས་ཡི་གེའི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པ་སྟོན་ཏོ། །ཡི་གེའི་དང་པོ་ཨ་ཞེས་བྱ་བ་བརྗོད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མཐར་ཡས་པ་བརྗོད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། འོང་བ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འོང་བ་མེད་པའོ། །འགོ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སོང་བ་མེད་པའོ། །གནས་མེད་པའི་ཚུལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གནས་པ་མེད་པའོ། །གཟོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །གཟོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྩ་བ་མེད་པའོ། །གཟོད་མ་ནས་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཐའ་མ་མེད་པའོ། །རྣམ་པར་འགྲོ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཟད་པ་མེད་པའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པའོ། །བྱེད་པ་པོ་

མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འབྱུང་བ་མེད་པའོ། །ཕན་ཚུན་ཡང་དག་པར་འདུ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་འཐུན་པ་མེད་པའོ། །བདག་པོ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་འགགས་པའོ། །སྨོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་བ་མེད་པའོ། །མི་རྟོག་ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྤྲོས་པ་མེད་པའོ། །ཤིན་ཏུ་སྒྲ་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྗོད་པ་མེད་པའོ། །སྒྲ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲ་བ་མེད་པའོ། །རྣམ་པར་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བསྟན་དུ་མེད་པའོ། །རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །རྣམ་པར་བསྒྲུབས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རློམ་སེམས་མེད་པའོ། །རློམ་སེམས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཡོ་བ་མེད་པའོ། །ནམ་

༄༅། །མཁའ་དང་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མེད་པའོ། །ཚིག་གི་ལམ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཐ་སྙད་མེད་
པའོ། །ཡུལ་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གནས་མེད་པའོ། །ཕྱོགས་ན་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །བདག་གི་རང་བཞིན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པའོ། །གཟོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་མེད་པའོ། །དབང་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྲོག་མེད་པའོ། །དོན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གང་ཟག་མེད་པའོ། །ཞང་ཉེ་
བར་ཞི་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟོད་མ་ནས་སྟོང་པའོ། །མཐའ་མེད་པར་གྱུར་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མ་མེད་པའོ། །ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་

TI695 - 367

ཐམས་ཅད་ནི་སྨོན་པ་མེད་པའོ། །འདུས་བྱས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའོ། །གནས་མེད་པ་དང་། གནས་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་
ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །ལེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བླང་བ་
མེད་པའོ། །འདོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དོར་བ་མེད་པའོ། །ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ནི་རྣམ་པ་མེད་པའོ། །བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ལས་མེད་པའོ། །འཕོ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་པའོ། །ས་བོན་མེད་
པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གདུང་བ་མེད་པའོ། །འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མ་མེད་པའོ། །མདུད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ལོག་པའི་ལས་

T1695 - 368

༄༅། །མེད་པའོ། །རྣམ་པར་བསྒྲུབས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མདུད་པ་མེད་པའོ། །བྱས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་
པར་བསྒྲུབས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །ཟག་པ་མི་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཟག་པ་མེད་པའོ། །གཟོད་མ་ནས་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་བྱུང་བའོ། །
གཉེན་པོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གསལ་བའོ། །རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཉེན་པོ་མེད་པའོ། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ལས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །ཚོར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཚོར་བ་མེད་པའོ། །འདུ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ནི་འདུ་ཤེས་མེད་པའོ། །སྲིད་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པའོ། །སོ་སོར་རྣམ་པར་རིག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་

ཀ། ནོར། [illegible]

མེད་པའོ། །ཁམས་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཁམས་མེད་པའོ། །ཡུལ་གྱི་ལམ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འདྲེན་པ་མེད་པའོ༑ །རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡུལ་མེད་པའོ། །ཀུན་བརྟགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འདོད་པ་མེད་པའོ། །འཇུག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་མེད་པའོ། །ངེས་པར་སེམས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་མེད་པ་མ་ཡིན་པའོ། །འཁྲུགས་པ་སྤངས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འཁྲུགས་པ་མེད་པའོ། །གཟུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །གཉིས་སུ་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡིད་མེད་པའོ། །ཡུལ་གྱི་ལམ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུང་བ་མ་ཡིན་པའོ། །རྟག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་གཞི་མེད་པའོ། །རྟེན་པ་དང་མི་འཐུན་པ

༄༅། །མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་པའོ། །མཚན་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མིང་མེད་པའོ། །ཕན་ཚུན་གཅིག་ནས་
གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འདྲེས་པ་མེད་པའོ། །གནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གནས་པ་མེད་པའོ། །འགྲོད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ནི་བརྗོད་པ་མེད་པའོ། །སྒྲིག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འགྲོད་པ་མེད་པའོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བག་ཆགས་མེད་པའོ། །གཟོད་མ་
ནས་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དྲི་མ་མེད་པའོ། །ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟོད་མ་ནས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །རྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའོ། །གཡོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟེན་པ་མེད་པའོ། །ཆགས་པ་མེད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཡོ་བ་

TI695 - 371

མེད་པའོ། །སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆགས་པ་མེད་པར་འདུག་པའོ། །ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའོ། །རྣམ་
པར་རྟོག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པའོ། །རྒྱུ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའོ། །སྣང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བསྟན་དུ་མེད་པའོ། །སྣང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྣང་བ་མེད་པའོ། །མི་མཉམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཉམ་པ་མེད་
པའོ། །ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་མཉམ་པ་མེད་པའོ། །གསལ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མུན་པ་མེད་པའོ། །གཉེན་པོ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྣང་བ་མེད་པའོ། །ལྡང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཁན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའོ། །ལས་བྱས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཁན་མ་ཐོ་

II695 - 372

༄༅། །ཁ་མེད་པའོ། །བརྗོད་པ་བླ་བའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མ་ཡིན་པའོ། །གཟོད་མ་ནས་གནས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཕྱེ་བ་མེད་པའོ། །གཟུགས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ལྟ་བ་པོ་མེད་པའོ། །སྒྲ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཉན་པ་པོ་མེད་པའོ། །དྲི་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྣོམ་པ་པོ་མེད་པའོ། །རོ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མྱོང་བ་པོ་མེད་པའོ། །རེག་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རེག་པ་པོ་མེད་པའོ༔ །ཆོས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་པོ་མེད་པའོ། །སེམས་དང་། ཡིད་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའོ། །བྱང་ཆུབ་དང་མཚུངས་ཤིང་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །གཟོད་མ་ནས་མ་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟོད་

མནས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་སྒྲ་དབྱངས་རྣམ་པར་དག་པའི་གཟུངས་རབ་ཏུ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡི་གེའི་དང་པོ་ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ན་བསྐལ་པ་འམ། བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་ཆོས་སྟོན་ཀྱང་ཡི་གེ་ཨ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་མི་འདོར་བར་སྟོན་ཏོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་ཡི་གེ་གང་དང་གང་གིས་ཆོས་སྟོན་པར་རྩོམ་པའི་ཡི་གེ་དེ་དང་དེ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པར་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་དོན་དང་ཚིག་འབྲུ་དང་ལྡན་པ་སྟོན་ཏོ། །གཟུངས་འདི་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྤྱོད་ལམ་གྱིས་ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །སྤོབས་པས་ངག་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །བྱམས་པ་སྒོམ་པས་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་སྦྱིན་པ་ལ་སེར་སྣ་མེད་པས་སྦྱིན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཉམས་པ་མེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས

༄༅། །རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ་འགྲས་པའི་སེམས་མེད་པས་བཟོད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ལེགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་བྱེད་པས་བརྩོན་
འགྲུས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་མ་ཆགས་པས་བསམ་གཏན་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་རབ་རིབ་མེད་པས་ཤེས་རབ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །
ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པས་ལས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷའི་མིག་ཡོངས་སུ་དག་པས་མིག་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷའི་རྣ་བ་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ཉན་པས་རྣ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དྲི་ལ་སྣོམ་པའི་ཕྱིར་སྣ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །རོ་ཞིམ་པོ་ལ་
བརྐམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ལྕེ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །རྫུས་ཏེ་སྐྱེ་བས་མངལ་གྱི་དྲི་མས་མི་གོས་པའི་ཕྱིར་ལུས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པ་ལ་མཁས་

TI695 - 375

པས་སེམས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་གྱིས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པས་གཟུགས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་དུ་འོང་བའི་སྒྲ་རྗོད་པས། སྒྲ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་
ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཐོས་པ་དང་། གཏོང་བའི་དྲི་ཡོངས་སུ་བསྒོས་པས། དྲི་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་རོ་བྲོ་བའི་མཆོག་ཐོབ་
པས། རོ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །འཇམ་ཞིང་མཉེན་པའི་རྐང་ལག་ཐོབ་པས། རེག་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ལ་སྣང་བ་ཐོབ་པས་ཆོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་
ནོ། །ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་མ་བརྗེད་པས་དྲན་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །བདུད་ཀྱི་ལམ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པས་བློ་གྲོས་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་ཟབ་མོ་
རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་རྟོགས་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིན་ནོ། །གཟུངས་འདི་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་སྙེད་སྒྲས་གོ་བར་བྱེད་

TI695 - 376

༄༅། །པ་དེ་སྙེད་འོད་ཀྱིས་རྒྱས་པར་འགེངས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུངས་འདི་ཉིད་ཀྱིས་མ་འདྲེས་པའི་ཁྱད་པར་རབ་ཏུ་ཐོབ་པས་འོད་དེས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་འབྱུང་བར་བྱེད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་སྒྲ་དབྱངས་རྣམ་པར་དག་པའི་གཟུངས་འདི་ནི་གང་ཆུང་ཟད་གཞོལ་བར་འཇུག་པ་སྟེ། སྒྲ་དབྱངས་རྣམ་པར་དག་པའི་གཟུངས་འདི་བསྟན་པ་ནི་ཚད་མེད་དེ། ཡི་གེ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའོ། །ངེས་པར་བསྟན་པས་མཐའ་ཡས་པའོ། །རྣམ་པར་གདོན་མི་ཟ་བས་ཚད་མེད་པའོ། །ཉཤད་པས་ཐུག་པ་མེད་པའོ། །གཞོལ་བར་འཇུག་པས་ཆགས་པ་མེད་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་མི་ཟད་པའི་ཟམ་ཏོག་གི་གཟུངས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུངས་ཀྱི་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་སྟེ། གཟུགས་མི་རྟག་གོ་ཞེས་མི་རྟག་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་སྡུག་བསྔལ་ལོ་

TI695 - 377

ཞེས་སྡུག་བསྔལ་བར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་བདག་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་ཞི་བའོ་ཞེས་ཞི་བར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་
དང་། གཟུགས་དབེན་པའོ་ཞེས་དབེན་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་དབུ་བ་རྡོས་པ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་དབུ་བ་རྡོས་པ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་སྒྱུ་མ་
ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་ཆུའི་ཟླ་བ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་ཆུའི་ཟླ་བ་ལྟ་
བུར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་རྨི་ལམ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་བྲག་ཅ་ལྟ་བུའོ་ཞེས་བྲག་ཅ་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་
དང་། གཟུགས་མིག་ཡོར་ལྟ་བུའོ་ཞེས་མིག་ཡོར་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུའོ་ཞེས་གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་

༄༅། །དང་། གཟུགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཞེས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་དངོས་པོ་མེད་པའི་ཞེས་དངོས་པོ་མེད་པར་
བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་གནས་མེད་པའི་ཞེས་གནས་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་སྟོང་པའི་ཞེས་སྟོང་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་
མཚན་མ་མེད་པའི་ཞེས་མཚན་མ་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་སྨོན་པ་མེད་པའི་ཞེས་སྨོན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་མངོན་པར་འདུ་
བྱེད་པ་མེད་པའི་ཞེས་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་མ་སྐྱེས་པའི་ཞེས་མ་སྐྱེས་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་
ཞེས་སྐྱེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་སྔོན་གྱི་མཐར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཞེས་སྔོན་གྱི་མཐར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་ཕྱི་མའི་

མཐར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཞེས་ཕྱི་མའི་མཐར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་བར་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཞེས་བར་དུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་
པ་དང་། གཟུགས་བར་དུ་ཞི་བའི་ཞེས་བར་དུ་ཞི་བར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་ཉེ་བར་ཞི་བར་ཞི་བའི་ཞེས་ཉེ་བར་ཞི་བར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་རྒྱུ་
བ་མེད་པའི་ཞེས་རྒྱུ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་སྦྱོར་བ་མེད་པའི་ཞེས་སྦྱོར་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་
ཞེས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཞེས་མཚུངས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་བདག་མེད་པའི་ཞེས་
བདག་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་སེམས་ཅན་མེད་པའི་ཞེས་སེམས་ཅན་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་སྲོག་མེད་པའི་ཞེས་སྲོག་མེད་པར་

༄༅། །བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་གསོ་བ་མེད་པའོ་ཞེས་གསོ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་གང་ཟག་མེད་པའོ་ཞེས་གང་ཟག་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་བེམས་པོའོ་ཞེས་བེམས་པོར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་གཡོ་བ་མེད་པའོ་ཞེས་གཡོ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་བྱེད་པ་མེད་པའོ་ཞེས་བྱེད་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་རྩྭ་དང་། རྩིག་པ་དང་། ཤིང་དང་། བོང་བ་དང་། མིག་ཡོར་ལྟ་བུའོ་ཞེས་རྩྭ་དང་། རྩིག་པ་དང་། ཤིང་དང་། བོང་བ་དང་། མིག་ཡོར་ལྟ་བུར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་རྣམ་པར་བསྒྲུབས་པའི་མཚན་ཉིད་དོ་ཞེས་རྣམ་པར་བསྒྲུབས་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་གྱུར་པའོ་ཞེས་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་གྱུར་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ

དང་། གཟུགས་སྒྲ་མེད་པའི་ཞེས་སྒྲ་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་རྣམ་པར་རིག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཞེས་རྣམ་པར་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ
དང་། གཟུགས་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ཞེས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་རང་གི་ངང་གིས་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཞེས་རང་གི་ངང་གིས་ཡོངས་སུ་དག
པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཞེས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་ཚད་པ་མེད་པའི་ཞེས་ཚད་པ
མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་རྟག་པ་མེད་པའི་ཞེས་རྟག་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པའི་ཞེས་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་བསྟན་པ
མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་ཚོར་བ་པོ་མེད་པའི་ཞེས་ཚོར་བ་པོ་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པས་གྲུབ་པའི་ཞེས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན

༄༅། །ཕས་ཕྱུང་བར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པའི་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཞེས་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཞེས་ཡང་དག་པའི་མཐའ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་ངའི་བ་མེད་པའི་ཞེས་ངའི་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཞེས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་ཟིན་པ་མེད་པའི་ཞེས་ཟིན་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཞེས་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་མཚུངས་པ་མེད་པའི་ཞེས་མཚུངས་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་ཚད་

མེད་པའི་ཞེས་ཚད་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཞེས་ཐུག་པ་མེད་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའོ་ཞེས་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པར་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་དང་། གཟུགས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་ནོ་ཞེས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་མི་ཟད་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཕུང་པོ་རྣམས་དང་། ཁམས་རྣམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་དང་། མིང་གི་ཚོགས་དང་། ཚིག་གི་ཚོགས་དང་། ཡི་གེའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་ལ་ཡང་སྒྲ་གཅིག་བརྗོད་པ་ལ་འཇུག་པས་བསྟན་པ་མི་ཟད་པ་ཞེས་པར་ཐམས་ཅད་ལ་རྒྱས་པར་སྦྱར་རོ། །འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་ལས་གྱུར་པ་ལུས་ཀྱི་ཟམ་ཏོག་འདིའི་མི་ཟད་པ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པ་ཞེས་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཟམ་

༄༅། །ཏོག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མི་ཟད་པ་ལ་འཇུག་པ་ཤེས་པ་དང་། བསྟན་པ་ཤེས་པ་མི་ཟད་པ་འདི་ནི་མི་ཟད་པའི་ཟམ་ཏོག་གི་གཟུངས་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་ཅུང་ཟད་འཇུག་པ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱིས། བསྐལ་པ་འམ་དེ་ལས་ལྷག་པར་ཡང་མི་ཟད་པའི་ཟམ་ཏོག་ཅེས་བརྗོད་དུ་ཡོད་དོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་འབྲེལ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱི་གཟུངས་གང་ཞེ་ན། མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆད་པ་དང་རྟག་པའོ། །འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་པ་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་བྱེད་རྣམས། འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཤེས་པ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྐྱེན་གྱིས་མིང་དང་གཟུགས། མིང་དང་གཟུགས་ཀྱི་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག །སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་གི་རྐྱེན་གྱིས་རེག་པ། རེག་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཚོར་བ། ཚོར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲེད་པ། སྲེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ལེན་པ། ལེན་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྲིད་

པ༔ སྲིད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྐྱེ་བ། སྐྱེ་བའི་རྐྱེན་གྱིས་རྒ་ཤི་དང་། མྱ་ངན་དང་། སྨྲེ་སྔགས་འདོན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། ཡིད་མི་བདེ་བ་དང་། འཁྲུག་པ་
རྣམས་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོ་འདི་འབའ་ཞིག་འགྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཕྱོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཕྱོགས་
བསྟན་པའི་སློ་མཐའ་ཡས་པ་དང་། གཞོལ་བར་འཇུག་པ་མཐའ་ཡས་པ་འདི་ནི། འཇིག་པ་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུངས་ཤེས་པའོ། །མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལེན་པ་དང་འདོར་
བའོ༔ །འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་ལེན་མི་འདོར་བའོ། །མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་དང་འགགས་པའོ། །འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་འགགས་པ་མེད་པའོ། །
མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའོ། །འཇིག་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་པའོ། །མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཚན་མ་དང་སྨོན་

382 TI695 - 386

གཟུངས ༧༥ ཞི ཤེར་ཕྱིན [illegible]

༄༅། །པའོ༔ །འཁྲིལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཀུན་དུ་འབྱུང་བ་མེད་པའོ། །མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པའོ། །འཁྲིལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟོག་
པ་མེད་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པའོ། མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་དང་ལྟ་བའོ། །འཁྲིལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒྱུ་དང་ལྟ་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའོ། །མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་
དང་གཟུགས་སོ། །འཁྲིལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའོ། །མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་པའོ། །འཁྲིལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་
གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའོ། །མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནང་དང་ཕྱིའོ། །འཁྲིལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་གནས་པའོ། །མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་དང་རྣམ་པར་སྨིན་
པའོ༔ །འཁྲིལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་མེད་པ་དང་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་པའོ། །མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའོ། །འཁྲིལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་

མེད་པའོ། །མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་དང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པའོ། །འཁྱིལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའོ། །མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལས་དང་ཉོན་
མོངས་པ་རྣམས་སོ། །འཁྱིལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའོ། །མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་དང་བདག་མེད་པའོ། །འཁྱིལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
དག་པའོ། །མཐའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །འཁྱིལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ། །
རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་མཐའ་ཡས་པ་བསྟན་པ་ཚད་མེད་དོ། །འཁྱིལ་བ་བསྟན་པ་ཚད་མེད་དོ། །འཁྱིལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུངས་འདི་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ནི་མཐའ་ཡས་པའི་རྗེས་སུ་སོང་། ཆོས་འཁྱིལ་བའི་རྗེས་སུ་སོང་བས་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་མཐའ་ཡས་པར་ཆོས་སྟོན་ཀྱང་དོན་དང་ཚིག་འབྲུས་གཟུངས་ཀྱི་

༄༅། །ཡེ་ཤེས་འདིའི་མཐར་མི་ཕྱིན་ནོ། །འདི་ནི་འཁྲུལ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་གཟུངས་ལ་གཞོལ་བར་འཇུག་པ་དང༌། རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་བསྟན་པ་དང༌། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྣང་བ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་དང༌། རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ལ་རབ་རིབ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་རྒྱ་མཚོའི་ཕྲུག་རྒྱུའི་གཟུངས་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གླིང་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གང་དག་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་དང༌། སེམས་ཅན་གྱི་གཟུགས་སུ་སྣང་བའམ། རིའི་གཟུགས་སུ་སྣང་བའམ། ཤིང་གི་གཟུགས་སུ་སྣང་བའམ། རྩྭ་དང༌། ཤིང་གེལ་པ་དང༌། སྨན་དང༌། ནགས་ཚལ་དང༌། ལོ་ཏོག་གི་གཟུགས་སུ་སྣང་བའམ། ཆུ་བ་དང༌། ཉི་མ་དང༌། སྐར་མ་དང༌། ནོར་བུ་དང༌། སྤྲིན་དང༌། མེ་དང༌། གློག་གི་གཟུགས་སུ་སྣང་བའམ། གྲོང་དང༌། གྲོང་ཁྱེར་

TI695 - 389

དང་། གྲོལ་རྫལ་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྣང་བའམ། གཞལ་མེད་ཁང་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྣང་བའམ། སྐྱེད་མོས་ཚལ་དང་། ཆུ་མིག་དང་། མཚེའུ་
དང་། ལྡིང་ཀ་དང་། འབབ་ཆུའི་གཟུགས་སུ་སྣང་བའམ། ཉེ་བར་སྤྱོད་པའམ། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་དན་པ་དང་། འབྲིང་
དང་། རབ་དང་། གཟུགས་སུ་སྣང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་རྒྱ་དང་བཅས་པར་མི་ཤུང་། མི་མང་། ལྷག་པ་མེད་པས་དེའི་ཕྱིར་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ཞེས་
བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་དུ་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱུག་རྒྱུའི་གཟུངས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལུས་རྒྱ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་
ནོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ངག་རྒྱ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་རྒྱ་དང་མཚུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་བཅུ་དག་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་

༄༅། །ལྡན་འདས་ཆོས་སྟོན་པའི་གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་ཧེ་སྐྱེད་འཇུག་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ཁའི་སྒོ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་བཏབ་པ་དང་
མཚུངས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་བཏབ་དེ་གང་ཅི་བརྗོད་པ་དེ་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཕྱག་རྒྱ་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པར་ཕྱག་རྒྱ་ཐམས་ཅད་སྟོན་པ་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལ་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་པ་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་
མེད་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ར་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དོན་དམ་པ་བསྟན་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཙ་ཞེས་བྱ་བ
ནི་མིག་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མིང་དང་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྲིད་པའི་འཁྲི་ཤིང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱག

རྒྱའོ།   །ད་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོབས་བཅུ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོབས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཌ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁྲག
ཁྲུག་དང་བྲལ་བ་དང་གདུང་བས་གདུང་བ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཥ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་འཕྲོབ་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཡོན་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ
རྣམ་པར་སྤྱངས་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཏ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་བོན་བསྟན་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཡ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་གྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཥྚ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁེངས་པའི་ཐབ་དང་བྲལ
བའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཀ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདེན་པ་བསྟན་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །མ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །
ག་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟབ་མོ་ལ་འཇུག་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །སྠ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐུ་དང་སྟོབས་ཀུན་དུ་བསྟན་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཛ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྒ་ཤི་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །

༄༅། །ཝ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཅན་གཟན་གྱི་ཉེས་པ་རྣམ་པར་སྤྱངས་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །དྷ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་འདྲེས་པ་མེད་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཤ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཞི་གནས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཁ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ནམ་མཁའ་མི་ཟད་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཀྵ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །སུ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྨུགས་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པར་སྤྱང་བའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀུན་དུ་ཤེས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཏ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉམས་པ་ལ་བསྟེན་པའི་ཆོས་རྣམ་པར་སྤྱང་བའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཧྨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དངོས་པོ་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཚ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། འཇིགས་པ་དང་། གཏི་མུག་རྣམ་པར་སྤོང་བའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །སྨ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་དང་། བརྗེད་པ་མེད་པའི་ཕྱག

རྒྱའོ། །ཧྭ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བོད་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དོར་བའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཀྵ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཐིབས་པོ་དང་། ཡིད་རྟོག་དང་། མ་རིག
པ་སེལ་བའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཇ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐར་ཐུག་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཋ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གྲུ་ནོམ་པའི་ཆོས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཕ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །སྐ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཡྶ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རིམས་ནད་སེལ་བའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཤྩ་ཞེས་བྱ་བ་ནི
ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཊ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ལམ་གྱི་རྒྱུན་གཅོད་ཅིང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྗེས་སུ་ཐོབ་པར་བྱེད
པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །ཌྷ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡི་གེའི་མཐའ་ཐུག་པ་མེད་པའི་ཕྱག་རྒྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་ཡི་གེ་དེ་དག

TI695 - 394

༄༅། །ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བསྟན་པ་རབ་ཏུ་ཞེས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ཕྱག་རྒྱའི་གཟུངས་ཀྱི་སྒོར་འཇུག་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་
པད་མ་བཀོད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་དེ་གང་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་འདི་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ནི་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དང་གང་དུ་
ཆོས་བསྟན་པ་དེ་དང་དེར་དེའི་པད་མའི་སྟན་སྣ་ཚོགས་པ་བལྟན་སྤྱག་པ་འབྱུང་སྟེ། དེ་པད་མའི་སྟན་དེ་ལ་འདུག་མ་ཐག་ཏུ་སྙིང་གི་བར་སྣང་ལས་པད་མའི་ཆར་འབབ་
བོ༑ །པད་མ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་ཆོས་བསྟན་པ་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་འབྱུང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ཟབ་མོ་བསྟན་པ་དང་། སྣ་ཚོགས་བསྟན་པ་དང་། དགེ་བརྗོད་པ་བསྟན་པ་
དང་༑ མདོ་དང་དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པ་དང་། ལུང་བསྟན་པ་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དང་། ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་དང་། གླེང་གཞི་དང་། དེ་ལྟ་བུ་འབྱུང་བ་དང་། སྐྱེ

པའི་རབས་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། ཆོས་གཏན་ལ་དབབ་པ་བསྟན་པ་དག་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །པདམ་ལས་ཆོས་བརྗོད་པ་བྱུང་བ་དེ་འང་དེ་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་
ཡང་དག་པར་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཡང་བཏང་སྙོམས་སུ་བྱེད་ཅིང་མི་སྨྲ་བ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་ཀྱང་མི་འདོར་རོ། །པདམ་
འབྱུང་བ་ལས་ངེས་པར་བྱུང་བ་དེ་ཡང་དེ་བྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་པར་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་ཡང་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་ལུས་
ཀྱི་སྤུའི་ཁུང་བུ་ཐམས་ཅད་ནས་འོད་ཟེར་དག་འབྱུང་ངོ་། །འོད་ཟེར་དེ་དག་ལས་ཀྱང་པདམ་དག་འབྱུང་ངོ་། །པདམ་དེ་དག་ལས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཟུགས་
རྣམས་འབྱུང་སྟེ། དེ་དག་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་མུ་མེད་པ་དག་ཏུ་དོང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱེད་དེ། འདི་ནི་པདམ་བཀོད་པའི་གཟུངས་ཀྱི་

༄༅། །སྦྱོར་འཇུག་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྦྱོར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བསྟན་པ་གཅིག་ལ
མི་ཆགས་སོ། །བསྟན་པ་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྔ་དང་། དྲུག་དང་། བདུན་དང་། བརྒྱད་དང་། དགུ་དང་བཅུ་དག་ལ་མི་ཆགས་སོ། །བསྟན
པ་ཉི་ཤུ་དང་། སུམ་ཅུ་དང་། བཞི་ཅུ་དང་། ལྔ་ཅུ་དང་། དྲུག་ཅུ་དང་། བདུན་ཅུ་དང་། བརྒྱད་ཅུ་དང་། དགུ་ཅུ་དང་། བརྒྱ་དག་ལ་མི་ཆགས་སོ། །བསྟན་པ་སྟོང
ལ་མི་ཆགས་སོ། །བསྟན་པ་བྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་ལ་མི་ཆགས་སོ། །བསྟན་པ་ཐེར་འབུམ་དང་། ཁྲག་ཁྲིག་དང་། གཏམས་དང་། དཀྲིགས་དང་། མི་འཁྲུགས་པ
དང་། ཚད་མེད་པ་དང་། གྲངས་མེད་པ་དང་། མཚུངས་པ་མེད་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་མི་ཆགས་སོ། །བསྟན་པ་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ

མའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ལ་མི་ཆགས་སོ། །བསྟན་པ་འཛམ་བུའི་གླིང་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ལ་མི་ཆགས་སོ། །བསྟན་པ་གླིང་བཞི་པའི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་
ལ་མི་ཆགས་སོ། །བསྟན་པ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོ་ཉི་ཤུ་དང་། སུམ་ཅུ་དང་། བཞི་བཅུ་དང་། ལྔ་བཅུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ལ་
མི་ཆགས་སོ། །བསྟན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་ཀྱི་རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ལ་མི་ཆགས་པ་ནས། བསྟན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་ལ་མི་ཆགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་གང་དང་གང་བརྟམས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་དེ་དང་དེའི་བསྟན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
རྡུལ་ཕྲ་རབ་ཀྱི་རྡུལ་སྙེད་དག་བསྟན་པ་གཅིག་གིས་སྟོན་ཏོ། །གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་དང་། ལྔ་དང་། དྲུག་དང་། བཅུ་དང་། ཉི་ཤུ་དང་། སུམ་ཅུ

༄༅། །དང་། བཞི་བཅུ་དང་། ལྔ་བཅུ་དང་། བརྒྱ་དང་། སྟོང་དང་། ཚད་མེད་པའི་བསྐལ་པས་སྟོན་ཏེ། ལྔན་པ་དང་། འབྱོར་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ངེས་པའི་ཚིག་དང་། དོན་དང་། ཚིག་འབྲུ་དང་ལྡན་པར་སྟོན་ཀྱང་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་དེ། འདི་ནི་ཆགས་པ་མེད་པའི་སྤོབས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་གང་ཞེ་ན། གང་དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བསྐལ་པ་མི་ཟད་པ་ཞེས་པ་དང་། ཆོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བསྐལ་པ་མི་ཟད་པ་ཞེས་པ་དང་། ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བསྐལ་པ་མི་ཟད་པ་ཞེས་པ་དང་། སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བསྐལ་པ་མི་ཟད་པ་ཞེས་པ་སྟེ། ཞེས་པ་འདི་ལྟ་བུར་བ་ཏུ་ཐོབ་པ་དེ་ལ་ཞར་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད

ཤེར་ཕྱིན། ཁྲི་བརྒྱད། ཀ

གཅིག་ཏུ་འདུས་ཏེ། རང་རང་གི་སྐད་ཀྱིས་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡོངས་སུ་དྲིས། གང་དག་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ནི་ཆོས་ལ་མཁས་པ་ཡོངས་སུ་དྲིས། གང་
དག་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ནི་ངེས་པའི་ཚིག་ལ་མཁས་པ་ཡོངས་སུ་དྲིས། གང་དག་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ནི་སྤོབས་པ་ལ་མཁས་པ་ཡོངས་
སུ་དྲིས་ན་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ངག་གིས་ལས་ཀྱང་དེ་སྐད་དུ་ཚད་མེད་དེ། དུས་གཅིག་ཏུ་བརྗོད་ཅིང་སྐད་སྣ་ཚོགས་ལ་འཇུག་པ་ལ་བརྗེད་པར་མི་འགྱུར། སེམས་
གཡེང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །སྐད་ལ་འཇུག་པ་ཤེས་པས་སྐད་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཏེ། སྐད་ཅིག་བརྗོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་
ཚིམ་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་

༄༅། །ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་གང་ཞེན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་འདི་ལྟ་བུ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པ། ཆོས་ཀྱི་སྣང་ཆེན་པོ་ལ་
འདུག་པ། འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའི་དབུས་ན་འདུག་པའི་སྤྱི་གཙུག་གི་དྲང་ཐད་ཀྱི་སྟེང་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་གསེར་གྱི་མདོག་ཅན་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱིས་
ལེགས་པར་བརྒྱན་པའི་ལུས་དང་ལྡན་པའི་གཟུགས་འབྱུང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་དེས་ཕྱག་གཡས་པ་དེའི་སྤྱི་གཙུག་ཏུ་འཇོག་གོ །ཕྱག་བཞག་མ་ཐག་ཏུ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་ངག་གི་ལས་དང་ལྡན་པར་
འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་དྲན་པའི་ལས་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཆོས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་ཏེ། འཁོར་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་

[illegible]

འཇུག་པས་སོ་སོ་ཙི་རིགས་པར་ཆོས་སྟོན་ཏོ། །ཞག་གཅིག་གམ། ཞག་གཉིས་སམ། ཞག་གསུམ་མམ། ཞག་བཞི་འམ། ཞག་བདུན་ནམ། ཟླ་བ་ཕྱེད་དམ། ཟླ་བ་གཅིག་གམ། དུས་སམ། ལོ་བྲྒྱད་ཀོར་རམ། ལོ་བརྒྱའམ། སྟོང་ངམ། ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་ངམ། ཇི་ཙམ་དུ་འདོད་པ་དེ་ཙམ་དུ་ཁ་ཟས་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་དེའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་ཡོངས་སུ་ཟད་པར་མི་འགྱུར། ལུས་དང་སེམས་ངལ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཤེས་པ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་། ཚིག་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་མི་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་དགོད་པ་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོ་ཙི་རིགས་པར་ཆོས་བསྟན་པ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་

398

TI695 402

གཟུངས། ༦༥

༄༅། །ཀྱི་རྒྱན་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་གཟུངས་གང་ཆུང་ཟད་གཞོལ་བའི་སྒོར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཟུངས་འདི་ནི་མི་ཟད་པ། ཐུག་པ་མེད་པའི་རྗེས་སུ་སོང་བ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཚམས་དང་བཅས་པ་དང་བསྟན་པ་ཚད་མེད་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཟུངས་ནི་བརྒྱད་པོ་འདི་དག་སྟེ། གཟུངས་དེ་དག་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཀུན་དུ་འཛིན་ཏོ། །ཆོས་སྟོན་པ་ནི་མི་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །ལེགས་པར་བཤད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་སྨྲས་སོ། །བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་གསུངས་པའི་གཟུངས་བརྒྱད་པོ། །ཐེག་པ་འདིར་ནི་དེ་དག་རྣམ་པར་ངེས་ཐོབ་པ། །མདོ་སྡེ་བྱེ་བ་སྟོང་ཕྲག

T1695 - 403

ཐུག་པ་མེད་འཆད་ཀྱང་། །དེ་ནི་དོན་དང་ཚིག་འབྲུ་གང་ལ་འང་ཆགས་པ་མེད། །ཡིད་འོང་ཤིན་ཏུ་སྙན་ཅིང་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་དབྱངས། །བྱེ་བ་སྟོང་ཕྲག་ཚད་མེད་ཞིང་དུ་གོ་བྱེད་པ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་ཐོས་མྱ་ངན་འདས་པར་འགྲོ། །སྒྲ་དབྱངས་རྣམ་པར་དག་པའི་གསུངས་འདི་ཐུག་པ་མེད། །ཡི་གེ་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་མཁས་པ་བློ་གྲོས་ལྡན། །བསྐལ་པ་མང་པོར་འཆད་ཀྱང་ཚོས་ལ་ཟད་པ་མེད། །རྩ་བའི་ཚིག་གཅིག་བརྗོད་པ་འང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། །མི་ཟད་ཆོས་ཀྱི་ཟམ་ཏོག་འདི་དྲན་པ་ཡི། །གང་གིས་གསུངས་ཐོབ་མཐའ་མར་ཐུག་པར་ཡོངས་བཅད་པ། །མཉམ་ཉིད་ཚུལ་བཞིན་ཆོས་ལ་སེམས་པ་བློ་གྲོས་ལྡན། །མཐར་འཛིན་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ་ཡོངས་དག་པས། །ཁྱུ་མཆོག་གྱུར་པ་དེ་ནི་དབུས་ལ་གནས་མི་འགྱུར། །གང་གིས་མཚོ་ཆེན་ཕྱུག་རྒྱུའི་གསུངས་ནི་ར་བ་ཐོབ་པ། །དེ་ཡི་ཁནས་ཕྱུག་རྒྱུ་བསམ་ཡས་རྗོད་

སྐྱབས། ཚ ཁྲིད་ཡིག གཅིག བརྒྱ

༄༅། །ཕན། །གང་དག་གླིང་བཞི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཇི་སྙེད་པ། །དེ་དག་ཀུན་དང་རྒྱ་མཚོ་མཚོ་ཆེན་བཅས་མི་རྟོག །འཁོར་དུ་གྱལ་ཏེ་བདག་ཉིད་
ཆེན་པོ་དེ་ཆོས་སྟོན། །ནམ་མཁའ་ལས་ནི་པད་མ་དག་གི་ཆར་ཆེན་འབབ། །པད་མ་དག་ལས་ཆོས་མང་འབྱེ་བ་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །འདི་ནི་པད་མ་བཀོད་པའི་གཟུངས་ཏེ་
ཡོངས་སུ་དག །ཆགས་པ་མེད་པའི་གཟུངས་ནི་གྱལ་ཏེ་ཐོབ་འགྱུར་ན། །ཚིག་གཅིག་བརྗོད་པ་རབ་ཏུ་སྨྲ་དང་གཉིས་དག་དང་། །གསུམ་དང་བཞི་དང་ལྔ་དང་འབྱེ་བ་དག་དང་
ནི། །ཁྲག་ཁྲིག་ཐུག་པ་མེད་པར་སྨྲ་ལ་ཆགས་པ་མེད། །གང་གིས་རྣམ་པར་གདོན་མི་ཟ་བའི་གཟུངས་ཐོབ་པ། །དོན་དང་ཆོས་དང་ངེས་ཚིག་སྤོབས་པ་ཇི་སྙེད་པ། །
ཕྱོགས་བཅུའི་སེམས་ཅན་ཇི་སྙེད་མང་པོས་ཡོངས་དྲིས་ན། །དེ་དག་ཐེ་ཚོམ་ཀུན་བཅད་དོགས་པ་མེད་པར་འགྱུར། །གང་གིས་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་འཕྲུལ་པའི་གཟུངས་

TH695 - 405

ཐོབ་པ། །གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་དེ་ནི་སྟན་ལ་འདུག་པ་ན། །སངས་རྒྱས་ཕྱག་གཡས་དེ་ཡི་སྤྱི་བོར་འཇོག་མཛད་དེ། །དེ་ཡང་རྒྱལ་བའི་སྤོབས་པ་ཅི་འདྲ་བཞིན་དུ་འགྱུར། །
གང་གིས་གཟུངས་རྣམས་འདི་དག་རབ་ཏུ་ཐོབ་འགྱུར་པ། །དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་བསམ་ཡས་ཐུག་པ་མེད་འགྱུར་ཏེ། །གང་གཱའི་ཀླུང་གི་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་སྟོང་བརྗོད་ཀྱང་། །ཁྱུ་
མཆོག་གྱུར་པའི་བསྔགས་པ་བརྗོད་པས་ཟད་པ་མེད། །གང་གིས་གཟུངས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་རབ་ཏུ་ཐོབ་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་ཤེས་པ་སྲིད་པ་གསུམ་ལ་མཉམ་འཇུག་སྟེ། །ཡད་
མ་བཞིན་དུ་སྲིད་པ་གསུམ་ལས་འཕགས་འགྱུར་ཞིང་། །རི་རབ་བཞིན་དུ་ཡུལ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་མི་བསྐྱོད་འགྱུར། །གང་གིས་གཟུངས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་རབ་ཏུ་ཐོབ་གྱུར་
པ༑ །དེ་ནི་སྲིད་ཀུན་རྣམ་པར་སྤངས་པའི་སྤྱད་སྤྱོད་དེ། །མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ཚོགས་ཀུན་འཇོམས་པ་སྒྲོག་པ་ན། །སེང་གེ་བཞིན་དུ་འཁོར་དུ་འཇིགས་པ་མེད་པར་འགྱུར། །

༄༅། །ས་ལྟར་དགེ་བ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་སྐྱེད་པར་འགྱུར། །ཆུ་ལྟར་དྲི་མ་རྣམས་ནི་རབ་ཏུ་དེད་པར་འགྱུར། །མེ་ལྟར་རློམ་སེམས་མེད་ཅིང་རྣམ་
རྟོག་མེད་པར་འགྱུར། །རླུང་ལྟར་ཡུལ་རྣམས་ལ་ནི་ཆགས་པ་མེད་པར་འགྱུར། །གང་གིས་གཟུངས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་རབ་ཏུ་ཐོབ་གྱུར་པ། །དེ་ནི་སྨྲ་ཚེ་ཞེས་དང་དབང་པོ་
འཁྲུག་པ་མེད། །དེ་ནི་སྨན་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཐར་བྱེད་འགྱུར། །ཕན་པར་འདོད་པས་ཆོས་ཀྱི་བཀྲུ་སྨན་སྦྱིན་པར་བྱེད། །གང་གིས་གཟུངས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་རབ་ཏུ་ཐོབ་
གྱུར་པ། །སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་རྣམས་དེ་ལ་ལྟ་བས་མི་ངོམས་ཏེ། །ཟླ་བ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་དག་ནི་རྣམ་སྤྱོང་འགྱུར། །སེམས་སློམས་གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་འོད་ཟེར་མཉམ་པར་
གཏོང་༑ །གང་གིས་གཟུངས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་རབ་ཏུ་ཐོབ་གྱུར་པ། །དེ་ནི་འགྲོ་བའི་སྲིད་པ་མ་ལུས་སྐམས་པར་བྱེད། །ཉི་མ་བཞིན་དུ་འོད་བྱེད་སྨུན་པ་སེལ་བར་

འགྱུར༔ །གཉིད་ལོག་སེམས་ཅན་སྲིད་པ་གསུམ་ལས་སད་པར་བྱེད། །གང་གིས་གཟུངས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་རབ་ཏུ་ཐོབ་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཀུན་ལ་ཆུང་ཟད་ཙམ་ཡང་འཛིན་
པ་མེད། །དེ་ནི་རྒྱལ་པོ་བཞིན་དུ་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་ཆེ། །རྣམ་ཐོས་བུ་བཞིན་ནོར་ལྡན་ཆོས་རྣམས་སྟོན་པར་བྱེད། །གང་གིས་གཟུངས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་རབ་ཏུ་ཐོབ་གྱུར་
པ༔ །རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་དྲན་ལྡན་ཀླུ་དང་འདྲར་འགྱུར་ཏེ། །སྤྲིན་གྱི་བུ་བ་བྱེད་ཅིང་མཁའ་ལས་གློག་ཕྱུང་ནས། །ཞི་བར་བྱ་ཕྱིར་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་པ་འབེབས། །གང་གིས་
གཟུངས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་རབ་ཏུ་ཐོབ་གྱུར་པ། །འཁོར་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཁྲུ་མཆོག་གྱུར་པའི་གདོང་དུ་བལྟ། །བརྒྱ་བྱིན་བཞིན་དུ་དམན་པ་མ་ཡིན་གཟུགས་མཆོག་
ལྡན༔ །བློ་ཆེན་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཆོས་དང་དོན་རྣམས་སེམས། །གང་གིས་གཟུངས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་རབ་ཏུ་ཐོབ་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཚངས་པའི་གནས་པ་ཡོངས་དག་བསམ་

༄༅། །གཏན་བྱེད། །ཚངས་པ་བཞིན་དུ་མཉམ་བཞག་སྙིང་རྗེ་ལྡན་པར་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་འདི་ཀུན་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་བསམ་གཏན་བྱེད། །
གང་གིས་གཟུངས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་རབ་ཏུ་ཐོབ་གྱུར་པ། །དེ་ནི་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་མང་ལ་མཆོད་པ་བྱེད། །དེ་ནི་རྟག་ཏུ་མངོན་ཤེས་ལྔ་ལས་ཉམས་མི་འགྱུར། །
ཞིང་བརྒྱ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་དག་ཏུ་མཁའ་ནས་འགྲོ། །གང་གིས་གཟུངས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་རབ་ཏུ་ཐོབ་གྱུར་པ། །དེ་ནི་རི་ང་པོར་མི་ཐོགས་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་
འཐོབ༔ ཕྱོགས་ན་རྒྱལ་བ་རྣམས་ནི་དེ་ཡི་བསྔགས་བརྗོད་དེ། །བུ་གཅིག་པ་ཞིག་ཡོན་ཏན་ལྡན་པ་བཞིན་དུ་བསྐྱོད། །གང་གིས་གཟུངས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་རབ་ཏུ་ཐོབ་གྱུར་
པ༔ དེ་ཡི་སྤོབས་པ་ཕྲེང་བ་ལེགས་བརྒྱུས་ཇི་བཞིན་ཏེ། །མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་སྣ་ཚོགས་མང་པོ་འཆད་པ་ན། །སྤོབས་པ་རྒྱ་ཆེ་ཡངས་ཤིང་ཟད་པ་མེད་པར་འགྱུར། །གང་

གིས་གཟུངས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་རབ་ཏུ་ཐོབ་གྱུར་པ། །དེ་ལ་རྒྱགས་པ་མེད་ཅིང་གཡོ་མེད་ང་རྒྱལ་མེད། །དྲན་ལྡན་བློ་གྲོས་ལྡན་ཞིང་བློ་ལྡན་རྟོགས་དང་ལྡན། །ཡེ་ཤེས་
མཐའ་ཡས་སྤྱོད་ཡུལ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་འགྱུར། །གང་གིས་གཟུངས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་རབ་ཏུ་ཐོབ་གྱུར་པ། །དེ་ཡི་འདུས་བྱས་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཆད། །ཤེས་
རབ་ཡེ་ཤེས་ཐབས་དང་ལྡན་དུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར། །ཁྲིམས་དང་སྙིང་རྗེ་དགའ་ཀུན་ལྡན་དུ་འབྲེལ་བར་འགྱུར། །གང་གིས་གཟུངས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་རབ་ཏུ་ཐོབ་གྱུར་པ། །
དེ་ནི་སྨྲ་ཆེ་འཕྲུལ་པ་ཆུང་ཟད་མི་དམིགས་ཏེ། །བདག་ཉིད་ཆེ་དེ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲ་སྐད་ཤེས། །སྤྱོད་དང་དབང་པོ་དང་ནི་མོས་པ་ཐམས་ཅད་ཤེས། །གང་གིས་
གཟུངས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་རབ་ཏུ་ཐོབ་གྱུར་པ། །དེས་ནི་ཆོས་ལ་ལྷག་མཐོང་དགེ་དང་དྲན་པ་དང་། །རྫུ་འཕྲུལ་དང་ནི་སྤོང་དང་དབང་པོ་སྟོབས་ལྡན་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཡན

གཟུངས། ཅ། ཉིས་བརྒྱ་བཞི། དབང་ཕྱུག་པ

༄༅། །ལག་དེ་བཞིན་ལམ་མཆོག་ཞི་གནས་འཐོབ། །གང་གིས་གཟུངས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་རབ་ཏུ་ཐོབ་གྱུར་པ། །དེ་ནི་བདེ་གཤེགས་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་རང་གིས་རྟོགས། །ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་དག་ནི་ཀུན་གྱི་ཕ་རོལ་སོན། །བསྒྲུབ་པའི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་མཁས་ཤིང་བློ་གྲོས་ལྡན། །གང་གིས་གཟུངས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་རབ་ཏུ་ཐོབ་གྱུར་པ། །དེ་ལ་ནམ་ཡང་འཕྲུལ་པ་ཆུང་ཟད་མི་དམིགས་ཏེ། །དེས་པ་དེ་ནི་ཞི་ཞིང་ཉེ་བར་ཞི་སྤྲོས་པ་མེད། །དེ་ནི་སྤྱོད་ལ་རབ་ཏུ་གནས་གྱུར་ཤིན་ཏུ་དུལ། །གང་གིས་གཟུངས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་རབ་ཏུ་ཐོབ་གྱུར་པ། །དེ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྲུན་སྤུར་པད་མའི་སྟེང་ན་འདུག །དེ་ཡི་ལུས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུས་བྱུང་རྡུལ་དང་བྲལ། །དེ་ཡི་ལུས་ལ་མངལ་གྱི་དྲི་མས་གོས་མི་འགྱུར། །གང་གིས་གཟུངས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་རབ་ཏུ་ཐོབ་གྱུར་པ། །དེ་ནི་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱིས་བྱིན་བརླབས་ཆོས་སྨྲ་སྟེ། །དེ་ནི་ལུས་དང་ངག་ཡིད་

TI695 - 411

ལས་རྣམས་གང་བྱེད་པ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པས་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་བོ་ཕན་པར་བྱེད། །གང་གིས་གཟུངས་ཀྱི་མཆོག་རྣམས་རབ་ཏུ་ཐོབ་གྱུར་པ། །དེ་ནི་སྨྲ་ཆེ་བསྔགས་པ་ཟད་པར་
མི་འགྱུར་ཏེ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འདྲེན་པ་ཤེས་རབ་ཆེར་གྱུར་ཀྱང་། །དེ་ཡི་བསྔགས་པ་བསྐལ་པ་མང་པོར་བསམ་མི་ཁྱབ།། །།བམ་པོ་བདུན་པ་སྟེ་ཐ
མ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་ལེགས་སོ་བྱ་བ་གནང་སྟེ། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་
གི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུངས་རྣམ་པར་ངེས་པར་བསྟན་པ་འདི་ལེགས་པར་སྨྲས་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཡང་ཁྱོད་ཆོས་འདི་དག་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་མི་འཇོག་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཡང་
ཁྱོད་སྔོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་གཟུངས་ཀྱི་སྒོའི་ཚིག་ཟབ་མོ་རྣམས་ཡོངས་སུ་འདྲི་བའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་གྱུར་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུངས་ཀྱི་

TI695 - 412

༄༅། །དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་རྣམ་གྲངས་འདིས་ཀྱང་འདི་ལྟར་རིག་པར་བྱའོ། །གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོ་སྔོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་
དུས་ན་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་པའི་ཡང་ཆེས་གྲངས་མེད་པ་རྒྱས་པ་ཚད་མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་གྱུར་པ། དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་རྣམ་པར་སྣང་བྱེད་ཀྱི་བསྐལ་པ་ལ་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དྲི་མ་མེད་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་སྣང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གྱུར་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ངོ་། །
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དྲི་མ་མེད་པ་དེ་ཡང་བཻ་ཌཱུརྱ་ལྟར་དག་པར་གྱུར་ཏེ། མི་ལོང་ལྟ་བུར་ཤིན་ཏུ་བྱི་དོར་བྱས་པ། ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེར་
རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་ཤིང་ལྗོན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡལ་ག་དང་། ལོ་མ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། འབྲས་བུར་ལྡན་པ་དག་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །འཛམ་བུའི་ཆུ་བོའི་གསེར་གྱི་པདམ་

ཚད་ཤིང་རྟའི་ཕང་ལོ་ཙམ་དུ་གྱུར་པ་སྣ་ཚོགས་པ། བལྟན་སྡུག་པ་དག་ཀྱང་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །ལྷ་དང་མི་དེ་དག་ཀྱང་རིན་པོ་ཆེའི་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་ལོངས་སྤྱོད་པར་གྱུར་ཏོ། །ཟས་དང་སྐོམ་ཡང་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་འབྱོར་ཏེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དག་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ལྟར་ལྷ་དང་མི་དེ་དག་གི་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཡང་དེ་འདྲ་བར་གྱུར་ཏོ། །ལྷ་དང་མི་དེ་དག་ཀྱང་འདོད་ཆགས་ཆུང་བ། ཞེ་སྡང་ཆུང་བ། གཏི་མུག་ཆུང་བ༑ རྣམ་པ་བཟང་བ། ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་རིག་པར་བྱེད་པར་གྱུར་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ནི་ཉི་མ་དང་ཟླ་བར་བཏགས་པ་རྣམས་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་སྣང་བ་དེ་ནི་ལུས་ཀྱི་འོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གསལ་བར་གྱུར་ཏོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ན་པད་མ་ཁ་

༄༅། །རྣམ་པས་མཚན་མོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་བདག་མ་ཁ་བྱེ་བས་ཉིན་མོར་བགྲང་བ་མ་གཏོགས་པར་ཉིན་མཚན་དུ་གདགས་པ་མེད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་སྣང་བ་དེའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་སློམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་
བ་བརྒྱ་ཕྲག་དྲུག་ཅུར་འགྱུར་རོ། །ཁྱིམ་པ་ཚད་མེད་པ་དག་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མ་
གཏོགས་པར་ཐེག་པ་རྣམ་པར་དགོད་པ་གཞན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དག་པའི་གཏམ་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་
སྐུ་ཚེའི་ཚད་ནི་བསྐལ་པ་ཕྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །མི་རྣམས་ཀྱང་བར་མ་དོར་འཆི་བའི་དུས་བྱེད་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེ་ན་གང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་ཁང་པ་

TI695 - 415

བརྟེགས་པ་རྣམས་ན་གནས་པ་དེ་དག་ནི་མི་ཞེས་བྱ་བའི་གྲངས་སུ་འགྲོ། གང་དག་ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་ཁང་པ་བརྟེགས་པ་རྣམས་ན་གནས་པ་དེ་དག་ནི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བའི་
གྲངས་སུ་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་པར་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་ཁ་དོག་དང་། ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་ཐ་དད་དུ་བྱ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བླ་ན་མེད་པ་དེ་མ་གཏོགས་པར་རྒྱལ་པོ་གཞན་གང་ཡང་མེད་དོ། །ལྷ་དང་མི་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་མཆོད་པའི་ལས་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་
ཅན་པ་ལ་འདུན་པར་འགྱུར་བ་མ་གཏོགས་པར་ལྷ་གཞན་མེད། སྟོན་པ་གཞན་མེད། གཞན་ལ་ཕྱག་མི་འཚལ། ལས་གཞན་མི་བྱེད། གཞན་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་འགྱུར་
རོ༔ །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ན་བདུད་མེད་དུ་གདགས་པ་མེད་དོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་བསླབ་པ་གསུམ་པོ་དག་ལ་སློབ་པ་མ་གཏོགས་པར་ལྟུང་བར་གདགས་པ་མེད་དོ། །

༄༅། །བསླབ་པ་ལས་འདའ་བར་གདགས་པ་མེད་དོ། །བསླབ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་
དང་། ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པའོ། །དེ་ལ་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་
སེམས་མི་གཏོང་བ་དང་། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྦྱོང་བའོ། །དེ་ལ་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རབ་ཏུ་གནས་
ནས་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཐོབ་པའོ། །དེ་ལ་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ནས། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་
རིག་པ་ཐོབ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ནི་ལྷུང་ཐོག་པ་མེད་པར་བསླབ་པ་འདི་ལྟ་བུ་དག་ལ་སློབ་པ་དག་གོ །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་ནི་དེ་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་དག

པར་གྱུར་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་ཆོས་བསྟན་པ་ཡང་དེ་ལྟ་བུར་ཡོངས་སུ་དག་པར་གྱུར་ཏོ། །དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འོད་དཔལ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་
འདུས་ཏེ། འདུག་པར་གྱུར་པ་དེ་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་སྣང་བ་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
གཟུངས་གཟུངས་ཞེས་བགྱིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག །གཟུངས་གང་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ནས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
གསུངས་པ་ཀུན་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཆོས་བསྟན་པ་ན་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། ལེགས་པར་བཤད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བགྱིད་པའི་གཟུངས་དེ་གང་
ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་སྣང་བ་དེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འོད་དཔལ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་

༄༅། །སྟུལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་གང་གི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དོན་འདི་ཡོངས་སུ་དྲི་བར་སེམས་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །རིགས་
ཀྱི་བུ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བའི་གཟུངས་ཡོད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གཟུངས་དེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཀུན་དུ་འཛིན་
ཏོ༔ །ལེགས་པར་བཤད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བྱེད་དོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་སྣང་བ་ལ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་འོད་དཔལ་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཐོས་པས་བདག་ཅག་དེ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་ཅིང་། གཟུངས་འདི་འཐོབ་པར་འགྱུར་བར་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པས་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མའི་གཟུངས་ལ་གང་ཆུང་ཟད་འཇུག་པ་ཙམ་ཞིག་ལེགས་པར་བཤད་དུ་གསོལ། དེ་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་སྣང་

TI695-419

བས༔ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འོད་དཔལ་ལ་ཚིགས་སུ་བཅད་དེ་བཀའ་སྩལ་པ། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་རྫུལ་དང་བྲལ་གྱུར་ཏེ། །དྲི་མ་མེད་ཅིང་དྲི་མ་ཀུན་དུ་སྤངས། །
སེམས་ནི་རྟག་ཏུ་དག་ཅིང་དྲི་མེད་པ། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མའི་གཟུངས་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་ངག་རྣམས་དག་ཅིང་ཡིད་ཀྱིས་ནི། །ཀླབ་ལྷ་བུར་དྲི་བྲལ་དྲི་མེད་འོད། །
བྱམས་པའི་སེམས་དང་ཡིད་ཀྱང་སློམས་གྱུར་པ། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མའི་གཟུངས་ཡིན་ནོ། །གཉིས་སུ་ལྟ་བ་དག་ལས་རྣམ་གྲོལ་ཞིང་། །རྟོག་དང་རྣམ་པར་རྟོག་དང་
ཀུན་དུ་བྲལ། །འདུ་ཤེས་རྣམས་ནི་ཡོངས་སུ་ཤེས་གྱུར་པ། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མའི་གཟུངས་ཡིན་ནོ། །དྲན་དང་བློ་གྲོས་རྟོག་ལ་འཇུག་པ་འགྲུབ། །ཤེས་རབ་ཆེ་ལྡན་
ཡོན་ཏན་རྣམས་དང་ལྡན། །ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟར་དྲི་མ་མེད་ཅིང་དག །འདི་ནི་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མའི་གཟུངས་ཡིན་ནོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་རྒྱུན་མི་འཆད་པ་དང་། །དྲི

TI695 - 420

༄༅། །གསུམ་རྣམ་སྤངས་སྲིད་པ་གསུམ་ལས་གྲོལ། །གཉིས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟབ་མཐར་འབྱིན་པ། །རིན་ཆེན་སྒྲོན་མའི་གཟུངས་ནི་དགའ་བ་
ཡིན༔ །འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་བཅོམ། །དུས་ངན་སྙིགས་སྤངས་ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་ལྡན། །ཉོན་མོངས་མུན་པ་རབ་རིབ་སེལ་བྱེད་པ། །རིན་ཆེན་སྒྲོན་མ་
གཟུངས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་དགན་སྒྲ་སྐད་ཐམ་དང་། །འབྲིད་དང་མཆོག་ནི་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་དག །སྒྲ་རྣམས་ཀུན་ལ་ཤིན་ཏུ་ཞུགས་གྱུར་པ། །རིན་ཆེན་སྒྲོན་
མའི་གཟུངས་ནི་རྟུལ་དང་བྲལ། །ཟབ་མོའི་ཆོས་རྣམས་དང་ནི་ལྡན་གྱུར་ཅིང་། །ཚིག་དང་ཡིག་འབྲུ་སྣ་ཚོགས་མཐའ་ཡས་མང་། །བདག་དང་སེམས་ཅན་དག་ཏུ་ལྟུང་བ་
མེད༔ །གཉིས་མེད་ལྡན་པ་འདི་ནི་གཟུངས་ཡིན་ནོ། །སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ཐོབ་གྱུར་ཅིང་། །རྐང་པ་སྙིང་པོ་བཞི་ལ་རབ་གནས་ཏེ། །བསམ་གཏན་བཞི་དང་ཡང་དག་

རབ་ལྡན་པ། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མའི་གཟུངས་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་དོན་གྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་གྱུར་ཅིང་། །ཚངས་པའི་གནས་པ་བཞི་དང་བསྡུ་དང་ལྡན། །མངོན་པར་ཤེས་
པ་ལྔ་ལ་འགྲོ་བྱེད་པ། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མའི་གཟུངས་ཡིན་ནོ། །དྲན་པ་ཉེར་བར་གཞག་པ་རྣམས་ལ་གནས། །ཡང་དག་སྤོང་བ་རྣམས་དང་རྟག་ཏུ་འཕྲུན། །རྫུ
འཕྲུལ་རྐང་པ་བཞི་ལ་སྤྱོད་བྱེད་པ། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མའི་གཟུངས་ཡིན་ནོ། །དབང་པོ་ལྔ་པོ་དག་དང་ལྡན་གྱུར་ཅིང་། །སྟོབས་ལྔ་དག་ལ་གནས་པ་མི་གཡོའི་
ཤུགས། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་རྣམས་དང་རབ་ལྡན་པ། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མའི་གཟུངས་ཡིན་ནོ། །ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་ལམ་གྱིས་འགྲོ་བྱེད་ཅིང་། །ཞི་གནས་མཆོག
དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུ་འབྲེལ། །རིག་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བས་འགྲོ་བྱེད་པ། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མའི་གཟུངས་ཡིན་ནོ། །ས་རྣམས་གཉེན་པ་དག་ནི་རབ་ལྡན་ཞིང་། །

T1695 - 422

༄༅། །མཚམས་སྦྱོར་གྲོལ་བའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་འཐུན། །ཉེས་པ་རྣམས་ནི་ཀུན་དུ་སྤྱངས་གྱུར་པ། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མའི་གཟུངས་ཡིན་ནོ། །
འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ནི་སྣང་བྱེད་ཅིང་། །ཉི་དང་ཟླ་ཡི་འོད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟར། །རྣམ་པར་དག་ཅིང་མིག་ནི་འབྱེད་བྱེད་པ། །འདི་ནི་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མའི་གཟུངས་ཡིན་
ནོ༔ །འདི་ར་ནི་ལྷ་མིག་དག་སྟེ་རབ་རིབ་མེད། །ཤེས་རབ་མཆོག་གི་མིག་ཀྱང་རྣམ་དག་པ། །འདི་ར་ནི་ཆོས་ཀྱི་མིག་ཀྱང་དག་གྱུར་ཏེ། །རྒྱལ་བ་དམ་པའི་སྤྱན་ནི་རྣམ་པར་
དག །འདི་ར་ནི་ཉོན་མོངས་བདུད་ཀྱང་དག་པར་གྱུར། །ཕུང་པོ་ལྔ་ཡི་ཉེས་པ་འདི་ར་ཡོངས་དག །འདི་ར་ནི་འཆི་བདག་བདུད་ཀྱང་དག་གྱུར་ཅིང་། །འདི་ར་ནི་སྡེ་དང་
བཅས་པའི་བདུད་ཀྱང་བཅོམ། །འདི་ར་ནི་གཟུངས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ནས་སུ། །ཁྲི་བ་ཁྲག་ཁྲིག་དག་གི་ཞིང་དུ་འགྲོ། །སངས་རྒྱས་ཁྲག་ཁྲིག་དག་ཀྱང་མཐོང་འགྱུར་

ཞིང་། །བླ་ན་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱང་ཉན་པར་བྱེད། །རྒྱ་ཆེན་ཆོས་ནི་ཐོས་པར་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །གཟུངས་ཀྱི་དྲན་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཛིན་པར་བྱེད། །དོན་དང་ཚིག་འབྲུ་དག
ཀྱང་གཟུངས་ལྡན་པར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ནི་སྟོན་པར་བྱེད། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱིས་རྣམ་པར་ཕྱེ་བས་ན། །སེམས་ནི་སྐད་ཅིག་འཇིག་པར་ཤེས་གྱུར་ཏེ། །ཆོས་
རྣམས་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཤེས་ཐོབ་པ། །གཟུངས་འདི་ལ་ནི་གནས་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །སྤྱོབས་པ་ཐོབ་ཅིང་གསུམ་རིག་ཆགས་པ་མེད། །མིག་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའང་
རབ་ཏུ་ཐོབ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་གྱི་དོན་ཀྱང་ཐོབ། །འདིར་ནི་གཟུངས་རྣམས་ཐོབ་པར་གྱུར་དང་ལྡན། །གང་དག་གཟུངས་རྣམས་མང་པོ་གཞལ་ཡས་ཤིང་། །ཚད་
མེད་པ་དག་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡང་། །གཟུངས་ཀྱི་དམ་པ་འདི་ནི་ཐོབ་གྱུར་ན། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །བསམ་གཏན་གང་དང་རྣམ་ཐར་གང་དག

༄༅། །དང་། །སྙོམས་འཇུག་ཏིང་འཛིན་གང་དག་མཐའ་ཡས་དང་། །མངོན་པར་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རོལ་དང་གཟུངས། །མཐའ་ཡས་དེ་དག་ལ་
ཉེ་རབ་ཏུ་འཇུག །ཇི་ལྟར་རྒྱ་མཚོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ། །མཐའ་ཡས་སྣོན་ས་ཀླུང་མཚོ་མཚེའུ་འཇུག་པ། །དེ་ལྟར་གཟུངས་འདི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་ཡང་། །མཐའ་ཡས་
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྒོ་མོར་འཇུག །ཟད་པ་མེད་པའི་སྒྲ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་། །ཟད་པ་མེད་པའི་ཤེས་པས་ཁོང་དུ་ཆུད། །གཟུངས་འདི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཡི་ནི། །བསོད་ནམས་
ཐམས་ཅད་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གཟུངས་འདི་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་གྱུར་པ་ནི། །རིན་ཆེན་དམ་པ་དྲི་མེད་ལག་ཏུ་འགྱུར། །གཟུགས་དང་མཚན་རྣམས་དང་ནི་རིགས་དང་
ཡང་། །ཚུལ་དང་སྐྱེ་བ་དག་ནི་རྣམ་པར་དག །ཟབ་མོའི་ཚུལ་དག་ལ་ནི་འཇུག་པ་དང་། །མི་སྐྱེ་བ་ལ་བཟོད་དང་མ་སྐྱེས་དང་། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཤེས་པའི་ས་དག

ཀྱང་། །གཟུངས་འདི་ཡིན་པར་ངེས་པར་བསྟན་པ་ཡིན། །བྱང་ཆུབ་བླ་མེད་མཆོག་འདི་ཚོལ་བྱེད་པའི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་གང་དག་གིས། །གཟུངས་འདི་
རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ན་ནི། །བྱང་ཆུབ་བླ་ན་མེད་པ་རྙེད་མི་དཀའ། །གང་དག་ཕྱོགས་བཅུ་རྣམས་ན་བདེ་བར་གཤེགས། །འགྲོ་ལ་ཕན་དང་བདེ་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་པ། །
གཟུངས་ཀྱི་དམ་པ་འདི་ནི་ཐོབ་གྱུར་ན། །དེ་དག་སྤྱོབས་པ་རྒྱུན་ཆད་མི་འགྱུར་རོ། །གཟུངས་འདི་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་གྱུར་བ་དག །དགའ་དང་མོས་དང་བསམ་པ་ཞེས་ནས
ནི། །དེ་དག་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་སྟོན་པས་ན། །སེམས་ཅན་ཁྲག་ཁྲིག་དག་ནི་ཚིམ་པར་བྱེད། །གཟུངས་འདི་ལ་ནི་གནས་པའི་དཔའ་བོ་དག །འཁོར་ལོ་དམ་པ་རབ་ཏུ་སྐོར་
བྱེད་ཅིང་། །སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་སྣ་ཚོགས་རྣམས་ལས་འགྲོལ། །ཐེག་པ་དམ་པ་ལ་ཡང་འཛུག་པར་བྱེད། །བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་མང་པོར་ནི། །བསྔགས་དང་

༄༅། །ཡོན་ཏན་ལེགས་པ་བརྗོད་བྱས་ཀྱང་། །དྲང་སྲོང་ཆེན་པོས་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་གྱི། །མཐའ་རམ་བརྗོད་དུ་ནུས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དྲི་མ་མེད་པར་སྣང་བ་དེས་གཟུངས་བསྟན་པ་འདི་བཤད་པ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ཆེན་པོ་དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་ཕྲག་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་ཀྱིས་གཟུངས་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འོད་དཔལ་གྱིས་ནི་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མའི་གཟུངས་འདི་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འོད་དཔལ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་དེ་གཞན་ཞིག་ཡིན་པ་སྙམ་དུ་དོགས་ཤིང་ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་ཏམ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལྡན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་བལྟའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཉིད་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འོད་དཔལ་ཞེས་བྱ་བར

གྱུར་ཏེ། གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་རྩུན་ཆད་བགྲང་བ་ལས་འདས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་ལ་གཟུངས་རྣམ་པར་ངེས་པ་འདི་ཡོངས་སུ་དྲིས་སོ། །ཡོངས་སུ་དྲི་བ་བྱས་སོ། །དེས་ན་ཁྱོད་ད་ལྟར་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་འདྲི་བ་དེ་ལྟར་འཛིགས་པ་མེད་ཅིང་གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་པར་ངེས་པ་འདི་འདང་སྟོན་ཏོ། །ཁྱོད་ཀུན་དུ་ལྟ་བའི་བློས་ཆོས་འདི་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པས་རྣམ་གྲངས་འདིས་ནངས་ཁྱོད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་བརྩེགས་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུག་པར་གྱུར་པ་དེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མའི་གཟུངས་འདི་རབ་ཏུ་ཐོབ་ཅིང་། ཐོབ་ནས་ཀྱང་ཆབ་འཚལ་བར་མི་བགྱིད་པ

༄༅། །དང་། འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུངས་ཀྱི་སྟོབས་བསྐྱེད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་བ་ལ་ལགས། དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་བརྩེགས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གང་གི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བ་ལ་གནས་པར་གྱུར་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་བྱེད་པར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་གཟུངས་འདི་རབ་ཏུ་འགྲོབ་བོ། །རྒྱུད་ཟབ་པར་མི་བྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་བརྩེགས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་གང་ལ་ལགས། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་ནི་གང་ལ་ལགས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལེགས་པར་བཤད་དུ་གསོལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། དེའི་ཕྱིར་

རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཤིན་ཏུ་ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ཡིད་ལ་ཟུང་ཤིག་དང་། ངས་ཁྱོད་ལ་བཤད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མ་ཐོས་པའི་ཆོས་ཉན་པ་གང་ཡིན་
པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་བའོ། །ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་གཞན་དག་ལ་རྒྱ་ཆེར་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་གང་ཡིན་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་སོ། །དཔྱོད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་
བའོ། །གང་དཔྱད་པ་གཞན་དག་ལ་ཉེ་བར་སྟོན་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་སོ། །ཚུལ་བཞིན་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་བའོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་ལ་
རབ་ཏུ་དགོད་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་སོ། །ཡང་དག་པར་སྦྱོར་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་བའོ། །ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་སོ། །སེམས་ལ་ངེས་པར་
སེམས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་བའོ། །སེམས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པ་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་སོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པར་གནས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྒྱུ་བའོ། །

༄༅། །ལུས་དང་སེམས་དབེན་པར་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །གཅིག་པུར་དགའ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །གཅིག་པུར་བསྒྲོད་པའི་ལམ་སྒྲུབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་སྒོམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །རིག་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འཐོབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་སྒོམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །རིག་པ་གསུམ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་སྒོམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་སྒོམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྤངས་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་སྒོམ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །དད་

TI695 - 431

པས་མོས་ཏེ་ཡིད་ཆེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །སེམས་མི་འཛུམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་
བའོ། །ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །དྲན་པར་བྱ་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་
སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་རིམ་གྱིས་རྗེས་སུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པར་གནས་པ་འཕྲོབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་
དབང་པོ་ལ་སྟེན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །སྟོབས་ལྔའི་གནས་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །
བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པས་མི་ཐུབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྗེས་སུ་འཐུན་པའི་བཟོད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་རྗེས་

TI695 - 432

༄༅། །སྒྲུབ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟིངས་ལྟ་བུར་
ཤེས་ནས་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ལ་མི་གནས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་
བའོ༑ །འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ངེས་པའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ལ་རྟོན་པ
ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །ཐོས་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །དོན་ལ་རྟོན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི
རྩ་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་རྟོན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །གང་ཟག་གི་སྒྲ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ཆོས་ཉིད་ལ་རྟོན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་

TI695 - 433

སོ༔ །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །གདོད་མནས་མ་སྐྱེས་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་
སྡུག་བསྔལ་བར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདག་མེད་
པར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །སེམས་ཅན་གཟོད་མནས་རྣམ་པར་དག་པར་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཞི་བར་སོ་སོར་རྟོག་
པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །དོན་ཐོས་ནས་སྐྲག་པ་མེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་རྩ་བའོ། །དོན་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །ཡང་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ཐོས་ནས་སྐྲག་པ་མེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་

༄༅། །དག་པར་རིག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །ངེས་པའི་ཚིག་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྲག་པ་མེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ངེས་པའི་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་
དག་པར་རིག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤོབས་པ་ཐོས་ནས་སྐྲག་པ་མེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ནི་ཤེས་རབ་
ཀྱི་ལས་སོ། །སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཆོས་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །
བདག་ལ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་བྱེད་པ་ལ་སྙིང་རྗེ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །མཐའ་གཉིས་ཀ་བསལ་བའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །ཆོས་ལ་སེམས་པ་
ལ་མཆོག་ཏུ་དགའ་བར་བྱེད་པའི་དགའ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །བླང་བ་མེད་པ་དང་དོར་བ་མེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །རྗེས་སུ་ཆགས་པ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་

ཤེར་ཕྱིན། ཁྲི། ཀ

བྲལ་བའི་བཏང་སྙོམས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །གཉིས་དང་བྲལ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུར་བལྟ་
ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་
དྲན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །འདུས་མ་བྱས་སུ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་
སོ༎ །ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་ཉིད་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །ཐོས་པ་ལ་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་

432

TI695 - 436

༄༅། །ལ་རྟོག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་སོ། །མ་བྱུས་པའི་ལམ་བྱེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ལམ་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་སོ། །ང་རྒྱལ་མེད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་སོ། །བདག་གི་དོན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །གཉིས་ཀའི་དོན་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་སོ། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཀུན་དུ་འཛིན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་སོ། །ཆོས་བསྟན་པ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །འབྲས་བུ་ཡོད་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་སོ། །སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་འཛིན་དུ་འཇུག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ཐབས་མཁས་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ལ་རབ་ཏུ་དགོད་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་

སོ༔ །སྲིད་པར་འགྲོ་བར་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྐྲག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །ཁམས་མས་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་སོ། །སྒྲའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་བཟོད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །བསྒོམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་བཟོད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་སོ། །ཟད་པ་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་སོ། །རྗེས་སུ་འཐུན་པའི་བཟོད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་སོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །དབང་བསྐུར་བའི་ས་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལམ་སོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ལ་འདུག་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བའོ། །གང་ཅི་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཐོས་པར་བྱ་བ་དང་། རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང་། མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱ་བ། དེ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཅིག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར

TI695 - 438

༄༅། །རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལས་སོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བ་དང་ལས་བསྟན་པ་འདི་ཙཕད་པན། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གྲངས་མེད། དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས་པར་གྱུར་ཏོ། །འཁོར་གྱི་ཁྱམས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པ་ཡང་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་བརྩེགས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་གིས། ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གྲངས་མ་མཆིས། དཔག་ཏུ་མ་མཆིས་པ་འདི་དག་རབ་ཏུ་གཡོས་པར་གྱུར་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལ་གནས་པའི་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་འདི་ཡང་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས་པར་གྱུར་བའི་རྒྱུ་གང་ལགས། རྐྱེན་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྩ་བ་དང་། ལས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི། འདས

པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྟོན་ནམ་ཤད་པ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་མཁའ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་འདི་ཉིད་དུ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ་དག་ལ་ཡོངས་སུ་
དྲིས་ཤིང་ཡོངས་སུ་དྲི་བ་བྱས་ཏེ། ས་ཆེན་པོ་གཡོས་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །རྐྱེན་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ལ་སྤོབས་པ་ཞེས་བྱ་བས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཅིའི་སླད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞེས་རབ་བརྩེགས་ལ་ཞེས་
རབ་བརྩེགས་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་སྔོན་བྱུང་བ་འདས་པའི་དུས་ན། དྲི་མ་མེད་པའི་བསྐལ་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱུང་
བ་བཟང་པོ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཔལ་སྤྲས་ཞེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དུ་གྱུར་པ་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་ངོ་། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འབྱུང་

TI695 - 440

༄༅། །ཁ་བཟང་པོ་དེའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་བདེ་བས་ཚིམ་པས་གནས་པར་འགྱུར་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཔལ་སྦས་དེའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
དགེ་འདུན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་ཕྲག་བཞི་བཅུ་རྩ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏོ། །དེའི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནི་ཉན་ཐོས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱད་ཅུ་རྩ་བཞིར་འགྱུར་ཏོ། །རིགས་ཀྱི་
བུ་དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཔལ་སྦས་དེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གི་སྤོབས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཉེ་བར་བཟུང་སྟེ། དྲི་བ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་ཆེད་དུ་
མཛད་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཁྱོད་ཀྱི་ནང་ནས་སུ་དུས་ཇི་སྲིད་ཅིག་ན། དྲི་བ་བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་པོ་འདི་དྲི་བ་རེ་རེ་ལ་བསྟན་པ་
བྱེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་བརྒྱ་ལན་འདེབས་པར་སྤྲོ། དེའི་ནང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁ་ཅིག་གིས་གསོལ་པ། མཚན་མོ་འདི་བས་ཏེ་ལན་གདབ་པར་བགྱིའོ། །ཁ་ཅིག་གིས་

གསོལ་པ། དགྲ་བདུན་ནོ། །ཁ་ཅིག་གིས་གསོལ་པ། དགུ་ལྷ་ཕྱེད་དོ། །ཁ་ཅིག་གིས་གསོལ་བ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དྲིས་པ་འདི་དག་བདག་ཅག་གིས་དགུ་ལྷ་
གཅིག་ན་ལན་གདབ་པར་བགྱིའོ། །དེའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དྲན་པའི་བློ་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་ཏེ་འདུག་པར་གྱུར་པ་དེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་དཔལ་སྦས་དེ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་སྐན་ལས་མི་ལྡང་ཞིང་། སྒྲོད་ལམ་འགྱུར་པ་མ་མཆིས་པར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དབང་
དུ་བགྱིས་ཏེ་དྲི་བ་འདི་བས་པར་ལན་གདབ་པར་བགྱིའོ། །སྲིས་བུ་དམ་པ་དེས་སེང་གེའི་སྒྲ་བསྒྲགས་མ་ཐག་ཏུ། དེ་ནས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་
འདི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས་སོ། །སྣང་བ་ཆེན་པོ་ཡང་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏོ། །སྣང་བ་དེས་བསྐུལ་ནས་ས་བླ་པའི་ལྷ་ནས་བཟུང་སྟེ། གནས་གཙང་མའི་རིས་ཀྱི་

TI695 - 442

༄༅། །བར་གྱི་ལྷ་རྣམས་འདུས་སོ། །དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་བསྙེན་དང་། དགེ་བསྙེན་མ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་ཡང་འདིར་འདུས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ལྟར་སྐད་ཅིག་ཐང་ཅིག་ཡུད་ཙམ་དེ་ལ་དཔག་ཚད་སྟོང་ཕྲག་བཅུར་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དྲན་པའི་བློས་འཁོར་འདུས་པ་ཆེན་པོ་དེ་མཐོང་ནས། རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། དྲན་པའི་སྟོབས་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། སྤོབས་པའི་སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པའི་སྟོབས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་དང་སྟོབས་ཀྱིས་དྲི་བ་ཆེད་དུ་མཛད་པ་བྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་པོ་དེ་ཀུན་དུ་བཟུང་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེའི་སྤྱན་སྔར་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་དེའི་མདུན་དུ་དྲི་བ་བྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱ་པོ་རེ་རེ་ལ་བསྟན་པ་བྲེ་བ་ཕྲག་བརྒྱས་ལན་བཏབ་སྟེ། ཕྱུང་པ་

དང་། རྒྱུན་ཆད་པ་མེད་པ་དང་།རྗེས་སུ་ལྡན་པ་དང་། རྗེས་སུ་འབྲེལ་པ་དང་། ཚིག་དང་ཡི་གེ་འབྱུར་ལྡན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ངེས་པའི་ཚིག་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་ལན་བཏབ་པ
དང་། འཁོར་དེ་ལས་སྲོག་ཆགས་སྟོང་ཕྲག་དྲུག་ཅུས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོང་ཕྲག་བཞི་བཅུ་ནི
མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་རབ་ཏུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དཔལ་སྤྲས་དེས་དེ་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ཏེ། ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི
སྒྲ་དེས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དབྱངས་ཀྱིས་གོ་བར་གྱུར་ཏོ། །ས་བླ་པའི་ལྷུནས་བཟུང་སྟེ། གནས་གཙང་མའི་རིས་ཀྱི་བར་གྱི་ལྷ་རྣམས
ཀྱིས། ཀྱིམ་གང་ཞེས་རབ་དང་། སྤོབས་པ་དང་། བསྟན་པ་འདི་འདྲ་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་བརྩེགས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲ་ཕྱུང་སྟེ་སྒྲ་བསྒྲགས

༄༅། །སོ། །དེ་ལྟར་ན་དེ་ཤེས་རབ་བརྟེགས་ཤེས་རབ་བརྟེགས་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
དྲན་པའི་བློ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་པ་དེ་གཞན་ཡིན་པ་སྙམ་དུ་དོགས་ཤིང་ཡིད་གཉིས་སུ་གྱུར་ཏམ། ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་ལྟན་ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་བལྟའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཤེས་རབ་བརྟེགས་འདི་ཉིད་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དྲན་པའི་བློ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དོན་འདི་རྒྱ་ཆེར་བརྗོད་
པའི་ཕྱིར་དེའི་ཚེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གསུངས་སོ། །མ་མོས་གྱུར་ནས་མ་ཐོས་ཆོས་རྣམས་རྟག་ཉན་པ། །ཤེས་རབ་རྩ་བ་སེམས་ཅན་དག་པས་ཐོབ་ནས་ནི། །
འཛིན་ཅིང་བྱམས་པས་འགྲོ་བ་དག་ལ་སྟོན་བྱེད་པ། །ཤེས་རབ་ལས་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་བྱེད། །དཔྱོད་པའི་དྲན་པ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་རྩ། །དཔྱད་ནས

ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་མདོ།

འགྲོ་ལ་རྟག་ཏུ་སྟོན་པ་ཤེས་རབ་ལས། །གལ་ཏེ་ཚུལ་བཞིན་རབ་སྒྲིག་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕྱ། །དེ་ལ་སྦྱར་ནས་སྟོན་པ་ཤེས་རབ་ལས་ཞེས་བྱ། །ཡང་དག་སྦྱོར་ལ་གལ་ཏེ་སྦྱོར་བ་ཤེས་རབ་ཕྱ། །སྤྲུལ་ཅིང་སྟོན་པར་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ལས། །སེམས་ལ་ངེས་པར་སེམས་སྐྱེད་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕྱ། །ངེས་པར་སེམས་པ་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ལས། །གཅིག་པུ་དབེན་པར་སྤྱོད་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕྱ། །ལུས་དང་སེམས་ལ་ངའི་མེད་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ལས། །གང་ཚེ་འདུ་འཛིའི་འཇིགས་གྱུར་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ཕྱ། །གཅིག་པུ་བགྲོད་པའི་ལམ་ལ་རིག་བྱེད་ཤེས་རབ་ལས། །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་དགའ་བ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ཕྱ། །རིག་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་ལ་རིག་འདི་ཤེས་རབ་ལས། །རྣམ་ཐར་གསུམ་ལ་མངོན་པར་བརྩོན་པ་ཤེས་རབ་ཕྱ། །རིག་གསུམ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་ལས་ཞེ་བྱ། །གལ་ཏེ་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སྒོམ་པ་ཤེས་རབ་ཕྱ། །

TI695 - 446

༄༅། །དྲན་མེད་ཡིད་ལ་བྱེད་མེད་དེ་ནི་ཞེས་རབ་ལས། །སྡིག་པ་སྦྱངས་ཏེ་དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་རབ་རྒྱུ། །ཆོས་འདི་རང་བཞིན་སྤྱངས་པ་དེ་ནི་ཞེས་རབ་ལས། །གལ་ཏེ་རྫུ་འཕྲུལ་རྐང་པ་བཞི་སྒོམ་ཞེས་རབ་རྒྱུ། །ལྷུན་གྲུབ་རྫུ་འཕྲུལ་ཐོབ་པ་འདི་ནི་ཞེས་རབ་ལས། །དད་པས་མོས་ནས་ཡིད་ཆེས་པ་ནི་ཞེས་རབ་རྒྱུ། །ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་གང་གྲོལ་དེ་ནི་ཞེས་རབ་ལས། །ཞུམ་མེད་རྟག་ཏུ་བརྩོན་པ་དེ་ནི་ཞེས་རབ་རྒྱུ། །ལུས་དང་ཡིད་སེམས་རབ་སྦྱངས་དེ་ནི་ཞེས་རབ་ལས། །དྲན་དང་ཤེས་བཞིན་མཁས་པ་འདི་ནི་ཞེས་རབ་རྒྱུ། །གནས་རྣམས་ཀུན་ལ་མི་གནས་འདི་ནི་ཞེས་རབ་ལས། །རང་གིས་ཉིད་འཛིན་རྟོགས་པ་དེ་ནི་ཞེས་རབ་རྒྱུ། །རང་བཞིན་མཉམ་པར་བཞག་ལ་སྤྱོད་འདི་ཞེས་རབ་ལས། །གལ་ཏེ་ཞེས་རབ་དབང་པོར་རབ་གནས་ཞེས་རབ་རྒྱུ། །འགྲོ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་ཞེས་པ་ཞེས་རབ་ལས། །སྟོབས་ལྔ་པོ

དག་རྗེས་སུ་སྨོན་པ་ཤེས་རབ་རྩ། །བཅོམ་ནས་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ལས། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་རྗེས་འཐུན་བཟོད་པ་ཤེས་རབ་རྩ། །ཆོས་ཀུན་རྗེས་སུ་གང་
རྟོགས་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ལས། །ལམ་གྱི་ཡན་ལག་སྐྱེ་གནས་སྤྲུལ་པ་ཤེས་རབ་རྩ། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སྤྱོང་བ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ལས། །སྡུག་བསྔལ་རང་བཞིན་མཁས་པ་
འདི་ནི་ཤེས་རབ་རྩ། །གལ་ཏེ་འགོག་པ་མངོན་སུམ་བྱེད་འདི་ཤེས་རབ་ལས། །དྲང་བའི་དོན་གྱི་མདོ་སྡེ་ཚིག་འཛིན་ཤེས་རབ་རྩ། །ངེས་པའི་དོན་ལ་རྟོན་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་
ལས༔ །ཐམས་ཅད་ཐོས་པས་མི་ངོམས་འདི་ནི་ཤེས་རབ་རྩ། །དོན་ལ་རབ་ཏུ་རྟོན་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ལས། །རྣམ་པར་ཤེས་ལ་ཚུལ་བཞིན་ཚོལ་བ་ཤེས་རབ་རྩ། །ཡེ་
ཤེས་ལ་ནི་རབ་ཏུ་རྟོན་འདི་ཤེས་རབ་ལས། །གང་ཟག་གང་ལའང་མ་ཞེན་འདི་ནི་ཤེས་རབ་རྩ། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཉིད་རྟོན་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ལས། །འདུ་བྱེད་མི་རྟག་ཡོངས་

༄༅། །སུ་ཆོལ་བ་ཞེས་རབ་རྩ། །གལ་ཏེ་གཟིར་ནས་མ་སྐྱེས་ཞེས་པ་ཞེས་རབ་ལས། །འདུ་བྱེད་སྡུག་བསྔལ་མོས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་རབ་རྩ། །
ཆོས་རྣམས་འདུས་མ་བྱས་སུ་མོས་པ་ཞེས་རབ་ལས། །ཆོས་རྣམས་བདག་མེད་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ཞེས་རབ་རྩ། །སེམས་ཅན་འདི་དག་གདོད་ནས་དག་དེ་ཞེས་རབ་ལས། །
མྱ་ངན་འདས་ལ་ཞི་བར་མོས་པ་ཞེས་རབ་རྩ། །འགྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་མྱ་ངན་འདས་འདི་ཞེས་རབ་ལས། །དོན་གྱི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཞེས་རབ་རྩ། །དོན་རྟོགས་སོ་སོ་ཡང་
དག་རིག་པ་ཞེས་རབ་ལས། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཉིད་མོས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་རབ་རྩ། །ཆོས་ལ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ཞེས་རབ་ལས། །སྒྲ་རྣམས་ཀུན་ལ་སྒྲག་པ་མེད་འདི་
ཞེས་རབ་རྩ། །ངེས་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་འདི་ཞེས་རབ་ལས། །སྒྲག་མེད་བློ་ཡིས་སྤོབས་པ་དེ་ནི་ཞེས་རབ་རྩ། །སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་ཞེས་རབ

ལས༑ །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གནས་པའི་བྱམས་དེ་ཤེས་རབ་རྩ། །དམིགས་པ་མེད་པའི་བྱམས་ཐོབ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ལས། །བདག་དང་གཞན་ལ་སྙིང་རྗེ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་
རྩ༑ །གང་གིས་གཉིས་ཀར་མི་རྟོག་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ལས། །མཆོག་ཏུ་དགའ་ལ་དགའ་བ་ཐོབ་འདི་ཤེས་རབ་རྩ། །དགའ་མེད་གདུང་བ་མེད་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ལས། །
བྱམས་དང་གནོད་པར་མི་བྱེད་དེ་ནི་ཤེས་རབ་རྩ། །གཉིས་ལས་སེམས་གྲོལ་ཐོབ་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ལས། །བློ་གྲོས་ལྡན་པ་སངས་རྒྱས་དྲན་འདི་ཤེས་རབ་རྩ། །གང་ཚེ
ཆོས་སྐུ་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་ཤེས་རབ་ལས། །ཆོས་ཀུན་རྟག་ཏུ་དྲན་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་རྩ། །ཆོས་རྣམས་འདོད་ཆགས་བྲལ་བར་རྟོགས་པ་ཤེས་རབ་ལས། །ཡོན་ཏན་ལས
ནི་དགེ་འདུན་དྲན་དེ་ཤེས་རབ་རྩ། །དེ་ཡང་འདུས་མ་བྱས་སུ་རྟོགས་པ་ཤེས་རབ་ལས། །བློ་ལྡན་གཏོང་བ་དྲན་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་རྩ། །གང་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་ཀུན་འདོར་འདི

༄༅། །ཞི་ཤེས་རབ་ལས། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཤིན་ཏུ་དག་པ་དྲན་འདི་ཤེས་རབ་རྩ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཟག་པ་མེད་ལ་གནས་ནི་ཤེས་རབ་ལས། །ཆེ་བའི་
བདག་ཉིད་ལྷ་དྲན་འདི་ནི་ཤེས་རབ་རྩ། །དགནས་དག་པ་དྲན་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ལས། །གང་ཕྱིར་བསྒྲིམས་ཏེ་ཐོས་པ་བཙོལ་བ་ཤེས་རབ་རྩ། །གཞན་དག་ལས་ནི་ཕྱིས་མི་
ཚོལ་བ་ཤེས་རབ་ལས། །ལེགས་པར་བྱེད་པའི་ལས་བྱེད་འདི་ནི་ཤེས་རབ་རྩ། །ལས་ཕྱིས་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་ལས། །ང་རྒྱལ་མེད་ཅིང་འདུད་པར་བྱེད་པ་
ཤེས་རབ་རྩ། །ཡེ་ཤེས་ཆེ་བའི་བདག་ཉིད་ཐོབ་འདི་ཤེས་རབ་ལས། །བདག་གི་དོན་ལ་བརྩོན་འགྱུར་འདི་ནི་ཤེས་རབ་རྩ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་འདི་ནི་ཤེས་རབ
ལས། །གལ་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་འཛིན་བྱེད་ཤེས་རབ་རྩ། །སེམས་ཅན་སྤྱོད་པ་རྗེས་སུ་རྟོགས་བྱེད་ཤེས་རབ་ལས། །གཞན་གྱི་བློ་ལ་ཡང་དག་ཐོབ་བྱེད་ཤེས་རབ་རྩ། །

སེམས་ཅན་ཐེག་གསུམ་ངེས་འབྱུང་བྱེད་པ་ཤེས་རབ་ལས། །བློ་གྲོས་ལྡན་པ་སྦྱིན་དང་སྙན་པར་སྨྲ་བ་དང་། །དོན་བྱེད་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་བྱེད་ཤེས་རབ་རྩ། །གལ་
ཏེ་དོན་འཐུན་པ་ཡིས་སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་འགོད། །འདི་ནི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལས། །སྲིད་པ་ཀུན་དུ་འབར་ཤེས་སྐྱག་པ་ཤེས་རབ་རྩ། །མི་སྐྱེ་བཟོད་པ
ཐོབ་པ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ལས། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་འདི་ཤེས་རབ་རྩ་བ་སྟེ། །དབང་བསྐུར་དེ་ཡིས་ས་ཐོབ་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ལས། །གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་ཤིང་དྲུང་འདུག་པ་ཤེས
རབ་རྩ། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་རིག་པ་འདི་ནི་ཤེས་རབ་ལས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་འདི་ཤེས་རབ་རྩ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ། །སེམས་ནི་གནས་སུ་གང་བྱེད་དེ་ནི་ཤེས་རབ་ལས། །
གང་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་རྟག་གནས་མི་གཡོ་བ། །དེ་དག་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་རྟག་ཏུ་ལས་བྱ་བྱེད། །རྩ་བ་འདི་འདྲ་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པ་མཆོག་གི་སེམས། །སངས་རྒྱས་

TI695 - 452

༄༅། །སྟོབས་དང་དེ་བཞིན་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག །དེ་ཡི་བསྔགས་པ་བསྐལ་པ་བྱེ་བ་མང་བརྗོད་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཡོན་ཏན་མཐའ་མར་ཐུག་པར་འགྱུར་བ་མེད། །གང་དག་འདས་པའི་བདེ་གཤེགས་དེ་བཞིན་ད་ལྟར་བྱུང་། །གང་དག་མ་འོངས་པ་དང་ཕྱོགས་བཅུའི་ཐུབ་དབང་པོ། །ཚད་མེད་པ་ལ་བསྙེན་བཀུར་ཚད་མེད་བྱེད་འདོད་གང་། །དེ་ནི་མ་མྱོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་དགའ་བ་ཡིན། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། ཀྱེ་མ་ཧེ་ཙམ་དུ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ངེས་ཤིང་། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་བསྟན་པ་མཐའ་ཡས་པ། དོན་གྱིས་འཇུག་པ་མཐའ་ཡས་པ། མི་བརྩོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཇུག་པར་དཀའ་བ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་

བརྟེས་སུ་རྟོགས་པས་ཟབ་པ། གཉིས་ལ་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཚོལ་བར་དཀའ་བ། སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་ལ་བརྟེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་བར་དཀའ་བ། ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་
མོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་པར་དཀའ་བ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མ་ལགས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
ཕྱག་རྒྱ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཉམ་པ་ཉིད་པས་ཕྱེ་བ་མ་མཆིས་པ། ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐད་དུ་འགྱུར་བ་མ་མཆིས་པ། ཤིན་ཏུ་འདས་པས་ཀུན་གཞི་མ་མཆིས་
པ༑ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་པ། རྒྱུ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་སྣང་བ། ངེས་པར་འབྱུང་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་
བ༑ དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐབས། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དབྱེ་བར་བགྱི་བ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་དགྲོལ་

TI695 - 454

༄༅། །བར་བགྱིབ། ཚུལ་གཅིག་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བགྱིབ། སྣ་ཚོགས་མ་མཆིས་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ཕྲད་པར་མ་མཆིས་པ། ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པ་ཉིད་པས་མཉམ་པ། གཉེན་པོ་མ་མཆིས་པས་མཉམ་པ་མ་མཆིས་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་དང་མཉམ་པ་ཉིད་པས་མི་མཉམ་པ་དང་མཉམ་པ། འགོག་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བས་གཉིས་དང་བྲལ་བ། ཡི་གེ་རྣམས་ཀྱིས་དཔྱད་དུ་མ་མཆིས་པ། དོན་གྱི་ཡང་དག་པར་བཞག་པ། སྒྲུས་རྣམ་པར་རིག་པར་བགྱིབ། དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མ་མཆིས་པ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་མཆིས་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཐུ་དང་ལྡན་པ། ཐེག་པ་གསུམ་ལ་རྣམ་པར་རྟོགས་པ། རྣམ་པར་ཐར་པའི་སྒོ་གསུམ་པོ་དག་རབ་ཏུ་སྟོན་པ། ཁམས་གསུམ་པ་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ། རིག་པ་གསུམ་པོ་དག་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བགྱིད་པ། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་མདོ།

བསྐྱེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ལས་བྱུང་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉེ་བར་འཚོ་བ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསལ་བར་མཛད་པ་ཉི་ངོ་མཚར་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་ཀྱི་བུ་འམ། རིགས་ཀྱི་བུ་མོ་གང་དག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་བསྟན་པ་ཚད་མ་མཆིས་པ་འདི་ལ་མོས་པར་བགྱིད་པ་དང་། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་སེམས་སྐྱེད་པར་བགྱིད་པ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བའི་སླད་དུ་མདོ་སྡེ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་མཉན་པར་བགྱིད་པ་དང་། མོས་པར་བགྱིད་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། ཀློག་པ་དང་། ཀུན་ཆུབ་པར་བགྱིད་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་རྒྱས་པར་ཡང་དག་པར་སྟོན་པར་བགྱིད་པ་དེ་དག་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་བསོད་ནམས་མང་དུ་སྐྱེད་པ་ལགས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཡང་བྱས་པ་གཟོ་བ

TI695 - 456

༄༅། །དང་། བྱས་པ་འཚལ་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་བཞིན་
ནོ། །དེ་དག་བསོད་ནམས་མང་དུ་སྐྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྱན་གྱིས་གཟིགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐམས་ཅད་རིན་པོ་ཆེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རབ་ཏུ་བཀང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས་གང་གིས་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་རྒྱུན་མི་
འཆད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མདོ་སྡེ་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཉན་ཏམ། མོས་སམ། འཛིན་ཏམ། འཆང་ངམ། ཀློག་གམ། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱེད་དམ། སྟོན་ཏམ། གཞན་དག་ལ་
ཡང་རྒྱས་པར་ཡང་དག་པར་སྟོན་ཏམ། བསྒོམ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པར་གནས་ན་འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་དུ་སྐྱེད་དོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་

དེའི་ཚེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །སངས་རྒྱས་སྤྱན་གྱིས་ཞིང་གང་དངས་མཐོང་བ། རིན་ཆེན་བཀང་སྟེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་ཕྱིན་ཡང་། འདི་ལྟ་བུ་ཡི་ཆོས་
འདི་མ་ཐོས་ན། །དེ་ནི་བསོད་ནམས་ཆུང་ཞེས་ངས་སྨྲའོ། །གང་གིས་དམ་པའི་དོན་ལྡན་ཕྲ་ཟབ་པ། །མདོ་སྡེ་བཟང་པོ་འདི་ནི་ཐོས་གྱུར་ན། །ཀུན་དུ་འཛིན་ཅིང་བཟུང་ནས་
ཀློག་བྱེད་པ། །འདི་ནི་དེ་བས་བསོད་ནམས་མཆོག་ཏུ་འཕགས། །འདི་ལྟར་རྒྱལ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་ཉེར་གནས་ཤིང་། །ཆོས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་གི་ཟང་ཟིང་མིན། །དེ་
བས་གང་ཞིག་བདེ་གཤེགས་ཆོས་འཛིན་པ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་ལ་བྱས་པ་གཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་དེ་ལ་བཀའ་
སྩལ་པ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དག་ཁྱེད་ཀྱི་ནང་ནས་ང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕྱིན་དམ་པའི་ཆོས་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་རྒྱས་པར་

༄༅། །བྱ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འདི་ཡོངས་སུ་བསྲུང་བར་སུ་སྤྲོ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་དེའི་
ནང་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱེ་བ་ཕྲག་དྲུག་ཅུས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་ཚིག་སྨྲས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་རྣམས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྐལ་པ་གྲངས་
མ་མཆིས་པར་བསྒྲུབས་པ་འདི་འཛིན་པ་དང་། སླད་མའི་ཚེ་སླད་མའི་དུས་དེ་ན་ཡང་རྒྱས་པར་བགྱིད་པར་སྤྲོའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འོན་གྱིས་ཀྱང་ཅི་ནས་དེའི་དུས་ན་སྐྱེ་བོ་
མང་པོ་གནས་པར་འགྱུར་པ། དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྲུན་པའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་རྣ་བར་གྲགས་པར་འགྱུར་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བྱིན་གྱིས་
བརླབ་ཏུ་གསོལ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བདེན་པ་གསུང་། །བདེན་པའི་ཆོས་ལ་

ཀ། སྔགས་ཀྱི་ཚོམ།

རབ་ཏུ་གནས། །བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་དེ་དག་ལ། །མདོ་སྡེ་འདི་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབས། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་གོ་ཆ་བགོས། །བྱམས་པ་ཆེན་པོ་རབ་ཏུ་གནས། །ཀུན་ལ་
བྱམས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། །མདོ་སྡེ་འདི་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབས། །བསོད་ནམས་ཚོགས་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །ཡེ་ཤེས་ཚོགས་ཀྱིས་བྱུང་གྱུར་པ། །ཚོགས་རྣམས་ཀུན་དང་
ལྡན་པ་ཡིས། །མདོ་སྡེ་འདི་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབས། །བདུད་རྣམས་ཐམས་ཅད་ངེས་འཇོམས་ལ། །སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་རབ་འདུལ་ཞིང་། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་རྒྱུན་གཅོད་
པ༔ །མདོ་སྡེ་འདི་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབས། །འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་དང་བརྒྱ་བྱིན་དང་། །དེ་བཞིན་ལྷ་མ་ཡིན་རྣམས་དང་། །ལྷ་དང་དྲི་ཟ་ཀླུ་དག་ཀྱང་། །ངས་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབ་
པ་བྱས། །ས་དང་དེ་བཞིན་བར་སྣང་ལ། །ལྷ་རྣམས་མང་པོ་གང་འཁོད་པ། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས། །ཚུལ་འདི་རབ་ཏུ་འཛིན་པར་འགྱུར། །འཁོར་

༄༅། །འདི་བསྲུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །ཚངས་པའི་གནས་པ་རྣམས་ལྡན་ཞིང་། །བདེན་པ་བཞི་ཡིས་བརྒྱན་གྱུར་པ། །མདོ་སྡེ་འདི་ནི་བྱིན་གྱིས་བརླབས། །ནམ་མཁའ་གཟུགས་ཅན་བྱེད་ཀྱང་སྲིད། །གཟུགས་ནི་གཟུགས་མེད་བྱེད་སྲིད་ཀྱི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་བརླབས་ནི། །རྣམ་པར་དཀྲུགས་པར་མི་ནུས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་བཞི་པོ་དག་གིས་མགྲིན་གཅིག་ཏུ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གཉིས་གསོལ་ཏོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདག་ཅག་རྣམས། །མདོ་འདི་ཀུན་དུ་བསྲུང་སླད་དུ། །ཕྱ་ལག་དང་ནི་བཅས་རྣམས་ཀྱིས། །བསྲུང་བ་བཟང་པོ་བགྱི་བར་འཚལ། །མཁས་པ་བྱང་ཆུབ་བློ་གྲོས་ཀྱིས། །གང་དག་འཛིན་པར་བགྱིད་པ་དག །དེ་དག་ལ་ནི་ཕྱོགས་བཞི་ནས། །རྟག་པར་ཀུན་དུ་བསྲུང་བ་བགྱི། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ། ལྷའི་དབང་པོ་བརྒྱ་བྱིན་གྱིས་ཚིགས་སུ

བཅད་པ་འདི་གཉིས་གསོལ་ཏོ། །བདག་ནི་བཅོམ་ལྡན་མཛད་པ་གཙོ། །འདྲེན་པ་ཆོས་ཀྱི་དབང་བདག་ལགས། །མགོན་པོ་མདོ་སྡེ་མཆོག་འདི་ལས། །སངས་རྒྱས་
འབྱུང་བ་ར་རབ་ཏུ་བསྔགས། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མཛད་པ་གཙོ་བོ་བསྲུང་བགྱིད་ཅིང་། །འདི་འདྲའི་མདོ་དང་དེ་བཞིན་དུ། །མདོ་སྡེ་འཛིན་པ་བསྲུང་བར་
འཚལ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མི་མཇེད་ཀྱི་བདག་པོ་ཚངས་པས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གཉིས་གསོལ་ཏོ། །བསམ་གཏན་གང་དང་ཚད་མེད་དང་། །ཐེག་པ་ཀུན་
གྱིས་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་དག་དོན་ལྡན་ཟབ་མོ་ཡི། །མདོ་སྡེ་འདི་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་། །བདག་ནི་ཚངས་པའི་བདེ་བོར་ཏེ། །གང་ན་རྒྱལ་འདི་འཆད་པར་ནི། །མཉན་
པའི་སླད་དང་དེ་བཞིན་དུ། །བསྲུང་བའི་སླད་དུ་མཆི་བར་བགྱི། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྷའི་བུ་རབ་དགའ་ལྡན་གྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གཉིས་གསོལ་ཏོ། །

༄༅། །ཡང་ཞིག་སངས་རྒྱས་གསུངས་པ་ཡི། །མདོ་སྡེ་འདི་ནི་འཛིན་འགྱུར་བ། །སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་རབ་གནས་ནས། །དགའ་ལྡན་རྣམས་སུ་གནས་པར་འགྱུར། །མགོན་པོ་བདག་ནི་ལྷ་ཡུལ་བའི། །ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བོར་ནས་སུ། །ཚུལ་འདི་རབ་ཏུ་སྟོན་བགྱིད་ཅིང་། །འཛམ་བུ་གླིང་དུ་གནས་པར་སྤྱོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདུད་ཀྱི་བུ་དེད་དཔོན་གྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གཉིས་གསོལ་ཏོ། །གང་ཞིག་གདོན་དང་ལྡན་པ་ཡི། །མདོ་སྡེ་འདི་ནི་འཛིན་འགྱུར་བ། །དེ་དག་བདུད་ལས་འདི་སྤངས་པས། །བདུད་ཀྱི་དབང་དུ་མི་མཆིའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདག་ཀྱང་ནི། །མདོ་འདི་ཀུན་དུ་བསྲུང་སླད་དུ། །ཅིནས་ཀྱང་ནི་རྒྱས་འགྱུར་བར། །བརྩོན་པར་བགྱིད་ཅིང་འདུན་པར་བགྱིད། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བདུད་སྡིག་ཅན་གྱིས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གཉིས་གསོལ་ཏོ། །རྣམ་པར་འདྲེན་པ་གང་

ཞིག་ནི། །ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཆར་གཅོད་པ། །འདི་འཛིན་བགྱིད་པ་དེ་དག་ལ། །བདག་ནི་སྐྱིབ་པར་མི་བགྱིད་དོ། །མདོ་སྡེ་མཆོག་ནི་འབྱུང་བ་དེར། །བདུད་ཀྱི་གོ་
སྐབས་མ་མཆིས་སོ། །མགོན་པོས་གསུངས་པ་དྲན་བགྱིད་པ། །དེ་ལ་བསྲུང་བ་བགྱིད་པར་འཚལ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ལྷའི་བུ་མཚམས་རབ་ཀྱིས་ཚིགས་སུ་
བཅད་པ་འདི་གསོལ་ཏོ། །སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ནི། །མདོ་སྡེ་འདི་ལས་རབ་ཏུ་བཤད་པས། །གང་ཞིག་མདོ་སྡེ་འདི་འཛིན་པ། །དེས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀུན་ལ་
མཆོད། །མགོན་པོ་བདག་ནི་མདོ་སྡེ་འདི། །ལྷ་ནི་བྱེ་བ་རྣམས་ལ་བཤད། །གང་དག་གུས་པར་ཉན་པ་དག །བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་འཛིན་དུ་སྩལ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གསོལ་ཏོ། །མི་གང་བྱང་ཆུབ་རབ་ཞུགས་ཏེ། །དམ་ཆོས་ཡོངས་སུ་བསྲུང་སླད་དུ། །བདག

460

TI695 - 464

༄༅། །ཀུན་སྤྱོད་བསྒྲིད་དེ་དག་ནི། །གསོལ་བ་མ་བཏབ་བཞེས་གཉེན་ལགས། །བདག་ནི་དགའ་ལྡན་མཆིས་ནས་སུ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་བྱིན་རླབས་ཀྱིས། །འདི་ལྟ་བུ་ཡི་མདོ་སྡེ་འདི། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བསྒྲིད་པར་འཚལ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་གཉིས་གསོལ་ཏོ། །སྟོན་པ་ལས་ནི་བདག་གིས་སུ། །མདོ་སྡེ་སྟོང་ཕྲག་མང་ཐོས་ཀྱང་། །བདག་གིས་མདོ་སྡེ་འདི་ལྟ་བུ། །སྔོན་ཆད་ནམ་ཡང་མ་ཐོས་སོ། །མངོན་སུམ་དུ་ནི་མདོ་སྡེ་འདི། །བླངས་ཤིང་ཀུན་དུ་བཟུང་ལགས་ཏེ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆེད་དུ་ནི། །ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་བསྒྲི་བར་འཚལ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དེ་དག་དང་། ལྷའི་བུ་དེ་དག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དང་། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་

ཀ། བཞི་བརྒྱ་རེ་གཉིས།

བགནང་སྟེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དག་ཁྱེད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར་འདི་ལྟ་བུའི་སེང་གེའི་སྒྲ་བསྒྲགས་པ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དག་ཁྱོད་ལ་བསྔོའོ། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་ཞུགས་པ་བཟོད་པ་མ་ཐོབ་པ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཀུན་ཏུ་བཟུང་སྟེ། བཟུང་ནས་ཀྱང་ཀུན་ཆུབ་པར་བྱས་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་པ་ལས་འདའ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་དག་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱམས་པའི་ཉན་ཐོས་འདུས་པ་དང་པོའི་གྲངས་སུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་པ་གང་དག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར་པ་དེ་དག་ནི་ང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་

T1695 - 466

༄༅། །པའི་འོག་ཏུ་གཞན་ལས་མ་ཐོས་པར་རང་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོས་ཡོངས་སུ་ཞུས་པ་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བསྟན་པ་ན་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲངས་མེད་པ་དག་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་སོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་གྲངས་མེད་པ་དག་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོས་སོ། །སྣང་བ་ཆེན་པོས་ཀྱང་གསལ་བར་གྱུར་ཏོ། །མེ་ཏོག་སིལ་མས་ཀྱང་གཏོར་བར་གྱུར་ཏོ། །ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ནས་འདུས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་མཆོད་པའི་ལས་ཀྱི་ཕྱིར་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་གྱི་ཁྱམས་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་གྱི་མེ་ཏོག་གིས་རྣམ་པར་བཀྲ་བར་བྱས་ཏེ་ཆེད་དུ་བརྗོད་པ་འདི་ཆེད་

དུ་བརྗོད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་གིས་རྣ་ཆགས་ཏེ་ཡང་དག་པར་བཤད་དོ། །ཁྱེད་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཏེ་བཤད་པ་ལ་ཐོས་པར་བྱའོ་ཞེས་གསོལ་ནས། ཁྱེད་ཅག་ལ་བཤད་ཀྱིས་ལེགས་པར་ཉོན་ཅིག །ཅང་གི་སྐད་དུ་བདག་ཅག་གིས་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལྷ་བུ
ཐོས་པས་བདག་ཅག་འདི་ར་མཆིས་པ་དོན་མ་མཆིས་པ་མ་ལགས་སོ། །ཀྱེ་མ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐུ་ཚེ་ཡོངས་སུ་བསྐྱང་དུ་གསོལ། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་མི
རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག །དགེ་སློང་དང་། དགེ་སློང་མ་དང་། དགེ་བསྙེན་དང་། དགེ་བསྙེན་མ་གང་དག་མདོ་སྡེ་འདི་ལྟ་བུ
འཛིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དུས་རིང་པོར་ཡུན་དུ་ཚེ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བར་གྱུར་ཅིག །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་ཕན་པ་བྱེད་པར་གྱུར་ཅིག །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང
ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །ཀྱེ་མ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ཙམ་དུ་རྣམ་པར་ངེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་དོན་བཟང་བ

464

TI695 - 468

༄༅། །དང་། ཚིག་འབྲུ་བཟང་བ་དང་། ལེགས་པར་བརྒྱན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་སྐྱེད་པ་
དང་། བདུད་དང་ཕ་རོལ་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པར་འདོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་ཚིམ་པར་བགྱིད་པ་
དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་འབྱུང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་འཇུག་པའི་རྗེས་སུ་སོང་བ་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
བརྗོད་པར་བགྱི་བ་ལས་གཉི་སུག་མ་མཆིས་པར་སྟོན་པ་ངོ་མཚར་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདིའི་མིང་ཅི་ལགས། འདི་ཇི་ལྟར་གཟུང་བར་བགྱི། དེ་
སྐད་ཅེས་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཏོ། །དེའི་ཕྱིར་གཟུངས་ཀྱི་དབང་

ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཟུང་ཤིག །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལས་དོན་ཡོད་པ་ཉན་པ་ལུང་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བར་ཡང་ཟུང་ཤིག །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཟུངས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག་གི་རྒྱལ་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཚོགས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་དང་། ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། དྲི་ཟར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡི་རངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ།། །།འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་རྫོགས་སོ།། །།རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཤཱི་ལེནྡྲ་བོ་དྷི་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བནྡེ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་སྐད་གསར་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་བཅོས་ནས་གཏན

466

T1695 - 470

བསྟོད། ཚོམ་བཅུ། ཤོ་བཞི་བརྒྱ། དང་ཞེང་པ

༄༅། ।ལ་ཕབ་པ།། ཨོཾ་ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན་ཏ་ཐཱ་ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་བཱ་དཱི་མ་ཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ་ཡེ་སྭཱ་ཧཱ།། ।།

TI695 - 471

TI695 - 472

༄། །ཨཱ ཪྻ དྷ ཪྨ སཾ གཱི ཏི ནཱ མ མ ཧཱ ཡཱ ན སཱུ ཏྲ བི ཧ ར ཏི སྨ། །

༄། །འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་བཞུགས་སོ། །

TI695 473

༄༅། །རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨཱརྱ་དྷརྨ་སང་གཱི་ཏི་ནཱ་མ་མ་ཧཱ་ཡཱ་ན་སཱུ་ཏྲ། བོད་སྐད་དུ། འཕགས་པ་ཆོས་ཡང་དག་
པར་སྡུད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། བམ་པོ་དང་པོ། སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་
ལོ༔ །འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་དཔེ་མེད་པ། ནམ་མཁའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་

༄༅། །དབྱིངས་ཀྱི་དཀྱིལ་ཐ་མི་དད་པ་ཀུན་ནས་ཡངས་པ་རང་གི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་
གྱིས་སྤྲུལ་པ། གནས་གསུམ་གྱི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་དང་མི་འདྲ་བ། དཔེ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
རྣམ་པར་སྨིན་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ལས་བྱུང་བ་ན། དགེ་སློང་སྟོང་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བཅུའི་དགེ་སློང་གི་དགེ་འདུན་ཆེན་པོ་ཐལ་ཆེར་དགྲ་

TI695 - 475

བཙོམ་པ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པ། གཉིས་ཀའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཤ་སྟག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
དཔའ་ཆེན་པོ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རྟག་ཏུ་སྤྱོད་ཡུལ་བ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་
གནས་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཐའ་དང་དབུས་མེད་པ་དམ་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྟག་པ་དང་བསམ་པ་ཐམས་

༄༅། །ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དབང་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་རྫོགས་པར་འོང་དུ་ཆུད་པ༑ མཐར་ཐུག་པའི་གནས་བཅུ་ཐོབ་པ། ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་དཔག་ཏུ་མེད་པས་བརྒྱན་པ། བྱང་ཆུ་སེམས་དཔའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༑ གཟུངས་དང་བཟོད་པ་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་རྫོགས་པར་འོང་དུ་ཆུད་པ་ཤ་སྟག་དང་། ལྷ་དང་། ཀླུ་དང་། གནོད་སྦྱིན

TI695 - 477

དང་། དྲི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ནམ་མཁའ་ལྡིང་དང་། མིའམ་ཅི་དང་། ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་གཞི་བརྗིད་
ཆེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་དང་། གཡོག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་དང་ཡང་ཐབས་གཅིག་ཏུ་བཞུགས་ཏེ། དེའི་ཚེ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱི་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ལ་འཇུག་པ་
ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཆེན་པོ་སྟོན་ཏོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། འཕགས་པ་རྣམས་མཐོང་བས་དད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དད་པ་ཐོབ་པས་དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པ་ཐོབ་
པར་འགྱུར་རོ། །དགེ་བའི་ཆོས་ལ་འདུན་པས་རྒྱུན་དུ་ཆུད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྒྱུན་དུ་ཆུད་པ་ཐོབ་པས་དོན་རྙེད་པར་འགྱུར་རོ། །དོན་རྙེད་པས་བདག་པོ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ། །བདག་པོ་ཐོབ་པས་སྦྱིན་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བཟོད་

༄༅། །ཕས་ཀུན་ཏུ་མཛེས་པར་འགྱུར་རོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མངོན་པར་ཤེས་པ་བསྒྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་གྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བར་འགྱུར་རོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཐབས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལས་འབྱུང་བར་འགྱུར་རོ། །སྨོན་ལམ་གྱིས་ཆོགས་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོབས་ཀྱིས་མི་ཚུགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་སྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །མངོན་པར་འབྱུང་བས་འཕགས་པ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བས་གནོད་སེམས་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །བསོད་སྙོམས་སྤྱོད་པས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དགོན་པ་ལ་གནས་པས་འཇིགས་པ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་པས་བསམ་གཏན་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། ཚངས་པའི་གནས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཧི་

475

TI695 - 479

ཤེར་ཕྱིན། ཁྲི་བརྒྱད།

ལྷུར་བྱོས་པའི་ཆོས་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དྲན་པ་ལ་མཁས་པས་གཟུངས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྤོབས་པ་ལ་མཁས་པས་ཁྱད་པར་ལུང་སྟོན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བློ་གྲོས་ལ་མཁས་པས་ཆོས་དང་དོན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ༔ །མོས་པ་ལ་མཁས་པས་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཕུང་པོ་ལ་མཁས་པས་ཤེས་རབ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །ཁམས་ལ་མཁས་པས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཕྲ་མོ་ཤེས་པས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པས་ཕྱི་ནང་ལ་ཤིན་ཏུ་རྨོངས་པ་སྤོང་བར་འགྱུར་རོ། །བདེན་པ་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སླུ་བར་འགྱུར་རོ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་མཁས་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞི་གནས་ལ་མཁས་པས་སེམས་ཞི་བར་

T1695 - 480

༄༅། །འགྱུར་རོ། །ལྷག་མཐོང་ལ་མཁས་པས་སེམས་དུལ་བར་འགྱུར་རོ། །ང་རྒྱལ་མེད་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
པར་འགྱུར་རོ། །ཁེངས་པ་མེད་པས་ཡིད་རྟོན་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སླུ་བས་དཔང་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །དམ་བཅས་པ་ལ་བརྟན་པས་ལྷ་དང་
མི་མགུ་བར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན་དུ་བྱེད་པས་སྐྱེས་བུ་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ནང་དུ་སེམས་པས་བདེ་བར་ཁོང་དུ་ཆུད་
པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་འཆོས་པས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་བསྲུང་བ་དང་ལུས་ལ་མི་བལྟ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འཇམ་
ཞིང་སྙན་ལ་ཕན་པར་སྨྲ་བས་ཚངས་པའི་སྒྲ་སྐད་སྒྲོགས་པའི་དབྱངས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་པ་མི་ཕྱེད་པས་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་

པའི་སྨོན་ལམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་དུ་ལེགས་པར་བྱ་བའི་ལས་བྱེད་པས་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྨོན་ལམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
ལམ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ཕ་རོལ་མི་ཤེས་པ་ལ་མི་བརྙས་པས་དབང་པོ་མཆོག་དང་མཆོག་མ་ཡིན་པ་མཁྱེན་པའི་སྨོན་ལམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཕྲ་
བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པས་ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྨོན་ལམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འཛུད་པ་དང་། མོས་པར་བྱེད་པས་མོས་པ་
སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པའི་སྨོན་ལམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་དུ་སྤྱོད་ལམ་རྣམ་པར་མི་འཁྲུགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་ཆོས་སྟོན་པས་ཐམས་
ཅད་དུ་འགྲོ་བའི་ལམ་མཁྱེན་པའི་སྨོན་ལམ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་བསམ་གཏན་གྱི་ལམ་ལ་སྦྱོར་བས་བསམ་གཏན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་

TI695 - 482

༄༅། །པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམ་པར་བྱང་བ་དང་། ལྷུང་བ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ལམ་སྟོར་བ་རྣམས་ལ་
ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པས་ལྷའི་མིག་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དྲན་པ་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པས་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་ལམ་ཉེ་བར་སྟོན་པས་ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་མང་དུ་ཐོས་པ་
ལ་སྦྱོར་བས་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་སྦྱོར་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་པས་བག་
ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྦྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །མཚན་མ་མེད་པ་སྒོམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །སྨོན་པ་མེད་པ་སྒོམ་པས་

T1695 - 483

ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་དེ་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གོ་རིམས་ཀྱི་སྒོ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
ཆེན་པོ་སྟོན་ཏོ། །འཁོར་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཉིས་ཁང་པ་བརྩེགས་པའི་ནང་ན་གཡོག་མང་པོ་དང་གནས་ཤིང་འཁོད་དེ། གཅིག་ནི་རྩོམ་པ་མེད་ཅེས་བྱ། གཅིག་
ནི་བློ་གྲོས་རྣམ་པར་གནོན་ཅེས་བྱའོ། །དེ་གཉིས་དེར་འདུས་ནས་བློ་འདི་སྐྱམ་དུ་གྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་བློ་གྲོས་ཡངས་པ་
ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་དེ། བདག་ཅག་གིས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་ཞེས་སྨྲས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་རྣམ་པར་གནོན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྩོམ་པ་མེད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་

480

T1695 - 484

ཤེར། ཅ

༄༅། །ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། རིགས་ཀྱི་བུ་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་གནས་པ་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་
དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། འཇུག་པ་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། དཔེ་དང་འདྲ་བ་ཇི་
ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སངས་རྒྱས་རྣམས་དུ་ཡོད་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ

དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པ་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྟོང་པ་ཉིད་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མི་འཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྟོང་པ་ཉིད་སྒྲུབ་པར་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་སྨྲ་བ་པོ་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་སྨྲ་བ་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མི་འགྲོགས་པ་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲུལ་པ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་དབང་བ་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཐོབ་པའི་དབང་བ་ཇི་ལྟར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་

TI695 - 486

ཤེར། ཕ ཕྱི ཉིས་ལྔ

༄༅། །དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་རྣམ་པར་གནོན་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ།། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ཡང་དག་ཤུལ་འདི་དྲིས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་བློ་གྲོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདི་ནི་ཡང་དག་ཤུལ་གྱི་གཏམ་མོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཉོན་ཅིག་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་བློ་གྲོས་ཆེན་པོ་འདི་བཤད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྟོག་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཆད་པའི་སྐྱེ་བར་འཇུག་པ་དང་། སེམས་དང་ཡིད་

TI695 - 487

དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་། འཇིག་པ་ལས་ཕྱིར་ལྡོག་པའི་སྐྱེ་བ་དང་འཇིག་པ་འཇུག་པ་དང་། སྔོན་གྱི་མངོན་པར་
འདུ་བྱེད་པའི་གནོད་པས་ནོན་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཐམས་ཅད་འཇུག་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཆགས་པ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་བསགས་པའི་བསོགས་པ་ཐམས་ཅད་
དང་། སྨོན་ལམ་གྲངས་མེད་པ་བརྒྱ་སྟོང་ཕྲག་བཅུས་བསྡུས་པའི་སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་དང་། ཇི་ལྟར་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ཤུགས་ཀྱིས་འཕངས་པའི་འཕེན་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་
དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྒྱུ་འཕྲུན་པ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། དུས་དང་གནས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་བསམ་པ་དང་དགེ་བ་ཡང་དག་པར་འདོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དང་། ལྷག་པའི་

༄༅། །བསམ་པའི་དབང་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་
པོ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་
ལྟ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་
པའི་མཐའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་དང་མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་ཞུགས་པའི་

ཕྱིར་སྒྱུ་མ་དང་སྨིག་རྒྱུ་དང་ཆུ་ཟླ་དང་སྤྲུལ་པ་དང་བྲག་ཅ་དང་དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་མགལ་མེ་བསྐོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྫས་མེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འབྱུང་བ་མེད་པའི་
ངོ་བོ་ཉིད་དང་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། རྒྱུན་མ་ཆད་པའི་ཕྱིར་སྔོན་གྱི་མཐར་མ་བྱུང་བ་དང་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་
ཕྱི་མའི་མཐར་མི་འཕོ་བ་དང་། སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་མེད་པས་ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་མི་གནས་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་
འཇུག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་འབྱུང་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་

༄༅། །པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཕྱིར་བག་ཡོད་པའི་ས་བོན་དང་། ཁན་མ་ཐོབ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་དང་

ཐབས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་དང་། ལེགས་པར་འགྲོ་བའི་ཕྱིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་རྐང་པ་དང་། བདུད་རྩིའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འཚོ་བའི་དབང་པོ་

དང་། ལས་ལེགས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་གི་ལག་པ་དང་། མི་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འཇུག་པའི་

མིག་དང་། ལེགས་པར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་པའི་ལྟེ་བ་དང་། ཉན་ཏན་སྙིང་པོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྡུ་བའི་དངོས་པོའི་སྒལ་ཚིགས་དང་། རྣམ་

པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་པའི་ཡན་ལག་གི་དམ་པ་མགོ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བུར་ཚོགས་མི་འདོར་བའི་ཕྱིར་ཡིད་མ་བསད་ཅིང་སྐྲག་པ་མེད་ལ་སྤྱོབ

སྭོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་
གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་འབྱུང་བ་གོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གནས་པ་གོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ང་ཡི་བ་མེད་ཅིང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་གནོད་སེམས་དང་ཞེ་
སྡང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། ཅི་སྙན་ལྟ་བུའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྟག་ཏུ་ཉེ་བར་འཚོ་བ་དང་། སྨོན་ལམ་བཅས་པ་ལས་མ་ཉམས་པའི་ཕྱིར་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་
སྐྱོང་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོངས་སུ་སྦྲུངས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་ལ་ལྟ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འབའ་ཞིག་ལ་བརྩོན་པའི་ཕྱིར་དེ་འབའ་ཞིག་གིས་བསམ་པ་

༤༥

༄༅། །དང་། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གནོད་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་བདེ་བ་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རོ་གཅིག་པའི་
ཕྱིར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་བྱ་བ་བྱེད་པ་བསམ་པའི་ཕྱིར་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཤའི་ལུས་མེད་
པའི་ཕྱིར་རྩོལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་གནས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །
རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་

ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཐོབ་ཏུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་མཐར་འགྲོ་བ་དང་། གང་ཟག
དང་ཆོས་དང་ཡུལ་ལ་བདག་མེད་པར་ཐོབ་ཏུ་ཆུད་པ་དང་སྐྱེ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་གནས་གྱུར་པ་རྙེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པ་བྱེད་པ་ལྷུན་གྱིས
གྲུབ་པ་རྒྱུན་མ་བཅད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དབྱེར་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་རྣམ་པ་
གཉིས་སུ་བསམ་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་ཅིང་འགག་པ་མེད་པ་དེའི་དངོས་པོ་བསྒོམས་པ་
དང་༑ དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་ཡང་དག་པའི་མཐའ་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན

༄༅། །མཚམས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་
བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ནི་སྨོན་པ་ཡིན་ཏེ། སྨོན་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ནི་སྨོན་པ་མེད་དེ། སྨོན་པ་
དང་བྲལ་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྨོན་པ་མེད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མི་ལེན་ཏོ། །མི་ལེན་པས་མི་

འཇུག་མི་ལྡོག་སྟེ། ལེན་པ་མེད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་ཡང་དག་པར་ཆད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་
སྟེ། མི་སྐྱེ་མི་འགག་གོ །སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་དང་བྲལ་བས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་
པ་དེ་ནི་ཅིར་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བདག་དང་སེམས་ཅན་མེད་དེ་
ཆོས་ཙམ་འདི་སྐྱེ་ཞིང་འགག་པས་ཆོས་ཀྱི་གནས་གྱུར་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
ཐམས་ཅད་ནི་གློ་བུར་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་འོང་བ་མེད་ཅིང་འགྲོ་བ་མེད་པས་དེ་གློ་བུར་ཡང་མ་ཡིན་གནས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དེ་

༄༅། །བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་ཉིད་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གཞན་
རྣམས་ནི་བརྫུན་པའོ། །བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དག་པའི་
མཐའ་ནི་སྤྲོས་པ་མེད་པ། ཆོས་གཞན་ནི་སྤྲོས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མཉམ་པའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་
བྱའོ།། །སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི་བདེན་པ་སྟེ། སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ནི་མི་བདེན་པ་ལོག་པ་བརྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་བརྫུན་པ་སླུ་བའི་
ཆོས་ཅན་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་དེ། ཡང་དག་

པ་ལ་ནི་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་དོ། །ཡང་དག་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་པ་ནི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་
བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་
ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་པའི་འབྲས་བུ་བདག་
མེད་ཅིང་བདག་གི་བ་མེད་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གནས་གྱུར་བ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་

༧༥

༄༅། །ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདག་མེད་ཅིང་བདག་གི་བ་མེད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གནས་གྱུར་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བཟོད་པ་དང་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་བདག་མེད་ཅིང་བདག་གི་བ་མེད་པ་དང་། བཟོད་པ་དང་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གནས་གྱུར་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བརྩོན་འགྲུས་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདག་མེད་ཅིང་བདག་གི་བ་མེད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གནས་གྱུར་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །བསམ་

གཏན་དང་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་བདག་མེད་ཅིང་བདག་གི་བ་མེད་པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གནས་གྱུར་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཤེས་རབ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་བདག་མེད་ཅིང་བདག་གི་བ་མེད་པ་དང་། ཤེས་རབ་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གནས་གྱུར་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྲལ་ཞིང་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་དང་བྲལ་བ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་བདག་ལ་སྡུག་པར་འགྱུར་བ་དེ་ནི་ཆོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

TI695 - 500

༄༅། །ཚོལ་བ་ལ་བརྩོན་པ་དེ་ནི་ཉོན་མོངས་སོ། །བདག་ལ་སྡུག་པ་དང་བྲལ་ཞིང་ཚོལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཉོན་མི་མོངས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདུས་བྱས་ནི་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། འདུས་མ་བྱས་ནི་ཚད་མེད་པའོ། །འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་ཀྱི་ཆོས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཞིང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཐོབ་པ་ཚད་མེད་པའི་ཆོས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ༔ །དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ནི་གང་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་སམ། སེམས་ཅན་གང་ཡང་མ་གཟིགས་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་

TI695 - 501

བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་
པ་འདུག་པ་བཅུས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འདུག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་
སྟེ། ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལ་གནས་པ་དང་། རང་གིས་དམ་བཅས་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་ཕྱིར་སྙིང་སྟོབས་ཆེ་བའི་གནས་ལ་གནས་པ་
དང་། དོན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་བདག་དང་གཞན་གྱི་དོན་རོ་གཅིག་པ་དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་ཞི་ལ་ཀྱི་ཞོར་བུ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་པ་དང་གཞོད་པ་བསལ་བའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཐོབ་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་དགྲ་རབ་ཏུ་བཅོམ་པའི་ཕྱིར་འཇིགས་པ་མེད་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་

༄༅། །པའི་ཕྱིར་མི་འཇིགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་པ་མཉམ་པས་ཕྱིར་རྒོལ་བ་བཅོམ་པ་དང་། མཐུ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་
དག་པའི་ཕྱིར་སྤྲུལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་འགྱེད་པ་ལ་མཁས་པ་དང་། ནམ་མཁའ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཕྱིར་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་གཟུགས་ཐམས་ཅད་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པ་ལ་
མཁས་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་སྙམ་དུ་འཁོར་བ་ནི་ཉེས་པ་མང་པོའོ། །

།དཀོན་བརྩེགས། ཀ

སྐྱོན་ཆགས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པའོ་སྙམ་དུ་མི་དགོངས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མཉམ་པ་ཉིད་བརྙེས་པས་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་མི་འཁོར་ཞིང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་ལ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་འདི་དག་གི་
བློ་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྟེ། དེ་དག་ངས་དགྲོལ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་མི་དགོངས་མོད་ཀྱི། གཞན་དུ་ན་སྔོན་སྨྲོ་བཏགས་
པས་འཕངས་པའི་དབང་གིས། སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་གི་ཁམས་དང་དབང་པོ་དང་། མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་པ་དེ་དང་དེ་དག་ལྷུན་གྱིས་
གྲུབ་ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་འཇུག་གོ །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་སྙམ་དུ་ངས་མདོའི་སྡེ་འམ། དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའི་སྡེ་འམ། ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ་འམ། ཚིགས་

TI695 - 504

སྐྱེ ༧༥

༄༅། །སུ་བཅད་པའི་སྡེའམ། ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེའམ། གླེང་གཞིའི་སྡེའམ། རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེའམ། དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེའམ། སྐྱེས་
པ་རབས་ཀྱི་སྡེའམ། ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེའམ། རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྡེ་འདི་བསྟན་ཏོ་སྙམ་དུ་མི་དགོངས་མོད་ཀྱི། ལྷུན་གྱིས་
གྲུབ་ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་འཇུག་གོ །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་སྙམ་དུ་ང་གྲོང་ངམ། གྲོང་ཁྱེར་
རམ༑ གྲོང་རྡལ་ལམ། ཚོང་འདུས་འདིར་བསོད་སྙོམས་ཀྱི་ཕྱིར་འཇུག་གོ་སྙམ་མམ། རྒྱལ་རིགས་སམ། བྲམ་ཟེའི་རིགས་སམ་རྗེའུ་རིགས་སམ། དམངས་རིགས་
སམ༑ རྒྱལ་པོའམ། རྒྱལ་བུའམ། རྒྱལ་པོའི་བློན་པོའམ། སེམས་ཅན་གང་ཡང་རུང་བའི་གནད་དུ་གཤེགས་སོ་སྙམ་དུ་མི་དགོངས་མོད་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་

T1695 - 505

ཤེས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་སྐུ་དང་གསུང་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་དེ་དག་དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྒྲིབས་པ་དང་སྒྲིམས་པ་མི་མངའ། ཕཤང་གཅིག་མི་
མངའ། སྐུ་ཉམས་ཆུང་བ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། བསོད་སྙོམས་སྤྱོད་དེ། ཞལ་ཟས་ཀུང་གསོལ་ལ། ཡོངས་སུ་གསོལ་བ་ཡང་མི་མངའ་སྟེ། ཐམས་ཅད་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་
ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་མཛད་པ་ཡང་མི་གཏོང་ངོ་། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་འདི་ནི་ཐམ། འདི་ནི་
འབྲིང་། འདི་ནི་རབ་སྟེ། འདི་ལ་ནི་ཐམ། འདི་ལ་ནི་འབྲིང་། འདི་ལ་ནི་རབ་ཀྱི་གཏམ་མཛད་དོ་སྙམ་དུ་མི་དགོངས་མོད་ཀྱི། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་སྟོང་ཇི་ལྟ་བ་དེ་
བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་ལྷག་ཆད་མེད་པར་འཇུག་གོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཅན་འདིས་ང་ལ་བསྙི་སྟང་དུ་མ་བྱས། མཆོད་པ་མ་

༄༅། །ཁྱུས་ཏེ་མི་སླན་པ་བྱས་ཀྱིས། ང་འདི་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྨྲ་བར་མི་བྱའི། འདིས་ནི་ང་ལ་བསྡི་སྡང་དུ་བྱས། མཆོད་ཅིང་རི་མོར་བྱས། བསྟོད་ཅིང་བསྔགས་ཀྱིས་ང་འདི་དང་ལྷན་ཅིག་སྨྲ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་མི་དགོངས་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་དགྲ་ཟིན་ལ་ཐུགས་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ཀྲུགས་པ་མ་ཡིན། བག་མེད་པ་མ་ཡིན། རྗེས་སུ་ཆགས་པ་མ་ཡིན། ཁོང་ཁྲོ་བ་མ་ཡིན། བརྐམ་པ་མ་ཡིན། བརྐམ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན། ཞེན་པ་མ་ཡིན། བསྟེན་པར་མཛད་པ་མ་ཡིན། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་མོད་ཀྱི། སྤྱོད་ཡུལ་དབེན་པ། འདོད་པ་རྣམས་ལས་དབེན་པ། དབེན་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསྔགས་པ་ཡང་གསུང་ངོ་། །མི་ལོང་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་མཁྱེན་པའམ། མི་རིག་པའམ། ཐུགས་

སུམ་ཆུད་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། བྱ་བ་དང་མི་བྱ་བ་དག་གཟིགས་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དང་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་གོ །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཡང་དགྱེས་པར་མི་འགྱུར། མ་འབྱོར་བ་ལ་ཡང་མི་དགྱེས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་
འཇུག །ལོག་པར་ཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་པ་ཡོངས་སུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་
འཇུག་པ་བཅུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་དང་འདྲ་བ་ཡོངས་སུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་

T1695 - 508

༄༅། །སྟེ༔ དཔེར་ན་ཉི་མ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམ་དང་། འབྲིང་དང་མཆོག་དང་དད་པ་དང་མ་དད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་འཆར་ཞིང་མཚུངས་པར་སྣང་བར་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམ་དང་འབྲིང་དང་མཆོག་དང་དད་པ་དང་༔ མ་དད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་འཆར་ཞིང་མཚུངས་པར་ཡེ་ཤེས་སྣང་བར་མཛད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྒྲིབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། གཞན་དུ་ན་གློ་བུར་གྱི་དུ་བ་དང་། སྤྲིན་དང་རྡུལ་དང་ཁུག་རྣ་དག་གིས་སྒྲིབ་པ་དང་བཅས་པར་ཀུན་ཏུ་སྣང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ནམ་མཁའ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སྒྲིབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། གཞན་དུ་ན་གློ་བུར་གྱི་དུ་བ་དང་སྤྲིན་དང་རྡུལ་དང་ཁུག་རྣ་ལྟ་བུའི་ངར་འཛིན་པ

དང༑ ང་ཡིར་འཛིན་པས་བསྒྲིབས་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་ཞིང་མྱོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མེ་ཉི་ཤིང་ཐམས་ཅད་ལ་
ཡོད་མོད་ཀྱི། རྐྱེན་དང་རྩོལ་བ་མ་ཚང་ན་མི་འབར་ཞིང་རང་གི་དགོས་པ་རྣམས་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་གནས་མོད་
ཀྱི༑ དད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྐྱེན་དང་རྩོལ་བ་མ་ཚང་ན་མི་འབྱུང་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་རྣམས་ཀྱང་མི་མཛད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཚོན་ཐ་དད་པ་སྣོད་གཅིག་གི་
ནང་དུ་བླུགས་ཏེ། ཚོན་མང་པོ་དེའི་ནང་དུ་རས་ཐ་གུ་ཐ་དད་པས་ཕུར་ཏེ་བཙུག་ན་ཕུར་མའི་དབང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཚོན་ཆགས་ཀྱང་ཚོན་དེ་དག་མི་རྟོག །རྣམ་པར་མི་རྟོག་
གོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མང་པོ་ཡང་མོས་པའི་ཐུགས་ཇི་ལྟར་ཕུར་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་

༄༅། །མཐོང་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཡང་ལེན་པར་བྱེད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུས་གང་བའི་ཀླུང་ནི་བསྐྱོད་ཀྱང་དམའ་བར་འབབ་བོ། །ཞི་སྡང་ཞིང་ངན་དུ་སླུས་ཀྱང་དམའ་བར་འབབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་བསྐྱོད་དམ་ངན་དུ་སླུས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཤེགས་པ་ཡིན་གྱི། ངང་རྒྱལ་གྱིས་གཤེགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བུ་རམ་ཤིང་གཏུབས་གཤགས་ལ་གཏུབས་གཤགས་ནས་འཚས་ཀྱང་མངར་བའི་རོ་དེ་མི་འདོར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་མཚོན་ཀྱང་རུང་མ་མཚོན་ཀྱང་རུང་སྟེ། བསྙེན་པ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མངར་བའི་རོ་དེ་མི་འདོར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ནས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་འགྱུར་བ་མེད་པར་གནས་ཏེ། དེ་ལ་ཁེ་འདོད་པ་གང་དག་གིས་རྩོལ་ནས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་བྱས་ཏེས་བོན་བཏབ་པ་དེ་དག་གི་ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས

པར་འགྱུར་རོ། །གང་དག་མི་སྨོད། ཡོངས་སུ་སྲུང་བ་མི་བྱེད། ས་བོན་མི་འདེབས་པ་དེ་དག་གི་ལོ་ཏོག་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པ་ཡངས་ལྷུར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་འགྱུར་བ་མེད་པར་གནས་ཏེ། དེ་ལ་ཡོན་ཏན་འདོད་པ་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པ་དང་དང་བ་དང་། གུས་པ་
བསྐྱེད་པ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་ལོ་ཏོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དད་པ་དང་དང་བ་དང་། གུས་པ་མི་སྐྱེད་པ་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་
གྱི་ལོ་ཏོག་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ལ་ལ་ཞིག་གིས་ཙན་དན་དང་། གཡུར་ལ་མི་སླན་པ་བྱས་ཏེ་ངན་དུ་བརྗོད་ནས་རང་གི་ལུས་ལ་
བསྐུས་ཀྱང་། དེ་ལ་ཙན་དན་དང་གཡུར་དེ་དྲི་ཞིམ་པར་བྱེད་ཀྱི་དྲིང་བར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་

༄༅། །ཀྱུང་དན་དུ་སྨྲ་སྟེ་མི་སྙན་པར་བརྗོད་ནས་བསྙེན་ཅིང་བསྟེན་ཏེ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་དྲི་
དང་ལྡན་པར་མཛད་དོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟམ་པ་དང་། སྟེགས་དང་། ཁྲི་ལམ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམ་དང་། འབྲིང་དང་མཆོག་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཐོགས་པ་
དང་། བདེ་བར་འགྲོ་བར་བྱེད་པས་མཚུངས་པར་གནས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམ་དང་འབྲིང་དང་མཆོག་ཐམས་ཅད་ལ་མི་མཉམ་པ་
མེད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་། བདེ་བར་འགྲོ་བས་མཚུངས་པར་འཇུག་གོ །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རིའི་རྒྱལ་པོ་གངས་རི་ལ་སྟེའི་རྒྱལ་པོ་མཐོང་ན་མཛེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་
དེ། དེ་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནད་ཐམས་ཅད་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

ནད་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དཔེ་དང་འདྲ་བ་ཐོབ་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུས་སངས་རྒྱས་ཐོབ་དུ་ཆུད་པར་
བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། རྒྱུ་འཕྲུལ་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་། སྨོན་
ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་དང་། སེམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། སྤྲུལ་པའི་སངས་རྒྱས་
དང་། བཏགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། མདུན་དུ་གཞག་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱུ་འཕྲུལ་པའི་སངས་རྒྱས་གང་ཞེ་ན། གང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ་འཕྲུལ་པ

༄༅། །དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་གཉིས་ལས་གང་གྲུབ་པ་དེ་ནི་སྒྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྒྱུ་མཐུན་པའི་
སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་གང་ཞེ་ན་རྒྱུ་འཐུན་པ་གང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་སྨིན་པ
དེ་ལས་གང་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་དང་ཆོས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱི་ཕྱིར་འབྱུང་སྟེ། འདི་ནི་རྣམ་པར་
སྨིན་པ་ལས་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སངས་རྒྱས་གང་ཞེ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གང་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་ཅིང་ཏིང་ངེ་
འཛིན་གང་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་སངས་རྒྱས་བརྒྱ་སྟོང་འབྱུང་སྟེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་དེས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་བྱུང་

བསན་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྨོན་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གང་
སེམས་ཅན་གང་དང་གང་གཟུགས་དང་ཁ་དོག་དང་སྤྱོད་ལམ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟ་བུ་གང་དང་གང་གིས་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་དང་དེ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་གཟུགས་དང་ཁ་དོག་དང་སྤྱོད་ལམ་
གྱིས་འདུལ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོན་ལམ་བཏབ་ནས། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བ་རྣམས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུལ་ཏེ། སྨོན་ལམ་དེ་ལས་བྱུང་བས་སྨོན་
ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་སྨོན་ལམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་གང་ཞེ་ན། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེམས་ལ་དབང་
རབ་ཏུ་ཐོབ་ནས། དེ་སེམས་ལ་དབང་བ་དེས་གང་དང་གང་བསམས་པ་དེ་དང་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་རྣམས་མཐོང་ནས་བདག

༄༅། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨོས་པར་བྱེད་དེ། དེ་སེམས་ལས་བྱུང་བས་ན་སེམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་དེ་དག་
ཀུང་རང་གི་སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པས་སངས་རྒྱས་མཐོང་ཞིང་ཞེས་ཏེ། འདི་ནི་སེམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་གང་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱི་སངས་རྒྱས་ནི་གནས་དན་ལེན་གྱི་གནས་གྱུར་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། དྲི་མ་མེད་པ་གཟུགས་སྣ་ཚོགས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་རྣམ་པར་དག་པ། གཟུགས་དང་བྱད་
དང་དབྱིབས་སྣ་ཚོགས་པ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྣང་བ་འདི་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་ཞེ་ན། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་མཚུངས་པ་དང་རྣམ་པ་དང་ཟས་དང་སྐྱབ་དང་

TI695 - 517

ཚོག་དང་སྤྱོད་པ་མཚུངས་པ་འདི་ནི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྤྲུལ་པའི་སངས་རྒྱས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔལ་གཟུགས་ཐམས་ཅད་སྟོན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ཏེ། དབང་ཐོབ་ཅིང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བསྐུལ་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བ་འདི་ནི་སྤྲུལ་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བཏགས་པའི་སངས་རྒྱས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལ་ལ་ཞིག་སློབ་དཔོན་ནམ་
མཁན་པོ་ལ་སོངས་རྒྱས་བཞིན་དུ་བལྟ། སངས་རྒྱས་བཞིན་དུ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་དེ། དེ་སློབ་དཔོན་དང་། མཁན་པོ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་བཞིན་དུ་བལྟ་ཞིང་སངས་རྒྱས་
བཞིན་དུ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པ་འདི་ནི་བཏགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་

མདོ། ༧༥ [illegible] [illegible]

༄༅། །བྱོ། །དེ་ལ་མདུན་དུ་གཞག་པའི་སངས་རྒྱས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་བྱས་སམ། བྲིད་དུ་བཅུག་སྟེ། མཆོད་ཅིང་རིམ་གྲོ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟི་སྟང་དུ་བྱེད། བླམ་ར་བྱེད། རི་མོར་བྲིད་ཅིང་། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་འཛིན་ལ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དེ། ཡོངས་སུ་སྨྲན་པ་འདི་ནི་མདུན་དུ་གཞག་པའི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་སངས་རྒྱས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཕུང་པོ་སྟོན་པ་དང་། ཁམས་སྟོན་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྟོན་པ་

515

T1695 - 519

དང༌། ལས་སྟོན་པ་དང༌། སྐྱེ་བ་སྟོན་པ་དང༌། རྒ་བ་སྟོན་པ་དང༌། འཆི་བ་སྟོན་པ་དང༌། ཤི་བའི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྟོན་པ་དང༌། དེ་རབ་ཏུ་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་ཕུང་པོ་སྟོན་པ་ཟབ་མོ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་དུ་སྟོན་ཅེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་དོན་དམ་པར་ཡོད་དུ་ཟིན་ན་ནི་དེ་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་སྲིད་པ་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་གྲོལ་བ་དེ་ལ་གནས་པའམ། འགྲོ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བ་ཞིག་ན༑ དེ་ལྟ་མ་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟོན་པ་ཟབ་མོ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་དུ་སྟོན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་སྟོན་པ་དང༌། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟོན་པ་དང༌། འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་སྟོན་པ་དང༌། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་སྟོན་པ་ཟབ་མོ་ལྟ་བུ་འདི་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་

༄༅། །པའི་ཕུང་པོ་དོན་དམ་པར་ཡོད་དུ་ཟིན་ན་ནི་དེ་ཡོངས་སུ་བཏང་བས་སྲིད་པ་འཆད་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཡོངས་སུ་བཏང་ནས་གྲོལ་བ་དེ་ལ་
གནས་པའམ། འགྲོ་བ་ཡོད་པར་འགྱུར་བཞིག་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་སྟོན་པ་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཁམས་སྟོན་པ་དང་སྐྱེ་
མཆེད་སྟོན་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་ཆོས་ཙམ་དུ་
ཟད་པས་སེམས་ཅན་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཡོད་དུ་ཟིན་ན་ནི་ཕུང་པོ་འགགས་པས་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཕུང་པོ་མེད་པར་འགྱུར་ལ། ཕུང་པོ་བཞིན་དུ་
སེམས་ཅན་ཡང་འདུས་བྱས་སུ་འགྱུར་བཞིག་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་པས་དེའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་སྟོན་པ་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་ལས་སྟོན་པ་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་

ཞེས་ན། ལས་རྣམས་བྱེད་པ་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ལས་རྣམས་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་དུ་ཟིན་ན་ནི་ལས་རྣམས་བྱེད་པ་ནམ་མཁའ་བཞིན་དུ་མ་བྱས་པར་འགྱུར་ལ། ཕུང་པོ་བཞིན་དུ་འདུས་བྱས་སུ་ཡང་འགྱུར་བ་ཞིག་ན། མ་བྱས་པ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་ཏེ། མ་བྱས་པ་རྣམས་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕྱིར་ལས་གང་ལ་ཡང་བྱེད་པ་མེད་དོ། །དེ་མེད་པས་ན་ལས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ལས་སྟོན་པ་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་སྟོན་པ་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྐྱེ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་དོན་དམ་པར་ཡོད་དུ་ཟིན་ན་ནི་རྟག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གང་སྐྱེ་བས་སྐྱེ་བ་དང་། སྐྱེས་པས་གཟིར་བར་གྱུར་པ་དེ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་སྟོན་པ་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་རྒ་བ་སྟོན་པ་ཐ་སྙད

TI695 - 522

སྔགས ཅ ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ

༄༅། །དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒ་བ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་རྒ་བ་དོན་དམ་པར་ཡོད་དུ་ཟིན་ན་ནི་གང་ཡང་རྒས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་རྒས་པ་དེ་ནི་གཞོན་ནུ་ཡང་མ་ཡིན། རྒན་པོ་ཡང་མ་ཡིན། རྙིང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། བྱིས་པ་ལ་ཡང་རྒ་བ་མེད་དེ། དེའི་ཕྱིར་བྱིས་པ་ནི་རྒ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །རྒ་བ་མེད་ན་ཇི་ལྟར་ན་རྒ་བར་འགྱུར། དེ་ལྟར་མ་རྒས་པ་ནི་རྒ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་རྒས་པ་རྒ་བར་འགྱུར་ན་རྒ་བ་གཞོན་ནུར་ཡང་ཇི་སྟེ་མི་འགྱུར། དེའི་ཕྱིར་རྒ་བ་སྟོན་པ་ཡང་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་འཆི་བ་སྟོན་པ་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། འཆི་བ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་འཆི་བ་དོན་དམ་པར་ཡོད་དུ་ཟིན་ན་ནི་གཟུང་བར་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་གིས་བཟུང་བས་སྲོག་ཆགས་གཞན་ཐམས་ཅད་མི་འཆི་བར་འགྱུར་བའི་རིགས་ན། མི་འཆི་བར་ཡང་མི་འགྱུར

T1695 - 523

ཏེ༔ འཆི་བ་ཞིག་ལས་ཀྱང་མི་འོང་། གང་དུ་ཡང་མི་འགྲོ་བས་འཆི་བ་ནི་སྟོན་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འཆི་བ་སྟོན་པ་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་ཤི་བའི་ཉིང་མཚམས་
སྦྱོར་བ་སྟོན་པ་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། ཤི་བའི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་ཤི་བའི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དོན་དམ་པར་ཡོད་དུ་ཟིན་
ན་ནི་གང་འཆི་བ་དེ་ཉིད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ཤི་བ་ཉིད་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི་གང་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། གང་དུ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ལུས་གཉིས་སུ་འགྱུར་
རོ༔ །གལ་ཏེ་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཞིག་ཡོད་དུ་ཟིན་ན་ནི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཕུང་པོ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་
འཇུག་པ་མེད་དེ། གཟུགས་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ་ཞིང་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇུག་གོ །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་ཚོར་བ་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ། འདུ་ཤེས་ལ་ཉེ་བར་འགྲོ། འདུ་བྱེད་ལ་ཉེ་བར་

༄༅། །འགྲོ་ཞིང་དེ་ལ་རྟེན། དེ་ལ་དམིགས་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་འཇུག་གོ །མི་རྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་འཇུག་པ་མེད་དོ། །
ཇི་ལྟར་ཆོས་གནས་པ་བཞིན་དུ་ས་བོན་དང་མྱུ་གུ་ལྟར་འབྱུང་བས་དེའི་ཕྱིར་ཤི་བའི་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྟོན་པའི་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་དེ་ཞི་བར་འགྱུར་བའི་
མྱུ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟོན་པ་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། མྱུ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་ཉེ་བར་ཞི་བ་ནི་མྱུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །འཁོར་བ་ཉིད་མྱུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། འཁོར་བ་ལས་མྱུ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐ་དད་དུ་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བ་དེ་ཡང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་སྒྱུ་མ་
ལྟ་བུ་སྟེ། ཡོད་པས་ཀྱང་མ་ཡིན། མེད་པས་ཀྱང་མ་ཡིན། ཡོད་མེད་དུ་གྱུར་པས་ཀྱང་མི་འབྱུང་ངོ། །ཇི་ལྟར་དེ་ཡོད་པས་ཀྱང་མ་ཡིན། མེད་པས་ཀྱང་མ་ཡིན། ཡོད་

མེད་དུ་གྱུར་པས་ཀྱང་མི་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ། ཡོད་པས་ཀྱང་མ་ཡིན། མེད་པས་ཀྱང་མ་ཡིན། ཡོད་མེད་དུ་གྱུར་པས་ཀྱང་མི་ལྡོག་སྟེ། གཞན་དུ་ན་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདུ་ཤེས་དེ་ནི་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུའོ། །ཚོར་བ་ནི་ཆུའི་ཆུ་བུར་ལྟ་བུའོ། །སྨིག་རྒྱུ་དང་། ཆུའི་ཆུ་བུར་གྱི་འབྱུང་བ་དང་ལྡོག་པ་ཇི་ལྟ་བར་འཁོར་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ཉི་བར་འགྱུར་བའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟོན་པ་ནི་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཐ་སྙད་དུ་སྟོན་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བདག་མེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་མེད་པ

༄༅། །དང་། སྒྲོག་མེད་པ་དང་། གང་ཟག་མེད་པ་དང་། རྗེ་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགགས་པ་མེད་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་མི་
བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་མེད་པ་དང་། བདག་པོ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་བདག་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་དངོས་པོ་ཡང་མ་
ཡིན་ཏེ། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡིན་དུ་ཟིན་ན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་འདུས་བྱས་དང་མི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །ཅི་སྟེ་སྟོང་པ་ཉིད་དངོས་པོ་
མེད་པ་ཡིན་དུ་ཟིན་ན་ནི་སྟོང་པ་མི་སྟོང་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སྟོང་པ་ཉིད་དངོས་པོ་ཡང་མ་ཡིན། དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་ནི་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་སྟོང་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་

དཀོན་བརྩེགས། ཀ

སེམས་ཅན་སྟོང་པ་ཡིན་ནའི་སྲོག་གཅོད་པ་བྱས་ཀྱང་སྡིག་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འོན་ཏེ་སྟོང་པ་མ་ཡིན་ནའི་རྟག་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ནི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན། འདུས་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སེམས་ཅན་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ན་སྲོག་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མི་འཆི་མི་འཆིའོ། །དེ་ལ་མིག་ནི་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་ངོ་། །གང་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་པ་དེ་ནི་མི་འཆི་མི་འཆིའོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣ་བ་དང་སྣ་དང་ལྕེ་དང་ལུས་དང་། ཡིད་ནི་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་ངོ་། །གང་བདག་དང་བདག་གིས་སྟོང་པ་དེ་ནི་མི་འཆི་མི་འཆི་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་སྲོག་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་གང་ཟག་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་

524

T1695 - 528

༄༅། །དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གང་ཟག་ཏུ་བགྲང་བ་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་སུ་བགྲང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་
མཆེད་རྣམས་ནི་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་བཟུང་ནས་གང་ཟག་ཅེས་བཏགས་སོ། །གང་བཟུང་ནས་བཏགས་པ་དེ་ནི་ཡོད་པ་དང་མེད་པ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་
ལྟར་གང་ཟག་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ན་རྫེ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་གང་ཡང་
མེད་པས་གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྫེར་འགྱུར་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལྟར་རྫེ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་སྐྱེ་བ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མི་སྐྱེ་སྟེ། གལ་ཏེ་སྟོང་པ་ཉིད་སྐྱེ་ན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་སྟོང་པ་ནི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ

སྐྱེས་པ་མི་སྟོང་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱེ་ན་ནི་མ་སྐྱེས་པ་དེ་མི་སྟོང་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྐྱེ་ན་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ༎ ཇི་ལྟར་འགག་པ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། གང་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་འགག་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་མི་སྐྱེ་བ་དེ་ཇི་ལྟར་འགག་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལྟར་འགག་པ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། ཇི་ལྟར་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མི་བྱ་མི་བྱེད་དོ། །ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་སྟོང་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་བཟུང་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འདོགས་སོ། །དེ་ལྟར་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། ཇི་ལྟར་ན་བྱེད་པ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་གང་གིས་ཀྱང་འདི་ལྟ་འདི་ལྟ་བུར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བྱེད་དུ་གཞུག་པ་མ་ཡིན

TI695 - 530

༄༅། །ཏེ། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ན་བདག་པོ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཡུལ་མ་ཡིན་ཞིང་ཡུལ་མེད་པས། སེམས་དང་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བདག་པོ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མི་འཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མ་རིག་པ་མི་འཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། སྲིད་པ་མི་འཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། ལས་མི་འཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། ལེན་པ་མི་འཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། ལྟ་བ་མི་འཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། ཐེ་

ཚོམ་མི་འཕྲུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མི་འཕྲུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། ང་རྒྱལ་མི་འཕྲུན་པའི་ཕྱོགས་དང་རྒོད་པ་མི་འཕྲུན་པའི་ཕྱོགས་ཏེ། རྣམ་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་
སྤོང་བ་ཉིད་ཀྱི་མི་འཕྲུན་པའི་ཕྱོགས་སོ། །དེ་ལ་མ་རིག་པ་ནི་གཉིས་སུ་བགྲང་བ་དང་། རྣམ་པ་བཞིའོ། །གཉིས་སུ་བགྲང་བ་གང་ཞེ་ན། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པར་བགྲང་
བ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་བགྲང་བའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདོད་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཟུགས་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་
རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལ་སྲིད་པའི་
གཞི་གཉིས་དང་། རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། གཞི་གཉིས་གང་ཞེ་ན། སྲིད་པའི་གཞི་དང་། ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་གཞིའོ། །རྣམ་པ་བཞི་གང་ཞེ་ན། འདོད་པ་ལ་སྲིད་པ་

༄༅། །དང་། གཟུགས་ལ་སྲེད་པ་དང་། གཟུགས་མེད་པ་ལ་སྲེད་པ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་སྲེད་པའོ། །དེ་ལ་ལས་ནི་ལྡང་བ་གཅིག
དང་། རྣམ་པ་གསུམ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་གསུམ་སྟེ། དེ་ལ་ལྡང་བ་གཅིག་གང་ཞེ་ན། ཡིད་ཀྱི་ལས་སོ། །རྣམ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། ལུས་ལས་བྱུང་བ
དང་། ངག་ལས་བྱུང་བ་དང་། སེམས་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། གནག་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་གནག་པ་དང་། དཀར་ལ་རྣམ་པར་སྨིན
པ་དཀར་བ་དང་། དཀར་གནག་འདྲེན་མ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དཀར་གནག་འདྲེན་མའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ནི་རྣམ་པ་དྲུག་སྟེ། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། རྣ
བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལྗེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའོ། །རྣམ་པ་དྲུག་པོ་དེ

དགེ་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་དམིགས་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་དམིགས་པ་དང་། དམིགས་པ་མེད་པའོ། །དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལ་དམིགས་པ་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ལ་དམིགས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །དེ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་མེད་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བའོ། །དེ་ལ་ལེན་པ་ནི་སྲིད་པའི་རྒྱུ་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། འདོད་པའི་ལེན་པ་དང་། ལྟ་བའི་ལེན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ལེན་པ་དང་། བདག་ཏུ་སྨྲ་བའི་ལེན་པའོ། །དེ་ལ་ལྟ་བ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ལོག་པའི་ཤེས་པ་ཅན་དང་། དམིགས་པ་ཅན་ནོ། །དེ་ལ་ལོག་

༄༅། །པའི་ཞེས་པ་ཅན་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །དམིགས་པ་ཅན་ནི་ཐ་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་དམིགས་ཤིང་མངོན་པར་དགའ་བ་སྟེ། འདི་ནི་
དམིགས་པ་ཅན་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པའོ། །དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཐེག་པའི་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བར་དུ་གཅོད་པའོ། །དེ་ལ་
ཐེག་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཐེ་ཚོམ་ནི་ཐེ་ཚོམ་གང་གིས་མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བ་སྟེ། ཇི་ཙམ་ཡང་ཡུན་རིང་པོར་བསྒྲུད་པ་འདིས་ཅི་ཞིག
བྱས། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པའམ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པར་མྱུར་བ་མྱུར་བར་སྡུག་བསྔལ་མཐར་དབྱུང་ངོ་སྙམ་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སྤྱོང་བ་འདི་ནི་ཐེག་པའི་བར་དུ་གཅོད་
པའི་ཐེ་ཚོམ་མོ། །དེ་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཐེ་ཚོམ་གང་ཞེ་ན། ཐེ་ཚོམ་གང་གིས་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ལ་མི་འཇུག་པ་སྟེ། ངེས་པའི་ས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་

འགྱུར་བ་འདི་ནི་ངེས་པར་གྱུར་པའི་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཐེ་ཚོམ་སྟེ། འདི་ནི་ཐེ་ཚོམ་རྣམ་པ་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་
རྣམས་ལ་འབྲས་བུ་ལ་སྨོན་པ་སྟེ། བདག་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པ་འདི་དག་གིས་ལྷ་འམ་ལྷ་ལ་ལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་
ལོག་པར་སྨོན་པ་སྟེ། འདི་ནི་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ང་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྙེམས་པས་ང་རྒྱལ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་ངན་ནོ། །བདག་ནི་བཙུན་ནོ། །བདག་ནི་
དེ་དང་མཉམ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྙེམས་པ་ནི་ང་རྒྱལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁྲོད་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེད་པ་དང་ཤིན་ཏུ་སྙེམས་པའོ། །དེ་ལ་
ཉོན་མོངས་པ་སྐྱེད་པ་ནི་གཟུགས་ལ་གཙང་བར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ནས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱིས་འགལ་བར་སྤྱོད་པ་སྟེ། གང་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་སྨད་པ་ཡིན་

TI695 - 536

༄༅། །ནོ། །དེ་ལ་ཤིན་ཏུ་སླེམས་པ་ནི་ངེས་པར་འབྱིན་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་ལ་ཤིན་ཏུ་སླེམས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱུག་པ་དང་། བདག་ཉིད་སླེམས་པ་
སྟེ། འདི་ནི་ཐོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མི་འཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་
བྱའོ།། །།བམ་པོ་གཉིས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུས་སྟོང་པ་ཉིད་སླུ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ
ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མི་འཕྱོགས་པ་དང་རྣམ་པར་མི་འགྲོ་བ་དང་། ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དང་། འཇུག་པ་མེད་ཅིང་ལྡོག་པ་མེད་པ་
དང་། འཕབ་པ་མེད་ཅིང་རྫོད་པ་མེད་པ་དང་བྲི་བ་མེད་ཅིང་གང་བ་མེད་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པར་བརྗོད་པ་དང་། ཆོས་གང་ཡང་སོ་

སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མ་བཀག་གོ་ཞེས་ཐོས་ན་མི་སྐྲག་པ་དང་། འཁོར་བའི་རང་བཞིན་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་དེ་
དག་མཚུངས་སོ་ཞེས་ཐོས་ན་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་རྟག་པ། ཆོས་རྣམས་ནི་མི་ཟད་པའོ་ཞེས་ཐོས་ན་འཇིག་པའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་མི་འཁྲུགས་
པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ནི་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཁྲུགས་ཏེ། རྙེད་པས་དགའ་བ་ཡང་མེད་མ་རྙེད་
པས་མི་དགའ་བ་ཡང་མེད། གྲགས་པས་ཡིད་སོས་པ་ཡང་མེད། མ་གྲགས་པས་སྒྲོ་ཤི་བ་ཡང་མེད། སྨད་པས་ཞུམ་པ་ཡང་མེད། བསྟོད་པས་དགའ་བར་སེམས་པ་
ཡང་མེད། བདེ་བས་ཆགས་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད། སྡུག་བསྔལ་བས་ཡིད་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་དེ། གང་དེ་ལྟར་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཁྲུགས་

༄༅། །པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་མི་འཕྲོགས་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་བོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེའོ། །ཇི་ལྟར་ན་རྣམ་པར་མི་འགྲོ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་བོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་ན། སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ནི་གང་ནས་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་འགྲོ། གང་དུ་ཡང་རྣམ་པར་མི་འགྲོ། དེ་གང་ནས་རྣམ་པར་འགྲོ་བ་དང་། གང་དུ་རྣམ་པར་འགྲོ་བ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་སོ། །གང་མི་འགྲོ་རྣམ་པར་མི་འགྲོ་བ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མི་འགྲོ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་བོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེའོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་བོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་ན། སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ནི་གང་དུ་ཡང་ཆགས་པའམ། མི་ཆགས་པ་མེད་དེ། དེ་གང་ལ་ཆགས་པ་དང་གང་ལ་མི་ཆགས་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཞེས། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ཞིང་། གང་ཆོས་གང་ལ་ཆགས་

པ་དང་། ཆགས་པ་མེད་པ་དེ་ཡང་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཆགས་པ་མེད་ཅིང་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར། །དེ་
ལ་ཇི་ལྟར་ན་འཇུག་པ་མེད་ཅིང་ལྡོག་པ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ནི་གང་དུ་ཡང་མི་འཇུག གང་ནས་ཀྱང་མི་ལྡོག་སྟེ། དེ་གང་
ལ་འཇུག་པ་དང་། གང་ནས་ཀྱང་ལྡོག་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་ཤེས། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། གང་དེ་ལྟར་འཇུག
པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཇུག་པ་མེད་ཅིང་ལྡོག་པ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར། །ཇི་ལྟར་ན་འཐབ་པ་མེད་ཅིང་རྩོད་པ་མེད་པས་སྟོང་
པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ཞེ་ན། གང་ལ་ལ་འཐབ་ཅིང་རྩོད་པར་བྱེད་པ་དེས་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་མི་ཤེས་ཏེ། དེ་གང་དང་འཐབ་ཅིང་རྩོད་པར་བྱེད་པ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་

༄༅། །ཞེས། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་འཐབ་པ་མེད་ཅིང་རྩོད་པ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ན་གྲི་བ་མེད་ཅིང་གང་བ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་གྲི་བའམ་གང་བར་མི་མཐོང་སྟེ། དེས་ཆོས་གང་སྟོང་པ་དེ་གྲི་བའམ་འཕེལ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །སུ་ཆོས་གང་འགྲི་བའམ་འཕེལ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་གྲི་བ་མེད་ཅིང་གང་བ་མེད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ན་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པར་བཟོད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པའམ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡང་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །གང་ཡང་དག་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་

T1695 - 541

ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགགས་པའོ། །གང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་འགགས་པ་དེ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེ་བའམ། འགགས་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་སྟེ། དེ་ལྟར་འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པར་བཟོད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་ཆོས་གང་ཡང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མ་བཀག་ཅེས་ཐོས་ན་མི་སྐྲག་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་ནི་འདི་ལྟར་འདི་དག་ནི་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འདི་དག་ནི་སངས་རྒྱས་སོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་མོད་ཀྱི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཞེས་སོ། །གང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཆོས་ནི་ཐམ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ནི་རྒྱ་ཆེ་བར་མཐོང་བ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཞེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་

༄༅། །ཆོས་གང་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེད། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་མ་བཀག་ཅེས་སོགས་ནས་མི་སྐྲག་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་པོད་དུ་ཆུད་པར
བྱེད། །ཇི་ལྟར་ན་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་དེ་དག་མཚུངས་སོ་ཞེས་སོགས་ན་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་སྨྲ་བ་པོད་དུ་ཆུད་པར་བྱེ
ན། གང་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་བཞིན་ཐ་དད་པར་མཐོང་བ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འཁོར
བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་གཉིས་ཡང་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མཚན་ཉིད་གཅིག་སྟེ། གང་འདི་ལྟར་འཁོར་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་
དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚུངས་ཤིང་བྱེ་བྲག་མེད་པར་མཐོང་བ་ནི་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་སྟེ། དེ་ལྟར་འཁོར་བའི་རང་བཞིན་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རང་

བཞིན་དེ་དག་མཚུངས་སོ་ཞེས་ཐོས་ནས་ཐེ་ཚོམ་མི་ཟ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་སླ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །ཇི་ལྟར་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་རྟག་པ་ཆོས་རྣམས་ནི་མི་ཟད་པའོ་
ཞེས་ཐོས་ནས་འཇུག་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སླ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་ཞེན། །གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་རྟག་པ་མི་ཟད་པ་ཞེས་ཐོས་ནས་མི་འཇུག་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དོ། །གློ་བུར་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྐུ་མ་ཡིན་ནོ། །གང་དེ་དེ་
ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པ་སྟེ། །དེ་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་རྟག་པ། །ཆོས་རྣམས་ནི་མི་ཟད་པ་ཞེས་ཐོས་ནས་འཇུག་པས་སྟོང་པ་ཉིད་སླ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུ
སྟེ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་སྟོང་པ་ཉིད་སླ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་

སྐར། ༤༥ ༄༅། །ཀྱཻ་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུས་ཆོས་སྨྲ་བ་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མང་དུ་ཐོས་པ་དང་། ཐོས་པ་འཛིན་པ་
དང་། ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོ་དང་། ཐོས་པ་བསགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཐོས་པ་དེས་མཐོ་བར་ཡང་མི་སེམས། དམའ་བར་ཡང་མི་སེམས་པ་དང་། དོན་དང་། ཆོས་
དང་། ངེས་པའི་ཚིག་དང་། སྤོབས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་མི་ཉམས་པ་དང་། དུས་ཤེས་པ་དང་། ཚོད་ཤེས་
པ་དང་། སྨན་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཤེས་པ་དང་། དོན་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་རྙེད་པ་རྣམས་ལ་བསྙེན་པར་ཡང་མི་འདོར་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཤེས་པ་དང་དེ་ཁོན་ཤེས་པ་
དང་། འདུལ་བ་ཤེས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་གཞན་ལ་འདྲི་བའི་སྤྱོར་བ་ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་མགུ་སླ་བ་དང་གསོ་སླ་བ་དང་། ཚིག་དང་སྦྱོར་བ་མཛེས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་

541

TI695 - 545

ཡིན་ལ། བླ་མ་ལ་རིམ་གྲོ་བྱེད་པའི་སྤྱོད་པ་ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་། དུལ་བ་དང་། ཞི་བ་དང་། བྱང་བ་དང་། མི་འཇིགས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཁྲེལ་ཡོད་པ་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པའི་སྦྱོར་བ་ཡང་མི་གཏོང་བ་དང་། ཟབ་པ་དང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་དོན་ལ་མཁས་པ་ཡང་ཡིན་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་འཇུག་པ་རགས་ཤིང་སླ་བ་ལ་ཡང་འཇུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་འཐུན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རང་བཞིན་གྱིས་དྲང་བ་དང་། མཉེན་པ་དང་འགྲོགས་ན་བདེ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་སྡང་བ་དང་རབ་ཏུ་སྡང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡང་མི་གནས་པ་དང་སྨིན་པ་དང་དུལ་བ་དང་མི་འགྱུར་བ་དང་། ངེས་པ་དང་ཚིག་དང་། གནས་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་ཡིད་མི་གནས་པ་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་བ་དང་། ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་དང་མདུད་པ་དང་། ཟུག་རྡུ

ཕྱི། ༥༥ ཤེར་ཕྱིན། ཁྲི་བརྒྱད།

༄༅། །འབྲིན་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དག་སྤོང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་ཆོས་སྨྲ་བ་པོ་ཡོངས་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུས་ཆོས་སྨྲ་བ་པོ་ཡོངས་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་མི་འཕོ་བར་ཡང་ཤེས་ལ་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། མི་ཟད་པའི་ཆོས་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཡང་ཡིན་ལ་བཟོད་པ་དང་ངེས་པ་ཡང་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤྱོད་ཡུལ་བ་གང་ཡིན་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བ་བྱ

543 TI695 - 547

བའི་རྩོམ་པ་ཡང་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཞི་བ་དང་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་སྤྱོད་ཡུལ་བ་ཡང་ཡིན་ལ་རྣམ་པར་གཡེངས་ཏེ་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་
སྨིན་པར་བྱ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བརྩོན་པ་ཡང་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། གཟུངས་དང་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པ་ཡང་ཡིན་ལ་ཐོས་པ་ཚོལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་ཉམས་
པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གཏེར་ཡང་ཡིན་ལ་ལེགས་པར་བརྗོད་པ་གཅིག་གི་ཕྱིར་དཔག་ཚད་བརྒྱ་སྟོང་དུ་འགྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པ་ཡང་ཡིན་ལ་སློབ་དཔོན་དང་བླ་མ་ཚོལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་
པ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་དང་སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པ་ཡང་མི་

སྐུ། ༧༥

༄༅། །དམིགས་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་ཉམས་པར་མི་བྱེད་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་ཆོས་སྨྲ་བ་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུས་ཆོས་སྨྲ་བ་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྦྱིན་པ་དང་། སྙན་པར་སྨྲ་བ་དང་། དོན་སྤྱོད་པ་དང་། དོན་འཐུན་པར་བྱེད་པས་དེའི་ཚིག་གཟུང་བ་ཡིན༏ བྱམས་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱེད་པས་དེའི་ཚིག་འཛམ་པ་ཡིན། དབེན་པའི་རྗེས་སུ་འཐུན་ཞིང་འདོད་ཆགས་མེད་པའི་རྗེས་སུ་འཐུན་ལ་ཐར་པའི་རྗེས་སུ་འཐུན་པས་དེའི་ཚིག་རྗེས་སུ་འཐུན་པ་ཡིན། ཞི་གནས་དང་འཐུན་ཞིང་ལྷག་མཐོང་དང་འཐུན་པ་ལམ་དང་འཐུན་པས་དེའི་ཚིག་འཐུན་པ་ཡིན། གསང་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པས་དེའི་ཚིག་གསལ་བ

545

T1695 - 549

ཡིན༔ སྒྲ་དང་བ་མེད་པ་དང་དོན་རྫོགས་པས་དེའི་ཚིག་གི་དོན་དང་ཡི་གེ་མི་འདོར་བ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། གཏི་མུག་གི་མུན་པ་དང་འཁྲུལ་པ་རྣམ་པར་འཇོམས་པས་དེའི་ཚིག་
གཡོ་དང་སྒྱུ་མེད་པ་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་དེའི་ཚིག་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་ཡིན། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་
སྤོང་བའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བས་དེའི་ཚིག་བགག་པ་ཉལ་མེད་པ་ཡིན། དྲི་མ་མེད་ཅིང་རྟོམ་པ་མེད་པས་དེའི་ཚིག་ཀུན་ནས་ལྡང་བ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་ཆོས་སྨྲ་བ་པོ་ཐོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུས་
ཆོས་སྨྲ་བ་པོ་ཐོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེའི་ཆོས་སྟོན་པ་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ལ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་རྟེན་པ་

ཤེར། ༦༥

༄༅། །མ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཆོས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟེན་པ་ཡིན་གྱི། རང་དགའ་ལ་རྟེན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཆོས་སྟོན་པ་
བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པ་དང་ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་བ་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཆོས་སྟོན་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུན་
གཅོད་པ་ཡིན་གྱི། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་རྒྱུན་གཅོད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཆོས་སྟོན་པ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷན་གྱིས་བརླན་པ་ཡིན་གྱི། བདག་བདེ་བའི་
ལྷན་གྱིས་བརླན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེའི་ཆོས་སྟོན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་སྨོན་པ་མེད་པ་ལ་ངེས་པར་རྟོགས་པས་ཟབ་པ་དང་། དེའི་ཆོས་སྟོན་པའི་
ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་དང་འཐུན་པས་སྐྱེ་བོ་དགེ་བ་རྣམས་དང་འཐུན་པ་དང་། དེའི་ཆོས་སྟོན་པ་ཕུང་པོ་དང་འཆི་བདག་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་ལྷའི་བུ་ཚར་

547

T1695 - 551

གཅོད་པས་བདུད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཇོམས་པ་དང་། དེའི་ཆོས་སྟོན་པ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མཆོད་པར་འོས་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འགྲོ་བ་དང་། དེའི་ཆོས་སྟོན་པ་སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་ཆོས་སྨྲ་བ་པོ་ཉིད་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུས་ཆོས་སྨྲ་བ་པོ་ཉིད་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚངས་པར་སྤྱོད་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་དགའ་བ་ཡིན་གྱི། འཇིག་རྟེན་པའི་ཡོ་བྱད་ལ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚུལ་ལ་དགའ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བོ་

སྐོར། ཞ། ཤི་བརྒྱ། ཉེར་ལྔ།

༄༅། །ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་ལ་དགའ་བ་ཡིན་གྱི། བྱ་བམ་ཡིན་པ་དང་། བྱ་བ་ཉན་པ་ལ་དགའ་བམ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཟས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་གྱི། ཟང་ཟིང་གི་ཟས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བམ་ཡིན་པ་དང་། དགོན་པ་དང་བས་མཐའ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་གྱི། གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་དང་ཚོང་འདུས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བམ་ཡིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བམ་ཡིན་པ་དང་། ཞིས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བ་ཙམ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བམ་ཡིན་པ་དང་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ལུས་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་གྱི། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་དགའ་བམ་ཡིན་པ

དང་སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་གྱི། འཕགས་པའི་བདེན་པ་མངོན་པར་
རྟོགས་པ་ཙམ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བམ་ཡིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཕ་རོལ་གྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་གྱི། བདག་གི་དགེ་བའི་
རྩ་བ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བམ་ཡིན་པ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་སྦྱོང་བ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་
སྦྱོང་བ་ཙམ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བམ་ཡིན་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་ཆོས་སྨྲ་བ་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་དཔེ་དང་ལྡན་པ་བཅུས་ཆོས་སྨྲ་བ་པོ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ས་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་

༄༅། །ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བར་གྱུར་ཀྱང་སྤུ་ལས་ཀྱང་ལན་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཚོལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་སྨྲ་བ་ཡང་ས་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བ་ཡིན་ཏེ། སྤུ་ལས་ཀྱང་ལན་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཚོལ་ལོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་ནི་རང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་བྱེད་ཀྱང་སྤུ་ལས་ཀྱང་ལན་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཚོལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་སྨྲ་བ་ཡང་རང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བར་བྱེད་དེ། སྤུ་ལས་ཀྱང་ལན་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཚོལ་ལོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་མེའི་ཁམས་ནི་རང་གི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བ་ཡིན་ཏེ༏ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བ་ལོ་ཏོག་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཀྱང་སྤུ་ལས་ཀྱང་ལན་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཚོལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ཆོས་སྨྲ་བ་ཡང་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བ་ཡིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བ་དགེ་བའི་རྩ་བའི་ལོ་ཏོག་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་ཀྱང་སྲུ་ལས་ཀྱང་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཆོལ་ལོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རླུང་གི་ཁམས་ནི་རྩྭ་དང་། ཤིང་གེལ་བ་དང་། སྨན་གྱི་ཚོགས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་རྣམས་རྣམ་པར་སྐྱེད་ཀྱང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་སྨྲ་བ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱེ་བའི་ལུས་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པར་སྐྱེད་ཀྱང་སྲུ་ལས་ཀྱང་ལན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཆོལ་ལོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ནམ་མཁའི་ཁམས་ནི་མཐའ་ཡས་ཤིང་མུ་མེད་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་འཚོ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་འགྱུར་བ་མེད་དེ་གང་ལ་ཡང་མི་ཆགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་སྨྲ་བ

༄༅། །ཡང་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཤིང་མུ་མེད་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བར་འཚོ་ཡང་རྣམ་པར་མི་
རྟོག་ཅིང་འགྱུར་བ་མེད་དེ། གང་ལ་ཡང་མི་ཆགས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་ཟླ་བའི་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་དེས་པར་སྣང་ཞིང་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་ཡང་
འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་གོས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་སྨྲ་བ་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་དེས་པར་སྣང་ཞིང་འཇིག་རྟེན་
སྐྱོང་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་གོས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཉི་མ་ཤར་བས་མུན་པ་མུན་ནག་ཐམས་ཅད་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་འོད་ཀྱིས་སྣང་བར་བྱས་
ནས་སེམས་ཅན་དག་རང་རང་གི་ལས་རྣམས་བྱེད་ཀྱང་ཉི་མ་ནི་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ། སུ་ལས་ཀྱང་ལན་ཚུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཚོལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ཆོས་སྨྲ་བ་བྱུང་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མ་རིག་པའི་མུན་པ་མུན་ནག་མེད་པར་གྱུར་ཏེ། དེའི་འོད་ཀྱིས་སྣང་བར་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་དག་རང་རང་གི་དགེ་བའི་
རྩ་བ་རྣམས་བྱེད་ཀྱང་ཆོས་སྨྲ་བ་ནི་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྟེ། སུ་ལས་ཀྱང་ལན་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཆོ་ལ་ལོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གྲུ་སྲུ་ཞིང་བརྟན་པ་ལེགས་པར་སྦྱར་བ
ནི་མི་ཞིག་པར་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་ལས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྒྲོལ་ནུས་ཏེ། སུ་ལས་ཀྱང་གླ་བཅས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཆོ་ལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་སྨྲ་བ་ཡང་
ཤེས་རབ་བརྟན་ཅིང་ཕ་རོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྲ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ལེགས་པར་སྦྱར་བའི་ཆོས་ཅན་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་བའི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲོལ་ནུས་ཏེ། མི་ཞིག་ཀྱང་
སུ་ལ་ཡང་གླ་བཅས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མི་ཆོ་ལ་ལོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འབབ་ཆུ་དྲག་པོ་འཇིགས་པ་ལ་ཟམ་པ་དང་། སྟེགས་ནི་སེམས་ཅན་ཐམ་དང་འབྲིང་དང་། མཆོག

T1695-558

༄༅། །རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་ལས་ཁུར་བླང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གང་ལ་ཡང་ངར་འཛིན་པ་མེད་ཅིང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་སྨྲ་བ་ཡང་འཁོར་བརྒྱལ་དཀའ་བ་མི་ཟད་པ། མ་རུངས་པ་ངན་སོང་དུ་གཞོལ་བར་འབབ་པ་ལ་སྐྱེགས་དང་། ཟམ་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཅིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། འབྲིང་དང་མཆོག་རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་ལས་ཁུར་བླང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་གང་ལ་ཡང་ངར་འཛིན་པ་མེད་ཅིང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་དོ༔ །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྲོན་མ་ནི་མུན་ནག་གི་ནང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། འབྲིང་དང་མཆོག་རྣམས་ལ་མཆོད་ཅིང་ལས་སྣང་བར་བྱེད་དེ། དེ་གང་ལ་ཡང་ངར་འཛིན་པ་མེད་ཅིང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་སྨྲ་བ་ཡང་མ་རིག་པའི་མུན་ནག་འཁོར་བའི་ཁྲིམ་གྱི་ནང་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྒྲོན་མ་སྦྱར་ནས་སེམས

ཅན་ཐམ་དང་འབྲིང་དང་། མཆོག་རྣམས་ལ་མཚུངས་པར་སྣང་བར་བྱེད་ཀྱང་། དེ་གང་ལ་ཡང་ངར་འཛིན་པ་མེད་ཅིང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་དཔེ་དང་ལྡན་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་ཆོས་སྨྲ་བ་པོ་ཉིད་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་མི་འགྲོགས་པ་ཉིད་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དམན་པ་ལ་སེམས་པ་དང་། དམན་པ་ལ་སྨོན་པའི་སེམས་ཅན་དམན་པ་རྣམས་དང་ལྷན་
ཅིག་མི་འགྲོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་མི་བརྩོན་པ། མི་འགྲུས་པ། ལེ་ལོ་ཅན་བརྩོན་འགྲུས་མེད་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་པ་དང་ང་རྒྱལ་དང་ཆེ་བའི་ང་རྒྱལ་
དང་། ང་རྒྱལ་ལས་ཀྱང་ང་རྒྱལ་དང་ངའོ་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་ཅུང་ཟད་སྙམ་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ལོག་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱིས་

༄༅། །ཁེངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་པ་དང་སེར་སྣ་དང་འཆལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གནོད་སེམས་དང་ལེ་ལོ་དང་
རྣམ་པར་གཡེངས་པ་དང་། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་། གནོད་སེམས་
དང་རྣམ་པར་འཚེ་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་པ་དང་། རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་པ་
དང་སྒྲིབ་པ་དང་། ཆོད་པ་དང་ཀུན་ནས་དཀྲིས་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་
ཅིག་མི་འགྲོགས་པ་དང་། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བའི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་པ་དང་། ངར་འཛིན་

པ་དང་ང་ཡིར་འཛིན་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་པ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མི་འགྲོགས་པ་གོང་དུ་ཆུད་
པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཡལ་བར་འདོར་བ་བཅུ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་ཏེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དམ་པའི་ཆོས་
ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཉན་པ་ཡལ་བར་འདོར་པ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་སོ། །སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་
པར་བྱེད་པ་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་སོ། །བླ་མ་ཐམས་ཅད་ལ་རིམ་གྲོ་བྱ་
བ་ལ་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་སོ། །བདུད་ཀྱི་ལས་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་སོ། །མུ་སྟེགས་ཅན་དཀྲུག་པ་ཡལ་བར་འདོར་བ

TI695 - 562

༄༅། །ངང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འཇིག་པ་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་སོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་སོ། །ཕུང་པོ་གསུམ་པའི་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཡལ་བར་འདོར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ཡལ་བར་འདོར་བ་བཅུ་པོ་དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་མི་འགྲོགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་འཕྲུལ་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་པ་བཅུར་བོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། རྣམ་པ་བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བར་འཕྲུལ་པ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དུ་འཕྲུལ་པ་དང་། ཚངས་པར་འཕྲུལ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་སུ་འཕྲུལ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་སུ་འཕྲུལ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འཕྲུལ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་སུ་འཕྲུལ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་འཕྲུལ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འཕྲུལ་པ་

དང་། འཁོར་ཆེན་པོར་འཕྲུལ་པ་སྟེ། བཅུ་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲུལ་པ་ཆེན་པོར་གོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
འཕྲུལ་པ་ཆེན་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་གཞན་གྱི་བསམ་པ་ལས་གྱུར་པར་བལྟའོ། །དེ་ལ་ནམ་འཇིག་རྟེན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོ་གཙོ་བོར་བྱེད་ཅིང་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཡང་
དག་པར་འཛིན་པ་དང་། སྤྱོད་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་བཀོད་པ་རྣམས་སྤྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་
དོ། །དེ་ལ་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་རྩིབས་སྟོང་ཡོད་ལ། ལྷ་དང་མིའི་ལས་ལ་ཤིན་ཏུ་འདས་པ། འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་ལས་གྲུབ་པ། མགར་བས་མ་བརྡུངས་པ། རང་
གི་སྨོན་ལམ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་བལྟ་བས་མི་ངོམས་པའི་གཟུགས་ཅན་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་སྟེ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཕལ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་

༄༅། །ལྷ་བུམ་ཡི་ནོ། །གླང་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆུ་ཞེང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཐལ་ཀར་མཆེ་བ་དྲུག་ཡོད་པ། བལྟ་བས་མི་ངོམས་པའི་གཟུགས་
ཅན། ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ། མགྱོགས་པའི་ཤུགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ས་སྐྱོང་གི་བུ་དང་ནམ་མཁའ་ལྡིང་ལྟར་མགྱོགས་པ། ལེགས་པར་སྦྱད་པའི་ལས་ཀྱི་མཐུ་
ལས་བྱུང་བ་སྟེ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཕལ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བུམ་ཡི་ནོ། །རྟ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཐམས་ཅད་སྔོ་བ། ཅང་ཤེས་པ། རྟའི་རྒྱལ་པོ་སྤྲིན་གྱི་ཤུགས་ཅན་དང་
མཚུངས་པ། རླུང་ལྟར་མགྱོགས་སོ་པ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཕྱིན་པར་བྱེད་པ་ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ་སྟེ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཕལ་གཞན་རྣམས་
ཀྱི་ལྷ་བུམ་ཡི་ནོ། །ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་བྲུར་བརྒྱད་པ། མཁན་བཟོས་མ་བྱས་པ། འོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། མེ་དང་ཉི་མའི་འོད་ཟིལ་གྱིས་ནོན་པ། གང་དགའ་དགུར་

འགྲོ་བ། ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདོད་དགུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྨིན་པ། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་སྟེ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཕལ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་
ལྷ་བུམ་ཡིན་ནོ། །བུད་མེད་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཧ་ཅང་ཡང་མི་དཀར། ཧ་ཅང་ཡང་མི་སྐྱོ། ཧ་ཅང་ཡང་མི་རིང་། ཧ་ཅང་ཡང་མི་ཐུང་། ཧ་ཅང་ཡང་མི་སྐེམ། ཧ་ཅང་ཡང་མི་
སྦོམ་པ། འདུལ་བའི་ཆོག་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། བསྟན་བཅོས་དང་། བཟོ་དང་། སྙན་དངགས་དང་། སྒྲ་རྩལ་སྣ་ཚོགས་མངོན་པར་ཤེས་པ། མཉེན་ཞིང་ཟབ་ལ་སྙན་
པའི་སྨྲ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་མཚུངས་པ། འཛུམ་པ་དང་ཚུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་དགའ་བ། མཚུངས་པ་མེད་པའི་
གཟུགས་ཅན་ཏེ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཕལ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལྷ་བུམ་ཡིན་ནོ། །ཁྱིམ་བདག་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ལག་ན་རྡོ་རྗེ་དང་འདྲ་བ། ཀུ་ཞིང་རྣམ་ཐོས་ཀྱི་བུ་དང་ཁྱད་མེད་ཀྱི་བུ

༄༅། །དང་འདྲ་བ། རྟག་ཏུ་མཉེན་ཞིང་སྙན་པ་འཇམ་ཞིང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཚིག་འབྱིན་པ། ཕ་རི་མིག་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དང་ལྡན་པ། བྱམས་པ་དང་
སྙིང་རྗེ་མང་བ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟར་འདོད་དགུར་འཇུག་པ། མིག་རིན་པོ་ཆེ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐལ་པ་མཉམ་པས་གྲུབ་པ་སྟེ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཕལ་གཞན་རྣམས་
ཀྱི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །བློན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་རིན་པོ་ཆེ་རིགས་མ་ལྟ་བུ། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་གཟུགས་བརྙན་དུ་གྱུར་པ། སྤྱར་ལྡང་ཞིང་བསམ་པ་དགེ་བ། བལྟས་པ་
དང་མིག་རིག་རིག་བྱས་པས་དོན་གོ་བ། ལས་བཟང་པོ་དང་ཀྲུས་པ་དང་རྫོགས་པ་དང་མ་སྨད་པ་བྱེད་པ། ནམ་མཁའ་ལ་འགྲོ་བ། འདོད་དགུར་འགྲོ་བ་འབྱོར་པ་
སྟེ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཕལ་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རིན་པོ་ཆེ་བཀོད་པ་ཐམས་ཅད་སྤྲུལ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་ལ་དབང་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཅན། མི་རིན་པོ་ཆེ་ཁན་མ་ཐོབ་མེད་པའི་ལས་ཟབ་པ། སྨྲ་བ། ཕན་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དམ་པ། ཆོས་ཆེན་པོ་ལ་གཞོལ་བ། འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ཆེན་པོ། དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་བསྟེན་པ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བར་འཕྲུལ་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །ནམ་འཇིག་རྟེན་ན་བརྒྱ་བྱིན་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དེ་ན་བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་གྱི་ཁང་པར་ཞུགས་ཏེ་བག་ཡོད་པའི་གཏམ་གྱིས་ལྷ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །ནམ་འཇིག་རྟེན་ན་ཚངས་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་དེ་ན་ཚངས་པའི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་བསམ་གཏན་དང་། ཚད་མེད་པའི་བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱིས་ཚངས་པའི

སྐྲ ༨༥ ཤེར་ཕྱིན། ཁྲི་བརྒྱད།

༄༅། །རིས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །ནམ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ཡིན་གྱི། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བམ་
ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བམ་ཡིན་པ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཟད་པར་བྱ་བ་དང་། མྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་སྟོན་
ཏོ། །ནམ་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བ་ཡིན་གྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱིས་འདུལ་བམ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བམ་ཡིན་པ་དེ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
གཟུགས་སུ་སྤྲུལ་ནས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏེ། དབེན་པའི་གཏམ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་གཏམ་དང་། བསམ་
གཏན་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པའི་གཏམ་དང་། སྦྱིན་གནས་ཆེན་པོར་དབང་སྐུར་བའི་གཏམ་

565

TI695 - 569

དང་། ཉེན་པའི་གནས་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པའི་ཚུལ་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །ནམ་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འདུལ་བར་
འགྱུར་བ་དེ་ནི་རང་གི་གཟུགས་སུ་གནས་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་བྱིན་གྱི་རླབས་བཞི་དང་། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། གཟུངས་དང་། དབང་
དང་། བཟོད་པ་དང་། སའི་གནས་གྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །ནམ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སེམས་ཅན་དབང་པོ་དང་། ཁམས་རྒྱ་ཆེ་
ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བསྒྱུར་ནས་སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པའི་གནས་རྣམས་དང་། སངས་
རྒྱས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །ནམ་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྒྱ་ཆེན་པོས་འདུལ་བར་འགྱུར་

༄༅། །ཁ་དེ་ན་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལག་མཐིལ་ལྟར་མཉམ་པ། འཇམ་པ་ཀ་ཙ་ལིན་དི་ཀ་ལྟར་རེག་ན་བདེ་བ་བཻ་ཌཱུརྱ་
སྔོན་པོར་གྱུར་ལ། ཤེལ་དུ་གྱུར་པ། ཙན་དན་སྦྲུལ་གྱི་སྙིང་པོར་གྱུར་པ། འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་དུ་གྱུར་པ། རྡོ་དང་། གསེག་མ་དང་། གྱོ་མོ་མེད་པ། མཐོ་དམའ་
མེད་པ། ངན་སོང་ལོག་པར་ལྟུང་བ་མེད་པ། བུད་མེད་རྒྱུ་བ་མེད་པ། རི་ནག་པོ་མེད་པ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་རི་རྣམས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ། ཚེར་མ་དང་ངམ་
གྲོག་དང་གཡང་ས་མེད་པ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་ཤིང་ལྗོན་པ་དང་། སྤོས་ཀྱི་ཤིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱིས་མཛེས་པར་བྱས་པ་སྤྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་
དོ། །ནམ་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྒྱ་ཆེན་པོས་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཞིང་དཔག་ཚད་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་དུ་མངོན་པར་སྤྲུལ་ཏེ། རྩ་བ་ཤིན་ཏུ་

TI695 - 571

ཟླུག་པ། སྡོང་པོ་ནི་འཛམ་བུའི་ཆུ་བོའི་གསེར། ཡལ་ག་ནི་གསེར་དང་དངུལ་དང་བཻ་ཌཱུརྻ་དང་ཤེལ་དང་རིན་པོ་ཆེ་ཕ་དང་པ། རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ལོ་མས་མཛེས་པར་བྲིས་པ། ལྷའི་བུ་མོ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མ་གནས་པ་སྤྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །ནམ་སེམས་ཅན་རྣམས་འཁོར་རྒྱ་ཆེན་པོས་འདུལ་བར་གྱུར་པ་དེ་ན་ལྷ་དང་ཀླུ་དང་གནོད་སྦྱིན་དང་དྲི་ཟ་དང་ལྷ་མ་ཡིན་དང་ནམ་མཁའ་ལྡིང་དང་མིའམ་ཅི་དང་། ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་དང་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ་གཟི་བརྗིད་ཆེ་བ་སྤྲུལ། ཉན་ཐོས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པ། གཉིས་གའི་ཆ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་ལ་གནས་པ༑ དཔའ་བར་འགྲོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་རྣམས་སྤྲུལ་ནས་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་དང་བཅུ་པོ་དེ་དག

༄༅། །གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲུལ་པ་ཆེན་པོ་ཡོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་
པ་བཅུས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་དབང་བ་ཡོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཆུ་ཟླ་ནི་ནམ་མཁའི་ཟླ་བའི་གཟུགས་བརྙན་ཡིན་མོད་
ཀྱི། ཆུ་ཟླ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་རྐྱེན་ལས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དགེ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡིད་དུ་འོང་བ་འབྱུང་སྟེ། ཇི་ལྟར་ནམ་མཁའི་ཟླ་
བ་ཆུའི་ནང་དུ་མི་འཕོ་བ་དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་སྲིད་པ་འདུ་བྱེད་རྣམས་སུ་འཕོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། ལས་ཀྱི་སྲིད་པའི་རྐྱེན་ལས་ཀྱང་སྲིད་
པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་དབང་བ་ཉིད་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྨ་བྱའི་མདོངས་གཅིག་ལས་སྤྱོག་ཆགས་རྣམས་ལ་གཟུགས་དུ་མར་སྣང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ

TI695 - 573

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་གཅིག་ལས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་རྣམ་པ་དུ་མར་སྣང་སྟེ། ལས་ཀྱི་སྲིད་པའི་འདུ་བྱེད་དེ་དག་རྨ་བྱའི་མདོངས་སུ་མི་འཕོ་མོད་ཀྱི། དེའི་རྐྱེན་ལས་རྨ་བྱའི་མདོངས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་དབང་བ་ཉིད་ཀྱང་འགྱུར་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་བསགས་པ་ཡང་སྲིད་པར་འཕོ་བ་མ་ཡིན་ཡང་། དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡང་སྲིད་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་དབང་བ་ཉིད་ཀྱང་འགྱུར་ངོ་། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་དགེ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་ལས་མེ་ཏོག་གི་ཆར་འབབ་ཅིང་མེ་ཏོག་དེ་དག་གཟུགས་དང་དྲི་ལ་སོགས་པར་དབང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཡང་། གང་དགེ་བའི་རྩ་བ་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བ་བྱས་པ་དེ་དག་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དེ་དག་ཏུ་མི་འཕོ་སྟེ། ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལ། མེ་ཏོག

༄༅། །དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཡང་ཡང་སྲིད་པའི་དགེ་བར་འཕོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དགེ་བའི་
ལས་ཀྱི་སྲིད་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་དབང་བ་ཉིད་ཀྱང་འབྱུང་ངོ༌། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤིན་ཏུ་ཆོས་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་སིལ་སྙན་རྣམས་མ་བསྐྱོད་པར་མཆོད་པའི་
ལས་ཀྱི་ཕྱིར་རང་སྒྲ་འབྱུང་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་པ་དེ་སིལ་སྙན་རྣམས་སུ་འཕོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་སྤྱོད་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་གཞན་ལ། སིལ་སྙན་དེ་དག་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་
གཞན་མོད་ཀྱི། ཆོས་སྤྱོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སིལ་སྙན་རྣམས་མ་བསྐྱོད་པར་རང་སྒྲ་འབྱུང་ངོ༌། །དེ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་བྱས་པའི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་སྲིད་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཡང་
སྲིད་པའི་འདུ་བྱེད་རྣམས་སུ་འཕོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རབ་ཏུ་ཆོས་སྤྱོད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རབ་ཏུ་ཡང་སྲིད་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་དབང་བ་ཉིད་ཀྱང་འབྱུང་ངོ༌། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་

ན་འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་དབང་གིས་ནམ་མཁའ་ལ་འཇའ་འབྱུང་ཡང་དེར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་རྣམས་འཐོབ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། འབྱུང་བ་ཆེན་པོའི་རྐྱེན་གྱིས་འཇའི་གཟུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་དབང་བ་ཉིད་ཀྱང་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་གང་ཁ་དོག་སྐྱ་བོར་སྣང་བ་དེ་ནི་སའི་ཁམས་ཀྱི་དབང་དོ། །དེ་ལ་གང་ཁ་དོག་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དེ་ནི་ཆུའི་ཁམས་ཀྱི་དབང་དོ། །དེ་ལ་གང་ཁ་དོག་དམར་པོར་སྣང་བ་དེ་ནི་མེའི་ཁམས་ཀྱི་དབང་དོ། །གང་གཞུའི་དབྱིབས་ལྟར་འདུག་པའམ། ལྗམ་པོར་འདུག་པ་དེ་ནི་རླུང་གི་ཁམས་ཀྱི་དབང་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱི་སྲིད་པའི་དབང་གིས་ཡང་སྲིད་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་དབང་བ་ཉིད་འབྱུང་ངོ་། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྦྱོམ་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་བདུན་དང་འབྲས་བོན་མ་བཏབ་མ་རྨོས་པར་འབྱུང་ཡང་། དགེ་བ་

༄༅། །བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱི་སྒོམ་པ་རྒྱུན་དུ་གྱུར་པ་དེ་རིན་པོ་ཆེ་དེ་རྣམས་དང་འབྲས་རྣམས་སུ་འཕོས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ལ། དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་
ལམ་གྱི་སྒོམ་པའི་རྒྱུན་གྱིས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་དབང་བ་ཉིད་ཀྱང་འབྱུང་ངོ་། །དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་ལེགས་པར་བྱས་པ་ཤིན་ཏུ་མཐར་ཕྱིན་པ་ལེགས་པར་བརྩམས་པ་ལས་
ཡང་སྲིད་པའི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འབྱུང་ཡང་ལས་ཀྱི་སྲིད་པ་ཡང་སྲིད་པར་འཕོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མི་འདྲ་བ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་
ན་ལྷ་ར་བ་ཏུ་དགེ་བ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་མི་ཏོག་མཁན་དུ་ར་བ་བསྐྱེད་མི་དགོས་པ་དང་གཞལ་མེད་ཁང་བྱ་མི་དགོས་པ་དང་། བདུད་རྩིའི་ཟས་བསྒྲུབ་མི་དགོས་པར་འབྱུང་ཡང་
དགེ་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་དེ་དག་འཕོ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་ལྷའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་དབང་བ་འབྱུང་ངོ་། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་

རྫུ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་དབང་བ་ཉིད་འབྱུང་ཡང་རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འཐོབ་ཡང་
མ་ཡིན་ལ། རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ཡང་འབྱུང་སྟེ། རི་ལ་སོགས་པ་འཐོབ་ཡང་མ་ཡིན། བསམས་
པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འབྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བག་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པའི་རྐྱེན་གྱིས་ཡང་སྲིད་པའི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་དབང་
བ་ཉིད་འབྱུང་ངོ་། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཀླུང་གི་རྐྱེན་གྱིས་མི་འབྱུང་གི །དེ་མེད་ན་མི་འབྱུང་སྟེ། མེ་བྱུང་ནས་ཚོས་པར་བྱ་བར་སྣང་བ་ལ་སོགས་པར་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་
དབང་བ་ཉིད་འབྱུང་ཡང་། མེའི་དབང་བ་དེ་ཀླུང་དང་ཞིང་རྣམས་ལ་མི་འཐོབ་ལ། མེ་ལ་མེའི་དབང་བ་ཉིད་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེས་

༨༥

༄༅། །པའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཡང་སོ་སོར་འཁོར་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དགེ་སློང་དགེ
བ་ཟད་པ་མེད་པའི་ཚོགས་རྣམ་པར་དག་པ། དབང་རབ་ཏུ་ཐོབ་པས་ཟད་པར་ནམ་མཁའ་བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། སྲ་བ་དང་། གཤེར་བ་དང་། ཚ
བ་དང་། གཡོ་བ་རྣམས་དང་། སྔོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཡང་། སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་ནམ
མཁའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འཐོབ་པ་ཡང་མ་ཡིན། བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན། སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་དེ་དང་མི་ལྡན་པར་སྲབ་པ་ལ་སོགས
པའི་སྒྲིབ་པ་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་དབང་བ་ཉིད་འཁོར་དུ་ཆུད་པར་བྱ

༄༅། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའི་དབང་བཞིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུས་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་འཕྲོབ་པའི་དབང་བཞིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་དང་། རིག་པ་གསུམ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དང་། ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་དང་། ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་དང་། དབང་བཅུ་དང་། བདེན་པ་བཅུ་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་དང་། སྟོབས་བཅུ་དང་། ཤེས་པ་བཅུའོ། །དེ་ལ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གང་ཞེ་ན། ལྷའི་མིག་དང་། ལྷའི་རྣ་བ་དང་། ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པ་དང་། སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་བྱ་བ་ཤེས་པ་དང་། ཟག་

༄༅། །པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གོ །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷའི་མིག་
གང་ཞེ་ན། དགེ་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བསགས་པ་མ་ཉམས་པ། ཆགས་པ་མེད་པ། ཚད་མེད་པ། སྒྲིབ་པ་མེད་པ། གནས་པ་མེད་པ། རྨ་མེད་པ། འཁྲུལ་པ་
མེད་པ། བསྟན་དུ་མེད་པ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དང་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། བག་ཆགས་ཀྱི་
མཚམས་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ། ཁྱད་པར་མཐོང་བ། ཁྱད་པར་ལུང་སྟོན་པ་སྟེ། ལྷའི་མིག་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་མཐོང་སྟེ། འཆི་འཕོ་
དང་། སྐྱེ་བ་དང་། ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་། ཁ་དོག་ངན་པ་དང་། ཐམ་དང་། མཆོག་དང་། ལས་ཉེ་བར་འགྲོ་བ་ཇི་ལྟ་བ་དང་། རྒྱུ་དང་བཅས་པ་དང་རྣམ་པར་སྨིན

T1695 - 581

པ་དང་བཅས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་ངོ་། །དེའི་ལྷའི་མིག་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེར་ངེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ལྷའི་རྣ་བ་ནི་དེ་ལྷའི་རྣ་བ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ། དགེ་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་བསགས་པ། བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་
སྐྱོང་བ་དང་། ལྷ་དང་། ཀླུ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་། དྲི་ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ནམ་མཁའ་ལྡིང་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་དང་། ཉན་
ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ། ཚད་པ་མེད་པ་འོད་གསལ་བས་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཐོས་ཏེ། ལྷ་དང་། ཀླུ་དང་། གནོད་སྦྱིན་དང་། དྲི་
ཟ་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་དང་། ནམ་མཁའ་ལྡིང་དང་། མི་འམ་ཅི་དང་། ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོའི་སྒྲ་དང་། ཐན་སྦྲང་བུ་དང་། གྲོག་མ་དང་། ཤ་སྦྲང་དང་། འཕགས་པ་དང་

༄༅། །འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་རྣམས་ཀྱང་ཐོས་ཏེ། ཐོས་ནས་ཀྱང་འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བར་ཡང་མི་བྱེད། འཕགས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་ཡང་མི་བྱེད། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་སྒྲ་རྣམས་ལ་ཐམར་འདུ་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྒྲ་རྣམས་ལ་དམ་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཡང་མ་ཡིན། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཚུལ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བར་ཡང་མི་བྱེད། འཕགས་པའི་ཚུལ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་ཡང་མི་བྱེད། སྒྲ་གང་ལ་ཡང་ཡོན་ཏན་དུ་འདུ་ཤེས་པའམ། ཉེས་པར་འདུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྒྲ་ཐམས་ཅད་བྲག་ཅ་ལྟ་བུ་དང་། སྟོང་པ་དང་། གཡོ་བ་མེད་པ་དང་། བདག་དང་བདག་གི་མེད་ཅིང་དབེན་པར་རབ་ཏུ་ཤེས་ཀྱང་རྣ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་འབད་པ་ཡང་མ་ཡིན། སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་འབད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷའི་རྣ་བ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

T1695 - 583

དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པའི་རང་གི་སེམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་རང་གི་སེམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་དང་གང་ཟག་གཞན་དག་གི་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་སུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་ཀྱང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་སུ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། ཤེས་ནས་ཀྱང་གང་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པའི་སེམས་དེ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བར་ཡང་མི་བྱེད། གང་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་སེམས་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པར་ཡང་མི་བྱེད་དེ། གཞན་དུ་ན་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་དོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ

༄༅། །ཞི་སྡང་དང་བཅས་པ་དང་། ཞི་སྡང་མེད་པ་དང་། གཏི་མུག་དང་བཅས་པ་དང་། གཏི་མུག་མེད་པ་དང་། སྲེད་པ་དང་བཅས་པ་
དང་། སྲེད་པ་མེད་པ་དང་། ལེན་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ལེན་པ་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་དང་བཅས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། ཚད་དང་ལྡན་པ་
དང་། ཚད་དང་མི་ལྡན་པ་དང་། མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་སེམས་དང་། རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བའི་སེམས་ཀྱང་
ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། ཤེས་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་སེམས་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བ་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བར་ཡང་མི་བྱེད། སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་
ལ་ཉེས་སུ་ཆགས་པར་ཡང་མི་བྱེད་དེ། གཞན་དུ་ན་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་དོ། །སེམས་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་བ་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་

དོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཞེས་ཀྱང་སེམས་དེ་ལ་སེམས་དེས་སྙེམས་པ་ཡང་མེད། སྙོམ་སེམས་ཀྱང་མེད་དོ། །དེ་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཞེས་པ་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་རབ་ཏུ་ཤེས་སོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་སྐབས་མ་ཕྱེའི་བར་དུ་མི་ཤེས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལྷའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་ཀྱང་མི་ཤེས་ན་ཕལ་པ་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕ་རོལ་གྱི་སེམས་ཤེས་པའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་སྔོན་གྱི་གནས་རྣམ་པ་དུ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ། དེ་སྐྱེ་བ་གཅིག་ཀྱང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །སྐྱེ་བ་གཉིས་དང་སྐྱེ་བ་བརྒྱ་དང་སྐྱེ་བ་སྟོང་དང་། སྐྱེ་བ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་ནས། སྐྱེ་བ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དཔག་ཏུ་མེད་གྲངས་མེད་པ་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །

༄༅། །འཕགས་པའི་བསླབ་པ་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །འཇིག་པ་དང་འཕགས་པའི་བསླབ་པ་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ནས་བསླབ་པ་ཆེན་པོ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་
བརྒྱ་སྟོང་དཔག་ཏུ་མེད་གྲངས་མེད་པའི་བར་དུ་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ། དྲན་པ་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་རྣམས་མ་གཏོགས་
པར་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྨོས་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟར་བདག་ཅེ་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཏེ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། མདོག་ནི་
འདི་ལྟ་བུ། མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཁ་ཟས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཟ་ཟ། ཚེའི་གནས་པ་ནི་འདི་སྲིད་ཅིག་ཐུབ། ཆུ་ཞེང་ནི་འདི་ལྟ་བུ་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་མྱོང་
སྟེ། བདག་དེ་ནས་ཤི་འཕོས་ནས་ག་གེ་མོ་ཞིག་ཏུ་སྐྱེས། དེ་ནས་ཀྱང་ཤི་འཕོས་ནས་འདིར་སྐྱེས་ཏེ། རིགས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། རུས་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། མདོག་ནི་འདི་ལྟ་

བུ༔ མིང་ནི་འདི་ཞེས་བྱ། ཁ་ཟས་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཟ་ཟ། ཚེ་ནི་འདི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཐུབ། ཆུ་ཞེང་ནི་འདི་ལྟ་བུ། བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་མྱོང་ངོ་ཞེས་རྗེས་
སུ་དྲན་ཏེ། བདག་གི་ཇི་ལྟ་བར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་དེ་བཞིན་ཏེ། ཐན་སྦྲང་བུ་དང་གྲོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །དེའི་དྲན་པ་དེ་ཆགས་པ་མེད་
པ༔ རྒྱུན་མི་འཆད་པ། སྒྲིབ་པ་མེད་པ། ཐོགས་པ་མེད་ལ། དུས་སུ་བསྐལ་བ་མེད་པ། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པ་ཟབ་པ་གཏིང་
དཔག་དཀའ་བ། བག་ལ་ཉལ་མེད་པ། བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་རྣམ་པར་དག་པ་བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་པ་སྟེ། འདི་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་རྫུ་འཕྲུལ་བྱ་བའི་ཤེས་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་

༄༅། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྟན་པ། སྒྲིབ་པ་མེད་པ། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། རྣམ་པར་མ་བརྟགས་པ། བསྐལ་པ་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་གྲངས་
མེད་པར་སྨིན་པ་དང་དུལ་བ་དང་མི་འགྱུར་བ་དང་། ཡང་དག་པར་སྦྱོམ་པ་དང་། ངེས་པ་དང་བསམ་གཏན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་
བ་བཟུས་པ་བདག་དང་སངས་རྒྱས་དང་ལྷའི་དབང་དང་ལྡན་པ་སྟེ། དེ་རྫུ་འཕྲུལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ། མངོན་པར་འདུ་བྱེད་མེད་པ། སྒྲིབ་པ་མེད་པ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་
ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་དེས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་བྱེད་དེ། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་ལྟར་བྱིན་གྱིས་རློབ་བོ། །ཇི་ལྟར་འདོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་རྣམས་སྟོན་ཏོ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་དབང་ནི་ཐམས་ཅད་ཏུ་ཐོགས་པ་མེད་པར་འཇུག་སྟེ། དེ་གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་གཅིག་ཅིག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་འདུལ་

བར་འགྱུར་ན། སེམས་ཅན་གཅིག་པོ་དེའི་མདུན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་སྟོང་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྟོན་ཏེ། སྤྲུལ་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱེད་པ་དང་། ཁ་ཟས་དང་། སྐྱབ་དང་། སྤྱོད་པ་ཐ་དད་དུ་འཇུག་གོ །དེ་འདོད་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་མོས་ན་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་འགྱུར་རོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་མོས་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཟུགས་སུ་འགྱུར་རོ། །འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་འཆགས་པའི་བསྐལ་པར་མོས་ན་ཡང་འཇིག་པའི་བསྐལ་པ་འཆགས་པའི་བསྐལ་པར་འགྱུར་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཀྱང་འཆགས་པའི་བསྐལ་པར་ཤེས་སོ། །འཆགས་པའི་བསྐལ་པ་འཇིག་པའི་བསྐལ་པར་མོས་ན་ཡང་འཆགས་པའི་བསྐལ་པ་འཇིག་པའི་བསྐལ་པར་འགྱུར་

ཤེར་ཕྱིན། ཞ

༄༅། །ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་ཀུང་འཇིག་པའི་བསྐལ་པར་ཞེས་སོ། །འཇིག་པ་དང་འཆགས་པ་ཡང་གཞན་དུ་གྱུར་པས་མ་ཡིན་ཏེ། མོས་པ་
དེ་ལྟར་ཡང་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་བསྐལ་པ་གཅིག་སུ་དྲོ་ཚམ་དུ་མོས་ན་ཡང་དེ་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་བསྐལ་པ་གཅིག་སུ་དྲོ་ཚམ་དུ་ཞེས་སོ། །སུ་དྲོ་བསྐལ་པ་ཚམ་དུ་
མོས་ན་ཡང་དེ་དེ་བཞིན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་ན་སེམས་ཅན་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་དུ་ཞེས་ཏེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མོས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྫུ་འཕྲུལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་
མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ནི་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དང་ལྡན་གྱིས་གྲུབ་པས་བསྒྲིམ་པ་མེད་པར་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་འགྱུར་ཞིང་འགྲུབ་པ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་

587 TI695 - 591

འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྫུ་འཕྲུལ་ཞིག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་སེམས་མི་འཇུག་ཅིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་མོས་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་དེ་གཟུགས་དང་སྤྱོད་ལམ་ཐ་དད་པར་མཐོང་ཞིང་ཤེས་ཏེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་མེད་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྫུ་འཕྲུལ་ཞེས་བྱའོ། །
དེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཇི་སྙེད་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བས་འདུལ་བའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དེ་སྙེད་དུ་སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་སྟོན་ཏེ། དགའ་ལྡན་གྱི་གནས་
ནས་འཆི་འཕོ་བ་དང་། མངལ་དུ་འཇུག་པ་དང་། བཙས་པ་དང་། མངོན་པར་འབྱུང་བ་དང་། དཀའ་བ་སྤྱོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འགྲོ་བ་དང་། བདུད་
འདུལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་རྣམ་པར་འཚང་རྒྱ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་དང་། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་

༄༅། །དག་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་ཡུལ་ཚད་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྫུ་
འཕྲུལ་བྱ་བ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཟག་པ་ཟད་པ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་དག་ནི་ཟག་པ་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཟག་པ་
དང་། སྲིད་པའི་ཟག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཟག་པ་དང་། ལྟ་བའི་ཟག་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཟག་པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་སྤྱངས་པ་ཡིན་མ་འོངས་པ་ན་མི་སྐྱེ་བའི་
ཆོས་ཅན་དུ་འགྱུར་ཞིང་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་མི་འགག་གོ། །འདུལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་ཡང་སྟོན་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལྡན་
གྱིས་གྲུབ་པས་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་གོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིག་པ་གསུམ་གང་

TI695 - 593

ཞེས། འདི་ལྟ་སྟེ། ལྷའི་མིག་གི་རིག་པ་དང་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རིག་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པའི་རིག་པ་སྟེ། རིག་པ་ནི་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལྷའི་མིག་གི་ཤེས་པ་ནི་ལྷའི་མིག་གི་རིག་པ་ཡིན་ནོ། །ལྷའི་མིག་གི་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ལྷའི་མིག་གི་རིག་པ་དེ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷའོ། །རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷ་དེ་དག་གི་མཆོག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཏེ། རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷའི་མཆོག་རྣམས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལྷའི་མཆོག་རྣམས་ཀྱི་ལྷའི་མིག་གི་རིག་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་འཐོབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་ར་མ་

TI695 - 594

༄༅། །ཡིན་པ་དེ་ནི་རིགས་པ་དང་པོའོ། །དེ་ལ་སྔོན་གྱི་གནས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་རིག་པ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་སྔོན་གྱི་མཐའ་མི་མཁྱེན་པའམ། མི་
རིག་པའམ། མི་རྟོགས་པ་གང་ཡང་མི་མངའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རིག་པ་དེ་ཐོབ་སྟེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ལྷུར་མ་ཡིན་པ་འདི་ནི་རིག་པ་
གཉིས་པའོ། །དེ་ལ་ཟག་པ་ཟད་པའི་རིག་པ་གང་ཞེ་ན། ཟག་པ་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། འདོད་པའི་ཟག་པ་དང་། སྲིད་པའི་ཟག་པ་དང་། མ་རིག་པའི་ཟག་པ་
དང་། ལྟ་བའི་ཟག་པ་སྟེ། ཟག་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པར་སྤོང་བའི་ལམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་ཏེ། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་
རྣམས་ཀྱི་ལྷུར་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བའི་ལམ་གྱིས་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཟག་པ་ཟད་ནས་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་ 591

ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཟག་པ་ཟད་པའི་རིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རིག་པ་གསུམ་མོ། །
དེ་ལ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དང་པོའོ། །ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
གཟུགས་རྣམས་ལ་ལྟ་བ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གཉིས་པའོ། །སྡུག་པར་མོས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་གསུམ་པའོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་
ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ནུབ་པར་གྱུར་ཅིང་། སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས་ནམ་
མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བཞི་པའོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་

༄༅། །འདས་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལྔ་
པའོ༔ །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་པ་
འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་དྲུག་པའོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་
བྱས་ནས་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བདུན་པའོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་
བ་འགོག་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་གནས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་པའོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞེ་ན། ཇེ་ན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་

593

T1695 - 597

དང་སྟོང་པ་དང་གཡོ་བ་མེད་པར་བལྟ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་ལྟ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ། །ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
གཟུགས་རྣམས་ལ་བལྟ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། གཡོ་བ་མེད་པ་དེ་ལྟར་བལྟ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་
བྱའོ༔ །སྡུག་པར་མོས་པ་ཡིན་ཏེ། སྡུག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་སྟོང་པའོ། །མི་སྡུག་པའི་ལྟ་བར་གྱུར་པའོ། །སྡུག་པར་མོས་པས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ནུབ་པར་གྱུར་ཅིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་
ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་

༄༅། །ནམ་མཁའ་ནི་སྟོང་པའོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་
མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྣམ་
ཤེས་མཐའ་ཡས་ཞེས་བྱ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་དུ་ཆཤད་དེ། གང་ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་དེ་ནི་སྟོང་པའོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། དེའི་
ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་ནས་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་
རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཅི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་རྣམས་སོ། །ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་དག་མེད་པའོ། །དེ་ལྟར་

མཐོང་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་
ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་ཤེས་མེད་མིན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་
བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་མཐོང་བས་རྣམ་པར་འགྲོལ་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་ལས་
ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། འདུ་ཤེས་དང་ཚོར་བ་འགོག་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ནས་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདུ་ཤེས་ནི་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུ། ཚོར་བ་ནི་ཆུའི་ཆུ་
བུར་ལྟ་བུ་སྟེ། འདུ་ཤེས་ཉིད་ཚོར་བ་ཚོར་བ་ཉིད་འདུ་ཤེས་ཡིན་པས་འདི་ལ་ཤེས་པ་པོ་མེད། ཚོར་བ་པོ་མེད་དོ་སྙམ་ནས་དེ་ལྟར་མཐོང་བས་རྣམ་པར་འགྲོལ་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་

TI695 - 600

ཤེར། ༩༥

༄༅། །རྣམ་པར་ཐར་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་དག་ནི་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་དོ། །དེ་ལ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ཅན་
གཟུགས་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས། ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་པོའོ། །ནང་གཟུགས་མེད་པར་
འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་།ཁ་དོག་ངན་པ་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས། ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་
གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གཉིས་པའོ། །ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཚད་མེད་པ་དང་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་། ཁ་དོག་ངན་པ་
རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས། ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་གསུམ་པའོ། །ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་

ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ། ཁ་དོག་བཟང་པོ་དང་ཁ་དོག་ངན་པ་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས། ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་བ་འདི་ནི་
ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བཞི་པའོ། །ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྔོན་པོ། ཁ་དོག་སྔོན་པོ། སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོད་སྔོན་པོ་
འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཟར་མའི་མེ་ཏོག་སྔོན་པོ་ཁ་དོག་སྔོན་པོ། སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་
པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྔོན་པོ། ཁ་དོག་སྔོན་པོ། སྔོན་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོད་སྔོན་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས། ཟིལ་གྱིས་མནན་
ནས་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལྔ་པའོ། །ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སེར་པོ། ཁ་དོག་སེར་པོ། སེར་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་

ཤེར། ༦༥

༄༅། །པ། འོད་སེར་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་དོང་ཀའི་མེ་ཏོག་སེར་པོ། ཁ་དོག་སེར་པོ། སེར་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོད་སེར་
པོ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སེར་པོ། ཁ་དོག་སེར་པོ། སེར་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོད་སེར་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་
ཞིང་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས། ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་པའོ། །ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་
གཟུགས་དམར་པོ། ཁ་དོག་དམར་པོ། དམར་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོད་དམར་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་བན་དུ་ཛཱི་བ་ཀའི་མེ་ཏོག་དམར་པོ། ཁ་དོག་
དམར་པོ། དམར་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོད་དམར་པོ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དམར་པོ། ཁ་དོག་དམར་པོ། དམར་

པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོད་དམར་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཞེས། ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བདུན་པའོ། །ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དཀར་པོ། ཁ་དོག་དཀར་པོ། དཀར་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོད་དཀར་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྐར་མ་པ་བ་སངས་དཀར་པོ། ཁ་དོག་དཀར་པོ། དཀར་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོད་དཀར་པོ་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ནང་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་དཀར་པོ། ཁ་དོག་དཀར་པོ། དཀར་པོ་ལྟ་བུར་སྟོན་པ། འོད་དཀར་པོ་འབྱུང་བ་རྣམས་ལ་བལྟ་ཞིང་དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཞེས། ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་བརྒྱད་པའོ། །དེ་ལ་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཟད་པར་ས་དང་། ཟད་པར་ཆུ་

༄༅། །དང་། ཟད་པར་མེ་དང་། ཟད་པར་རླུང་དང་། ཟད་པར་ནམ་མཁའ་དང་། ཟད་པར་སྔོན་པོ་དང་། ཟད་པར་སེར་པོ་དང་། ཟད་པར་
དམར་པོ་དང་། ཟད་པར་དཀར་པོ་དང་། ཟད་པར་རྣམ་པར་ཤེས་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་བཅུའོ། །ཁམས་ཐམས་ཅད་སའི་ཁམས་སུ་མོས་ན་ཡང་
ཐམས་ཅད་ཁམས་གཅིག་ཏུ་འདི་ལྟ་སྟེ། སའི་ཁམས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་ཆུའི་ཁམས་སུ་མོས་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཁམས་གཅིག་ཏུ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆུའི་ཁམས་ཉིད་
དུ་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་མེའི་ཁམས་སུ་མོས་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཁམས་གཅིག་ཏུ་འདི་ལྟ་སྟེ། མེའི་ཁམས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་རླུང་གི་ཁམས་སུ་མོས་ན་ཡང་
ཐམས་ཅད་ཁམས་གཅིག་ཏུ་འདི་ལྟ་སྟེ། རླུང་གི་ཁམས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའི་ཁམས་སུ་མོས་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་ཁམས་གཅིག་ཏུ་འདི་ལྟ་སྟེ། ནམ་

མཁའི་ཁམས་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་སྔོན་པོར་མོས་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་སྔོན་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་སེར་པོར་མོས་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་སེར་པོ་ཉིད་དུ་
འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་དམར་པོར་མོས་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་དམར་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཐམས་ཅད་དཀར་པོར་མོས་ན་ཡང་ཐམས་ཅད་དཀར་པོ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཞེས་པར་མོས་ན་ཡང་ས་དང་། ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་དང་། ནམ་མཁའ་དང་། སྔོན་པོ་དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་
ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ། །ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་བ་འཕེལ་བར་བྱེད་པས་དེའི་ཕྱིར་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་
བྱའོ༔ །རེ་རེ་ཡང་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་དུ་འགྱུར་བས་དེའི་ཕྱིར་ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱའོ།། །།བམ་པོ་གསུམ་པ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་

602

T1695 - 606

༄༅། །ཀྱི་དབང་བཅུ་གང་ཞེན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཚེ་ལ་དབང་བ་དང་། སེམས་ལ་དབང་བ་དང་། ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་དང་། ལས་ལ་དབང་བ་དང་། སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་དང་། མོས་པ་ལ་དབང་བ་དང་། སྨོན་ལམ་དབང་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་། ཆོས་ལ་དབང་བ་སྟེ། དེ་དག་ནི་དབང་བཅུའོ། །དེ་ལ་བདུད་རྩི་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཚེ་ལ་དབང་བའོ། །སེམས་ཙམ་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་སེམས་ལ་དབང་བའོ། །ལག་ན་རིན་པོ་ཆེ་དང་ནམ་མཁའི་མཛོད་རབ་ཏུ་རྙེད་པའི་ཕྱིར་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བའོ། །བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ཀུན་ཆད་པའི་ཕྱིར་ལས་ལ་དབང་བའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པར་བཟློག་པའི་བསམ་གཏན་རྙེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བའོ། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བའོ། །ཟད་པར་གྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཐོབ་པར་

བྱ་བའི་ཕྱིར་མོས་པ་ལ་དབང་བའོ། །བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་དོན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བའོ། །ཡེ་ཤེས་ཇི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་
ཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའོ། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་མཉམ་པའི་ཡེ་ཤེས་དྲི་མ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ལ་དབང་བའོ། །
གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་འཇིག་རྟེན་ནི་འཆི་བས་འཇིགས་སྐྲག་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་ཚེ་ལ་དབང་བའོ། །འཇིག་རྟེན་ནི་སེམས་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པས་འཇིགས་སྐྲག་
སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་སེམས་ལ་དབང་བའོ། །འཇིག་རྟེན་ནི་ཡོ་བྱད་ཀྱིས་འཇིགས་སྐྲག་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བའོ། །འཇིག་རྟེན་ནི་ཉེས་པར་སྤྱོད་པས་
འཇིགས་སྐྲག་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་ལས་ལ་དབང་བའོ། །འཇིག་རྟེན་ནི་ངན་འགྲོས་འཇིགས་སྐྲག་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བའོ། །འཇིག་རྟེན་ནི་ཀུན་ནས་ཚོལ་

༄༅། །ཁའི་ཕོངས་པས་འཇིགས་སྐྲག་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་ཧྲུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བའོ། །འཇིག་རྟེན་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པར་འགྱུར་བའི་
ལས་ཀྱིས་འཇིགས་སྐྲག་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་མོས་པ་ལ་དབང་བའོ། །འཇིག་རྟེན་ནི་འདོད་པའི་འཆིང་བས་འཇིགས་སྐྲག་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་སྨོན་ལམ་ལ་དབང་
བའོ༔ །འཇིག་རྟེན་ནི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ནྱག་རྟུས་འཇིགས་སྐྲག་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བའོ། །འཇིག་རྟེན་ནི་འཁོར་གྱི་ནང་ན་བག་ཚ་བས་འཇིགས་སྐྲག་སྟེ། དེའི་
གཉེན་པོར་ཆོས་ལ་དབང་བའོ། །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་སྲོག་གཅོད་པ་སྤངས་ཤིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བའི་སེམས་མེད་པ་ནི་ཚེ་ལ་དབང་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་
རྒྱུའོ༔ །བདེ་བ་རྣམས་ལ་སྙིང་པ་མེད་པའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་རྣམས་ལ་སྙིང་པ་མེད་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུའོ། །

སེམས་སྙོམས་ཤིང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ནི་ཡོ་བྱད་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུའོ། །ལས་དང་བྱ་བ་ལ་ཞུགས་ནས་ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལས་ཀྱིས་ལས་ཀྱི་བྱ་བ་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པར་སྟོན་པ་ནི་ལས་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུའོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པའི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ནི་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུའོ། །རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཐམས་ཅད་སྦྱིན་པ་དང་། བཞོན་པ་སྦྱིན་པ་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འགོད་ཅིང་འཇུད་དེ་མོས་པར་བྱེད་པ་ནི་མོས་པ་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལུས་དང་ངག་དང་། ཡིད་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྦྱང་བ་ནི་སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུའོ། །ཐང

༄༅། །ཟིང་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་སྦྱིན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྟེ། ཟང་ཟིང་གི་སྐུ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་འབྱེད་པ་ནི་ཆོས་ལ་དབང་བ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་རྒྱུའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དབང་བཅུའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་དང་། རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བདེན་པ་དང་། ཕྱེ་སྟེ་རྟོགས་པའི་བདེན་པ་དང་། དངོས་པོའི་བདེན་པ་དང་། ནུས་པའི་བདེན་པ་དང་། ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བདེན་པ་དང་། ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཤེས་པའི་བདེན་པ་དང་། དེ་བཞིན་

གཉིས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་བདེན་པ་བཅུའོ། །དེ་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་ཚད་དང་འབྲེལ་བ། ཡུལ་ཡོངས་སུ་ཆད་པ་ཀུན་དུ་ཐ་སྙད་གདགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱི་དབང་གིས་སྟོན་པ། རྒྱུ་བ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པའོ། །དེ་ལ་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ནི་ཟབ་པ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པ། ཡུལ་ཡོངས་སུ་མ་ཆད་པ། གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་མ་ཡིན་པ། མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་མེད་པ། མ་འབྲུགས་པ། རྟོག་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དང་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། འདི་ནི་དོན་དམ་པའི་བདེན་པའོ། །དེ་ལ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ནི་གནོད་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་སྡུག་བསྔལ་བ། རབ་ཏུ་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ། ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་འགོག་པ། ངེས་པར་འབྱིན་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ལམ་སྟེ། འདི་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་

༄༅། །ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བདག་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་ངེས་པར་འགྱུར་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། མཚན་ཉིད་ལས་འགྱུར་པའི་ངེས་པར་
འགྱུར་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་མི་སྐྱེ་མི་འགག་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་ནས་ངེས་པར་འགྱུར་པ་ལ་འཇུག་སྟེ། མཚན་ཉིད་ལས་འགྱུར་པའི་ངེས་པར་
འགྱུར་པ་ནི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གཅིག་པ་ལས་གཞན་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་པར་ཕྱེ་སྟེ་བསྟན་
པའོ༔ །མཚན་ཉིད་གཅིག་ཅེས་བྱ་བ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ། སྨོན་པ་མེད་པ། མངོན་པར་འདུ་མི་

བྱེད་པ། མ་སྐྱེས་པ་མ་བྱུང་བ། མ་འགགས་པ་འདི་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་དེའི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་སྟེ། རྣམ་པར་དབྱེ་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སླུ་བར་མི་བྱེད་པ་དེའི་ཕྱིར་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་རྣམ་པར་དབྱེ་བའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཕྱེ་སྟེ་རྟོག་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན༑ ཐལ་ནས་རྟོག་པ་ནི་ཕྱེ་སྟེ་རྟོག་པ་སྟེ། ངེས་པར་སེམས་པ། རིག་པ་མཐོང་བ། ཁོང་དུ་ཆུད་པ། མངོན་པར་རྟོགས་པ། ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་ལ་མི་སླུ་བ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ཕྱེ་སྟེ་རྟོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་དངོས་པོའི་བདེན་པ་ནི་དངོས་པོ་ཤེས་པ་སྟེ། དངོས་པོ་དེ་དག་ནི་ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་སོ། །ཕུང་པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་དེ་དག་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ངེས་པར་གྱུར་པ་ལ་འཇུག

TI695-614

༄༅། །ལས་དེའི་ཕྱིར་དངོས་པོའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ནུས་པའི་བདེན་པ་ནི་ཡེ་ཤེས་དེ་དང་། སྦྱོང་བ་དེ་དང་ལམ་དེས་ཉོན་མོངས་པ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པ་དང་། སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་ཡོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་པོ་ཉིད་ཡོང་དུ་ཆུད་པར་ནུས་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ནུས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བདེན་པ་ནི་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཟད་པ་ཙམ་དུ་སྟོན་ཏེ། ཟད་པ་དེ་ཡང་མི་ཟད་ལ་ཟད་པ་ལ་ཟད་པ་མེད་དོ། །གལ་ཏེ་ཟད་པ་ལ་ཟད་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ན་འགོག་པ་ཡང་ཟད་པར་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཟད་པ་ཟད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །གང་ཟད་པར་མི་འགྱུར་བ་དེ་མི་སྐྱེ་སྟེ། འདི་ནི་ཟད་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཤེས་པའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ལམ་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་

ཚོགས་བསགས་པ་གང་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་པར་ཤེས་པ་དེས་འཇུག་ཅིང་འཇུད་པ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་ལམ་ལ་འཇུག་པ་ཤེས་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་
ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱིས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སའི་བར་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀུན་
འབྱུང་བའི་བདེན་པ་སྟེ། དེ་བསྟན་པའི་ལམ་གྱིས་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞིའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འདོད་པ་དག་ལས་དབེན་པ། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་
ལས་དབེན་པ། རྟོག་པ་དང་བཅས་པ། དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ། དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཅན་བསམ་གཏན་དང་པོ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །

༄༅། །དེ་ལ་འདོད་པ་རྣམས་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་མི་འཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། གང་སྤྱོད་པ་དེ་དག་ལས་དབེན་པའོ། །དེ་ལ་སྡིག་པ་མི་དགེ
བའི་ཆོས་རྣམས་ནི་ཆགས་པ་དང་། ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་སྟེ། གཞི་དེ་ལས་སྲོག་གཅོད་པ་དང་། མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་དང་། འདོད་པ་ལ་ལོག་པར་གཡེམ་པ
དང་། བརྫུན་སྨྲ་བ་དང་། ཕྲ་མ་དང་། ངག་རྩུབ་པོ་དང་། ཚིག་ཀྱལ་པ་དང་། བརྣབ་སེམས་དང་། གནོད་སེམས་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །འདི་ནི་སྡིག་པ་མི
དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་དག་ལས་དབེན་པ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའོ། །རྟོག་པ་དང་ལྷན་ཅིག་པ་ནི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ་སྟེ། རྟོག་པ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། གང་
དག་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་འཐུན་པའི་རྟོག་པ་སྟེ། དེ་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་རྟོག་ཅིང་དེ་དག་ཀྱང་དུལ་བས་ན་དེ་དག་ནི་རྟོག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཤེས་པ་དང་བོད་དུ་རྒྱུད་པ

དང༌། དཔྱོད་པ་དང༌། རབ་ཏུ་རྟོག་པ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པའི་རྟོག་པའོ། །དེ་ལ་དཔྱོད་པ་གང་ཞེ་ན། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་འཕྲུན་པའི་རྟོག་པ་དེ་དག་ཉིད་ལ་
དཔྱོད་པ་དང༌། རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དང༌། ཉེ་བར་དཔྱོད་པ་དང༌། ཀུན་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་བྱེད་པ་དང༌། སེམས་རྗེས་སུ་འགྲོ་བའི་དཔྱོད་པ་ཞེས་བྱ་
སྟེ། དེ་དག་དང་ལྷན་ཅིག་པའི་རྟོག་པ་དང་བཅས་པ། དཔྱོད་པ་དང་བཅས་པ་བསམ་གཏན་དང་པོའོ། །དགའ་བ་དང་བདེ་བ་དབེན་པ་ལས་སྐྱེས་པས་དེའི་ཕྱིར་དབེན་པ་
ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་དང་བདེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྫོགས་པར་བྱས་ཞེས་བྱ་བའི་སྒོམ་པ་དང༌། སྒོམ་པར་བྱེད་པ་དང་སྟེན་པ་
དང༌། སྤེལ་བར་བྱེད་པ་དང༌། རོ་མྱང་བ་དང༌། མངོན་པར་དགའ་བ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོང་

༄༅། །དེ་རྣམས་པར་བྱ་བའི་འདུན་པ་དང་འདོད་པ་འཕོབ་སྟེ། དེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པའི་འདུན་པ་དང་འདོད་པ་དེས་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙིང་
པོར་འདུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྙོམ་སྟེ། དེ་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དེ་དག་ཞི་བར་བྱེད། ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱེད། དེ་དག་ལས
སེམས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་ཅིང་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཚོལ་ཏེ། དེ་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དང་བྲལ་བས་ནང་ཡོངས་སུ་དང་སྟེ། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད
གཅིག་ཏུ་གྱུར་པས་རྟོག་པ་མེད་པ། དཔྱོད་པ་མེད་པ། དགའ་བ་དང་ལྡན་པ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ལ་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བ་ནི་དེའི
བསམ་གཏན་གཉིས་པའི་མི་འཕྲུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་དང་བ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ནང་ཡོངས་སུ་དང་བ་ཞེས་བྱའོ། །རྒྱུད་གཅིག་ཏུ་གྱུར

TI695 - 619

ཅེས་བྱ་བ་ནི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་ནས་རྒྱ་མཚོའི་ཆུ་ལྟར་རོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བ་འཐོབ་པའོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཆུ་འབབ་པ་རྣམས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལན་ཚྭའི་རོ་ར་རོ་གཅིག་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་བསམ་གཏན་དང་པོའི་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཞི་ནས་རོ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཅེས་བྱའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་ལས་དེ་སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ལ་དགའ་བ་སྐྱེ་སྟེ། དེ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དགའ་བས་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ལས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་འདུན་པ་ཤིན་ཏུ་འབར་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་འོད་གསལ་བ་དང་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་འཐོབ་བོ། །དེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ལ་འདུན་པ་དེས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དེ་ལ་མི་ཆགས་ཏེ་

༄༅། །བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཆོལ་ལོ། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། དགའ་བ་ནི་བསམ་གཏན་གསུམ་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་ནས། དེ་
དགའ་བ་དེ་ལས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་ནས་བཏང་སྙོམས་ཅན་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་དེ་དགའ་བ་མེད་པ། བདེ་བ་ལ་གནས་པ་ཞེས་
བརྗོད་པ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་སྐྱེས་པའི་དགའ་བ་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བཐོབ་པ་དེ། གང་དེ་དགའ་བ་མེད་པའི་
བདེ་བ་དེ་ནི་གཏན་དུ་བདེ་བ་མ་ཡིན་གྱི། ཟད་པའི་ཆོས་ཅན་འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་ཏེ། དེ་མི་རྟག་ཅིང་མི་བརྟན་ལ་ཐེར་ཟུག་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་ཡིད་བརྟན་དུ་མི་རུང་ངོ་སྙམ་པའི་
སེམས་དེ་ལྟ་བུ་འཐོབ་བོ། །དེ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་རབ་ཏུ་འཐོབ་པའི་འདུན་པ་དྲག་པོ་ཆེན་པོ་འཐོབ་བོ། །དེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འདུན་པ་དྲག་པོ་དེས་

བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པ་མི་སྐྱེའོ། །དེ་བདེ་བ་ཡང་སྤངས་ཏེ་སྔོནས་སྡུག་བསྔལ་ཡང་སྤངས་ཤིང་། ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡང་ནུབ་པས
བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ། བཏང་སྙོམས་དང་དྲན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་བསམ་གཏན་བཞི
པ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་མཉེན་པའི་སེམས་སོ། །ཡིད་དུ་འོང་བའི་སེམས་སོ། །ལས་སུ་རུང་བའི་སེམས་སོ། །འོད་གསལ་བའི་སེམས་སོ། །དྲང་པའི་སེམས
སོ༔ །བདེ་བ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མངོན་པར་སྨན་ཏོ། །དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པའི་སྣང་
བ་སྐྱེའོ། །དེ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པའི་སྣང་བ་སྐྱེས་པ་དེས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན། བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་མང་བ་དེ་ལ་དགའ་བར་མི་འགྱུར

༄༅། །ཪོ། །གང་བཏང་སྙོམས་དང་ལྡན་པ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་བདེ་བ་དེ་ལ་ཡང་ཆགས་པར་མི་བྱེད་དོ། །དེ་ལ་མི་ཆགས་པས་དེ་ལ་ནམ་མཁའ་
ཉིད་སྣང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཐམས་ཅད་དུ་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ནུབ་པར་གྱུར་ཅིང་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་
ཤེས་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། མདོར་ན་
འདི་ལ་གཟུགས་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། འབྱུང་བ་དང་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའོ། །དེ་ལ་འབྱུང་བའི་གཟུགས་ནི་སའི་ཁམས་དང་། ཆུའི་ཁམས་དང་། མེའི་ཁམས་
དང་། རླུང་གི་ཁམས་སོ། །འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་གཟུགས་ནི་ཁ་དོག་དང་། དྲི་དང་། རོ་དང་། རེག་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གཟུགས་རྣམ་པ་བརྒྱད་དེ། གཟུགས་དེ་དག

གི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས། ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་མི་འབྱུང་སྟེ་ནུབ་པར་འགྱུར་རོ། །གང་ན་གཟུགས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་དེ་ན་ཐོགས་པར་འདུ་ཤེས་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་གཟུགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ནས་ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ནུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཐོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ནུབ་ན་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མི་འཇུག་གོ །སྣ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་རྣམས་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་དུ་འཇུག་གོ །དེ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ནམ་མཁའ་ནི་མཐའ་མེད་པས་མཐའ་ཡས་སོ། །གང་ལ་མཐའ་མེད་པ་དེའི་ཐོག་མ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། དབུས་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར་

༄༅། །ཏེ། དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཐོག་མ་དང་ཐ་མ་དང་དབུས་མེད་དོ་སྙམ་མོ། །དེ་ལྟར་སློམས་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད། ཆོས་རྣམས་ལ་ནི་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཤེས་པ་འཇུག་སྟེ། དེ་ནི་དོན་དེའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་
པའོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཐའ་ཡས་སོ་སྙམ་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་
རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། གང་ནམ་མཁའ་འདུ་ཤེས་པ་འདི་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བའོ་སྙམ་ནས་དེ་འདི་སྙམ་དུ་འདི་ཐམས་ཅད་ནི་
རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཙམ་སྟེ། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དེ་ཡང་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་དེ་ལྟར་སློམས་པར་ཞུགས་པས་མི་སྐྱེ་བའི་

ཆོས་ལ་བརྫོད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་ཏེ་ཅི་ཡང་མེད་དོ་སྙམ་ནས
ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །ཅི་ཡང་མེད་ཅེས་བྱ་བ་ལ་ཅི་ཡང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དང་། རྟོག་པ
དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བ་རྣམས་ནི་ཅི་ཡང་མེད་ཅེས
བྱའོ། །ཅི་ཡང་མེད་པ་ནི་ཇི་སྐད་དུ་བརྗོད་པ་དེ་དག་ལས་ཆུང་དུར་གྱུར་ཕྲ་བར་གྱུར་པ་ནི་ཅི་ཡང་མེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས
ལ་བཟོད་པ་ཤིན་ཏུ་འབར་བ། ཤིན་ཏུ་འོད་གསལ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་རྒྱུ་དེ་དང་རྐྱེན་དེ་དང་། གཞི་དེ་དང་ཐོབ་པ་དེའི་ཕྱིར་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མི་ཆགས་ཏེ། དེ་གོང

622

T1695 - 626

༄༅། །དུ་རྩོལ་བའོ། །དེ་གོང་དུ་རྩོལ་བ་ན་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། འདི་ནི་གང་འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱི་ཕྲ་བ་ལ་ཅི་ཡང་མེད་པར་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་
སྟེ། དེ་ནི་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་མོ། །དེ་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ནི་སྟོང་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པ་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་
ཏེ། འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་སྐྱེ་མཆེད་རྫོགས་པར་བྱས་ཏེ་གནས་སོ། །དེ་དེ་ལ་གནས་ནས་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། གང་ལ་འདུ་ཤེས་མེད་འདུ་ཤེས་མེད་མིན་དེ་
ལ་དགའ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད་སྙམ་ནས་དེ་བློ་དེ་ལས་གོང་དུ་བསྐྱོད་དོ། །དེ་བློ་དེ་ལས་གོང་དུ་བསྐྱོད་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པའི་ཆོས་མངོན་དུ་འགྱུར་ཏེ། དེ་

ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་འགགས་པར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པར་མཐོང་ནས་ཡང་མི་འཇུག་མི་ལྡོག་གོ །དེ་དེའི་ཕྱིར་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དེ་ལས་གོང་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཇུག་སྟེ། འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སློམས་པར་འཇུག་པ་དགུའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། མོས་པའི་སྟོབས་དང་། སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་དང་། བསྒོམ་པའི་སྟོབས་དང་། བཟོད་པའི་སྟོབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། སྤོང་བའི་སྟོབས་དང་། ཐོས་པའི་སྟོབས་དང་། སྦྱིན་པའི་སྟོབས་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་དང་། སྒྲུབ་པའི་སྟོབས་སོ། །དེ་ལ་མོས་པའི་སྟོབས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་དང་གང་མོས་པ་དེའི་དེ་དེ་བཞིན་

T1695 - 628

༄༅། །དུ་འགྱུར་རོ། །དེའི་མོས་པའི་སྟོབས་དེ་ནི་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་མི་ནུས་ཏེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མོས་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་གང་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་པ་མི་སྡུག་པ་བསྒོམས་པས་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །ཞེ་སྡང་སྐྱེས་པ་བྱམས་པ་བསྒོམས་པས་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །གཏི་མུག་སྐྱེས་པ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་བསྒོམས་པས་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །གཡེང་བ་དང་མི་སྙན་པར་ཟེར་བ་རྣམས་ནི་བྲག་ཅ་དང་མཚུངས་པར་ཤེས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །གསོད་པ་དང་འཆིང་བ་དང་། གོ་རར་འཇུག་པ་རྣམས་ནི་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཤེས་པས་ཞི་བར་བྱེད་དོ། །ལུས་ལ་བསྡིགས་པ་དང་ལུས་ལ་གནོད་པ་དང་ལུས་ལ་ཉམ་ང་བ་རྣམས་ནི་གཟུགས་བརྙན་དང་མཚུངས་པར་ཤེས་པས་ཞི

བར་བྱེད་དོ། །དེ་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པའི་སྒོ་ཇི་སྙེད་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྣམ་པར་དག་པའི་སྒོ་ཡང་དེ་སྙེད་དུ་མཐོང་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་
སོར་རྟོག་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྒོམ་པའི་སྟོབས་གང་ཞེ་ན། གང་མོས་པས་སྤྱོད་པའི་ས་དང་། མཐོང་བའི་ས་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད་
པའི་ཆོས་དེ་དག་གིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལ་བར་ཆད་བྱེད་མི་ནུས་སོ། །དེས་མཐོང་བ་དེ་དང་ལམ་དེ་ལས་ལྷར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱིས་དབྲལ་བར་མི་ནུས་
ཏེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྒོམ་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པའི་སྟོབས་གང་ཞེ་ན། གང་གི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་
སྤྱོས་ཀྱང་བྲག་ཅའི་སྒྲ་དང་མཚུངས་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སླར་སྤྱོ་བར་མི་བྱེད་དོ། །བསྡིགས་ཤིང་བརྡེགས་ཀྱང་གཟུགས་བརྙན་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པས་སླར་

༄༅། །མི་སྡིགས་མི་རྫེག་གོ །གཞི་ཡང་སེམས་སྒྱུ་མ་དང་མཚུངས་པ་ཉིད་དུ་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སླར་མི་གཡོའོ། །ཁྲོས་ཀྱང་ནང་རྣམ་པར་དག་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་སླར་མི་ཁྲོའོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་རྣམ་པར་དགོ་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་སོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྣམ་པར་དག་པར་ཤེས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཟློའོ། །དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འཕྲུག་པའི་སློ་རྡེ་སྐྱེད་མཐོང་བར་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་སློ་ཡང་དེ་སྐྱེད་དུ་མཐོང་སྟེ། འདི་ནི་བཟོད་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གང་ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཤེས་པ་དེ་དག་ནི་སྟོང་པ། མི་སྐྱེས་པ། མ་འགགས་པའོ། །ཡེ་ཤེས་གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པ་དེ་ལས་སྒྲུ

སྡིགས་ཅན་དང་། དམིགས་པ་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། བདུད་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་གནས་པས་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བར་བྱེད་མི་ནུས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོང་བའི་སྟོབས་གང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གནས་གཅིག་ན་གནས་པའི་གན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷགས་ཏེ་ཁ་ངན་ཟེར། མི་སྙན་པར་བརྗོད། ཚིག་བརླང་བ་རྩུབ་པོ་སྨྲ། སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་དང་དགེ་འདུན་གྱི་མི་བསྔགས་པ་བརྗོད་ཀྱང་དེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་མི་འཁྲུག་ཅིང་ཡིད་མི་བདེ་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འཁྲོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཁག་ལ་ཉལ་བར་མི་བྱེད་དོ། །ལུས་གཤགས་གཏུབས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཁག་ལ་ཉལ་མི་སྐྱེད་དོ། །སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀྱང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་དེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོང་བའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ

༄༅། །སེམས་དཔའི་ཐོས་པའི་སྟོབས་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མང་དུ་ཐོས་པ། ཐོས་པ་འཛིན་པ། ཐོས་པ་རྒྱ་མཚོ། ཐོས་པ་
བསགས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཐོས་པའི་སྟོབས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་གཏོགས་པའི་
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐེ་ཚོམ་བཟུང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གན་དུ་ལྷགས་ནས། གང་སེམས་ཅན་གཅིག་གི་འདྲི་བ་དེ་བཞིན་དུ་གཞན་མི་འདྲི་བར་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཐེ་
ཚོམ་ཐ་དད་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དྲིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐགས་ཐོགས་མེད་པར་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ལན་འདེབས་སོ། །བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་དྲིས་ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ལུང་སྟོན་
ཏེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐོས་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤོབས་པའི་སྟོབས་གང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བྱེ་བ

ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་དུ་མའི་ནང་དུ་ཆོས་སྟོན་ནན། དེ་མི་སེམས་མི་རྟོག་པར་སེམས་ཅན་གང་དང་གང་གི་འདོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཆོས་སྟོན་ཅིང་ཐོགས་པར་བྱེད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ཆོས་སྟོན་པ་དེ་དོན་ཉམས་པར་མི་འགྱུར། ཚིག་འབྲུ་ཉམས་པར་མི་འགྱུར། ཚིག་ཟློས་པར་མི་འགྱུར། ཐོགས་པར་མི་འགྱུར། གཅོད་པར་མི་འགྱུར་བ་
འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤོབས་པའི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་གང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤིང་དྲུང་ན་
གནས་ཀྱང་རུང་། གཙུག་ལག་ཁང་ན་གནས་ཀྱང་རུང་། ཁྱིམ་སྟོང་པ་ན་གནས་ཀྱང་རུང་། བདུད་ཐམས་ཅད་འཁོར་དང་བཅས་ཏེ་ལྷགས་ནས་བགེགས་བྱ་བ་
དང་། གཙེ་བའི་ཕྱིར་ནན་ཏན་བྱེད་ན། དེ་ལ་བདུད་དེ་དག་བདག་ཉིད་འཇིགས་སྐྲག་སྤྱོས་ཤིང་བྲེས་ཏེ། བདག་མགོན་མེད་པར་ཤེས་ནས་འབྲོས་པར་འགྱུར་རོ། །གང་

ཕྱིན། ༧༥

༄༅། །བདུད་དེ་དག་གི་རལ་གྲི་དང་མཚོན་རྩེ་གཉིས་པ་དང་། མདུང་རྩེ་གསུམ་པ་དང་། རྡོ་བ་དང་སྟ་རེ་འབབ་པ་དེ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་ཀྱིས་མན་དཱ་ར་བའི་མེ་ཏོག་དང་། ཙམ་པ་ཀ་དང་སྣ་མའི་མེ་ཏོག་དང་། ཨུཏྤལ་དང་པདྨར་གྱུར་ནས་འབབ་བོ། །གང་བདུད་དེ་དག་གི་
ཚིག་རྩུབ་པོ་དང་། ཚིག་བརླང་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་བསྟོད་པར་གྲག་གོ །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ནི་ནམ་ཡང་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་ཡུལ་དྲུག་སྣང་བར་
མི་འགྱུར་རོ། །བསམས་པ་ཙམ་གྱིས་དེའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལས་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ཡང་དེའི་རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་གིས་ནམ་མཁའི་མཛོད་
དང་། ལག་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འཚོ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་དབང་ལག་ན་རིན

TI695 - 635

པོ་ཆེ་དེ་ནི་ཆོའི་ཚད་བསྐལ་པར་གནས་ཏེ་བརྗོད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཀྱི་མཐའ་རྟོགས་པར་སླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་སྟོབས་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་པའི་སྟོབས་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་པའི་སྟོབས་ནི་རྣམ་པ་བཅུའོ། །རྣམ་པ་བཅུ་
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྦྱིན་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲུབ་པ་དང་། བཟོད་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་སྒྲུབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་སྒྲུབ་པ་དང་། ཤེས་
རབ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཐབས་སྒྲུབ་པ་དང་། སྨོན་ལམ་སྒྲུབ་པ་དང་། སྟོབས་སྒྲུབ་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་ཞེས་
བྱའོ།། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཇི་སྙེད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲུབ་པ་བཅུ་པོ་འདིའི་ནང་དུ་འདུས་པར་བལྟའོ། །དེ་ལ་

༄༅། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་སྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྦྱིན་པའི་ཆོས་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་
བ་མ་གཏོགས་པར་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་སྦྱིན་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་གང་གིས་སྦྱིན་པ་བྱིན་པའི་སེམས་དེ་ལ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་མ་གཏོགས་པར་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་དད་པར་སླ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། ཤེས་པར་འགྱུར་བལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། འདི་ནི་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྦྱིན་པ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲུབ་པ་ནི་
རྣམ་པ་བཅུའོ། །རྣམ་པ་བཅུ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲུབ་པ་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲུབ་པ་དང་། བྱང་

ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྡུད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་མི་གཏོང་བའི་
སྨོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་སྨོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་དང༌། རྟག་ཏུ་གཞན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་སྨོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་
དང༌། བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའི་སྨོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་དང་། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་སྨོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་དང་། བག་ཆགས་ཀྱི་མཚམས་
སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པར་འཇོམས་པ་ལ་བཟོད་པའི་སྨོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཅན་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་
གི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་སླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་

སྣ། ཙ། དཔེ་བསྡུར།

༄༅། །ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་བསྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བཟོད་པ་བསྒྲུབ་པ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། །རྣམ་པ་གསུམ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་དང་། གཞན་གྱིས་གནོད་པར་བྱས་པ་ལ་མི་མཇེད་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པའོ། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་ནི་ལས་བདག་གིར་བྱ་བ་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །གཞན་གྱིས་གནོད་པར་བྱས་པ་ལ་མི་མཇེད་པའི་བཟོད་པ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་བྱམས་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །ཆོས་ལ་ངེས་པར་སེམས་པའི་བཟོད་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་ཞེས་བྱའོ། །གང་བཟོད་པ་འདི་དག་བསྒྲུབ་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཟོད་པ་བསྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའི་བརྩོན་འགྲུས་ཕར་ཕྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་དང་གང་དུ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་དགེ་བའི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྦྱོར་
བ་དེ་དང་དེར་འདུ་ཤེས་འདི་ལྟར་སྦྱོར་ཏེ། བདག་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་ཆོས་འདི་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྩོན་
འགྲུས་ཕར་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་ཕར་ཕྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མཉམ་པར་མ་བཞག་པའི་ཆོས་གང་ཡང་དག་པར་
རྗེས་སུ་མི་མཐོང་སྟེ། དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་སྙོམས་པར་ཞུགས་པ། ཞི་བ་སེམས་དང་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ། མ་སྐྱེས་མ་
འགགས་ཤིང་མི་གཡོ་བ་ཐོབ་པར་མཐོང་ངོ་། །དེ་བདག་ནི་མཉམ་པར་བཞག་པ། གཞན་ནི་རྣམ་པར་གཡེངས་པའོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །བདག་དང་གཞན་ལས་རྣམ་

༄༅། །པར་གྲོལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཞན་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ལ། བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་མི་ཉམས་པ་འདི་
ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསམ་གཏན་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་སྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་
འབྱུང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གང་སྟོང་པ་ཉིད་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གང་མཚན་མ་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གང་སྨོན་པ་མེད་པ་ལས་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་དང་། གང་ནམ་མཁའ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ལ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ལམ་དང་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་
བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་མི་ཉམས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤེས་རབ་སྒྲུབ་པའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐབས་སྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་འདི་བདག་ཀྱང་མི་དམིགས་ལ་རྟག་ཏུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་པ་ཡང་སྦྱོད་དོ། །སེམས་ཅན་ཡང་མི་དམིགས་ལ་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་བརྩོན་པ་ཡང་སྦྱོད་དོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཡང་མི་དམིགས་ལ་རྟག་ཏུ་དབང་པོ་རྣམས་སྦྱིན་པ་ཡང་སྦྱོད་དོ། །དེ་ལ་གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་སྣང་བར་མི་འགྱུར་ལ་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་མཐོང་བར་འདོད་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གང་ཆོས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་གང་ཡང་གྲག་པར་མི་འགྱུར་ལ་རྟག་ཏུ་ཆོས་ཉན་པས་ངོམས་མི་ནྱོང་བ་ཡང་ཡིན་ནོ། །འཁོར་བ་ཡང་མི་དམིགས་ལ་རྟག་ཏུ་འཁོར་བས་འཇིགས་པའི་ཡིད་དང་ལྡན་པ་ཡང་ཡིན་ནོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་ཡང་བྱེད་དོ། །སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མི་དམིགས་ལ་

T1695 - 642

༄༅། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འོད་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྨོན་ལམ་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་ཡང་མངོན་པར་སྒྲུབ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
ཐབས་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་སྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་འབྲི་བའམ་འཕེལ་བར་ཡང་དག་
པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བྱེད་དོ། །
རང་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ནས་འདིས་བདག་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་
བར་གྱུར་ཅིག །བདག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཅིག །འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་འདི་འདྲ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་

ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བར་བྱེད་དོ། །དེའི་སྨོན་ལམ་དེ་ཡང་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་སྟེ་མི་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་ཞིག་པ། མ་ཉམས་པ། འདྲེན་མ་ཡིན་པ། སྦྲ་སྦྲེར་མ་གྱུར་པ། མཁས་པས་བསྔགས་པ་བསྲུང་ངོ་། །དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པས་སེམས་ཀྱིས་སྨོན་པ་འགྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྨོན་ལམ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་སྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ལ་ལ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་བསྒྱུར་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གན་དུ་འོངས་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཟློག་པར་བྱེད། འདུན་པ་ཟློག་པར་བྱེད། དབྲལ་བར་བྱེད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་འདུན་པ་ལྡོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཉིད་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །བདུད་འདུལ་བ་དང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན

T1695 - 644

༄༅། །ཕོ་མཚོན་དུ་བྱེད་པའོ། །སེམས་ཅན་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་འདུན་པ་ཟློག་པར་བྱེད། དབྲལ་བར་བྱེད། རྣམ་པར་ཟློག་པར་བྱེད་ན་ཏེ། སེམས་ཅན་དེ་ལ་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁོང་ཁྲོ་བར་མི་འགྱུར་གྱི། སེམས་ཅན་དེ་ལ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་དེ། དད་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་དང་དྲན་པ་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ལས་ཀྱང་མི་ཉམས་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་སྟོབས་དེས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་གྲངས་མེད་པ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་རབ་ཏུ་འཛུད་དེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན་ཏེ། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འདི་ལ་སྐྱེ་བའམ། འཆི་བའམ། རྒྱ་བ་གང་ཡང་མེད་དོ། །འདི་དག་ནི་ཆོས་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། བདག་དང་བདག་གི་དང་བྲལ་བའོ་

ཤེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རབ་ཏུ་ཤེས་ཏེ། དེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་གྲངས་མེད་པ་དག་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་དེ་ལ
རབ་ཏུ་འགོད་དོ། །དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཉིད་དེ་ལས་རྣམ་པར་བཟློག་ནས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་འཇོག་མི་ནུས་ཏེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔའ་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པའོ། །འདི་ནི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟོབས་བཅུ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་བཅུ
གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་ཤིང་ཀུན
འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་ཕུང་པོ་ཤེས་པ་དང་། ཁམས་ཤེས་པ་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཤེས་པ་དང་། འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཤེས་པ

༄༅། །དང་། ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཞེས་པ་སྟེ། འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཞེས་པ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྡུག་བསྔལ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཞེས་པ། སྡུག་བསྔལ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བར་ཞེས་པ། སྡུག་བསྔལ་ལ་འགོག་པར་ཞེས་པ། སྡུག་བསྔལ་ལ་ལམ་དུ་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་པར་ཞེས་པ། སྡུག་བསྔལ་མཚན་མ་མེད་པར་ཞེས་པ། སྡུག་བསྔལ་སྨོན་པ་མེད་པར་ཞེས་པ། སྡུག་བསྔལ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བར་ཞེས་པ་འཇིག་རྟེན་སྐྱེ་བ་འདི་སྡུག་བསྔལ་བར་ཞེས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་མ་རིག་པ་ཞེས་པ། སྲེད་པ་ཞེས་པ། ལེན་པ་ཞེས་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པ་སྟེ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཀུན་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཀུན་འབྱུང་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཞེས་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཞེས་

པའོ༑ །ཀུན་འབྱུང་བ་དེ་སྡུག་བསྔལ་ཉིད་དུ་ཞེས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཞེས་པའོ། །གཞན་ཡང་སྲེད་པ་ཞེས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་
ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་འགོག་པ་ཞེས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྔོན་གྱི་མཐར་མི་འཕོ་བར་ཞེས་པ། ཕྱི་མའི་མཐར་མི་འབྱུང་བར་ཞེས་པ། དབུས་ལ་མི་གནས་པར་ཞེས་པའོ། །
གཞན་ཡང་གང་ལ་འདས་པའི་ཆོས་འགགས་པ་མ་ཡིན་པ་དང་མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་ཆོས་འགགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཞེས་པ་འདི་ནི་འགོག་པ་ཞེས་པ་ཞེས་
བྱའོ༑ །དེ་ལ་ལམ་ཞེས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་དང་། འགོག་པ་ཞེས་པ་ལ་ཆོལ་བའི་ཞེས་པ་དང་། ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་
ཞེས་པ་འདི་ནི་ལམ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཞེས་ཤིང་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་། འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་ཆོས་ཞེས་པ་གང་ཞེ་ན། དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་

སྔགས། ཅ [illegible] [illegible]

༄༅། །ཏེ། སྡུག་བསྔལ་གང་ཡིན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དང་། འགོག་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། ལམ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཙམ་
དུ་ཟད་དོ་སྙམ་པ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་དང་འགོག་པ་དང་ལམ་ལ་ཆོས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཕུང་པོ་རྣམས་ཤེས་པ་ནི་གང་ཕུང་པོ་
རྣམས་ལ་སྒྱུ་མ་དང་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ། གོང་བུར་ཤེས་པ། ཕུང་པོར་ཤེས་པ། བརྟེགས་པར་ཤེས་པ་འདི་ནི་ཕུང་པོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་གཟུགས་ཀྱི་
ཕུང་པོ་ལ་དབུ་བ་རྡོས་པ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་དང་། ཚོར་བའི་ཕུང་པོ་ལ་ཆུ་འི་ཆུ་བུར་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་དང་། འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལ་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་
ཕུང་པོ་ལ་ཆུ་ཤིང་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕུང་པོ་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཤེས་པ་འདི་ནི་ཕུང་པོ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ཁམས་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སའི་

།ཁམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྲ་བཞིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཆུའི་ཁམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་བཞེར་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །མེའི་ཁམས་
ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཚ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །རླུང་གི་ཁམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གཡོ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། གང་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་འདི་ནི་
ཁམས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཐབ་ཤེས་པ་དང་། རགས་པ་ཤེས་པ་དང་། ཆུང་ངུ་ཤེས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ཤེས་པ་ནི། ཁམས་ཤེས་པ་ཞེས་
བྱའོ། །གཞན་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་དང་། འགོག་པ་ཤེས་པ་དང་ལམ་ཤེས་པ་འདི་ནི་ཁམས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་ཁམས་ནི་
གཉིས་ཏེ། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཁམས་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཁམས་སོ། །དེ་ལ་འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ཤེས་པ་ནི་ཁམས་ཤེས་པའོ། །གཞན་ཡང་མིག་གི་ཁམས་

TI695 - 650

༄༅། །དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཁམས་དང་། མིག་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་ལྟ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན། རྫས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །རྣ་བའི་ཁམས་དང་སྒྲའི་ཁམས་དང་། རྣ་བའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སྒྲ་འཛིན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན། སྒྲ་གཟུང་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན། སྒྲ་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །སྣའི་ཁམས་དང་དྲིའི་ཁམས་དང་། སྣའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སྣོམ་པ་མ་ཡིན། བསྣམ་པ་མ་ཡིན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལྕེའི་ཁམས་དང་རོའི་ཁམས་དང་། ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་རོ་ལ་སྤྱོད་ཡུལ་པ་མ་ཡིན་རོ་བྲོ་བ་མ་ཡིན། ལྕེའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཐོབ་པ

T1695 - 651

མ་ཡིན་ནོ། །ལུས་ཀྱི་ཁམས་དང་རེག་བྱའི་ཁམས་དང་། ལུས་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་གོང་བུའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན། རེག་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན། སྨིག་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཡིད་ཀྱི་ཁམས་དང་ཆོས་ཀྱི་ཁམས་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ནི་སྐྱེ་བ་དང་། གནས་པ་དང་འཇིག་པའི་མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། གང་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཁམས་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་མཆེད་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་རྒྱུ་ཆེ་བར་ཤེས་པ་དང་། ཟད་པར་ཤེས་པ་དང་། དཀའ་བར་ཤེས་པ་དང་། མདུད་པར་ཤེས་པ་དང་། ཟུག་རྡུར་ཤེས་པ་དང་། འཇིག་པར་ཤེས་པ་དང་། རྒུ་བོར་ཤེས་པ་དང་། སྦྱོར་བར་ཤེས་པ་དང་། རྣམ་པར་འཆིང་བར་ཤེས་པ་ནི་སྐྱེ་མཆེད་ཤེས་པ་སྟེ། འདི་

སྐྱེ ༦༥ ཤེར་ཕྱིན། དཔེ་བསྡུར།

༄༅། །ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་མཆེད་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་གང་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་གྲོང་སྟོང་དུ་ཤེས་པ་སྟེ། དཔེར་ན་གྲོང་སྟོང་པ
བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ནི་གྲོང་སྟོང་པའོ་སྙམ་དུ་མི་ཤེས་པ་དེ་བཞིན་དུ། སྐྱེ་མཆེད་དེ་དག་ཀྱང་བདག་ཉིད་ཀྱིས་བདག་ཅག་ནི་གྲོང་སྟོང་པའོ་སྙམ་དུ་མི་ཤེས་ཏེ། གང་འདི
དག་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་མཆེད་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ནི་མིག
གི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། གཟུགས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རྣ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྒྲའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། སྣའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། དྲིའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལྕེའི་སྐྱེ་མཆེད
དང་། རོའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ལུས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། རེག་བྱའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཡིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་དེ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་ཙམ་དུ་ཟད

TI695 - 653

དེ༑ འདི་ལ་བདག་དང་བདག་གི་ཞེས་བྱ་བ་མེད་དོ་སྙམ་མོ། །གང་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྐྱེ་མཆེད་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པའི་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་འདས་པ་ལ་འགྲོ་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་འོང་བ་མེད་པར་ཤེས་པ་འདི་ནི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་འདས་པ་ལ་ཟད་པར་ཤེས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་ལ་བྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་པ་འདི་ནི་རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འདས་པ་དང་མ་འོངས་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་ལམ་དང་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་གང་ཞེ་ན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་པོ་རྣམས་ཤེས་པ་འདི་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་རྣམས་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ས་ཤེས་པ་འདི་ནི་འབྲས་བུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གང་འདི་ཤེས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་

༄༅། །འབྲས་བུ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་པ་བཅུ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་འཇུག་པ་བཅུ་པོ་དེ་དག་གིས་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ཐོབ་པའི་དབང་བ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་འདི་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྟོན་ཡོངས་སུ་སྦྲུང་བ་བྱས་པ་སྟོང་ཕྲག་བདུན་ཅུ་རྩ་དྲུག་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་རྣམ་པར་གནོན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོག་པ་མེད་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་སྤྲོབས་པར་གྱིས་ཤིག དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་གཏམ་འདི་ནི

ཡང་དག་ཕུལ་གྱི་གཏམ་མོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ནི་གང་། དེ་དག་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ནི་གང་། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩོམ་པ་མེད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་རྣམ་པར་གནོན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་འདི་དག་གོ །དེ་ལ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། སྦྱིན་པའི་རློམ་སེམས་མེད་པས་སྦྱིན

T1695 - 656

༄༅། །པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་མི་བྱེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྙོམ་
སེམས་མེད་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསླབ་པ་དང་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཡོ་བྱད་བསྔུངས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་མ་
ཡིན་ནོ། །བཟོད་པའི་སྙོམ་སེམས་མེད་པས་བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། རྟག་ཏུ་བཟོད་པ་དང་ངེས་པ་ལ་ཡང་མི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་སྙོམ་སེམས་
མེད་པས་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། རྒྱུན་མི་འཆད་པར་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་མི་སྒྲུབ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །བསམ་གཏན་གྱི་སྙོམ་སེམས་མེད་
པས་བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། རྟག་ཏུ་ངེས་པར་སེམས་པ་ལྷུར་མི་ལེན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་སྙོམ་སེམས་མེད་པས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་

སྟེ། རྟག་ཏུ་ཐོས་པ་ཚོལ་བ་ལ་མངོན་པར་མི་བརྩོན་པ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཐབས་ཀྱི་རློམ་སེམས་མེད་པས་ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གནས་ཐམས་
ཅད་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྲུ་བའི་སྒོམ་པ་རྣམས་ནི་མི་སྤང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །སྨོན་ལམ་གྱི་རློམ་སེམས་མེད་པས་སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་
སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དང་། བདག་གི་དགེ་བའི་རྩ་བ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྒོ་རྣམས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་མི་བསྔོ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །སྟོབས་ཀྱི་རློམ་སེམས་མེད་པས་སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། སྲེད་མེད་ཀྱི་བུ་དང་ལག་ན་རྡོ་རྗེའི་
གཟུགས་རྣམས་ཀྱིས་ང་རྒྱལ་དང་རྒྱགས་པ་དང་། དྲེགས་པས་ཁེངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་མི་འདུལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རློམ་སེམས་མེད་པས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་

TI695 - 658

༄༅། །ཪོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། བཟོའི་གནས་དང་། སྦྱོར་བའི་གནས་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་
འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའོ། །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་ཡང་རེ་བ་མེད་
ལ། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བའི་ཕྱིར་ཡང་བརྩོན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཡང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ལ་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་བསླབ་པ་མི་
འདའ་བ་དང་། མི་འཁྲུགས་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ལ་གནོད་སེམས་ཀྱི་ཐབ་དང་ཞེ་སྡང་ཡང་མི་སྐྱེད་པ་དང་། འདོད་པ་ཡང་མེད་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྩོམ་
པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་མེད་ལ་བསམ་གཏན་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡང་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཡང་མེད་ལ་ཐོས་པ་དང་བསམ་པ

དང་། བསྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡང་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཡང་མེད་ལ། དགེ་བའི་རྩ་བ་སྣ་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་དམིགས་པ་
དང་། སེམས་གང་ལ་ཡང་མི་གནས་ལ་སྨོན་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མངོན་པར་བསྒྲུབ་པ་དང་། རྐྱལ་དང་། རྒྱུགས་པ་དང་། དྲེགས་པ་ཡང་བཅོམ་ལ་ཐུབ་པ་རྡོ་རྗེ་ལྟར་
མི་ཕྱེད་པའི་ལུས་ཀྱང་སྒྲུབ་པ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཞེས་པ་སློབ་དཔོན་དང་བླ་མ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཀུན་ཏུ་ཚོལ་བ་འདི་ནི་རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའོ། །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་སྦྱིན་པ་ལ་ཡང་དགའ་ལ་སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་དང་འཐུན་པར་
ཡང་འཇུག་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཡང་དགའ་ལ་སེམས་ཅན་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་དང་འཐུན་པར་ཡང་འཇུག་པ་དང་། བཟོད་པ་ལ་ཡང་དགའ་ལ་སེམས་ཅན་གནོད་

T1695 - 660

ཤེར། ཁ ཉིས་བརྒྱ་ཉེར་ལྔ

༄༅། །སེམས་ཅན་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་འཐུན་པར་ཡང་འཇུག་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ལ་ཡང་དགའ་ལ་སེམས་ཅན་ལེ་ལོ་ཅན་བརྩོན་
འགྲུས་ཆུང་བ་བརྩོན་འགྲུས་ཉམས་པ་དང་འཐུན་པར་ཡང་འཇུག་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་ཡང་དགའ་ལ་སེམས་ཅན་བྱ་བ་མང་པོས་གཡེངས་པ་སེམས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
གྱུར་པ་དང་འཐུན་པར་ཡང་འཇུག་པ་དང་། ཤེས་རབ་ལ་ཡང་དགའ་ལ་སེམས་ཅན་བླུན་པ་ལུག་ལྟར་ལྐུགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་རྟག་ཏུ་མ་དད་པ་དང་འཐུན་པར་འཇུག་པ་
དང་། ཐབས་ལ་ཡང་དགའ་ལ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་དོན་དུ་མི་གཉེར་བ་དང་། སྨོན་ལམ་ལ་ཡང་དགའ་ལ་སེམས་ཅན་འཁོར་བས་ཉུས་བྱུང་བ་དང་འཐུན་པར་འཇུག་པ་
དང་། སྟོབས་ལ་ཡང་དགའ་ལ་སེམས་ཅན་ཉམ་ཆུང་བ་མཐུ་མེད་པ་དང་འཐུན་པར་ཡང་འཇུག་པ་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་ཡང་དགའ་ལ་སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལ་མངོན་པར་

T1695-661

དགའ་བ་དང་འཕྲུན་པར་ཡང་འཇུག་པ་འདི་ནི་རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའོ། །གཞན་
ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ནི་ལག་ན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། ནམ་མཁའི་མཛོད་འཐོབ་བོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ནི་ངན་
སོང་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདའ་བ་དང་། འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་དང་ཚང་ཤེས་པའི་སེམས་འཐོབ་བོ། །བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་
སྐུ་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོས་ལེགས་པར་བརྒྱན་པ། བལྟ་བས་མི་ངོམས་པ་འཐོབ་བོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྒྱུར་བ་དང་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བྱེད་པ་འཐོབ་བོ། །བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ནི་ལུས་དང་སེམས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་རྣམ་པ་ཐ་དད་པ་དང་། ཉོན་

TI695 - 662

ཤེར་ཕྱིན། ༧༥

༄༅། །མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྦྱོང་བ་འཐོབ་བོ། །ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ནི་མི་འཇིགས་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་འཐོབ་བོ།། །ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ནི་བྲུ་སླ་བ་དང་། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཁན་མ་ཐོབ་བ་མེད་པ་འཐོབ་བོ། །སྨོན་ལམ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ནི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱེ་བ་དྲན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་དང་། ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་འཐོབ་བོ། །སྟོབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བདུད་དང་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཐུབ་དང་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་མངོན་པར་འཕགས་པ་འཐོབ་བོ། །ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ནི་ཕུང་པོ་དང་། འཆི་བདག་དང་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ལྷའི་བུའི་བདུད་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་འཐོབ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས

ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའོ། །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྦྱིན་པའི་བསྡུགས་པ་སྣྲུབ་ཡང་ཡིན་ལ་སྦྱིན་
པས་དགག་གོ་སྙམ་དུ་ཡང་མི་སྙེམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་
དང་། སྨོན་ལམ་དང་། སྟོབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བསྡུགས་པ་སྣྲུབ་ཡང་ཡིན་ལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དགག་གོ་སྙམ་དུ་ཡང་མི་སྙེམས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཆོས་དེ་དག་
ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་ནས་སྤྱང་བར་བྱའོ། །འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་ལས་བྱུང་བའོ། །དེ་བས་ན་གང་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་
སུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་དེ་དག་ནི་སྤང་བར་བྱའོ། །དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་དང་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་དགག་གོ་

༄༅། །སླམ་དུ་མི་སློམས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྨོན་པ་མེད་པའི་ཡུལ་གྱིས་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ནས་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་
རྒྱའོ། །སྨྲས་པ་རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ཆོས་གང་གི་ཚིག་བླ་དགས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྗོམ་པ་མེད་ཀྱིས་སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། སྨོན་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་བླ་དགས་སོ། །དེ་ལ་ངར་འཛིན་པའི་སྨོན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་མ་ཡིན་ཏེ། ངར་འཛིན་པ་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་སྨོན་པ་མེད་
པ་ནི་བྱང་ཆུབ་བོ། །ང་ཡིར་འཛིན་པའི་སྨོན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་མ་ཡིན་ཏེ། ང་ཡིར་འཛིན་པ་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་སྨོན་པ་མེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་བོ། །རྒ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་
དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུན་གྱི་སྨོན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒ་བ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུན་ཉེ་བར་ཞི་ཞིང་སྨོན་པ་མེད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་

བོ༔ །སེར་སྣ་དང་། འཆལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གནོད་སེམས་དང་། ལེ་ལོ་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་དང་། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྲོས་པའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཡིན
ཏེ༔ སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་སྤྲོས་པ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བོ། །ལྟ་བ་དང་རྣམ་པར་རྟོག
པ་དང་། སྨོན་ལམ་གྱི་སྤྲོས་པའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་དང་། སྤྲོས་པ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་བོ། །གཞན་ཡང་
རིགས་ཀྱི་བུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་བོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་མ་ཡིན་ནོ། །སྨྲས་པ་རྣམ་གྲངས་གང་གིས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡིན་ལ། ཆོས་
ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མ་ཡིན། སྨྲས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཉམ་པ་ཉིད་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་བྱང་ཆུབ་བོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་

ཁྲི། ཅ ༄༅། །ལ་ངར་འཛིན་པ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཉེ་
བར་ཞི་བའི་ཚིག་བླ་དགས་སོ། །ཉེ་བར་ཞི་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་བླ་དགས་སོ། །སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་
ཤེར་ཕྱིན། བྱ་བ་དེ་གང་གི་ཚིག་བླ་དགས། སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་བླ་དགས་ཏེ། སྟོང་པ་དེ་ནི་མི་སྐྱེ་མི་འགག་གོ །
སྨྲས་པ། གང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་འདི་སྐད་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པའོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་སྐྱེ་མི་འགག་གོ །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དྲུག་ཅུ་ལྔ དཔའ་རྩོམ་པ་མེད་ཀྱིས་སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་བོད་དུ་ཆུད་པ་བཞིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་སྐྱེ་མི་འགག་གོ །སྨྲས་པ། གང་འདི་བཅོམ་ལྡན་

འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེའོ། །འགག་གོ་ཞེས་གསུངས་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་འདི་ཅི་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས། སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་
འཇིག་རྟེན་གནས་པ་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ལ་མངོན་པར་ཆགས་པས་དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་འཇིག་རྟེན་དང་ངང་བའི་གནས་བསལ་བའི་ཕྱིར་ཐ་སྙད་ཀྱི་
དབང་གིས་སྐྱེའོ། །འགག་གོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ལ་ཆོས་གང་ཡང་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་མེད་དོ། །དེ་བས་ན་རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སངས་རྒྱས་ཤེས་
པར་བྱ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ། སེམས་ཅན་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ། སེམས་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཤེས་པར་བྱ། བདག་ཤེས་པར་བྱ། བདག་གི་ཆོས་
རྣམས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་དོན་དེ་ཉིད་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་སྨྲས་པ། བྱང་ཆུབ་

664

T1695 - 668

སྔགས། ཅ ཤྲཱི ཀྲུ

༄༅། །སེམས་དཔའ་བག་ཡོད་པས། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་དང་སངས་རྒྱས་དང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་དེ་དག་ནི། །རང་བཞིན་ཅི་འདྲ་རབ་ཏུ་
ཤེས༔ །སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་མཆོག་ནི། །ཟག་མེད་དགེ་བའི་ཕུང་པོ་སྟེ། །སེམས་ཅན་བསམ་པའི་དབང་གིས་འབྱུང་། །སྔོན་གྱི་འདུ་བྱེད་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ། །གང་
གིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་རྟོགས་པ། །དཔའ་བོ་དེ་ནི་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །དེས་ནི་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས། །དེས་ནི་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད། །བྱང་ཆུབ་སུས་ཀྱང་མ་བྱིན་
ཏེ༔ །གང་གིས་ཀྱང་ནི་བཟུང་བ་མེད། །བདག་གི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་ཤེས་པས། །སངས་རྒྱས་ལ་ནི་སངས་རྒྱས་བརྗོད། །གང་གིས་བདག་ནི་རང་བཞིན་གྱིས། །འདུ་
ཤེས་ཙམ་དུ་རྣམ་རིག་པ། །དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཅི་འདྲ་དང་། །བྱང་ཆུབ་རང་བཞིན་ཅི་འདྲ་ཤེས། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་འདུ་ཤེས་ཙམ། །ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་

བརྗོད༑ ༑སྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལ་སོགས་མཚན། ༑བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྣམ་པར་རིག ༑ཇི་ལྟར་ཚུལ་འདི་ཤེས་འགྱུར་ཞེས། ༑གང་ཞིག་དེ་སླམ་སེམས་འགྱུར་ན། ༑དབང་
པོའི་རྟ་རྣམས་རབ་བཅུལ་བ། ༑མཉམ་བཞག་དེས་ནི་རབ་ཏུ་ཤེས། ༑དེ་ལ་དགྲ་དང་ཟིན་མེད་དེ། ༑དགོས་པ་དང་ནི་མི་དགོས་མེད། ༑དོར་བ་མེད་ཅིང་གཟུང་བ་མེད། ༑
ཡང་དག་ཚོས་བརྗོད་འདི་འདྲའོ། ༑ཚོས་རྣམས་ཀུན་ལ་ཡང་དག་ཚིག ༑ཚོས་རྣམས་ཡང་དག་བརྗོད་ཅེས་བྱ། ༑དེ་དག་ཡང་དག་ཚིག་མིན་པ། ༑དེ་ནི་སྐྱོན་ཆགས་ཚོས་
ཞེས་བརྗོད། ༑འདོད་ཆགས་ཚོས་དང་འདོད་མེད་ནི། ༑དགེ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཉམ་པར་མཐོང་། ༑དེ་བཞིན་ཞེ་སྡང་གཏི་མུག་སྟེ། ༑འདི་ནི་ཚོས་རྣམས་ཡང་དག་བརྗོད། ༑
སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། ༑སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་གོ་བགོས་པ། ༑གང་ཞིག་རང་བཞིན་སྟོང་མིན་པ། ༑སེམས་ཅན་རབ་ཏུ་མི་མཐོང་སྟེ། ༑དེ་ལྟར་ཚོས་ཉིད་གང་

༄༅། །ཞེས་ཤིང་། །རྟག་ཏུ་ཀུན་ཏུ་དྲི་མེད་ལ། །འཇིགས་མེད་ཐང་ལ་ཕྱིན་དེ་དག །སངས་རྒྱས་གོང་དུ་ཆུད་པར་འགྱུར། །དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་མཁན་པོ་ཞིག །སྒྱུ་ལ་པ་ཐར་པར་བྱ་ཕྱིར་བརྩོན། །དེས་ནི་སྔོན་ནས་དེ་ཤེས་པས། །སྒྱུ་ལ་པ་དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད། །སྲིད་གསུམ་སྒྱུ་ལ་པ་འདྲ་བར་ནི། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཁས་པས་ཤེས། །འགྲོ་བའི་ཆེད་དུ་གོ་བགོས་ཏེ། །འགྲོ་བ་དེ་ལྟར་སྔོན་ནས་ཤེས། །བདག་ནི་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཞིང་། །སེམས་ཅན་རང་བཞིན་སྟོང་པར་མཐོང་། །ཀུན་ཏུ་སོང་བའི་ཆོས་མཐོང་ནས། །བཟོད་པ་ཐོབ་སྟེ་ཐང་ལ་གནས། །གང་དུ་འང་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །གང་ནས་ཀྱང་ནི་ལྡོག་མེད་པ། །དེ་ནི་འཇུག་མེད་ལྡོག་མེད་དེ། ། ཐང་ལ་གནས་པའི་བྲམ་ཟེའོ། །ནམ་ཞིག་བསམ་པ་མཉམ་པ་ཡིས། །ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས། །དེ་ཚེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་འདི། །རྫོགས་པའི་སངས་

རྒྱས་འགྱུར་ལུང་སྟོན། །ནམ་ཞིག་བདག་ནི་ཇི་ལྟ་བར། །དེ་བཞིན་སངས་རྒྱས་ལུང་བསྟན་དག །མཐོང་བའི་དྲི་མ་བོར་བ་ནི། །རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་ཏོ། །སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་དབྱིངས་གནས་ནས། །དེ་ནས་མྱ་ངན་འདས་ལ་སྤྱོད། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་བདག་ཉིད་ནི། །ཀུན་ཏུ་ཁ་ན་མ་ཐོ་མེད། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་ལྡན་གང་། །ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་བརྗོད་འདོད་ཅིང་། །ཡང་དག་ཆོས་བརྗོད་དོན་གཉེར་དེ། །ཡང་དག་ཆོས་བརྗོད་འདི་བགྱིད་དོ། །སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་དེས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་བསྟན་པ་འདི་བཤད་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏོ། །ལྷའི་བུ་བརྒྱད་སྟོང་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མི རྡུལ་དང་བྲལ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་དག་གོ། །།བམ་པོ་བཞི་པ། གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྩོམ་པ་མེད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

ཤེར། ༧༥

༄༅། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་རྣམ་པར་གནོན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི་བདེན་པ་གཅེས་སུ་བྱ
སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བདེན་པ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལ་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། གང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་སེམས་དེ་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་ཞིང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལོག
པར་ཡང་མི་སྒྲུབ་པ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བདེན་པའོ། །གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་
ནས། ཕྱིས་སེམས་དེ་འདོར་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རབ་ཏུ་སྨད་པའི་བརྫུན་དུ་སྨྲ་བའོ། །སྨྲས་པ། ཇི་ལྟར་ན་བླན

TI695 - 673

མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། སེམས་དེ་ཕྱིས་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ལོག་པར་མི་སྒྲུབ་པ་ཡིན། སྨྲས་
པ༔ ནམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཤེས་ཤིང་། ཀུན་འབྱུང་བའི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ཤེས་པ་ན་དེ་སེམས་
དེ་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་ཞིང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལའང་ལོག་པར་མི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་གོ། །སྨྲས་པ། སྡུག་བསྔལ་ནི་གང་ཞེས་པ་ནི་ཇི་ལྟ་བུ། སྨྲས་པ། ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་རྣམས་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཡིད་དུ་
མི་འོང་བའི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཏེ། འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱའོ། །ནམ་སྡུག་བསྔལ་དེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་དང་། སྟོང་པ་དང་གཡོ་བ་མེད་པ་

༄༅། །དང་། བདག་དང་བདག་གི་དང་བྲལ་བ་ཞེས་པ་འདི་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ནམ་སྡུག་བསྔལ་དེ་ཀུན་འབྱུང་བ་ཙམ་དང་། རྫས་མེད་པ་དང་རྫས་མ་ཡིན་པ་དང་། སྙིང་པོ་མེད་པ་དང་བདག་པོ་མེད་པར་མཐོང་བ་འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ནམ་སྡུག་བསྔལ་དེ་སྔོན་གྱི་མཐའ་ནས་ཀྱང་མ་འོངས། ཕྱི་མའི་མཐར་ཡང་མི་འགྲོ། ད་ལྟར་བྱུང་བ་ལ་ཡང་མི་གནས་ཏེ། ཐོག་མ་མེད་པ་ཅན་ཡིན་ལ། རང་བཞིན་གྱིས་འགགས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ། རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པར་ཞེས་པ་འདི་ནི་འགོག་པ་ཞེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་གི་ཚིག་བླ་དགས། སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་འགོག་པ་ནི་ཅིར་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་གལ་ཏེ་འགོག་པ་ནི་ཅིར་ཡང་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་འགོག

པ་ཞེས་བྱ། སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་འགོག་པ་ཞེས་བྱ་བའི་གློ་བུར་སྒྲིབ་པ་མེད་པ། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། ཀུན་བརྟགས་པ་སྟེ། ནམ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་མི་རྟོག་པ་དེ་ནི་འགོག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་འགག་པ་ན་ཆོས་གང་ཡང་འཇིག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤིན་ཏུ་འགགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པ་དེ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ལྷུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་ཅི་ལས་དགོངས་ཏེ་གསུངས། སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་འདི་ནི་བསྟན་དུ་མེད་པ། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་ཚིག་བླ་དགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་

༄༅། །འགོག་པ་ནི་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ཆོས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ཆོས་གང་བསྟན་དུ་མེད་པ་དེ་ནི་མངོན་སུམ་དུ་བྱ་བར་མི་ནུས་སོ། །དེ་བས་ན་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་མི་མཐོང་ངོ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལ་དགོངས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འགོག་པ་མངོན་
སུམ་དུ་བྱེད་དོ། །ཉན་ཐོས་ནི་ཆོས་ལ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་བློས་འགོག་པ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་དོ། །གནས་སོ། །ཀུན་ཤེས་སོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དམིགས་པ་དང་ཡིད་
ལ་བྱེད་པ་གང་དག་གིས་འདི་ལྟར་ཤེས། འདི་ལྟར་མཐོང་། འདི་ལྟར་ངེས་པར་བྱེད་པ་འདི་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
ངར་འཛིན་པའོ། །ང་ཡིར་འཛིན་པ་དེའི་རྒྱུ་དང་བཅས་པར་གང་འབྱུང་བ་འདི་ནི་ཀུན་འབྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ནམ་དེའི་འབྱུང་བའི་ཆོས་གང་ཡང་སོ་སོར་ངེས་པ་མ་ཡིན་པར་

མཐོང་བ་འདི་ནི་འགོག་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་དེ་ལྟར་རྣམ་པར་མཐོང་ཞིང་ཚོལ་བ་འདི་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་གང་སླེམས་པ་དེ་ནི་སྡུག་
བསྔལ་བའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སླེམས་པའི་རང་བཞིན་ནི་སྡུག་བསྔལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །སླེམས་པ་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དག་
པར་ཡིན་པའོ། །དེ་བས་ན་སླེམས་པ་ཀུན་འབྱུང་བ་ནི་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བའོ། །སྡུག་བསྔལ་མེད་པ་ནི་འགོག་པའོ། །ཡེ་ཤེས་གང་གིས་སླེམས་པ་དེ་ལ་མི་སླེམས་
པ་དེ་ནི་ལམ་མོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བདག་གིས་བསྐལ་པ་འཛམ། བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་ཤེས་པ་བསྟན་པ་འདིའི་མཐའ་རྟོགས་པར་
མི་ནུས་སོ། །བདེན་པ་བསྟན་པ་འདི་བཤད་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དྲུག་སྟོང་གིས་བདེན་པ་ཡོངས་སུ་བསྒོམས་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ། །བར་སྣང་ལ་

༄༅། །གནས་པའི་ལྷའི་བུ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བཅུ་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྡུལ་དང་བྲལ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་དག་གོ །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་རྣམ་པར་གནོན་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྩོམ་པ་མེད་པ་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ནི་གང་། དྲན་པ་ནི་གང་། དྲན་པའི་གནས་ནི་གང་། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྩོམ་
པ་མེད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་རྣམ་པར་གནོན་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པ་དྲན་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་སྒྲོན་ལམ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་དྲན་པ་དེ་ཡང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པས་ཡོངས་སུ་སྦྱང་བ་

བྱས་པ། ཐམས་ཅད་དུ་མི་བསྐྱོད་པ། དྲང་བ། མི་གཡོ་བ། གཉིང་དང་འགྲམ་མི་རྟོགས་པ། འཇིག་རྟེན་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཤེས་
པར་དཀའ་བ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲན་པ་གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཀུན་འཛིན་པའི་དྲན་པ་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་
པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོན་སུམ་མོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲན་པ་དེ་ནི་འདི་འདྲའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དྲན་པ་དེའི་གནས་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་སྟེ། ལུས་དྲན་
པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་
པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་

༄༅། །དྲན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་སྟེ༔ འདི་དག་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཅུ་ནོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་ལུས་འདི་ནི་སྔོན་གྱི་མཐའ་ནས་མ་འོངས། ཕྱི་མའི་མཐར་མི་འཕོ། སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ལ་མི་གནས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བྱུང་བ། བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་མེད་པ། ཐོག་མ་དང་ཐམ་དང་དབུས་མེད་པ། རྩ་བ་གནས་མེད་པ། བདག་པོ་མེད་པ། ང་ཡི་བ་མེད་པ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་སྟེ། ཚོགས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལུས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འོངས་སྤྱོད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། གནས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། རོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཅེས་བྱ་བའི

T1695 - 681

ཀློ་བུར་གྱི་ཐ་སྙད་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་སྙད་དུ་བཏགས་པའོ། །ལུས་འདི་ནི་སྙིང་པོ་མེད་པ་སྟེ། ཕ་མའི་ཁུ་བ་དང་ཁྲག་ལས་བྱུང་བ། མི་གཙང་བ། རུལ་པ། རང་བཞིན་གྱིས་དྲི་མི་ཞིམ་པ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དང་། འཇིགས་པ་དང་། སྐྲག་ལུག་པའི་རྒྱན་པོས་དཀྲུགས་པ། རྟག་ཏུ་འཇིག་པ། འབྲུལ་བ༑ འཐལ་བ། རྣམ་པར་འཐོར་བ། རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་ཆོས་ཅན། ནད་ཐ་དད་པ་བརྒྱ་སྟོང་གི་ཚང་ཚོར་སྣམ་དུ་ལུས་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇོག་གོ །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་འདི་ལྟར་ལུས་འདི་ནི་རྐང་པ་དང་། རྐང་སོར་དང་། བྱིན་པ་དང་། བརླ་དང་། གྱུ་དོ་དང་། ལྟོ་བ་དང་། ལྟེ་བ་དང་། སྣལ་ཚིགས་དང་༑ སྙིང་དང་། རྩིབ་ལོགས་དང་། རྩིབ་མ་དང་། ལག་པའི་ཐལ་མོ་དང་། དཔུང་པ་དང་། ཐལ་གོང་དང་། མགྲིན་པ་དང་། འགྲམ་པ་དང་། དཔྲལ་བ་

༄༅། །དང་། མགོའི་ཐོད་པ་འདུས་པ་ཙམ་སྟེ། ལས་འབྱུང་བའི་བྱེད་པས་བསགས་པ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་དད་པ་བརྒྱ་སྟོང་གི་གནས་སོ། །འདི་ནི་རྫས་མང་པོ་འདུས་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྐྲ་དང་། སྤུ་དང་། སེན་མོ་དང་། སོ་དང་། རུས་པ་དང་། པགས་པ་དང་། ཤ་དང་། ལུས་དང་། རྒྱུས་པ་དང་། ཚིལ་དང་། ཞག་དང་། ཆུ་སེར་དང་། མཆེར་པ་དང་། གཅིན་དང་། ཕྱིས་དང་། ཕོ་བ་དང་། ལོང་ཀ་དང་། ཁྲག་དང་། ངར་སྣབས་དང་། མཁྲིས་པ་དང་། རྣག་དང་། མཆིལ་མ་དང་། གླད་པ་དང་། གླད་རྒྱུས་རྣམས་ཏེ། དེ་དེ་ལྟར་རྫས་མང་པོ་འདུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་ལུས་ཞེས་ཇི་སྐད་དུ་བྱ་སྙམ་དུ་ལུས་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇོག་གོ །དེ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ལུས་འདི་ནི་ནམ་

མཁའ་དང་མཚུངས་སོ་སྙམ་ནས་དེ་ལུས་ལ་ནམ་མཁའ་ལྟར་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇུག་གོ །དེ་ཐམས་ཅད་ནམ་མཁའ་ལྟར་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལུས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་ལས་
གང་ལ་ཡང་དྲན་པ་མི་འཇུག་གོ །མི་ལྡོག་གོ །མི་འཇུག་མི་ལྡོག་པས་དྲན་པ་ལ་གནས་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལྟར་དྲན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་འདི་ལྟར་ལུས་ཇི་ལྟ་བར་བྱང་ཆུབ་
ཀྱང་དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་ཏེ། འདི་ལ་ཐོགས་པར་བྱ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་དུ་ཐོགས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་ལུས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་
ཏེ། ཚོར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་སྟེ། རེག་པ་དེ་ཡང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་དང་། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ་སྙམ་མོ། །དེ་ལ་བྱིས་པ་

༄༅། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་སེམས་གཡེངས་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོར་བའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྟེ། དེ་དག་ནི་མི་རྟག་པ་ལ་རྟག་པར་ཆོར་རོ། །
སྡུག་བསྔལ་བ་ལ་བདེ་བར་ཆོར་རོ། །བདག་མེད་པ་ལ་བདག་ཏུ་ཆོར་རོ། །མི་གཙང་བ་ལ་གཙང་བར་ཆོར་ཏེ། འདི་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཆོར་བའོ། །གང་མི་རྟག་པ་ལ་མི་
རྟག་པར་ཆོར་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་སྡུག་བསྔལ་དུ་ཆོར་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་མེད་པར་ཆོར་བ་དང་། མི་གཙང་བ་ལ་མི་གཙང་བར་ཆོར་བ་འདི་ནི་ཉན་
ཐོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོར་བའོ། །གང་མི་རྟག་པ་ལ་མི་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཆོར་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་སྡུག་བསྔལ་ཡང་མ་ཡིན་བདེ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་
ཆོར་བ་དང་། བདག་མེད་པ་ལ་བདག་མེད་པ་དང་བདག་མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཆོར་བ་དང་། མི་གཙང་བ་ལ་མི་གཙང་བ་དང་མི་གཙང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཆོར་བ་འདི་

ཞེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚོར་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ལྟར་ཚོར་བ་ཞེ་ཚོར་བ་པོ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་མི་མཐོང་བས་ཚོར་བ་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ནི་ཚོར་བའོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །གལ་ཏེ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་ཚོར་བ་མ་ཡིན་ན་ནི་འདི་ལ་ཚོར་བ་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། ཚོར་བ་ཞེ་ཚོར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། ཚོར་བར་བྱ་བ་དང་། ཚོར་བ་དང་། ཚོར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན༑ འདུས་མ་བྱས་ཀྱང་འདུས་བྱས་ཚོར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན། འདུས་བྱས་དང་འདུས་མ་བྱས་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཚོར་བར་བྱེད་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། དེ་ལྟར་ཚོར་བ་དེ་དག་ཚོར་བ་མེད་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ་། །འདི་ལ་ཚོར་བས་རྟོལ་བ་གང་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་བར་ཚོར་བ་ཡང་དེ

༄༅། །བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོར་བ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། གང་ཚོར་བ་དེ་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། །སེམས་དེ་ཡང་གནས་པ་མེད་པ། གཟུང་བ་མེད་པ། ལུས་མེད་པའོ། །གང་གནས་མེད་པ། གཟུང་བ་མེད་པ། ལུས་མེད་པ་དེའི་གནས་ཇི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་སྙམ་མོ། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་ཤེས་སོ། །སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་ངོ་། །གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སེམས་དེ་ཡང་གཞན་ལ་རག་ལས་པ། རང་དབང་མེད་པར་མཐོང་ངོ་། །སེམས་མ་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་མི་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཙམ་དུ་ཤེས་པས་སེམས་ལ་དབང་ཐོབ་བོ། །དེ་སེམས་ལ་དབང་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་དབང་བྱེད་པ་

ཤེར་ཕྱིན། ཁྲི་བརྒྱད། ཀ

དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདང་སེམས་སྙོམས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་གཞན་གྱི་དྲིང་ལ་མི་འཇོག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་དྲན་པ་ཉེ་
བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བ་འམ། མི་དགེ་བ་འམ། ཁ་ན་མ་
ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་འམ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པ་འམ། ཟག་པ་དང་བཅས་པ་འམ། ཟག་པ་མེད་པ་འམ། འཇིག་རྟེན་པ་འམ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འམ། ཉན་ཐོས་
ཀྱི་ཆོས་སམ། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་སམ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཆོགས་སམ། ཆོས་གང་དང་གང་ལ་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པའི་ཆོས་དེ་ཤིན་ཏུ་བཟུང་བ། ཤིན་ཏུ་ཡོངས་
སུ་སྦྱངས་པ་བྱས་པ། ཤིན་ཏུ་བསགས་པ་འམ། ཤིན་ཏུ་ཆུབ་པ་རང་གི་ཁ་ན་ལས་པ། ཤིན་ཏུ་དབང་བྱེད་པའི་དྲན་པ་དེས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་མཉམ་

༄༅། །པར་བྱེད་དེ། གང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་དང་། འགག་པ་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། གང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ལས་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་དང་། གང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་
སེམས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་པོ་མེད་པ་སྟེ། དབེན་པའི་རང་བཞིན་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མེད་པ་སྟེ། གཉིས་སུ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན། ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་སྒྲིབ་པ་མེད་པ་སྟེ། ནམ་མཁའི་རང་བཞིན་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྟེ། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་
བྲལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སླུ་བ་མེད་པ་སྟེ། བརྗོད་དུ་མེད་པའི་རང་

བཞིན་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡི་གེ་མེད་པ་སྟེ། འདུས་མ་བྱས་པའི་རང་བཞིན་ཅན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གྲངས་མེད་པ་སྟེ། གྲངས་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་
པ༑ ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དྲང་བ་སྟེ། སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ཤིན་ཏུ་འདས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ས་བོན་མེད་པའི་ཕྱིར་རྒྱ་བ་མེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱ་བ་རྣམ་པར་
བྲང་བའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ལུས་མེད་པའི་ཕྱིར་འོང་བ་མེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གནས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་སོང་བ་མེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་མེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་སྟོང་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཕྱིར་ངེས་པར་
འབྱུང་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་ཡོད་དུ་རུང་པའི་ཕྱིར་རང་གི་ཁན་ལས་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤེས་བྱའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་པ། ཆོས་ཐམས་

T1695 - 690

༄༅། །ཅན་ནི་རྫས་མེད་པའི་ཕྱིར་མིང་ཙམ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བསྟན་དུ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ལུས་
མེད་པའི་ཕྱིར་བཅིངས་པ་མེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་གྲོལ་བ་མེད་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཐིབས་པོ་མེད་
པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དབྱེར་མེད་པའི་ཕྱིར་དབྱིངས་གཅིག་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཐ་མི་དད་དོ་སྙམ་དུ་དེ་ལྟར
ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་སོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ལྟ་ཞིང་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་ཐ་དད་དུ་མི་བྱེད། ཆོས་ཐ་དད་དུ་མི་
བྱེད། ཐེག་པ་ཐ་དད་དུ་མི་བྱེད། སངས་རྒྱས་ཐ་དད་དུ་མི་བྱེད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐ་དད་དུ་མི་བྱེད། ཐམ་དང་། མཆོག་དང་། བཅིངས་པ་དང་། ཐར་པ་

T1695 - 691

དང་། འཁོར་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་དག་པ་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། སྤྱོང་བ་མེད། འཛིན་པ་མེད། འཇུག་པ་མེད། ལྡོག་པ་མེད། ལེན་པ་མེད། འདོར་བ་མེད་དེ། མི་གཡོ་བ་ཐོབ་ཅིང་གནས་པ་ཡིན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལ་གནས་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐ་དད་པ་ན་གནས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱིས་གཟིགས་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་ཏེ། དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་སྒོམ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་བྱས་ནས་བདག་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡང་

T1695 - 692

༄༅། །དག་པར་བསྒྲུབ་བོ། །འདི་ལྟར་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་བདག་གིས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇོག་གོ །དྲན་
པ་དེས་གང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་དྲན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ། དྲི་མ་མེད་པ། རྣམ་པར་དག་པ། འོད་གསལ་བ། བག་ལ་ཉལ་མེད་པ། བག་
ཆགས་ཀྱི་མཚམས་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཆད་པ། ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ། ཆོས་
ཀྱི་དབང་དུ་གྱུར་པ། ལྷའི་དབང་དུ་གྱུར་པ། ངེས་པར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་མེད་པ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་

ཀྱིས་མི་རྟོགས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པ། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། མཐུ་སྒྲིབ་པ་མེད་པ། ཐོགས་པ་མེད་པར་གནས་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བསམ་པ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ། ནམ་མཁའ་ལྟར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དེ་དག་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །དྲན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ནོར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་དེ་དག་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་དྲན་པ་ཡང་མ་ཡིན། མི་དྲན་པ་ཡང་མ་ཡིན་པར་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་ཅིང་རྣམ་པར་མི་རྟོགས་པའི་དྲན་པ་དེ་དག་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ནི་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མངའ་བ་སྟེ། དེ་དག་གི་དྲན་པ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ནི་མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག །མི་ལེན་མི་འདོར་མི་

༄༅། །འཁོར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ། མི་སྐྱེ་མི་འགག་པ་སྟེ། དེ་དག་རྗེས་སུ་དྲན་ནས། དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བྱའོ༔ །གཞན་ཡང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་པོ་མངའ་བ། བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན༔ སེམས་ཅན་གྱི་ཕུང་པོ་ཆེན་པོའི་སྐྱབས་སུ་གྱུར་པ། མགོན་དུ་གྱུར་པ། སྨན་པ་ཆེན་པོ་ཟུག་རྔུ་འབྱིན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྙོམས་པ། རྟག་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་བ། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ༔ སེམས་ཅན་ཆེན་པོའི་གནས་སེམས་ཅན་ཆེན་པོའི་རྟེན། རྣམ་པར་འདྲེན་པ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་སྤྱོད་ཡུལ་བ། ཐམས་ཅད་དུ་འཁོར་གྲིབ་མེད་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ། རྟག

169 T1695-695

ཏུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དགྱེས་པ། སྐུ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་རྒྱ་ཆེ་བ། ཁྱད་པར་ལུང་སྟོན་པ། སྐུ་དང་། གསུང་དང་། ཐུགས་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཁ་ནམ་
ཐོབ་མེད་པ། བག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་དཀྲུགས་པ། བདུད་དང་ཕྱིར་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་བཅོམ་པ། རྩོད་པ་མེད་པའི་
ཆོས་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པ། རྒྱ་མཚོ་ཐམས་ཅད་བས་ཆེས་ཟབ་པ། རི་རབ་ཐམས་ཅད་བས་ཆེས་མཐོ་བ། ས་བས་ཆེས་བརྟན་པ། ཆུ་བས་ཆེས་མཉེན་པ། མེ་བས་
ཆེས་འབར་བ། རླུང་བས་ཆེས་ཆགས་པ་མེད་པ། ནམ་མཁའ་བས་ཆེས་དྲི་མ་མེད་པ། ཡིད་ཀྱི་འགྲོ་བ་བས་ཆེས་མགྱོགས་པ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་བས་ཆེས་ཁྱད་
པར་དུ་འཕགས་པ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཚུངས་པར་སྦྱོར་བ། ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་

༄༅། །བརྩོན་པའི་རྒྱུན་མ་བཅད་པ། གཟུགས་ཚད་མེད་པ། སྒྲ་ཚད་མེད་པ། ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་པ། ཡུལ་ཚད་མེད་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་
པ༑ སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་ལྡན་པ། སེམས་དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པ། རིག་པ་དང་
ཞབས་ཀྱི་སེམས་དང་ལྡན་པ། ལམ་གསུམ་གྱི་སྡིག་པ་རྣམས་ཡང་དག་པར་ཆད་པ། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་བའི་
ཡོན་ཏན་ཅན། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཕ་མ་ལྟ་བུར་གྱུར་པ། དགྲ་ཟིན་ལ་སེམས་སྙོམས་པ། སྟེའུ་དང་ཙན་དན་དུ་མཚུངས་པ། སེམས་ཅན་ཐམ་དང་། འབྲིང་
དང་༑ མཆོག་ཐམས་ཅད་ལ་ཐམས་ཅད་དུ་རྟག་ཏུ་གསལ་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་ཅན། ཕ་རོལ་དཔག་པར་དཀའ་བ་སེམས་ཅན་ཆེན་པོ། ལོངས་སྤྱོད་ཆེན་པོ། རིག་པ་དང་

ཞབས་སུ་ལྷུན་པ་ཆེན་པོ། ཆོས་གསུང་བ་ཆེན་པོ། འདུལ་བ་གསུང་བ་ཆེན་པོ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་
གནོན་པ། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྣང་བར་གྱུར་པ། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པ། བསམ་གཏན་ཆེན་པོ་སྤྱོད་ཡུལ་བ། རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཆེན་པོ་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ། བདག་ཉིད་ཆེ་བ། སྐྱེ་བོ་ཆེན་པོའི་ཞམ་རིང་བ་དང་ལྡན་པ། སྐྱེ་བོ་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་ཞམ་རིང་བ་དང་ལྡན་པ། ལྟ་བ་དང་། ཉན་པ་དང་། སྟོན་པ་
དང་། བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པ་མི་ལྡོག་པ། བདག་བདེ་བ་ལ་མི་ལྟ་བ། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ལ་དགྱེས་པ། ཆོས་ལ་གཞོལ་བ། ཆོས་ཀྱི་ནོར་ཅན། ཆོས་
ཀྱི་ཟས་ཅན། ཆོས་ཀྱི་སྨན་ཅན། ཆོས་ཀྱི་གཏེར་ཅན། ཆོས་ཀྱི་དབང་ཕྱུག །ཆོས་ཀྱི་བདག་པོ། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་རྟག་ཏུ་གཏོང་བ་ལ་མངོན་པར་དགྱེས་པ། རྟག་ཏུ་

༄༅། །བག་ཡོད་པ། རྟག་ཏུ་དབེན་པ་ལ་མངོན་པར་དགྱེས་པ། ཐམས་ཅད་དུ་སྙེགས་དང་། ཟམ་པར་གྱུར་པ། རྒྱལ་པོའི་ལམ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བ། ཉི་མ་ཆེན་པོ་དང་འདྲ་བ། ཚངས་པ་ཆེན་པོ་འདྲ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རྡོ་རྗེ་འཆང་བ། ཆོས་ཆེན་པོས་དབུགས་འབྱིན་པ། གཟུགས་ལྷ་བས་མི་ངོམས་པ། མཐོང་བས་མི་ངོམས་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་དེ་ལྟར་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །དེ་ལྟར་དེ་དག་རྗེས་སུ་དྲན་པས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་ཡོངས་སུ་བསྒྲུབ་པའི་ཕྱིར་སྦྱོར་རོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇོག་གོ །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམ་མོ། །དེའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་

སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། གང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་ནི་ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་མུ་མེད་པ་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཆོས་ལས་སྐྱེས་པ་ཆོས་ཀྱི་བགོ་སྐལ་ལ་སྤྱོད་པ། ཆོས་
ཀྱིས་སྤྲུལ་པ། ཆོས་བདག་པོར་གྱུར་པ། ཆོས་ལས་བྱུང་བ། ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་ཡུལ། ཆོས་ལ་རྟེན་པ། ཆོས་ཀྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། གང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
རྣམས་ཀྱི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ལས་སྐྱེས་པ། ཆོས་ཀྱིས་རྙེད་པ། ཆོས་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། །གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ལས་སྐྱེས་པ། ཆོས་ཀྱིས་རྙེད་པ། ཆོས་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། །གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ལས་སྐྱེས་པ། ཆོས་ཀྱིས་རྙེད་པ། ཆོས་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། །གང་འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་བདེ་བ་ཡོད་

སྣང་ ༧༥ ཤེར་ ཕྱིན་

༄༅། །པ་དེ་དག་ཀུན་ཆོས་ལས་སྐྱེས་པ། ཆོས་ཀྱིས་སྐྱེད་པ། ཆོས་ཀྱིས་གྲུབ་པའོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་བདག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཚོལ་བས་ཆོས་
གཙོ་བོར་བྱའོ། །ཆོས་སྤྱོད་ཡུལ་བ་དང་། ཆོས་ལ་རྟོན་པ་དང་། ཆོས་ལ་གཞོལ་བ་དང་། ཆོས་སྙིང་པོར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཐུན་པའི་ཆོས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་
སྙམ་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཆོས་ནི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པར་འཇུག་པས་ཆོས་ནི་ཐམ་དང་། འབྲིང་དང་། རབ་མཐོང་ནས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་ཆོས་དང་འདྲ་བའི་སེམས་སུ་
བྱའོ༑ །གནས་ནི་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྟུང་བས་ཆོས་ནི་ངོ་བོར་ལྟ་ཞིང་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་ཆོས་དང་འདྲ་བའི་སེམས་སུ་བྱའོ། །ཆོས་ནི་དུས་ཚད་པ་མེད་

TI695 - 701

པ་འདི་མཐོང་བ་ལ་དོན་ཡོད་པ་རང་གིས་རིག་པས་ཆོས་ནི་དུས་ལ་ལྟ་ཞིང་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀུན་ཆོས་དང་འདྲ་བའི་སེམས་སུ་བྱའོ། །ཆོས་ནི་མཐོན་
དམན་མེད་པས་ཆོས་ནི་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན། དམན་པ་ལ་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀུན་ཆོས་དང་འཐུན་པའི་སེམས་སུ་བྱའོ། །ཆོས་ནི་མཆོག་
དང་ཐམ་དང་བྲལ་བས་ཆོས་ནི་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཉམས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀུན་ཆོས་དང་འདྲ་བའི་སེམས་སུ་
བྱའོ། །ཆོས་ནི་ཞིང་དང་ཞིང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བས་ཆོས་ནི་འཕགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ལ་འཇུག་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་
ཀུན་ཆོས་དང་འདྲ་བའི་སེམས་སུ་བྱའོ། །ཆོས་ནི་རྟག་ཏུ་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་འཇུག་པས་ཆོས་ནི་ཉིན་མོ་འཇུག་ལ་མཚན་མོ་མི་འཇུག་པ་མ་ཡིན། མཚན་མོ་འཇུག་ལ་ཉིན་མོ་

༄༅། །མི་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀུན་ཆོས་དང་འདྲ་བའི་སེམས་སུ་བྱའོ། །ཆོས་ནི་གང་ལ་ཡང་ནམ་ཡང་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་པས་
ཆོས་ནི་འདུལ་བའི་དུས་ལས་ཀུན་མི་འདའ་སྟེ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀུན་ཆོས་དང་འདྲ་བའི་སེམས་སུ་བྱའོ། །ཆོས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་འདོད་པ་མེད་པས་ཆོས་ནི་སྡང་བ་
རྣམས་ལ་ཞེ་འགྲས་པ་ཡང་མེད་དད་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀུན་ཆོས་དང་འདྲ་བའི་སེམས་སུ་བྱའོ། །ཆོས་ནི་བྲི་བ་ཡང་མ་
ཡིན། གང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དཔག་ཏུ་མེད། གྲངས་མེད་པས་ནམ་མཁའ་ལྟར་འབྲི་བ་ཡང་མ་ཡིན། འཕེལ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀུན་ཆོས་དང་
འདྲ་བའི་སེམས་སུ་བྱའོ། །ཆོས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྲུང་བ་མ་ཡིན་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་སྲུང་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀུན་ཆོས་དང་འདྲ་བའི་སེམས་

TI695 - 703

སུ་བྲོ། །ཆོས་ནི་སྐྱབས་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་མ་ཡིན་པས་ཆོས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐྱབས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་ཆོས་དང་འདྲ་བའི་སེམས་སུ་བྲོ། ། ཆོས་ནི་ཐོགས་པ་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་པས་ཆོས་ནི་གང་ལ་ཡང་ཐོགས་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་ཆོས་དང་འདྲ་བའི་སེམས་སུ་བྲོ། །ཆོས་ནི་བག་ལ་ཉལ་མེད་པས་བག་ལ་ཉལ་ལ་མི་འཇུག་སྟེ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་ཆོས་དང་འདྲ་བའི་སེམས་སུ་བྲོ། །ཆོས་ནི་རྟག་ཏུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་ཆོས་ནི་འཁོར་བས་འཇིགས་སྐྲག་པ་ཡང་མ་ཡིན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་ཆོས་དང་འདྲ་བའི་སེམས་སུ་བྲོ་སྙམ་མོ། །དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ལ་ཆོས་ལྟར་དྲན་པ་ཉེ་བར་འཇོག་པས་དེའི་ཕྱིར་ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དྲན་པ

༄༅། །ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། དགེ་འདུན་ནི་ཆོས་སྨྲ་བ། ཆོས་སྤྱོད་པ། ཆོས་སེམས་པ། ཆོས་ཀྱི་ཞིང་། ཆོས་འཛིན་པ། ཆོས་ལ་རྟེན་པ། ཆོས་ལ་མཆོད་
པ༔ ཆོས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱེད་པ། ཆོས་སྤྱོད་ཡུལ་བ། ཆོས་སྤྱོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། རང་བཞིན་གྱིས་དྲང་བ། རང་བཞིན་གྱིས་དང་བ། སྙིང་རྗེ་བའི་ཆོས་ཅན། སྙིང་རྗེ་
དང་ལྡན་པ། རྟག་ཏུ་དབེན་པ་སྤྱོད་ཡུལ་བ། རྟག་ཏུ་ཆོས་ལ་གཞོལ་བ། རྟག་ཏུ་དཀར་པོ་སྤྱོད་པའོ་སྙམ་མོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་
ཏེ༔ བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དགེ་འདུན་རྣམ་པ་དུ་མར་གསུངས་པ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་། དོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་དང་། ངོ་ཚ་ཤེས་པའི་དགེ་འདུན་

T1695 - 705

དང་། ངོ་ཚ་མེད་པའི་དགེ་འདུན་དང་། འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་དང་། ཅང་ཤེས་ཀྱི་དགེ་འདུན་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་ནོ་སྙམ་མོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་འདི་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་དགེ་འདུན་བསྡུ་བའི་ཕྱིར་ནན་ཏན་བྱེད་དོ། །དོན་དམ་པའི་དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་ནན་ཏན་བྱེད་དོ། །ངོ་ཚ་ཤེས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམ་པར་ཐར་བར་
བྱ་བའི་ཕྱིར་ནན་ཏན་བྱེད་དོ། །ངོ་ཚ་མེད་པའི་དགེ་འདུན་ཡོངས་སུ་གདུལ་བའི་ཕྱིར་ནན་ཏན་བྱེད་དོ། །འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་མཆོད་ཅིང་བསྟི་སྟང་བྱ་བའི་ཕྱིར་ནན་ཏན་
བྱེད་དོ། །ཅང་ཤེས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་སངས་རྒྱས་བཞིན་དུ་ནན་ཏན་བྱེད་དོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་གྱི་ཕྱིར་ནན་ཏན་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། རིགས་འཛིན་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །ཡིད་དུ་འོང་བའི་འབྲས་བུ་རབ་ཏུ་སྨིན་པའི་ཕྱིར་ཞིང་བཟང་པོ་

[illegible]

༄། །རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །གནས་ངན་ལེན་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་འཇིགས་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་གཏོང་ཞིང་
འདོར་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཅན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །ཤིན་ཏུ་དུལ་བའི་ཕྱིར་ཅང་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །མ་འདྲེས་པའི་ཕྱིར་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་
རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །སྡིག་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ངོ་ཚ་ཤེས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །བཀའ་བློ་བདེ་བའི་ཕྱིར་སློབ་མ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །བདག་ཡོངས་སུ་
ཤེས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བདག་གི་བ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །ཞི་བའི་ཕྱིར་རྒྱགས་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །འདོད་པ་ཆུང་བའི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་
རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཡང་དག་པར་ཆད་པའི་ཕྱིར་ནད་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་སོན་པའི་ཕྱིར་ཐང་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན

TI695 - 707

ནོ༔ །ཐང་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་བདེ་བ་ཐོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །དེ་ཁོན་མཐོང་བའི་ཕྱིར་བག་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །སྐྱོན་མ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་དགོན་པ་པ་
རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་ལ་གཞོལ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །བསླབ་པ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བསླབ་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་
འདུན་ནོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་སྤྱོད་ཡུལ་བའི་ཕྱིར་དྲན་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་སྤྱོད་ཡུལ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་
རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་སྤྱོད་ཡུལ་བའི་ཕྱིར་ངལ་བ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །དབང་པོ་སྤྱོད་ཡུལ་བའི་ཕྱིར་མི་ཕྱེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་
ནོ༔ །སྟོབས་སྤྱོད་ཡུལ་བའི་ཕྱིར་ཚེར་མ་དཀྲུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་སྤྱོད་ཡུལ་བའི་ཕྱིར་བསྒྲིབས་པ་མེད་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །

༧༥

༄༅། །ལམ་སྤྱོད་ཡུལ་བའི་ཕྱིར་ཡང་དག་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །བདེན་པ་སྤྱོད་ཡུལ་བའི་ཕྱིར་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །
བསམ་གཏན་སྤྱོད་ཡུལ་བའི་ཕྱིར་མཉམ་པར་གཞག་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྤྱོད་ཡུལ་བའི་ཕྱིར་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་རྣམས་
ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པའི་ཕྱིར་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་
ཐོགས་པ་རྣམས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ནོ་སྙམ་མོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་ལྟར་དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པས་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། གང་དགེ་འདུན་གྱི་ཡང་དག་པའི་
ཡོན་ཏན་དེ་དག་ནི་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་

བཅོ༔ །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། གང་འཇིག་
རྟེན་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་གང་ཅི་ཡང་རུང་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལས་བྱུང་བར་བལྟའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཚུལ་
ཁྲིམས་ནི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན། ས་ནི་སྨན་དང་། རྩྭ་དང་། ནགས་ཚལ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །དེ་
བཞིན་དུ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གནས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པ་ནི་ལྷ་དང་བཅས་པའི་
འཇིག་རྟེན་གྱི་སྦྱིན་གནས་ཡིན་ནོ། །སྦྱིན་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་ཡང་བྱེད་དོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གནས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དགའ་བ་

༄༅། །སྐྱེའོ། །ཡིད་དགའ་བས་འགྱོད་པ་མེད་དོ། །འགྱོད་པ་མེད་པས་མཆོག་ཏུ་དགའ་བ་འཐོབ་བོ། །མཆོག་ཏུ་དགའ་བས་ལུས་དང་སེམས
ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པར་འགྱུར་རོ། །ལུས་དང་སེམས་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པས་བདེ་སྟེ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་བོ། །ཡིད་མཉམ་པར་བཞག་པས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་ཡིན
ནོ༎ །ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འཇུག་གོ་སྙམ་མོ། །དེ་ཡང་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག
གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་འདི་དང་། ཆོས་རྣམས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་མོ། །དེ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེས་བསྐུལ
བས་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ལ་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན

པར་རྟོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །དེ་བས་ན་བདག་གིས་ཀྱང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་གནས་པ་མི་བསྐྱོད་པ་མི་ལྷོད་པར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་
བསྲུང་བར་བྱའོ་སྙམ་མོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བའི་གནས་ལ་མི་གནས་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་གནོད་སེམས་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་དང་སྡོམ་
པ་ཡང་དག་པར་འཛིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ལུས་དང་། ངག་དང་། སེམས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ངེས་པར་སེམས་

༄༅། །པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་ཉན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ངར་ཀྲུལ་མེད་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་སྟོན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་ཆོས་སྨྲ་བ་ཉིད་ཡོངས་

T1695 - 713

སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་སེམས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་གཟུངས་དང་སྤོབས་པ་ཐོབ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆུད་མི་ཟ་བར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཆུད་མི་ཟ་
བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ་སྙམ་མོ། །དེ་ཡང་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྲུངས་པས་བསྲུངས་པ་
ཐམས་ཅད་བསྲུངས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་པ་འདི་ནི་རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

༄༅། །དཔའི་གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། གང་ཅི་གཏོང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ་ཟང་ཟིང་གི་གཏོང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་གཏོང་བ་དང་། གཏོང་བ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་འདུས་སོ་སྙམ་མོ། །དེ་ལ་ཟང་ཟིང་གི་གཏོང་བས་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཚན་དང་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་གཏོང་བས་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་དོ། །བག་ཆགས་ཀྱང་ཡང་དག་པར་འཇོམས་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཟང་ཟིང་གི་གཏོང་བས་ནི་ཕུང་པོ་ཐམས་ཅད་ངེས་པར་འདོར་བར་བྱེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་

ཤེར་ཕྱིན། ༣༥༦

གཏོང་བས་ནི་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལས་ཡང་དག་པར་འདའོ། །གཞན་ཡང་ཟང་ཟིང་གི་གཏོང་བས་ནི་སྐྱེ་བའི་ལུས་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་
དོ༑ །ཆོས་ཀྱི་གཏོང་བས་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཟང་ཟིང་གི་གཏོང་བས་ནི་ཕམ་
ལས་བྱུང་བའི་སྟོབས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། སྟོབས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མ་གཏོགས་པར་སུ་ལ་ཡང་མེད་
དོ༑ །ཆོས་ཀྱི་གཏོང་བས་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་སྟོབས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དེ། སྟོབས་དེ་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། ས་བཅུ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་མ་
གཏོགས་པར་སུ་ལ་ཡང་མེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཟང་ཟིང་གི་གཏོང་བས་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་གཏོང་བས་ནི་རྣམ་པར་ཐར་བར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་ཟང་

T1695 - 716

༄༅། །ཟིང་གི་གཏོང་བས་ནི་ཚོགས་བསོགས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་གཏོང་བས་ནི་སྒྲོལ་ལོ། །གཞན་ཡང་ཟིང་ཟིང་གི་གཏོང་བས་ནི་ནོར་ཡོངས་སུ་གཏོང་ངོ་༔ །ཆོས་ཀྱི་གཏོང་བས་ནི་ཐམས་ཅད་གཏོང་ངོ་། །གཞན་ཡང་ཟང་ཟིང་གི་གཏོང་བས་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་གཏོང་བས་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་དོ། །གཞན་ཡང་གཏོང་བ་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་གཏོང་བའི་ཚིག་བླ་དགས་སོ། །འདི་ལྟ་སྟེ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་གཏོང་བ་དེ་ནི་གཏོང་བ་རྣམས་ཀྱི་དམ་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་བཏང་བས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགེ་བ་ཞེས་བྱའོ། །སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་གང་གི་ཚིག་བླ་དགས་སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་མེད་པ་

ལས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་ཚིག་བླ་དགས་སོ། །སྨྲས་པ། ཇི་ལྟར་ན་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་མེད་པ་ལས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡིན། སྨྲས་པ། ནམ་འདི་ལྟར་བདག་ནི་ཆགས་པ༑ བདག་ནི་ཞེ་སྡང་བ། བདག་ནི་གཏི་མུག་པ། བདག་ནི་ཉོན་མོངས་པ། བདག་ནི་རྣམ་པར་དག་པ། བདག་ནི་བཅིངས་པ། བདག་ནི་གྲོལ་བ། བདག་ནི་འཁོར་བ༑ བདག་ནི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའོ་སྙམ་པ་ལ་སོགས་པར་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་མེད་པ་ལས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ཙམ་སྟེ། འདི་ལ་བདག་དང་བདག་གི་མེད། སེམས་ཅན་མེད། སྲོག་མེད། གང་ཟག་མེད། ཤེད་ལས་སྐྱེས་མེད༑ ཤེད་བུ་མེད་དོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་དེ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ། རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པ། སེམས་དང་ཡིད་དང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ། མི་

སྔགས། ཅ། ཤྲཱི། ཤེར་ཕྱིན། [illegible]

༄༅། །སེམས་པ། ཡོངས་སུ་མི་རྟོག་པ། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མ་ཡིན་པ། རྣམ་པར་བྱང་བ་མ་ཡིན་པ། འཁོར་བ་མ་ཡིན་པ། ཡོངས་སུ་མྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྲོ་མི་འདོགས་ཤིང་། དེ་སྒྲོ་འདོགས་པ་བཏང་བས་གཏོང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞེས་
བྱའོ༔ །ནམ་ཆོས་དེ་དག་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དེ་ནི་དེའི་གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཏོང་བ་རྣམ་པ་གསུམ་
སྟེ༔ གཏོང་བ་དང་གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དང་། ཤིན་ཏུ་གཏོང་བའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཏོང་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། བཟའ་བ་འདོད་པ་རྣམས་ལ་
བཟའ་བ་སྦྱིན་པ་དང་། བཏུང་བ་དང་། བཞོན་པ་དང་། གོས་དང་། མར་མེ་དང་། བདུག་སྤོས་དང་། སྤོས་དང་། ཕྲེང་བ་དང་། བྱུག་པ་དང་། ཕྱེ་མ་

TI695 - 719

ཤེར་ཕྱིན། ཁྲི། ཀ

དང་། གོས་དང་། གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་དང་། ཤིང་རྟ་དང་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་སྦྱིན་པ་སྟེ། སྦྱིན་པ་གང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གཏོང་བ་
དང་། ཡོངས་པར་འགྱུར་བ་དེ་མ་གཏོགས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་མི་སྦྱིན་པ་གང་ཡང་མེད་དེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
གཏོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཏོང་བ་ཆེན་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཏོང་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ནས་གཏོང་བ་ཆེན་པོ་
བྱེད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཆུང་མ་དང་། བུ་དང་། བུ་མོ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བའི་བྲན་པོ་དང་། བྲན་མོ་དང་། ལས་བྱེད་པ་དང་། ཞོ་ཤས་འཚོ་བ་དང་། ཁྱིམ་དང་། རྒྱལ་
སྲིད་རྣམས་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཏོང་བ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་

TI695 - 720

༄༅། །ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཏོང་བ་དང་གཏོང་བ་ཆེན་པོ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་ནས་ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་བྱེད་དེ། འདི་ལྟ་སྟེ། ལག་པ་དང་། རྐང་པ་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ཤ་དང་། རུས་པ་དང་། པགས་པ་དང་། མིག་དང་། ལྕེ་དང་། མགོ་རུས་དང་། རྐང་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེས་གཏོང་བ་དང་། གཏོང་བ་ཆེན་པོ་དང་ཤིན་ཏུ་གཏོང་བ་དེ་དག་རྗེས་སུ་དྲན་ནས། བདག་གིས་ཀྱང་དྲན་པ་དེ་དག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་དེ་ནི་དེའི་གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་རྣམ

པར་དག་པའི་ལྷ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་དེ་དག་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །འདི་ལྟར་དེ་
དག་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ། བསླབ་པ་དང་ཡོན་ཏན་དང་། སྦྱིན་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་དང་། ཀུན་དསྤྱོད་པ་དང་། ཚོམ་པ་དང་། རབ་ཏུ་འཐོབ་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འགྲུབ་པས་
ཀྱང་རྗེས་སུ་དྲན་པ་འདི་ནི་ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་ལྷ་གཞན་དེ་དག་ཀྱང་རྗེས་སུ་དྲན་ནོ། །འདི་ལྟར་དེ་དག་རྗེས་སུ་དྲན་ཏེ་ལྷ་འདི་དག་ནི་
ལས་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་ལས་བྱུང་བའོ། །དགེ་བའི་ལས་དེ་དག་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་མི་དགེ་བ་ལས་བཟློག་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལས་ལྷ་གང་རྣམས་
ཁ་དོག་དང་ལྡན་པ། བདེ་བ་མང་བ། དབང་པོ་ཆེམ་པ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་གྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པའོ་སྙམ་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

༄༅། །ལྷའི་བདེ་བ་དེ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་
བསྔོའོ༔ །ལྷའི་བདེ་བ་དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིར་འདོད་དོ། །བདེ་བ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིར་འདོད་པས་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་གྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བརྩོན་
འགྲུས་ཆེན་པོ་རྩོམ་མོ། །ངན་སོང་རྣམས་སུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་དག་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་དེ། དེ་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་འདི་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལྷའི་འཇིག་
རྟེན་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བའི་ལས་བྱེད་དུ་གཟུད་དོ། །སེམས་ཅན་གང་དག་ལྟར་གྱུར་པ་དེ་དག་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་
རྒྱ་བར་བྱའོ། །གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལྷའི་བདེ་བ་ཐོབ་ནས་ཕྱིས་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། བདེ་བར་གྱུར་ནས་འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཉེ་བར་ཞི་

T1695 - 723

བའི་བདེ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བའི་ལས་དེ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱེད་དུ་གཞུག་གོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་དྲན་པ་ཉེ་བར་
གཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་བཅུའོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྫོམ་པ
མེད་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་དོན་དེ་ཉིད་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་དག་གིས་སྨྲས་པ། །གང་ཕྱིར་སྡུག་བསྔལ་མ་གཏོགས་པར། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་པས། །སྡུག་བསྔལ་སྡུག
བསྔལ་མི་ལྟ་སྟེ། །སྡུག་བསྔལ་སྟོང་པར་བལྟ་བར་བྱ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ལྟ་འདོད་པས། །སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་བལྟ་བར་བྱ། །སྡུག་བསྔལ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན། །སྟོང
པ་དེ་ནི་འདུས་མ་བྱས། །སྡུག་བསྔལ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པས། །སྡུག་བསྔལ་ལ་ནི་བྱེད་པ་མེད། །སྡུག་བསྔལ་བྲལ་བའི་བྱེད་པ་པོ། །མ་བྱུང་འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །

༄༅། །གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ཡང་དག་ཏུ། །ཀུན་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་གྱུར་ཏེ། །གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་བྱུས་མིན་ན། །འདི་ལ་ཀུན་འབྱུང་གལ་ཡོད། །
སྡུག་བསྔལ་ལ་ནི་འོང་མེད་དེ། །གང་དུ་ཡང་ནི་འགྲོ་མིན་ན། །གང་གིས་དེ་ཡི་ཚོགས་འབྱུང་བ། །སྡུག་བསྔལ་མེད་ན་གལ་ཡོད། །གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་
སྟེ། །སྲིད་པ་ཀུན་འབྱུང་རྐྱེན་ནི། །སྲིད་ཅན་སྲིད་ཡོད་མ་ཡིན་ན། །མེད་ན་ཀུན་འབྱུང་ཇི་ལྟར་འགྱུར། །སྡུག་བསྔལ་ལ་ནི་འོང་མེད་དེ། །འོང་བ་མེད་ན་ཅི་ཞིག་
འགྲོ། །འོང་དང་འགྲོ་བ་མེད་པར་ནི། །འགོག་པ་ཞི་བ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི། །རྩ་བ་དག་ཅིང་འོད་ཀྱང་གསལ། །འགོག་པོ་དང་ནི་ཆོས་
རྣམས་མཚུངས། །ཐམས་ཅད་མཐའ་གཉིས་རབ་ཏུ་སྤངས། །སྔོན་དུ་སྐྱེས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་འགག་པར་འགྱུར། །འགག་པ་མེད་པར་སྐྱེ་བ

མེད༔ །སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཟད་པ་མེད། །དེ་ལྟར་གང་གི་བློ་ཆོ་ལ་བ། །དེ་ནི་ཆགས་མེད་ཟད་མེད་ལམ། །ལམ་ནི་གཉིས་དང་འདྲ་བར་བསྟན། །མདོར་ན་གཉིས་ནི་སྤྱང་
བར་བྱ། །གང་བསགས་སྤྱང་བར་བྱ་བ་ཡི། །ཆོས་དེ་ལ་ནི་ཅི་ཞིག་དགའ། །ལམ་སྤྱངས་ཐང་ལ་གནས་པ་དེ། །རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་གྲོལ་ཞེས་བརྗོད། །དེས་ནི་ལམ་གྱི་ཡེ་
ཤེས་ཀྱིས། །གང་ཕྱིར་ཆོས་ཀུན་བསྒོམས་པས་ན། །གྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད་རབ་བསྟན་པ། །དེ་ནི་གང་དུའང་རྟོད་པ་མེད། །སྐྲ་དང་བ་སྤུ་སེན་མོ་སོ། །ཁ་དང་རུས་པ་
ཁྲག་དང་ཞག །ཚིལ་དང་ཤས་རྒྱུས་ཕྱིས་དང་། །མཁྲིས་པ་བད་ཀན་རླུང་པ་དང་། །མཆེར་པ་རྒྱུས་པ་གཉེམ་དང་། །གཅིན་གྱི་ཕུང་པོ་ལུས་ཞེས་བརྗོད། །རྣལ་འབྱོར་
པས་ནི་ལུས་རྣམས་ལ། །ཡོད་མིན་ཀུན་བརྟགས་ཙམ་དུ་མཐོང་། །འདི་ལ་བྱེད་དང་ཚོར་བ་དང་། །མཐོང་བ་པོ་ནི་གང་ཡང་མེད། །ལུས་ཞེས་བྱ་བར་རང་བཞིན་

T1695 - 726

སྐུ ༧༥

༄༅། །ཁྲིས། །གྲོང་སྟོང་དང་ནི་འདྲ་བའོ། །ཚོར་བ་མྱོང་བར་རབ་བསྟན་པ། །ཚོར་བ་པོ་ལས་ཚོར་བ་གཞན། །གུད་ན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། །
གང་གིས་དེ་ནི་མྱོང་བར་འགྱུར། །བྱང་ཆུབ་ཅི་འདྲ་དེ་བཞིན་དུ། །ཞི་ཞིང་དག་ལ་འོད་གསལ་བར། །ཚོར་བ་འདི་ལ་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །དྲན་པ་དེ་ལ་ཉེ་བར་གཞག །
ལུས་ལས་སེམས་ནི་མི་མཐོང་སྟེ། །སེམས་ལ་ཡང་ནི་སེམས་དེ་བཞིན། །དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་འཁྲུག་པ་མེད། །གྲོལ་བ་པོ་ནི་དགའ་བའང་མེད། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་རབ་
མཐོང་སྟེ། །ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་ཀུན་སྤངས་ཀྱང་། །སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །རྣལ་འབྱོར་གཏོང་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཆོས་རྣམས་རང་འབྱུང་མ་ཡིན་ཏེ། །གང་གིས་
ཀྱང་ནི་བསྒྲུབས་པ་མེད། །གྲངས་མེད་ཅིང་ནི་ཡི་གེ་མེད། །དེ་ནི་ནམ་མཁའ་འདྲ་བའི་མཚན། །ཆོས་འདི་རྟོགས་པར་ཁོང་ཆུད་ནས། །ཆོས་ཤེས་པ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་

ཅན༔ །མཉམ་པ་ཉིད་ལ་རབ་གནས་པ། །འཇུག་པ་མེད་ཅིང་ལྡོག་པའང་མེད། །གང་གིས་ཆོས་དྲན་འདི་འདྲ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་ཆོས་ལས་མི་གཡོ་བ། །དེ་དག་ཕ་རོལ་
ཕྱིན་པ་བརྟན། །སངས་རྒྱས་བསྟན་ལ་སྦྱིན་པ་སྦྱོང་། །སངས་རྒྱས་དོན་རྣམས་ཀུན་ལ་མཁས། །སྒྲིབ་པ་ཀུན་གྱི་དྲི་མ་མེད། །དཀར་པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་སྤྱོད། །
སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པར་བཞེད། །རིགས་དང་གཟུགས་དང་ཡོན་ཏན་ལས། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཁས་པ་གང་། །ཡང་དག་དྲན་པ་དེ་དགནི། །དཀར་པོའི་ཆོས་
ཀྱིས་རབ་ཏུ་རྒྱས། །གང་ཞིག་རྟག་ཏུ་མཉམ་གཞག་ཅིང་། །ཆོས་ལ་དྲན་པ་མི་གཡེང་བ། །དེས་ནི་འདས་དང་མ་འོངས་པའི། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་
བྱས༔ །དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་ཆོས་ཅན། །ཆོས་རྟེས་དྲན་པ་སྤྱོད་ཡུལ་བ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྟུལ་ཞུགས་བརྟན། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པར་

༄༅། །འགྱུར། །ཆོས་རྣམས་ཅི་འདྲ་དེ་བཞིན་དུ། །བདག་འགྱུར་སླམ་དུ་གང་དྲན་པ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་གཞག་དེས། །ཆོས་དྲན་
པ་འདི་ཞེས་པར་བྱ། །ང་ཡི་མེད་ཅིང་ངར་འཛིན་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཅི་འདྲ་དེ་ལྟར་བདག །འགྱུར་རོ་སླམ་དུ་དྲན་པ་ནི། །ཆོས་རྗེས་དྲན་པ་འདི་བསྒོམ་ཡིན། །བླན་མེད་
པ་བསོད་ནམས་ཞིང་། །དགེ་འདུན་སངས་རྒྱས་སློབ་མ་རྣམས། །སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་འགྱུར་བ་བདག །རྟག་ཏུ་ཡང་དག་རྗེས་སུ་དྲན། །རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་དཔག་དཀའ་
རྣམས༔ །བདག་གིས་རྗེས་སུ་དྲན་པ་ཡི། །བསོད་ནམས་རབ་ཏུ་གང་བསགས་དེས། །སེམས་ཅན་དེ་བཞིན་གཤེགས་གྱུར་ཅིག །མི་ལྡོག་དང་ཚུལ་ཅན་རྣམས་ཀྱི། །
ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་རྗེས་དྲན་པ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་སེམས་པ། །མཆོག་གི་བསོད་ནམས་གང་བསྐྱེད་པ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཕན་འདོད་ཕྱིར། །དེ་དག་

ངེས་དོན་སྙིང་པོའི་མདོ།

རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བསྒོ། །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་དྲན་ཞེས་བྱ། །ཟང་ཟིང་མེད་པས་ཆོས་བཤད་དང་། །ཉོན་མོངས་སྤངས་པའི་གང་དགེ་
བ༔ །སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར། །སྙིང་རྗེའི་བདག་ཉིད་བསྒོ་བར་བྱེད། །གཏོང་བ་རྗེས་དྲན་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །ཞིང་དང་སྐྱེ་ལ་རབ་གནས་པ། །མཚན་མ་མེད་
ཅིང་རྩོལ་མེད་པར། །ཉི་མ་བཞིན་དུ་ཀུན་དུ་ཤར། །ལྷ་རྣམས་ཀུན་གྱི་དགེ་བ་གང་། །དགེ་བའི་ལས་ལས་རབ་བྱུང་བ། །བདེ་དེར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཕྱིར། །སྙིང་
རྗེའི་བདག་ཉིད་དེ་ལྟར་འདོད། །གང་གིས་འཇིག་རྟེན་ལྟར་གྱུར་ནས། །སངས་རྒྱས་བླ་ན་མེད་གྱུར་པ། །བདེ་བ་དེ་དག་རྟག་ཏུ་བྱ། །བདག་གིས་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་
བསྒྲུབ།། །།བམ་པོ་ལྔ་པ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟོམ་པ་མེད་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་རྣམ་

སྐྱི། ༣༥ ཞི་ཞེ་ ཕྱིན་ཕྱིན།

༄༅། །ཕར་གཙོན་དང་གཉི་ག་གཡོག་དང་བཅས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེར་དོང་ནས་ལྷགས་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་
མགོ་བོས་ཕྱག་འཚལ་ནས། ལན་དུ་མ་བསྐོར་བ་བྱས་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གནང་ནས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་སྟེ། གཡོག་དང་བཅས་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་
ནས༔ སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཅག་གཉིས་འདིར་གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་ཆོས་ཡང་དག་པར་
བརྗོད་པ་བགྱིས་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་མི་མཁྱེན་པའམ། མི་རིག་པའམ། རྣམ་པར་མི་མཁྱེན་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མི་མངའ་བ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་
འདས་བདག་ཅག་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་འཕྲུན་པ་བགྱིས་པ་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དག་དེ་དེ་བཞིན་

727

TI695 - 731

ཏེ༔ ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་ལྟའོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་མི་མཁྱེན་པའམ། མི་རིག་པའམ། རྣམ་པར་མི་མཁྱེན་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ཡང་མི་མངའ་
སྟེ༔ སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིབ་པ་མི་མངའ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཅན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་འཐུན་
པར་བྱས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གང་ཅི་སྨྲ་བ་དང་། ཀུན་སྨྲ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་བྱིན་གྱིས་བརླབས་སུ་རིག་པར་ 728
བྱའོ༔ །རིགས་ཀྱི་བུ་དག་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །ཇི་ལྟར་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་བྱས་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་
ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་འདིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱ་བ་བྱས་སོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡང་ཁྱེད་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །དེ་ནས་ཚེ་

༄༅། །དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྗོམ་པ་མེད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཅིའི་ཕྱིར་རྗོམ་པ་མེད་ཅེས་
བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྗོམ་པ་མེད་ཀྱིས་སྨྲས་པ། བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལུས་དང་། ངག་དང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ནི་ཤིན་ཏུ་
བྱང་བ། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཆགས་པ། གང་ཡང་མི་ཆོལ་བ། ཙུང་ཟད་ཀྱང་སྤང་བར་མི་འདོད་པ། ཐོབ་པར་མི་འདོད་པ། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་
དང་། ད་ལྟར་བྱུང་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་མཉམ་པར་མཐོང་བ། ཐམ་དང་། འབྲིང་དང་། རབ་ཀྱི་ཆོས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་དེ་ནི་རྗོམ་པ་མེད་
ཅེས་བྱའོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཟོད་མནས་མེད་པར་གྱུར་ན་རྗོམ་པ་མེད་པའོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་གལ་ཏེ་ཆོས་འགའ་ཞིག་གཟོད་མནས

ཡོད་པར་གྱུར་ན་ནི་དེ་བསྒོམ་པར་བྱ་ན་ཆོས་གང་ཡང་གཟོད་མ་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། གཟོད་མ་ནས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བསྒོམས་པ་མེད་པའོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུས་སྨྲས་པ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བྱས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩོམ་པ་མེད་ཀྱིས་སྨྲས་པ། བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་བསྒོམས་པ་མེད་པ་ཉིད་བདག་གིས་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་བྱས་པའོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་འདི་ཇི་སྙམ་དུ་སེམས། གང་ཁྱོད་ཀྱིས་དྲི་བ་དྲིས་པ་འདི་ཅི་ཁྱོད་ཀྱིས་འདི་བསྒོམས་ཏེ་དྲིས་སམ། འོན་ཏེ་མ་བསྒོམས་པར་དྲིས། དེ་གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱིས་བསྒོམས་ཏེ་དྲིས་ན་ནི་ཅི་ལ་བརྟེན་ཏེ་བསྒོམས། གང་རྩོམ་པ་དང་བཅས་པ་དེ་ནི་འདྲི་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྩོམ་པ་ཡང་གཞན་ལ་འདྲི་བ་ཡང་གཞན་ཞེས་ནི་བྱ་བར་མི་འཐད་དོ། །ཅི་སྟེ་མ་བསྒོམས་པར་དྲིས་ན་ནི་ཁྱོད་གཏམ་འདི་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་ར་དྭ

༄༅། །ཏིའི་བུས་སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་གང་བདག་དང་འཁོར་གྱི་བརྗོད་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བལྟ་བར་བྱ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩོམ་པ་མེད་ཀྱིས་སྨྲས་པ༑ བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་པའི་བརྗོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྗོད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་བྱའོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་པ་ལ་ནི་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་མེད་དོ། །གང་ལ་སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་མེད་པ་དེ་ཅི་ཞིག་རྩོམ་པར་འགྱུར། བཙུན་པ་ཤཱ་ར་དྭ་ཏིའི་བུ་སྒྱུ་མ་མཁན་གྱི་འཕེན་པའི་དབང་གིས་སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་པའི་བརྗོད་པ་འབྱུང་བ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བརྗོད་པ་ཡང་དེ་ལྟར་བལྟ་བར་བྱའོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་པ་ནི

བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན། མ་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ན། ཅི་ཁྱོད་ཀྱང་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན། མ་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩོམ་པ་མེད་ཀྱིས་སྨྲས་
པ། བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་རབ་ཏུ་མ་བཤད་དམ། སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་དེ་
བཞིན་ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་རབ་ཏུ་བཤད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩོམ་པ་མེད་ཀྱིས་སྨྲས་
པ། བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཇི་ལྟར་སྒྱུ་མ་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན། མ་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱུང་བ་ཡང་མ་ཡིན། མ་བྱུང་བ་
ཡང་མ་ཡིན་པར་བལྟ་བར་མི་བྱའམ། བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་གལ་ཏེ་བྱུང་བའམ། མ་བྱུང་བ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཡང་བསྟན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་

༄༅། །རིའི་བུས་སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་སུའི་ཆེད་དུ་སྟོན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱིས་སྨྲས་པ། བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་བོ་བོ་ནི་དོན་ནམ་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཆེད་ལ་ཡང་མི་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གང་དོན་གྱི་ཆེད་ལ་སྟོན་པ་དེ་ནི་དམིགས་པ་ལ་སྟོན་པའོ། །དམིགས་པ་ལ་སྟོན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དམིགས་པ་ལ་སྟོན་པ་དེ་ནི་རྗེས་སུ་འཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཡང་མི་འཐོབ་སྟེ། བཟོད་པ་མེད་ན་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །འོན་ཏེ་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཆེད་ལ་སྟོན་ན་ནི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ལ་སྟོན་པའོ། །ལོག་པར་ལྟ་བ་ནི་དོན་མེད་པའོ། །ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ༔ རིགས་ཀྱི་བུ་གང་དག་དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པའི་ཆེད་ལ་མི་སྟོན་པ་དེ་དག་གང་དུ་སྟོན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱིས་སྨྲས་པ། བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་བྱིས་པ

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གང་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་དེ་དག་སྤྱོད་དོ། །སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་གང་ལ་སྤྱོད། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱིས་
སྨྲས་པ། བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གང་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
སྤྱོད་མོད་ཀྱི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གང་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བདག་ཅག་ཀྱང་སྤྱོད་དོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །ཚེ་
དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་གོ་སྐབས་མེད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་
ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་གང་ལ་སྤྱོད་པ་དེ་ཉིད་ལ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་སྤྱོད་དེ་འདི་ནི་འགལ་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱིས་

སྔགས། ཞ ཤྲཱི།

༄༅། །སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཤེས་སམ། ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། སྦྲང་བུ་འདྲ་བ་བདག་ལྟ་བུས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ཤེས་པར་ག་ལ་ནུས་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལས་ཐོས་ནས་ནི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཤེས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ནི་མཐའ་ཡས་མུ་མེད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡུལ་ནི་གང་ཡང་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱིས་སྨྲས་པ། བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཡུལ་མེད་ན་ཅིའི་ཕྱིར་ཁྱོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་གོ་སྐབས་མེད་ཅེས་སྨྲས་པ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་པར་འདས་པའོ། །བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ནི་འཇིག་རྟེན་ཉིད་ནི་སྤྱོད་

པའོ༔ །དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱི་གོ་སྐབས་མེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱིས་སྨྲས་པ། བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་འདི་ཉི་
སྙམ་དུ་སེམས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཅི་ཞིག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་གང་དུ་བཞུགས་ནས་སུའི་དོན་མཛད། སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་གང་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱས་པའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་དེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་མཛད་
ཅིང་འདུས་བྱས་ཉིད་ལ་སྤྱོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱིས་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཤེས་ན་ཅིའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ལས་ཡང་
དག་པར་འདས་ཞེས་སྨྲས། དེ་ནི་གནས་བརྟན་ཤཱ་རིའི་བུས་ཁོང་དུ་མ་ཆུད་དོ། །བཙུན་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་གལ་ཏེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཡུལ་ལས་ཡང་དག་

༄༅། །ཕར་འདས་སུ་ཟིན་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཅི་ཞིག་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཤིང་། གང་དུ་བཞུགས་ནས་སུའི་དོན་མཛད་པར་
འགྱུར་ཏེ། འདི་ལ་གནས་བརྟན་ཤཱ་རིའི་བུས་སྨྲས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཉམས་སོ། །དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་རྫོམ་པ་མེད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བདག་ནི་འདི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་ཤིན་ཏུ་ཉམས་ཤིང་། ཉན་ཐོས་
ཀྱིས་ལ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གནས་པས་བདག་ནི་སྔོན་ནས་ཀྱང་ཉམས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་བདག་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་སྤོབས་པ་འདི་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཁྱོད་
ཀྱི་སྤོབས་པ་འདི་ལྟ་བུ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །གཏམ་བརྗོད་པ་འདི་བསྟན་པ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བརྒྱད་ཁྲི་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཏོ། །ལྷའི་བུ་དྲུག

སྟོང་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྡུལ་དང་བྲལ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པར་རྣམ་པར་དག་གོ །དགེ་སློང་ལྔ་སྟོང་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སེམས་ལས་ལོག་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། དེ་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཐ་དད་པ་རྣམས་སུ་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ་ཞེས་ལུང་
བསྟན་ཏོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྩོམ་པ་མེད་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཇི་ལྟར་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་མཁས་པ་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གང་གི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས
ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཤེས་པ་དེའི་ཚེ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་ལ་མཁས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩོམ་པ་མེད་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐམས་ཅད

རྒྱུད། ཕ

༄༅། །ཇི་ལྟར་ཞེས་པར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་རྨི་ལམ་དང་། སྒྱུ་མ་དང་། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། སྨིག
རྒྱུ་དང་། མགལ་མེ་བསྐོར་བ་དང་། སྐྲ་ཤད་འཛིངས་པ་དང་། སྤྲུལ་པ་དང་། བྲག་ཅ་དང་། གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་ཐམས་ཅད་བལྟ་བར་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས
དཔའ་རྨོམ་པ་མེད་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་རྨི་ལམ་དང་། སྒྱུ་མ་དང་། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། མགལ་མེ་བསྐོར་བ་དང་། སྐྲ་ཤད
འཛིངས་པ་དང་། སྤྲུལ་པ་དང་། བྲག་ཅ་དང་། གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་བལྟ་བ་ཐམས་ཅད་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཐམས
ཅད་ཅེས་བྱ་བ་ནི་མིག་དང་། གཟུགས་དང་། རྣ་བ་དང་སྒྲ་དང་། སྣ་དང་དྲི་དང་། ལྕེ་དང་རོ་དང་། ལུས་དང་རེག་བྱ་དང་། ཡིད་དང་ཆོས་རྣམས་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ

དེ་དག་ནི་གང་རྨི་ལམ་དང་། སྒྱུ་མ་དང་། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་། སྨིག་རྒྱུ་དང་། མགལ་མེ་བསྐོར་བ་དང་། སྐྲ་ཤད་འཛིངས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྤྲུལ་པ་དང་། བྲག་ཅ་དང་། གཟུགས་བརྙན་ལྟ་བུར་བལྟ་བར་བྱ་བའི་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་དོ། །དེ་ལ་འཛིན་པ་ནི་མིག་དང་། རྣ་བ་དང་སྣ་དང་། ལྕེ་དང་ལུས་དང་། ཡིད་རྣམས་སོ། །གཟུང་བ་ནི་གཟུགས་དང་། སྒྲ་དང་། དྲི་དང་རོ་དང་། རེག་བྱ་དང་ཆོས་རྣམས་ཏེ། གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་ཆོས་འདི་དག་རྣམ་པ་དང་། ཚུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞེས་པ་དང་། ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། སྟོན་ནུས་པ་དེ་ནི་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བག་ལ་ཉལ་བ་མེད་པ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ། ངར་འཛིན་པ་མེད་པ། ང་ཡིར་འཛིན་པ་མེད་པ། ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ། མི་འགྱུར་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན

༄༅། །པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ། ཐམས་ཅད་དུ་དབེན་པའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ། ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཅན་
སེམས་ཅན་གྱི་སྙིང་པོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ཆོས་ཅན། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ། མི་བསྐྱོད་པའི་ཆོས་ཅན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྫོམ་པ་མེད་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
འདི་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འཚལ་བས་ཇི་ལྟ་བུར་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་
ཆོས་ཉིད་འདི་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་འདོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ངན་དུ་བྱས་པ་དང་། མི་སྙན་པ་ཐམས་ཅད་བཟོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ས་དང་མཚུངས་པར་

TI695 - 745

བྱེད༔ །བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་བཀྲུ་བའི་ཕྱིར་སེམས་ཆུ་དང་མཚུངས་པར་བྱེད། །ཤེས་
རབ་ཀྱིས་བདག་དང་སེམས་ཅན་གཞན་རྣམས་ཀྱི་ལས་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་རྩ་ཤིང་བསྲེག་པའི་ཕྱིར་སེམས་མེ་དང་མཚུངས་པར་བྱེད། །ཆགས་པ་ཐམས་ཅད་དང་
དབྲལ་བའི་ཕྱིར་སེམས་རླུང་དང་མཚུངས་པར་བྱེད། །ཐམས་ཅད་དུ་སྒྲིབ་པ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་སེམས་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པར་བྱེད། །ཐམས་ཅད་དུ་འཇིགས་
པ་མེད་ཅིང་སྐྲག་པ་མེད་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སེང་གེ་དང་མཚུངས་པར་བྱེད། །ཤིན་ཏུ་དུལ་བའི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁུར་ཁྱེར་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་གླང་པོ་ཆེ་དང་མཚུངས་པར་བྱེད། །དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་འབེབས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྤྲིན་ལྟ་བུར་བྱེད། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་

སྐྱ ༧༥

༄༅། །ཀྱིས་སྣང་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉི་མ་ལྟ་བུར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་རྟག་ཏུ་བདེ་བར་སྣང་བའི་
ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟླ་བ་ལྟ་བུར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་ཆེན་པོར་ཕྱོགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེད་དཔོན་ལྟ་བུར་
བྱའོ༔ །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་ནད་ཐམས་ཅད་གསོ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྨན་པ་ལྟ་བུར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་
བའི་ཟུག་རྔུ་འདོན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཟུག་རྔུ་འབྱིན་པ་ལྟ་བུར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
གདོས་པ་འཛིན་པ་ལྟ་བུར་བྱའོ། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་སེམས་ཅན་སྒྲོལ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གྲུ་ལྟ་བུར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་

འཚོ་བར་གྱུར་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྣེགས་ལྟ་བུར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུར་
བྱའོ༑ །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རིན་པོ་ཆེའི་གླིང་ལྟ་བུར་བྱའོ། །ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་
འདྲ་བར་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྐོང་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུར་བྱའོ། །ལེགས་པར་བྱས་པའི་ལས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔས་ཅང་ཤེས་སུ་བྱའོ། །ཤེས་རབ་ཟབ་ཅིང་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུར་བྱའོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལས་
བསམ་པ་མི་གཡོ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རི་རབ་དང་མཚུངས་པར་བྱའོ། །ཀུན་ནས་མཛེས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལྟ་བུར་

སྔགས ༧༥ ཤྲཱི སྒྲུབ ཁྲིད

༄༅། །བྱོའོ། །མཐོང་བར་དགའ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འཛམ་བུའི་ཆུ་བོའི་གསེར་འདྲ་བར་བྱོའོ། །ཆོས་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔས་བརྒྱ་བྱིན་ལྟ་བུར་བྱོའོ། །རབ་ཏུ་ཞི་བའི་སྤྱོད་ལམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཚངས་པ་ལྟ་བུར་བྱོའོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་
སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་ལྟ་བུར་བྱོའོ། །དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བ་ལྟ་བུར་
བྱོའོ། །སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་གསང་བ་འཛིན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བློན་པོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་བྱོའོ། །དགེ་སྦྱོང་ལ་གནས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་མངོན་པར་འབྱུང་བ་ལ་དགའ་བར་བྱོའོ། །ལུས་དང་ངག་དང་སེམས་ཞི་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དགེ་སྦྱོང་དུ་བྱོའོ། །བསམ་གཏན་དང་ཏིང་ངེ་འཛིན་

T1695 - 749

དང་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་རིག་པ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དགོན་པ་པར་བྱའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་
རྟོགས་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསམ་གཏན་པར་བྱའོ། །མི་འམ་ཅི་དང་ལྟོ་འཕྱེ་ཆེན་པོ་དང་རིག་སྔགས་འཆང་གྲུབ་པ་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དབེན་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བར་བྱའོ། །རིག་པ་གསུམ་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རིག་སྔགས་འཆང་དུ་བྱའོ། །
མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མངོན་པར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་བྱའོ། །ཕུང་པོ་དང་ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་མང་དུ་ཐོས་པར་བྱའོ། །བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སློབ་དཔོན་དུ་བྱའོ། །ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་

༄༅། །སེམས་དཔས་ཆོས་སྨྲ་བར་བྱའོ། །འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྡང་དང་གཏི་མུག་བཏུལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་འདུལ་བ་འཛིན་པར་བྱའོ༔ །ཐམས་ཅད་དུ་རུང་བ་ལ་ཆོད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མ་མོ་འཛིན་པར་བྱའོ། །ཚོལ་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དུལ་བར་བྱའོ༔ །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མི་རྒོད་པར་བྱའོ། །ཞེ་སྡང་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མ་ཁེངས་པར་བྱའོ། །གཏི་མུག་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་མུ་ཅོར་མི་སྨྲ་བར་བྱའོ། །ངག་བསྡམས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཚིག་འཆོལ་བར་མི་སྨྲ་བར་བྱའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འཛུད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེད་དཔོན་དུ་བྱའོ། །བྱང་ཆུབ་ཏུ་དམ་བཅས་པ་ཉམས་འོག་ཏུ་ཆུད་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཁུར་རྩ་བ་ལྟ་བུར་བྱའོ། །

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྐྱེད་མོས་ཚལ་འདྲ་བར་བྱའོ། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ནོར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔས་གྲོང་ཁྱེར་ལྟ་བུར་བྱའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་གཅིག་པ་བཞིན་དུ་བྱམས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཕན་པ་འདོད་པར་བྱའོ། །
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཅི་བྱ་བ་ཡོངས་སུ་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྲན་ལྟ་བུར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་རྨུ་
རྒོད་དག་ལ་དྲང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཁེངས་པ་དག་ལ་ང་རྒྱལ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གཡོ་ཅན་དག་ལ་གཡོ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཐིབས་པོ་སྤྱོད་པ་དག་ལ་སྒྲ་མེད་པ་
དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ལོག་པར་ཞུགས་པ་དག་ལ་སྙིང་རྗེ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ངོ་ཚ་མེད་པ་དག་ལ་ངོ་ཚ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །མུ་ཅོར་སྨྲ་བ་དག་ལ

༄༅། |ཁྲེལ་ཡོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། |ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྙོམ་གོང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། |འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་
བག་ཚ་བ་མེད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། |འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གོས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། |བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོག་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། |ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཐུལ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། |བླ་མ་དག་ལ་གུས་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། |འཕགས་པ་དག་ལ་ཞེ་ས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། |མང་དུ་ཐོས་པ་
དག་ལ་རི་མོར་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། |བསམ་གཏན་པ་དག་ལ་ངོ་མཚར་ཐོབ་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། |མཁས་པ་དག་ལ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་འཇུག་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། |ཆོས་སྨྲ་
བ་དག་ལ་སངས་རྒྱས་ཙམ་དུ་ཕངས་པར་སེམས་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། |བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། |སངས་རྒྱས་དག་ལ་

བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཞུགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ནན་ཏན་དག་ལ་སྙིང་པོར་འདུ་ཤེས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཇིགས་པ་རྣམས་ཡིན་
ནོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་ཕྱོགས་པས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་མི་ལྟ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བས་འཁོར་བ་
ལ་ཕྱོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ལྟ་བས་ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །མི་རྟག་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་བདག་མེད་
པ་དང་མི་གཙང་བ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ལྟ་བས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་
རིགས་སུ་སྐྱེས་པས་རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མང་བས་བློ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །སྡུག་བསྔལ་དང་ཀུན་འབྱུང་བ་དང་འགོག་

TI695 - 754

༄༅། །པ་དང་། ལམ་ཤེས་པས་འཕགས་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཐོས་པ་དང་། བག་ཡོད་པ་ལ་གནས་པས་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་
རྣམས་ཡིན་ནོ། །འདུ་བྱེད་བདག་མེད་པར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འཕགས་པའི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པས་
ལོག་པར་མི་ལྟུང་བའི་ཆོས་ཅན་རྣམས་ཡིན་ནོ། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཕྱག་རྒྱས་བཏབ་པས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་གཞོལ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །སྤྱོད་ལམ་མཛེས་པ་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་གཙང་མ་ཡང་དག་པར་སྤྱོད་པ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འཇིག་རྟེན་གྱི་གསང་ཚིག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །སྡིག་པའི་
གྲོགས་པོ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །རྙེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །འདུ་འཛི་དག་ལ་ཆགས་པ་མ་

ཡིན་ནོ། །ཡུལ་རྒྱུས་ཀྱི་གདམས་དང་། རྒྱལ་པོའི་གདམས་དང་། ཆོམ་རྐུན་གྱི་གདམས་དང་། བུད་མེད་ཀྱི་གདམས་དང་། བཞད་གད་ཀྱི་གདམས་དང་། དམག་གི་གདམས
དང་། འཐབ་ཅིང་རྩོད་པའི་གདམས་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཡུལ་ངན་པ་དང་། ལྗོངས་ངན་པ་དང་། ཡུལ་འཁོར་ངན་པ་དང་། གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དང་། ཚོང་
འདུས་དང་། རི་བྲགས་ངན་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གར་དང་། བྲོ་དང་། བཞད་གད་དང་། གླུ་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སེམས་ཅན་སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་རྣམས་དང་། མཚམས་སོ་སོར་བཅད་པ་རྣམས་དང་། རྒྱུན་སྨན
དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གནོད་སེམས་ཀྱི་ཐབ་དང་། ཞེ་སྡང་མང་བ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཆུང་ཞིང

༄༅། །བརྩོན་འགྲུས་བརྟན་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །གཡེང་ཞིང་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་ལ་རྣམ་པར་འཕྲོ་བའི་སེམས་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཤེས་རབ་འཆལ་བ་རྣམས་དང་། བླུན་པ་ལྐུགས་པའི་རང་བཞིན་ཅན་རྣམས་ལ་ཆགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ནི་ཆོས་དང་། ཟང་ཟིང་
དང་། མི་འཇིགས་པ་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་ཡང་དག་པར་ཆད་པའོ། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་
རྣལ་འབྱོར་པ། སྒྲ་བསྒྲུངས་པ་ལ་དགའ་བའོ། །ཚིག་མི་མང་ཞིང་དུལ་བའོ། །ཞི་ཞིང་ཉེ་བར་ཞི་བ་ལ་དབེན་པ་དང་། ནགས་ཚལ་ཐིབས་པོ་དང་། རྩྭ་དང་། ཤིང་
དང་། ལྷམ་ལྷམ་ཡོད་པ་དང་། ས་ཁྱོན་ཆུང་ངུ་དང་། ཆུ་རོགས་དང་། རི་ཁྲོད་དང་། ཕུག་སྣ་ཚོགས་དང་། རི་དང་། རྫོ་དང་། རྩེ་མོ་དང་། གཡེའི་ཕྱོགས་

TI695 - 757

རྣམས་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞི་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཕྱོགས་དེ་དག་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། གནས་བཅས་པའི་ཕྱོགས་དེ་དང་དེ་
དག་ཏུ་ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང་། ནམ་གྱི་ཆ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྩོན་པར་གནས་པ་དང་། ཐོས་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། སྒོམ་པ་སྟུག་པོའི་མཐོང་ན་གནས་
པ་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། གཟུངས་དང་། དབང་དང་། བཟོད་པའི་སྒོ་བརྒྱ་སྟོང་ལ་རྣམ་པར་རྒྱུ་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་སྟོང་དཔག་ཏུ་མེད་ 754
པ་དག་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་བརྒྱ་སྟོང་ཡང་མཐོང་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་སྒོ་བརྒྱ་སྟོང་ཡང་ཐོབ་པ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་བརྒྱ་སྟོང་ཡང་མངོན་དུ་
བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་བྱེ་བ་ཁྲག་ཁྲིག་བརྒྱ་སྟོང་ཡང་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱེད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དེ་དག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་ཡིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་དེ་

T1695 - 758

༄༅། །འདྲ་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟ་བུས་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་ནུས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྩོམ་པ་མེད་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ནི་བག་མཆིས་པར་གནས་ཤིང་སྒྲུབ་པ་ཉིད་སྙིང་པོར་
བགྱིད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལགས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་པའོ། །བག་མཆིས་པ་ནི་སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའོ། །གཞན་ཡང་སྒྲུབ་པ་ནི་སྦྱིན་པ་ལ་སྦྱོར་བའོ། །
བག་མཆིས་པ་ནི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་མི་རེ་བའོ། །སྒྲུབ་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་མ་ཉམས་པའོ། །བག་མཆིས་པ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚུལ་
ཁྲིམས་སྒྲུབ་པའོ། །སྒྲུབ་པ་ནི་བཟོད་པ་རྩོམ་པའོ། །བག་མཆིས་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་རྟོགས་པའོ། །སྒྲུབ་པ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀུན་དུ་ཚོལ་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ

བའོ༔ །བག་མཆིས་པ་ནི་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འདོར་བའོ། །སྒྲུབ་པ་ནི་བསམ་གཏན་རྩོམ་པའོ། །བག་མཆིས་པ་ནི་མི་གནས་པའི་བསམ་གཏན་པའོ། །སྒྲུབ་པ་
ནི་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བའོ། །བག་མཆིས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྤྲོས་པར་མི་བགྱིད་པའོ། །སྒྲུབ་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །བག་མཆིས་པ་ནི་ཆོས་
ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའོ། །སྒྲུབ་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པའོ། །བག་མཆིས་པ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་མི་དམིགས་པའོ། །སྒྲུབ་པ་ནི་དགེ་བའི་
རྩ་བ་ཐམས་ཅད་བགྱིས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བའོ། །བག་མཆིས་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའོ། །སྒྲུབ་པ་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་
པ་ཐོབ་པའོ། །བག་མཆིས་པ་ནི་བསམས་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །སྒྲུབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འགྲོ་བའི་བཀོད་པ་ཀུན་ཏུ་སྟོན་པའོ། །བག་མཆིས་པ་ནི

T1695 - 760

སྣ། ཅ། བདུན་བརྒྱ། ང་བདུན།

༄༅། །བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མ་མཆིས་གྲངས་མ་མཆིས་པ་ནམ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བའོ། །སྒྲུབ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་འཚང་རྒྱའོ། ། བག་མཆིས་པ་ནི་སྦྱོར་བགྱི་བ་བགྱིས་པའོ། །སྒྲུབ་པ་ནི་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོར་ཉེ་བར་མཆི་བའོ། །བག་མཆིས་པ་ནི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་འཚལ་བ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲུབ་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་། བག་མཆིས་པ་འདི་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་རྙེད་པར་དཀའ་བམ་ལགས་སོ༔ །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་སྒྲུབ་པ་འདི་དང་། བག་མཆིས་པ་འདི་ལ་བརྩོན་པར་བགྱི་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བློ་གྲོས་རྣམ་པར་གནོན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་

TI695 - 761

ངེས་དོན་སྒྲོན་མེ།

འདི་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཆོས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ཞིག་ལ་གནས་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ནི་འདི་སྙམ་དུ་གང་
སངས་རྒྱས་སངས་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆོས་གང་གི་མིང་དུ་སངས་རྒྱས་ཞེས་བཏགས་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། དེ་དག་དེ་ལྟར་རྟོག་པ་ནི་གང་འདི་སངས་རྒྱས་ཞེས་བགྱི་བའི་ཆོས་
དེ་དག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ། །དེ་དག་དེ་ལྟར་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་གང་ཅི་
ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བགྱིད་པ་ལགས་སོ། །ལ་ལ་ནི་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། གང་ཆོས་ཆོས་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་འདི་ནི་ཡུལ་ན་མི་གནས་
ཕྱོགས་ན་མི་གནས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཆོས་རང་གི་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་བདག་གིས་རང་གི་སེམས་ཤིན་ཏུ་བཟུང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་མཐར་

༄༅། །གཏུགས་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱལ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་མཉམ་པར་བརྩམ་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་ཚར་གཅད་པར་བྱའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་
གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པ་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སེམས་མེད་པ་ལ་ནི་ཡོན་ཏན་དང་ཉེས་པ་རྣམས་མེད་དོ་སྙམ་སྟེ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉེས་པ་རྣམས་ལས་
སེམས་བཟློག་ནས་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་འཇུག་སྟེ། དེ་བས་ན་ཆོས་ནི་སེམས་ལ་རག་ལས་བྱང་ཆུབ་ནི་ཆོས་ལ་རག་ལས་ཞེས་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ནི་ཆོས་ཡང་དག་
པར་འཛིན་པ་ལགས་ཏེ། བདེ་བར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁ་ཅིག་གི་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ནི་འདི་
ལགས་སོ། །གང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་། བདེ་བར་མཚུངས་པར་འཇུག་པའི་སེམས་དེ་ནི་སེམས་ཏེ། གང་སེམས་འདི་འདྲ་བ་དང་མི་ལྡན་པ་དེ་ནི་སེམས་

ཅན་རྣམས་ལ་ལོག་པར་ཞུགས་པའོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གང་ལ་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྐྱེད་ཅིང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལ་ལོག་པར་འཇུག་པར་བྱ་བའི་མི་རིགས་སོ་སྙམ་མོ། །དེ་ཡང་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ཉེས་པར་
སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སེམས་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་སྟེ། ཉེས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ངན་སོང་དུ་སྐྱེའོ། །ལེགས་པར་སྤྱོད་པ་ལ་གནས་པ་ནི་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེའོ། །དེ་
གཉིས་ག་ཡོངས་སུ་སྤངས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་སུ་འགྱུར་རོ་སྙམ་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ལགས་
ཏེ༑ མྱུར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པར་འགྱུར་བའོ། །ཁ་ཅིག་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་ནི་འདི་ལྟ་བུ་ལགས་ཏེ། འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་

T1695 - 764

༄༅། །འབྱུང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་གང་ཡང་མེད་དོ། །གང་རྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ཆོས་དེ་གང་ཞེ་ན། གང་རྟེན་དེ་བྱུང་བ་ཉེ་མ་སྐྱེས་པ་སྔོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་གང་ཡང་མེད་དེ། གཞན་དུ་ན་བསྟན་པ་ཙམ་དང་། ཐ་སྙད་ཙམ་དང་། བཏགས་པ་ཙམ་དང་། བརྗ་ཙམ་དང་། དོན་དམ་པར་མངོན་པར་བྱེད་པ་ཙམ་ནི་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་སྙམ་མོ། །འདི་ནི་སྟོན་པ་པོའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཁ་ཅིག་ནི་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཆོས་གང་གི་མིང་དུ་སྐྱེ་བ་ཞེས་བྱ་སྙམ་ནས། དེས་གང་འདི་སྐྱེ་བ་ཞེས་བགྱི་བའི་ཆོས་དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་པ་དང་ལྡན་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་སོ་

སླམ་དུ་བཟློད་པ་སྐྱེས་སོ། །ཁ་ཅིག་ནི་འདི་སླམ་དུ་སེམས་ཏེ། གང་འཆི་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་འདིར་ཆོས་ཅི་ཞིག་འགགས། གང་འགགས་པས་འཆི་བ་ཞེས་བྱ་སྙམ་སྟེ། དེ་
དེ་ལྟར་སོ་སོར་རྟོག་པ་ན་གང་འགགས་པས་འཆི་བ་ཞེས་བགྱི་བའི་ཆོས་དེ་དག་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་འཛིན་པ་སྟེ། བདུད་ཀྱི་ཁོང་
དུ་ཆུད་པར་འགྱུར་བའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཐུགས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཆགས་པ་ལགས་ཏེ། དེ་དག་ནི་ཡིད་དང་གནས་པ་མ་
མཆིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཉེས་པར་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ནི་སྤྲིན་པ་མ་མཆིས་པ་ལགས་ཏེ། དེ་ནི་སེམས་སྤྲིན་པ་མ་མཆིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་འཐོབ་བོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཆོས་མཉམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ལགས་ཏེ། དེ་ནི་སེམས་མི་མཉམ་པ་མ་མཆིས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྟོགས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ཙམ་དུ་ཚོལ་བ་དེ་ཙམ་དུ་འཆིང་

༄༅། །བའོ། །མི་ཚོལ་བ་ནི་ཐར་པའོ། །དེ་བས་ན་ཐར་པ་ཚོལ་བས་ཚོལ་བ་ཐམས་ཅད་མི་བཙལ་བར་བགྱི་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་མཉམ་པའི་ཚིག་གོ །འདི་ནི་ཟབ་པའི་ཚིག་གོ །འདི་ནི་ལེན་པ་མ་མཆིས་པའི་ཚིག་གོ །འདི་ནི་གཞི་མ་མཆིས་པའི་ཚིག་གོ །འདི་ནི་ཀུན་གཞི་མ་མཆིས་པའི་ཚིག་གོ །འདི་ནི་རྟེན་མ་མཆིས་པའི་ཚིག་གོ །འདི་ནི་དེ་ཁོན་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། མཐོར་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ཚིག་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་བདག་གིས་འཚལ་བ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་

སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་དག་གིས་བཤད་པ་རྣམས་ཐོས་སམ། ཐོས་ནས་ཀྱང་དད་ཅིང་
དེ་བཞིན་ཉིད་དུ་སྒྲུབ་པ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་མ་མཆིས་སླམ་བགྱིད་དོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། མི་མོས་པ་མང་བ་ལ་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་མ་
མཆིས། བགྱི་བ་མ་བརྩམས་པ་ལ་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་མ་མཆིས་ཀྱི། །གང་འཕགས་པས་བཤད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་དཀོན་པར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། རིན་པོ་
ཆེར་འདུ་ཤེས་པ་དང་། སྨན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་མཆིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་བདག་ལ་མི་བསྟོད་པ་དང་། གཞན་ལ་མི་སྨོད་པ་དེ་
དག་ལ་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་མཆིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་

༄༅། །སེམས་དང་ལྡན་པ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་མཆིས། གང་བདག་རྒྱ་ཆེ་བར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་། གཞན་དམན་
པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་མཆིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་མཉམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མཉམ། མི་མཉམ་པ་རྣམས་ལ་
ཡང་མཉམ། མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་རྣམས་ལ་ཡང་མཉམ་ཞིང་། མཉམ་པ་དང་མི་མཉམ་པར་ཡང་མི་རྟོག་པ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་མཆིས། བཅོམ་
ལྡན་འདས་གང་ཚིག་གཅིག་ཐོས་པས་ཚིག་བརྒྱ་སྟོང་གི་དོན་དང་ལེའུ་ལ་འཇུག་ཅིང་ཁོང་དུ་ཆུད་དེ། དོན་དང་གཞུང་ལ་གཉིས་སུ་འདུ་ཤེས་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་ཆོས་ཡང་
དག་པར་བརྗོད་པ་མཆིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཆོས་ཐོས་ནས་ཞི་བར་ཡང་མི་འགྱུར། གཡེང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཆོས་ཐོས་ནས་འཆིང་བར་ཡང་མི་

འགྱུར༔ ཐར་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཆོས་ཐོས་ནས་འཇུག་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ལྡོག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཆོས་ཐོས་ནས་བྲི་བར་ཡང་མི་
འགྱུར༔ གང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཆོས་ཐོས་ནས་དད་པར་ཡང་མི་འགྱུར། ཁྲོ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དང་། གང་ཆོས་ཐོས་ནས་འཕོར་བར་ཡང་མི་
འགྱུར༔ ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པས་ཆོས་ཉིད་འདི་རྗེས་སུ་རྟོགས་པ་དེ་དག་ལ་ཆོས་
ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་མཆིས་པ་སླམ་བགྱིད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་མཆི་བ་ལྟ་བུ་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་འཐུན་པ་ལྟ་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
གྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཤཱ་རིའི་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་འཐུན་པ་ཡིན་ནོ། །ཤཱ་རིའི་བུ་གང་ཁྱོད་ཀྱིས་བཤད་པ་འདི་ནི་འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་

T1695 - 770

༄༅། །ངང་། ད་ལྟར་བྱུང་བའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་མཽད་
གལ་གྱི་བུ་ཆེན་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་འདི་སྙམ་དུ་བདག་གིས་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ
དེ་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་བགྱི་བར་རྗེ་མི་ཐོགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བདག་ཏུ་ལྟ་བར་གྱུར་ནས་འདི་སྙམ་དུ་བདག་ནི་འཆད་དོ། །འདི་ནི་ཉན་ནོ་སྙམ་དུ
སེམས་པའི་སླད་དུའོ། །གང་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བ་དེ་དག་ནི་བདག་ཏུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་མ་ལགས། གཞན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་ནས་མ་ལགས། གཉི
གར་སྒྲོ་བཏགས་ནས་མ་ལགས། བག་ལ་ཉལ་དུ་བཏགས་ནས་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་མ་མཆིས་པ་ལས

སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྐད་དུའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་གང་སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་ནི་རྫས་སུ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །དེ་ལ་སྒྲོ་བཏགས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་འཚལ་བའི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་གང་སྒྲོ་བཏགས་པ་དེ་ནི་ཆོས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་པའི་བརྗོད་པ་
བཞིན་དུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡོངས་སུ་འཚལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྒྲོ་བཏགས་པ་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཇི་ཙམ་གྱིས་ན་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཞེས་བགྱི་ཞེ་ན། སྒྲོ་བཏགས་པ་གང་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་མི་སྤོང་བ་དང་། མི་སྐྱེ་བ་དང་མི་འགག་པ་
དང་འབྲུན་པ་རྟོག་པ་དང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་། ཡོངས་སུ་རྟོག་པར་འདོར་བ། ངར་འཛིན་པ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པ་ཡང་དག་པར་གཅོད་པ། ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་

༄༅། །ཅན་སེལ་བ་དེ་ནི་སྒྲོ་བཏགས་པ་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་བཏགས་པ་ལགས་སོ། །
གང་སྒྲོ་བཏགས་པ་འདི་དེ་ལྟར་བོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་། གང་ཆོས་ཡང་
དག་པར་བརྗོད་པ་པོ་དང་། གང་དག་ལ་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དུ་མཚན་ཉིད་གཅིག་གོ །གང་འདི་
ལྟར་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་པ་སླམ་བགྱིད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་འཐུན་པ་ལྟ་
ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། མཽད་གལ་གྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་འཐུན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཆེ་དང་

ལྡན་པ་བྱམས་མའི་བུ་གང་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་བསོད་ནམས་ཚོལ་བས་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པར་བགྱིད་པ་དེ་ནི་དེའི་ཆོས་ཡང་དག་
པར་བརྗོད་པར་སྐྱོན་ཆགས་པ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཆགས་པས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་
ནམས་མ་ལགས་པ་དང་། མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་མངོན་པར་འདུ་བགྱིད་དོ། །བདག་ཏུ་མངོན་པར་ཆགས་པས་མངོན་པར་ཞེན་པ་ནི་ལྟ་བ་རྣམས་དང་། ལྟ་བར་གྱུར་པ་
རྣམས་ལས་རྣམ་པར་མ་གྲོལ་ཏེ། བདག་ལ་སྨན་པ་དང་། གཞན་ལ་སྨན་པར་བགྱིད་པ་ཇི་མི་ཐོགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་བདག་ལ་ཡང་མི་སྨན། གཞན་ལ་
ཡང་མི་སྨན་པ་ཇི་ལྟར་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པར་བགྱིད་པར་འགྱུར། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཆོས་འཚོལ་བ་དེ་ནི་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ལགས་པ་

ཤེར་ ཞ བརྒྱ་ ཀ བརྒྱད་ ཉི་ཁྲི

༄༅། །དང་། མི་གཡོ་བའི་འདུ་བྱེད་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས། མི་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །གང་ཆོས་ཀུན་འཆོལ་བ་དེ་ནི་ཕུང་པོ་རྣམས་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས། མི་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །ཁམས་རྣམས་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས། མི་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས༑ མི་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས། མི་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །དེ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས༑ མི་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །དེ་ནི་བདེན་པ་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས། བརྫུན་པ་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །དེ་ནི་ཡུལ་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས། ཡུལ་རྣམས་ལས་འབྱུང་བ་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །དེ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་

771

T1695 - 775

དང་། གཏི་མུག་སྤོང་བ་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །དེ་ནི་འཁོར་བ་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །དེ་ནི་འཐབ་པ་དང་
རྩོད་པ་དང་འགྱེད་པ་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས། ཅང་མི་སྨྲ་བ་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས། ལྷ་བར་གྱུར་པ་རྣམས་ཆོལ་བ་ཡང་མ་
ལགས་སོ། །མཚན་མ་མ་མཆིས་པ་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །སྨོན་པ་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས། སྨོན་པ་མ་མཆིས་པ་ཆོལ་
བ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཆོས་རྣམས་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །ཆོས་ཆོལ་བ་ཡང་མ་
ལགས༔ ཆོས་མ་ལགས་པ་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །འཕགས་པའི་དགེ་འདུན་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་དགེ་འདུན་ཆོལ་བ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །

༄༅། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཚོལ་བ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི། འབྱུང་བ་ཀུན་དུ་མི་ཚོལ་
ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་འབྱུང་བ་ལགས་སོ། །ཐར་པ་ཡང་ཀུན་དུ་མི་ཚོལ་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལགས་སོ། །གང་དུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་
སུ་ཆགས་པ་ཡང་མ་མཆིས། །ཁོང་ཁྲོ་བ་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་གི་འམ། གཞན་གྱི་ཡང་མ་ལགས་སོ། །ཆོས་གང་ཡང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡང་མ་
མཆིས། འདོར་བ་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། འདོར་བ་དེ་གཉི་ག་སྐྱོན་ཆགས་པ་ལགས་སོ། །འཇུག་པ་ཡང་མ་མཆིས། ལྡོག་པ་ཡང་མ་མཆིས་
ཏེ། འཇུག་པ་དང་ལྡོག་པ་དེ་གཉིས་ཀ་སྐྱོན་ཆགས་པ་ལགས་སོ། །གང་དུ་ཡང་དགའ་བ་ཡང་མ་མཆིས། ཡིད་མི་བདེ་བ་ཡང་མ་མཆིས་ཏེ། དགའ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་

T1695 - 777

བ་དེ་གཉི་ག་སྐྱོན་ཆགས་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་པ་སྙམ་བགྱིད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཆོས་ཡང་དག་པར་
བརྗོད་པ་དང་འཐུན་པར་བགྱིད་པ་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གང་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་འཐུན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀཱ་ཏྱཱའི་བུ་ཆེན་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ལགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་སྤྱོད་ཅིང་ཆོས་ཡང་དག་པར་
བརྗོད་པ་བགྱིད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ནི་མ་རིག་པས་ཁེངས་པ་ལགས་པ་སྙམ་བགྱིད་དོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཚོལ་བའི་རིགས་ཀྱི་བུས་ནི་ཆོས་མ་
ལགས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བལྟ་བར་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་མ་ལགས་པ་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དེ་ཉིད་དེའི་

༄༅། །ཆོས་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ནི་གང་ནས་ཀྱང་བླངས་པ་མ་ལགས། གང་དུ་ཡང་བཀུར་བ་མ་ལགས་སོ། །ཆོས་ནི་སུ་ལ་
ཡང་རག་ལས་པ་ཡང་མ་ལགས། རང་དབང་ཅན་ཡང་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ནི་གང་དང་ཡང་རིང་བ་ཡང་མ་ལགས། གང་དང་ཡང་ཉེ་བ་ཡང་མ་
ལགས་སོ། །ཆོས་ནི་ཡུལ་ན་ཡང་མ་ལགས། ཕྱོགས་ན་ཡང་མ་ལགས་སོ། །ཆོས་ནི་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་འཇུག་གི་ཐམ་དང་འབྲིང་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་མ་
ལགས། ཆོས་ནི་ཐམ་དང་འབྲིང་རྣམས་ལ་འཇུག་གི་རྒྱ་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་མི་འཇུག་པ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ནི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཡང་མ་
ལགས། འདུ་ཤེས་མ་མཆིས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་འདུ་ཤེས་འཆིང་བ་དང་། འདུ་ཤེས་མ་མཆིས་པ

TI695 - 779

འཆིང་བ་དང་བྲལ་བར་མི་མཐོང་བའི་སླད་དུའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ནི་སྤང་བར་བགྱི་བ་ཡང་མ་ལགས། བསྒོམ་པར་བགྱི་བ་ཡང་མ་ལགས་ཏེ། སྤང་བ
དང་། བསྒོམ་པའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་འདས་པ་ནི་ཆོས་དང་ལྡན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ནི་གང་གི་སླད་དུ་སྨིན་པར་བགྱི་བའང་མ་ལགས། སྨིན་པར་མི་བགྱི་བ
ཡང་མ་ལགས་ཏེ། བདག་པོ་མ་མཆིས་པའི་སླད་དུ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟ་བུར་འཚལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུར་སྣང་བའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས
དང་མཇལ་བའི་དངོས་པོར་ཡང་མི་འཇུག བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་མི་མཇལ་བའི་དངོས་པོར་ཡང་མི་འཇུག་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ནི་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྦྱོར
པ་མ་མཆིས་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའོ། །ཆོས་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ཉེ་བ་ཡང་མ་ལགས། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དང་རིང་བ་ཡང་མ་ལགས་ཏེ། གང་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟ་བུར་འཚལ

༄༅། །བདེ་ལྡན་དེ་ལྡན་བྱུར་ཆོས་ཁོང་དུ་ཆུད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་པ་སླམ་བགྱིད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་
བདག་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་འཐུན་པར་བགྱིད་པ་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཀུ་རུའི་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་
དང་འཐུན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྲུང་ཆེན་པོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དབེན་པ་ཚོལ་བས་ཆོས་ཡང་དག་པར་
བརྗོད་པར་བགྱིད་པ་དེ་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པས་དབེན་པ་ལ་གནས་པའོ། །སེམས་
དང་། ཡིད་དང་། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་བྲལ་བས་གཅིག་གིས་ཅིག་ཤོས་འཚོལ་བ་མ་ལགས་སོ། །ཚོལ་བ་དང་བྲལ་བས་གཅིག་གིས་ཅིག་ཤོས་ཚོལ་བ་མ

T1695 - 781

ལགས་སོ། །བགྲོ་བ་མ་མཆིས་པས་གཅིག་ལ་ཅིག་ཤོས་ཀྱིས་བསྟང་བ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་དབེན་པ་དབེན་པ་ཞེས་བགྱི་བ་འདི་ནི་མི་གཉིས་པའི་
ཚིག་བླ་དགས་ཏེ། མི་གཉིས་པ་ལས་གུད་ན་ཆོས་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རང་
བཞིན། མཚན་མ་མ་མཆིས་པའི་རང་བཞིན་སྨོན་པ་མ་མཆིས་པའི་རང་བཞིན་མངོན་པར་འདུ་མི་བགྱིད་པའི་རང་བཞིན། མ་སྐྱེས་མ་བྱུང་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། རྣམ་པར་
དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡང་མ་ལགས། རྣམ་པར་མ་དག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ལགས། སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡང་མ་ལགས། སྦྱིན་པ་ལ་
མོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ལགས། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོབ་པ་ཡང་མ་ལགས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ལགས། གནོད་སེམས་

༥

༄༅། །ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ལགས། བཟོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ལགས། ལེ་ལོ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་
ལགས། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ལགས། སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ལགས། མཉམ་པར་གཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་
ལགས། ཤེས་རབ་འཆལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ལགས། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་ཐོབ་པ་མ་ལགས་ཏེ། གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་མ་མཆིས་པ་དེ་དག
ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཐོང་བ་ཞེས་བགྱིའོ། །ཐོབ་པ་འདི་འདྲ་བ་འདི་ནི་འདུ་བྱེད་སྤྱོད་ཡུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ལགས། སེམས་སྤྱོད་ཡུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ལགས། གཉིས་པ་ལ་
སྤྱོད་ཡུལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ལགས། དམིགས་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ལགས། མངོན་པར་རྟོགས་པ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ལགས། སྤོང་བ་འདོད་པ་རྣམས་

T1695 - 783

ཀྱིས་མ་ལགས། འབྱུང་བའི་སེམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ལགས། སངས་རྒྱས་སུ་དམིགས་པ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མ་ལགས། ཆོས་དང་དགེ་འདུན་དུ་དམིགས་པ་ཅན་
རྣམས་ཀྱིས་མ་ལགས། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་གཉིས་སུ་ལྟ་བ་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་ཆོས་ཆོལ་བ་གང་ལགས་པ་དེ་
ནི་ཅི་ཡང་ཆོལ་བ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་ཆོལ་བ་ནི་ཆོས་ཆོལ་བའོ། །ཡང་དག་པར་ཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཆོས་
སམ། ཆོས་མ་ལགས་པ་མི་དམིགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། གང་སྙོམ་སེམས་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་ཆོས་སོ། །གང་ཆོས་སུ་སྒྲོ་བཏགས་པ་
ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་ཆོས་སོ། །གང་ཡིད་ཀྱིས་སྨོན་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དེ་ནི་ཆོས་སོ། །གང་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་དེ་ནི་ཆོས་སོ་སྙམ་མོ། །གང་

ཐུར། ༨༥

༄༅། །འདི་སྐད་དུ་སྨྲ་བ་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་པ་སླམ་བགྱིད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་
འཐུན་པར་བགྱིད་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། འོད་སྲུང་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་འཐུན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཆོས་ཞེས་བགྱི་བ་ནི་སྨྲ་མ་མཆིས་པའི་ཚིག་བླ་དགས་ཏེ། གང་སྨྲ་མི་འབྱིན་པ་ནི
དེའི་ཆོས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་ལ་སྨྲ་མི་འབྱིན། རྣ་བས་སྒྲ་རྣམས་དང་། སྣས་དྲི་རྣམས་དང་། ལྕེས་རོ་རྣམས་དང་། ལུས་ཀྱིས
རེག་བྱ་རྣམས་དང་། ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་ལ་སྨྲ་མི་འབྱིན་པ་དེ་ནི་ཆོས་སོ། །དེ་ལ་ཇི་ལྟར་ན་མིག་གིས་གཟུགས་རྣམས་ལ་སྨྲ་མི་འབྱིན་ཅེ་ན། ཐད་པ་མ་མཆིས་པའི་སྐད

T1695 - 785

དུའོ༔ །མིག་ནི་གཟུགས་ལ་ཕྲད་པར་མི་བགྱིད། རྣ་བར་སྒྲ་ལ་མ་ལགས། སྣས་དྲི་ལ་མ་ལགས། ལྕེས་རོ་ལ་མ་ལགས། ལུས་ཀྱིས་རེག་བྱ་ལ་མ་ལགས། ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་ལ་ཕྲད་པར་མི་བགྱིད་དོ། །གང་ཕྲད་པར་མི་བགྱིད་པ་དེ་ནི་སྨྲ་མི་འབྱིན་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་ན་ཆོས་ལ་སྨྲ་འབྱིན་པ་མ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། གཅིག་གིས་གཅིག་མ་འཚལ། རྣམ་པར་མ་འཚལ། མི་རྟོག་རྣམ་པར་མི་རྟོག འབྱུང་བར་མི་བགྱིད༔ འཇིག་པར་མི་བགྱིད། འབྲི་བར་མི་བགྱིད། འཕེལ་བར་མི་བགྱིད། ཆགས་པར་མི་བགྱིད། མི་ཆགས་པར་མི་བགྱིད། འཁོར་བར་མི་བགྱིད། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་མི་བགྱིད་དེ། འདི་དག་ནི་སུའི་ཡང་མ་ལགས། འདི་དག་ནི་ཅི་ཡང་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་འདི་དག་ནི་སྐྱེ་བར་ཡང་མི་

༧༥

༄༅། །བགྱིད༔ ཆགས་པར་ཡང་མི་བགྱིད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་འདི་དག་ནི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར། རྣམ་པར་བྱང་བར་
ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་དེ་ལྟར་འཚལ་ཏོ། །བདག་གིས་དེ་ལྟར་རྟོགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་བདག་གིས་འདི་ལྟར་འཚལ། འདི་ལྟར་
རྟོགས་སོ་ཞེས་དེ་སྐད་མཆི་བ་འདི་ནི་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཀྱི་འགྱུར་བའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ནི་འདི་སྙམ་དུ་འདི་ནི་བདག་ཅག་གི་འགྱུར་བའོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་
སོ༔ །གང་དེ་ལྟར་འཚལ་བ་དེ་ནི་སུ་དང་ཡང་མི་རྩོད་དེ། གང་མི་རྩོད་པ་དེ་ནི་དགེ་སློང་གི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ། །གང་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དེ་ནི་
གང་ནས་ཀྱང་འཇུག་པར་ཡང་མི་བགྱིད། མི་འཇུག་པར་ཡང་མི་བགྱིད། སྦྱོར་བར་ཡང་མི་བགྱིད། མི་སྦྱོར་བར་ཡང་མི་བགྱིད། འགྲོ་བར་ཡང་མི་བགྱིད། སྤྱོད་པར་

TI695 - 787

ཡང་མི་བགྱིད། འབྲི་བར་ཡང་མི་བགྱིད། འཕེལ་བར་ཡང་མི་བགྱིད་དེ། ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་རྒྱུལ་དུ་མཐོང་ངོ་། །ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་རིག་པའི་རྒྱུལ་དུ་མཐོང་ངོ་། །
ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཉིད་དུ་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བར་མཐོང་སྟེ། གང་འབྱུང་བ་དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །གཞན་དུ་ན་མིང་ཙམ་
དང་། བཏགས་པ་ཙམ་དང་། ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་མཐོང་བ་ནི་མ་མཆིས་པ་མ་ལགས་སོ། །མིང་དེ་ཡང་མིང་མ་མཆིས་པའོ། །བཏགས་པ་ཡང་བཏགས་པ་མ་མཆིས་
པའོ། །ཐ་སྙད་ཀྱང་ཐ་སྙད་མ་མཆིས་པའོ། །ཆོས་མཐོང་བས་སངས་རྒྱས་མཐོང་ངོ་། །སངས་རྒྱས་མཐོང་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཐོང་ངོ་། །སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་མཐོང་བས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མཐོང་ངོ་། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་མཐོང་བས་སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་ངོ་། །སྟོང་པ་ཉིད་མཐོང་བ་ནི་མཐོང་བ་མ་མཆིས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་

༄༅། །ཅེས་མ་མཐོང་བ་ནི་ཡང་དག་པ་མཐོང་བའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དེ་ལྟར་མཐོང་བ་དང་ལྡན་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྣམས་མཉེས་པར་ཡང་མི་
བགྱིད། མི་མཉེས་པར་ཡང་མི་བགྱིད་དོ། །དེ་ཆོས་མཉེས་པར་ཡང་མི་བགྱིད། མི་མཉེས་པར་ཡང་མི་བགྱིད་དོ། །དེ་དགེ་འདུན་མཉེས་པར་ཡང་མི་བགྱིད། མི་
མཉེས་པར་ཡང་མི་བགྱིད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བདུད་རྣམས་དང་ཡང་མི་རྩོད་ན། ཆོས་འཐུན་པ་རྣམས་དང་མི་
རྩོད་པ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་འཚལ་ཏེ་དེ་ནི་གནས་མ་ལགས་སོ། །བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་བདག་གི་ཕྱོགས་སུ་འགྱུར་བར་མཐོང་བས་གང་དང་ཡང་རྩོད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །རྩོད་པ་
མ་མཆིས་པས་སུ་དང་ཡང་ལྷན་ཅིག་སྒྲ་འབྱིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །སྒྲ་མ་མཆིས་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཞེས་

བགྱི་བ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་བཞིན་དུ་གྱུར་པ། མཉམ་པར་གནས་པ་མཉམ་པར་བཟོད་པ་སྟེ། དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །གང་དུ་ཡང་མི་མཆི། གང་ནས་ཀྱང་མ་མཆིས་པས་དེའི་སླད་དུ་ལྡན་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་གང་ཟུང་ཟད་སླབ་དང་། ཀུན་སླབ་དེ་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་ཐོབ་པར་བགྱིད་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་མཆི་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་འཕྲུན་པ་ལྟ་ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། རབ་འབྱོར་ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་འཕྲུན་ནོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་འདི་བརྗོད་པ་ན་དགེ་སློང་ལྔ་སྟོང་ནི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་མིག་རྡུལ་དང་བྲལ་ཞིང་དྲི་མ་མེད་པ་རྣམ་པར་དག་གོ །ལྷའི་

ཤེར། ཕ། ཞི་ ཡ་སྟེ་ ཉིས་ཕྱེད

༄༅། །བུ་ལྟ་སྟོང་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་སྐྱེས་སོ། །གང་ཁྲོད་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་འདི་ཐོས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་ཐོབ་པོ་སྙམ་དུ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཤེས་སོ། །དོན་ཡོད་ཅིང་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་ངོ་། །རབ་འབྱོར་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་མ་འགགས་པས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡི་གེར་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། ཡི་གེ་ནི་མི་འགྱུར་བས་དེའི་སླད་དུ་ཡི་གེ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ཡི་གེ་ཙམ་དུ་བས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡི་གེའི་འབྲུ་དེ་དག་ནི་ཁོང་ནས་ཀྱང་སྒྲ་མི་འབྱིན། སླད་རོལ་ནས་ཀྱང་སྒྲ་

787

T1695 - 791

མི་འབྱིན་ཏེ། སྒྲ་འབྱིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་འདི་ལྟར་བདག་ཅག་ནི་སྒྲ་འབྱིན་ཏོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡི་གེའི་འབྲུ་རྣམས་ནི་ཟད་པར་ཡང་མི་འགྱུར། འཕེལ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡི་གེ་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བགྱིའོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་མ་མཆིས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་སྒྲ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲར་ཐོས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། མཚན་མ་མེད་པའི་སྒྲ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པའི་སྒྲ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའི་སྒྲར་ཐོས་སོ། །དེའི་ཆོས་གང་ཡང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་དང་འགལ་བ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཆོས་གང་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་འགལ་བར་མི་མཐོང་གི །དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲིབ་པ་མ་

༄༅། །མཆིས་པར་མཐོང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་སྐལ་པ་མཉམ་པ་དང་མ་འགགས་པར་མཐོང་ངོ་། །དེ་གང་ལས་ལྡོག་པ་དང་། གང་དུ་
འཇུག་པའི་ཆོས་དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །དེ་སེམས་ཅན་དེ་དག་ཀུན་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བགྱི་བ་ལ་མི་ཕྱོགས་པ་ཡང་མ་
ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བཟོད་པ་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་སྤོབས་པ་ཟབ་མོ་འཐོབ་སྟེ། སྤོབས་པ་ཟབ་མོ་དེ་གང་ཞེ་
ན། གང་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་མི་རྟོགས་པའོ། །ཕན་པའི་སྤོབས་པ་ཡང་འཐོབ་སྟེ། ཕན་པའི་སྤོབས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར་གྱི། མི་ཕན་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །རན་པའི་སྤོབས་པ་ཡང་འཐོབ་སྟེ། རན་པའི་སྤོབས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་ཇི་ཙམ་གྱི་གཏམ་གྱིས་

TI695 - 793

སེམས་ཅན་བདེ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཙམ་གྱི་གདམ་བགྱིས་པ་འདི་ནི་རན་པའི་སྤོབས་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །མྱུར་བའི་སྤོབས་པ་ཡང་འཐོབ་སྟེ། མྱུར་བའི་སྤོབས་པ་གང་ཞེ་
ནོ། གང་གིས་མྱུར་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་འདུལ་བའོ། །འབྲས་བུ་མཆིས་པའི་སྤོབས་པ་ཡང་འཐོབ་སྟེ། འབྲས་བུ་མཆིས་པའི་སྤོབས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་རྒྱུན་མི་
འཆད་པར་སེམས་ཅན་ཐར་བར་བགྱིད་པའོ། །ལྷན་ཅིག་པའི་སྤོབས་པ་ཡང་འཐོབ་སྟེ། ལྷན་ཅིག་པའི་སྤོབས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་
སྨྲ་བའོ། །སྤྲོ་བའི་སྤོབས་པ་ཡང་འཐོབ་སྟེ། སྤྲོ་བའི་སྤོབས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་ཚིག་གཅིག་བསྟན་པས་ཚིག་བརྒྱ་སྟོང་ལས་ལྷག་པའི་སྤོབས་པ་སྤྲོ་བའོ། །ཡང་
བའི་སྤོབས་པ་ཡང་འཐོབ་སྟེ། ཡང་བའི་སྤོབས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་བརྡ་བགྱིས་པ་ཙམ་གྱིས་ཐམས་ཅད་ཤེས་ནས་སྟོན་པའོ། །བདེ་བའི་སྤོབས་པ་ཡང་འཐོབ་

༄༅། །སྟེ། བདེ་བའི་སྤོབས་པ་གང་ཞེ་ན། བདེ་བའི་སྤོབས་པ་གང་གིས་འདུལ་བ་རྣམས་ཉན་པས་ངོམས་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །ཅང་ཤེས་ཀྱི་
སྤོབས་པ་ཡང་འཐོབ་སྟེ། ཅང་ཤེས་ཀྱི་སྤོབས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལས་མི་འདའ་བའོ། །དུལ་བའི་སྤོབས་པ་ཡང་འཐོབ་སྟེ། དུལ་བའི་
སྤོབས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་རྒྱགས་པ་དང་། བག་མེད་པ་མི་སྐྱེད་པའོ། །ཞི་བའི་སྤོབས་པ་ཡང་འཐོབ་སྟེ། ཞི་བའི་སྤོབས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་བདག་དང་
གཞན་རྣམས་ཞི་བར་བགྱིད་པའོ། །སྒྲའི་སྤོབས་པ་ཡང་འཐོབ་སྟེ། སྒྲའི་སྤོབས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་འདུལ་བའོ། །དབེན་
པའི་སྤོབས་པ་ཡང་འཐོབ་སྟེ། དབེན་པའི་སྤོབས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་འདུལ་བའོ། །མཐོ་བའི་སྤོབས་པ་ཡང་འཐོབ

T1695 - 795

སྟེ། མཐོ་བའི་སྤོབས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལ་འདུལ་བའོ། །ཐུན་མོང་མ་ལགས་པའི་སྤོབས་པ་ཡང་འཐོབ་སྟེ། ཐུན་མོང་མ་ལགས་པའི་སྤོབས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་མ་འདྲེས་པ་དང་། སྟོབས་དང་། མི་འཇིགས་པའི་གཏམ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་སྤོབས་པ་ཡང་འཐོབ་སྟེ། ཞི་གནས་ཀྱི་སྤོབས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཏམ་རྣམས་བཀྲིད་པའོ། །མ་སྨད་པའི་སྤོབས་པ་ཡང་འཐོབ་སྟེ། མ་སྨད་པའི་སྤོབས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཚིམ་པར་བགྱིད་པའོ། །རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་སྤོབས་པ་ཡང་འཐོབ་སྟེ། རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གྱི་སྤོབས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་པའོ། །སྟོན་པའི་སྤོབས་པ་ཡང་འཐོབ་སྟེ། སྟོན་པའི་སྤོབས་པ་གང་ཞེ་ན། གང་གིས་འཁོར་བཞི་ལ་བག་མི་ཚ་བར་ཆོས་སྟོན་པའོ། །བཅོམ་

༄༅། །ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་པ་སླམ་བགྱིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་འཕྲུན་པར་
བགྱིད་དམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། མ་འགགས་པ་བྲོད་ཀྱི་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་འཕྲུན་ནོ།། །།བམ་པོ་དྲུག་པ། དེ་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་སྒྲ་གཅན་ཟིན་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ཚོལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་
འཛིན་པ་བཙལ་བར་བགྱིའོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་འཛིན་པ་རྣམས་ལས་ཆོས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་བཙལ་བ་དེ་ལ་བརྩོན་པར་
གྱུར་པས་ཆོས་འཛིན་པ་རྣམས་ལས་བཙལ་བར་བགྱིའོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ལྷུར་ལེན་པ་རྣམས་ལས་ཆོས་སྐྱེའི་ཟང་ཟིང་ལྷུར་ལེན་པ་རྣམས་ལས་

མ་ལགས་སོ། །ལུས་དང་སྲོག་ལ་མི་ལྟ་བ་རྣམས་དང་། འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་ལྟ་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་དང་། དབེན་པ་འདོད་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེའི། གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དང་། གྲོང་རྡལ་ལ་མངོན་པར་དད་པ་རྣམས་ལས་མ་ལགས་སོ། །འགྲོགས་ན་བདེ་བ་རྣམས་ལས་སྐྱེའི། འགྲོགས་ན་མི་བདེ་བ་རྣམས་ལས་མ་ལགས་སོ། །ང་རྒྱལ་མ་མཆིས་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེའི། ང་རྒྱལ་གྱིས་ཁེངས་པ་རྣམས་ལས་མ་ལགས་སོ། །ངེས་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེའི། མགུ་དཀའ་བ་རྣམས་ལས་མ་ལགས་སོ། །སེམས་མཉེན་ཞིང་འཇམ་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེའི། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་རྨུན་ཅན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ལས་མ་ལགས་སོ། །སེམས་དབེན་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེའི། སེམས་ཆགས་པ་རྣམས་ལས་མ་ལགས་སོ། །སྡིག་པ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེའི། སྡིག་པ་འཆབ་པ་རྣམས་ལས་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྦྱིན་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་

TI695 - 798

སྟོང་ ཁ [illegible]

༄༅། །བ་རྣམས་ལས་ཆོས་སྐྱེའི། སེར་སྣ་ཅན་རྣམས་ལས་མ་ལགས་སོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེའི། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་
རྣམས་ལས་མ་ལགས་སོ། །བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེའི། གནོད་སེམས་ཅན་རྣམས་ལས་མ་ལགས་སོ། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེའི། ལེ་
ལོ་ཅན་རྣམས་ལས་མ་ལགས་སོ། །སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེའི། སེམས་རྣམ་པར་གཡེངས་པ་རྣམས་ལས་མ་ལགས་སོ། །ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་རྣམས་ལས་
སྐྱེའི། ཤེས་རབ་འཆལ་པའི་རྣམས་ལས་མ་ལགས་སོ། །མང་དུ་ཐོས་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེའི། ཐོས་པ་ཉུང་བ་རྣམས་ལས་མ་ལགས་སོ། །ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བརྟོན་པ་
རྣམས་ལས་སྐྱེའི། ངན་པའི་བསམ་པ་སེམས་པ་རྣམས་ལས་མ་ལགས་སོ། །ལེགས་པར་བགྱིད་པའི་ལས་བགྱིད་པ་རྣམས་ལས་སྐྱེའི། ངན་པར་བགྱིད་པའི་ལས་བགྱིད་

T1695 - 799

པ་རྣམས་ལས་མ་ལགས་སོ། །ལེགས་པར་བཤད་པ་ལ་དགའ་བ་རྣམས་ལས་སྐྱེའོ། འཇིག་རྟེན་རྒྱང་པན་པའི་གསང་ཚིག་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་རྣམས་ལས་མ་ལགས
སོ།། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་རྣམས་ལས་སྐྱེའོ། ལྟ་བར་གྱུར་པས་རྣམ་པར་བསྒྲིབས་པ་རྣམས་ལས་མ་ལགས་སོ། །བསླབ་པ་འཆལ་བ་རྣམས་ལས
སྐྱེའོ།། བསྙེན་བཅོས་འཚལ་བ་རྣམས་ལས་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་གང་བསླབ་པ་འཚལ་བ་ནི་དེའི་ཆོས་ལགས་སོ། །བསླབ་པ་དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ
ན།། བཅོམ་ལྡན་འདས་བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ན་བསླབ་པ་གསུམ་དུ་བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་འདུ་བར་འགྱུར་རོ། །གསུམ་གང་ཞེ་ན། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ
པ་དང་། ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་དང་། ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གང་བསླབ་པ་གསུམ

T1695 - 800

༄༅། །ཡོ་འདི་དག་ལ་སློབ་པ་དེ་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སློབ་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོའི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པས་བསྡམས་པ་ཡང་ལགས་ལ། སོ་སོར་ཐར་པ་ཙམ་གྱིས་དག་པར་ཡང་མི་སེམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ལ་རྟེན་པ་ལགས་སོ། །ཚིག་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡང་ལགས་ལ། ཚིག་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ཙམ་གྱིས་དག་པར་ཡང་མི་སེམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚིག་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་རྟེན་པ་ཡང་ལགས་སོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་རབ་ཏུ་ཕྲ་བ་དག་ལ་འཇིགས་པར་ལྟ་བ་ཡང་ལགས་ལ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ལ་རྟེན་པ་ཡང་ལགས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཆོས་ཐམས་

ཙན་གྱི་དེ་ཁོན་འཚལ་བས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པས་འཛིགས་ཤིང་སྐྲག་པ་མ་མཆིས་པ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དེ་ཁོན་འཚལ་བ་ལགས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་སྤྱོད་ཡུལ་བ་རྣམས་ལགས་ཏེ། རྟོག་པ་དང༌། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང༌། ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་སྤྱོད་ཡུལ་བ་མ་ལགས་སོ། །ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་སློབ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་སློབ་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་སློབ་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །མཚན་མ་མ་མཆིས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང༌། སྨོན་པ་མ་མཆིས་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང༌། མངོན་པར་འདུ་མི་བགྱིད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་དང༌། མ་སྐྱེས་པ་དང༌། མ་བྱུང་བར་མཉམ་པ་ཉིད་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས་སློབ་པ་འདི་ནི་ཡང་དག་པར་བླངས་ནས། བསླབ་པའི་གཞི་རྣམས་ལ་སློབ་པ་ཞེས

ཤེར། ཅ [illegible]

༄༅། །བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འདི་ལ་
སེམས་ཅན་རྣམས་དགོད་པར་བྱའོ། །སྙམ་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལགས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷག་པའི་
སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་གང་ཞེ་ན། གང་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་རྣམས་ལ་སློབ་པ་ལགས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་གིས་ལྷག་པའི་
སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་འདི་ལ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསླབ་པར་བགྱིའོ་སྙམ་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷག་པའི་སེམས་ཀྱི་བསླབ་པ་ལགས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་གང་ཞེ་ན། གང་སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་སློབ་པ་ལགས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་

T1695 - 803

ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་འདི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་ལགས་
ཏེ། བསླབ་པ་གསུམ་པོ་འདི་དག་ཏུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་ཐམས་ཅད་འདུས་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་སེམས་
ཅན་རྣམས་སྲུང་བ་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་ལགས་སོ། །གང་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བ་དེ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་སྙེམས་པ་སྟེ། དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
བསམ་པ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱིད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མངོན་པར་འགྱུར་བའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏེ། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་
ཆགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དབེན་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏེ། འདུ་འཛི་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཆགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ནང་དུ་ཡང་དག་འཇོག་པའི་ངང་

༄༅། །རྩུལ་ཅན་ཏེ། བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཆགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་དང་རྩུལ་ཅན་ཏེ། ཡུལ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཆགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དང་རྩུལ་ཅན་ཏེ། སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཆགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཆོས་ཉན་པའི་དང་རྩུལ་ཅན་ཏེ། འཇིག་རྟེན་པའི་གཏམ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཆགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཆོས་སྟོན་པའི་དང་རྩུལ་ཅན་ཏེ། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ཡང་སོང་ནས་ཆོས་སྟོན་པས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་དང་རྩུལ་ཅན་ཏེ། སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བའི་ལོག་པར་ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་དང་རྩུལ་ཅན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་ཕྱིར་རྩོལ་གྱི། བདག་ལ་ཕན་པའི་

ཕྱིར་མ་ལགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བསམ་པའི་དང་རྒྱལ་ཅན་ཏེ། ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་པར་འཚལ་གྱི་བདག་ནི་མ་ལགས་སོ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ལྷག་པའི་བསམ་པའི་དང་རྒྱལ་ཅན་ཏེ། གཞན་ཡང་དོན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་རབ་ཏུ་ནོར་དང་ལྡན་པ་ལགས་ཀྱི། བདག་གི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་ནི་
མ་ལགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྦྱོར་བའི་དང་རྒྱལ་ཅན་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་དགེ་བ་རེ་རེའི་ཕྱིར་ཡང་བསྐལ་པ་གྲངས་མ་མཆིས་པར་ཡོངས་སུ་
སྒྲུབ་པར་སྤྲོ་ཞིང་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྦྱིན་པའི་དང་རྒྱལ་ཅན་ཏེ། ཡན་ལག་གི་དམ་པ་མགོ་ཡང་ཡོངས་སུ་གཏོང་ཞིང་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡང་
བགྱིད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དང་རྒྱལ་ཅན་ཏེ། སེམས་ཅན་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་

༄༅། །བཟོད་པའི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏེ། བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཇིགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཅན་
ཏེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱང་ཆུབ་ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བསམ་གཏན་གྱི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏེ། སྒྲ་ཐམས་ཅད་དང་བྱ་
བའི་བརྩམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཁྲུགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་དང་མཚུངས་པར་
མཐོང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་ངང་ཚུལ་ཅན་ཏེ། འཁོར་བ་ལ་མི་གནས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངང་ཚུལ་ཅན་
ཏེ། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་མི་འདའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་པ་སླམ་བགྱིད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཆོས་ཡང་དག་པར་

བརྗོད་པ་དང་འཐུན་པར་བགྱིད་དམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། སྒྲ་གཅན་ཟིན་ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་འཐུན་ནོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་བདག་དུལ་བ་དེ་སེམས་ཅན་གཞན་འདུལ་བའི་སླད་དུ་
སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཇི་ཙམ་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཇི་ཙམ་པ་དང་། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གི་ཁམས་སུ་གདགས་པས་བཏགས་པ་ཇི་ཙམ་པ
དེ་སྲིད་ཀྱི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་འདུལ་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོའོ། །དེ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་ཡིན་ན། དེ་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བོད་དུ
མི་ཆུད་དོ་སྙམ་མོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་དུལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་དང་། བརྩོན་པ་ཐམས་ཅད་མི་སྤྱོད་དོ། །

༄༅། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཚན་མ་མ་མཆིས་པས་དུལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་དཔྱོད་པ་མི་སྤྱོད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྨོན་པ་མ་
མཆིས་པས་དུལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཡིད་ཀྱིས་སྨོན་པ་དང་། སྨོན་ལམ་ཐམས་ཅད་མི་སྤྱོད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་མ་མཆིས་པས་དུལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཆགས་པ་ཐམས་
ཅད་མི་སྤྱོད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་མ་མཆིས་པས་དུལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཐ་དད་པ་མི་སྤྱོད་དོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྲོག་མ་མཆིས་པས་དུལ་བ་
སྟེ། དེ་ལ་འཆི་འཕོ་དང་། སྐྱེ་བ་མི་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་པས་དུལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་སླུ་བ་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་
འབྱུང་བས་དུལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་བདག་པོ་མི་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པས་དུལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་དྲན་པ་དང་ཡིད་ལ་བགྱིད་པ་མི་འཇུག་གོ །ཆོས་

TI695 - 809

ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་པའི་སྤོང་བས་དུལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་བླང་བ་དང་དོར་བ་མི་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པས་དུལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་འོང་བ་དང་འགྲོ་བ་
མི་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དབང་པོས་དུལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་དམན་པ་མི་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོབས་ཀྱི་དུལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་འཇོམས་པ་མི་འཇུག་གོ །ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གིས་དུལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་མི་ཤེས་པ་མི་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ལམ་གྱིས་དུལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་བྱུབ་དན་པ་དང་། སེམས་པ་དན་
པ་མི་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོབས་བཅུས་དུལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་འཇིགས་པས་དུལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་
འཇིགས་པ་དང་སྐྲག་པ་ཐམས་ཅད་མ་མཆིས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅན་ནི་མ་འདྲེས་པས་དུལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་རྩོལ་བ་ཐམས་ཅད་མི་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་

T1695 - 810

ཤེར། ཁ

༄༅། །དུལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་མ་རིག་པ་མི་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱེད་པ་པོ་མ་མཆིས་པས་དུལ་བ་སྟེ། དེ་ལ་འདུ་བྱེད་མི་འཇུག་གོ །ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་དམིགས་པ་མ་མཆིས་པས་དེ་ལ་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མི་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་པ་མ་མཆིས་པས་དེ་ལ་མིང་དང་གཟུགས་མི་འཇུག་གོ །ཆོས་
ཐམས་ཅད་གནས་མ་མཆིས་པས་དེ་ལ་སྐྱེ་མཆེད་དྲུག་མི་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་གཉིས་པས་དེ་ལ་རེག་པ་མི་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་རིག་པ་མ་
མཆིས་པས་དེ་ལ་ཚོར་བ་མི་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངའི་མ་མཆིས་པས་དེ་ལ་སྲེད་པ་མི་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མཐུ་རྩལ་མ་མཆིས་པས་དེ་ལ་ལེན་པ་མི་
འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ལུས་མ་མཆིས་པས་དེ་ལ་སྲིད་པ་མི་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འཆི་འཕོ་མ་མཆིས་པས་དེ་ལ་སྐྱེ་བ་མི་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་

སྙིང་པོ་ཅན་ལགས་པས་དེ་ལ་ཀྲ་བ་མི་འཇུག་གོ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་ཟད་པས་དེ་ལ་འཆི་བ་མི་འཇུག་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་
སྒྲིབ་པ་མ་མཆིས་པའི་ལམ་ལགས་སོ། །ལམ་འདི་ལ་རྣམ་པར་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བདུད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པ་ལགས་སོ། །ཕས་ཀྱི་རྒོལ་བ་
ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་ཐུལ་བ་ལགས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་རྫི་བ་ལགས་སོ། །སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྔགས་པ་ལགས་སོས། །ལྷ་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་ཕྱག་བགྱི་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་གཏེར་ཆེན་པོ་ཀློད་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །
མི་དབུལ་བ་ཞེས་བགྱིའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྟན་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཛོད་འཛིན་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །ཕུ་བ་ཕུས་པ་

༄༅། །དང་། བྱེད་པ་བྱས་པ་དང་། བདག་གི་དོན་རྗེས་སུ་ཐོབ་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །རྒྱ་མཚོ་ལྟར་གཏིང་ཚད་ཡས་པ་དང་། རི་རབ་ལྟར་མི་གཡོ་བ་
ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་པ་སྙམ་བགྱིད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་འཕྲུན་པར་བགྱིད་
ལགས་སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཉེ་བར་འཁོར་ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་འཕྲུན་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་འདི་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་
ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ལགས་སོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་བརྩོན་པའི་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་མཉེས་པར་བགྱིད་པའོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ནི་ཆོས་བླ་མར་གྱུར་
པའོ༔ །བཅོམ་ལྡན་འདས་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གསུངས་པའི་མདོ་སྡེ་ཟབ་པ་རྣམས་ལུང་འདོན་པ་དང་། ཁ་
ཏོན་བགྱིད་པ་དང་། དོན་དང་ཚིག་སེམས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་སྲུབ་པ་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྲུབ་པ་གང་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ལས་གང་ཅི་ཡང་རུང་། ངག་གི་ལས་གང་ཅི་ཡང་རུང་། ཡིད་ཀྱི་ལས་གང་ཅི་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་

༄༅། །ལྟ་བས་འཇུག་གོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྔོན་དུ་འགྲོའོ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཆེན་པོའི་དབང་དུ་གྱུར་པའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་
གནས་ཀྱི་རྒྱུའོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ལས་བྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པ་འདི་ལྟ་བུས་འདུ་ཤེས་འདི་ལྟར་གྱུར་
ཏེ། གང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པ་དང་། བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་པ་དེ་བདག་གིས་བསྒྲུབ་བོ་སྙམ་མོ། །དེ་ཕུང་པོ་རྣམས་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སོ་སོར་རྟོག་པ་
སྒྲུབ་ཀྱང་ཕུང་པོ་ཡོངས་སུ་དོར་བར་ཡང་མི་འཚོལ་ལོ། །ཁམས་རྣམས་ལ་སྦྲུལ་གདུག་པ་ལྟ་བུར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྒྲུབ་ཀྱང་། ཁམས་ཡོངས་སུ་དོར་བར་ཡང་མི་འཚོལ་
ལོ། །སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ལ་གྲོང་སྟོང་ལྟ་བུར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྒྲུབ་ཀྱང་སྐྱེ་མཆེད་ཡོངས་སུ་དོར་བར་ཡང་མི་འཚོལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཟུགས་ལ་དབུ་བ་རྡོས་པ་ལྟ་བུར་སོ་

TI695 - 815

༄། །ཤེར་ཕྱིན། ཁྲི་བརྒྱད། ཀ

སོར་རྟོག་པ་སྒྲུབ་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པར་སྒྲུབ་པ་ཡང་མི་འདོར་རོ། །ཚོར་བ་ལ་ཆུའི་ཆུ་བུར་ལྟ་བུར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྒྲུབ་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་
པའི་བསམ་གཏན་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་སྦྱོར་བ་ལ་མི་རྩོམ་པ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །འདུ་ཤེས་ལ་སྨིག་རྒྱུ་ལྟ་བུར་སོ་སོར་
རྟོག་པ་སྒྲུབ་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་པ་མི་སྒྲུབ་པ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །འདུ་བྱེད་རྣམས་ལ་ཆུ་ཤིང་ལྟ་བུར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྒྲུབ་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་
མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མི་སྒྲུབ་པ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་སོ་སོར་རྟོག་པ་སྒྲུབ་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་བའི་ལུས་དང་། ངག་དང་། ཡིད་ཀྱི་
ལས་སྒྲུབ་པ་མི་སྒྲུབ་པ་ཡང་མ་ལགས་སོ། །སྦྱིན་པས་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་མི་རེ་བ་སྒྲུབ་བོ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་ཡོངས་སུ་སྐྱོབ་པ་སྒྲུབ་

སྔགས། ཕ

༄༅། །བོ། །བཟོད་པས་དུལ་བ་དང་ཞི་བ་སྒྲུབ་བོ། །བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་དགེ་བའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ཐམས་ཅད་སྒྲུབ་བོ། །བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་ཡོངས་སུ་ལས་སུ་རུང་བ་སྒྲུབ་བོ། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་བ་སྒྲུབ་བོ། །དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པར་གཞག་པ་སྒྲུབ་བོ། །ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལུས་དང་སེམས་དྲི་མ་མེད་པ་སྒྲུབ་བོ། །རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཆགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་སྒྲུབ་བོ། །དབང་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་པའི་མཆོག་སྒྲུབ་བོ། །སྟོབས་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲུབ་བོ། །བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྣམས་ཀྱིས་ཐེ་ཚོམ་མེད་པ་སྒྲུབ་བོ། །ལམ་གྱིས་ཁན་མ་ཐོབ་མེད་པོ་སྒྲུབ་བོ། །ཚངས་པའི་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དྲང་པོ་སྒྲུབ་བོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་གང་སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་པ་དེ་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ

813

TI695 - 817

ལགས་སོ། །དེ་ལ་སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྨོན་པ་མ་མཆིས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྨོན་པ་ལ་དགའ་བ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལ་དགའ་བ་མ་ལགས་སོ། །སྟོང་
པ་ཉིད་ནི་མཚན་མ་མ་མཆིས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མཚན་མ་མ་མཆིས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་ཏེ། མཚན་མ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་དམ་པའི་
ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མ་ལགས་སོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ནི་སྨོན་ལམ་ཡང་དག་པར་ཆད་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྨོན་པ་མ་མཆིས་པ་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་
འཛིན་པ་ལགས་ཏེ། སྨོན་ལམ་ལ་གནས་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མ་ལགས་སོ། བཅོམ་ལྡན་འདས་དམིགས་པ་ཅན་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མ་
ལགས་སོ། །ངར་འཛིན་པ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པ་ལ་གནས་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མ་ལགས་སོ། །མངོན་པའི་ང་རྒྱལ་ཅན་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་

T1695 - 818

༄༅། །འཛིན་པ་མ་ལགས་སོ། །སྨིན་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལ་གནས་པ་ལ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མ་ལགས་སོ༔ །ཕྲག་དོག་དང་། སེར་སྣ་ལ་གནས་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མ་ལགས་སོ། །འདོད་པ་དང་གནོད་སེམས་དང་རྣམ་པར་འཚེ་བ་མེད་པ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཐ་དད་པའི་འདུ་ཤེས་མ་མཆིས་པ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ༔ །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དག་ཆོས་རྣམས་སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགག་པ་མ་མཆིས་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་འོང་བ་མ་མཆིས་པ་དང་། འགྲོ་བ་མ་མཆིས་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་

འདས་གང་དང་། བདག་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་མ་ལགས། རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡང་མ་ལགས་པར་མཐོང་བ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །
གང་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་ཆགས་པ་ཡང་མ་མཆིས། མུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཁོང་ཁྲོ་ཡང་མ་མཆིས་པ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་
པ་ལགས་སོ། །གང་དག་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་འཛིན་ཀྱང་ཆོས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་ཡང་མ་མཆིས་པ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །གང་
དག་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་དང་། སྡིག་པ་མི་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་ལྷན་ཅིག་མི་གནས་ཀྱང་ཆོས་མ་ལགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱང་མ་
མཆིས་པ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །གང་དག་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ཡང་བདག་གི་སེམས་ཅན་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ་སྙམ་དུ་རློམ་སེམས་མ་

ཤེར། ཁ

༄༅། །མཆིས་པ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །གང་དག་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ལ་བསྙེན་བཀུར་བགྱིད་ཀྱང་ལུས་དང་། ངག་དང་། སེམས་ཀྱི་བརྟུལ་བ་ཡང་མ་ལགས་པ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །གང་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་སྒྱུར་ཡང་ཆོས་དང་ཆོས་མ་ལགས་པའི་འདུ་ཤེས་ལ་མི་སྤྱོད་པ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །གང་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་བའི་སླད་དུ་འཚམ། སྤོང་བའི་སླད་དུ་ཡང་མ་ཞུགས་པ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །གང་དག་ཐོབ་པར་བགྱི་བའི་སླད་དུ་འཚམ། མངོན་སུམ་དུ་བགྱི་བའི་སླད་དུ་ཡང་མ་ཞུགས་པ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །གང་དག་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མི་འཛིན་པ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །གང་དག

སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡང་མ་ལགས། སློབ་པ་ཡང་མ་ལགས། དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་མ་ལགས། གང་ལ་ཡང་གནས་པ་མ་ལགས་ལ། འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་ཀྱང་ཟད་པ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ཡང་མི་སྨོན་པ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །གང་དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་མཆི་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོར་འདུ་ཤེས་པ་མ་མཆིས་པ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །གང་དག་བདུད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་བགྱིད་ཀྱང་བདུད་དང་བདུད་ཀྱི་རིས་རྣམས་ཀྱང་མི་དམིགས་པ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །གང་དག་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་ཡང་སྟོན་མ་མཆིས་པའི་ཆོས་ཀྱང་མི་འཐོབ་པ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་

༄༅། །སོ། །གང་དག་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་ཡང་སེམས་ཅན་དང་ཆོས་གང་ཡང་འཇུག་པ་མ་མཆིས་ལྡོག་པ་ཡང་མ་མཆིས་པ་དེ་དག་དམ་
པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །གང་དག་མུ་སྟེགས་བྱེད་པ་ཐམས་ཅད་ཚར་གཅོད་ཀྱང་རྩོད་པ་ཡང་དེ་མ་མཆིས་པ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་
ལགས་སོ། །གང་དག་སྐྱེས་པ་ཡང་གསར་པ་ཡང་མ་ལགས། རྙིང་པ་ཡང་མ་ལགས་པ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །གང་དག་འཆིང་བ་ཡང་མ་
མཆིས། ཟད་པ་ཡང་མ་མཆིས་པ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །གང་དག་ཁམས་གསུམ་པ་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་ཡང་གང་དུ་ཡང་མི་འཆིང་བ་
དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །གང་དག་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་བརྗོད་ཀྱང་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཡང་མ་མཆིས་པ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་

TI695 - 823

པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དག་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མི་ཆགས་ལ་གང་དག་ཀྱང་སྣར་མི་ཕྱོགས་པ་དེ་དག་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལགས་སོ། །
བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་པ་སླམ་བགྱིད་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་འཐུན་པར་བགྱིད་པ་ལགས་
སམ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ་ཁྱོད་ཀྱི་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་འཐུན་ནོ། ཀུན་དགའ་བོས་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་འདི་
བརྗོད་ན་ལྷའི་བུ་བརྒྱད་ཁྲི་ནི་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་སྐྱེས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སུམ་ཁྲི་ཉིས་སྟོང་ནི་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ
བོ། །དགེ་སློང་ལྔ་བརྒྱ་ནི་ལེན་པ་མེད་པར་ཟག་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་ལོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་བྱམས་པས་

༄༅། །འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཕུབ་མ་བོར་ནས་འབྲས་ལེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མ་ལགས་པ་བོར་ནས
ཆོས་འཛིན་ཏོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེར་སྣ་བོར་ནས་སྦྱིན་པ་དང་། འཆལ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བོར་ནས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གནོད་སེམས་བོར་ནས་བཟོད་པ
དང་། ལེ་ལོ་བོར་ནས་བརྩོན་འགྲུས་དང་། རྣམ་པར་གཡེང་བ་བོར་ནས་བསམ་གཏན་དང་། འཆལ་པའི་ཤེས་རབ་བོར་ནས་ཤེས་རབ་འཛིན་པ་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར
བཟུང་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་ཡིད་ཀྱིས་སྨོན་པ་ནི་ཆོས་མ་ལགས་སོ། །གང་མི་སྨོན་པ་དེ་ནི་མི་འཛིན་ཏོ། །གང་མི་འཛིན་པ་དེ་མི་སྤུང་ངོ་། །གང་
མི་སྤུང་བ་དེ་ཀུན་ནས་ཉོན་མི་མོངས་སོ། །གང་ཀུན་ནས་ཉོན་མི་མོངས་པ་དེ་མི་རྟོག་གོ། །གང་མི་རྟོག་པ་དེ་མི་བརྗོད་དོ། །གང་མི་བརྗོད་པ་དེ་རྨ་མི་ཕྱིན་ཏོ། །གང་རྨ་མི་

821

TI695 - 825

ཕྱིན་པ་དེ་མི་འཇུག་མི་ལྡོག་སྟེ། དེ་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་པ་འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བདག་ནི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སྟེ་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་བྱའོ་སྙམ་པ་འདི་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་མི་སྟོན་ཏོ། །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདོད་པ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་ལགས་པའི་སླད་དུའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདོད་པ་དང་བྲལ་ན་ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་ཏེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་བྲལ་བ་ལ་ལུང་སྟོན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་

ཤེར། ༧༥ ཁྲི། བདུན་བརྒྱ། ཉེར་བརྒྱད།

༄༅། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་སྙམ་དུ་འཇིག་རྟེན་དང་མི་འཐུན་པ་སྨྲ་བ་ནི་ལུང་བསྟན་པའོ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ། །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ
ན། གང་ལུང་བསྟན་པ་དེ་ནི་འདི་ལ་མ་མཆིས་ཏེ། གང་ལུང་སྟོན་པ་དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མ་མཆིས་སོ། །གལ་ཏེ་གང་ལུང་བསྟན་པ་དེ་ཡང་མ་མཆིས། གང་ལུང་སྟོན་པ
དེ་ཡང་དེ་བཞིན་དུ་མ་མཆིས་ན་འདི་ལ་ལུང་བསྟན་པར་ག་ལ་འགྱུར། གཞན་དུ་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པ་འཇིག་རྟེན་དང་འཐུན་པར་འཇུག་པ་ནི་འདི
སྐད་དུ། སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་གསུང་ངོ་སྙམ་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་དེ་ལ་ལུང་སྟོན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྒྱུ་མ་སྤྲུལ
པས་སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་པ་ལ་ལུང་བསྟན་ཀྱང་སྒྱུ་མ་སྤྲུལ་པ་དེ་འདི་ལྟར་བདག་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་པ་དེ་བཞིན་དུ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱིང་

823

TI695 - 827

ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒྲ་མ་སྤྲུལ་པ་ཡང་འགྱུར་བ་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །དེ་ཡང་འདི་སྙམ་དུ་སེམས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་ནི་ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མ་ལགས། དོར་བའི་
མཚན་ཉིད་ཀྱང་མ་ལགས། བྱང་ཆུབ་ནི་སྐྱེ་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མ་ལགས། འགོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་མ་ལགས། བྱང་ཆུབ་ནི་ལུས་ཀྱིས་ཀྱང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་
འཚང་མི་རྒྱ་སྟེ། སེམས་ཀྱིས་ཀྱང་མ་ལགས། བྱང་ཆུབ་ནི་ནང་ནས་ཀྱང་མ་ལགས། ཕྱིད་རོ་ལ་ནས་ཀྱང་མ་ལགས། གཉི་ག་མ་མཆིས་པའི་བར་ནས་ཀྱང་མི་དམིགས་
ཏེ། བྱང་ཆུབ་ནི་འདི་སྙམ་དུ་བདག་བྱང་ཆུབ་བོ། །བདག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱའོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་སོ་སྙམ་པ་འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སར་བ་ཏུ་དགའ་བ་ལ་ནི་དགའ་བ་ཡང་མ་ལགས། མི་དགའ་བ

ཤེར། ཁ

༄༅། །ཡང་མ་ལགས་སོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ལ་ནི་མི་འཕེལ་མི་འགྲིབ་བོ། །འོད་བྱེད་པའི་ས་ལ་ནི་མི་རྫོངས་མི་ལྡའོ། །འོད་འཕྲོ་ཅན་གྱིས་ས་ལ་ནི་མི་
སྤོང་མི་འཕོབ་བོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བའི་ས་ལ་ནི་མི་སྐྱེ་མི་དགགོ། །མངོན་དུ་གྱུར་གྱིས་ས་ལ་ནི་ཆགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར། མི་ཆགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །རིང་དུ་
སོང་བའི་ས་ལ་ནི་མི་འགྲོ་མི་ལྡོག་གོ། །མི་གཡོ་བའི་ས་ལ་ནི་མི་འགྱུལ་མི་སྐྱོད་དོ། །ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ས་ལ་ནི་མི་འགྲུབ་མི་སྒྲུབ་བོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱིས་ས་ལ་ནི་མི་
རྟོགས་རྟོགས་པར་མི་བགྱིད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ས་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་མཛད་ཀྱང་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་མི་མངའ་སྟེ། །དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ནི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤྲོས་
པ་ཐམས་ཅད་མི་མངའ་བ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་སྟོན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་སྟེ། སྟོན་པ་ལ་དབང་བ་དེས་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་ཆགས་སོ། །རྣམ་པར་དག་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་སྟེ། དེས་ཐམས་ཅད་དུ་ཀུན་
ནས་ཉོན་མི་མོངས་སོ། །སྤོབས་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་སྟེ། དེས་རྒྱུན་དུ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་རེ་རེ་བརྩམས་ནས་བསྐལ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་སྟོན་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་བས་སོ། །ཡེ་ཤེས་ལ་
དབང་འབྱོར་བ་སྟེ། དེས་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་རེ་རེ་ལས་རྣམ་པ་བརྒྱ་སྟོང་དུ་སྟོན་ཏོ། །སྐྱེ་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བ་སྟེ། དེས་གང་དང་གང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དེ་དང་དེར་
སྐྱེའོ། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་དབང་འབྱོར་བ་སྟེ། དེས་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གི་སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ལ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟ་བུར་འཚལ་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟ་བུར་སྙོམས་པར་འཇུག་གོ། །བྱིན་གྱིས་
རླབས་ལ་དབང་འབྱོར་བ་སྟེ། དེས་རི་དྭགས་དང་། བྱ་དང་རྩྭ་དང་ཤིང་དང་རྩིག་པ་ཡང་རྫུང་སྟེ། ཇི་ལྟར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་

༧༥

༄༅། །ཡང་མ་ལགས་སོ། །དྲི་མ་མེད་པའི་ས་ལ་ནི་མི་འཕེལ་མི་འགྲིབ་བོ། །འོད་བྱེད་པའི་ས་ལ་ནི་མི་རྫོངས་མི་ལྡའོ། །འོད་འཕྲོ་ཅན་གྱིས་ས་ལ་ནི་མི་
སྒྲོང་མི་འཐོབ་བོ། །ཤིན་ཏུ་སྦྱང་དཀའ་བའི་ས་ལ་ནི་མི་སྐྱེ་མི་དགོའོ། །མངོན་དུ་གྱུར་གྱིས་ས་ལ་ནི་ཆགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར། མི་ཆགས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །རིང་དུ་
སོང་བའི་ས་ལ་ནི་མི་འགྲོ་མི་ལྡོག་གོ །མི་གཡོ་བའི་ས་ལ་ནི་མི་འགུལ་མི་སྐྱོད་དོ། །ལེགས་པའི་བློ་གྲོས་ཀྱིས་ས་ལ་ནི་མི་འགྲུབ་མི་སྒྲུབ་བོ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱིས་ས་ལ་ནི་མི་
རྟོགས་རྟོགས་པར་མི་བགྱིད་དོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ས་ལ་ནི་ཐམས་ཅད་མཛད་ཀྱང་རྩོམ་པ་ཐམས་ཅད་མི་མངའ་སྟེ། དེ་བས་ན་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྤྲོས་
པ་ཐམས་ཅད་མི་མངའ་བ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡེ་ཤེས་དེ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པའི་བྱང་ཆུབ་

༄༅། །སྟོན་ཏོ། །གཡོག་ལ་དབང་འབྱོར་བས་ནི། དེས་གཡོག་མང་པོ་དང་། གཡོག་མི་ཕྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་བ་ལ་དབང་འབྱོར་བས་ནི། དེས་ཡིད་དུ་མི་མཆི་བ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཉན་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བས་ནི། དེས་རྣར་མི་མཆི་བ་མི་ཐོས་སོ། །མནོམ་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བས་ནི། དེས་དྲི་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཀྱི་དྲི་ཉིད་དུ་མནོམ་མོ། །ལྕེ་ལ་དབང་འབྱོར་བས་ནི། དེས་ཆོས་ཀྱི་ཟས་སུ་འགྱུར་གྱི། ཟང་ཟིང་གི་ཟས་སུ་ནི་མ་ལགས་སོ། །ལུས་ལ་དབང་འབྱོར་བས་ནི། དེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུར་འགྱུར་གྱི། ཟང་ཟིང་གི་ལུས་སུ་མ་ལགས་སོ། །སེམས་ལ་དབང་འཐབ་ནི། དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐན་སྦྲང་བུ་དང་། གྲོག་མ་རྣམས་ཀྱི་སེམས་དང་སྤྱོད་པ་ཡང་རབ་ཏུ་འཚལ་ཏོ༔ བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་དགས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །

827

TI695 - 831

བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་དགའ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་བསྒྲུབ་པར་བགྱིའོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བགྱི་བ་གཞན་མ་མཆིས་ཀྱི། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བགྱི་བར་བས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྩ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དགའ་བར་བགྱི་བའི་ཆོས་རྣམས་ལ་འཇུག་པར་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བར་བགྱི་བའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་མི་རེ་བའི་སྦྱིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མཉམ་པའི་སེམས་ཀྱིས་སྙན་པར་སྨྲ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་མ་ལགས་པ་སེལ་ཅིང་དོན་སྒྲུབ་པའི་དོན་སྤྱོར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དགའ་བའི་

ཁྱེར་དང་། གྲོང་རྫལ་དུ་འཇུག་པས་སྤྱོད་ལམ་མི་འཁྲུགས་པ་སྟེ། ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བར་བགྱི་བའོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བར་བགྱི་བའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། བདེན་པར་སྨྲ་བས་སྤོབས་པ་དང་། ཆོས་སྨྲ་བས་སྟོང་པ་ཉིད་བརྗོད་པ་དང་། བཟོད་པ་སྨྲ་
བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་མཉམ་པ་དང་། འདུལ་བ་སྨྲ་བས་དབང་པོ་སྡོམ་པ་སྟེ། ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བར་བགྱི་
བའོ༑ །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བར་བགྱི་བའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ལེགས་དགུ་མཆིས་པས་གསོང་པོར་སྨྲ་བ་དང་། ངན་དོན་
ཙམ་གྱིས་ཆོག་པར་འཛིན་པས་མགུ་སླ་བ་དང་། ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན་བགྱིད་པས་གཡོ་མ་མཆིས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་བསླུ་བས་སྒྱུ་མ་མཆིས་པ་

TI695 - 834

༄༅། །སྟེ། ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བར་བགྱི་བའོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་
བར་བགྱི་བའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ནང་ཞི་བས་གནོད་པར་མི་སེམས་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པས་མཛོངས་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་མི་
རྟག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པས་མི་བརྐམ་པ་དང་། ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་དང་ལྡན་པས་མཁས་པ་སྟེ། ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
རྣམས་ཀྱི་དགའ་བར་བགྱི་བའོ། །གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བར་བགྱི་བའི་ཆོས་བཞི་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ཟབ་པ་ཡང་ལགས་ལ་གསོང་པོར་
ཡང་སྨྲ་བ་དང་། སྲིད་པ་ཡང་མ་མཆིས་ལ་མཉེན་ཞིང་སླན་པར་ཡང་སྨྲ་བ་དང་། ལྟ་བ་ཡང་མ་མཆིས་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་མི་འདོར་བ་དང་། དོན་དམ་པ་སྟོན་

ཡུལ་བ་ཡང་ལགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་བསླབ་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་འཇུག་པ་སྟེ། ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་དགའ་བར་བགྱི་བའོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་དོན་དམ་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་པར་བྱུང་བ། མངོན་
པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ་དང་རིགས་པས་ངེས་པར་བྱུང་བ། དབང་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ། ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལ་མཁས་པ། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་དགའ་བ། སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་དང་འཐུན་པར་འཇུག་པ། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་ཅིང་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་ཆོས་དང་ལྡན་པ། ཅང་ཤེས་ཀྱི་ཆོས་ཐོབ་པ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོ། ཆོས་སྨྲ་བ་ཆེན་
པོ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ། བགྱི་བ་ཆེན་པོ་བགྱིད་པ། སྐྱེ་བོ་ཆེན་པོ་རྟེན་པ། མངོན་པར་ཤེས་པ་ཆེན་པོས་རྣམ་པར་རྒྱན་པ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བགྱི་བའི་

༄༅། །སྐད་དུ་འཆི་འཕོ་མ་མཆིས་ཀྱང་སྐྱེ་ལ། སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་ཀྱང་འཆི་བ། བགྱི་བ་བགྱིས་ཀྱང་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ། སེམས་
ཀྱིལ་ཡང་བརྩོན་འགྲུས་རྩོམ་པ། ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཀྱང་སྤྱོད་པ་དོམས་ཀྱང་ཆོལ་བ། དོན་དུ་གཉེར་བ་མ་མཆིས་ཀྱང་སྦྱོར་བ་ཐམས་ཅད་ཤེས་ཀྱང་གཞན་ལ་
འདྲི་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱ་མཚོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཏིང་ནི་རྟོགས་པར་རྗེ་ཐོགས་ཀྱི། སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོའི་གཏིང་
ནི་རྟོགས་པར་རྗེ་མི་ཐོགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ནམ་མཁའ་ནི་གཞལ་བར་རྗེ་ཐོགས་ཀྱི། སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་སེམས་ནི་གཞལ་བར་རྗེ་མི་ཐོགས་སོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་རླུང་ནི་གཟུང་བར་རྗེ་ཐོགས་ཀྱི། སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་དེ་དག་གི་ཡུལ་ནི་སྤྱོད་པར་རྗེ་མི་ཐོགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྨིག་རྒྱུ་ལ་ནི་ཆུ་རྙེད་པར་རྗེ་ཐོགས་

ཀྱི༑ སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་དེ་དག་ལས་ངར་འཛིན་པ་དང་། ང་ཡིར་འཛིན་པ་ནི་ཉེད་པར་ཛེ་མི་ཐོགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་
སོ༑ །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིག་བཟང་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཁོང་དུ་
ཆུད་པར་བགྱིའོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡོངས་སུ་རྟོག་པའི་སྙིང་པོ་ཙམ་དུ་བས་ཏེ། སེམས་ཙམ་མོ་ཐྱས་མ་ལགས་པའོ། །ཐྱས་མ་
མཆིས་པའོ། །སྒྲུམ་ལྷུར་རྩ་བ་མ་མཆིས་པའོ། །འདོད་པས་རྣམ་པར་བསྒྲུབས་པའོ། །བྱེད་པ་པོ་དང་ཚོར་བ་པོ་དང་བྲལ་བའོ། །མི་གནས་པའོ། །གནས་པ་དང་བྲལ་
བའོ༑ །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཐོག་མ་དང་ལྡན་པ་མ་ལགས་པའོ། །གཉིས་སུ་མ་མཆིས་པའོ། །གཉིས་དང་བྲལ་བའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་

སྡུད། ཀ།

༄༅། །ཅད་ནི་ངའི་བ་མ་མཆིས་པ། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མ་མཆིས་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདག་པོ་མ་མཆིས་པ། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་མཉམ་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ། མི་གནས་པ། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཀུན་དུ་རྟོག་པ་དང་། རྣམ་པར་རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ༑ རྟོག་པ་སེལ་བ་དང་བྲལ་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཞུས་པར་བགྱི་བ་ཙམ་དང་། ཞེས་པ་པོ་སྟོང་པའི་ཕྱིར་བླང་དུ་མ་མཆིས། བཀུར་དུ་མ་མཆིས་ཏེ། ཡོངས་སུ་འཚལ་བར་བགྱི་བ་ཙམ་དུ་བསན། འདི་ལ་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་བདག་མ་མཆིས་པ་རྣམས་ལ་བདག་ཏུ་འདུ་ཤེས། སེམས་ཅན་མ་མཆིས་པ་རྣམས་ལ་སེམས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པ་འདི་དག་ཆོས་ཉིད་འདི་ལྟ་བུ་འདི་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་སེམས་སྐྱེ་བ་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་

835

TI695 - 839

བགྱིའོ༎ །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་སེམས་དང་། བདེ་བའི་སེམས་དང་། བླན་མེད་པའི་སེམས་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལས་སྐྱེས་པའི་སེམས་
དང་༎ སེམས་ཅན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གཞན་ཡང་སྦྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ཉེ་བར་
ཞི་བའི་སེམས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ཞི་བའི་སེམས་དང་། བཟོད་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ཟླ་མི་ཕྱིན་པའི་སེམས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་
ཕྱིན་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་སེམས་དང་། བསམ་གཏན་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་རྣམ་པར་མི་གཡེང་བའི་སེམས་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་
སེམས་དང་། བྱམས་པས་མཉན་པའི་སེམས་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་མི་བརྙོག་པའི་སེམས་དང་། དགའ་བ་ཆེན་པོས་འགྱོད་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། བཏང་

TI695 - 840

ཤེར།

༄༅། །སྙོམས་ཆེན་པོས་དྲི་མ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། སྦྱིན་པས་འཇུངས་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། སྙན་པར་སྨྲ་བས་ཐིབས་པོ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། དོན་སྤྱོད་པས་མཉམ་པའི་སེམས་དང་། དོན་འཐུན་པས་ལྷག་ན་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་མི་འགྱུར་བའི་སེམས་དང་། མཚན་མ་མ་མཆིས་པས་སྤྲོ་བ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། སྨོན་པ་མ་མཆིས་པས་མི་གཡེང་བའི་སེམས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སེམས་དང་། སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་མི་ཕྱེད་པའི་སེམས་དང་། ཆོས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་སེམས་དང་། དགེ་འདུན་རྗེས་སུ་དྲན་པས་སྨོན་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་རྗེས་སུ་དྲན་པས་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། གཏོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་ཆགས་པ་མ་མཆིས་

པའི་སེམས་དང་། ཕྱ་རྗེས་སུ་དྲན་པས་དགེ་བའི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པའི་སེམས་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཞེས་
བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་བརྩམས་ཏེ། བསྐལ་པའམ་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་བསྟན་ཀྱང་མཐའ་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །
བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཚད་མ་མཆིས་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལྟ་བས་ན་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལས་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཟུང་བར་བགྱི་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་སོ། །དེ་ནས་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལེགས་པར་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་དག་པས་མ་སྐྱེས་

༄༅། །པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་ལ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཅི་ལགས་ཞེན། མངོན་པར་མཞེན་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
སྟོང་པ་ཉིད་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ལྟ་བར་གྱུར་པ་ཐམས་ཅད་མ་མཆིས་སོ། །མཚན་མ་མ་མཆིས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ། དེ་ལ་རྣམ་པར་རྟོག་པ་
ཐམས་ཅད་མ་མཆིས་སོ། །སྨོན་པ་མ་མཆིས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ། དེ་ལ་ཁམས་གསུམ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་མ་མཆིས་སོ། །མངོན་པར་འདུ་མི་
བགྱིད་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ། དེ་ལ་བྱེད་པ་པོ་མ་མཆིས་སོ། །བདག་མ་མཆིས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ། དེ་ལ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་མི་འབྱུང་ངོ་། །སེམས་
ཅན་མ་མཆིས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ། དེ་ལ་སེམས་ཅན་དུ་ལྟ་བ་ཀུན་ཏུ་མི་འབྱུང་ངོ་། །སྲོག་མ་མཆིས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ། དེ་ལ་སྲོག་ཏུ་ལྟ་བ་ཀུན་

TI695 - 843

ཏུ་མི་འགྱུར་ངོ་། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཐེར་ཟུག་ཏུ་ལྟ་བ་ཀུན་ཏུ་མི་འགྱུར་ངོ་། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་འགགས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཀུན་ཏུ་མི་འགྱུར་ངོ་། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་དངོས་པོ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། དེ་ལ་འབྱུང་བར་ལྟ་བ་ཀུན་ཏུ་མི་འགྱུར་ངོ་། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དང་མཉམ་པ་སྟེ། དེ་ལ་འཇིག་པར་ལྟ་བ་ཀུན་ཏུ་མི་འགྱུར་ངོ་། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སུ་ལྟ་བ་ཀུན་ཏུ་མི་འགྱུར་ངོ་། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་བགྱིས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཆོས་སུ་ལྟ་བ་ཀུན་ཏུ་མི་འགྱུར་ངོ་། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་པ་མ་མཆིས་པ་སྟེ། དེ་ལ་དགེ་འདུན་དུ་ལྟ་བ་ཀུན་ཏུ་མི་འགྱུར་ངོ་། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེད་དཔོན་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བྱང་

TI695 - 844

༄༅། །རྒྱལ་པར་འཚལ་གྱི་བདག་ཉིད་ཞིམ་ལགས་སོ། །གང་སེམས་ཅན་གྱི་སླད་དུ་ཐམས་ཅད་རྟོམ་ཡང་སེམས་ཅན་ཡང་མི་དམིགས་ལ། བྱམས་
པ་ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡང་མི་འདོར་རོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་གང་ཞེ་ན། གང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་ཅན་ཡང་མི་
དམིགས་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བའི་གོ་ཆ་ཡང་མི་འདོར་ཞིང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་འདི་ནི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་
ཞེས་བགྱིའོ། །གང་སེམས་ཅན་གྱི་བགྱི་བ་རྒྱུན་མི་གཅོད་པ་འདི་ནི་དེའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་འཁོར་བ་ཉིད་མྱ་ངན་འདས་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ལ་
ཡང་དག་པར་སྦྲིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་མི་འདོར་བ་འདི་ནི་དེའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བ་འདི་ནི་དེའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་

TI695 - 845

བདག་བྱང་ཆུབ་ཏུ་གོ་བགོས་པ་འདི་ནི་དེའི་བྲུམས་པ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་སེམས་ཅན་གཞན་ཡང་གོ་ཆ་འཚལ་བར་བགྱིད་པ་འདི་ནི་དེའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་བགྱིད་པ་འདི་ནི་དེའི་བྲུམས་པ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་བགྱི་བའི་སླད་དུ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་འདི་ནི་དེའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསླབ་པ་དང་། དམ་བཅས་པ་ཐམས་ཅད་མི་ཉམས་པ་འདི་ནི་དེའི་བྲུམས་པ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་བདག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གཞན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྲུང་བར་བགྱིད་པ་འདི་ནི་དེའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་བདག་ཉིད་བཟོད་པ་དང་ངེས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འདི་ནི་དེའི་བྲུམས་པ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་བཟོད་པ་དང་ངེས་པས་སེམས་ཅན་འདུལ་བ

842

T1695 - 846

ཤེར། ཁ། བཞི་བརྒྱ་ ཉེར་ལྔ།

༄༅། །འདི་ནི་དེའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བགྱི་བའི་སླད་དུ་བདག་ཉིད་བརྩོན་འགྲུས་ཤིན་ཏུ་བརྩམས་པ་
འདི་ནི་དེའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་བརྩོན་འགྲུས་དེས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ཀྱང་བརྩོན་འགྲུས་ལ་རབ་ཏུ་དགོད་པ་འདི་ནི་དེའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་
བདག་ཉིད་སེམས་ངེས་པར་རྟོག་པ་ལ་གནས་པ་འདི་ནི་དེའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་ངེས་པར་རྟོག་པ་དེས་གཞན་ཡང་ངེས་པར་རྟོག་ཏུ་འཇུག་པ་འདི་ནི་དེའི་སྙིང་
རྗེ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་བདག་ཤེས་རབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱི་བའི་སླད་དུ་རྩོལ་བ་འདི་ནི་དེའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་རང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སེམས་ཅན་
གཞན་རྣམས་ཀྱི་ཤེས་རབ་འཕེལ་བར་བགྱིད་པ་འདི་ནི་དེའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་བརྩོན་པ་ཡང་མ་ལགས། མི་བརྩོན་པ་ཡང་མ་ལགས་པ་འདི་ནི་དེའི་བྱམས་པ་

TI695 - 847

ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་བགྲོད་པ་ཡང་མ་ལགས། མི་བགྲོད་པ་ཡང་མ་ལགས་པ་དེ་ནི་དེའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་སྐྱེ་ཡང་མི་འཕོ་བ་འདི་ནི་དེའི་བྱམས་པ་ཆེན་
པོ་ལགས་སོ། །གང་འཕོ་བ་ཡང་མི་གཡོ་བ་འདི་ནི་དེའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་སྨྲ་ཡང་བརྗོད་པ་མ་མཆིས་པ་འདི་ནི་དེའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་
གྲོལ་ཡང་འཆིང་བ་ཡང་མི་འདོར་བ་འདི་ནི་དེའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་འཚང་རྒྱ་ཡང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཡང་མ་མཆིས་པ་འདི་ནི་དེའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །
གང་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་ཀྱང་འདའ་ལ་ནུབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་འདི་ནི་དེའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་ལུས་ཀྱི་རིང་བསྲེལ་ཕྱེ་མར་འགྱུར་ལ། རུས་པ་
དང་། རྒྱུས་པ་དང་། ཁྲག་དང་། ལུས་ཀྱང་མ་མཆིས་པ་འདི་ནི་དེའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་རིང་བསྲེལ་དེ་དག་བས་པར་ཡང་མི་འགྱུར། འཕེལ་བར་

༄༅། །ཡང་མི་འགྱུར་བ་འདི་ནི་དེའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་སྦྱིན་པ་ཡང་སྦྱིན་ལ་གཏོང་བ་ཡང་མཆིས་པ་འདི་ནི་དེའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་
ལགས་སོ། །གང་སྨོན་ལམ་ཡང་འདེབས་ལ་འཇོག་པ་ཡང་མ་མཆིས་པ་འདི་ནི་དེའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་སྲུང་ཡང་སྒྲུབ་པར་ཡང་མི་བགྱིད་པ་འདི་ནི་དེའི་
བྱམས་པ་ཆེན་པོ་ལགས་སོ། །གང་འཕེལ་བ་ཡང་འཕེལ་ལ་ལྷག་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་འདི་ནི་དེའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་
བརྗོད་པ་ལགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འོད་རྟོག་གིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ངེས་པར་རྟོག་པར་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ངེས་
པར་རྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གཞན་རྣམས་བདག་ཉིད་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་རོ། །ངེས་པར་རྟོག་པ་གཙོ་བོར་བགྱིད་པའི་བྱང་ཆུབ་

སེམས་དཔའ་ནི་བདེ་བར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བ་འཐོབ་སྟེ། དེ་ནི་གཟུངས་ལགས་སོ། །དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཟུངས་གང་ཞེ་ན། གང་
གིས་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཆུད་མི་གཟོན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་འཛིན་པ་དང་། ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། གཞན་དག་ཀྱང་
ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བགྱིད་པ་འདི་ནི་གཟུངས་ཞེས་བགྱིའོ། །གང་གིས་མི་གཡོ་བ་དང་། མི་རྟོག་པ་དང་། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་འཛིན་པ་དང་། དྲན་
པར་ཡང་མི་བགྱིད། བསྐྱུད་པར་ཡང་མི་བགྱིད་པ་དང་། གང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱོད་པ་འཚལ་ཏེ། འཚལ་ནས་ཀྱང་སེམས་ཅན་དེ་དག་ལ་དེ་བཞིན་དུ་འཇུག
པ་དང་། གང་གིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྨྲས་པ་ཐོས་ཏེ། ཐོས་ནས་ཀྱང་འཕགས་པ་མ་ལགས་པའི་སྒྲ་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། འཕགས་པས་སྨྲས་

༄༅། །པ་རྣམས་ལ་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་སྐྱེད་པ་དང་། གང་གིས་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་གཅིག་བཟུང་ནས་བསྐལ་པ་པར་བསྟན་ཀྱང་དེའི་སྤོབས་པ་མཐར་མི་ཕྱིན་ཅིང་བས་པར་མི་འགྱུར་བ་དང་། གང་གིས་བརྗོད་པ་དང་མི་བརྗོད་པ་ཐམས་ཅད་འཚོལ་བ་དང་། གང་གིས་སྨྲས་པ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པར་འཚོལ་བ་དང་། གང་གིས་ཕྱོགས་བཅུའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དག་ན་བཞུགས་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཐོས་ཏེ། ཐོས་ནས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཅིག་གི་ཐད་ན་ཆོས་ཉན་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ་ལ་སྒྲིབ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་གཟུངས་ཞེས་བགྱིའོ། །མངོན་པར་བསྒྲུབ་པའི་གཟུངས་ཀྱང་འཐོབ་སྟེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་དུ་སྟོན་

པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཚིག་གཅིག་ཇི་ལྟ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་མ་ལུས་པར་སྟོན་ཀྱང་དེས་དེ་ཀྲུགས་པར་མི་འགྱུར། བག་མ་མཆིས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ལྷག་པར་
བསྟུ་བའི་གཟུངས་ཀྱང་འཐོབ་སྟེ། དེས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བླ་མར་གྱུར་པའི་གཏམ་བརྗོད་ཅིང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བླ་མར་གྱུར་པ་ཡང་ལགས་སོ། །སེལ་
བའི་གཟུངས་ཀྱང་འཐོབ་སྟེ། དེས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་དང་། ཉེ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་ཏོ། །ལྷག་པར་བསྟུ་བ་དང་། སེལ་བའི་
གཟུངས་ཀྱང་འཐོབ་སྟེ། དེས་དཀར་པོའི་ཆོས་རྣམས་འཕེལ་བར་བགྱིད་ཅིང་ནག་པོ་རྣམས་ཟད་པར་བགྱིད་དོ། །སྒྲུབ་པའི་གཟུངས་ཀྱང་འཐོབ་སྟེ། དེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡང་འཚལ་ཅིང་དེ་སྒྲུབ་ཀྱང་། རྣམ་པར་རྟོག་པར་ཡང་མི་བགྱིད། སྤྱོད་ཀྱང་ལུས་དང་སེམས་ཀྱིས་བརྩོན་པར་ཡང་མི་བགྱིད། འཆད་ཀྱང་ཡི་གེ་རྣམས་སྒྲོ

ཕྱིན། ཀ།

༄༅། །འདོགས་པར་ཡང་མི་བགྱིད། སྤོང་བར་ཡང་སེལ་བར་ཡང་མི་བགྱིད། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བགྱིད་ཀྱང་གང་དུ་ཆོས་གང་ཡང་སྤྱད་པར་
ཡང་མི་བགྱིད། ཆུང་ངུར་ཡང་བགྱིད་ལ་འགྲིབ་པར་ཡང་མི་བགྱིད། རྗེད་པར་ཡང་བགྱིད་ལ་མངོན་པར་བརྗོད་པ་ཡང་མ་མཆིས། མྱ་ངན་ལས་ཀྱང་འདའ་ལ་འཁོར་བ་
ལས་ཀྱང་མི་གཡོ། འཕགས་པ་ཉིད་ཀྱང་འཐོབ་ལ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ས་ལས་ཀྱང་མི་གཡོ། བདུད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་ཡང་བགྱིད་ལ་ལུས་དང་སེམས་དང་ངག་གིས་ཕ་
རོལ་ཀྱང་མི་གནོན་པ་འདི་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཟླ་
བས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད་དེ། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བཅིངས་པ་འམ་གྲོལ་བར་ཡོངས་སུ་བརྟག་པར་མི་

བགྱིའོ༑ ༑དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་གང་གི་ཡང་མ་ལགས་སོ། ༑རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡང་གང་ཡང་མ་ལགས་སོ། ༑བཅོམ་ལྡན་འདས་
རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་ཆོས་གང་ཡང་འཕེལ་བར་ཡང་མི་བགྱིད་འགྲིབ་པར་ཡང་མི་བགྱིད་དོ། ༑བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ནི་གང་ནས་ཀྱང་མི་མཆི། བཅིངས་པ་ནི་གང་
དུ་ཡང་མི་མཆིའོ། ༑བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་སློང་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་འདི་ལྟར་བདག་ནི་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་ཇི་ལྟར་རྣམ་པར་
གྲོལ་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་འཚལ་ཏོ། ༑བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་འདི་ལྟར་འཁོར་བ་ནི་སྐྱོན་ཆགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་
འདི་ནི་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མ་ལགས་སོ། ༑དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་དེ་ལྟར་སེམས་པའི་སླད་དུའོ། ༑བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་འདི་ལྟར་བདག་གི་ཕྱུང

༄༅། །པོ་དང་། ཁམས་དང་། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་ཆོག་གིས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདའོ་སྙམ་པ་དེ་ནི་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ནི་དེ་ལྟར་སེམས་པའི་སླད་དུའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགེ་སློང་ནི་འདི་ལྟར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་མི་ཤེས་ཏེ། བདག་གིས་དེ་ལྟར་ཆོས་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་དགེ་སློང་ནི་བདག་གིས་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་མི་སེམས་མོད་ཀྱི། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཀུན་དུ་རྩོལ་བ་དེ་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་བྱའོ་སྙམ་དུ་སེམས་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། གང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཀུན་དུ་རྩོལ་བ་དེ་དག་ནི་རྣམ་པར་

གྲོལ་བ་མི་འཐོབ་པའི་སྐད་དུའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བས་ན་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་རྩོལ་བའི་དགེ་སློང་གིས་བཅིངས་པ་བཙལ་བར་བགྱིའོ། །གང་གིས་བཅིངས་པ་ཡང་དག
པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མཐོང་བ་དེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ལ་མི་རྟོག་སྟེ། དེ་སེམས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་
ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་རྒྱ་མཚོས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔས་ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ལ་འཇིགས་པར་མི་བགྱིའོ། །དེ་ཅིའི་སྐད་དུ་ཞེ་ན། གང་ན་ཉོན་མོངས་པ་མཆིས་པ་དེ་ན་བྱང་ཆུབ་མཆིས་ཤིང་ཉོན་མོངས་པ་མ་མཆིས་པ་ལ་བྱང་
ཆུབ་ཀྱང་མ་མཆིས་པའི་སྐད་དུའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་མི་གཉིས་ཏེ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་དང་ཉོན་མོངས་པ་ནི་མི་

༄༅། །གཉིས་ཏེ་གཉིས་སུ་དབྱེར་མ་མཆིས་སོ། །གཞན་དུ་ན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ལྟུང་བའི་སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་བྱིས་པ་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་བདག་ནི་ཉོན་
མོངས་སོ། །རྣམ་པར་དག་གོ་སྙམ་དུ་འཚལ་བ་ནི་མ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡང་དག་པར་བཞུགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ཡང་
མི་སེལ་ཉོན་མོངས་པ་མ་མཆིས་པ་ཡང་མི་སྒྲུབ་བོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒོ་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པ་ནི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་འཐོབ་བོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་བས་ན་ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རིགས་ལགས་སོ། །ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལ་གཡེངས་ཤིང་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་གྱུར་པའི་བློ་ཅན་བྱིས་པ་དེ་དག་ནི་ངན་སོང་དུ་གཞོལ་བ་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བར་འགྱུར་བའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོག་པས་སངས་རྒྱས་

ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཡོང་དུ་ཆུད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རྒྱུན་ལས་བཟློག་སྟེ། འཇུག་པར་བགྱི་རྒྱུན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་མི་བགྱིའོ། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་གྱི། འཁོར་བ་ལས་ནི་མ་ལགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མྱ་
ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འཇིགས་པར་བགྱིའོ། །འཁོར་བ་ལ་ནི་མ་ལགས་སོ། །འཁོར་བ་ལ་སོ་སོར་བརྟགས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་འཐོབ་བོ། །སངས་
རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་འཐོབ་བོ། །མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་འཁོར་བ་ལ་ཞེ་འགྲུས་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཁོར་བ་ལ་ཞེ་འགྲུས་པ་
ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཡོངས་སུ་ཉམས་སོ། །འཁོར་བ་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་སྐྱེའི། མྱ་ངན་ལས་

༄༅། །འདས་པ་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཞིམ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞེས་བགྱི་བ་ནི་ཡང་དག་པ་
མ་ལགས་པ་ཡོངས་སུ་རྟོགས་པ་རབ་ཏུ་ཞི་བའི་ཚིག་བླ་དགས་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བས་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཚོལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་
རྟོགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བ་བཙལ་བར་བགྱི་སྟེ། དེ་ལས་མྱ་ངན་ལས་འདའ་བ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་
སོ།། །།བམ་པོ་བདུན་པ་སྟེ་ཐམ། དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །
བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ལ་བསླབ་པར་མི་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཆོས་གཅིག་རབ་ཏུ་བཟུང་ཞིང་རབ་ཏུ་

ཧྭོགས་པར་བགྱིསན། བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེའི་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །ཆོས་གཅིག་པོ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོའོ༔ །བཅོམ་ལྡན་འདས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ལག་མཐིལ་དུ་མཆིས་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་འཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་རྒྱལ་པོའི་འཁོར་ལོ་རིན་པོ་ཆེ་གང་དུ་མཆི་བ་དེར་དཔུང་གི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་དུ་མཆི་བ་དེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཆིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གདུགས་ཤར་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་བགྱི་བ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་མང་བར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་དུ་ཤར་བར་གྱུར་པ་དེར་བྱང་ཆུབ་བགྱིད་པའི་ཆོས་ཀྱི་བགྱི་བ་གཞན་རྣམས་

856

T1695 - 860

༄༅། །ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མང་བར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྲོག་གི་དབང་པོ་མཆིས་ན་དབང་པོ་གཞན་རྣམས་འབྱུང་བར་
འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མཆིས་ན་བྱང་ཆུབ་བགྱིད་པའི་ཆོས་གཞན་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་
དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་བརྟན་པས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ། གང་
ལ་བསམ་པ་མ་མཆིས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རིང་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ནི་གལ་ཏེ་སངས་རྒྱས་མི་བཞུགས་ན་
ཡང་ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་དང་། རྩིག་པ་དང་། ཤིང་རྣམས་ལས་ཆོས་འབྱུང་ངོ་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བསམ་པ་དག་པ་ནི་རང་གི་ཡིད་ཀྱི་དཔྱོད་པ་ཉིད་ལས་གདམས་

TI695 - 861

དགེ་དང་རྗེས་སུ་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ངོ་། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བསན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་
སྟེ། དཔེར་ན་གང་ལ་རྐང་པ་མཆིས་པ་དེ་ལ་འགྲོ་བ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་གང་ལ་བསམ་པ་མཆིས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་མཆིས་སོ། །
བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཡན་ལག་གི་དམ་པ་མགོ་གང་ལ་མཆིས་པ་དེ་ལ་འཚོ་བ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་གང་ལ་མཆིས་པ་དེ་
ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གང་ལ་འཚོ་བ་མཆིས་པ་དེ་ལ་སྙེད་པ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་གང་ལ་
བསམ་པ་མཆིས་པ་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་སྙེད་པ་མཆིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞུགས་ཤིང་མཆིས་ན་ཞུགས་འབར་གྱི་ཞུགས་ཤིང་མ་མཆིས་ན་ཞུགས

༄༅། །མི་འབར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་བསམ་པ་མཆིས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འབར་གྱི་བསམ་པ་
མ་མཆིས་པ་ལ་མི་འབར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྲིན་ཆགས་ན་ཆར་འབབ་ཀྱི། སྤྲིན་མ་ཆགས་ན་ཆར་མི་འབབ་བོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་
དུ་བསམ་པ་མཆིས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་མ་མཆིས་ན་མི་འབྱུང་ངོ༌། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་ཞུགས་ཤིང་གང་རྩ་བ་ཉམས་པ་དེ་
ལ་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་རྣམས་མི་འབྱུང་ངོ༌། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་གང་བསམ་པ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་དེ་དག་ལ་དགེ་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་ངོ༌། །བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆོལ་བས་རང་གི་བསམ་པ་ཤིན་ཏུ་གཟུང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་བསྲུང་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱང་བར་བགྱི་

སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྒྱལ་བ་བཟང་གིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
ཆོས་གང་ཡང་འབྲུགས་པར་མི་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་རང་གི་སེམས་ཤིན་ཏུ་གཟུང་བར་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རང་གི་སེམས་ལ་རག་ལས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཆོས་འགའ་ཞིག་འབྲུགས་པར་བགྱིད་ན། དེ་ཚོགས་
ཆེན་པོས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཆོས་གང་ཡང་འབྲུགས་པར་མི་བགྱིད་པ་དང་། བསམ་གཏན་
དུ་བགྱིད་པ་དེ་མ་ཉམས་པར་གནས་པ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ལ་ཉོངས་པ་མ་མཆིས་པར་འགྱུར་རོ། །རང་གི་སེམས་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རབ་

ཤེར། ཁ། [illegible]

༄༅། །ཅུ་རྟོགས་ཏེ། སེམས་དེ་ཡང་འཁྲུགས་པར་མི་བགྱིད་དོ། །ཇི་ལྟར་སེམས་དེ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་མཐོང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་སེམས་དེ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་མཐོང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་སེམས་དེ་ནང་
དང་། ཕྱི་རོལ་དང་། གཉི་ག་མ་མཆིས་པར་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །ཇི་ལྟར་སེམས་དེ་
གཟུགས་མ་མཆིས། བསྟན་དུ་མ་མཆིས། ཐོགས་པ་མ་མཆིས། སྣང་བ་མ་མཆིས། རྣམ་པར་རིག་པ་མ་མཆིས། རྟེན་པ་མ་མཆིས། གནས་མ་མཆིས་པར་མཐོང་
བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མཐོང་ངོ་། །དེ་ལྟར་མཐོང་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སེམས་སྒོམས་པ་ཉིད་འཐོབ་བོ། །དེ་སེམས་སྒོམས་པ་ཉིད་ཐོབ་པས་ཡང་མི་

T1695 - 865

རྟོག །མི་ལྡོག་མི་འདོར། མི་འཛིན་མི་སྟོན་ཏོ། །གང་མི་སྟོན་པ་དེ་མི་འཛིན་ཏོ། །གང་མི་འཛིན་པ་དེ་ཡོངས་སུ་མི་འཛིན་ཏེ། ཡང་ཉོན་མོངས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཉོན་
མོངས་པ་མ་མཆིས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་སྟོན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་སོ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནམ་མཁའ་མཛོད་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གང་གིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་གནོད་པར་འགྱུར་བའི་ཚིག་དེ་སྨྲ་བར་མི་
བགྱིའོ༔ །གང་གིས་གཞན་ལ་གདུང་བར་འགྱུར་བའི་ཚིག་དེ་སྨྲ་བར་མི་བགྱིའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་གཞན་གྱིས་འཆལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཚིག་དེ་སྨྲ་བར་མི་
བགྱིའོ༔ །གང་གཞན་གྱི་དོན་མ་ལགས་པ་དང་། དོན་མ་མཆིས་པའི་ཚིག་དེ་སྨྲ་བར་མི་བགྱིའོ། །གང་གིས་རིག་པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཚིག་དེ་སྨྲ་བར་མི་བགྱིའོ། །གང་སེམས་

༄༅། །ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་ལ་མི་འབབ་པ་དང་། འཁོར་གོ་བམ་ལགས་པ་དང་། རྣར་མི་སྙན་པའི་ཚིག་དེ་སྨྲ་བར་མི་བགྱིའོ། །གང་གཉིས་ལ་སྤྱོད་
པར་འགྱུར་བའི་ཚིག་དེ་སྨྲ་བར་མི་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་མི་འགྱུར་བའི་ཚིག་དེ་སྨྲ་བར་མི་བགྱིའོ། །དེ་ཅིའི་
སླད་དུ་ཞེ་ན། གང་སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བགྱིད་པའི་ཚིག་དེ་ནི་ཚིག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་གོ །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་དང་། གཡོ་བ་མ་
མཆིས་པ་དང་། མི་གཉིས་པ་དང་། གཉིས་དང་བྲལ་བར་མཐོང་ཡང་སེམས་ཅན་གྱི་བགྱི་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་མི་འདོར་བ་འདི་ནི་དེའི་སྒྲིབ་པ་མ་མཆིས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་
ལགས་སོ། །ཡང་སྒྲིབ་པ་མ་མཆིས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སྤྱོད་པ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསླབ་པ་རྣམས་ལ་སློབ་བོ། །གང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསླབ་པ་རྣམས་ལ་སློབ་པ་དེ་ནི་ནམ་

མཁའི་མཛོད་འཐོབ་བོ། །དེ་ནས་ནམ་མཁའི་མཛོད་ཐོབ་པས་ཅི་འཚལ་བ་རྣམས་ཡོངས་སུ་གཏོང་བར་བགྱིད་ཀྱང་གཏོང་བ་དང་སེར་སྣ་ལ་གཉིས་སུ་འདུ་ཤེས་པ་མ་
ལགས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་མ་ལགས། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་མ་ལགས། བཟོད་པ་ལ་མ་ལགས། གནོད་སེམས་ལ་མ་ལགས། བརྩོན་འགྲུས་ལ་མ་
ལགས། ལེ་ལོ་ལ་མ་ལགས། བསམ་གཏན་ལ་མ་ལགས། རྣམ་པར་གཡེང་བ་ལ་མ་ལགས། ཤེས་རབ་ལ་མ་ལགས། འཆལ་བའི་ཤེས་རབ་ལ་མ་ལགས་
ཏེ། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་ཡང་མི་སྨོན། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཆོས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་འདོར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་ཆར་འབབ་པོ་
འཚལ་བ་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། ལན་ཚྭའི་རོ་རོ་གཅིག་གོ །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དོན་དམ་པ་ལ་མཁས་པ་ལ་ཆོས་གང་དག་སྣང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ནི་

རྒྱུད། ཤ

༄༅། །འདི་ལྟ་སྟེ། རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་རོ་རོ་གཅིག་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གདུགས་ནི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་
སྣང་བར་བགྱིད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་བར་བགྱིད་དོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་
སྟོང་པ་ཉིད་དུ་འགལ་བ་མ་མཆིས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དེ་ལྟར་འཚལ་བ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་ངོ། །
གང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་དེ་གང་ཅུང་ཟད་སྨྲ་བ་དེ་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་དུ་འཚལ་ཏོ། །གང་དེ་ལྟར་འཚལ་བ་དེ་ཆགས་པ་
མ་མཆིས་པར་སྟོན་ཏོ། །གང་ཆགས་པ་མ་མཆིས་པར་སྟོན་པ་དེ་སྤོབས་པ་ཐོགས་པ་མ་མཆིས་པ་ཞེས་བགྱི་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་

TI695 - 869

ལགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རབ་ཏུ་
ཕྱེ་བ་ལགས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་འཇིག་རྟེན་ལོག་པར་འཛིན་པ་ནི་འདི་སྐད་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་ཕྱེའོ་ཞེས་མཆིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་
གལ་ཏེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ལགས་ན་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྐྱེད་པ་དང་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ལགས་ཏེ། བསྐྱེད་ནས་ཀྱང་གཞན་དག་ལ་ཡང་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་ཏེ། དེའི་སླད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་མ་སྐྱེས་པའི་ལམ་སྐྱེད་པ། མ་བྱུང་བའི་ལམ་འབྱིན་པ། མ་བརྗོད་པ་བརྗོད་པའོ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ནི་ཕ་

༄༅། །རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྲུང་བ་མ་ལགས་ཀྱི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྲུང་བ་བགྱིད་དེ། དེའི་སླད་དུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་དམ་པའི་ཆོས་འཛིན་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག་ནི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀུན་ཏུ་བཟུང་བ་མ་ལགས་ཀྱི༑ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པར་བགྱིད་དེ། དེའི་སླད་དུ་ཆོས་འཛིན་པ་ཞེས་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དྲི་མ་མ་མཆིས་པས་སྐྱོན་མ་མཆིས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སེམས་ཅན་དང་བདག་དབེན་པས་གནས་པ་མ་མཆིས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བླང་བ་དང་དོར་བ་མ་མཆིས་པས་སེམས་མ་མཆིས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྩམས་པ་མ་མཆིས་པས་ཡིད་མ་མཆིས་པའོ། །བཅོམ་

ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བརྟམས་པ་དང་བྲལ་བས་རླིང་པ་མ་ལགས་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མི་གཡོ་ཞིང་གཡོ་བ་མ་མཆིས་པས་འགྲོ་བ་དང་བྲལ་
བའོ༑ །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྲོག་མ་མཆིས་པས་མི་འཆི་བའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཟས་མ་མཆིས་པས་གསོ་བ་མ་མཆིས་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་འདུས་ནས་འབྱུང་
པས་ཐུས་མ་མཆིས་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དང་དབྱེར་མ་མཆིས་པས་དམན་པ་མ་ལགས་སོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ལུས་མ་མཆིས་པས་དབྱེར་མ་
མཆིས་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་མཚུངས་པས་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་འདི་ལྟར་འཚལ་བ་དེ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འཚལ་ཏོ། །གང་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་འཚལ་བ་དེ་སྟོང་པ་ཉིད་འཚལ་བའོ། །གང་སྟོང་པ་ཉིད་འཚལ་བ་དེ་སུ་དང་ཡང་མི་རྩོད་དོ། །གང་སུ་དང་ཡང

༄༅། །མི་རྟོད་པ་དེ་དགེ་སློང་གི་ཆོས་ལ་གནས་པའོ། །གང་དགེ་སློང་གི་ཆོས་ལ་གནས་པ་དེ་གནས་པ་མ་མཆིས་པའི་གང་གནས་པ་མ་མཆིས་པ་དེ་
ཡུལ་རྣམས་ལ་མི་ཟག་གོ །གང་ཡུལ་རྣམས་ལ་མི་ཟག་པ་དེ་སྐྱོན་མ་མཆིས་པའོ། །གང་སྐྱོན་མ་མཆིས་པ་དེ་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གང་ལགས་པ་དེ་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གང་ལགས་པ་དེ་མི་གཉིས་པ་གསུང་པའོ། །གང་མི་གཉིས་པ་གསུང་པ་དེ་འཁོར་བ་ཡང་མི་སྤོང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་མི་
སྒྲུབ་སྟེ། གཞན་དུ་ན་ཡོངས་སུ་རྟོག་པ་ཐམས་ཅད་སྤང་བ་སྟོན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་
པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའོ། །མཚན་མ་མ་མཆིས་པ་དང་། སྨོན་པ་མ་མཆིས་པ་དང་། མངོན་པར་འདུ་མི་བགྱིད་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་དང་། མ་

869

TI695 - 873

བྱུང་བ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའོ། །སྐྱེ་བ་མ་མཆིས་པ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་ཆེན་པོ་
ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའོ། །ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའོ། །ས་ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡང་དག་པར་
བརྗོད་པའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་འདི་ཐོབ་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་གང་དུ་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པའི་འཁོར་ལོས་ 870
སྒྱུར་བར་འགྱུར་རོ། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགེ་བར་བགྱིད་པའི་ཚོང་དཔོན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཁྲིམས་ཀྱི་སྐྱོན་རྣམ་པར་བརྗོད་པའི་ཁྲིམས་བདག་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །ལྷ་རྣམས་
བོག་མཆིས་པ་ལ་རབ་ཏུ་སྦྱོར་བའི་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དུ་འགྱུར་རོ། །བསམ་གཏན་དང་ཚད་མ་མཆིས་པ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་འགོད་པའི་ཚངས་པར་འགྱུར་རོ། །འཇིག་

ཤེར། ཀ ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་རྩ་གཅིག

༄༅། །རྟེན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱིས་ཡིད་མི་གོས་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །མཆོག་ཏུ་རྟོད་པ་མ་མཆིས་པའི་དགེ་སྦྱོང་དུ་འགྱུར་རོ། །ཚངས་
པའི་ཡུལ་ལ་མཁས་པའི་བྲམ་ཟེར་འགྱུར་རོ། །དུལ་ཞིང་གཡོག་ཀྱང་དུལ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞི་ཞིང་གཡོག་ཀྱང་ཞི་བར་འགྱུར་རོ། །ཙང་ཤེས་ཤིང་གཡོག་ཀྱང་ཙང་ཤེས་
པར་འགྱུར་རོ། །དབང་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཐེ་ཚོམ་ཐམས་ཅད་གཅོད་པའི་ཆོས་སྨྲ་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་རོ། །ཉོན་མོངས་པ་ཟད་པས་མི་
འཇིགས་པར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་ལགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཇམ་དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པ་ལ་བཀའ་
སྩལ་པ། འཇམ་དཔལ་ཁྱོད་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འདི་དག་དང་ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་སྨྲས་པ་འདི་སེམས་ཅན་གང་དག་གིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་དག་ནི་དགེ་བའི་

ཟ་བ་ཆུང་ངུ་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་གཅིག་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དགེ་བའི་ཟ་བ་གཅིག་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི་ཟབ་སྟེ། བརྟགས་པའི་མཁས་པ་དང་མཛངས་པས་རིག་པའོ། །འཇམ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ནི་སེམས་ཅན་དགེ་བའི་ཟ་བ་ཆུང་ངུ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོས་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། གང་དག་གིས་ཐོས་ཀྱང་དད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །འདི་ལ་གང་ལུས་མངོན་སུམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། གང་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དེ་དག་གིས་ཐོས་པར་འགྱུར། འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བཟོད་པ་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་པར་སངས་རྒྱས་པ་གང་ཡང་མེད་དོ། །འཇམ་དཔལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དག་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པ་གང་

TI695 - 876

༄༅། །ཀླུའི་ཀླུང་གི་བྱེ་མ་སྙེད་པོ་དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་སོ། །འཇམ་
དཔལ་གང་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་དེ་དག་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་རྐེབ་པས་རྐེབ་པར་རིག་པར་བྱའོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་མ་བརྟེན་པར་
རྗེས་སུ་འཐུན་པའི་བཟོད་པ་ཡང་ཐོབ་པར་མི་ནུས་ན། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། ངའི་ཉན་ཐོས་གང་གཉི་གའི་ཆ་ལས་རྣམ་
པར་གྲོལ་བ་རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ལ་བསམ་གཏན་པ། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སོ། །འཇམ་དཔལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་
གྲངས་འདི་ཐོས་ནས་ངན་དུ་བསམས་ཏེ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་ནི་སླའི་གཏམ་གཞན་རྣམས་ལ་དད་པར་བྱས་ཏེ་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བ་ནི་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇམ་

དཔལ་གང་ཚུལ་འདི་ཐོས་ནས་སེམས་ཅན་དམྱལ་བར་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ནི་རབ་ཏུ་མྱུར་བ་དེ་རྣམ་པར་ཐར་བར་འགྱུར་ཏེ། མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེས་པ་དེ་དག་ནི་དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ནོ། །
འཇམ་དཔལ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཚུལ་འདི་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། དེས་སྔོན་ཡང་ཚུལ་འདི་ཐོས་པར་གྱུར་ལ། ཐོས་ནས་ཀྱང་རྗེས་
སུ་ཡི་རང་བ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆེན་པོས་བརྟེན་པར་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐོས་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་
སུམ་ཚོགས་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་ཚུལ་འདི་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་གཞན་ཡང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་ཚུལ་འདི་ཐོས་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ཚུལ་འདི་ནི་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ལ་རབ་ཏུ་བརྩོན་པར་འགྱུར་བ་དང་། ལས་ཀྱིས་འཇིགས་

༄༅། །པ་དང་ལྡན་པར་འགྱུར་བ་དང་། སྨོན་ལམ་བཏབ་པར་འགྱུར་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་དྲང་ཞིང་མཉེན་ལ་འགྲོགས་ན་བདེ་བར་འགྱུར་བ
སྟེ། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་ཚུལ་འདི་ཐོས་པར་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་ཚུལ་འདི་ཐོས་ནས་སྤོང་བར
མི་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སྨོན་ལམ་བཏབ་པ་ཡིན། བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཡིན། ལྷག་པ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས
པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན། ཚུལ་འདི་ཐོས་ནས་སྤོང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །འཇམ་དཔལ་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་ཚུལ་འདི
ཐོས་ནས་དད་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་ཞེ་ན། ཐོས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན། ཤེས་རབ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བསམ་གཏན་པ་ཡིན། གཟུངས

ཐོབ་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་ཚུལ་འདི་ཐོས་ནས་དད་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་ཚུལ་འདི་ཐོས་ནས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བཞི་གང་
ཞེ་ན། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ཡིན། ཐོས་པའི་ཚོགས་བསགས་པ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་བསགས་པ་ཡིན། བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སུ
རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་ཚུལ་འདི་ཐོས་ནས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་ན་ཚུལ་འདི་ཐོས་ནས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པ་ཐོབ་སྟེ། བཞི་གང་ཞེ་ན་འདི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་སུ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་དང་། ཚུལ་
ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་ཐོས་པ་དང་། འདོད་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་ཏེ་ཆད་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པར་འགྱུར་བ་ཡང་མེད་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ

༄༅། །ལས་ཀུན་རྣམ་པར་མི་ཕྱོག་པ་སྟེ། འཇམ་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་དང་ལྡན་ན་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་སྟོན་ཏོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་བས་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཚུལ་འདི་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་མཉན་པར་བྱའོ། །མྱུར་དུ་ངེས་པར་འབྱུང་བར་འདོད་པས་ཀྱང་ཚུལ་འདི་མཉན་པར་བྱའོ། །ལུང་བསྟན་པའི་ས་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཀྱང་ཚུལ་འདི་མཉན་པར་བྱའོ། །ལས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་བྱང་བར་འདོད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། འགྲོ་བའི་སྒྲིབ་པ་བྱང་བར་འདོད་པས་ཀྱང་ཚུལ་འདི་མཉན་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པ་བྱེད་པར་འདོད་པས་ཀྱང་ཚུལ་འདི་མཉན་པར་བྱའོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་འདོད་པས་ཀྱང་ཚུལ་འདི་ཉིད་མཉན་པར་བྱའོ། །འཇམ་དཔལ་གང་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་

ཐོས་ནས་འཇུག་པ་དང་། མི་སྤོང་བ་དང་། མི་སྨོད་པར་འགྱུར་བའི་སེམས་ཅན་དེ་དག་ངེས་བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ལུང་བསྟན་པར་བྱའོ། །དེ་
ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྗོམ་པ་མེད་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་མུ་ཏིག་གི་དོ་ཤལ་བརྒྱ་སྟོང་རི་བ་མགུལ་ནས་བཀྲོལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེ་ལོགས་སུ
གཏོར་ནས་ཚིག་འདི་སྐད་དུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྦྱིན་པའི་ཆོས་འདིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཅི་འདྲ
བ་དེ་འདྲ་བར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་སྨྲས་སོ། །དེ་ནས་མུ་ཏིག་གི་དོ་ཤལ་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབུའི་གཙུག་གི་དྲང་ཐད་ན་ཁང་པ་བརྩེགས་པ་རྣམ་པར་བཀྲབ། གྲུ་བཞི་ལྷམ
པ༔ ལྷ་དང་མིས་ལྟ་བར་བྱེད་པ། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དང་། བརྒྱ་བྱིན་དང་། ཚངས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བ་རྣམས

TI695 - 882

༄༅། །ཀྱིས་སྔོན་མ་མཐོང་མ་ཐོས་པ་འདུག་པར་གྱུར་ཏེ། དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་ཞིང་བཞུགས་པའི་རྗེས་སུ་གནས་སོ། །
དེའི་ཚེ་ལྷ་དང་མི་ཕལ་ཆེར་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་རྨད་དུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཏེ། ཡ་མཚན་དུ་བྱབ་སྐྱེས་ནས་སྤྱི་བོར་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ནས་མིག་མི་
འཛུམས་པར་གནས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟོག་པ་མེད་ངོ་མཚར་དུ་གྱུར་ནས་དགའ་བ་སྐྱེས་ཏེ། བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ཏུ་
གཟར་ནས་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བཙུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ནས་ཕྱག་འཚལ་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་
སྦྱར་བ་བཏུད་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་མངོན་སུམ་དུ་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། །ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཀུན་གྱི་སྟོད་གྱུར་པ། །ས་དང་ལྷ་ཡུལ་འགྲོ་

བའི་མགོན་གཅིག་པུ། །བདེ་གཤེགས་ཞི་ཞིང་རབ་ཏུ་ཞི་ལ་དགྱེས། །ཁྱོད་མཚུངས་འཇིག་རྟེན་མ་མཆིས་ག་ལ་ལྷག །བློ་གྲོས་མཉམ་ཞིང་གཡོ་མེད་མཚུངས་པར་སྦྱོར། །བདག་པོ་ཐུགས་རྗེས་རབ་ཏུ་ཉེན་པའི་ཐུགས། །ནམ་མཁའི་དཀྱིལ་ལྟར་ཐུགས་ནི་མ་གོས་ཏེ། །ཕན་རན་ཡང་དག་བཀའ་མཆིད་གསུང་ཞིང་སྤྱོད། །ཁྱོད་ལ་དགྲ་དང་ཉེན་ནི་མི་མངའ་སྟེ། །བདག་པོ་དགྱེས་དང་མི་དགྱེས་ཡོང་མི་མངའ། །སྨན་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་གསོ་མཛད་ཅིང་། །ཐུགས་རྗེ་བསྐྱེད་ནས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་སྤྱོད། །ལྷ་མིན་ལྷ་དང་ཀླུ་དང་ནམ་མཁའ་ལྡིང་། །གནོད་སྦྱིན་ཁྱོད་ལ་སྐྱབས་མཆིས་ཞི་བ་ཐོབ། །མགོན་པོ་སྲིད་པ་གསུམ་ན་ཕན་མཛད་པ། །ཐུབ་པ་ཁྱོད་ལ་བདག་ནི་སྐྱབས་སུ་མཆི། །བདེ་གཤེགས་ཁྱོད་ནི་འདུས་མ་བགྱིས་མི་གཟིགས། །ཞི་ཐུགས་ཞི་ལ་འབང་ཡོན་ཏན་མི་གཟིགས་ཏེ། །གཉིས་པའི་ཚུལ་སྤངས་རྣམ་རྟོག་མི་མངའ་བར། །བདག་པོ

T1695 - 884

༄༅། །མྱ་ངན་འདས་ནས་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་། །རབ་ཞིའི་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་གཏིང་ཚོད་ཡས། །སྟོབས་བཅུ་ཉིད་དུ་ཡོན་ཏན་མཁྱེན་པར་གྱུར། །ས་དང་
ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་ཚད་མེད་ཆོས། །མགོན་ལ་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །སྲིད་པའི་ཆུ་བོར་མི་རྒྱལ་མི་ནུབ་ཅིང་། །སེམས་ཅན་མཆོག་ནི་མི་འཁྱེར་མི་བཞུགས
སོ༔ །ཁྱོད་ནི་གཅིག་པུ་སྲིད་མཚོའི་ཕ་རོལ་གཤེགས། །དཔེ་མེད་རྒྱ་མཚོའི་བློ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །པད་མ་བཞིན་དུ་ཆུ་ཡིས་མི་གོས་པ། །ས་ལ་འཇིག་རྟེན་ཆོས་གྲོལ་
རབ་ཏུ་གསུང་། །ཁྱོད་ཀྱི་མཁྱེན་པ་སུ་དང་མི་མཚུངས་ཏེ། །མཚུངས་མེད་བློ་གྲོས་ཁྱོད་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །ཁྱོད་ནི་མི་མཁྱེན་ཅུང་ཟད་འདིར་མི་མངའ། །སྟོབས
བཅུ་ལྡན་པས་ཀུན་དུ་ཡོང་མི་བསྙེངས། །འཁོར་ལ་ང་འདྲ་སུ་ཡང་མེད་ཅེས་གསུངས། །དེ་སྐད་ཁྱོད་ནི་དཔའ་བོ་གཅིག་པུ་རྒྱུ། །མི་གང་ཁྱོད་བཀའ་བདུད་རྩི་སྣོད་གྱུར

TI695 - 885

པ༔ །དེ་དག་མདོར་ན་སྲིད་པའི་འཇིགས་དང་བྲལ། །སྨན་པ་དམ་པ་མཆོད་འོས་འཇིག་རྟེན་མགོན། །ཐུགས་རྗེ་ལྡན་པ་ཁྱོད་ལ་བདག་སྐྱབས་མཆི། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་
འདས་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩོམ་པ་མེད་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བདག་གི་བསམ་པ་མཁྱེན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་བདག་གི་
སྔོན་དུ་མཆོད་པ་མི་བགྱིད་ཀྱི། །གང་བདག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་མུ་ཏིག་གི་དོ་ཤལ་ཕུལ་ཞིང་བསྣོད་པ་
དང༔ མཆོད་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ནི་བདག་གི་བསམ་པ་
ལགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེའི་ཚེ་འཛུམ་པ་མཛད་དོ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་དེ་གང་གི་ཚེ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་

TI695 886

༄༅། །འདས་འཇོམས་པ་མཛད་པ་དེ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཞལ་གྱི་སྒོ་ནས་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་ཐ་དད་པ་ཁ་དོག་དུ་མ་འདི་ལྟ་སྟེ། སྔོན་པོ་
དང་། སེར་པོ་དང་། དམར་པོ་དང་། དཀར་པོ་དང་། བཙོད་ཁ་དང་། ཤེལ་གྱི་ཁ་དོག་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ། དེ་དག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་མཐའ་ཡས་མུ་མེད་པ་འོད་
ཀྱིས་སྣང་བར་བྱས་ནས་ངན་སོང་དུ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གདུང་བ་ཡང་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱས། ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱང་སིམ་པར་བྱས་ནས་སླར་ལོག་སྟེ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་ལ་ལན་དུ་མར་བསྐོར་བ་བྱས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དབུའི་གཙུག་ཏུ་ནུབ་པར་གྱུར་ཏོ། །འོད་ཟེར་དེ་དག་མཐོང་བའི་འཁོར་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡིད་འདུན་
ཅིང་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། བདེ་བ་དང་། ཡིད་བདེ་བ་སྐྱེས་ནས་ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ལུས་བཏུད་ནས་འདུག་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས

འཇོམས་པ་མཛད་པའི་རྒྱུ་ཅི་ཡིན་སླམ་མོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ། བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག་ཏུ་གཟར་ནས་པུས་མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་
བཙུགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུད་ནས་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་འདི་དག་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འཇོམས་པ་མཛད་པའི་དོན་ཞུས་
པ༔ དཔའ་ཆེན་ཁྱོད་ཀྱིས་འཇོམས་མཛད་པས། །ལྷ་དང་མིར་བཅས་འཇིག་རྟེན་འདི། །ཁྱོད་ཀྱིས་འཇོམས་པ་མཛད་པ་ལ། །ཚེ་ཐོམ་འཚལ་ནས་ལྷ་ཞིང་མཆིས། །འདོད་
ཆགས་བྲལ་བ་དཔའ་བོ་ཁྱོད། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྣམ་པར་འདྲེན། །རྒྱུ་མ་མཆིས་པར་འཇོམས་མི་མཛད། །སྐྱོན་མི་མངའ་བ་འཇོམས་དོན་གསུངས། །ཐུབ་པའི་ཞལ་ནས་
འོད་བཏང་བ། །གསལ་ཞིང་དགའ་ཡིད་དུ་མཆི། །ལྷ་མི་ངན་སོང་མཆིས་པ་རྣམས། །དེ་ཡིས་རིག་པས་བདེ་བར་འགྱུར། །སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་ཁྱོད་ཞལ་ནས། །འོད་

༄༅། །ཟེར་དག་ནི་རབ་བཏང་བ། །དེ་ནི་ཅི་ཞིག་དོན་དུ་བསྟན། །ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ལུང་བསྟན་གསོལ། །འོད་ཟེར་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དག །
ཚོམས་ཀྱི་ཕྲག་ནས་མཛེས་བྱུང་བ། །དེ་དག་གིས་ནི་ཉི་མའི་ཟེར། །ཤིན་ཏུ་མཛེས་པར་ཤར་བ་དག །གང་སྣང་འཇིག་རྟེན་དཀར་འགྱུར་བར། །དེང་དུ་སྣུག་ཚའི་མདོག
བཞིན་གྱིས། །མགོན་ཁྱོད་གང་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཞིང་། །སྲུ་ཡི་བསྐལ་པ་ཉེ་བར་གནས། །རྒྱུ་དང་དོན་ནི་མ་མཆིས་པར། །འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་འཛུམ་མི་མཛད། །ཐུགས
རྗེ་ཐུགས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་ཏེ། །ཐེ་ཚོམ་རྣམ་པར་གསལ་བར་མཛོད། །ཇི་ལྟར་ཁྱོད་ཀྱི་ཞལ་ནས་སུ། །འོད་ཟེར་བྱུང་ནས་སྣར་ལོག་སྟེ། །འོད་ནི་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ
ཡི། །དབུ་ཡི་གཙུག་ཏུ་ནུབ་གྱུར་པ། །གློག་རིས་བཞིན་དུ་ནམ་མཁའ་ལ། །དགེ་བ་དཔག་མེད་བཀྲ་བགྱིད་པ། །རྣམ་པར་འདྲེན་པ་དེ་དག་གིས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན

པའི་སྤྱོད་པ་སྟོན། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཀུན་དགའ་བོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྩོམ་པ་མེད་
པ་འདི་བསྐལ་པ་བཅུ་གཉིས་ན། ལྷས་མངོན་པར་བསྟོད་པའི་བསྐལ་པ་ལ་དགའ་བ་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སུ་འོད་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་
ཏེ། རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པ་འཇིག་རྟེན་མཁྱེན་པ་སྐྱེས་བུ་འདུལ་བའི་ཁ་ལོ་སྒྱུར་བ། བླ་ན་མེད་པ་ལྷ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་
ལྡན་འདས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཀུན་དགའ་བོ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འོད་ཆེན་པོའི་ཚེའི་ཚད་ནི་བསྐལ་པ་གཅིག་ཐུབ་པར་འགྱུར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་གི་ཚེའི་ཚད་
ནི་བར་གྱི་བསྐལ་པ་བཅུ་གཉིས་ཐུབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཀུན་དགའ་བོ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན་གཞན་འཕྲུལ་དབང་བྱེད་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཀུན་སྤྱོད་པ་

T1695 - 890

༄༅། །ལྷུར། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དེའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་ལོངས་སྤྱོད་དང་ཀུན་སྤྱོད་པ་ཡང་དེ་འདྲ་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་
འབྱོར་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟོག་པ་མེད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་
ལུང་བསྟན་པ་ནི་ཁྱོད་ཀྱིས་རྙེད་པ་ལེགས་པར་རྙེད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱིས་སྨྲས་པ། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་འདི་ལ་སུ་ཞིག་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་ཞེས་
སམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁོ་བོས་ནི་གང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ངོ་། །སྨྲས་པ། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་
གལ་ཏེ་གང་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཆོས་དེ་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ན་ཁྱོད་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་བར་ལུང་བསྟན་ཏོ་ཞེས་བྱ་བར་དེ་མི་བསྙིང་ངམ། རབ་འབྱོར་

T1695 - 891

ཀྱིས་སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་མ་བསྟན་ཏམ། སྨྲས་པ། བཙུན་པ་ར་བ་འབྱོར་དོན་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་པ་བཅོམ་
ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དོན་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་པ་གང་ཞེ་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་བྱང་
ཆུབ་ཏུ་སྨོན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་མི་སྟོན་ཏོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མི་སྨོན་པ་དེ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ལུང་སྟོན་ཏོ། །
དེ་བས་ན་དོན་ཡོངས་སུ་མཁྱེན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ནི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱེད་པའི་ཕྱིར་འདི་སྐད་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་ན། ཁྱོད་
ཅི་ཞིག་ལ་ལྟོས་བསམས་ནས་འདི་སྐད་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྨྲ། སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་

TI695 - 892

༄༅། །དོ། །སྨྲས་པ། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཀྱིས་གདགས་སུ་མེད་དོ། །དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཕགས་
པ་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ནི་བདེན་པའོ། །འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་འདོགས་པ་ནི་ལོག་པའོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་དེ་བས་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ལོག་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ལ་རྗོད་
པར་མི་འོས་སོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་འཇིག་རྟེན་ནི་བསླུ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པས་དངངས་སུ་འོང་ཞེས་དེ་ལ་འཕགས་པ་རྣམས་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་བདེན་པ་ཡང་
དག་པ་བཏང་ནས་བྱིས་པ་རྣམས་ལ་ལོག་པར་ཐ་སྙད་འདོགས་ཀྱི། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་མ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་རྣམས་ནི་བདེན་པ་ཡང་དག་པ་ལ་དགའ་བའི་ཞེས
འཕགས་པ་རྣམས་ལ་བདེན་པ་བརྗོད་དོ། །འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་གང་ཞེ་ན། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་ཤིན་ཏུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་

TI695 893

བདེན་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། འདི་ནི་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པའོ། །སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་སྡུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་
དང་། ཀུན་འབྱུང་བ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་དང་། འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། ལམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། བདེན་པ་བཞི་མེད་དམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོམ་པ་མེད་
ཀྱིས་སྨྲས་པ། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་སྡུག་བསྔལ་འདུས་བྱས་མ་ཡིན་ནམ། སྨྲས་པ། དེ་དེ་བཞིན་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ནི་འདུས་བྱས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོམ་པ་མེད་
ཀྱིས་སྨྲས་པ། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་བརྫུན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་སོ་ཞེས་མ་གསུངས་སམ། སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟ་བུའོ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོམ་པ་མེད་ཀྱིས་སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ནི་འདུས་བྱས་ཏེ་དེ་བརྫུན་པ་ཡིན་ན། ཁྱོད་འདི་ལྟར་ཅི་ཞིག་ལས་སྡུག་བསྔལ་འཕགས་པའི་བདེན་

༄༅། །པའོ་སླམ་དུ་སེམས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་སྡུག་བསྔལ་ནི་འདུས་བྱས་ཏེ་བརྫུན་པའོ། །སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ནི་བདེན་པའོ། །སྨྲས་པ། གལ་ཏེ་སྡུག་བསྔལ་ནི་འདུས་བྱས་བརྫུན་པ་བསླུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཏེ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་ན་དེ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་ཡང་བདེན་པར་རུང་ངམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱིས་སྨྲས་པ། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་ཁྱོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་འཕགས་པའི་བདེན་པར་ག་ལ་འགྱུར། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་འགོག་པ་ནི་འདུས་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་འཕགས་པའི་བདེན་པར་མི་འགྱུར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱིས་སྨྲས་པ། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་ཅི་འགོག་པ་དེ་ཉིད་འགོག་པའི་བདེན་པའམ་འོན་ཏེ་ཆོས་གཞན་འགའ་ཞིག་འགགས་པ་ལགས་སམ། ཅི་

ཞིག་འགགས་པས་འགོག་པའི་བདེན་པར་ཡིད་ཆེས། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་སྡུག་བསྔལ་འགོག་པས་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོན་པ་མེད་ཀྱིས་སྨྲས་པ། གནས་བརྟན་རབ་འབྱོར་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ནི་འདུས་བྱས་ཏེ། བརྟན་པ་སླུ་བའི་ཆོས་སོ་ཞེས་མ་སྨྲས་སམ། རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་རོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོན་པ་མེད་ཀྱིས་སྨྲས་པ། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་ཆོས་གང་བརྟན་པ་ཡང་དག་པར་མ་ཡིན་པ་དེ་ལ་ནི་འགོག་པ་མེད་ན་ཁྱོད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ་འགོག་པར་ག་ལ་འགྱུར། དེ་སྐད་ཅེས་སྨྲས་པ་དང་། ཚེ་དང་ལྡན་པ་རབ་འབྱོར་གྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྟོན་པ་མེད་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་སྨྲས་སོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱི་སྤོབས་པ་ལ་བདག་ཛེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་སྤོབས་པ་ཐོབ་པར་གྱུར་ཅིག །

892

TI695 - 896

༄༅། །རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞི་གང་། བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་བཞི་གང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྒོམ་པ་
མེད་ཀྱིས་སྨྲས་པ། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་བདེན་པའི་ཚུལ་དང་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་བདེན་པ་མངོན་
པར་རྟོགས་པའོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་སྟེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་བདེན་པ་མངོན་པར་
རྟོགས་པའོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་སྟོང་པ་སྟེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་བདེན་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །ཆོས་
ཐམས་ཅད་ནི་མ་སྐྱེས་པ་སྟེ་མི་སྐྱེ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ནི་བདེན་པའོ། །མི་སྐྱེ་བ་མངོན་པར་རྟོགས་པ་ནི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྟོགས་པའོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་གང་དུ་བདེན་པ་

མངོན་པར་རྫོགས་པ་དེ་ལ་ཆོས་གང་ཡང་སྣྲུབ་པའམ་སྤང་བ་མེད་དོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོས་གང་ཡང་
མངོན་པར་མི་སྣྲུབ་སྟེ། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བདེན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པའོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་བདེན་པ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་
འདི་ནི་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་བླ་དགས་སོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་ཅི་ཙམ་དུ་རྟོག་པ་དེ་ཙམ་དུ་ལོག་པ་སྟེ། རྟོག་པ་དང་བྲལ་བ་ནི་ཐར་པའོ། །བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་
གང་གི་ཕྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་སུ་འགྱུར་རོ་ཞེས་ལུང་བསྟན་པས་ཁྱོད་སྐྱེད་པ་ལེགས་པར་སྐྱེད་དོ་ཞེས་སྨྲས་པ་ནི་བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་གང་དག་སྐྱེད་པ་ལེགས་
པར་སྐྱེད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ལུང་མི་སྟོན་ཏོ། །གང་དག་སྐྱེད་པ་ལེགས་པར་མ་སྐྱེད་ཅིང་སྐྱེད་པ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་ནི་ལུང་སྟོན་ཏོ། །གང་དག་སྐྱེད་པས་དགའ་བར་མི་སེམས་ཤིང་

༄༅། །མ་རྙེད་པས་སྒྲོ་ཤི་བར་མི་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་ལུང་སྟོན་ཏོ། །གང་དག་འཁོར་བ་ལས་ཀྱང་མི་གཡོ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་ཐོབ་པར་
འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་ལུང་སྟོན་ཏོ། །གང་དག་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་ཆོས་རྣམས་ལས་ཀྱང་མི་གཡོ་ལ་ངེས་པར་གྱུར་པ་ཡང་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ལ་ལུང་སྟོན་ཏོ། །གང་དག་
ལུང་བསྟན་པ་ཐོས་ན་དགའ་བར་མི་སེམས་པ་དེ་དག་ལ་ལུང་སྟོན་ཏོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་འདི་ཟབ་པོ། །སྨྲས་པ། བཙུན་
པ་རབ་འབྱོར་གང་དག་རྟོགས་པས་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་མཐོང་བ་དེ་དག་གི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་ཟབ་པོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཁོང་དུ་ཆུད་པ་འདི་བལྟ་དཀའོ། །སྨྲས་
པ༔ བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་ལྟ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་སོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། ཁོང་དུ་ཆུད་པ་འདི་རྟོགས་པར་དཀའོ། །སྨྲས་པ། བཙུན་པ་རབ་འབྱོར་མི་བརྟེན་པ་

རྣམས་ཀྱིས་སོ། །སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་རྒྱལ་འདི་ལ་སུ་ཞིག་འཇུག་པར་འགྱུར། སྨྲས་པ། གང་དག་སངས་རྒྱས་མང་པོ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པར་འགྱུར་བ
དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་མ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་པ་དང་སངས་རྒྱས་བྱུང་བ་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྣ་ལམ་དུ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གྲག་པར་འགྱུར་རོ། །རབ་འབྱོར་
གྱིས་སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཇི་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་ལ་བསྙེན་བཀུར་བྱས་པ་ཡིན། སྨྲས་པ་གང་སྒྲུབ་པ་སྟེན་པའོ། །སྨྲས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གནས་པ་ཇི་ལྟར་
རིག་པར་བྱ། སྨྲས་པ། གང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལོག་པར་མི་སྒྲུབ་པའོ། །སྨྲས་པ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ལོག་པར་མི་སྒྲུབ་པ་ཇི་ལྟ་བུ། སྨྲས་པ། གང་བྱམས་པ་
ཆེན་པོ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་མི་འདོར་བའོ། །རབ་འབྱོར་གྱིས་སྨྲས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་བྱམས་པ་ཆེན་པོ་གང་། སྨྲས་པ། གང་ལུས་དང་སྲོག

༄༅། །དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིན་ཡང་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པ་ལ་མི་རེ་བའོ། །སྨྲས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་གང་། སྨྲས་པ། གང་ཐོག་མ་ཁོ་ནར་སེམས་ཅན་རྣམས་བྱང་ཆུབ་པར་འདོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །བསྟན་པ་འདི་ཞུད་པ་ན་སྒྲོག་
ཆགས་བདུན་ཁྲི་དྲུག་སྟོང་ནི། བླ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །དགེ་སློང་ཉིས་བརྒྱ་ནི་ལེན་པ་མེད་པར་ཟག་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་
གྲོལ་ལོ། །ཡང་དེའི་ཚེ་ལྷའི་བུ་བཟང་སེམས་ཞེས་བྱ་བ་འཁོར་དེ་ཉིད་དུ་འདུས་པར་གྱུར་ནས་འདུག་པ་དེས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་
འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྩ་བའི་རྟེན་གྱི་གནས་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྷའི་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་

རྒྱ་བའི་རྟེན་གྱི་གནས་ནི་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའོ། །ལྷའི་བུ་བཟང་སེམས་ཀྱིས་གསོལ་པ། དེ་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་གང་
ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གང་སྦྱིན་པ་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་རེ་བ་མེད་པ་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། ཚུལ་ཁྲིམས་མ་
ཉམས་པ་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། བཟོད་པ་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་མི་གཉིས་པའི་ཆོས་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་
ཡིན། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་བརྩམ་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། བསམ་གཏན་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་
ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། ཤེས་རབ་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སྤྲོས་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། ཐོས་པ་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བ་ལ་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་བརྗོད་དུ་

TI695 - 902

༄༅། །མེད་པ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། ཞི་གནས་ཀུན་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཞི་བ་དང་། རབ་ཏུ་ཞི་བ་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། ལྷག་མཐོང་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བསྟན་དུ་མེད་པ་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་དྲན་པ་མེད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སྨོན་པ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་ཆད་པ་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། དབང་པོ་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་དབང་པོ་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། སྟོབས་ཀུན་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་དབྱེར་མེད་པའི་ཆོས་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཀུན་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཡང་མངོན་དུ་

TI695 - 903

ཕྱོགས་པ་ཡིན། ལམ་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ལམ་ངན་པར་ཞུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བ་
ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། འདུལ་བ་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་དུལ་བར་བསྒོམ་པ་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་
ཡིན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཕ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་ལ་མི་ཆགས་པ་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། འཁོར་བ་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་
མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་མངོན་པར་འདུ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། སྐྱེ་བ་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་བྱུང་
བ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། ཕུང་པོ་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། ཁམས་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་དབྱེར་མེད་པ་ལ་ཡང་མངོན་དུ་

ཤེར། ༥༡ [illegible]

༄༅། །ཕྱོགས་པ་ཡིན། སྐྱེ་མཆེད་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་འཕགས་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། ཆོས་ཉན་པ་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་ངེས་
པར་སེམས་པ་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། ཆོས་སྟོན་པ་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་རྣམ་པར་སྤྲུལ་པ་ཡང་སྤྱོད་
ཡུལ་ལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་ཡང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་འཇུག་པ་མེད་པ་དང་། ལྡོག་པ་མེད་པ་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་
པ་ཡིན། ཉན་ཐོས་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ལ་ཡང་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱང་སྤྱོད་ཡུལ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་མངོན་དུ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་ཏེ། ལྷའི་བུ་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷའི་བུ་བཟང་སེམས་ཀྱིས་གསོལ་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་

T1695 - 905

ཚིག་གང་ལགས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། བདག་བདེ་བ་ལ་མི་ལྟ་བ་དང་། སེམས་ཅན་གཞན་བདེ་བ་ལ་གཏོང་བ་དང་། འཁོར་བ་ན་གནས་ཤིང་ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་། ཐོས་པ་དང་། བག་ཡོད་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་གནས་ཤིང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལག་མཐིལ་དུ་
འོངས་ཀྱང་ཐོབ་པར་མི་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་འཁོར་བ་ཉིད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་རྗེས་སུ་སྲུང་བ་
དང་༑ སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དང་བ་མཚུངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཚུངས་པར་དད་པར་བྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བསམ་པ་མཚུངས་པ་
དང་༑ བགེད་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང་། ཟང་ཟིང་མེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པ་དང་། ཉུང་བ་ལ་ཆོད་ཤེས་པ་དང་། དབེན་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་ཞིང་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་

ཕྱིན། ཅ། ཉིས་བརྒྱ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཅིག

༄༅། །པ་དང་། སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་དྲུང་དུ་གནས་ཤིང་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ་ལ་སློམ་ལས་མེད་པ་དང་། གྲོང་དང་། གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཞུགས་ནས་
བྱམས་པ་ལ་མངོན་པར་ཕྱོགས་པ་དང་། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་འདུ་འཛི་ལས་འབྱོལ་བ་དང་། རིགས་པ་དང་བཅས་ཤིང་
སྨན་པ་དང་། འཇམ་པོར་སྨྲ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། གསོང་པོར་སྨྲ་བ་
དང་། ཁྲོ་གཉེར་མེད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་གཞན་གྱི་དོན་ལ་དགའ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་མངོན་པར་མི་
དགའ་བ་དང་། འཕགས་པའི་སྐྱེ་བོ་དང་འགྲོགས་པ་དང་། འཕགས་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐྱེ་བོ་རྣམ་པར་སྤོང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་ཕངས་པར་སེམས་པ

TI695 - 907

དང༌། ཆོས་ལ་སྒྲོག་ཙམ་དུ་གཅེས་པར་འཛིན་པ་དང༌། སྒྲུབ་པ་ལ་ཡན་ལག་གི་དམ་པ་མགོ་ཙམ་དུ་གཅེས་པར་སེམས་པ་དང༌། ཆོས་གོས་དང༌། བསོད་སྙོམས་
དང༌། མལ་ཆ་དང༌། ནད་པའི་གསོས་སྨན་དང༌། ཡོ་བྱད་ངན་ངོན་གྱིས་ཆོག་པར་སེམས་པ་དང༌། སློབ་དཔོན་དང་མཁན་པོ་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་ཙམ་དུ་ཕངས་པར་སེམས་
ཞིང་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང༌། ལུང་ནོད་པ་དང༌། ཁ་དོན་ལ་བརྩོན་པ་དང༌། ནམ་གྱི་ཆ་སྟོད་དང༌། ནམ་གྱི་ཆ་སྨད་ལ་མི་ཉལ་བར་རྣལ་འབྱོར་ལ་
བརྩོན་པ་དང༌། བསམ་གཏན་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང༌། སྙོམས་པར་འཇུག་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང༌། ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཚུལ་བཞིན་སོ་སོར་རྟོག་པ་
དང༌། ཤེས་རབ་ཀྱིས་རབ་ཏུ་རྟོགས་པར་བྱེད་པ་དང༌། སེམས་ལ་རྙོག་པ་མེད་པ་དང༌། བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང༌། ནང་དུ་སོ་སོར་རྟོག་པ་

༄༅། །དང་། ཕྱི་རོལ་དུ་མི་རྒྱུག་པ་དང་། ལུས་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། ཞེ་སྡང་རྣམ་པར་སྤོང་བ་དང་། གཏི་མུག་རྣམ་པར་འཇོམས་པ་དང་། ཤེས་རབ་འབར་བར་བྱེད་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྡོམ་པ་དང་། འདུལ་བ་ལས་ཕྱིར་མི་འདའ་བ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་སེམས་ཅན་ཤེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་དང་། སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་། སེམས་དྲི་མ་མེད་ཅིང་འོད་གསལ་བ་དང་། རྟག་ཏུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་རབ་ཏུ་བརྩོན་པ་དང་། བརྩོན་པ་མི་འདོར་བ་དང་། རྟག་ཏུ་དགེ་བ་གང་ཡིན་ཚོལ་ཞིང་ཇི་ལྟར་ཐོས་པའི་ཆོས་རྣམས་རྒྱུན་མི་གཅོན་པ་དང་། གཞན་དག་ལ་ཡང་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། སེམས་ཟང་ཟིང་མེད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་དབང་པོ་བསྡམས་པ་དང་། རྟག་ཏུ་སེམས་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། སྐྱོན་ལས་འདས་པ་ལ་གཞོལ་བ་དང་། འཁོར་

བམི་གཏོང་བ་དང་། སྙེད་པ་དང་མ་སྙེད་པ་དང་། གྲགས་པ་དང་། མ་གྲགས་པ་དང་། བསྟོད་པ་དང་། སྨད་པ་དང་། བདེ་བ་དང་། སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མི་སྒུལ་བ་
དང་། ཐམས་ཅད་དུ་ཚོད་ཤེས་པ་དང་། ཐམས་ཅད་དུ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་དང་། སྦྱིན་པས་ལོངས་སྤྱོད་ཆེ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་ལྷ་དང་མིར་སྐྱེ་བ་
དང་། བཟོད་པས་མཛེས་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་ཉོན་མོངས་པ་ཡོངས་སུ་འདོར་བ་དང་། བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་
འཇིག་རྟེན་པ་དང་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ཆོས་རྣམས་རབ་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁན་མ་ཐོབ་མེད་པ་དང་། ཚངས་པའི་གནས་པ་རྣམས་ཀྱིས་
དུལ་བ་དང་། བདེན་པ་དང་། གཏོང་བ་དང་། ཉེ་བར་ཞི་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བྱིན་གྱི་རླབས་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཤིན་ཏུ་དུལ་བ་དང་། བསམ་གཏན་རྣམས་ཀྱིས་

གཟུངས། ཝ།

༄༅། །སེམས་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་ཀྱིས་ཟབ་པ་དང་། འཕགས་པའི་བདེན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོངས་
སུ་ཤེས་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྒོམ་པས་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་། མཚན་མ་མེད་པ་སྒོམ་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་དང་། སྨོན་པ་མེད་པ་སྒོམ་པས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་
དང་། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྒོམ་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དང་། ཐབས་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་གཏོད་པ་དང་། བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ཡོངས་སུ་སྐྱོང་བ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཡོངས་སུ་ཚོལ་བས་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་བའི་སྒོ་
དང་། སློབ་དཔོན་དང་། མཁན་པོ་དང་། བླ་མ་ལ་སྟི་ཞུ་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། རང་གི་ལུས་དང་སེམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་པས་

T1695 - 911

ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། ང་རྒྱལ་མེད་པས་གཟི་བརྗིད་དང་ལྡན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་ཅིང་ཕྱག་འཚལ་བས་སྤྱི་གཙུག་བལྟར་མི་མཐོང་བ་
དང་། ཆོས་མཆོད་དགུ་བྱིན་པས་མཚན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་འཐུན་པར་འཇུག་པས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཐེག་པ་
ཆེན་པོ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པས་ཅང་ཤེས་པའི་ས་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ས་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་རབ་ཏུ་སྟོན་པས་
བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་འཇོམས་པ་དང་། ཆོས་བྱིན་པས་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པ་དང་། དྲན་པ་རབ་ཏུ་བྱིན་པས་གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་། ཆོས་ཁོང་དུ་ཆུད་
པས་སྤོབས་པ་ཐོབ་པ་དང་། སྤོབས་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པས་ཕྱུད་པར་ལུང་སྟོན་པ་དང་། ཉམ་ཆུང་བ་རྣམས་ལ་བཟོད་པས་སྙེད་མེད་ཀྱི་བུའི་ལུས་ཐོབ་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་

ཀླུ། ༨༥

༄༅། །འཆལ་བ་རྣམས་ལ་བཟློད་པས་མཐོང་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་དག་གིས་གནོད་སེམས་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་རབ་ཏུ་འབྱིན་པས་མདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བྱིན་པས་ཀུན་ཏུ་མཛེས་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྦྱོར་བས་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་འགྲོགས་པ་དང་། འདོད་པ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཡིད་ཆེས་པ་དང་། ཁྲོ་བ་ཡོངས་སུ་འདོར་བས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་དགའ་བ་དང་། ཕྲག་དོག་ཡོངས་སུ་འདོར་བས་རྙེད་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་གྲགས་པའི་མཆོག་དང་། གནས་བྱིན་པས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་

T1695 - 913

རྟོན་པ་དང་། རྙེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་རབ་ཏུ་ཕྱིན་པས་ཆོས་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། གྲགས་པའི་སྒྲ་དང་། གསོང་པོར་སྨྲ་བས་ངག་
ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སྙན་པར་སྨྲ་བས་ཚངས་པའི་སྒྲ་དང་། འཇམ་པོར་སྨྲ་བས་བྱ་ཀ་ལ་པིང་ཀའི་སྒྲ་སྐད་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་
ཅད་དུ་གྲགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་མི་སླུ་བས་དཔང་གཅིག་པོར་འགྱུར་བ་དང་། ལྷུང་བ་མི་སློང་བས་མངལ་གྱི་གནས་ལས་ཡང་དག་པར་འདའ་བ་
དང་། སྲོག་གཅོད་པ་སྤོང་བས་ཚེ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། རྐུན་པོ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བས་ནམ་མཁའི་མཛོད་དང་། སྨུག་པའི་དངོས་པོ་ཡོངས་སུ་གཏོང་བས་ལག་ན་རིན་པོ་ཆེ་
དང་། བྱང་ཆུབ་ཡོངས་སུ་བསྔོ་བས་ལོངས་སྤྱོད་མི་ཟད་པ་དང་། འདོད་པས་ལོག་པར་གཡེམ་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བས་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་དང་། བརྫུན་དུ་སྨྲ་བ་ཡོངས་སུ་སྤོང་

ཕྱིར། ཁ། [illegible]

༄༅། །ཐབས་དག་གི་གསང་བ་ཐོབ་པ་དང་། ཁྲམ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟོན་པ་དང་། ངག་རྩུབ་པོ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བས
འཇིག་རྟེན་གྱིས་བསྟོད་པའི་སྟོད་དང་། ཚིག་ཀྱལ་པ་མི་སྨྲ་བས་གཡོག་མི་ཕྱེད་པ་དང་། བརྣབ་སེམས་ཡོངས་སུ་སྤོང་བས་གཏེར་ཆེན་པོ་རྙེད་པ་དང་། གནོད་སེམས
ཡོངས་སུ་སྤོང་བས་སྐྱེགས་སུ་གྱུར་པ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རྟོན་པ་དང་། ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ལ་སྤྱོད་པས་སྟོབས་བཅུ་ཉིད
དང་། སྦྱིན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྣམ་པར་སྨིན་པ་ལ་མི་རེ་བས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཐོབ་པ་དང་། ཀུན་དུ་འཛིན་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བས། མི
འཇིགས་པ་ཐོབ་པ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དངས་བསྐལ་པ་པའམ། བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚིག་བསྟན་ཀྱང་མཐར་ཕྱིན་པར་མི་འགྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་བྱང

ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཚིག་ཚད་མེད་དེ། འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚིག་ཞེས་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་ཚིག་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན་ནོ། །
དེ་ལྟར་ཚིག་དང་སྤྱོད་ཡུལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་རྙེད་པར་དཀའ་བའི་འདུ་ཤེས་ཅན་མ་ཡིན་ནོ། །ལྷའི་བུ་བཟང་སེམས་
ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྷའི་བུ་གང་བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་མི་འདོར་ལ། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དབང་གིས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་ལོག་ནས། གང་དུ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱ་བ་དེར་
སྐྱེ་བ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷའི་བུ་བཟང་སེམས་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན་བྱང་ཆུབ་

༄༅། །སེམས་དཔའ་དབེན་པ་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྷའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། ཡང་དག་པའི་མཐའ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་མཐོང་བ་དེ་སྐྱེ་བོ་མང་པོའི་ནང་དུ་སོང་ཡང་དབེན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། རིགས་ཀྱི་བུ་དེ་ལྟ་ན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དབེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །གང་གཉིས་ལ་བློ་མི་འཇུག་པ་དེ་ནི་ཤིན་ཏུ་དབེན་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷའི་བུ་བཟང་སེམས་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྷའི་བུ་ནམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡིད་ཀྱིས་སྨོན་པ་ཐམས་ཅད་བྲལ་ཞིང་། ཆོས་གང་ཡང་གཟུང་བར་རམ། སྤང་བར་ཡང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་ལ། དེ་གང་དང་གང་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བ་དེ་དང་དེ་སྟོང་པ་

དང་། ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་མཐོང་བ་སྟེ། ལྷའི་བུ་དེ་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཉམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷའི་བུ་བཟང་སེམས་ཀྱིས་གསོལ་
པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། ལྷའི་བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་
གང་བདག་དང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་མཉམ་པར་ཡང་དག་པར་རྗེས་སུ་མཐོང་བའོ། །ལྷའི་བུ་དེ་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་
བྱའོ། །ལྷའི་བུ་བཟང་སེམས་ཀྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཇི་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དུལ་བ་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གང་
རྣམ་པར་རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་འཕྲོགས་པའོ། །ལྷའི་བུ་བཟང་སེམས་ཀྱིས་གསོལ་པ། ཇི་ལྟར་ན་ཞི་བ་ཞེས་བགྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། གང་ཀུན་

༄༅། །ཉོན་མོངས་པར་ཡང་མི་འགྱུར། རྣམ་པར་བྱང་བར་ཡང་མི་འགྱུར་བ་དེ་ཞི་བ་ཞེས་བྱའོ། །ལྷའི་བུ་བཟང་སེམས་ཀྱིས་གསོལ་པ། ཇི་
ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་དོན་བདག་གིས་འཚལ་བ་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱང་ཆུབ་ནི་རང་གི་ཁ་ན་ལས་པ་ལགས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་ནི་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་དེ་ལྟ་དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་འཛིན་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་
ནི། གང་ནས་ཀྱང་བླང་བ་མ་ལགས། གང་དུ་ཡང་བསྐྱུར་བ་མ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཡེ་ཤེས་རྣམ་པར་དག་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་སྟེ། བཅོམ་
ལྡན་འདས་དེ་ལྟར་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལགས་སོ། །གང་འདི་ལྟར་འཚལ་བ་དེ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་

TI695 - 919

གང་དག་མཉམ་པ་ཉིད་འདི་ལ་ཞུགས་པ་དེ་དང་དེ་དག་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་སྦྱིན་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལགས་སོ། །གང་དག་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་འདི་ལ་སྡེན་པ་དེ་དང་དེ་
དག་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལགས་སོ། །གང་དག་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་འདི་ཉིད་ལ་བཟོད་པ་དེ་དང་དེ་དག་ནི། བཟོད་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལགས་སོ། །
གང་དག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་ཐོས་པ་དང་། སེམས་པ་དང་། སྒོམ་པ་ལ་བརྩོན་པ་དེ་དང་དེ་དག་ནི། བརྩོན་འགྲུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལགས་སོ། །གང་དག
ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་འདི་ལ་ངེས་པར་རྟོག་པ་དེ་དང་དེ་དག་ནི། བསམ་གཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལགས་སོ། །གང་དག་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་འདི་རྣམ་པར་དཔྱོད་པ་དེ་དང་དེ་
དག་ནི། ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལ་གང་དད་པ་སྐྱེད་པ་དེ་དག་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་ངོ་། །དེ་དག་གིས

༄༅། །ཆོས་མདོན་སྤུམ་དུ་བཀྲིས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དག་གིས་བདུད་བཏུལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དེ་དག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྐོར་བ་ལགས་སོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་དག་གིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་དེ་དག་ཆོས་རྟོགས་པ་ལགས་སོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྷའི་བུ་བཟང་སེམས་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ཏེ། བཟང་སེམས་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །དེ་དེ་བཞིན་ནོ། །ཇི་སྐད་སྨྲས་པ་དེ་བཞིན་ཏེ། བཟང་སེམས་གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ནི། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་རབ་ཏུ་བསྟན་ཏོ། །གང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དགོངས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ལས་ཞུགས་དོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་

དག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་པར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི། ཉེད་པ་ཆེན་པོ་འབྱོར་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གང་དག་གི་ལག་ཏུ་སོང་བ་དེ་དག་ནི། ཆོས་ཀྱི་
གཏེར་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །གང་དག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དེ་དང་དེ་དག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཡིད་བརྟན་པའོ། །དེ་དང་དེ་དག་ནི་
གསང་བ་འཛིན་པའོ། །དེ་དང་དེ་དག་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་མཆོད་པས་མཆོད་པར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའོ། །གང་
དག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཐོས་ཤིང་ཐོས་ནས་ཀྱང་མོས་པ་དེ་དང་དེ་དག་ནི་ལྷའི་བུ་ང་ལ་ལན་དུ་ཕན་འདོགས་པའོ། །ལྷའི་བུ་དེ་དག་ནི་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་དུ་མུན་པ་མེད་པར་
བྱེད་པར་འགྱུར་བའོ། །དེའི་ཚེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་འཁོར་ཐམས་ཅད་ལ་བཀའ་སྩལ་པ། ཁྱེད་ལས་སུ་དག་ཕྱི་མའི་ཚེ་ཕྱི་མའི་དུས། ལོ་བརྒྱ་པ་ཐ་མ་ལ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་

༄༅། །གྲངས་འདི་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་སྟོན་པར་སུ་སྤྲོ། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩོམ་པ་མེད་སྟན་ལས་ལངས་ཏེ། བླ་གོས་ཕྲག་པ་གཅིག
ཏུ་གཟར་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ལ་བ་དེ་ལོགས་སུ་ཐལ་མོ་སྦྱར་བ་བཏུད་དེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་སླད་མའི
དུས་ན། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཡང་དག་པར་རབ་ཏུ་བཤད་པར་སྤྱོའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་རྩོམ་པ་མང་པོས་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་རྗེ་མི་ཐོགས
སོ། །བདག་ནི་སེམས་འཛིན་པ་མ་མཆིས། རྩོམ་པ་མ་མཆིས་ཤིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་སེམས་སྙོམས་པ་སྟེ། ཟང་ཟིང་མ་མཆིས་པའི་སེམས་དང་། སྙིད་པ
དང་། བཀུར་སྟི་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་རེ་བ་མ་མཆིས་པས། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་བཟོད་པ་འདི་ཡང་དག་པར་བཤད་པར་བགྱིའོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ

ན༔ བཅོམ་ལྡན་འདས་རྙེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་ལ་གནས་པས་ནི། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་རྗེ་མི་ཐོགས་པའི་སྐད་དུའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས། སེམས་ཅན་
གང་དག་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ཉན་པ་དང་། འཛིན་པ་དང་། འཆང་བ་དང་། ཡི་གེར་འདྲི་བ་དང་། ཀློག་པ་
དང་༔ བྲིས་ཏེ་གླེགས་བམ་དུ་བགྱིས་ནས་འཆང་བར་འགྱུར་བ་དེ་དག་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱི་བྱིན་གྱི་བརླབས་སུ་རིག་པར་བགྱིའོ། །
དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟོག་པ་མེད་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །སེམས་དེ་འདྲ་བས་དམ་པའི་ཆོས་
ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་ནུས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དབང་ཕྱུག་གིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་མ་བྲལ་བ་དེས། དམ་

༄༅། །པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་རྗོ་ཐོགས་སོ། །བདག་ནི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་དམིགས་ནས། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་བཤད་པར་བགྱིའོ། །
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱམས་པས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་རྗོ་ཐོགས་སོ། །དེ་ཅིའི་སླད་དུ་ཞེ་
ན། གནོད་སེམས་མང་པོ་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མ་མཆིས་པའི་སླད་དུའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་
བཤད་པར་བགྱིའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཐོང་ན་དགས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མཐོང་ན་ངོམས་པར་མི་
འགྱུར་བ་དེས། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པར་རྗོ་ཐོགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་མ་མཆིས་པའི་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་

གྲངས་འདི་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བགྱིའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེད་དཔོན་གྱིས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་
སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་ལ་སྤྱོ་བ་དང་། གང་ཡང་སེམས་ཅན་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་པར་འཚལ་ཞིང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་ནས་སྣང་
ཀྱིས་བདག་རྒྱལ་བར་འཚལ་བ་དེ་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་འཛིན་པར་འགྱུར་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་ཡང་དག་པར་
བསྒྲུབ་པར་འཚལ་ལོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྒྲལ་ནས། སྣང་ཀྱིས་བདག་རྒྱལ་བར་འཚལ་ལོ། །བསྒྲལ་བར་བགྱིབ་དང་། སྒྲོལ་བ་པོ་
དང་། བསྒྲལ་བ་ཡང་མི་དམིགས་པར་བགྱིའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་ལྡན་པས། ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་གཟུང་བར་བགྱིའོ། །འཛམ་

༄༅། །དཔལ་གཞོན་ནུར་གྱུར་པས་གསོལ་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་འདི་ལྟར་བདག་གིས་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་ངོ་སྙམ་པ་འདི་
ནི། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གོ །བཅོམ་ལྡན་འདས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ནི། རེ་ཞིག་བདག་ཉིད་དུལ་བར་བགྱི། བདག་ཉིད་ཞི་བར་བགྱིའོ། །དེ་བདག་ཉིད་དུལ་
ཞིང་ཞི་ལ་ཉེ་བར་ཞི་ནས། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་ཛོ་ཐོགས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་བདག་ནི་བདག་ཉིད་དུལ་ཞིང་ཞི་ལ་ཉེ་བར་ཞི་
ནས། ཆོས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་བགྱིའོ། །དེ་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་དེ་
དག་ལ་ལེགས་སོ་ཞེས་བྱ་བ་བྱིན་ཏེ། སྐྱེས་བུ་དམ་པ་དག་འདི་ལྟར་ཁྱོད་ཅག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པ་དང་བདེ་བའི་ཕྱིར། དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་སྤྲོ་

བཞི། ལེགས་སོ་ལེགས་སོ། །འདི་ནི་ཁྱོད་དང་འཚམ་མོ། །དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱི་ཡང་དག་ཕུལ་གྱི་ཆོས་སོ། །བྱང་
ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྟག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བ་ལ་བརྩོན་པར་བྱའོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དག །ཆོས་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པ་དང་རབ་ཏུ་ལྡན་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་
འདི་བཟུང་བ་དང་། བསྒྲགས་པ་དང་། ཀུན་ཆུབ་པར་བྱས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པ། འགག་པ་མེད་པའི་སྐུ་ནི་ཆོས་ཀྱི་སྐུའོ། །
ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུའོ་ཞེས། སངས་རྒྱས་ལ་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཆོས་ཐམས་ཅད་ནི་མ་བྱས་པ་འདུས་མ་བྱས་པའོ་ཞེས་ཆོས་ལ་སྣང་བ་ཆེན་པོ་
ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །ངའི་བ་མེད་པ་དང་། ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ནི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སློབ་མའི་དགེ་འདུན་ནོ་ཞེས་དགེ་འདུན་ལ་སྣང་བ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར་

༄༅། །ཧཱུཾ། །སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པའི་རྩ་བའོ་ཞེས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསླབ་པ་རྣམས་ལ་སྣང་བ་ཐོབ་པར་
འགྱུར་རོ། །ངེས་པའི་ཚིག་ཐམས་ཅད་ནི་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དོ་ཞེས་སྦྱོབས་པའི་སྣང་བ་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། །རིགས་ཀྱི་བུ་དག་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་འདི་ནི། ཀླུའི་
རྒྱལ་པོ་རྒྱ་མཚོའི་གནས་དང་། བརྒྱ་བྱིན་གྱི་གནས་དང་། ཀླུའི་རྒྱལ་པོ་མ་དྲོས་པའི་གནས་སུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར། དེའི་འོག་ཏུ་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་སྤྱོད་པར་འགྱུར་
ཏེ། སེམས་ཅན་གང་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཡོངས་སུ་གཟུང་བར་འགྱུར་བ། དྲང་བ། གཡོ་མེད་པ། དེས་
པ། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་མོས་པ། དེ་དག་གི་ལག་ཏུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྩོམ་པ་མེད་

དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བློ་གྲོས་རྣམ་པར་གནོན་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་དག་དང་། ཉན་ཐོས་ཆེན་པོ་དེ་དག་དང་། ལྷ་དང་། མི་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་
དང་། དྲི་ཟར་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ཡི་རངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ།། །།འཕགས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་
པར་སྡུད་པ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས་རྩོམ་པ་མེད་ཀྱི་ལེའུ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་པ་རྫོགས་སོ།། །།རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་མཉྫུ་ཤྲཱི་གརྦྷ་དང་། བི་ཛ་ཡ་ཤཱི་ལ་དང་། ཤཱི་ལེནྡྲ་
བོ་དྷི་དང་། ཞུ་ཆེན་གྱི་ལོ་ཙྪ་བ་བནྡེ་ཡེ་ཤེས་སྡེས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ། སྐད་གསར་ཆད་ཀྱིས་ཀྱང་བཅོས་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་པ།། ཨོཾ་ཡེ་དྷརྨཱ་ཧེ་ཏུ་པྲ་བྷ་ཝཱ་ཧེ་ཏུནྟེ་ཥཱན྄་ཏ་ཐཱ་
ག་ཏོ་ཧྱ་ཝ་དཏ྄། ཏེ་ཥཱཉྩ་ཡོ་ནི་རོ་དྷ་ཨེ་ཝཾ་ཝཱ་དཱི་མ་ཧཱ་ཤྲ་མ་ཎཿ་ཡེ་སྭཱ་ཧཱ།། །།

༄༅། །ཨོཾ་སྭསྟི། བསྐལ་བཟང་རྣམ་འདྲེན་བཞི་བ་ཤཱཀྱའི་རྗེས། །གདུལ་བྱ་དང་བསྟུན་རིམ་གསུམ་ཆོས་འཁོར་ལས། །ཐམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་སྙིང་
པོའི་སྐོར། །ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་ཉེར་གཉིས་མཆོག་འདི་ཀོ། །ཀཿཐོག་རིག་འཛིན་ཆེན་པོའི་གསུང་ཇི་བཞིན། །རིག་འཛིན་བླ་མའི་བཀའ་ལུང་གཙུག་བཀོད་ནས། །བསྒྲིགས་
ཞུས་སྤེལ་བའི་རྣམ་དཀར་དགེ་ཚོགས་དེས། །རིག་འཛིན་བླ་མའི་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན། །སྙིང་པོའི་རིང་ལུགས་རྟག་ཁྱབ་འཕེལ་རྒྱས་ཤོག །བདག་ཀྱང་འདི་
ནས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །རིག་འཛིན་བླ་མའི་བརྩེ་བས་རྗེས་བཟུང་ཞིང་། །ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐར་དག་བསྒྲུབ་པ་ལ། །ནག་པོའི་རྩ་ལག་སོགས་ཀྱིས་བར་
གཅོད་དབེན། །ཐུགས་དགོངས་ཇི་བཞིན་བདག་གིས་ཡོངས་བསྒྲུབས་ཏེ། །སྟོན་འཁོར་དགོངས་གླིང་དབྱེར་མེད་ཐུམ་གཅིག་ཏུ། །ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་དོང་སྤྲུགས་

དཔལ་ཐོབ་ཤོག

། ཅེས་དེང་སྐབས་ལུགས་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་ལ་ནུས་བྱུང་པའི་སྒྱུ་རྩོ་བ་ཁོ་བོའི་ངང་རྩལ་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། ཆོས་རྗེ་རིག་འཛིན་བླ་མའི་ཞལ་མཇལ་གསུང་ཐོས་འབངས་ཀྱི་ཕྲ་ཤལ་ཙམ་དུ་རྣ་མས་ཞིང་། གང་གི་བཀའ་ལུང་ཡན་ལག་དང་པོའི་བརྒྱུད་དུ་མཆོད་ནས་སྲི་ཞུ་ལྷུར་བླང་བགྱི་བར་ཕྱི་ནང་ཀུན་ནས་མཐུན་རྐྱེན་རི་རྣ་དང་འགལ་རྐྱེན་སེར་ཆོད་ཀྱི་མཆེད་ཟླར་ཞུར་ཀྱང་། བཀའ་ལུང་དམ་བཅའ་རྡོ་རི་གསུང་ཐབས་དབེན་པར་སླེང་ནས་བརྩོན་པ་མཐར་ཕྱིན་ཙམ་བྱུང་བའང་༼སྐྱབས་མཆོག་རིག་འཛིན་བླ་མའི་ཐུགས་རྗེ་དང་བཀའ་དྲིན་ཤ་ཁ་གཅིག་གོ་སྙམ་དགའ་སྤྲོ་འདྲེས་པའི་ངང་། གང་དྲན་འཆལ་འཆོལ་བརྗོད་ཐབས་སུ་སྨོན་པ་དེ་དེ་བཞིན་འགྲུབ་པར་བྱིན་བདག་གླམ་རྫ་གསུམ་རྒྱལ་བར་བའཇམས་ཚོགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབ་དུ་གསོལ། ཅེས་༼སྐྱབས་མཆོག་ཀུན་སྤངས་ཆོས་རྗེས་མིང་གི་ཚོད་པན་ཐུལ་བ་གུས་འབངས་སངས་རྒྱས་གླིང་ཡངས་སམ་བྲག་སྟོན་བན་སྤྲང་ཤུས་ན་རྡ་རས་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་ལྷགས་ཡོས་ཚེ་འཕྲུལ་ཟླ་བའི་ཡར་ངོའི་རྒྱལ་བ་དང་པོའི་ཉིན་བྲིས་པ་དགེའོ།། ||

ཅ, ༄༅། །རིན་ཆེན་དགེ་མཆོག་ས་འདི་ཡིས་འགྲོ་བ་ཀུན། །རྟག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་དང་མི་འབྲལ་
བདེའི་འབྱུང་གནས་བསྟན་པ་འཕེལ་གྱུར་ཅིག །ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །རྒྱལ་ཁམས་ཀུན་ཏུ་བཀྲ་
བཞིན། །ཕྱོགས་ཀྱི་ཐ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་གྲགས་གྱུར་ཏེ། །བློ་གྲོས་བརྩོན་འགྲུས་རབ་ཏུ་རྒྱས་བྱེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་དར་
མཐག་ཏུ་ཆོས་དང་འཕྲད་གྱུར་ནས། །ཚུལ་བཞིན་བསྒྲུབ་པའི་རང་དབང་ཡོད་པར་ཤོག །དེར་ཡང་བླམ་དམ་པ་མཉེས་བྱས་
བར་ཤོག །སྲིད་པར་དམ་པའི་ཆོས་རབ་སྟོན་བྱེད་ཅིང་། །གཞན་ཕན་སྒྲུབ་ལ་སྐྱོ་ངལ་མེད་པར་ཤོག །རླབས་ཆེན་གཞན་དོན་

ཞིང་། །རང་གཞན་དོན་གཉིས་རྫོགས་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས། །ཆོས་རྗེ་སྒྲོགས་པས་འཛིག་རྟེན་མཛེས་པར་ཤོག །ཕན་
ཤིས་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །འགྲོ་ཀུན་ལྷན་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་གྱུར་ཅིག །ཆོས་ཚུལ་འདི་ཡང་ཉི་ཟླའི་དཀྱིལ་འཁོར་
ཞིང་རྒྱས་པར་ཤོག །ཅེས་དང་། གང་དུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན་ལྡན་ཐོབ་པར་ཤོག །སྐྱེས་
ནས། །ཉིན་དང་མཚན་དུ་ཆོས་ལ་སྤྱོད་པར་ཤོག །ཆོས་ཐོབ་ནས་ནི་སྙིང་པོའི་དོན་བསྒྲུབས་ཏེ། །ཚེ་དེར་སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་བརྒལ་
ཕྱོགས་རིས་མེད་པ་ཡིས། །ཐམས་ཅད་ལྷན་གཅིག་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག །ཅེས་ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་པའི་གསུང་ངོ་།།

929

TI695 - 933

༄༅། །པདྨའི་གདུང་འཛིན་འགྲོ་འདུལ་བླ་མ་ཡི། །རྒྱལ་ཚབ་སྐྱེས་བུར་དབང་ཐོབ་ཆོས་ཀྱི་རྗེ། །ཀུན་སྣང་ནམ་མཁའི་རྣལ་འབྱོར་འཁོར་ལོའི་མགོན། །ཁྲོ་རྒྱལ་རྡོ་རྗེ་
རྩལ་ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །མགོན་ཁྱོད་བདག་སོགས་གདུལ་བྱའི་མོས་དོ་རུ། །གཞོམ་མེད་རྡོ་རྗེའི་ངོ་བོར་འཚོ་བཞེས་ཤིང༌། །ཐབས་ཆེན་འགྲོ་དོན་ཕྲིན་ལས་མཐར་ཕྱིན་ནས། །ཐུགས་ཡིད་
གཅིག་འདྲེས་མངོན་པར་བྱང་ཆུབ་ཤོག ། ཅེས་པའང་བུ་མོ་ཉོར་འཛིན་དབང་མོའི་ངོར་འཇིགས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་སོ།། ཨོཾ་སྭསྟི། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཉིད། །ཚོགས་གཉིས་འདབ་བརྒྱ་གྲོལ་བའི་ཆོག
ཡིས། །ངོ་མཚར་དགྱེས་དགུའི་དཔལ་ལ་རྟག་རོལ་པ། །དཔལ་ལྡན་བླ་མ་དམ་པ་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །ཨོ་རྒྱན་ཧྨུ་མ་ཐ་ཡའི་གཏམ་མཛོད་དང༌། །རིག་འཛིན་གྲུབ་པ་ཡོངས་ཀྱི་ཁྱད་པར
ཆོས། །སྙིང་ལ་དགྱེས་དགུར་མངོན་པར་སྤྲོ་མཛད་པ། །གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་མཆོག་ཉིད་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །བདག་ཅག་དེང་ནས་སྐྱེ་བ་ཇི་སྲིད་དུ། །ཁྱེད་ཞབས་པདྨོར་རྟག་ཏུ་བསྙེན་བྱེད་

ཅིང་། །ཆོས་མིན་བདུད་ཀྱི་དཔུང་གིས་མི་བརྫི་བར། །བསྒྲུབ་པའི་མཆོད་པས་རྟག་ཏུ་མཉེས་བྱེད་ཤོག །འཆི་མེད་པདྨ་ཀ་རའི་བྱིན་མཐུས་དང་། །བདག་སོགས་རྩེ་གཅིག་བསྒྲུབ་པའི་རྟེན་འབྱུང་མཐུས། །གདན་གསུམ་ཚང་བའི་སྐུ་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ། །བརྟན་པར་བཞུགས་ལ་ཕྲིན་ལས་མཐར་རྒྱས་ཤོག །ཞེས་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་མོ་ཡོས་ལོ། ཟླ་བ་གཉིས་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ལ་རྫོང་སྒྲིང་འཛོར་ལྡང་པའི། ཀློང་སྙིང་སྒྲུབ་སྡེ་ཀུན་གྲོལ་འོད་གསལ་རྩེར། ལོ་གསུམ་བཅད་རྒྱ་གྲོལ་བའི་སྐབས་སུ་གཏང་རག་ཚོགས་འཁོར་དང་འབྲེལ། སྒྲུབ་སྡེ་འདུས་སྤྱིན་རིམ་གསང་བསྟན་པའི་ཤིང་རྟ། ༼སྒྲུབ་ས་རྡོ་རྗེ་བྲག་དཀར་རི་ནོར་རྩེ་ཆེན་པོ་ནས་བསྟན་མ་འགྲོ་བའི་བསྟན་ཆ་ལམ་ལྡང་ཐ་ང་ཆབས་ཅིག་ཞབས་བརྟན་གསོལ་སྨོན་ཞིག་ཀྱང་འབྲི་དགོས་ཞེས། རྟེན་ལྡན་རིག་འཛིན་དང་དཔལ་སྦྱོར་རིགས་ལྡན་གྲགས་ལྡན་བཅས་བསྐུལ་བ་བཞིན། ཀུན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེ་སྲིད་བཞི་པ་རྨི་ཡང་བཀྲ་ཤིས་པས་ཕུལ་བ་དཔལ་ལྷ། ༀ་ བསླུ་མེད་རྩ་གསུམ་རྒྱ་མཚོའི་མཐུ་བྱིན་གྱིས། །གར་གྱི་དབང་ཕྱུག་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེ་ཡི། །ཞབས་པད་མི་གཡོ་ཡུན་དུ་བརྟན་བཞུགས་ནས། །བསྟན་འགྲོའི་དོན་ཆེན་མཛད་འཕྲིན་མཐར་རྒྱས་ཤོག །ཞེས་པའང་མཁའ་སྤྱོད་བདེ་ཆེན་གླིང་གི་བཙུན་མ་བསྟན་འཛིན་ནས་ལྷ་རྫས་རིན་པོ་ཆེའི་སྐྱེས་དང་བཅས་ངོར་བསྐུལ་བ་བཞིན་བདུད་འཇོམས་པས་བྲིས་པ་དོན་ལྡན་དུ་གྱུར་ཅིག། ༎

༄༅། །ཨོཾ་སྭསྟི། སངས་རྒྱས་པདྨའི་ཐུགས་ཧཱུྃ་འདབ་སྟོང་རྩེར། །ངོ་མཚར་སྤྲུལ་པའི་གསེར་བཞད་པ་ལས། །འགྲོ་འདུལ་རྒྱལ་བའི་ཞལ་སྐྱིན་ཀླ་བྲལ་སྐུ། །སྐལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་བསོད་ནམས་དཔལ་དུ་ཤར། །རིག་འཛིན་སྨྲ་སྒུའི་གསང་གསུམ་ཡིད་བཞིན་དབང་། །རྩོལ་མེད་ཕྲིན་ལས་འདོད་དགུར་བ་འཛོམས། །ས་གསུམ་སྐྱེ་འགྲོའི་རེ་བསྐོང་བཞིན་དུ། །ཡོངས་གྲུབ་རྟག་པའི་ངོ་བོར་ཞབས་བརྟན་གསོལ། །དཀོན་མཆོག་རྩ་གསུམ་རྒྱ་མཚོའི་བདེན་སྟོབས་དང་། །དམ་ཅན་སྡེ་ལྷ་ལྷུམ་དྲལ་མཐུ་རྩལ་གྱིས། །བདག་ཅག་སྨོན་པའི་འབྲས་བུ་རབ་སྨིན་ནས། །ཕན་བདེ་ཆེན་བསྟན་འགྲོའི་དགེ་མཚན་འབར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་པ་འང་མདོ་ཁམས་སྒྲ་ཞེ་ཟ་མདོ་དགོན་མཆོག་སྤྱུལ་འཛིགས་མེད་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མའི་རིགས་སྲས་དེ་ཉིད་གཏེར་ཆེན་བདུད་འཇོམས་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་སྐྱབས་རྗེ་འཇིགས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་འགྲུབ་མེད་ཡིན་ཚུལ་གསར་རྙིང་རིས་མེད་ཀྱི་ཡོངས་གྲགས་སྐྱེས་ཆེན་མང་པོས་བཀའ་ལུང་ཕྱུག ཐུགས་གནང་བ་རྣམས་དགོངས་པ་གཅིག་མཐུན་གྱུར་འདུག་པའི་དོན་ལ་རེས་པ་བརྟན་པོ་རྙེད་པ་དང་མདོ་ཁམས་ནས་སྤྱལ་པའི་སྐུའི་བསྐྱེད་ཡུམ་པདྨ་མཁའ་འགྲོ་ཉིད་ནས་ཀྱང་སྲིད་དུ་རིང་བའི་ཕྱར་རེ་གཉིས་མོ་བདེ་ལེགས་དང་རིགས་ཀྱི་སྨྱུ་གུའི་སྐུ་བརྟན

བཅས་འབྲིན་ལམ་ནས་བསྐུལ་མ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་རྗེ་གོང་མའི་གཏེར་སློབ་ཟླ་ཤེལ་སྒྲོན་པ་པ་སངས་རྒྱས་རྡོ་རྗེས་རབ་བྱུང་བཅུ་བདུན་པའི་ཙུ་བྲླ་༤ པའི་ཚེས་༧༧ བཟང་པོར་སྦྱར་བ་དགེ། ༎ ༄། བླ་མ་སྐུ་ཁམས་བཟང་བར་གསོལ་བ་འདེབས། །མཆོག་ཏུ་སྐུ་ཚེ་རིང་བར་གསོལ་བ་འདེབས། །ཕྲིན་ལས་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གསོལ་བ་འདེབས། །བླ་མ་དང་འབྲལ་བ་མེད་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས། ༄། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་སྐུ་ཚེ་བརྟན་པ་དང་། །མཁའ་མཉམ་ཡོངས་ལ་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་བ་དང་། །བདག་གཞན་མ་ལུས་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱངས་ནས། །མྱུར་དུ་སངས་རྒྱས་ས་ལ་འགོད་པར་ཤོག ༄། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ལ། །སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་ལོག་ལྟ་མི་སྐྱེ་ཞིང་། །ཅི་མཛད་ལེགས་པར་མཐོང་བའི་མོས་གུས་ཀྱིས། །བླ་མའི་བྱིན་རླབས་སེམས་ལ་འཇུག་པར་ཤོག ༄། །སྐྱེ་བ་ཀུན་ཏུ་ཡང་དག་བླ་མ་དང་། །འབྲལ་མེད་ཆོས་ཀྱི་དཔལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཅིང་། །ས་དང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རབ་རྫོགས་ནས། །དཔལ་ལྡན་བླ་མའི་གོ་འཕང་མྱུར་ཐོབ་ཤོག ༎ བཀྲ་ཤིས།།

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue accrued from this work adorn the Buddha's Pure Land,
Repay the four great kindnesses above, and relieve the suffering of those on the three paths below.
May those who see or hear of these efforts generate Bodhi-mind,
Spend their lives devoted to the Buddha Dharma, and finally be reborn together in the Land of Ultimate Bliss.

NAMO AMITABHA! 南無阿彌陀佛 **HOMAGE TO AMITABHA!**

《藏文：三轉法輪勝義了義精藏契經諸家彙編・廣願摩尼寶 第五冊》

Printed and donated for free distribution by **The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation**
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415, Email:overseas@budaedu.org , http://www.budaedu.org
This book is for free distribution, it is not for sale. Printed in Taiwan, 2,000 copies, December 2011
TI695 - 9899

《藏文：三轉法輪勝義了義精藏契經諸家彙編・廣願摩尼鬘　第五冊》
Printed and donated for free distribution by The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55 Hang Chow South Road Sec 1, Taipei, Taiwan, R.O.C. Tel:886-2-23951198,Fax:886-2-23913415
Email:overseas@budaedu.org　Website: http://www.budaedu.org
This book is for free distribution, it is not for sale. ཐུགས་དགེ་བའི་ཆོས་སྦྱིན་དུ་ པར་ བསྐྲུན་ པས། ཚོང་བསྒྱུར་མི་ཆོག་པར་སྤེལ་བ་ཡིན། Printed in Taiwan
TI695